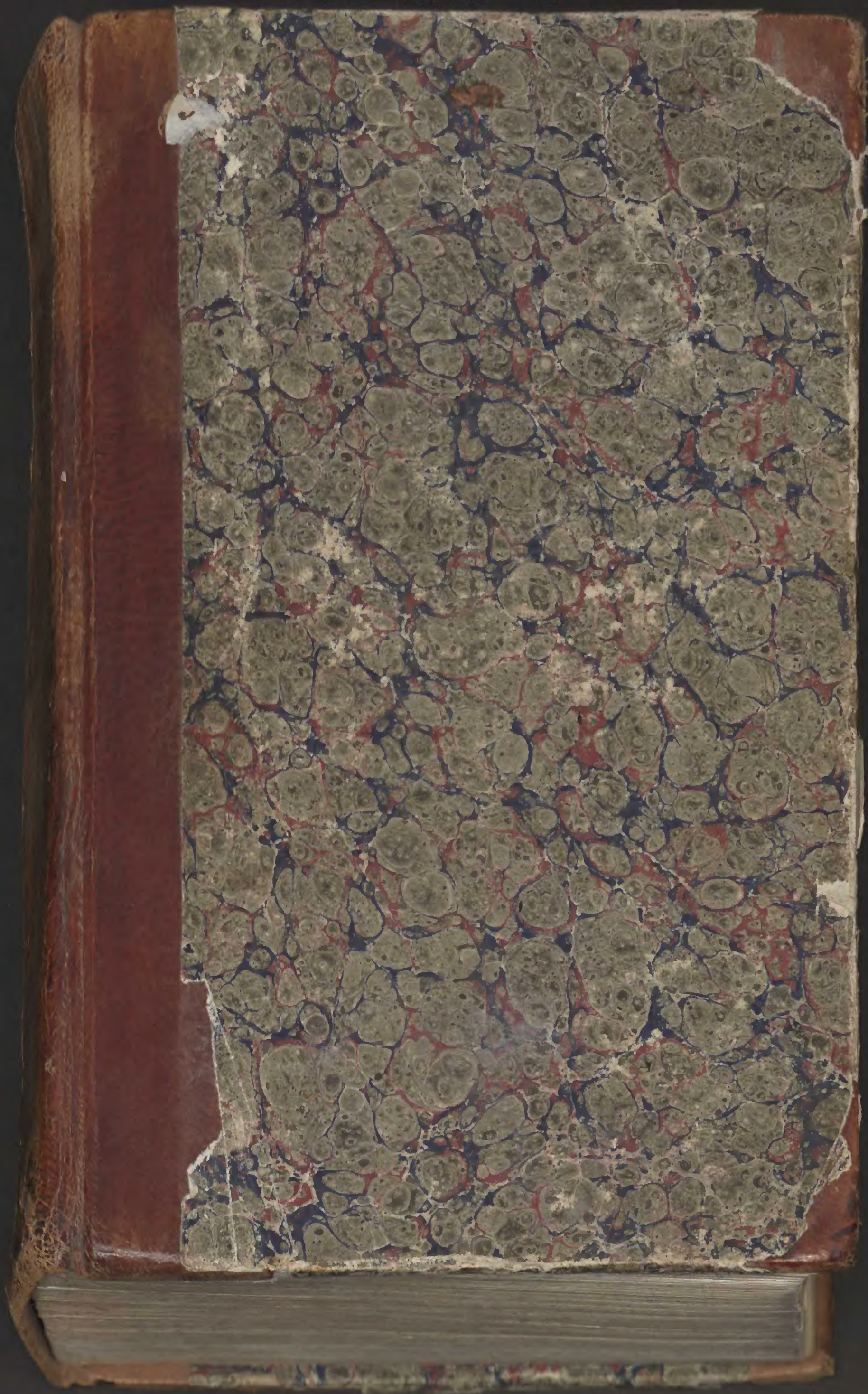

Hid

Nýa Testamenti

drottins vors

Jesú Krists.

Reykjavík 1851.

Prentad í prentsmidju landsins á kostnad ens íslenzka bífliufélags.

Hid
Nýa Testamenti
Drottins vors
Jesú Krists.

Matteusar Guðspjall.

1. Kapituli.

Ættartala Krists; hans getnaður af heilögum anda; nafn hans og fæðing.

1. Þetta er ættartala Jesú Krists, sem kom-
inn er af ættum þeirra Davíðs og Abrahams:
2. Abraham gat Ísaak; Ísaak gat Jakob;
Jakob gat Júdas og bræður hans; 3. Júdas
gat Fares og Sara við Tamar; Fares gat Es-
rom; Esrom gat Aram; 4. Aram gat Amina-
dab; Aminadab gat Naasson; Naasson gat
Salmón; 5. Salmón gat Bóos við Rakab; Bó-
os gat Obed við Rut; Obed gat Jessai; 6.
Jessai gat Davíð konúng; Davíð gat Saló-
mon við konu Uriasar; 7. Salómon gat Róbó-
am; Róbóam gat Abía; Abía gat Asa; 8. Asa
gat Jósafat; Jósafat gat Jóram; Jóram gat

Osías; 9. Osías gat Jóatam; Jóatam gat
Akas; Akas gat Esekías; 10. Esekías gat
Manasses; Manasses gat Amon; Amon gat
Jósías; 11. Jósías gat Jekonías og brædur
hans um þann Babýlonisku herleidingar tíma.
12. En eptir herleidinguna gat Jekonías Sa-
latíel; Salatíel gat Sóróbabel; 13. Sóróbabel
gat Abiúd; Abiúd gat Eliakeim; Eliakeim gat
Asór; 14. Asór gat Sadók; Sadók gat Akeim;
Akeim gat Eliúd; 15. Eliúd gat Eleasar; Ele-
asar gat Mattan; Mattan gat Jakob; 16. Jakob
gat Jósep, mann Maríu, sem var módir Jesú,
hver ed kallast Kristur. 17. Eru þannig alls
14 ættlidir frá Abraham til Davíds, frá Da-
víd til þeirrar Babýlonisku herleidingar 14, og
14 frá herleidingunni til Krists.

18. Fæding Jesú Krists vard med þessum
atburdum: módir hans María var föstnud Jó-
sep, en ádur en þau komu saman, fanust hún
barns hafandi af heilögum anda. 19. En fest-
armadur hennar Jósep, sem var valmenni, og
ekki vildi gjöra henni opinbera minkun, ásetti sér
ad skiljast heimuglega vid hana. 20. Þegar
hann hafdi þetta í hyggju, þá vitradist honum
eingill guds í draumi og sagdi: Jósep, ættnidji

Davíðs, vila þú ekki fyrir þér að gánga að eiga
Maríu, festarkonu þína; því sá þúngi, er hún
geingur með, er getinn af heilögum anda. 21.
Hún mun son fæða, hann skaltu láta heita Jes-
ús, því hann mun frelsa sitt fólk frá þess synd-
um. 22. En alt þetta skeði, svo að rættist það,
sem drottinn mælti fyrir spámanninn, er svo
sagði: 23. Sjá, mey mun barns hafandi verða
og son fæða, hann munu menn heita láta Em-
manúel; það þýðir: guð með oss. 24. Þegar
Jósep vaknaði, gjörði hann, sem eingill drott-
ins hafði boðið, og tók festarkonu sína til sín; 25.
en hafði þó ekki samræði við hana, uns hún ól
sinn frumgetinn son, hvern hann lét heita Jesús.

2. Kapituli.

Vitríngar veita Kristi lotníngu. Hann flýr til Egypta-
lands. Heródes lætur deyða sveinbörnin í Betlehem.
Jesús kemur til Nazaret.

1. Þegar nú Jesús var fæddur í Betlehem
í Júdea, á dögum Heródesar konúngs, komu
vitríngar úr austurlöndum til Jerúsalem, og
sögðu: 2. hvar er sá nýfæddi konúngur Gyð-
ínga? Vér höfum séð hans stjörnu í austurlönd-
um, og erum komnir til að veita honum lotn-

íngu. 3. En er Heródes konúngur heyrdi þetta,
vard hann skelfdur, og öll Jerúsalem med
honum, 4. og lét samankalla alla ædstu presta
og löglærda lýdsins, og spurdi þá, hvar Krist-
ur ætti ad fædast. 5. Þeir sögdu honum: í Betle-
hem í Júdea; því þannig hefdi spámadurinn
skrifad: 6. Þú Betlehem í Júdea ert eingan
veginn hin minnsta á medal merkisborga Jú-
dea; því frá þér mun koma höfdingi, er ráda
skal fyrir minum lýd Israel. 7. Þá kalladi
Heródes vitríngana til sín á laun, og spurdi
þá vandlega, nær stjarnan hefdi sézt; 8. sendi
þá sídan til Betlehem og sagdi: farid, og hald-
id vandlega spurnum fyrir um barnid, og þeg-
ar þér hafid þad fundid, kunngjörid mér þad,
ad eg einninn geti komid ad audsýna því lotn-
íngu. 9. En þá þeir höfdu heyrt konúnginn,
fóru þeir leidar sinnar. Og sjá, stjarna sú,
sem þeir höfdu séd í austurlöndum, gekk undan
þeim, þar til hana bar þar yfir, hvar barnid
var; 10. og er þeir sáu stjörnuna, glöddust þeir
harla mjög, 11. geingu inn í húsid, og fundu
þar barnid ásamt med Maríu módur þess, féllu
fram og veittu því lotníngu. Þar næst opn-
udu þeir fjárhirzlur sínar, og færdu því gjafir,

gull, reykelsi og myrru. 12. Síðan gaf guð
þeim ávísun í draumi, að þeir skyldu ekki snúa
aptur til Heródesar; fóru þeir því aðra leið
til baka til síns lands.

13. Þegar þeir voru burtu farnir, vitraðist
eingill drottins Jósep í draumi, og sagði: statt
upp, tak barnið og móður þess, og flý til E-
gyptalands, og ver þar, þángað til eg segi þér;
því Heródes mun leita barnsins að fyrirfara
því. 14. En þá hann vaknaði, tók hann barn-
ið og móður þess samnættis, og fór til Egypta-
lands, 15. og dvaldist þar, til þess Heródes
var dauður; svo að rættist það, sem drottinn
sagði fyrir spámanninn: af Egyptalandi kallaði
eg son minn.

16. En er Heródes sá, að hann var gabb-
aður af vitríngunum, varð hann afar reiður, sendi
út og lét myrða öll sveinborn í Betlehem, og
í þeim héruðum, er þar voru í grend, tvævet-
ur og þau, er yngri voru, sem svaraði þeirri
tímaleingd, er hann hafði komizt eptir af vitr-
íngunum. 17. Sannaðist það þá, sem spá-
maðurinn Jeremías segir: 18. Í Rama heyrð-
ust hljóð, kveinstafir, grátur og vein mikið;

Rakel harmar børn sín, og vill ekki huggast
láta, því þad er útgjørt um þau.
19. Þegar Heródes var daudur, vitradist eng-
ill drottins Jósep í draumi í Egyptalandi, og
sagdi: statt upp og tak barnid og módur þess,
og far til Gydingalands, því þeir eru daudir, er
setid hafa um líf barnsins. 21. Jósep stód
upp, tók barnid og módur þess, og fór til Gyd-
ingalands. 22. En er hann heyrdi, ad Arke-
laus hefdi tekid vid ríki í Júdea, í stad Heró-
desar fødur síns, bar hann ekki traust til ad
fara þángad, og veik því, eptir ávísun guds í
draumi, í Galíleuland, 23. og settist ad í borg
þeirri, er heitir Nazaret, svo ad þad rættist,
sem spámennirnir høfdu fyrirsagt, ad hann skyldi
nadverskur kallast.

3. Kapituli.

Jóhannes kennir, skírir, áminnir; Jesús er skírdur af Jóhannesi.

1. Á þeim tíma kom Jóhannes skírari, og
hóf þessa kenningu í óbygdum Júdealands: 2.
Bætid rád ydar, því himnaríki er nálægt. 3.
Um hann er þad, sem spámadurinn Esajas kemst
svo ad ordi: Í óbygdum er kallad: tilbúid veg

drottni, beinið brautir hans. 4. En sjálfur
bar Jóhannes klæðnað af úlfalda hárum, og
hafði leðurbelti um sínar lendar; til matar hafði
hann eingisprettur og skógarhunáng. 5. Þá
kom til hans fólk frá Jerúsalem og úr öllu
Júdea, og úr öllum héröðum við Jórdan, 6.
og hann skírði þá í ánni, þegar þeir höfðu játað
sín afbrot. 7. En sem hann sá marga Fari-
sea og Saðúsea koma til sinnar skírnar, sagði
hann svo við þá: þér, nöðrunúngar, hver hefir
kent yður, að þér þannig gætuð umflúið tilkom-
andi hegníngu? 8. Til þess verðið þér að bera
þann ávöxt, er sambjóði betruðu hugarfari. 9.
Segið ekki af sérþótta með sjálfum yður: vér
eigum Abraham fyrir föður; því trúið mér, að
máttugur er guð að vekja Abrahami börn af
steinum þessum; 10. því nú þegar liður öxin
að rótum trjánna, og mun þá hvert það tré,
sem ekki ber góðan ávöxt, upphöggvið verða og
í eld kastað. 11. Eg skíri yður einúngis í vatni
til lifnaðar bóta, en sá, sem eptir mig kemur,
er mér svo miklu meiri, að eg er ekki verður
að bera skóklæði hans; hann mun skíra yður
með heilögum anda og eldi. 12. Sína varp-
skúflu ber hann í hendi sér, með hverri hann

hreinsar sinn láfa; korninn mun hann safna í
hlöðu, en hismið mun hann brenna í óslökkv-
anda eldi.

13. Um þessar mundir kom Jesús úr Gali-
lea til Jórdanar, til Jóhannesar, þess erindis
að skírast af honum, 14. en Jóhannes skorað-
ist undan því, og sagði: mér er þörf, að eg
skírist af þér, og þú kemur til mín. 15. Jes-
ús svaraði honum og sagði: veittu mér þetta,
því þannig heyrir okkur að gjöra alt það, sem
rétt er; og þá lét Jóhannes það eptir honum.
16. Og sem Jesús var skírður, stè hann jafn-
skjótt upp úr vatninu; og sjá, þá opnuðust
himnarnir uppi yfir honum, og Jóhannes sá
guðs anda ofan stíga, eins og dúfu, og koma
yfir hann; 17. og sjá, þá heyrðist rödd af
himnum, er sagði: þessi er sonur minn elsku-
legur, á hverjum eg hefi velþóknun.

4. Kapituli.

Jesú er freistað af djöflinum; hann víkur burt frá Júdea og býr í Kapernaum; kennir, kveður fjóra læri-sveina sér til fylgdar, kennir síðan og læknar.

1. Eptir það var Jesús leiddur af anda á
eyðimörku, að hann freistaðist af djöflinum; 2.

og er hann hafði fastað fjörutin daga og fjöru-
tíu nætur, tók hann loks að húngra. 3. Þá
kom freistarinn til hans og sagði: ef þú ert
guðs sonur, þá bjóð þú, að steinar þessir verði
að brauðum. 4. Jesús svaraði: Skrifað stend-
ur: maðurinn lifir ekki af einu saman brauði,
heldur af sérhverju því, sem guð vill. 5. Þessu
næst tók djöfullinn hann með sér í borgina
helgu, og fór með hann upp á musteris bustina,
og sagði við hann: 6. Ef þú ert sonur guðs,
þá kasta þér hér ofan fyrir, því skrifað er: guð
mun bjóða einglum sínum að sjá þér borgið,
og þeir munu bera þig á höndum sér, að ekki
steytir þú fót þinn við steini. 7. Jesús svar-
aði honum: Aptur stendur skrifað: „ekki skaltu
freista drottins guðs þíns". 8. Enn á ný fór
djöfullinn með hann upp á ofurhátt fjall, og
sýndi honum þaðan öll ríki veraldarinnar og
þeirra dýrð, og mælti: 9. Allt þetta mun eg
gefa þér, ef þú fellur fram og tilbiður mig.
10. Þá mælti Jesús: Far frá mér, Satan;
því svo er skrifað: Drottinn guð þinn skaltu
tilbiðja og honum einum þjóna. 11. Þá yfir-
gaf djöfullinn hann, og sjá, einglar komu og
þjónuðu honum.

12. En sem Jesús heyrdi, ad Jóhannes var
settur í fángelsi, veik hann til Galilea, 13. og
fór frá Nazare, og settist ad í Kapernaum, er
liggur vid sjáfarsíduna á Sabúlons og Nepta-
leims landamærum, 14. svo ad rættist þad,
sem spámadurinn Esajas segir: 15. Land Sa-
búlons og Neptaleims vid sjóinn hinumeginn
Jórdanar, Galilea hid heidna, 16. lýdur sá, er
í myrkri sat, sá ljós mikid, og þeim, sem bjuggu
í enu dimma daudans landi, er ljós upp runn-
id. 17. Upp frá þessu hóf Jesús ad kenna,
og segja: Bætid rád ydar, himnaríki er nálægt.

18. Einhverju sinni er hann gekk med sjón-
um í Galilea, leit hann tvo brædur, Símon,
sem kalladur var Pétur, og Andrés bródur
hans, er voru ad leggja net í sjó, því þeir voru
fiskimenn; 19. og sagdi til þeirra: Fylgid mér,
og mun eg gjora ydur ad manna veidurum.
20. Þeir yfirgáfu strax netin, og fylgdu hon-
um. 21. Og sem hann gekk þadan leingra á-
fram, leit hann adra tvo brædur, Jakob Se-
bedeusson og Jóhannes, bródur hans, á skipi
med Sebedeusi, fodur þeirra, og voru þeir ad
bæta net sín; þá kvaddi hann einninn til fylgd-

ar við sig; 22. þeir yfirgáfu strax skipið og föður sinn, og réðust til fylgdar við hann.

23. Síðan fór Jesús um alt Galilea og kendi í samkundum þeirra, og flutti þeim gleðiboðskapinn um guðs ríki, og læknaði alls kyns sóttir og kránkleika meðal lýðsins; 24. og barst orðstír hans um alt Sýrland. Og færðu menn til hans alla sjúka, sem af ýmislegum kránkleikum og þúngum sjúkdómum haldnir voru, djöfulóða, túnglsjúka, máttvana, og læknaði hann þá. 25. Og fylgdi honum mikill fjöldi fólks úr Galilea og Dekapólis, Jerúsalem og Júdea, og úr landinu fyrir handan Jórdan.

5. Kapituli.

Kenning Jesú á fjallinu; hans áminning til postulanna; hans útskýring yfir lögmálið og boðorðin.

1. En er hann sá mannfjöldann, gekk hann upp á fjall eitt og settist þar; þá komu lærisveinarnir til hans; 2. hóf hann þá kenningu sína til þeirra á þenna hátt: 3. Sælir eru andlega lítillátir, því þeir munu eignast himnaríki. 4. Sælir eru sorgbitnir, því þeir munu huggun hljóta. 5. Sælir eru hógværir, því

þeir munu landid eignast. 6. Sælir eru þeir,
sem húngrar og þyrstir eptir réttlætinu, þvi
þeir munu saddir verda. 7. Sælir eru misk-
unsamir, þvi þeir munu miskun hljóta. 8. Sæl-
ir eru hreinhjartadir, þvi þeir munu gud sjá.
9. Sælir eru fridsamir, þvi þeir munu guds
born kalladir verda. 10. Sælir eru þeir, sem
sakir sinnar rádvendni ofsóktir verda, þvi þeir
munu hlutdeild fá i himnariki. 11. Sælir erud
þér, þegar menn atyrda ydur, ofsækja og tala
gegn ydur alls konar illyrdi min vegna, en þó
ljúgandi. 12. Fagnid þá og gledjist, þvi ydar
verdkaup er mikid á himnum; þannig ofsóktu
þeir spámennina, sem fyrir ydur voru.

13. Þér erud salt jardar; nú, ef saltid dofn-
ar, med hverju skal þá selta þad? þad er þá
til einskis nýtt, nema ad útkastast og fótum trod-
ast af monnum. 14. Þér erud ljós heimsins;
sú borg, sem á fjalli er bygd, fær ekki dulizt.
15. Menn kveykja ekki ljós til ad setja þad und-
ir mæliker, heldur setja menn þad i ljósastiku,
ad þad lýsi þeim, sem inni eru; 16. svo lýsi
og ydvart ljós odrum monnum, ad þeir sjái ydar
góda framferdi, og dýrki ydar himneska fodur.

17. Ætlid ekki, ad eg sé kominn til ad af-

taka lögmálið og spámennina; til þess er eg ekki
kominn, heldur til þess að fullkomna það. 18.
Sannlega segi eg yður: fyrr mun himin og jörð
forgánga, en víkja megi frá hinum minnsta bók-
staf eða titli í lögmálinu, og það svo grandvar-
lega, að því sé að öllu leyti fullnægt. 19.
Hver hann brýtur eitt af þessum boðum, er
minnst sýnist um varða, og hvetur aðra til þess,
hann mun minnstur kallast í himnaríki; en hver
sem hlýðir þeim, og ræður (öðrum til hins
sama), hann mun mikill kallast í himnaríki; 20.
því eg segi yður, að nema yðar ráðvendni taki
fram Fariseanna og þeirra löglærðu, munuð þér
ekki koma í himnaríki. 21. Þér hafið heyrt,
að það var bannað í fornöld mann að vega,
en ef einhver vægi mann, skyldi hann dóms sek-
ur; 22. en eg segi yður, að hver hann reið-
ist bróður sínum, er dóms sekur; og hver, sem
segir við bróður sinn, þú heimskingi, skal af
dómsatkvæði þess mikla ráðs sekjast; en hver,
sem segir, þú guðleysingur, vinnur til helvítis
elds. 23. Þar fyrir, þegar þú færir gáfu þína
til altarisins, og þér kemur þar í hug, að þú
hafir eitthvað gjört á annars hluta, 24. þá skil
þar eptir gáfu þína við altarið, far burt og

sætzt ádur vid bródur þinn, kom sídan og offra
gáfu þinni. 25. Vertu skjótur til sætta vid
mótstødumann þinn, ádur en þid mætid bádir
fyrir dómaranum, svo ad eigi afhendi hann þig
dómaranum, en hann fángaverdinum, og verdi
þér sídan í dýflissu kastad. 26. Sannlega segi
eg þér, ad þú munt þadan ekki út komast, fyrr
en þú hefir borgad hinn sídasta pening. 27.
Þér hafid heyrt bodid: þú skalt eigi hórdóm
drýgja; 28. en eg segi ydur, ad hver hann
lítur konu girndar auga, hefir þegar drýgt hór
med henni í huga sínum. 29. Ef auga þitt
hid hægra hneykslar þig, þá sting þad út, og
kasta því á burt; því betra er þér ad missa
einn lima þinna, en øllum þínum líkama verdi
kastad í helvíti. 30. Eins ef þín hægri hønd
lokkar þig til syndar, þá snid hana af og kasta
á burt; betra er þér ad missa einn lima þinna,
en ad øllum þínum líkama verdi kastad í hel-
víti. 31. Þad er bodid, ad hver, sem segir
skilid vid konu sína, skuli gefa henni skilnadar-
skrá; 32. en eg segi ydur, ad hver hann læt-
ur skilid vid konu sína, án þess hún sé um hór
sek, er skuld í, ad hún verdur hórkona, og hver,
sem geingur ad eiga þá konu, sem vid mann

sinn hefur skilid, drýgir hór. 33. Þér hafid
einnig heyrt, ad forfedrunum var gefid þad
bodord: þú skalt ekki sverja rángan eid, heldur
efna svardaga þina vid gud; 34. en eg segi
ydur, ad þér eigid öldúngis ekki ad sverja, hvorki
vid himininn, því hann er hásæti guds; 35.
né vid jordina, því hún er hans fótskör; ekki
heldur vid Jerúsalem, því hún er borg þess
mikla konúngs; 36. ekki heldur vid höfud þitt,
því ekki getur þú gjort eitt einasta hár svart
eda hvítt á því; 37. en játid því, sem satt er,
og neitid því, sem ósatt er; hvad þér segid fram-
ar þessu, þad kemur frá hinum vonda. 38.
Þér hafid heyrt, ad bodid er: Auga fyrir auga,
tönn fyrir tönn; 39. en eg segi ydur: Rísid
ekki öndverdir móti meingjördum annara, held-
ur slái nokkur þig á hægri kinn þína, þá bjód
honum einnig hina. 40. Vilji nokkur hafa laga-
deilur vid þig um kyrtil þinn, þá lát honum
og yfirhöfn þína lausa. 41. Neydi nokkur þig
um einnar mílu fylgd, þá far med honum tvær;
42. gef þeim, sem bidur, og vert ekki afund-
inn vid þann, sem af þér vill lán taka. 43.
Þér hafid heyrt, ad bodid er: þú átt ad elska
náúnga þinn, og hata óvin þinn; 44. en eg

býd, ad þér elskid óvini ydar, blessid þá, sem ydur bölva; gjörid þeim gott, sem hata ydur, og bidjid fyrir þeim, sem rógbera ydur og ofsækja; 45. svo þér séud börn födurs ydar á himnum, hver ed lætur sína sól upp renna yfir vonda og góda, og rigna yfir rádvanda og órádvanda. 46. Því þótt þér elskid þá, sem ydur elska, hver laun eigid þér skilid fyrir þad? Gjöra ekki tollheimtumenn hid sama? 47. Og þótt þér látid ad eins kært vid landa ydar, hvad gjörid þér í því, sem hrósvert sé? Gjöra ekki heidnir menn hid sama? 48. Verid þar fyrir fullkomnir, eins og ydar fadir á himnum er fullkominn.

6. Kapituli.

Jesús talar um ölmusur, bænir, föstu, himneskan aud; varar vid áhyggju.

1. Varizt ad fremja gódverk ydar í annara manna augsýn, til þess ad þeir sjái þau; annars hafid þér eingra launa ad vænta af ydar himneska födur. 2. Þegar þú þar fyrir ætlar ad gefa ölmusu, þá lát ekki blása í lúdur fyrir þér, eins og hræsnarar gjöra á samkomum og strætum, ad þeim verdi hrósad af mönnum;

því trúid mér, þeir hafa úttekid laun sín. 3. En
nær þú vilt gefa olmusu, þá viti ekki hønd þín
hin vinstri, hvad sú hægri gjørir; 4. svo þín
góðgjørd sé hulin, og fadir þinn, sem sér þad,
sem í leyni er gjørt, mun þér þad opinberlega
endurgjalda. 5. Eins, nær þú bidst fyrir, þá
hegda þér ekki sem hræsnarar, sem vanir eru
ad standa og bidjast fyrir á strætum og gatnamót-
um, til þess ad þeir verdi sénir af ødrum; sann-
lega segi eg ydur, þeir hafa úttekid sín laun. 6.
En nær þú vilt bidjast fyrir, þá far þú í svefnhús
þitt, og loka dyrunum; bid svo fødur þinn í
einrúmi, og hann, sem sér hvad í einrúmi
rúmi skedur, mun veita þér þad opinberlega. 7.
Varizt í bænum ydrum ónytju mælgi, eins og
heidingja er sidur, fyrir hverja þeir hyggja ad
verda bænheyrdir; 8. varizt því ad líkjast þeim;
fadir ydar veit, hvers þér vid þurfid, ádur en
þér bidjid hann. 9. Bidjid þar fyrir á þessa
leid: Fadir vor, þú sem ert á himnum, helg-
ist þitt nafn; 10. tilkomi þitt ríki; verdi þinn
vilji, svo á jørdu, sem á himni; 11. gef oss
í dag vort daglegt braud; 12. og fyrirgef oss
vorar skuldir, svo sem vér fyrirgefum vor-
um skuldunautum; 13. og leid oss ekki í freistni,

heldur frelsa oss frá illu. 14. Því ef þér for-
látid ødrum þeirra yfirsjónir, þá mun ydar him-
neski fadir forláta ydur; 15. en ef þér ekki
fyrirgefid ødrum, mun fadir ydar himneskur
ekki heldur fyrirgefa ydur ydar misgjørdir. 16.
Nær þér fastid, þá verid ekki med hryggu yfir-
bragdi, sem hræsnarar, hverjir er afmynda á-
sjónur sínar, svo adrir sjái, ad þeir fasti; sann-
lega segi eg ydur, þeir hafa sín laun úttekid.
17. En nær þú fastar, þá smyr høfud þitt, og
þvo þitt audlit, 18. svo adrir verdi ekki var-
ir vid, ad þú fastir, nema fadir þinn, sem er
ósýnilegur; og fadir þinn, sem sér hvad í ein-
rúmi skedur, mun þér þad endurgjalda.

19. Safnid ydur ekki audæfum í heimi þess-
um, hvar mølur og ryd eta þau, og hvar þjóf-
ar grafa til og stela; 20. safnid ydur heldur
audæfum á himnum, hvar þeim hvorki grand-
ar mølur eda ryd, né þjófar grafast til þeirra,
og stela þeim; 21. því hvar sem audæfi ydar
eru, þar er og ydvart hjarta. 22. Augad er
ljós líkamans; nú ef auga þitt er heilskygnt,
þá nýtur allur líkami þinn birtu; 23. en sé
auga þitt gallad, þá er allur líkami þinn í
myrkri. Nú ef þad ljós, sem í þér er, er

myrkur, hve svart mun ekki þad myrkur vera?
24. Einginn kann tveimur herrum ad þjóna,
því annadhvort hlýtur hann ad meta þann eina
midur og hinn annan meira, eda hann hlýdir
þeim odrum, og afrækir hinn. Þannig getid
þér ekki verid bædi þjónar guds og Mammons.
25. Eg segi ydur því: Verid ekki hugsjúkir
fyrir ydru lífi, hvad þér skulud eta og drekka,
ekki heldur fyrir ydrum líkama, hverju þér skul-
ud klædast. Er ekki lífid meira vert en fædan,
og líkaminn meir en klædnadurinn? 26. Litid
til fuglanna í loptinu, hvorki sá þeir né upp-
skera, og ekki heldur safna þeir í kornhlødur,
þó fædir ydar himneski fadir þá; erud þér ekki
miklu ágætari þeim? 27. Hver af ydur getur,
med allri sinni áhyggju, aukid einni alin vid
hæd sína? 28. Eda, hví erud þér áhyggjufull-
ir fyrir fatnadinum? Skodid akursins lilju-
gros, hversu þau vara; hvorki vinna þau né
spinna; 29. en trúid mér, ad Salómon í ollu
sínu skrauti var ekki svo fagurlega búinn, sem
eitt af þeim. 30. Ef ad gud nú skrýdir svo
grasid á jordunni, þad í dag stendur, en á
morgun verdur í ofn kastad, hversu miklu fram-
ar mun hann ekki klæda ydur, þér trúarveikir?

31. Spyrjid því ekki hugsjúkir: hvad fáum vér
til matar? hvad fáum vér ad drekka? og hvad
fáum vér til fata? 32. Slíka áhyggju hafa
heidnir menn; en ydar himneskur fadir veit, ad
þér þurfid alls þessa vid. 33. Leitid um fram
alt guds ríkis, og þeirrar rádvendni, sem hon-
um líkar, þá munud þér fá alt þetta í vidbót;
34. verid því ekki hugsjúkir fyrir morgundegin-
um, hann mun sjálfur bera umhyggju fyrir sér;
hverjum degi nægir sín mæda.

7. Kapituli.

Jesús varar vid ómildum dómum; talar um bæn; um kjarna lögmálsins, um veginn til lífsins, um falsspámenn og hræsnara.

1. Verid ekki ómildir í dómum ydar um
adra, ad ei dæmi þeir eins um ydur; 2. því
líkur dómur og þér fellid yfir ödrum, mun yfir
ydur feldur verda, og eins og þér mælid ödr-
um, munu þeir aptur mæla ydur. 3. Hvernig
sér þú flísina í þíns bródurs auga, en gætir
ekki þess bjálkans, sem er í þínu eigin auga?
4. Eda hvernig fær þú sagt vid hann: láttu
mig taka flísina úr auga þér, medan bjálki er
í þínu eigin auga? 5. Þú hræsnari, drag fyrst

bjálkann úr þínu eigin auga, og sjáðu síðan til, að þú fáir dregið flísina úr þíns bróðurs auga.

6. Kastið ekki helgidómum fyrir hunda, né perlum yðrum fyrir svín, að þau ekki troði þær fótum, snúist síðan að sjálfum yður, og rífi yður í sundur.

7. Biðjið, þá mun yður gefast; leitið, þá munuð þér finna; knýið á, og þá mun fyrir
yður upp lokið verða; 8. því hver sem biður,
hann öðlast; hver er leitar, hann finnur; og hver er á knýr, fyrir honum mun upp lokið
verða. 9. Eður er nokkur sá af yður, sem gæfi syni sínum stein, ef hann bæði um brauð;
10. eða höggorm, ef hann bæði um fisk? 11.
Ef nú þér, sem vondir eruð, tímið að gefa börnum yðar góðar gjafir, hversu miklu framar mun þá ekki yðar himneskur faðir gefa þeim góða hluti, sem biðja hann þess? 12. Allt hvað
þér viljið að mennirnir gjöri yður, það skuluð þér og þeim gjöra; þetta er kjarni lögmálsins og spámannanna.

13. Gángið um hið þraungva hlið; því það hlið er vítt, og sá vegur er breiður, sem liggur til glötunar, og margir eru þeir, sem hann

gánga. 14. Hversu er þad hlid þraungt og
mjór sá vegur, er til lífsins leidir, og fáir
þeir, er hann rata? 15. Gætid ydar fyrir
falskennendum, sem koma til ydar í sauda ham,
en hid innra eru þeir grádugir vargar; 16.
af þeirra ávøxtum skulud þér þekkja þá. Hvort
geta menn lesid vínber af þyrnum, eda fíkjur
af þistlum? 17. Þannig ber hvert gott tré
gódan ávøxt, en slæmt tré slæman ávøxt. 18.
Gott tré getur ekki borid slæman ávøxt, ekki
heldur slæmt tré gódan ávøxt. 19. En hvert
þad tré, sem ekki ber gódan ávøxt, skal verda
upp høggvid og í eld kastad; 20. þar fyrir
kunnid þér af ávøxtum þeirra ad þekkja þá. 21.
Ekki munu allir þeir, sem til mín segja, herra,
herra, koma í himnaríki, heldur þeir einir, sem
gjøra vilja míns himneska fødurs. 22. Á þeim
degi munu margir segja til mín: herra, herra,
høfum vér ekki í þínu umbodi kent, rekid djøfla
út og gjørt mørg kraptaverk? 23. En eg mun
segja þeim berlega: aldrei þekta eg ydur fyrir
mína; farid frá mér, þér illgjørdamenn. 24.
Hver hann heyrir þessa mína kenníngu og
breytir eptir henni, honum vil eg líkja vid for-
sjálan mann, er bygdi hús sitt á bjargi; 25.

nú kom steypiregn og vatnsflóð, stormar risu
og buldu á því húsi, en það féll samt ekki,
því það var grundvallað á bjargi. 26. Þar á
mót er sá, sem heyrir þessa mína kenníngu og
breytir ekki eptir henni, líkur heimskum manni,
er bygði hús sitt á sandi; 27. nú kom steypi-
regn og vatnsflóð, stormar risu og dundu á
því húsi, þá féll það, og þess hrun varð mikið.
28. Þegar Jesús hafði lokið þessari ræðu,
undraðist lýðurinn mjög yfir kenníngu hans;
29. því hann kendi svo sem sá, er hafði guðs
umboð á hendi, en ekki sem hinir skriptlærðu.

8. Kapituli.

Jesús læknar líkþráan mann, þjón hundraðshöfðingjans, móður konu Péturs og fleiri sjúka; talar um örðugleika við það, að fylgja sér; kyrrir vind og sjó, útrekur djöfla.

1. En er hann gekk niður af fjallinu, fylgdi
honum mikill fjöldi fólks; 2. þá kom til hans
líkþrár maður, tilbað hann og mælti: herra, ef
þú vilt, getur þú hreinsað mig. 3. Þá rétti
Jesús út höndina, snerti hann og sagði: Eg
vil, vertu hreinn; 4. og strax varð hann hreinn
af líkþrá sinni. 5. Þá sagði Jesús við hann:
varastu að segja þetta nokkrum, heldur far og

sýn þig prestinum, og offra þeirri gáfu, sem
Móses baud, ødrum til sanninda merkis.
6. Þegar hann kom inn í Kapernaum, kom
til hans hundradshøfdingi nokkur, og tók svo
til orda: þjón minn liggur heima visinn, og
er mjog þúngt haldinn. 7. Jesús sagdi: eg
skal koma og lækna hann. 8. Þá svaradi
hundradshofdinginn: herra, ekki er eg verdur
þess, ad þú gángir inn undir mitt þak. Bjód
þú ad eins med einu ordi, og mun minn þjón
heill verda. 9. Því nær eg, sem er yfirvaldi
undirgefinn og hefi ad ráda yfir stridsmonnum,
býd einum þeirra ad fara, þá fer hann, og
ødrum ad koma, þá kemur hann, eda þræli
mínum ad gjora eitthvad, þá gjørir hann þad.
10. Þegar Jesús heyrdi þetta, undradist hann
og mælti vid þá, sem fylgdu honum: sannlega
segi eg ydur, ad slíka trú hefi eg ekki fundid
medal Gydínga; 11. en þér skulud vita, ad
margir munu koma ad austan og vestan, og
sitja til bords med Abraham, Isaak og Jakob
í ríki himnanna; 12. en þeir, sem þetta ríki
var ætlad, munu verda reknir í myrkrid fyrir
utan, hvar vera mun grátur og gnistur tanna.
13. Sídan sagdi Jesús vid hundradshøfdingj-

ann: far þú heim, verði þér eptir trú þinni,
og samstundis varð þjón hans heilbrigður.
14. Síðan kom Jesús í hús Péturs, og sá
þar móður konu hans; hún lá sjúk af köldu;
15. tók hann þá í hönd henni, og þá yfirgaf
kaldan hana, en hún fór á fætur og bar þeim
mat. 16. Um kvöldið færðu þeir til hans marga
djöfulóða, og rak hann andana út með orði
einu, og alla þá, sem sjúkir voru, læknaði hann;
17. sannaðist þá það, sem spámaðurinn Esajas
sagði: hann burt tók vor kránkdæmi, og bar vorn
sjúkleika.
18. En þegar Jesús sá fjölda fólks hjá sér,
bauð hann að fara yfir um sjóinn; 19. þá
kom einn skriptlærður til hans og sagði við
hann: Meistari, eg vil fylgja þér, hvert sem
þú fer. 20. Jesús mælti: refar hafa holur og
fuglar himins skýli, en mannsins sonur hefir
hvergi höfði sínu að að halla. 21. Annar mað-
ur, sem var einn af lærisveinum hans, sagði til
hans: herra, leyf mér fyrst að fara og grafa
föður minn. 22. Jesús mælti: fylg þú mér,
og lát þá dauðu grafa sína dauðu.
23. Síðan steig hann á skip og lærisveinar
hans með honum; 24. gjörði þá svo mikinn

storm, ad skipid huldi af bylgjunum, en hann svaf. 25. Þá geingu lærisveinarnir til hans og voktu hann og sögdu: hjálpa þú oss, herra, vér forgaungum. 26. En hann svaradi: hvi erud þér svo hræddir, þér trúarveikir? Því næst stód hann upp og hastadi á vindinn og sjóinn; vard þá blída logn. 27. Þetta undrudust menn mjög og sögdu: hvílíkur er þessi, ad bædi vedur og sjór hlýda honum?

28. Þegar hann kom yfir um í hérad Gergesumanna, hlupu í móti honum tveir menn djöfulódir, sem komu úr gröfum daudra manna, svo ólmir, ad eingum var fært ad fara þann veg. 29. Og sjá, þeir hrinu upp og sögdu: hvad höfum vér og þú, guds son, saman ad sælda? Ertú kominn hingad, ádur en tími er til, ad kvelja okkur? 30. En svo stód á, ad stór hjörd svína var á beit lángt þadan. 31. Djöflarnir bádu hann þá: ef þú ætlar ad reka oss út, þá leyf oss ad fara í svínahjördina. 32. Hann segir: farid þid. Þeir fóru út, og í svínin; ærdist þá hjördin og steypti sér ofan fyrir heingiflug í sjóinn, og týndist þar. 33. En þeir, er svínanna gættu, flýdu til borgarinnar, og sögdu þar alt, sem farid hafdi, eins

um þá djøfulódu. 34. Þá fóru allir borgar-
menn til móts vid Jesúm, og þegar þeir fundu
hann, bádu þeir hann ad fara á burt úr þeirra
landareign.

9. Kapituli.

Jesús læknar visinn mann; kvedur Matteus til fylgd-
ar, og forsvarar sig og lærisveinana; læknar blódfalls-
sjúka kvinnu, og uppvekur dóttur Jairusar; læknar tvo
blinda, og einn djøfulódan; aumkast yfir lýdinn.

1. Hann steig þá á skip, fór yfir um og kom
í sína borg. Þá var færdur til hans visinn
madur, sem lá í rekkju; og er Jesús sá trú
þeirra, sagdi hann til hins visna: vertu hug-
hraustur, sonur, þínar syndir eru þér fyrir-
gefnar. 3. Þetta álitu nokkrir skriptlærdir ad
vera gudløstun; 4. og er Jesús vard var vid,
hvad þeir hugsudu, sagdi hann: því hugsid þér
svo illt? 5. Hvort er audveldara ad segja:
syndir þínar eru þér fyrirgefnar; edur ad segja:
statt upp og gakk? 6. En til þess ad þér skul-
id vita, ad mannsins sonur hefir vald til ad
fyrirgefa syndir á jördunni, þá segir hann til
hins visna, statt upp, tak sæng þína og gakk
heim til þín; 7. og hann stód upp og fór heim

til sín. 8. Þegar fólkid sá þetta, undradist það
og lofadi gud, ad hann hefdi gefid mönnun-
um slíkt vald.

9. Þegar Jesús fór þadan, sá hann mann
sitja hjá tollbúdinni, Matteus ad nafni; þenna
kvaddi hann til fylgdar vid sig; hann stód upp
og fylgdi honum. 10. En svo bar til, er Jes-
ús var ad mat í húsi hans, ad margir toll-
heimtarar og bersyndugir komu þángad, og möt-
udust þar med Jesú og lærisveinum hans; 11.
og er Fariseár sáu þad, sögdu þeir til læri-
sveina hans: því matast lærimeistari ydar med
tollheimturum og bersyndugum? 12. Þegar
Jesús heyrdi þad, mælti hann til þeirra: ekki
þurfa heilbrigdir læknis vid, heldur þeir, sem
vanheilir eru; 13. en farid þér og nemid hvad
þad þýdir: þekkari er mér mannelska, en offur;
því ekki er eg kominn til ad kalla réttláta,
heldur syndugа til sidbóta.

14. Þá komu til hans lærisveinar Jóhann-
esar, og spurdu: því föstum vér og Fariseár-
nir svo opt, en þínir lærisveinar fasta ekki? 15.
Jesús svaradi: þad sæmir ekki, ad brúdmenn-
irnir séu med hryggu bragdi, medan brúdguminn
er med þeim. En sá tími mun koma, ad brúd-

guminn verður numinn frá þeim, og þá munu
þeir fasta. 16. Einginn leggur nýa bót á
gamalt fat, því bótin rífur fatið og spjöllin
verða verri 17. Ekki eru menn heldur vanir
að koma nýu víni í gamla belgi, því annars
springa belgirnir, vínið spillist, og belgirnir ó-
nýtast; heldur er nýtt vín látið í nýa belgi,
og er þá hvortveggja vel geymt.

18. En er hann var þetta að tala, kom inn
til hans höfðingi nokkur, tilbað hann og sagði:
dóttir min er nýdauð, kom þú og legg hönd
yfir hana, þá mun hún lifna. 19. Jesús fór
með honum og lærisveinar hans; 20. og sjá,
þá kom kona nokkur, sem haft hafði blóðfall i
tólf ár, að baki honum og snart fald hans klæða;
21. því hún sagði með sjálfri sér: ef eg að
eins fæ snortið yfirhöfn hans, þá mun mér
batna; 22. en Jesús snérist við, og þá hann
leit hana, sagði hann: vertu hughraust, dóttir,
þín trú hefir hjálpað þér; og varð hún strax
heilbrigð. 23. Nú er hann kom í hús höfð-
ingjans, og sá þar pípara, og þys fólksins,
24. sagði hann til þeirra: Farið þér í burtu,
ekki er stúlkan dauð, heldur sefur hún; en þeir
hlóu að honum. 25. En þá búið var að rýma

fólkinu út, gekk hann inn, og tók í hönd henni,
og reis þá stúlkan upp; 26. og barst fregnin
um þetta út um alt það hérað.

27. Þegar Jesús fór þaðan, fylgdu honum
tveir menn blindir: þeir kölluðu þannig: Jesú,
niðji Davíðs, miskunna þú okkur. 28. En er
hann var kominn til húss, komu þeir blindu til
hans. Jesús sagði til þeirra: trúið þér, að
eg geti þetta gjört? Þeir sögðu: já, herra. 29.
Þá snart hann augu þeirra og mælti: verði
ykkur að trú ykkar. 30. Og augu þeirra opn-
uðust; þá lagði Jesús ríkt á við þá, að segja
eingum manni frá þessu. 31. En strax sem
þeir voru komnir út, báru þeir hans orðstír út
um alt það hérað.

32. Þegar þeir voru í burt farnir, var færð-
ur til hans maður nokkur mállaus, djöfulóður;
33. og er djöfullinn var útrekinn, fékk sá mál-
ið, er mállaus var. Þetta undraðist fólkið og
mælti: aldrei hefir þvílíkt sést meðal Israels
manna. 34. En Fariseár sögðu, að hann ræki
djöfla út með hjálp djöflahöfðingjans.

35. Síðan fór Jesús um allar borgir og þorp,
kendi í samkundum þeirra, og flutti gleðiboð-
skapinn um guðs ríki; hann læknaði alls kyns

sjúkdóma og kránkleika; 36. en er hann sá fólk-
id, kendi hann í brjósti um þad, því þad var
þjád og hirdingarlaust, sem sú hjørd, er eing-
an hirdir hefir. 37. Þá sagdi hann vid lærisveina
sína: kornskeran er ad sønnu mikil, en verka-
mennirnir fáir; 38. bidjid því herrann korn-
skerunnar, ad hann vilji senda verkamenn til
sinnar kornskeru.

10. Kapituli.

Jesús útsendir þá tólf postula til ad kenna og gjøra kraptaverk; hughreystir þá á móti ofsóknum og lífláti; lofar þeim umbun, er veita þeim móttøku.

1. Sídan kalladi hann til sín sína tólf læri-
sveina, og gaf þeim vald ad reka út óhreina anda,
og lækna alls kyns sjúkdóma og kránkleika. 2.
Nøfn þessara tólf postula voru þessi: fyrst var
Símon, sem kallast Pétur, og Andrés bródir
hans, Jakob Sebedeusson, og Jóhannes bród-
ir hans, 3. Filippus og Bartólómeus, Tóm-
ás og Matteus tollheimtari, Jakob Alfeus-
son og Lebbeus, er kallast Taddeus, 4. Sí-
mon vandlætari og Júdas frá Kariot, sem síd-
an sveik hann.

5. Þessa tólf sendi Jesús frá sér, og gaf
þeim ádur þessa skipun; farid þér eigi til heid-
inna þjóda, og gángid eigi inn í neina samverska
borg; 6. heldur farid til týndra sauda af Is-
raels ætt; 7. og kunngjorid, ad guds ríki sé
nálægt; 8. læknid sjúka, lifgid dauda, hreinsid
líkþráa, rekid djøfla út; þér hafid feingid þetta
kauplaust, gjorid þad og kauplaust. 9. Eigi
skulud þér hafa gull, silfur edur eir í beltum
ydrum, 10. né taka med ydur á veginn nestis-
mal; eigi hafa tvo kyrtla, ekki skó edur staf,
því verdur er verkamadurinn fædisins. 11. En
í hverja þá borg edur þorp er þér komid, þá
spyrjist fyrir, hver þar sé (ydar gistingar) verd-
ur; hjá honum skulud þér gista, til þess þér
farid þadan. 12. Þegar þér gángid inn í hús-
id, þá árnid þeim góds, sem þar eru, 13. og
séu þeir þess verdir, munu óskir ydar hrína á
þeim, en ef ekki, munu þær hverfa aptur til yd-
ar. 14. Sé sá nokkur, sem ekki vill veita yd-
ur vidurtøku, eda hlýda ydar kenningu, þá far-
id burt af því heimili edur þeim stad, og hrist-
id dupt af fótum ydrum; 15. trúid mér, bæri-
legra mun verda straff Sódómu og Gómorru
á degi dómsins, en þeirrar borgar.

16. Sjá, eg sendi ydur, sem saudi medal
úlfa; verid því varir um ydur, sem høggorm-
ar, og meinlausir, sem dúfur. 17. Gætid yd-
ar fyrir mønnum, því þeir munu færa ydur á
þing og húdstrýkja ydur í samkunduhúsum sín-
um, 18. og fyrir landstjórnara og konúnga mun-
ud þér færdir verda fyrir mínar sakir, svo bædi
þeim og heidingjum verdi minn lærdómur kunn-
ur. 19. En nær þeir framselja ydur, þá ver-
id ekki hugsjúkir um, hvernin ednr hvad þér
skulud tala; því í sama bragdi mun því verda
skotid ydur í brjóst; 20. því þad er ekki þér, sem
talid, heldur andi fødurs ydar, sem í ydur tal-
ar. 21. Bródir mun framselja bródur til líf-
láts, og fadir barn sitt; þá munu og børnin
hefjast gegn foreldrunum, og firra þá lífi; 22.
og ydur munu allir fyrir mínar sakir ad hatri
hafa. En sá, sem stødugur stendur til enda,
hann mun hólpinn verda. 23. Nær þeir of-
sækja ydur í einni borg, þá flýid í hina, og nær
þeir ofsækja ydur í henni, þá flýid í þá þridju.
Trúid mér, þér munud ekki hafa lokid umferd
ydvarri um allar Israels borgir, ádur manns-
ins son kemur. 24. Lærisveinninn er eigi fyrir
sínum meistara, ekki heldur þjóninn fyrir sín-

um húsbónda; 25. lynda má lærisveininum, ad hann hafi sömu kjör, sem meistarinn, og þrælnum, sem húsbóndi hans; en hafi þeir kallad húsföðurinn Belsebúl, hversu miklu heldur munu þeir kalla þjóna hans það? 26. En hræðist þá samt ekki; því ekkert er svo hulid, ad ei muni opinbert verda, og ekkert svo fólgid, ad ei verdi augljóst; 27. hvad eg segi ydur heimuglega, þad skulud þér opinberlega ödrum kenna, og þad, sem ydur er sagt hljódlega, skulud þér í fjölmenni flytja. 28. Hrædist ekki þá, sem líkamann deyda, en geta ekki líflátid sálina; hrædist heldur þann, sem vald hefir ad tortýna bædi sálu og líkama í helviti. 29. Selja menn ekki tvo titlinga fyrir einn pening, þó deyr enginn þeirra án vilja födurs ydar; 30. jafnvel ydar höfudhár eru talin; 31. hrædist því ekki, þér erud meira verdir, en margir titlingar. 32. Hver hann kannast vid mig fyrir mönnum, vid þann mun eg einninn kannast fyrir mínum födur á himnum. 33. En hver sem ekki vill kannast vid mig fyrir mönnum, vid þann mun eg ekki heldur kannast fyrir mínum födur á himnum. 34. Ætlid ekki, ad af minni komu muni fridur standa; ekki mun hún fridi valda,

heldur styrjöldum. 35. Af henni mun koma ósamlyndi milli föðurs og sonar, dóttur og móður, sonarkonu og móður manns hennar; 36. og húsbóndans heimamenn munu hans óvinir vera. 37. Hver hann elskar föður eða móður meir en mig, hann er mín ekki verður, og hver hann elskar son eða dóttur meir en mig, sá er mín ekki verður; 38. og hver sem ekki tekur sinn kross og fylgir mér eptir, hann er mín ekki verður. 39. Hver hann hyggst að forða lífi sínu, mun því týna, en hver hann vogar því í hættu, fyrir mína skuld, mun fá því borgið. 40. Hverr hann veitir yður viðurtöku, er sem hann veiti mér viðurtöku, og er sem hann veitti þeim viðurtöku, er mig sendi. 41. Hver hann veitir einum spámanni viðurtöku, vegna þess hann er spámaður, mun spámannslaun öðlast; hver hann tekur við ráðvöndum, fyrir það að hann er ráðvandur, mun hljóta hins ráðvanda umbun; 42. og hver hann gefur einum af þessum umkomulausu kaldan vatnsdrykk, vegna þess að hann er minn lærisveinn, trúið mér, hann mun ekki fara á mis við sín laun.

11. Kapituli.

Jóhannes lætur spyrja Jesú, hvert hann sé Messías; Jesús talar um Jóhannes, kvartar yfir lýdsins einþykkni, ávítar borgir, vegsamar rád guds, og býdur voludum til sín.

1. Þegar Jesús hafdi lokid þessari skipun
sinni til þeirra tólf lærisveina sinna, fór hann
þadan ad kenna og prédika í Gydinganna borg-
um.

2. Nú er Jóhannes heyrdi í fángelsinu verk-
in Krists, sendi hann til hans tvo lærisveina
sína, er spyrja skyldu, 3. hvert hann væri sá,
er koma skyldi, eda ættu þeir ad vænta ann-
ars. 4. Jesús sagdi vid þá: farid þid og seg-
id Jóhannesi, hvad þér heyrid og sjáid: 5.
blindir fá sýn, haltir gánga, líkþráir hreinsast,
heyrnarlausir heyra, daudir endurlifa, og um-
komulausum bodast gledi = bodskapurinn; 6. og
sæll er sá, sem ekki hneykslast á mér.

7. Þegar þeir voru burtu farnir, hóf Jes-
ús rædu sína til fólksins um Jóhannes á þessa
leid: Hvad fórud þér ad sjá á eydimörkum?
Hvort reyr þann, er vindurinn skekur? 8. Ed-
ur hvad fórud þér ad sjá? Hvort mann skraut-
búinn? Gætid ad: þeir, sem í skraut eru bún-

ir, eru í konúnganna höllum. 9. Hvað fóruð
þér þá að sjá? Hvort einn spámann? Já, í
sannleika þann, sem meiri er en nokkur spámað-
ur; 10. því hann er sá, um hvern ritað er:
minn sendiboða sendi eg undan þér, er greiða
skuli þér veg. 11. Trúið mér: einginn er af
konu fæddur, er meiri sé en Jóhannes skírari;
þó er sá minnsti í himnaríki honum meiri. 12.
Frá dögum Jóhannesar skírara, og til þessa,
leita menn himnaríkis kappsamlega, og þeir,
sem keppast eptir því, hrifsa það til sín; 13.
því alt þángað til Jóhannes kom, hafa allir
spámenn og lögmálið sagt þetta fyrir; 14. og
ef þér viljið fallast á það, þá er hann sá Eli-
as, er koma skal. 15. Hver hann hefir eyru
til að heyra, sá heyri. 16. Við hvað skal eg
líkja þessara tíða mönnum? Þeim fer eins og
börnum, sem á torgi eru, og kalla þannig til
leiksbræðra sinna: 17. vér höfum kveðið yð-
ur gleðikvæði, en þér hafið ekki viljað dansa;
vér höfum súngið yður harmasaungva, og þó
vilduð þér einginn sorgarmerki sýna. 18. Jó-
hannes kom, og lifði við harða kosti, og sögðu
menn, að hann væri vitstola. 19. Mannsins son-
ur kom og neytti alls frjálslega; hann kallið þér

mathák og vínsvelg, vin tollheimtara og ber-
syndugra. En spekin verdur réttlætt fyrir sín
børn.

20. Sídan tók hann ad ávíta þær borgir, í
hverjum hann hafdi flest kraptaverk framid, ad
þær hefdu aungva umbót gjørt, og tók svo til
orda: 21. vei þér, Korazin; vei þér, Betsaida;
ef þau kraptaverk, sem í ykkur hafa framin
verid, hefdu verid gjørd í Týrus eda Sídon,
þá mundu þeir fyrir laungu hafa ídrun gjørt,
klæddir sorgarbúningi og ádreifdir ösku. 22.
En, trúid mér, bærilegra mun verda straff Týr-
us og Sídonar á degi dómsins, en ykkar. 23.
Og þú, Kapernaum, sem nú mænir svo hátt í
lopt, þér mun í grunn nidursøkt verda; því hefdu
þau kraptaverk verid framin í Sódómu, sem
í þér hafa gjord verid, þá stædi hún enn í dag.
24. Og það er víst, ad bærilegra mun verda
straff Sódómu á degi dómsins, en þitt.

25. Um sama leiti tók Jesús svo til orda:
eg þakka þér, fadir, drottinn himins og jardar,
ad þú hefir látid þessa hluti vera hulda fyrir
fródum mønnum og spekingum, en auglýst þá
fáfródum. 26. Sannarlega hefir þér, fadir,
þóknazt, ad svo skyldi vera. 27. Alt er mér

af minum fødur i vald gefid, og einginn þekk-
ir soninn nema fadirinn, og einginn fødurinn
nema sonurinn, og sá, sem sonurinn vill þad
auglýsa. 28. Komid til min allir þreyttir, og
þér, sem mædizt undir þúngum byrdum, eg vil
gefa ydur hvild; 29. gángid undir mitt ok,
og lærid af mér, þvi eg er vægur og af hjarta
litillátur, og munud þér hugsvølun finna; 30.
þvi mitt ok er inndælt og min byrdi létt.

12. Kapituli.

Lærisveinar Jesú tina kornøx á hvildardegi, Jesús læknar visna hønd, læknar djøfulódan, sem var blindur og mállaus, og forsvarar sig fyrir álasi Farisea; þeir krefja hann teikns. Módir hans og ættingjar vilja tala vid hann.

1. Einhverju sinni fór Jesús á hvildardegi
med sinum lærisveinum yfir sádlønd nokkur; en
er lærisveina hans sveingdi, tóku þeir til ad
tina kornøxin og eta. 2. Þegar Fariseear sáu
þad, søgdu þeir til hans: sjá, lærisveinar þinir
gjøra þad, sem ekki leyfist á hvildardegi. 3.
Jesús mælti: hafid þér ekki lesid, hvad Davíd
gjørdi, þegar hann var matþurfi og menn hans,
4. ad hann gekk inn i guds hús og neytti

braudauna helgu, sem hvorki hann né fylgdar-
menn hans, og eingir, nema prestarnir einir,
máttu eta? 5. Edur hafid þér ekki lesid í log-
máls bókinni, ad prestarnir vanhelga hvíldar-
daginn í musterinu á hvíldardøgunum, og eru
þó sýknir saka? 6. En eg segi ydur fyrir sann,
ad hér er sá, sem meiri er en musterid. 7.
Ef þér hefdud skilid, hvad þad þýdir: mér er
mannelska þekkari en offur, mundud þér ekki
hafa sakfelt þessa, sem saklausir eru; 8. því
mannsins sonur er herra hvíldardagsins.

9. Þadan fór hann til samkundu þeirra; 10.
hér var madur nokkur, er hafdi visna hønd;
þá spurdu þeir hann, hvort leyfilegt væri ad
lækna á hvíldardøgum; til þess þeir gætu feing-
id tilefni til ad ásaka hann. 11. Hann svar-
adi þeim: ef sá er nokkur ydar á medal, sem
á einn saud, og falli saudurinn í pytt á hvíld-
ardegi, tekur ekki eigandinn hann strax, og dreg-
ur hann upp? 12. Hvad miklu er þó ekki
madurinn ædri, en saudurinn? Þess vegna er
leyfilegt ad gjøra þad, sem gott er, á hvíldar-
døgum. 13. Sidan sagdi hann vid manninn:
réttu fram hønd þína. Hann gjordi svo, og
vard hún þá heil, sem hin. 14. En Farise-

arnir geingu út og báru saman ráð sín í gegn
honum um það, hvernig þeir feingju ráðið hann
af dögum. 15. Þegar Jesús varð þess vís,
veik hann þaðan, og fylgdi honum þá mikill
fjöldi fólks, og hann læknaði þá alla, 16. og
bannaði þeim streingilega að gjøra sig uppvís-
an. 17. Samaðist þá það, sem spámaðurinn
Esajas sagði: 18. Sjá þjón minn, hvern eg
hefi útvalið, minn ástfólgna, sem mér er þókn-
anlegur, honum vil eg gefa minn andakrapt,
að hann kenni heiðnum þjóðum, hvað rétt er;
19. hann mun eigi þrátta, og eigi háreysti
gjöra, og hans kall mun eigi á strætum heyr-
ast. 20. Hinn brákaða reyrinn mun hann eigi
í sundur brjóta, og hið dapra ljós ekki slokkva,
þángað til sannleikurinn hefir sigur unnið; 21.
á hann munu þjóðirnar treysta.

22. Þá var færður til hans maður djøful-
óður, blindur og mállaus, þenna læknaði hann,
svo sá hinn blindi og mállausi fékk bæði mál
sitt og sýn. 23. Þetta undraðist alt fólkið og
sagði: mun ekki þessi maður vera niðji Davíðs?
24. En er Fariséar heyrðu það, sögðu þeir:
ekki rekur þessi djöfla út, nema með fulltingi
djöflahöfðingjans Belsebúls. 25. Nú er Jes-

ús sá þeirra hugrenningar, sagdi hann til þeirra:
hvert þad ríki, hvar innbyrdis sundurþykki er,
mun eydileggjast, og hver sá stadur edur heim-
ili, hvar innbyrdis sundurþykki er, fær ekki stad-
izt. 26. Ef nú einn djöfull rekur annan út,
þá eru þeir innbyrdis sundurþykkir, og hvernin
skyldi djöfulsins ríki þá standast? 27. Og ef
eg rek djöfla út med Belsebúls fulltingi, fyrir
hvers adstod útreka þá ydar lærisveinar þá?
Þeir skulu því vera ydrir dómendur. 28. En
ef eg rek djöfla út fyrir guds anda, þá er guds
ríki komid til ydar. 29. Hver fær brotizt inn
í hús ens sterka og rænt húsbúnadi hans,
nema hann bindi hinn sterka ádur? þá fyrst
getur hann rænt hús hans. 30. Hver sem
ekki er med mér, hann er móti mér, og hver
sem ekki samansafnar med mér, sá sundurdreifir.
31. Þess vegna segi eg ydur, ad hvers kyns
synd og gudlastan kann mönnum fyrirgefin ad
verda, en smánarleg ord gegn andanum munu
mönnum ekki fyrirgefast. 32. Þótt einhver lasti
mannsins son, kann þad honum forlátid ad
verda, en ef nokkur talar gegn heilögum anda,
þá mun honum þad ekki fyrirgefast, hvorki í
þessu né komanda lífi. 33. Ef tréd er gott,

eru og ávextirnir gódir, en sé þad slæmt, eru
ávextirnir slæmir; því af ávextinum þekkist tréd.
34. Þér, nødru-kyn, hverninn skyldud þér kunna
gott ad mæla, þar þér sjálfir erud vondir? því
þad mælir munnurinn, sem hjartad hefir nægst
af. 35. Gódur madur framber gott úr góð-
um sjódi, en vondur madur, hann ber ilt úr vond-
um sjódi. 36. Eg segi ydur satt: fyrir hvert
þad illyrdi, er menn mæla, skulu þeir á dóms-
ins degi reikingsskap lúka; 37. því af þínum
ordum muntu sýkn edur sakfeldur verda.
38. Þá søgdu nokkrir skriptlærdir og Farí-
sear til hans: Meistari, vér viljum gjarna sjá
teikn af þér. 39. Hann mælti: þessi vonda
og hórsama þjód beidist teikns, en henni skal
ekki teikn gefast, nema teikn Jónasar spámanns;
40. því eins og Jónas var í hvalfiskjarins
kvidi í þrjá daga og þrjár nætur, svo mun og
mannsins son vera í þrjá daga og þrjár næt-
ur í fylgsnum jardar. 41. Niníve borgar menn
munu fram koma á degi dómsins med þjód
þessari, og sýna, ad hún sé straffs sek, því þeir
gjordu umbót vid kenningu Jónasar; og sjáid,
hér er sá, sem honum er meiri. 42. Drottn-
ingin úr sudurátt mun fram koma á dómsins

degi gegn þjód þessari og auglýsa hana straffs
seka ad vera; því hún kom af fjarlægu landi
ad heyra speki Salómons; en sjáid, hér er sá,
sem honum er meiri. 43. Nær óhreinn andi
fer út af nokkrum, þá ráfar hann um eydi-
merkur, leitar hýbýlis og finnur ekki; 44. þá
segir hann med sér: eg vil aptur snúa til húss
míns, hvadan eg fór, og er hann kemur apt-
ur, finnur hann þad tómt, sópad og prýdt;
45. þá fer hann sídan og tekur med sér sjö
adra anda sér skadlegri, og er þeir eru þáng-
ad innkomnir, byggja þeir þar; verdur svo þad
sídara ásigkomulag mannsins verra, en hid fyrra.
Eins mun fara fyrir þessari vondu þjód.

46. Þá er hann enn nú var ad tala til lýds-
ins, stódu módir hans og brædur fyrir dyrum
úti, og vildu mæla vid hann. 47. Þá sagdi
einhver honum: módir þín og brædur þínir eru
úti, og vilja tala vid þig. 48. En hann sagdi
vid þann, er þetta mælti: hver er módir mín
og brædur mínir? 49. og vísadi med hendinni
til lærisveina sinna, og sagdi: þessir eru mód-
ir mín og brædur mínir; 50. því hver hann
gjörir vilja míns himneska födurs, hann er
minn bródir, systir og módir.

13. Kapituli.

Dæmisøgur um sædid, illgresid, mustardskornid, súrdeig-
id. Útlegging þeirrar um illgresid; fjársjódurinn; perl-
an; netid. Kristur er fyrirlitinn í sínu fødurlandi.

1. Þenna dag gekk Jesús heiman og sett-
ist vid sjóinn. 2. Þá dreif til hans svo mikill
fjøldi fólks, ad hann hlaut ad stíga á skip og
setjast þar, en allur fólksfjøldinn stód í fjør-
unni; 3. þá kendi hann þeim margt í dæmi-
søgum, og hóf svo rædu sína: Sádmadur nokk-
ur gekk út ad sá; 4. en er hann var ad sá,
féll sumt sædid vid veginn, og fuglar átu þad.
5. Sumt féll í grýtta jord, hvar þad hafdi ekki
nógan jardveg; þad vóx ad sønnu skjótt, þvi
þad hafdi litla jord, 6. en er sól hækkadi (á
lopti), skrælnadi þad og visnadi, sokum þess þad
hafdi ekki nægar rætur. 7. Sumt féll medal
þyrna, og þyrnarnir uxu upp og kæfdu þad.
8. En sumt féll í góda jord og bar ávoxt,
sumt hundradfaldan, sumt sextugfaldan og sumt
þrítugfaldan. 9. Hver hann hefir eyru til ad
heyra, hann heyri. 10. Þá komu til hans læri-
sveinar hans og spurdu hann, þvi hann kendi
fólkinu í dæmisøgum; 11. en hann svaradi
þeim: af þvi ydur er unt ad skilja leynda dóma

guds ríkis, en hinum er þess ekki unt; 12.
því þeim, er hefir, mun veitast, svo hann yfir-
fljótanlega hafi, en frá hinum, er ekki hefir,
mun takast, jafnvel það hann hefir; 13. en þess
vegna kenni eg þeim í dæmisögum, að þó þeir
sjái, er það sem sæu þeir ekki, og þótt þeir
heyri, er það sem heyrðu þeir ekki eða
skildu. 14. Sannast því á þeim spádómur
Esajasar, er svo segir: Þér munuð heyra,
en þó ekki skilja; þér munuð sjá, en þó ekki
þekkja; 15. því lýður þessi er heimskur, hann
heyrir dauflega, og lykur augum sínum, að hann
ekki skuli sjá, heyra eður skilja, og snúa til mín,
svo eg lækni hann. 16. En sæl eru yðar augu,
sem sjá, og eyru yðar, sem heyra; 17. því eg
segi yður satt, að margir spámenn og guðs
vinir fýstust að sjá það, sem þér sjáið, og heyra
það, sem þér heyrið, en heppnaðist það ekki.
18. Heyrið nú útskýringu dæmisögunnar um
sáðmanninn: 19. nær nokkur heyrir lærdóm-
inn um guðs ríki og skilur hann ekki, þá kem-
ur hinn vondi og tekur burt það, sem sáð var,
úr hjarta hans. Þetta merkir sæðið, sem hjá
veginum var sáð. 20. En það, sem í grýtta
jörð féll, merkir þann, er heyrir mína kenn-

íngu og veitir henni vidtøku med føgnudi, 21.
en hún hefir ekki vidnám hjá honum, nema
um stundar sakir. Því þegar honum mætir
mótgángur og ofsóknir fyrir kenníngarinnar skuld,
þá fellur hann strax frá. 22. En þad, er sád
var medal þyrna, merkir þann, sem ad sønnu
heyrir mína kenníngu, en umhyggja fyrir lífi
þessu og táldrægni audæfanna kefja hana, svo
hann ber eingan ávøxt. 23. En þad, er féll í
góda jørd, merkir þá, sem heyra mína kenn-
íngu og skilja hana, og færa ávøxt, sumir hundr-
adfaldan, sumir sextugfaldan og sumir þrítug-
faldan.

24. Adra dæmisøgu sagdi hann þeim, er svo
hljódar: líkt er guds ríki manni þeim, er sádi
gódu sædi í akur sinn; 25. en er menn voru í
svefni, kom óvinur hans og sádi illgresi med-
al hveitisins, og fór sídan á burt. 26. En er
sædid spratt upp og tók ad bera ávøxt, þá kom
og illgresid í ljós. 27. Þá geingu þjónar
húsbóndans til hans og søgdu: Herra, sádir
þú ekki gódu sædi í akur þinn? Edur því ber
hann illgresi? 28. Hann mælti: þad hefir ó-
vinnrinn gjørt. Þá søgdu þjónarnir: viltu ekki,
ad vér førum og upprætum þad? 29. Hann

sagdi: ekki vil eg það, að þér ekki, nær þér upp-
rætið illgresið, rifið hveitið upp með; 30. látið
hvortveggja vara saman til kornskerunnar; og
þegar kornskerutíminn kemur, vil eg bjóða korn-
skerumønnunum, að safna fyrst saman illgres-
inu og binda það í knippi til að brennast, en
safna hveitinu í mína kornhløðu.

31. Þessa dæmisøgu sagði hann þeim einn-
inn: líkt er guðs ríki mustarðskorni því, er
maður nokkur tók og sáði í akur sinn. 32.
Minnst er það allra frækorna, en nær það vex,
er það meira en nokkurt kálgresi, og verður
svo stórt, sem eik, svo að fuglar himins koma
og leita sér skýlis í greinum þess. 33. Enn
sagði hann þeim þessa dæmisøgu: líkt er guðs
ríki súrdeigi því, er kona ein tók og hnoðaði
saman við þrjá mælira hveitis, uns það alt
sýrðist. 34. Þetta alt kendi Jesús í dæmi-
søgum, og fyrir utan dæmisøgur kendi hann
þeim ekki; 35. svo að það sannaðist, er spámað-
urinn segir: eg mun kenna í dæmisøgum, og þá
hluti, er huldir hafa verið, frá því er heimur
hófst, mun eg mæla.

36. Síðan lét hann fólkið frá sér fara og
fór til húss síns; þá komu til hans lærisveinar

hans og bádu hann, ad hann vildi útskýra þeim dæmisøguna um illgresid. 37. Hann mælti: sá er sádi því góda sædi, þýdir mannsins son; 38. akurinn þýdir verøldina; hinn gódi ávortnrinn þýdir guds børn; illgresid þýdir børn hins vonda; 39. en óvinnrinn, er sádi því, merkir djøfulinn; kornskerntíminn merkir enda heimsins; kornskurdar mennirnir merkja einglana. 40. Því eins og menn plaga ad safna illgresi og brenna þad, eins mun fara vid enda veraldar þessarar; 41. mannsins sonur mun þá senda eingla sína, ad þeir samansafni úr hans ríki øllum þeim, er adra afvega leida og rángt gjøra, 42. og kasta þeim í ofn glóanda; þar mun vera grátur og gnístur tanna; 43. þá munu þeir gódu skína sem sól í ríki fødurs þeirra. Hver eyru hefir ad heyra, hann heyri. 44. Enn er guds ríki líkt fésjód, er fólginn var á akri, hvern madur nokkur fann og leyndi honum, en sakir gledi þeirrar fór hann burt, og seldi allar eigur sínar og keypti akurinn. 45. Enn er guds ríki líkt þeim kaupmanni, er leitadi ad gódum perlum; 46. en er hann fann eina dýrmæta perlu, fór hann og seldi alt hvad hann átti, og keypti hana. 47. Enn er guds

ríki líkt neti því, er lagt var í sjó, í hverju
ad veiddust allskyns fiskar; 48. og er það var
fult, drógu menn það upp í fjöruna, settust
sídan og söfnudu þeim gódu í ílát, en köstudu
þeim óætu út aptur. 49. Eins mun fara við
enda heimsins; þá munu einglar guds fara
og skilja vonda menn frá gódum, 50. og kasta
þeim vondu í ofn brennanda, hvar vera mun
grátur og gnístur tanna. 51. Sídan spurdi Jes-
ús þá, hvort þeir skildu alt þetta; en þeir kvád-
ust það skilja. 52. Þá mælti hann: hér fyr-
ir er hver sá kennari, sem uppfræddur er til ad
þjóna ad útbreidslu guds ríkis, líkur þeim húss-
födur, sem framber úr fordabúri sínu bædi nýtt
og gamalt.

53. En er Jesús hafdi lokid þessum dæmi-
sögum, veik hann þadan, 54. og kom til ættjardar
sinnar, og kendi þeim í samkundum þeirra, svo
þeir undrudust og mæltu: hvadan hefir þessi
madur slíka speki og krapaverka gáfu? 55. Er
hann ekki sonur smidsins? Heitir ekki módir
hans María, og brædur hans Jakob og Jóses,
Símon og Júdas? 56. Og systur hans, eru
þær ekki allar hér hjá oss? Hvadan hefir þá
þessi alt þetta? 57. Og þeir hneyksludust á

honum; en Jesús sagdi til þeirra: spámadur
er hvergi minna metinn, en á sinni fósturjørdu
og medal ættíngja sinna. 58. Hann framdi
þar ekki heldur mørg kraptaverk sakir vantrú-
ar þeirra.

14. Kapituli.

Heródes heldur, ad Jóhannes, hvern hann hafdi látid
hálshøggva, sé endurlífnadur. Jesús mettar 5000
manns, geingur á sjónum, læknar.

1. Um þessar mundir kom fregnin af Jesú
til eyrna Heródesar fjórdúngshøfdíngja; 2. þá
mælti hann vid menn sína: þessi er Jóhannes
skírari, hann er risinn upp frá daudum, þar
fyrir fremur hann svo mikil kraptaverk. 3. En
Heródes hafdi látid handtaka Jóhannes, fjøtra
hann og setja í myrkvastofu, sakir Heródíadis
konu Filipusar bródur síns; 4. því Jóhannes
hafdi sagt vid hann: þú mátt ekki taka saman
vid hana. 5. Og þótt hann vildi láta drepa
hann, þordi hann þad þó ekki, sakir alþýdunn-
ar; því allir héldu Jóhannes ad vera spámann.
6. En á fædíngarhátíd Heródesar, dansadi
dóttir Heródíadis fyrir gestunum, og féll honum
þad svo vel í ged, 7. ad hann hét med eidi ad

veita henni hvad hún umbeiddi. 8. En hún bad,
eptir undirlagi módur sinnar, ad hann gæfi sér
á diski høfud Jóhannesar skírara. 9. Vid þetta
vard konúngurinn hryggur, en sakir eids síns
og þeirra, er voru í bodi hans, baud hann,
ad þetta skyldi henni veitast. 10. Sendi hann
því og lét hálshøggva Jóhannes í myrkvastof-
unni, 11. en høfud hans var lagt á fat og
gefid meyunni, en hún færdi módur sinni. 12.
En lærisveinar hans tóku lík hans og greptr-
udu þad, kunngjørdu sídan Jesú hvad skéd
hafdi; 13. og er Jesús heyrdi þad, fór hann
á skipi til eydibygda einn saman, og er fólkid
vard þess víst, fylgdi þad honum á landi úr
borgunum.

14. En er hann gekk fram, leit hann mik-
inn fjølda fólks, kendi í brjósti um þá, og lækn-
adi þá á medal þeirra, sem kránkir voru. 15.
En er kvøld var komid, komu lærisveinar hans
til hans og mæltu: vér erum hér í eydimørku,
og dagur er nú lidinn ad mestu, láttu fólkid
frá þér, ad þad fari í þorpin ad kaupa sér
vistir. 16. Jesús mælti: ekki þurfa þeir burtu
ad fara; gefid þér þeim mat. 17. Þeir mæltu:
ekki høfum vér hér nema fimm braud og tvo

fiska. 18. Hann bauð þeim að færa sér þetta.
19. Síðan sagði hann fólkinu að setjast niður
í grasið, tók þau fimm brauð og þá tvo fiska, leit
til himins, gjörði guði þakkir; síðan braut hann
brauðin, og fékk lærisveinum sínum þau, en þeir
færðu þau fólkinu; 20. og allir neyttu, til þess
þeir voru mettir; þá tóku þeir afgángs-leif-
arnar, og voru það tólf karfir fullar; 21. en
þeir, sem neytt höfðu, voru hér um fimm þús-
undir manna, auk kvenna og barna.

22. Strax er þetta var skeð, bauð hann læri-
sveinum sínum að stíga á skip og fara undan
sér yfir um, á meðan hann væri að koma frá
sér fólkinu. 23. Og sem hann hafði látið
fólkið frá sér, fór hann einn saman upp á fjall
nokkurt að biðjast fyrir; og er kvöld var komið,
var hann þar einn; 24. þá var skipið nærst-
um komið á mitt vatnið, og lá undir áföllum,
en andviðri var. 25. En er nær fjórðúngur
lifði nætur, kom hann til þeirra gángandi á
sjónum. 26. En er lærisveinarnir sáu hann
gánga á sjónum, urðu þeir felmtsfullir, og
sögðu: það er vofa; og tóku að æpa af hræðslu;
27. en Jesús varpaði strax orðum á þá, og
mælti: verið óhræddir, eg er það, hræðist ekki!

28. Honum ansadi Pétur og mælti: ef þú ert
þad, herra, þá seg, ad eg komi til þín á vatn-
inu. 29. Jesús mælti: kom þú; þá fór Pét-
ur útbyrdis og tók ad gánga á vatninu til Jesú.
30. En er hann sá fellibyl einn hardan, hrædd-
ist hann, og er hann tók ad sökkva, kalladi hann
og mælti: hjálpa þú mér, herra. 31. Þá rétti
Jesús strax út hönd sína, tók til hans og
sagdi: þú trúarlitli, því efadist þú? 32. Og
er þeir stigu á skipid, lægdi vedrid; 33. en
þeir, sem á skipinu voru, féllu fram fyrir hon-
um og mæltu: vissulega ertu guds sonur.

34. Sídan fóru þeir yfir um, og komu í
Genesarets land. 35. En er þeir, sem þar
bjuggu, þektu hann, sendu þeir í alla bygdina
umhverfis, og færdu til hans alla þá, sem sjúk-
ir voru, 36. og beiddust, ad hann vildi leyfa
þeim ad eins ad snerta fald klæda sinna; en
þeir, er hann snertu, urdu heilbrigdir.

15. Kapituli.

Jesús forsvarar lærisveinana, og kennir hvad þad sé, er manninn saurgi; reynir og bænheyrir þá kanversku konu; læknar marga, og mettar 4000 manns.

1. Um þessar mundir komu til Jesú
skriptlærdir og Fariséar frá Jerúsalem; þeir

spurdu hann: 2. Því yfirtroda þínir lærisvein-
ar setníngar öldúngauna, er þeir ekki taka hand-
laugar, ádur en þeir gánga til matar? 3. Jes-
ús svaradi þeim: því yfirtrodid þér guds bod-
ord med ydar eigin setníngum? 4. Því gud
hefir bodid og sagt: heidra skaltu födur þinn
og módur, og enn framar: hver hann atyrdir
födur sinn edur módur, hann er réttdræpur.
5. En þér segid: Segi nokkur vid foreldri sitt:
eigur þær, hvar med eg kynni ad hjálpa þér,
eru heitfé, þá skuli hann ekki framar skyldur
ad annast födur sinn edur módur; 6. og hafid
þér þannig med setníngum ydrum ónýtt guds
lögmál. 7. Hræsnarar, rétt hefir spámadurinn
Esajas spád um ydur, er hann segir: 8. Lýd-
ur þessi heidrar mig med vörunum, 9. en
þeirra hjarta er lángt í burtu frá mér; en
þeirra dýrkan er hégómleg, er þeir kenna þad,
sem eru manna bodord. 10. Þá kalladi hann
saman fólkid og mælti: heyrid þér og skiljid:
11. ekki kann þad manninn ad saurga, sem inn
fer um munninn, heldur þad, sem út fer af
munninum, þad saurgar manninn. 12. Þá
komu til hans lærisveinar hans og mæltu:
veiztu af því, ad Fariseár hneyksludust, er þeir

heyrdu þetta? 13. Hann mælti: alt hvad minn
himneski fadir ekki hefir plantad, hlýtur ad upp-
rætast. 14. Skiptid ydur ekki af þeim, þeir
eru blindir og blindra leidtogar; ef blindur leidir
blindan, falla þeir bádir í gryfjuna. 15. Þá
bad Pétur hann, ad hann vildi útskýra þeim
þessa dæmisögu. 16. Jesús mælti: Erud og
þér enn þá svo skilníngslausir? 17. Skiljid
þér ekki, ad alt þad, sem inn kemur um munn-
inn, fer í magann, og fer burtu fyrir edlilega
rás; 19. en þad, er út fer af munninum,
kemur frá hjartanu, og þetta er þad, sem saurg-
ar manninn. 19. Því frá hjartanu plaga ad
koma illar hugrenníngar, manndráp, hór, frillu-
lifi, þjófnadur, ljúgvitni, illmæli; 20. þetta er
þad, sem saurgar manninn; en ad gánga med
óþvegnum höndum til matar, saurgar eingan.

21. Þadan fór Jesús í landsbygd Týrusar
og Sídonar. 22. Þá kom kona nokkur kan-
versk úr þeim hérödum, kalladi á hann og sagdi:
miskunna mér, herra, þú nidji Davíds, dóttir
mín kvelst þúnglega af djöflinum; 23. en hann
svaradi henni eingu ordi. Þá komu lærisveinar
hans og bádu, ad hann veitti henni úrlausn,
þar hún kalladi eptir þeim. 24. Jesús mælti:

eg er ekki sendur nema til týndra sauda af
Israels ætt. 25. En hún kom, féll fram fyrir
honum og mælti: hjálpa þú mér, herra. 26.
Jesús mælti: ekki sæmir ad taka braudid frá
børnunum og kasta því fyrir hundana. 27.
Satt er þad, herra, mælti konan, þó eta hund-
arnir mola þá, sem falla af bordum drottna
þeirra. 28. Þá mælti Jesús: mikil er trú þín,
kona; verdi þér, sem þú vilt; og dóttir henn-
ar vard samstundis heilbrigd.

29. Þadan fór Jesús til sjáfarins í Galilea,
gekk þar upp á fjallid og settist þar; 30. þá
kom til hans mikill fjøldi fólks, er hafdi med
sér halta menn og blinda, mállausa, handarvana
og marga adra, og vorpudu þeim til fóta Jesú,
en hann læknadi þá; 31. svo fólkid undradist,
er þad sá mállausa tala, handarvana heila,
halta heilfætta, og blinda alsjáandi, og prísadi
Israels gud. 32. Þá kalladi Jesús á læri-
sveina sína og mælti: eg aumka fólk þetta; í
þrjá daga hafa þeir nú med mér verid, og ekkert
til matar haft; en fastandi vil eg ekki láta þá
frá mér, ad ekki verdi þeir magnþrota á veg-
inum. 33. Þá mæltu lærisveinar hans: hvad-
an skulum vér taka svo mørg braud hér í ó-

bygdum, ad vér fáum slíkan fólksfjolda mettad?
34. Jesús spurdi þá: hvad mørg braud hafid
þér? Þeir søgdu: sjø, og fáeina smáfiska. 35.
Þá baud hann fólkinu ad setjast nidur á jørd-
ina; 36. sídan tók hann þau sjø braud og
fiskana, gjordi gudi þakkir, braut þau og seldi
þau í hendur lærisveinum sínum, en þeir feingu
þau fólkinu; 37. en þeir neyttu allir og urdu
mettir; sídan søfnudu þeir leifunum, og voru
þad sjø karfir fullar; 38. en þeir, er neytt
høfdu, voru fjórar þúsundir, auk kvenna og
barna. 39. Ad því búnu lét hann fólkid fara
á burt, steig á skip, og fór til Magdala hérada.

16. Kapituli.

Jesús ávitar Fariseana, er æskja teikns, og varar vid súrdeigi þeirra. Pétur játar, ad Jesús sé guds sonur; Jesús segir fyrir sína pínu, og ávitar Pétur; talar um sjálfs afneitun og sína tilkomu.

1. Þá komu til hans Farisear og Sadúse-
ar, freistudu hans, og krøfdust, ad hann vildi
sýna þeim teikn af himni. 2. Hann mælti: ad
kvoldi, þegar rodi er á lopti, þá segid þér, þad
bodi gott vedurlag; 3. og snemma dags, þegar
loptid þá er rautt og iskyggilegt, segid þér, ad

þann dag muni verða illviðri. Þér, hræsnarar, himinsins yfirbragð vitið þér að dæma, en kenniteikn þessara tíma viljið þér ekki athuga.
4. Þessi vonda og hórsama þjóð beiðist teikns, og henni skal ekki teikn gefast, nema teikn Jónasar spámanns. Og er hann hafði þetta sagt, skildist hann við þá og fór þaðan.

5. En er lærisveinar hans fóru yfir um, höfðu þeir gleymt að taka brauð með. 6. Þá mælti Jesús: varið yður við súrdeigi þeirra Faríseа og Saddúsea. 7. Þá töluðu þeir sín á milli, að hann mundi segja þetta, sökum þess að þeir ekki höfðu tekið brauð með sér; 8. og er Jesús varð þess var, mælti hann: því ætlið þér, trúarveikir, að eg hafi sagt þetta sökum þess, að þér gleymdud að taka brauðin með?
9. Eru þér enn þá svo skilningslausir? Eður minnist þér ekki þeirra fimm brauðanna, handa þeim fimm þúsundum manna, og hversu margar karfir þér höfðuð þá afgángs? 10.
Ekki heldur þeirra sjö brauðanna, handa þeim fjórum þúsundum, og hversu margar karfir þér þá fylltuð með leifar? 11. Því skynjið þér þá ekki, að eg sagði ekki til yðar brauðanna vegna, að þér skylduð varast súrdeig Faríseа og Sa-

dúsea? 12. Þá skildu þeir, ad hann ekki hafdi
varad þá vid súrdeigi brauds, heldur vid lær=
dómi Fariseanna og Sadúseanna.
13. Þegar Jesús kom i hérød Sesarea
Filippi, spurdi hann lærisveina sina: hver halda
menn ad eg, mannsins sonur, sé? 14. Þeir
svorudu: sumir Jóhannes skirara, adrir Elias,
og enn adrir Jeremias edur einn af spámonn=
unum. 15. Þá mælti hann: en hvern hyggid
þér mig vera? 16. Honum svaradi Simon
Pétur, og mælti: þú ert Kristur, sonur ens
lifanda guds. 17. Jesús mælti: sæll ert þú,
Simon Jónasson, þvi mannleg vizka hefir þér
ekki þetta auglýst, heldur fadir minn á himn=
um. 13. En eg segi þér, ad þú ert Pétur
(hellusteinn), og á þessari hellu vil eg byggja
mina samkundu, og helvitis makt skal aldrei á
henni sigrast; 19. þér vil eg og fá lykla himna=
rikis, svo ad hvad sem þú bindur á jordu, skal á
himni bundid vera, og hvad þú leysir á jordu,
skal á himni leyst vera. 29. Sídan bannadi
hann lærisveinum sinum ad segja nokkrum, þad
hann væri Kristur. 21. Eptir þetta tók Jes=
ús ad auglýsa Lærisveinum sinum, ad sér bæri
ad fara til Jerúsalem, og lida þar margt af

öldúngnuum, prestahöfðingjunum og þeim skript-
lærðu, líka líflátinn að verða og upprísa á
þriðja degi. 22. Þá tók Pétur hann afsíðis,
átaldi hann og mælti: guð náði þig, herra,
komi þetta aldrei fram við þig! 23. En Jes-
ús snérist við honum og mælti: vík frá mér,
Satan, þú ert mér til ásteytingar. Þú skynj-
ar ekki guðs vilja, heldur manna. 24. Þá
mælti Jesús til lærisveina sinna: hver, sem vill
fylgja mér, afneiti sjálfum sér, taki sinn kross upp
á sig, og fylgi mér eptir. 25. Hver hann
hyggur að forða lífi sínu, mun því týna, en
hver, sem vogar því í hættu fyrir mína skuld,
mun fá því borgið. 26. Því að hverju gagni
kæmi það, þótt einn eignaðist allan heiminn, ef
hann liði tjón á sálu sinni? Eða hvað getur
maðurinn gefið til lausnar sálu sinni? 27. Því
mannsins son mun koma með dýrð síns föðurs og
einglum sínum, og þá mun hann gjalda hverj-
um sem einum eptir verkum sínum. 28. Sann-
lega segi ég yður, að hér eru nú viðstaddir
nokkrir þeir, sem auðnast mun að lifa svo
leingi, að þeir sjái mannsins son koma til
ríkis síns.

17. Kapituli.

Jesús ummyndast; talar um Elias; læknar túnglóðan; segir fyrir pinu sína; geldur skatt.

1. Að sex dögum liðnum tók Jesus Pétur
og þá bræður Jakob og Jóhannes, og fór með
þeim einslega upp á eitt hátt fjall; 2. hér um-
myndaðist hann að þeim ásjáendum, og ásýnd
hans skein, sem sól, en klæði hans voru fögur,
sem ljós. 3. Og sjá, þá birtist þeim Móses
og Elias, sem voru að tala við hann. 4. Þá
mælti Pétur: gott er hér að vera, herra; ef
þér svo sýnist, viljum vér reisa hér þrjár tjald-
búðir, eina handa þér, aðra handa Móses og
hina þriðju handa Elías. 5. Meðan hann
var þetta að tala, bar yfir þá bjart ský,
og úr því heyrðist raust, er mælti: þessi
er minn elskulegi sonur, á hverjum eg hefi vel-
þóknun, honum skuluð þér hlýða. 6. En er
lærisveinarnir heyrðu raustina, urðu þeir mjög
hræddir og féllu á ásjónur sínar. 7. Þá gekk
Jesús til þeirra, snart við þeim og mælti:
standið upp og verið óhræddir; 8. en er þeir
litudust um, sáu þeir eingan, nema Jesúm ein-
an. 9. Og er þeir geingu ofan af fjallinu,
bannaði Jesús þeim að segja nokkrum sýn þessa,

fyrr en mannsins sonur væri risinn upp frá
daudum. 10. Þá spurdu lærisveinar hans hann
ad: því segja þá hinir skriptlærdu, ad Elias eigi
ádur ad koma? 11. Jesús mælti: Elias á
ad visu ádur ad koma og lagfæra alt. 12.
En trúid mér, ad Elias er nú þegar kominn,
en þeir kommdust ekki vid hann, heldur breyttu
vid hann, sem þeim líkadi; eins mun og manns-
ins sonur margt hljóta af þeim ad lída. 13.
Þá skildu lærisveinarnir, ad hann hafdi þetta
meint til Jóhannesar skírara.

14. En er þeir komu til fólksins, gekk ad
honum madur nokkur, féll á kné fyrir honum,
15. og mælti: Herra, miskunna þú syni mínum,
hann er túnglsjúkur og næsta þúngt haldinn;
opt fellur hann í eld og opt í vatn; 16. eg
hefi fært hann til lærisveina þinna, en þeir gátu
hann ekki læknad. 17. Jesús mælti: ó þú trú-
arlausa og rángsnúna þjód, hversu leingi skal
eg hjá ydur vera? Hversu leingi skal eg þola
ydur? Færid mér hann híngad. 18. Þá baud
Jesús djøflinum burtu ad víkja; hann fór út
af honum, og sveinninn vard samstundis heil-
brigdur. 19. En er Jesús var einn saman,
komu lærisveinar hans til hans og spurdu hann,

því þeir hefdu ekki getad rekid hann út? 20.
Jesús mælti: sakir trúarleysis ydars. Sann-
lega segi eg ydur, ad þótt ydar trú ekki væri
stærri, en mustards korn, þá mundud þér kunna
ad bjóda fjalli þessu ad flytja sig i burtu héd-
an og þángad, og þad mundi hlýda ydur, og
ekkert mundi ydur þá um megn vera. 21. En
þetta djøfla kyn verdur ekki út rekid, nema med
bænum og føstu.

22. Þá þeir voru í Galílea, sagdi Jesús
þeim, ad mannsins sonur mundi á manna vald
framseldur verda; 23. ad þeir mundu taka hann
af lífi, en ad hann á þridja degi mundi upp
rísa. Vid þetta urdu þeir mjøg hryggvir.

24. Nú er þeir komu í Kapernaum, komu
þeir menn til Péturs, er skattgjaldsins áttu ad
vitja, og mæltu: geldur meistari ydar skattgjald-
id? 25. Hann kvad svo vera; og er Pétur
kom heim, tók Jesús fyrr til orda og mælti:
hvad lízt þér, Símon, af hverjum plaga kon-
úngar i heimi þessum toll edur þegnskyldu ad
krefja? Hvort af børnum sínum edur ødrum?
26. Af ødrum, segir Pétur. Þá mælti Jes-
ús: þá eru børnin frí. 27. En til þess vér
ekki séum þeim til ásteytingar, þá far þú til

sjáfar, og kasta út aungli þinum, og tak þann fyrsta fisk, er þú dregur, og opna munn hans; þar muntu finna tvípening; þann skaltu gjalda fyrir mig og þig.

18. Kapituli.

Jesús varar vid ofmetnadi og hneykslunum; kennir, ad hann sé kominn til ad frelsa hid tapada; hverninn þeir ættu ad hegda sér vid bródur sinn, er syndgadi, talar um sameinadar bænir, um ad fyrirgefa, og dæmisaga þar upp á.

1. Um þetta leiti komu lærsveinar Jesú til hans og spurdu hann, hver þeirra mundi mestur verda í himnaríki. 2. Jesús kalladi barn eitt til sín, setti þad á medal þeirra, 3. og mælti: sannlega segi eg ydur, nema þér takid sinnaskipti og verdid bornum líkir, munud þér ekki koma í himnaríki. 4. En hver sem er lítillátur eins og barn þetta, hann mun mestur verda í himnaríki; 5. og hver sem tekur vel á móti þvílíku barni fyrir mína skuld, þad er sem hann taki vel á móti mér. 6. En ef nokkur hneykslar einhvern af þessum mínum umkomulausu lærisveinum, betra væri þad þeim, ad kvarnarsteinn heingdist vid háls honum og hon-

um væri í haf sökt. 7. O, hversu vesall er heimurinn sakir hneykslananna; þó kann ekki hjá því að fara, að hneykslanir komi, en vesall er þó sá, sem hneykslinu veldur. 8. Ef hönd þín edur fótur hneykslar þig, þá högg hann af og kasta honum burtu, því betra er þér höltum og handarvana að ödlast sælu, en að þú hafir tvær hendur og tvo fætur, og verdir í eilífan eld kastadur. 9. Og ef auga þitt hneykslar þig, þá sting það út og kasta því á burt, betra er þér eineygdum eilífa sælu að ödlast, en að þú hafir bædi augu þín, og þér verdi í helvítis eld kastað. 10. Gætid ydar, að þér ekki forsmáid nokkurn þessara umkomuleysingja; því eg segi ydur, að einglar þeirra á himnum sjá auglit míns himneska födurs, 11. því til þess kom mannsins sonur, að hann frelsadi það, er tapað var. 12. Hvað lízt ydur? Ef einhver ætti hundrað sauða, og skyldi einn af þeim villast frá; mundi hann ekki skilja þá níutíu og níu eptir við fjöllin, og fara að leita þess, er frá var viltur? 13. Og ef honum audnadist að finna hann, þá trúid mér, að hann gledst meir yfir honum, en yfir þeim níutíu og níu, sem ekki viltust; 14. eins vill ydar himneski fadir

ekki, ad nokkur þessara umkomulausu skuli tap-
ast. 15. Brjóti þinn bródir nokkud á móti
þér, þá vanda fyrst um vid hann heimuglega,
og ef hann hlýdir þér, hefir þú hann frelstan.
16. En vilji hann þér ekki hlýda, þá tak med
þér einn edur tvo, svo ad málid verdi samid
fyrir tillogur tveggja edur þriggja votta; 17.
en vilji hann þeim ekki hlýda, þá seg þad sam-
kundunni; og vilji hann ekki samkundunni hlýda,
þá haltu hann, sem væri hann heidingi og
skattheimtari. 18. Eg segi ydur þad fyrir sann,
ad hvad þér bindid á jordu, skal á himni bund-
id vera, og hvad þér leysid á jordu, skal á
himni leyst vera. 19. En framar segi eg ydur,
ad ef tveir bidja nokkurs samhuga, mun þad
þeim af mínum himneska fodur veitt verda;
20. hvar sem tveir eda þrir eru samankomnir
í minu erindi, þar vil eg vera mitt á medal
þeirra.

21. Þá gekk Pétur til hans og mælti: hversu
opt skal eg fyrirgefa þeim, sem gjörir á móti
mér? Er ekki nóg ad gjöra þad sjösinnum?
22. Jesús mælti: ekki sjösinnum, heldur sjö-
tinsinnum sjösinnum. 23. Þar fyrir er guds
ríki eins háttad og konúngi einum, er reikn-

ingsskap vildi halda við þjóna sína; 24. en er hann tók reikninginn að halda, var færður til hans maður sá, er honum var skyldugur um tín þúsund punda; 25. og sem hann nú ekki hafði þau til að borga með skuld sína, bauð konúngurinn, að selja skyldi sjálfan hann, konu hans og børn og alla eign hans að borga þar með skuldina; 26. þá féll þjóninn til fóta hans og mælti: umlíð þú mig, herra, alt skal eg þér lúka. 27. Þá aumkaðist herrann yfir þenna þjón, lét hann á burtu fara og gaf honum upp alla skuldina. 28. En er hann fór út, hitti hann einn af sínum samþjónum, er honum var skyldugur um hundrað peninga; þenna tók hann höndum, tók fyrir kverkar honum og mælti: gjald þú það þú ert mér skyldugur; 29. en samþjón hans féll fram að fótum honum, og bað, að hann vildi umlíða sig, og lofaði að lúka honum alt; 30. en hann vildi ekki, og setti hann í myrkvastofu, uns hann hafði skuldinni lokið. 31. En er samþjónar hans sáu hvað skeði, urðu þeir mjög hryggvir. Fóru þeir því og sögðu konúngi alt hvað gjørzt hafði. 32. Þá lét hann kalla þenna mann fyri sig og mælti: þú illi þegn, alla þessa skuld gaf eg þér

upp, sakir þess þú badst mig; 33. hvort sæmdi þér þá ekki einninn ad vera miskunsamur vid þinn samþjón, eins og eg var miskunsamur vid þig? 34. Þá vard konúngurinn reidur, og baud ad selja hann í hendur vardmönnum myrkvastofunnar, uns hann hefdi goldid alt þad, er hann var skyldugur. 35. Þann veg mun og minn himneski fadir breyta vid ydur, ef þér ekki, hver og einn, forlátid ödrum af heilum huga sín afbrot.

19. Kapituli.

Jesús læknar; talar um hjónaskilnad og hjúskap; blessar yfir úngbörn; talar vid hinn ríka úngling; talar um hina ríku; hughreystir þá, sem yfirgefi alt hans vegna.

1. **Nú** er Jesús hafdi lokid þessari rædu, veik hann burt úr Galílea, og ferdadist til þeirra hérada í Júdea, sem liggja hinumegin Jórdanar; 2. þángad fylgdi honum mikill fjöldi fólks, og læknadi hann þar þá af þeim, sem sjúkir voru. 3. Þá komu til hans Fariseear, vildu freista hans og spurdu, hvort manni leyfdist ad skilja vid konu sína fyrir hverja eina sök. 4. Hann mælti: hafid þér ekki lesid, ad skaparinn gjördi í öndverdu karl-

mann og konu, og mælti: 5. fyrir þessa sok
skal madurinn yfirgefa foreldra sína, en samein-
ast konu sinni, svo þau bædi séu einn madur;
6. og þar ed þau eru nú sídan ekki tveir, held-
ur einn madur, svo ber manni ekki ad skilja
þad sundur, er gud sameinadi. 7. Þeir
mæltu: því baud þá Móses ad gefa skilnadarskrá
og skilja svo vid konu sína? 8. Hann mælti:
sakir mannvondsku ydar leyfdi Móses ydur ad
skiljast vid konur ydar, en í ondverdu var þetta
ekki þanninn. 9. Því, trúid mér, hver sem
skilur vid konu sína nema fyrir hórdóms sakir,
og geingur ad eiga adra, sá drýgir hór; og
hver hann tekur sér konu þá, sem skilid hefir
vid mann sinn, sá drýgir einninn hórdóm. 10.
Þá mæltu lærisveinar hans: sé þannig ákomid
milli manns og konu, þá er ekki gott ad gipt-
ast. 11. Jesús svaradi: þetta geta ekki allir,
heldur þeir einir, sem þad er gefid; 12. því
sumir eru fæddir svo, ad þeir eru óhæfir til
hjúskapar, adrir eru geltir af manna voldum;
þá eru og þeir, er halda sér frá hjúskap fyrir
guds ríkis sakir; gjori þeir þad, er geta.

13. Þá voru úngborn færd til hans, til
þess ad hann legdi hendur yfir þau og árnadi

þeim góðs; en lærisveinar hans vildu varna
þeim þess. 14. Jesús mælti: leyfid bornun-
um ad koma til min og hindrid þau ekki, því
mitt ríki heyrir slíkum til. 15. Og er hann
hafdi þetta mælt, lagdi hann hendur yfir þau,
og fór þadan. 16. Þá kom madur nokkur til
hans, og tók svo til orda: gódi meistari, hvad
gott skal eg gjøra til þess, ad eg ødlist eilíft
líf? 17. Jesús mælti: því spyr þú mig ad
því, hvad gott sé? Einn er sá, sem gódur er.
En ef þú vilt inn gánga til lífsins, þá haltu
bodordin. 18. Hann spurdi: hver helzt? Jes-
ús mælti: þessi, eigi skaltu mann vega, eigi
hórast, eigi stela, eigi ljúgvitni bera, 19.
heidra fodur og módur, og elska náúnga þinn
sem sjálfan þig. 20. Þá mælti hinn úngi mad-
ur: þessa hefir eg alls gætt frá barnsbeini;
hvers er mér þá enn vant? 21. Jesús mælti:
viljir þú algjor vera, þá far og sel eigur þín-
ar, og gef þær fátækum, þá muntu fjársjód
eignast á himni; kom svo og fylg mér. 22.
En er hinn úngi madur heyrdi þetta, vard hann
hryggur, og fór í burtu; því hann var mjøg
audugur ad fé. 23. Þá tók Jesús til orda
vid lærisveina sína: sannlega segi eg ydur, ad

torvelt mun það verða ríkum manni að inn
gánga í himnaríki; 24. og enn framar segi
eg ydur, ad audveldara er úlvaldanum ad gánga
í gegn um nálaraugad, en ríkum manni inn
í guds ríki. 25. Nú er lærisveinar hans
heyrdu þetta, hnykti þeim mjøg vid, og mæltu:
hver getur þá ordid hólpinn? 26. Þá leit
Jesús til þeirra og mælti: mønnum er þetta
ad visu ómøgulegt, en gudi er einginn hlutur
ómáttugur. 27. Þá tók Pétur til orda: vér
yfirgáfum alt og fylgdum þér, hvílík laun
munum vér hér fyrir hljóta? 28. Jesús
mælti: sannlega segi eg ydur, ad þér, sem hafid
fylgt mér, munud í endurskøpuninni, þá manns-
ins sonur situr á sínum veldisstóli, einnin
sitja á tólf hásætum, og dæma þær tólf kyn-
kvíslir Israels; 29. og hver helzt, sem yfir-
gefid hefir hús, brædur, systur, fødur, módur,
konu, børn edur eignir fyrir mínar sakir, mun
fá hundradfalt, og ødlast eilíft líf. 30. En
margir þeir, sem fyrstir eru, munu verda síd-
astir, og þeir sídustu fyrstir.

20. Kapituli.

Dæmisaga um verkamennina í víngardinum; Jesús fyrirsegir sína pínu; ávítar sonu Sebedeusar; læknar tvo blinda við Jerikó.

1. Því að guðs ríki er líkt þeim húsföður, er fór snemma morguns að leigja verkamenn í víngarð sinn; 2. og er hann hafði samið við þá um einn pening fyrir dagsverkið, vísaði hann þeim í víngarð sinn. 3. Síðan gekk hann út um þriðju stundu, og leit nokkra á torgi iðjulausa. 4. Hann sagði til þeirra: farið þér og einninn í víngarð minn, og mun eg gefa yður laun að makleglei kum. 5. Þeir fóru í víngarðinn. Hann gekk og út á sjöttu og níundu stundu, og gjörði, sem fyrr. 6. Um elleftu stundu kom hann og út, og fann enn nokkra iðjulausa; hann spyr, því þeir stæðu þar allan daginn og hefðust ekki að. 7. Þeir kváðu engan hafa leigt sig. Þá mælti hann: farið þér einninn í víngarð minn, og skuluð þér fá hvað rétt er til launa. 8. Nú er kvöld var komið, segir eigandi víngarðsins verkstjóra sínum: kalla þú verkamennina og gjalt sérhverjum þeirra daglaunin, og tak til á hinum síðustu og enda á hinum fyrstu. 9. Þá komu þeir,

er nær midjum aptni voru leigdir, og fékk hver
einn pening; en er þeir komu, er fyrstir voru
leigdir, hugdu þeir, ad þeir mundu meiri laun
fá; en þeir feingu líka hver einn pening; 11.
og er þeir høfdu hann medtekid, tóku þeir ad
møgla í móti húsbóndanum, 12. og spurdu,
því hann gjørdi þessa sídustu, sem ekki hefdu
erfidad nema eina stund dags, jafna þeim, er
allan daginn hefdu stadid sveittir ad þúngu er-
vidi. 13. Þá mælti hann til eins þeirra: kæri,
ekki gjøri eg þér ráungt til; høfum vid ekki sam-
id um einn pening? 14. Taktu hvad þitt er, og
far hédan; en þessum, er sídast kom, vil eg
gjalda eins og þér; 15. edur, er eg ekki sjálf-
ur fjár míns rádandi? edur sérdu offjónum yfir
því, ad eg em gódgjarn? 16. Þannig munu
hinir sídustu verda hinir fyrstu, og hinir fyrstu
sídastir; því margir eru kalladir, en fáir
útvaldir.

17. Sídan fór Jesús til Jerúsalem; þá tók
hann þá tólf lærisveina á einmæli á leidinni,
og mælti þannig: 18. nú førum vér til
Jerúsalem, og þar mun mannsins sonur
framseldur verda høfudprestunum og hinum
skriptlærdu, og þeir munu hann til dauda

dæma, 19. og framselja hann heidingjum, ad
þeir hædi hann, húdstrýki og krossfesti; en á
þridja degi mun hann upp rísa.

20. Þá kom til hans módir þeirra Sebede-
ussona med sonum sinum, og laut honum, sem
hún vildi beidast nokkurs af honum. 21. Hann
spurdi: hvad viltu? Hún svaradi honum: láttu
þessa tvo sonu mina sitja sinn á hvora hlid
þér i riki þinu. 22. Jesús svaradi: þér vit-
id ekki, hvers þér bidjid; getid þér drukkid þann
bikar, sem eg mun drekka? Þeir kvádust mundu
þad geta. 23. Þá sagdi hann til þeirra: þér
munud ad sonnu drekka minn bikar, en þad,
ad sitja mér til hægri og vinstri handar, kann
eg ekki ad veita nema þeim, er fadir minn hefir
þad fyrirhugad. 24. En er þeir tíu heyrdu
þetta, þyktust þeir vid þá brædur. 25. Þá kall-
adi Jesús þá til sin og mælti: ydur er kunn-
ugt, ad konúngar jardarinnar drottna yfir þegn-
um sinum, og gædingar þeirra sýna makt sina
á þeim; 26. en ydar á medal skal þetta eigi
svo vera, heldur skal hver sá af ydur, er mestur
vill heita, vera ydar þjónustumadur; 27. og
hver hann vill vera ydar fremstur, sé hann þjón
ydar; 28. eins og mannsins sonur kom ekki

til þess, ad adrir skyldu honum þjóna, heldur
ad hann þjónadi ødrum og léti líf sitt mørg-
um til lausnar.

29. Nú er þeir fóru úr Jeríkós borg, fylgdi
honum mikill fjøldi fólks. 30. Þá sátu vid
veginn tveir menn blindir, og er þeir heyrdu,
ad Jesús fór þar um, kølludu þeir og mæltu:
herra, nidji Davíds, miskuna þú okkur! 31. En
fólkid baud þeim, ad þeir þegdu, en þess meir
kølludu þeir og søgdu: Herra, nidji Davíds,
miskuna þú okkur! 32. Þá stód Jesús vid,
kalladi á þá og mælti: hvad viljid þid ad eg
gjørí vid ykkur? 33. Þeir mæltu: þad, herra,
ad vid verdum sjáandi. 34. Jesús aumkadist
þá yfir þá og hrærdi vid augum þeirra, og þá
feingu þeir strax sjón, og fylgdu honum.

21. Kapituli.

Jesús rídur inn í Jerúsalem, og hreinsar musterid; læknar; forsvarar børnin, sem prísudu hann; lætur fíkjutré visna; forsvarar sinn myndugleika; segir dæmisøguna um þá tvo sonu, og um víngardsmennina; prestarnir vilja leggja hendur á hann.

1. Þegar þeir nú nálgudust Jerúsalem og
komu til Betfage hjá vidsmjørsfjallinu, þá sendi

Jesús frá sér tvo af lærisveinum sínum og
mælti: 2. farið þið í þorp það, er gagnvart
ykkur er, og strax munuð þið finna ösnu bundna
og fola hjá henni, leysið þau og færið mér;
3. en verði nokkuð til yðar sagt, þá segið, að
herra ykkar þurfi þeirra við; og þá mun þeim
strax verða slept við yður. 4. Allt þetta skeði, svo
að sannaðist það, er spámaðurinn segir: 5. Seg-
ið Síons dóttur: Sjá, þinn konúngur kemur
til þín hógvær, ríðandi ösnu og fola hennar.
6. Lærisveinarnir fóru leiðar sinnar og gjörðu,
sem Jesús hafði fyrir þá lagt, 7. færðu þáng-
að ösnuna og folann, og lögðu á þau klæði
sín, en hann steig á bak; 8. en flestir af fólk-
inu breiddu klæði sín á veginn; aðrir hjuggu
lim af trjánum, og stráðu því á brautina. 9.
En múgurinn, er undan fór og á eptir fylgði,
kallaði og sagði: styrk þú, drottinn, þenna
niðja Davíðs! blessaður sé þessi, sem kemur í
umboði drottins! hjálpa þú, sem á himnum
byggir! 10. Nú er þeir komu inn í Jerúsalem,
varð allur borgarlýður uppvægur, og spurði,
hver þessi væri. 11. En fólkið, er honum
fylgdi, sagði: þessi er spámaðurinn Jesús frá
Nazaret í Galílea. 12. Þá fór Jesús inn í

musteri guds, og rak út þadan alla þá, sem
seldu þar og keyptu; hann hratt og nidur bord-
um þeirra, er med peninga okrudu, og stólum
þeirra, er dúfur seldu, 13. og mælti vid þá:
skrifad er, ad mitt hús skuli vera bænahús, en
þér hafid gjört þad ad ræníngjabæli. 14. Þá
voru færdir til hans blindir og haltir í must-
erinn, og hann læknadi þá. 15. En er þeir ædstu
prestar og hinir skriptlærdu sáu þau undur, er
hann gjördi, og ad börnin kölludu í musterinu
og sögdu: styrk þú, drottinn, þenna nidja Da-
vids! þá reiddust þeir, 16. og sögdu vid hann:
heyrir þú, hvad þessir segja? Sannlega heyri
eg þad, sagdi Jesús; en hafid þér ekki lesid:
þú hefir tilreidt þér lof af munni barna og
brjóstmylkinga. 17. Ad svo mæltu veik hann
frá þeim og fór úr borginni til Betanía, og
var þar um nóttina.

18. En ad morgni, er hann fór aptur til
borgarinnar, tók hann ad húngra; 19. þá leit
hann eitt fíkjutré, er stód vid veginn; þángad
gekk hann, en fann ekkert á því, nema blödin
tóm; þá mælti hann vid tréd: aldrei vaxi á þér
ávöxtur framar; en fíkjutréd visnadi strax. 20.
Og er lærisveinar hans sáu þad, undrudust þeir

og mæltu: hversu skjótt visnadi ekki fikjutréd?
21. Þá tók Jesús til orda og mælti: sannlega
segi eg ydur, ef þér trydud og efudust ekki, þá
mundud þér ekki einúngis gjört geta þetta vid
fikjutréd, heldur ef þér segdud fjalli þessu ad
lypta sér upp og kasta sér á haf út, þá mundi
þad verda. 22. Því alt þad, hvers þér trúar-
öruggir beidizt, mun ydur veitt verda.

23. Nú er hann kom í musterid, söfnudust
til hans hinir ædstu prestar og öldúngar lýds-
ins, og spurdu hann, med hverjum myndug-
leika hann gjördi þetta, edur hver honum hefdi
gefid þetta vald. 24. Jesús mælti: eg vil
spyrja ydur eins hlutar, og ef þér segid mér
hann, mun eg og segja ydur, med hverjum mynd-
ugleika eg gjöri þetta. 25. Hver gaf Jóhann-
esi vald ad skíra? hvort heldur gud edur menn?
Þeir íhugudu þetta, og ætludu, ad ef þeir segdu,
ad gud hefdi gefid honum þetta vald, þá mundi
hann spyrja, því þeir hefdu þá ekki trúad hon-
um. 26. En ad þad hafi verid af mönnum,
þordu þeir ekki fyrir alþýdu ad segja; því all-
ir höfdu þad fyrir satt, ad Jóhannes hefdi
spámadur verid. 27. Þá svörudu þeir, ad þeir
vissu þad ekki. Jesús sagdi þá og vid þá: þá

mun eg ekki heldur segja ydur, med hverjum
myndugleika eg gjöri þetta. 28. En hvad sýnist
ydur um það, ad einn madur átti tvo sonu;
hann gekk til annars og sagdi: sonur, far þú í
dag og vinn verk í víngardi mínum; 29. en
hann kvadst hvergi mundu fara; en eptir á idr-
adist hann þess, og fór til verksins. 30. Þá
gekk fadirinn til hins, og sagdi eins vid hann;
hann játti því, en fór þó hvergi. 31. Hvor
af þessum tveimur gjördi nú vilja födursins?
Þeir svörudu: sá fyrri. Þá mælti Jesús: trú-
id mér, ad skattheimtendur og pútur munu fyrr
koma í guds ríki, en þér; 32. því Jóhannes
kom og vísadi ydur á veg rádvendninnar, en þér
hlýddud honum ekki, en skattheimtarar og pút-
ur hlýddu honum; og þótt þér sæud það, snér-
ud þér ydur þó ekki til betrunar, svo ad þér
fest[?]ud trú til hans kenninga. 33. Eg vil segja
ydur adra dæmisögu: Húsbóndi nokkur plant-
adi víngard, hlód gard um, gjördi þar vín-
pressu og bygdi hús mikid; sídan leigdi hann
víngardinn víngardsmönnum, og fór sjálfur úr
landi; 34. en er leid ad vínberjalesturs tím-
anum, sendi hann þjóna sína til víngardsmann-
anna, ad veita ávöxtunum móttöku. 35. En

víngardsmennirnir tóku þá hondum, og børdu
suma, adra drápu þeir, og nokkra lømdu þeir
grjóti. 36. Þá sendi húsbóndinn í ødru sinni
adra þjóna, fleiri en þá fyrri; en þeir breyttu
eins vid þá. 37. Seinast sendi hann til þeirra
son sinn, því hann ætladi, ad þeir mundu þó
bera virdingu fyrir syni sínum. 38. En er vín-
gardsmennirnir sáu hann, tóku þeir rád sín
saman, og mæltu: þetta er erfinginn, tøkum hann
af lífi, svo vér náum arfi hans. 39. Sídan
tóku þeir hann hondum, drógu hann út úr vín-
gardinum og drápu hann. 40. Hverninn ætl-
id þér nú ad eigandi víngardsins muni breyta
vid þessa víngardsmenn, nær hann kemur? 41.
Þeir mæltu: illmennum þessum mun hann tor-
týna; en víngard sinn mun hann leigja ødrum
víngardsmønnum, þeim er gjalda honum ávext-
ina í réttan tíma. 42. Jesús mælti: hafid þér
aldrei lesid í bókinni helgu: Steinn sá er húsa-
smidir útskúfudu, hann er nú hornsteinn ord-
inn; af gudi er hann til þess kjørinn, þótt oss
undarlegt þyki. 43. Þess vegna segi eg yd-
ur þad fyrir satt, ad guds ríki mun frá ydur
takast, og gefast þjód þeirri, er ber því verd-
uga ávexti. 44. Hver hann fellur á stein þenna,

mun sig slasa, en á hveru ad steinninn fellur,
þann mun hann merja. 45. En er hinir ædstu
prestar og Fariseararnir heyrdu þessar dæmisög-
ur, skildu þeir, ad hann meinti þetta til þeirra,
46. og vildu leggja hendur á hann, en þordu
þad þó ekki fyrir alþýdunni, því allir héldu
hann ad vera spámann.

22. Kapituli.

Jesú segir dæmisöguna um brúdkaup eins konúngssonar; úrskurdar, ad gefa skuli keisaranum skatt, hnekkir mótmælum Sadúseanna gegn upprisunni; kennir, hvert sé ædsta bodordid í lögmálinu, og ad Kristur sé ekki einúngis nidji Davids, heldur og einninn hans drottinn.

1. Þá hóf Jesús enn ad kenna þeim í
dæmisögum og mælti: 2. Himnaríki er líkt þeim
konúngi, er hélt brúdkaup sonar síns, 3. og
sendi út þjóna sína ad bjóda bodsgestunum til
brúdkaupsins, en þeir vildu ekki koma. 4. Þá
sendi hann í ödru sinni adra þjóna, og baud
þeim segja, ad hann hefdi búid veizluna, ad ux-
ar hans og alid fé væri slátrad, og alt til reidu,
og ad þeir skyldu koma til brúdkaupsins. 5.
En þeir skeyttu því ekki, fóru burt, einn á akur
sinn, og annar til sinnar kaupverzlunar; 6. en

sumir tóku sendimennina og smánuðu þá, og
drápu. 7. En er konúngurinn heyrði þetta,
varð hann reiður, sendi lið sitt, og lét taka
morðingja þessa af lífi, en brenna borg þeirra.
8. Síðan mælti hann við þjóna sína: brúð-
kaupið er að sönnu búið, en þeir, sem boðnir
voru, voru þess eigi verðir; 9. farið því út
á gatnamót, og bjóðið þeim, er þér finnið,
til brúðkaupsins. 10. Þeir gjörðu, sem hann
mælti fyrir, og söfnuðu saman öllum, sem þeir
fundu, vondum og góðum, svo veizlusalurinn
varð alskipaður boðsgestum. 11. En er kon-
úngurinn kom að sjá gesti sína, sá hann þar
mann nokkurn, er ekki var klæddur brúðkaups-
klæði. 12. Hann mælti við hann: því komst
þú hingað, kæri, og klæddir þig ekki brúðkaups-
klæðum? En maðurinn ansaði eingu. 13.
Þá bauð konúngurinn þjónum sínum: fjötrið
hann á höndum og fótum, og kastið honum út
í myrkrið fyrir utan, hvar eð vera mun grátur
og gnistur tanna. 14. Því margir eru kall-
aðir, en fáir útvaldir.

15. Þá báru Farisear ráð sín saman um
það, hverninn þeir kynnu að veiða hann í orð-
um, 16. og sendu til hans nokkra af læri-

sveinum sínum og fylgdarmönnum Heródesar,
er spyrja skyldu á þessa leid: Meistari, oss er
þad kunnugt, ad þú ert sannordur og kennir
guds vilja einlæglega, þú mælir ekki, sem hver
vill heyra, og ser ekki ad mannvirdingum; 17.
seg oss nú, hvad þér sýnist, hvort þad leyfist
ad gjalda keisaranum skatt ednr ekki. 18. En
er Jesús skildi flátttskap þeirra, mælti hann:
því freistid þér mín, hræsnarar? 19. Sýnid
mér skattpeninginn. Þeir færdu honum þá pen-
inginn. 20. Þá spurdi hann, hvers ad væri
mynd sú og nafn, er á honum stód. 21. Þeir
sögdu honum, þad væri keisarans. Þá mælti
Jesús vid þá: gjaldid þá keisaranum, hvad
keisarans er, og gudi, hvad guds er. 22. En
er þeir heyrdu þad, undrudust þeir, yfirgáfu
hann og fóru þadan.

23. Þenna sama dag komu til hans Sadú-
sear, hverjir ad neita upprisu framlidinna,
lögdu fyrir hann þessa spurningu, 24. og
sögdu: Meistari, Móses baud, ad ef nokkur
dæi barnlaus, þá skyldi bródir hans fá konu
hans, til þess ad vidhalda ættlegg bródur síns.
25. En hér voru med oss sjö brædur; hinn
fyrsti gekk ad eiga konu, og deydi barnlaus og

eptirlét konu sína bródur sínum; 26. eins
hinn annar og þridji, alt til þess sjøunda; 27.
en seinast þeirra allra dó konan. 28. Hvers
þessara sjø eiginkona skal hún verda í upprisunni,
því þeir høfdu átt hana allir? 29. Jesús
svaradi þeim: þér villist og skiljid ekki ritninguna,
né mátt guds; 30. því í ødru lífi
munu hvorki karlar né konur giptast, heldur
eru þeir eins og einglar guds á himnum. 31.
En hvad vidvíkur upprisu framlidinna, hvort
hafid þér þá ekki lesid þad, er gud hefir sagt
ydur: 32. Eg er gud Abrahams, gud Ísaaks
og gud Jakobs. Nú er gud ekki gud daudra,
heldur lifendra. 33. En er fólkid heyrdi þetta,
undradist þad hans kenningu.

34. Nú er Fariséar vissu, ad hann hafdi
gjørt Sadúsea ordlausa, héldu þeir rád sitt;
35. og stód þá upp løgvitríngur nokkur til ad
freista hans, og sagdi: 36. Meistari, hvert er
þad ædsta bod í løgmálinu? Jesús svaradi
honum: 37. elska skaltu drottinn gud þinn af
øllu hjarta, allri sálu þinni og øllu hugskoti
þínu. 38. Þetta er hid ædsta og helzta bod,
39. og þessu líkt er hitt: elska náúnga þinn,
sem sjálfan þig. 40. Í þessum tveimur bodum

er innifalid alt þad, er Móses og spámennirn-
ir hafa kent.
41. En er Fariseear voru samankomnir, spurdi
Jesús þá ad og mælti: 42. hverrar ættar
ætlid þér ad Kristur muni vera? Þeir svör-
udu: af Davíds ætt. 43. Jesús mælti: því
kallar Davíd hann þá drottinn í andagipt sinni,
er hann segir: 44. drottinn mælti svo vid minn
drottinn: sit þú mér til hægri handar, þángad
til eg hefi gjört óvini þína ad skör fóta þinna.
45. Þar ed nú Davíd kallar hann drottinn,
hverninn kann hann þá hans nidji ad vera?
46. Þessu gat einginn einu ordi svarad, eigi
heldur dirfdist nokkur upp frá þessu ad spyrja
hann nokkurs.

23. Kapituli.

Jesús býdur fólkinu ad hlýda kenningu Fariseeanna, en ekki breyta eptir þeim; ávitar Fariseeana; fyrirsegir Jerúsalems eydileggingu.

1. Þá hóf Jesús svo rædu sína vid læri-
sveina sína og lýdinn: 2. Á Móses stóli sitja
skriptlærdir og Fariseear; 3. öllu því, er þeir
bjóda ydur, skulud þér hlýda, en eptir framferdi
þeirra skulud þér ekki breyta, því þeir bjóda

þad, er þeir sjálfir ekki halda. 4. Þeir binda
mönnum byrdar þúngar og ordugar ad bera, og
leggja þeim á herdar, en sjálfir vilja þeir ekki
hræra vid þeim fingri sínum. 5. Allt hvad þeir
gjöra, fremja þeir til hróss sér, þeir stækka
minnisblöd sín og breidka kögur klæda sinna.
6. Þeir vilja efstir sitja ad bodi hverju, og í
samkundum; 7. þeir girnast ad láta kvedja sig
á torgum og meistarar ad nefnast. 8. En þér
skulud ekki láta ydur meistara kalla, því einn er
ydar meistari, en þér erud allir brædur. 9.
Eingan skulud þér heldur födur ydar kalla í
heimi þessum; því einn er fadir ydar, sá á
himnum er. 10. Ekki heldur skulud þér láta
ydur frædara nefna, því einn er ydar frædari,
sem er Kristur. 11. Hver sem vill vera ydar
mestur, hann sé þjón hinna; 12. því hver sig
sjálfan upphefur, mun nidurlægjast, en hver sig
sjálfan litillækkar, hann mun upphafinn verda.
13. Vei ydur skriptlærdum og Fariseum! Þér
hræsnarar, sem féflettid ekkjur undir yfirhylm-
ingu lángra bæna, þar fyrir mun og ydar hegn-
ing þýngri verda. 14. Vei ydur skriptlærdum
og Fariseum! Þér hræsnarar, sem læsid fyrir
mönnum himnariki, og hirdid sjálfir ekki um

ad inngánga í þad, en leyfid heldur ekki inn-
gaungu þeim, sem hennar leita. 15. Vei ydur
skriptlærdum og Fariseum! Þér hræsnarar,
sem farid um lönd öll og höf til þess ad gjöra
menn ad Gydingum, og ad því búnu gjörid þér
þá ad barni helvítis, hálfu verri en þér sjálfir
erud. 16. Vei ydur, þér blindu leidsögumenn,
sem kennid, ad þótt einn sverji vid musterid,
þá sé sá eidur ógildur, en ef einhver sver vid
gullid, sem er í musterinu, þá sé sá eidur gild-
ur. 17. Þér dárar og blindir, hvort er meira
vert, gullid, edur musterid, sem gullid helgar?
18. Og enn framar segid þér, ad hver sem
sver vid altarid, þá sé sá eidur ónýtur, en hver
sem sver vid fórnina á altarinu, þá sé hann
skyldur ad halda eid sinn. 19. Þér heimskir
og blindir, hvort er þá meira vert, fórnin, ed-
ur altarid, sem fórnina helgar? 20. Hver
hann nú sver vid altarid, sver bædi vid þad og
vid alt, sem á því er; 21. og hver hann
sver vid musterid, sver bædi vid þad og vid
hann, sem býr í því; 22. og hver sem sver
vid himininn, hann sver vid hásæti guds og
vid hann, er í því situr. 23. Vei ydur, þér
Farisear og skriptlærdir, þér hræsnarar, sem

gjaldid tiund af myntu, anis og kúmeni, en hirdid ekki um þad i lögmálinu, sem mest á ridur, sem er réttvisi, miskunsemi og trú; þetta bar ydur ad gjöra, en hitt ekki ógjört ad láta.
24. Þér blindir leidsögumenn, sem frásiid flugunna, en svelgid úlvaldann.
25. Vei ydur, þér skriptlærdir og Fariséar, þér hræsnarar, sem fægid utan bikara ydra og borddiska, sem innra fullir eru ráns og ofneyzlu.
26. Þú blindur Fariséi, fæg fyrst bikar þinn og borddisk innan, þá mun hann og utan hreinn verda.
27. Vei ydur, þér Fariséar og skriptlærdir, þér hræsnarar, likir erud þér kölkudum gröfum framlidinna, sem ad utanverdu eru ad sönnu fallegar útlits, en innan eru þær fullar med daudra manna bein og alls kyns óhreinindi;
28. þannig sýnist þér gódir hid ytra fyrir mannasjónum, en innan erud þér fullir hræsni og óréttinda.
29. Vei ydur, þér skriptlærdir og Fariséar, þér hræsnarar, sem uppbyggid legstadi spámannanna og prýdid leidi helgra manna, og segid,
30. ad hefdud þér lifad á dögum fedra ydvarra, skyldud þér ekki hafa verid med þeim ad lifláti spámannanna.
31. Þannig vidurkennid þér sjálfir, ad þér séud nidjar þeirra,

sem tóku spámennina af lífi. 32. Bætid nú
líka því ofan á, sem fedur ydar brast á i vondsk-
unni! 33. Þér höggormar, þér nødrukyn,
hverninn getid þér umflúid helvítis straff? 34.
Því, sjá, eg mun senda til ydar spámenn, spek-
inga og skriptlærda, suma munud þér lífláta og
á kross festa, suma munud þér húdstrýkja í sam-
kunduhúsum ydrum, og hrekja úr einni borg í
adra. 35. Þannig munud þér sekir verda um
líflát allra guds manna, sem saklausir eru af
døgum teknir, frá mordi Abels ens góda, alt
til Sakaríasar Barakíassonar, hvern þér dráp-
ud á milli altaris og musteris. 36. Sann-
lega segi eg ydur, ad alt þetta mun koma yfir
þessa kynslód.

37. Jerúsalem, Jerúsalem, þú sem líflætur
spámennina, og grýtir þá, sem til þín eru
sendir, hversu opt hefi eg viljad samansafna
børnum þínum, eins og þegar hænan safnar
úngum sínum undir vængi sér; en þér hafid
ekki viljad þad. 38. Þar fyrir skal ydar bú-
stadur í eydi lagdur verda. 39. En þad segi
eg ydur fyrir satt, ad þér munud ekki sjá mig
hédan af, þángad til þér segid: blessadur sé sá,
sem kemur í drottins erindi!

24. Kapituli.

Jesús spáir um eydileggingu Jerúsalems og heimsins, og um andvaraleysi manna, og rædur til árvekni.

1. Nú er Jesús gekk út úr musterinu, þá
sýndu lærisveinar hans honum bygginguþess;
2. þá mælti hann: ver ydur þetta mjog í aug-
um? Saunlega segi eg ydur, alt þetta mun
svo oldúngis eydilagt verda, ad ekki mun þar
steinn yfir steini vera.

3. En þegar hann hafdi sett sig nidur á vid-
smjorsvidarfjallinu, geingu lærisveinar hans til
hans einslega og sogdu: seg oss, hve nær þetta
mun framkoma, og hvert vera mun merki þinnar
tilkomu og enda veraldarinnar. 4. Jesús mælti:
varizt þad, ad eingin villi ydur, 5. þvi marg-
ir munu koma undir minu nafni, og segja sig
Krist ad vera, og munu marga afvega leida.
6. En nær þér fréttid styrjold og ófridar tid-
indi, þá sjáid til, ad þér skelfizt ekki; þvi þetta
hlýtur alt ad ské, en þó er enn ekki endirinn
kominn, 7. þvi ein þjód mun risa mót ann-
ari, og eitt riki mót odru, þá mun og í ýms-
um stodum vera hallæri, drepsótt og jardskjálft-
ar. 8. Þetta er byrjan eymdanna. 9. Þá
munu menn selja ydur í ánaud og af lifi taka,

og allar þjóðir munu yður hata fyrir mínar
sakir. 10. Margir munu þá kasta trú sinni,
hver annan framselja og að hatri hafa; 11. þá
munu og upp koma margir falskennendur, þeir
er marga munu afvega leiða, 12. og sakir var-
andi rángsleitni mun kærleiki margra kólna. 13.
En hver sem stöðugur stendur alt til enda, hann
mun hólpinn verða. 14. En kenníngin um guðs
ríki mun um gjörvallan heim boðuð verða, svo
fyrir öllum þjóðum vitnist þar um; og þá mun
endirinn koma. 15. En nær þér sjáið viður-
stygð eyðileggíngarinnar í þeim helga stað, um
hverja Daníel spáð hefir (hann sem les það, gefi
gaum að því), 16. þá flýi hver sá, sem í Jú-
dea er, til fjalla; 17. hver sá sem er á hús-
þaki, varist hann af fara ofan í hús sitt til að
taka nokkuð þaðan. 18. Hver hann er á akri,
snúi hann ekki til baka að taka klæði sín. 19.
Æ, vesælar eru á þeim tíma konur þúngaðar,
og þær, er börn hafa á brjósti. 20. En biðj-
ið þér, að yðar flótti verði ekki um vetur, eð-
ur á hvíldardegi; 21. því þá mun vera svo stór
hörmúng, að eingin hefir þvílík verið frá byrj-
un heims til þessarar tíðar, og ekki heldur mun
síðar verða; 22. og nema þessir dagar stytt-

ist, mundi einginn lifi halda, en fyrir útvaldra
sakir mun þessi tími styttast. 23. Þó nokk-
ur segi ydur þá, ad Kristur sé hér edur þar,
þá skulud þér ekki trúa; 24. því ad marg-
ir falskristar og falskennendur munn þá upp
koma, og gjøra stór undur og tákn, svo ad í
villu munu leidast, ef þad ske kynni, jafnvel út-
valdir. 25. Gætid nú þess, ad eg hefi sagt
ydur þetta fyrir. 26. Þegar þeir nú segja ydur,
ad hann sé í eydimørku, þá farid ekki út þáng-
ad; og þegar þeir segja, ad hann sé í leyni-
húsum, þá trúid því ekki. 27. Því, eins og eld-
ingin útgeingur frá austri og skín alt til vest-
urs, eins mun verda tilkoma mannsins son-
ar; 28. því þar sem hræid er, þángad munu
ernirnir safnast. 29. En strax eptir þessa hørm-
úng mun sól sortna, og túngl missa birtu sinnar, en
stjørnur munu hrapa af himni, og kraptar himn-
anna hrærast. 30. Þá mun teikn mannsins
sonar birtast á himni, og allar þjódir munu ótt-
ast, nær þær sjá hann komanda í skýum med
veldi og vegsemd mikilli. 31. Þá mun hann
senda eingla sína med hvellum lúdri til ad sam-
ansafna hans útvøldum úr øllum áttum, frá
einu heims skauti til annars. 32. Takid ydur

dæmi af fíkjutré þessu: nær greinir þess eru
þvalar ordnar, og blødin taka út ad springa,
þá vitid þér, ad sumarid er í nánd; 33. svo
ser og, nær þér sjáid alt þetta, þá megid þér vita,
ad þetta mun vera nærri og fyrir dyrum.
34. Sannlega segi eg ydur, ad þessi kynslód
mun ekki undir lok lídin, ádur en alt þetta kem-
ur fram. 35. Fyrr mun himin og jord for-
gánga, en mín ord rætist ekki. 36. En þann
dag og tíma veit einginn fyrir, og ekki einglar
á himnum, nema fadirinn einn. 37. En eins
og dagar Nóa voru, eins mun tilkoma manns-
ins sonar verda. 38. Því eins og menn fyr-
ir flódid héldu sig vel ad mat og drykk, karl-
ar og konur giptust, alt til þess dags, á hverj-
um Nói gekk í ørkina, 39. og vissu ekki fyrr
af, en flódid kom og tók þá alla: eins mun
og verda tilkoma mannsins sonar. 40. Tveir
munu þá á akri vera, sá annar mun medtek-
inn verda, hinn eptir skilinn; 41. tvær konur
munu þá mala í kvernhúsi, ønnur þeirra mun
verda medtekin, hin eptirskilin. 42. Verid því
vakandi, þar þér vitid ekki, nær herra ydar muni
koma; 43. en þad vitid þér, ad ef húsbóndinn
vissi, um hverja stund nætur ad þjófurinn kæmi,

þá mundi hann vaka, og ekki leyfa, ad brotin
væru upp hús sín. 44. Verid þér því vidbún-
ir, því mannsins sonur mun koma, þegar þér
sízt ætlid. 45. Sæll er þjón sá, sem sakir trú-
mennsku sinnar og forsjálni er settur af húss-
bónda sínum yfir skuldalid hans, ad gefa því
mat í réttan tíma, 46. ef ad húsbóndinn, nær
hann kemur, finnur, ad hann gjørir þetta verk
sitt dyggilega; 47. því, trúid mér, hann mun
setja hann yfir allar eigur sínar. 48. En sé
nú þjón þessi ótrúr, og hugsi, ad húsbóndi sinn
muni ekki svo brádum koma, 49. taki sídan ad
berja á samþjónum sínum og hafa samneyti vid
ofdrykkjumenn, 50. þá mun húsbóndi hans
koma, þegar hann varir sem minnst, og á þeirri
stund, er hann ætladi sízt, 51. og láta hann
mæta hordum refsingum og gjøra hlut hans
jafnan auguaþjónum, medal hverra vera mun
grátur og gnistran tanna.

25. Kapituli.

Dæmisaga um þær forsjálu og óforsjálu meyar; um húsbóndann, er fékk þjónum sínum fé í hendur; um dómadag.

1. Eins er því varid med guds ríki og med
tíu meyar, sem tóku lampa sína og fóru á móti

brúdgumanum: 2. fimm af þeim voru for-
sjálar, en fimm óforsjálar. 3. Þær óforsjálu
tóku ad sönnu lampa sína, en ekki tóku þær
vidsmjør med sér. 4. En þær forsjálu tóku
vidsmjør med í kerum sínum. 5. En er frest-
adist koma brúdgumans, syfjadi þær allar, og
fóru ad sofa; 6. en um midnætti var kallad
og sagt, ad brúdguminn kæmi og ad þær skyldu
fara út á móti honum. 7. Þá vöknudu allar
meyarnar, og tóku ad búa lampa sína. 8. Þá
sögdu þær óforsjálu til hinna forsjálu: gefid oss
nokkud af ydar vidsmjøri, því annars munu
ljós vor slokkna. 9. Hinar forsjálu svörudu:
vér erum hræddar um, ad þad muni ekki endast
handa oss og ydur; farid heldur til þeirra, er
vidsmjør selja, og kaupid þar vidsmjør handa
ydur. 10. En er þær voru burtfarnar til kaupa
þessara, þá kom brúdguminn; og þær, sem til-
búnar voru, fylgdu honum í brúdkaupsstofuna;
sídan var dyrunum lokad. 11. Um sídir komu
og hinar meyarnar, og sögdu: herra, herra,
ljúk upp fyrir oss. 12. En hann mælti: eg
kannast öldúngis ekki vid ydur. 13. Verid þar
fyrir vakandi, því þér vitid ekki daginn né stund-
ina. 14. Því þessu er eins háttad og manni

þeim, er ferðaðist utanlands, og kallaði áður til sín þjóna sína, og seldi þeim í hendur fé sitt. 15. Einum fékk hann fimm pund, öðrum tvö og einum þriðja eitt, eptir sérhvers þeirra dugnaði, og að svo gjörðu fór hann strax leiðar sinnar. 16. Þá fór sá, er við fimm pundum tekið hafði, varði þeim til kaupeyris, og ávaxtaði þau um helming. 17. Eins gjörði sá, er við tveim pundum hafði tekið, að hann græddi á þeim önnur tvö. 18. En sá, er við því eina hafði tekið, fór og fól fé húsbónda síns í jörðu. 19. En er lángur tími var liðinn, kom húsbóndinn heim, og krafðist, að þeir skyldu gjöra skil á fénu. 20. Þá kom sá, er við fimm pundum hafði tekið, og bar fram önnur fimm pund og mælti: herra, þú seldir mér í hendur fimm pund; á þeim hefi eg unnið önnur fimm pund. 21. Herrann mælti: vel hefir þú gjört, þú góði þjón, þú varst trúr yfir litlu, eg mun setja þig yfir mikið; gakk inn í fögnuð þíns herra. 22. Nú kom sá, er hafði feingið tvö pund, og mælti: herra, tvö pund fékkstu mér í hendur, á þeim hefi eg grædt önnur tvö pund. 23. Þá mælti herrann: vel líkar mér við þig, þú trúi og góði þjón, þú varst trúr yfir litlu, nú mun eg setja

þig yfir mikid; gakk inn í þíns herra fögnud.
23. Sídan kom sá fram, sem tekid hafdi vid
einu pundi, og mælti: eg vissi, herra, ad þú
varst hardur madur, sem uppsker, hvar þú ekki
sáir, og tinir saman, hvar þú strádir ekki; 25.
þetta hræddumst eg, og fór því og fól þitt pund
í jordu; lit nú á, þar hefir þú þitt. 26. Þá
svaradi herrann: þú ótrúi og lati þjón, þar ed
þú vissir, ad eg uppsker, hvar eg ekki sái, og
tíni saman, þar eg ekki strái, 27. þá áttir þú
ad fá fé mitt í hendur verzlunarmonnum, svo
ad, nær eg kæmi, kynni eg ad taka vid því med
ávexti. 28. Takid því af honum hans pund,
og seljid þeim í hendur, sem hefir tíu pund;
29. sérhverjum, sem hefir, honum mun veitt
verda, svo hann hafi yfirfljótanlegt; en frá þeim,
sem ekki hefir, mun og þad litla takast, er hann
á; 30. en þessum vonda þjóni skulud þér
varpa í myrkrid fyrir utan, hvar ed vera mun
grátur og gnistur tanna.

31. Þegar mannsins sonur kemur í dýrd
sinni og allir einglar med honum, þá mun hann
sitja í sínu dýrdar hásæti, 32. og allar þjódir
munu safnast til hans; hann mun adskilja þá,
eins og þegar hirdir skilur sandi frá hofrum,

33. og skipa sauðunum sér til hægri, en hafrunum til vinstri hliðar; 34. þá mun konúngurinn segja við þá, sem eru honum til hægri hliðar: komið, þér ástvinir míns föðurs, og eignist það ríki, sem yður var fyrirbúið frá upphafi heimsins. 35. Matþurfi var eg, og þér veittuð mér fæðu; þyrstur var eg, og þér gáfuð mér að drekka; gestur var eg, og þér hýstuð mig; 36. klæðfár, og þér gáfuð mér föt; sjúkur, og þér hjúkruðuð mér; í dýflissu, og þér vitjuðuð mín. 37. Þá munu guðs vinir svara: herra, nær sáum vér þig matþurfa, og veittum þér fæðu? þyrstan, og gáfum þér að drekka? 38. gest, og hýstum þig? klæðfáan, og gáfum þér föt? 39. Nær sáum vér þig sjúkan eður í myrkvastofu, og vitjuðum þín? 40. Þá mun konúngurinn svara: eg segi yður það satt, að hvað þér gjörðuð við einn af þessum minnstu bræðrum mínum, það hafið þér mér gjört. 41. Síðan mun hann segja við þá, sem eru honum til vinstri hliðar: farið frá mér bölvaðir í þann eilífa eld, sem búinn er djöflinum og árum hans; 42. því ekki gáfuð þér mér fæðu, þá eg var matþurfi; ekki þyrstum að drekka; 43. ekki hýstuð þér mig hælislaus-

an; ekki gáfud þér mér klædfáum føt, og ekki
vitjudud þér mín í fángelsi. 44. Þá munu
þeir svara: herra, nær sáum vér þig matþurfa
edur þyrstan, hælislausan edur klædfáan, sjúk-
an edur í fángelsi, ad vér ekki hjálpudum þér.
45. En hann mun svara: sannlega segi eg ydur,
ur, þad sem þér ekki gjørdud einum af þessum
mínum minnstu brædrum, þad gjørdud þér ekki
heldur mér. 46. Þá munu þessir fara til
ævarandi kvala, en þeir gódu til eilífrar sælu.

26. Kapituli.

Jesús fyrirsegir sína pínu; rádagjørd Gydinga um ad deyda hann. Hann er smurdur í Betanía; Júdas býdst til ad svíkja Jesúm. Jesús etur páskalambid, innsetur kvøldmáltídina. Hans gángur til vidsmjørsvidar fjallsins og pína í grasgardinum. Hann er tekinn høndum, Pétur synir vorn, lærisveinarnir flýa. Jesús er færdur fyrir hinn andlega rétt. Afneitun Péturs.

1. Nú er Jesús hafdi lokid þessari rædu,
mælti hann vid lærisveina sína: 2. þér vitid,
ad eptir tvo daga eru páskar; þá mun manns-
ins sonur ofurseldur verda, ad hann krossfestist.
3. Um þetta bil komu saman þeir ædstu
prestar og skriptlærdir og oldúngar lýdsins í
gardi høfudprestsins, er Kaifas hét, 4. og

gjørdu ráð sitt, hvernig þeir gætu feingið Jes-
úm høndlaðan með svikum og tekið hann af lifi;
5. og sýndist þeim, að ekki mundi ráð að gjøra
þetta á hátíðinni, að ekki yrði upphlaup með-
al fólksins.

5. Þegar Jesús var í Betanía í húsi Sí-
monar líkþráa, 7. kom til hans kona nokkur,
hún hafði flösku með dýrmætum smyrslum í;
þeim helti hún yfir høfuð hans, er hann var
að mat. 8. En er lærisveinar hans sáu þetta,
mislíkaði þeim það, og mæltu: hvar til skal
þessi kostnaður? 9. Þessi smyrsl hefðu kunn-
að að seljast miklu verði, og gefast svo fátæk-
um. 10. En er Jesús varð þessa var, mælti
hann: því amizt þér við konu þessari? vel
gjørði hún til mín; 11. því fátæka munuð
þér ætíð hjá yður hafa, en mig ekki; 12. með
þessum smyrslum smurði hún mig til minnar
greptrunar; 13. trúið mér, að hvar um heim
sem þessi náðarboðskapur verður kunngjørður,
mun og þess, er hún gjørði, henni til sæmdar
getið verða.

14. Um þetta bil fór einn af þeim tólf, er
Júdas hét frá Kariot, til enna æðstu presta,
15. og spurði þá, hvað þeir vildu gefa sér til

ad koma honum á þeirra vald; en þeir greiddu
honum þrjátíu silfurpeninga, 16. og upp frá
þessu leitadi hann lags ad svíkja Jesúm.
17. En fyrsta hátídardag enna ósýrdu brand-
anna geingu lærisveinarnir til Jesú og spurdu:
hvar viltu ad vér matbúum þér páskalambid?
18. Hann mælti: farid þér í borgina til manns
nokkurs, og segid honum: Svo segir meistar-
inn: minn tími er nálægur, hjá þér vil eg
halda páska med lærisveinum mínum. 19. Læri-
sveinarnir gjørdu, sem hann baud þeim, og efn-
udu þar til páskaveizlu. 20. Og er kvøld var
komid, settist hann til bords ásamt þeim tólf
lærisveinum sínum. 21. Nú er þeir voru
undir bord komnir, tók hann svo til orda: trú-
id mér, ad einn af ydur mun svíkja mig. 22.
Og er þeir heyrdu þad, urdu þeir mjøg hryggv-
ir, og spurdu hann, hver fyrir sig, med svo-
feldum ordum: hvort mun eg verda til þess,
herra? 23. Hann svaradi: sá sem réttir hønd-
ina í fatid med mér, hann mun svíkja mig. 24.
Mannsins sonur mun ad sønnu láta líf sitt,
eins og því er spád fyrir honum, en vei þeim
manni, er svíkur hann; betra væri honum, ad
hann aldrei væri fæddur. 25. Þá spurdi Jú-

das einninn, sá er sveik hann: hvort er eg þad,
herra? en Jesús játti því. 26. Þegar þeir
nú sátu undir bordum, þá tók Jesús braudid,
gjørdi gudi þakkir, braut þad, og gaf sinum
lærisveinum og mælti: takid og etid, þetta er
minn líkami. 27. Sídan tók hann bikarinn,
gjørdi gudi þakkir, gaf þeim hann og mælti:
drekkid hér af allir; 28. þetta er mitt blód,
med hverju hinn nýi sáttmálinn verdur stadfest-
ur, og sem fyrir marga mun úthellast til fyrir-
gefningar syndanna. 29. En eg segi ydur þad
satt, ad eg mun ekki hédan i frá drekka af þess-
um vínvidar ávexti, til þess er eg drekk med
ydur af annars konar ávexti í ríki míns fødurs.

30. Þegar þeir høfdu lofsaunginn súngid,
fóru þeir til vidsmjørsvidar fjallsins. 31. Þá
mælti Jesús: á þessari nóttu munud þér allir
yfirgefa mig, eins og sagt er í ritningunni:
nær eg deydi hirdirinn, mun hjørdin tvístrast;
32. en eptir þad ad eg er upprisinn, mun eg
verda kominn á undan ydur til Galílea. 33.
Þá svaradi Pétur honum: þótt allir yfirgefi
þig, skal eg samt aldrei yfirgefa þig. 34. Jes-
ús svaradi: eg segi þér þad satt, ad á þessari
nóttu, ádur enn haninn gelur, muntu þrisvar

afneita mér. 35. Þá mælti Pétur: þótt eg
ætti að láta lífið með þér, vil eg þó ekki yfir-
gefa þig. Hið sama sögðu og allir lærisvein-
arnir.
36. Síðan kom Jesús með þeim til þess
staðar, er hét Getsemane, þá mælti hann til
lærisveina sinna: bíðið þér hér, á meðan eg fer
og gjöri bæn mína; 37. en Pétur og þá tvo
sonu Sebedeusar tók hann með sér; þá tók hann
að hryggjast og mjög harmþrúnginn að verða,
38. og sagði: eg er í dauðans ángist, bíðið hér
og vakið með mér. 39. Þá gekk hann litlu
leingra fram, féll fram á sína ásjónu, og bað
á þenna hátt: Faðir minn, ef sked getur, þá
víki frá mér þessi kaleikur, þó ekki sem eg vil,
heldur sem þú vilt. 40. Síðan kom hann aptur
til lærisveina sinna, og fann þá sofandi; þá
talaði hann til Péturs á þessa leið: gátuð þér
þá ekki vakað með mér eina stund? 41. vakið
og biðjið, að þér fallið ekki í freistni, andinn er
að sönnu reiðubúinn, en holdið er veikt. 42.
Þá fór hann í öðru sinni, og gjörði bæn sína
á þessa leið: Faðir minn, ef það er ekki mögu-
legt, að þessi kaleikur víki frá mér, án þess eg
drekki hann, þá verði þinn vilji. 43. Síðan

kom hann aptur, og fann þá i ødru sinni sof-
andi; því svefnþúngi mikill var fallinn á augu
þeirra; 44. þá fór hann enn frá þeim, og gjørdi
bæn sína i þridja sinni med sømu ordum og
fyrr. 45. Þá kom hann enn til lærisveina
sinna og mælti: sofid þad sem eptir er, og hvíl-
ist! Sjáid, stundin nálgast, ad mannsins sonur
verdur framseldur á vald vondra manna; 47.
standid upp og førum hédan, sá er í nánd, er
mig svíkur.

47. Medan hann var nú þetta ad mæla, kom
Júdas, einn af þeim tólf, og med honum flokkur
mikill, búinn med sverdum og forkum. Þetta
lid høfdu sent þeir ædstu prestar og øldúngar
lýdsins; 48. en sá, er sveik hann, bad þá hafa
þad til marks, ad sá er hann kysti, hann væri
Jesús, hann skyldu þeir høndla; 49. og strax
gekk hann ad Jesú og mælti: heill, meistari,
og minntist vid hann. 50. Jesús svaradi: vin-
ur, því ertú hér kominn? Þá geingu þeir til
Jesú, løgdu hendur á hann og gripu hann.
51. En einn af fylgdarmønnum Jesú greip til
sverdsins, brá því, og hjó eyrad af þjónustu-
manni ens ædsta prests. 52. Þá sagdi Jesús
til hans: slídra þú sverd þitt; þeir er med

vopnum vega, munu og fyrir vopnum falla.
53. Eda meinar þú ekki, ad ef eg bædi fødur-
minn, mundi hann senda mér meir en tólf fylk-
íngar eingla; 54. en þetta hlýtur ad ské, svo þad
komi fram, sem um mig hefir spád verid. 55.
Um þetta sama bil mælti Jesús vid flokkinn:
þér erud farnir út ad höndla mig med sverd-
um og korkum, eins og ræningja; en á hverjum
degi hefi eg þó hjá ydur verid, setid og kent í
musterinu, og þó hafid þér ekki vogad ad grípa
mig. 56. En þetta alt er skéd, svo þad rætist,
er spámennirnir hafa sagt. Þá yfirgáfu hann
allir lærisveinar hans og flýdu.

57. En þeir, sem höndludu Jesúm, leiddu
hann til Kaifasar ædsta prests, hvar skriptlærd-
ir og øldúngarnir voru saman komnir; 58. en
Pétur fylgdi áleingdar á eptir, alt ad gardi ens
ædsta prests. Þar gekk hann inn og settist
medal þjónustumannanna, til þess hann sæi,
hver endir þar á yrdi. 59. En þeir ædstu prest-
ar, øldúngarnir og alt hid mikla rád, leitudu
ljúgvitna gegn Jesú, ad þeir kynnu ad dæma
hann til dauda, 60. en fundu ekkert saknæmt
um hann, jafnvel þó margir ljúgvottar kæmu
fram. Sídast komu fram tveir ljúgvottar, 61.

þeir er sögðust hafa heyrt hann segja: eg get brotið musteri guðs og bygt það aptur innan þriggja daga. 62. Þá stóð upp sá æðsti prestur og mælti: svarar þú eingu til þess, sem þessir ásaka þig um? 63. En Jesús þagði. Þá mælti hinn æðsti prestur: eg særi þig við enn lifanda guð, að þú segir oss það, ef þú ert Kristur, sonur guðs. 64. Jesús svaraði: Svo er, sem þú sagðir, en trúið mér, að eptir þetta munuð þér sjá mannsins son sitjanda til hægri handar ens alvalda guðs, og komanda í skýum himins. 65. Þá reif hinn æðsti prestur sín klæði og mælti: Hann guðlastar; hvað þurfum vér nú framar vitnanna við? nú heyrðuð þér sjálfir hans guðlöstun. 66. Hvað lízt yður? En þeir kváðu hann allir dauða sekan. 67. Þá hræktu þeir í andlit honum og slógu hann, sumir með knefum og sumir með lófum, 68. og mæltu: spáðu nú, Kristur, hver var það, sem sló þig?

69. Nú er Pétur sat utarlega í garðinum, kom til hans ambátt nokkur, og mælti: þú varst með Jesú enum galverska. 70. En hann neitaði því, svo allir heyrðu, og mælti: ekki veit eg, hvað það er, sem þú talar um. 71. En er hann gekk út í fordyrið, þá leit hann

vunnur ambátt og mælti við þá, sem hjá voru:
þessi madur var med Jesú enum nadverska.
72. En hann neitadi aptur med eidi, og kvadst
ekki þekkja þann mann. 73. Skömmu sidar
tóku þeir til orda, er hjá voru, og sögdu vid
Pétur: víst ertu af hans mönnum; þad aug-
lýsir mál þitt. 74. Þá tók hann ad sverja og
formæla sér, ad hann ekki þekti þenna mann,
og í því sama gól haninn; 75. þá minntist
Pétur þess, er Jesús hafdi mælt, ad ádur en
haninn galadi, mundi hann þrisvar afneita sér;
gekk sídan út og grét sáran.

27. Kapituli.

Jesús afhentur Pilatusi; örvænting og dauddagi Jú-
dasar; Jesú játning og þögn; Barabbas er laus lát-
inn, en Jesús afhentur til húdstroku og krossfestingar,
spottadur, þyrnikrýndur og færdur út til aftökustadar-
ins, krossfestur og hæddur. Teiknin vid Jesú dauda;
Jesús greftradur. Vid legstadinn setjast verdir.

1. Ad morgni næsta dags tóku allir hinir
ædstu prestar og öldúngar lýdsins rád sín sam-
an gegn Jesú, svo þeir gæti rádid hann af
dögum, 2. bundu hann sídan, færdu hann
þadan og seldu í hendur landstjórnaranum
Pontsíus Pilatus.

3. En er Júdas, sá er sveik hann, sá, að
hann var til dauða dæmdur, iðraðist hann, og
skilaði hinum æðstu prestum og öldúngunum
aptur þeim þrjátíu silfurpeníngum, og mælti:
4. illa gjörði eg, er eg sveik saklausan mann;
en þeir sögðu, það kæmi sér ekki við, og báðu
hann sjálfan fyrirsjá. 5. Þá kastaði hann
silfrinu á musteris gólfið, skundaði þaðan og
hengdi sig. 6. En hinir æðstu prestar tóku
silfrið, og kom það ásamt, að ekki væri hæfilegt
að leggja það í guðskistuna, því það hafi verið
til höfuðs lagt. 7. Tóku þeir því það til ráðs,
að kaupa með því leirkerasmiðs akur til að
jarða þar í útlenda menn, 8. og þess vegna
er hann enn þá kallaður blóðsakur. 9. Þann-
ig rættist það, er Jeremías segir: þeir tóku þá
þrjátíu silfurpenínga, verð þess, er metinn var,
hvern Israelsmenn höfðu metið, 10. og þeir
keyptu fyrir þá leirkerasmiðs akur, eins og drott-
inn hafði boðið mér.

11. Nú er Jesús kom fyrir landstjórnarann,
frétti þessi, hvort hann væri Gyðinga koníng-
urinn. Jesús kvað það satt vera. 12. En
er hinir æðstu prestar og öldúngar báru sakir
á hann, svaraði hann eingu. 13. Þá sagði

Pílatus til hans: heyrir þú ekki þeirra sakar-
giptir? 14. En hann svaradi honum ekki til
neins ords, svo ad landstjórnarann furdadi
mjøg. 15. Á hátídinni var landstjórnarinn
vanur ad láta fólkinu lausan bandíngja þann
einn, er þeir sjálfir kysu; 16. en þá var þar
bandíngi nokkur nafnkunnur, sá er Barabbas
hét. 17. Nú er þeir voru samankomnir, tók
Pílatus svo til orda: hvorn viljid þér nú ad
eg gefi ydur lausan, Barabbas edur Jesúm,
sem Kristur er kalladur? 18. því hann vissi,
ad þeir høfdu Jesúm fyrir haturs sakir fram-
seldan. 19. En er hann sat á dómstólnum,
sendi kona hans til hans, og lét segja honum:
láttu þenna saklausa mann vera, því margt
þúngt hefir mér borizt í drauma í dag hans
vegna. 20. En hinir ædstu prestar og old-
úngarnir eggjudu alþýduna, ad þeir skyldu bidja
um Barabbas, en Jesúm skyldu þeir lífláta.
21. Sídan tók landstjórnarinn til orda og mælti:
hvorn þessara tveggja viljid þér nú ad eg gefi
ydur lausan? En þeir søgdu: Barabbas. 22.
Þá spurdi Pílatus þá: hvad skal eg gjøra vid
Jesúm, er Kristur kallast? Þeir søgdu allir,
ad hann skyldi krossfestast. 23. Þá spurdi

landstjórnarinn: hvað hefir hann þá ilt gjört?
En þeir kölludu þess meir: krossfestist hann!
24. Nú er Pilatus sá, að hann eingu mundi
fá til vegar komið, heldur mundi þar upphlaup
verða, tók hann vatn og þvoði hendur sínar,
svo allir sáu, og mælti: sýkn er eg í lífláti
þessa saklausa manns, sjáið þér fyrir því. 25.
Þá mælti allur lýður: komi blóð hans yfir oss
og börn vor. 26. Síðan gaf hann þeim Bar-
abbas lausan, en Jesúm lét hann húðstrýkja,
og afhenti hann til að krossfestast. 27. Að svo
búnu færðu stríðsmenn landstjórnarans Jesúm inn
í höll (landstjórnarans), og söfnuðu að honum
öllum flokknum, 28. færðu hann af klæðum
sínum og lögðu yfir hann skarlatskápu, 29.
fléttuðu kórónu af þyrnum og settu á höfuð hon-
um, gáfu honum reyr í hönd, hneigðu honum,
hæddu hann og mæltu: heill vertu, Gyðinga
konúngur! 30. hræktu á hann, tóku reyrinn
og hröktu um höfuð honum. 31. Þegar þeir
nú þannig voru búnir að hæða Jesúm, færðu
þeir hann úr kápunni og í hans eigin föt, og
leiddu hann út til að krossfestast.

32. En er þeir geingu út, fundu þeir mann,
er Símon hét, ættaðan frá Sýrene; þessum

naudgudu þeir til ad bera hans kross. 33.
Þegar þeir nú komu til þess stadar, er heitir
Golgata, þad þýdir hausaskeljastadur, 34. budu
þeir honum súrt vín beiskjuborid; en er hann
hafdi þad smakkad, vildi hann ekki drekka. 35.
En þá þeir höfdu krossfest hann, skiptu þeir
med sér klædum hans eptir hlutkesti, 36. bidu
svo þar og gættu hans. 37. En yfir höfud
hans var fest hans daudasök, skrifud á þessa
leid: Þessi er Jesús, konúngur Gydínga. 38.
Med honum voru líka krossfestir ræníngjar tveir,
annar til hægri hlidar, hinn til vinstri. 39.
En þeir, er fram hjá geingu, illmæltu honum,
skóku höfud sín og mæltu: 40. Þú, sem ætl-
adir ad nidurbrjóta musterid og byggja þad apt-
ur innan þriggja daga, hjálpa þú nú sjálfum
þér; ef þú ert guds sonur, þá stig nidur af
krossinum. 41. Líka hæddu hann hinir ædstu
prestar ásamt öldúngunum og hinum skriptlærdu,
og sögdu: 42. ödrum gat hann hjálpad, en
sjálfum sér getur hann ekki bjargad; sé hann
konúngur Israels, þá stigi hann nidur af
krossinum, þá viljum vér trúa honum; 43.
hann treysti gudi, hjálpi hann honum nú, ef
honum er vel til hans, þar hann kvadst vera

guðs sonur. 44. Um hið sama brigzluðu hon-
um ræníngjarnir, sem með honum voru kross-
festir. 45. Þá kom myrkur mikið yfir alt
landið frá sjöttu til níundu stundar; 46. og
um níundu stundu kallaði Jesús hátt og mælti:
Elí, Elí, lama sabachtani; það þýðir: guð
minn, guð minn, því hefir þú yfirgefið mig?
47. En er nokkrir af þeim, er við voru staddir,
heyrðu þetta, sögðu þeir, að hann kallaði á Elí-
as; 48. og strax hljóp einn af þeim að, tók
njarðarvött og fylti með súrt vín, setti hann
ofan á reyrlegg, og gaf honum að drekka. 49.
en hinir sögðu: reynum vér, hvort Elías kem-
ur að hjálpa honum. 50. Þá kallaði Jesús
aptur hárri röddu, og gaf upp andann. 51.
Þá rifnaði fortjald musterisins í tvent, ofan
frá og niður í gegnum, jörðin skalf og björg-
in klofnuðu, 52. og legstaðir hinna dauðu
opnuðust, og margir helgir menn risu upp,
þeir er áður voru dauðir; 53. og sem þeir
voru útfarnir af gröfum sínum, komu þeir,
eptir hans upprisu, í borgina helgu, og urðu
þar sénir af mörgum. 54. Nú er hundraðs-
höfðinginn og þeir, sem með honum voru, sem
Jesú áttu að gæta, sáu jarðskjálftann og það

sem skedi, urdu þeir næsta hræddir, og sögdu: sannarlega var þessi madur guds sonur. 55. Þar voru og konur margar, sem stódu lángt frá og sáu til; þessar höfdu fylgzt med Jesú úr Galílealandi og þjónad honum. 56. Medal þeirra voru þær María frá Magdolum, María módir þeirra Jakobs og Jósis, og módir þeirra Sebedeussona.

57. Þegar kvöld var komid, kom madur sá, er Jósep hét, frá Arimatía, audugur ad fé; 58. þessi var og einn af lærisveinum Jesú; hann fór til Pílatusar og bad um lík Jesú, og lét Pílatus afhenda honum þad. 59. Sídan tók Jósep vid líkinu, og sveipadi þad í hreinu líni, 60. og lagdi þad í nýjan legstad, sem hann hafdi látid úthöggva í klett handa sjálfum sér, velti sídan stórum steini fyrir dyrnar og fór burt. 61. Þar var líka María frá Magdolum og hin önnur María; þær sátu gegnt grofinni.

62. Daginn eptir, sem næstur var eptir adfángadaginn, sofnudust hinir ædstu prestar og Farísearnir saman og komu til Pílatusar, 63. og sögdu: oss er þad í minni, herra, ad medan villumadur þessi lifdi, kvadst hann mundi

upp rísa innan þriggja daga. 64. Lát þú því
gæta legstaðarins alt til þess þriðja dags, svo
að ekki komi lærisveinar hans og steli honum,
segi síðan lýðunum, að hann sé upp risinn, og
verði svo seinni villan verri hinni fyrri. 65.
Pilatus mælti: hér hafið þér varðhaldsmenn-
ina; farið og gætið legstaðarins, sem þér haf-
ið bezt vit á. 66. Þeir fóru og innsigluðu
steininn, og létu varðmennina gæta grafarinnar.

28. Kapituli.

Jesús upprís og birtist kvinnunum. Varðhaldsmennirn-
ir flýa frá grofinni. Jesús birtist lærisveinunum í Gali-
lea, býður þeim að skíra og kenna.

1. Að liðnum hvíldardeginum, þegar lýsti
af fyrsta degi vikunnar, komu þær María frá
Magdolum og hin önnur María að sjá legstað-
inn. 2. Og sjá, þá varð mikill jarðskjálfti;
því eingill drottins kom frá himni, gekk þar að,
velti steininum frá dyrum legstaðarins og settist
á hann; 3. ásýnd hans var sem leiptur, og klæði
hans bjort, sem snjór. 4. Við þessa sýn urðu
þeir svo hræddir, er legstaðarins skyldu gæta,
að þeir voru sem orendir. 5. En til kvenn-
anna mælti eingillinn: verið óhræddar; eg veit,

að þér leitið að Jesú, þeim er krossfestur var;
6. hann er ekki hér, því hann er upp risinn,
eins og hann sagði; komið, og sjáið staðinn,
hvar herrann lá; 7. farið svo með skyndi og
segið lærisveinum hans, að hann sé upp risinn,
og hann sé undan yður kominn til Galilea-
lands; þar munuð þér sjá hann; sjáið, eg hefi
sagt yður það. 8. En þær geingu skyndilega
út úr legstaðnum, bæði hræddar og glaðar mjøg,
og hlupu til að flytja lærisveinum hans þenna
boðskap; 9. og er þær voru á leið komnar, til
að segja lærisveinum hans frá þessu, kom Jes-
ús móti þeim og sagði: sælar verið þið! En
þær geingu til hans og faðmuðu fætur hans,
og veittu honum lotníngu. 10. Þá sagði Jes-
ús við þær: hræðizt ekki, farið og segið bræðr-
um mínum, að þeir skuli fara til Galilealands,
og þar skuli þeir sjá mig.

11. Þegar þær voru burt farnar, komu
nokkrir af varðmønnunum til staðarins og søgðu
hinum æðstu prestum alt sem farið hafði; 12.
en þeir geingu á ráðstefnu ásamt með øldúng-
unum, og tóku það til ráðs, að gefa striðs-
mønnunum fé mikið, og søgðu við þá: 13.
Segið, að lærisveinar hans hafi komið um nótt

og stolid líkinu, á medan þér sváfud. 14. En
ef þetta berst til eyrna landstjórnarans, þá
skulum vér sefa hann og gjora ydur óhulta. 15.
Stridsmennirnir tóku vid fénu, og gjordu, sem
þeim var kent. Þessi atburdur er enn í dag
í alræmi hjá Gydingum.

16. Þeir ellefu lærisveinar ferdudust sídan
til Galilealands, á fjall þad, er Jesús hafdi
bodid þeim; 17. þar sáu þeir hann og veittu
honum lotningu, en sumir voru efablandnir. 18.
Þá gekk Jesús til þeirra og sagdi: mér er
gefid alt vald á himni og jordu; 19. farid og kennid ollum þjódum, og skírid þær í
nafni fodurs, sonar og heilags anda; 20. og
bjódid þeim ad gæta alls þess, er eg hefi bodid ydur; en sjálfur vil eg vera med ydur alla
daga, alt til veraldarinnar enda.

Markúsar Gudspjall.

---

1. Kapituli.

Verk Jóhannesar og Jesú.

1. Þetta er upphaf gledibodskaparins Jesú
Krists, guds sonar.
2. Eins og skrifad er hjá spámanninum
Esajas: sjá, eg sendi minn sendiboda undan
þér, sá er greida skal veg þinn; 3. kall er
heyrt í óbygdum: tilbúid veg drottins, jafnid
brautir hans: 4. þannig skedi þad, ad Jó-
hannes skírdi í eydimørku og kendi, ad þeir, er
skírast vildu, skyldu bæta rád sitt, til ad fá
fyrirgefningu synda sinna. 5. Til hans komu
allir Júdea og Jerúsalems innbyggjendur, og
voru þeir, sem játudu sín afbrot, skírdir af hon-
um í ánni Jórdan. 6. Jóhannes var klæddur
úlvaldshárum og girtur ledur-belti um lendar
sér; fæda hans voru eingisprettur og skógarhun-

áng. 7. Hann hóf svo kenníngu sína: sá, er
eptir mig kemur, er mér meiri, og eg er ekki
þess verður, að eg beygi mig til að leysa hans
skóþveingi. 8. Eg skíri yður einúngis í vatni,
en hann mun skíra yður með heilögum anda.
9. Svo bar til um þessar mundir, að Jes-
ús kom frá Nazaret í Galílealandi og lét skír-
ast af Jóhannesi í Jórdan; 10. en jafnskjótt
er hann steig upp úr vatninu, sá Jóhannes
himininn opnast og andann fara niður, eins og
dúfu, yfir hann; 11. þá heyrðist rödd af
himni: þú ert sonur minn elskulegur, á hverjum
eg hefi velþóknun. 12. Og strax þar eptir
knúði andinn hann til að víkja á eyðimörku,
13. og á þessari eyðimörku var hann í fjöru-
tíu daga freistaður af Satan og meðal villu-
dýra; en einglar þjónuðu honum.
14. En eptir að Jóhannes var framseldur
(til lífláts), veik Jesús í Galílealand, og flutti
þar gleðiboðskapinn um guðs ríki, og sagði:
15. tíminn er kominn og guðs ríki er nálægt;
bætið ráð yðar og trúið þessum gleðiboðskap.
16. Þegar hann gekk með sjónum í Galílea,
sá hann Símon og Andrés, bróður hans, sem
voru að leggja net í sjóinn, því þeir voru fiski-

menn. 17. Jesús sagdi til þeirra: fylgid mér
eptir, og mun eg gjøra ydur ad mannaveidur-
um. 18. Þeir yfirgáfu strax netin, og fylgdu
honum. 19. Þegar hann var kominn skamt
þadan, sá hann þá Jakob Sebedeusson og
Jóhannes bródur hans, sem og svo voru á skipi
ad bæta net; 20. þá kvaddi hann einninn strax
til fylgdar vid sig. Þeir yfirgáfu fødur sinn þar
á skipinu, samt leigulidana, og fylgdu honum.
21. Þeir komu til Kapernaum, og strax gekk
Jesús í samkunduhús þeirra og kendi þar á
hvíldardøgum; 22. en fólkid undradist mjøg
kenningu hans, því hann kendi þeim, eins og sá,
er hefdi vald til þess (af gudi), en ekki eins
og hinir skriptlærdu. 23. Í samkunduhúsi
þeirra var madur nokkur, sem hafdi óhrein-
an anda; hann kalladi og sagdi: 24. æ, hvad
høfum vid saman ad sælda, Jesú nadverski?
Ertu kominn til ad fyrirfara oss? Eg veit,
hver þú ert, hinn heilagi guds. 25. Jesús
hastadi þá á hann og mælti: þegi þú, og far
út af honum! 26. Þá hreif hinn óhreini andi
manninn, og fór út af honum oskrandi. 27.
Þetta undrudust allir, svo þeir spurdu hver ann-
an og søgdu: Hvad er þetta? Hver er þessi

hin nýa kenníng? því hann skipar jafnvel ó-
hreinum öndum med valdi, og þeir hlýda hon-
um. 28. En ordrómurinn af honum barst strax
út um öll þau lönd, er lágu i grend vid Gali-
lealand. 29. Strax sem þeir komu úr sam-
kunduhúsinu, fóru þeir til húss Símonar og
Andrésar, ásamt med Jakobi og Jóhannesi;
30. þar lá módir konu Símonar sóttveik, og
strax var honum sagt frá henni; 31. hann gekk
þángad, tók í hönd henni, reisti hana á fætur,
og þá hvarf strax sóttveikin frá henni, og hún
þjónadi þeim. 32. Nú er kvöld kom og sól var
runnin, færdu þeir til hans alla veika og djöful-
óda, 33. og borgarmenn söfnudust allir saman
ad dyrum hússins; 34. en hann læknadi marga,
þá er veikir voru af ýmsum sjúkleikum, og rak
út marga djöfla, og leyfdi þeim ekki ad segja,
ad þeir þektu hann.

35. Ad morgni fyrir dögun fór hann á fæt-
ur, og gekk út úr borginni í einn eydistad, og
gjördi þar bæn sína; 36. en Símon og þeir,
sem med honum voru, eltu hann, 37. og er
þeir fundu hann, sögdu þeir til hans: allir leita
þín. 38. Þá sagdi Jesús vid þá: vér skul-
um fara í nálæg þorp, svo eg fái einninn þar

kent; því til þess er eg út farinn. 39. Og
hann kendi í samkunduhúsum þeirra um alt
Galíleáland, og rak djöfla út. 40. Og madur
nokkur líkþrár kom til hans, féll til fóta hans
og bad hann med svo feldum ordum: ef þú vilt,
getur þú læknad mig. 41. Jesús kendi í brjósti
um hann, rétti út höndina, snart hann og sagdi:
eg vil, vertu heill! 42. Og jafnskjótt er Jes-
ús mælti þetta, hvarf af honum líkþráin, og
hann vard heilbrigdur. 43. Jesús lét hann
strax frá sér fara, lagdi ríkt á vid hann, 44.
og mælti: varastu ad segja þetta nokkrum, heldur
far og sýn þig prestinum, og offra því, sem Mó-
ses baud, til sanníndamerkis um, ad þú sért
heilbrigdur ordinn. 45. En madurinn fór og
taladi margt um þetta og bar þad út, svo Jes-
ús mátti ekki framar koma opinberlega í borg-
ina; var hann því utan borgar í eydistödum,
og kom fólk þángad til hans úr öllum áttum.

2. Kapítuli.

Jesús læknar; kallar Matteus; tekur lærisveinana í forsvar.

1. Nokkrum dögum sídar kom hann aptur
inn í borgina Kapernaum; og strax er sú fregn

kom, ad hann væri í húsi sínu, 2. safnadist
þángad svo mikill fjöldi fólks, ad þad komst
hvergi fyrir, og jafnvel ekki í anddyrinu, en
hann flutti þeim sína kenníngu; 3. þá komu
til hans menn nokkrir med visinn mann, sem
var borinn af fjórum; 4. nú er þeir gátu ekki
komizt á hans fund fyrir mannþraunginni, rifu
þeir gat á þakid uppi yfir honum, og létu sæng-
ina siga þar nidur, hvar í sá visni lá. 5. Nú
er Jesús sá þeirra trúnadartraust, sagdi hann
til þess visna: sonur, syndir þínar eru þér fyr-
irgefnar. 6. En þar sátu nokkrir af þeim
skriptlærdu, og hugsudu med sér: 7. því talar
madur þessi slíkar gudlastanir? Hver kann ad
fyrirgefa syndirnar, nema gud einn? 8. Strax
fann Jesús í anda, ad þeir hugsudu þetta og
sagdi vid þá: því hugsid þér slíkt í ydrum
hjörtum? 9. Hvort er audveldara ad segja
þeim visna: syndir þínar eru þér fyrirgefnar,
eda segja: statt upp, tak sæng þína og gakk;
10. en til þess ad þér vitid, ad mannsins son-
ur hefir vald til ad fyrirgefa syndir á jördu,
sagdi hann þeim visna: 11. þá segi eg þér,
statt upp og tak sæng þína og far til húss
þíns; 12. En hann stód strax upp, tók sæng-

ina og gekk út, svo allir sáu. Þá undrudust
allir og vegsömudu guð, og játudu, að þeir
aldrei hefdu slíkt séð.
13. Þar eptir gekk hann aptur út til sjáf-
arins, og alt fólkið kom til hans, og hann
kendi þeim. 14. Og er hann gekk fram hjá,
sá hann mann, er Leví hét Alfeusson, sitjanda
í tollbúð sinni, og sagði við hann: fylgdu mér;
hann stóð upp og fylgdi honum. 15. En svo
bar til, er Jesús var að mat í húsi hans, að
margir tollheimtumenn og bersyndugir mötuðust
þar ásamt Jesú og lærisveinum hans; því
margir af þeim voru í fylgd með honum; 16.
en er þeir skriptlærðu og Farísearnir sáu hann
matast ásamt tollheimtumönnum og bersyndug-
um, sögdu þeir við lærisveina hans: hvað kem-
ur til, að hann etur og drekkur með tollheimtu-
mönnum og bersyndugum? 17. Þegar Jesús
heyrdi þetta, mælti hann: ekki þurfa heilbrigdir
læknis við, heldur þeir, sem sjúkir eru. Eg er
ekki kominn til að kalla réttláta, heldur synd-
uga til lifnaðarbóta. 18. Lærisveinar Jó-
hannesar og Fariseanna voru vanir að fasta
(optlega); þeir komu til Jesú og tóku svo til
orda: því fasta lærisveinar Jóhannesar og Fari-

seanna, en þínir lærisveinar fasta ekki? 19.
Jesús svaradi þeim: hvort kunna brúdmenn-
irnir ad fasta, á medan brúdguminn er med
þeim? Svo leingi sem þeir hafa brúdgumann
med sér, ber þeim ekki ad fasta; 20. en sá
tími mun koma, ad brúdguminn verdur frá
þeim tekinn, og þá munu þeir fasta. 21. Eing-
inn plagar ad leggja óþæfda bót á gamalt fat:
því annars rífur hin óþæfda bót hid gamla
fatid, og verda þá spjøllin verri; 22. ekki held-
ur eru menn vanir ad koma nýu víni á forna
belgi, ad ødrum kosti spreingir hid nýa vínid
belgina og spillist, en belgirnir ónýtast; heldur
á ad láta nýtt vín á nýa belgi.

23. Svo bar vid, ad Jesús gekk yfir sád-
lönd nokkur á hvíldardegi; þá tóku lærisveinar
hans ad tína øx nokkur á leidinni. 24. Fari-
searnir søgdu þá vid hann: því gjøra lærisvein-
ar þínir þad, sem ekki sæmir á hvíldardegi?
25. Hann spurdi: hafid þér aldrei lesid, hvad
Davíd gjørdi, þegar hann var matþurfi og
førunautar hans, 26. ad hann gekk inn í guds
hús, ad ásjáanda hinum ædsta presti Abiatar,
og neytti braudanna helgu, sem einginn mátti
eta nema prestarnir, og gaf þau einnig sínum

fylgdarmönnum. 27. Og enn mælti hann við
þá: hvíldardagurinn er orðinn til mannsins
vegna, en maðurinn ekki vegna hvíldardagsins;
28. þess vegna er mannsins sonur og svo
herra hvíldardagsins.

3. Kapituli.

Jesús læknar marga sjúka; kallar til sín þá tólf postula, talar um synd á móti heilögum anda; kennir, hver að sé hans móðir og hverjir hans bræður.

1. Í öðru sinni kom hann í samkundu-
húsið, og var þar sá maður, er visna hönd
hafði. 2. Þá höfðu þeir auga á honum, hvort
hann mundi lækna þann mann á hvíldardegi,
svo þeir gætu áklagað hann. 3. Þá sagði
Jesús við manninn, er visnu höndina hafði:
statt þú á fætur og láttu sjá þig. 4. Þá sagði
hann til þeirra: hvort er sæmra á hvíldardög-
um, að gjöra gott eður ilt, gefa líf eður svipta
því? En þeir svöruðu eingu. 5. Þá litaðist
hann um með reiðisvip, og varð hryggur yfir
harðúð þeirra; síðan segir hann við manninn:
réttu fram hönd þína. Hann gjörði það, og
varð hún þá heil. 6. Þá geingu Farísear út,
og báru strax saman ráð sín á móti honum,

vid menn Heródesar konúngs, hverninn þeir
feingi hann af dögum rádinn. 7. Jesús fór
þá ásamt lærisveinum sínum til sjóar, og fylgdi
honum þá margt fólk úr Galilealandi og Júda-
landi, 8. úr Jerúsalem, úr Idúmea og úr
hérodum hinumegin Jórdanar; líka kom margt
fólk til hans, er bjó í grend vid Týrus og
Sídon, sem heyrt hafdi um hans kraptaverk. 9.
Þá baud hann lærisveinum sínum ad hafa sér
skip búid, svo fólksfjöldinn skyldi ekki þraungva
honum; 10. því sökum þess ad hann læknadi
marga, þá flyktust ad honum allir þeir, er
sjúkir voru, svo þeir nædu ad snerta hann; 11.
líka féllu þeir, er haldnir voru af óhreinum
öndum, fram fyrir honum, undir eins og þeir
sáu hann, æptu og sögdu: þú ert sonur guds;
12. en hann bannadi þeim hardlega ad segja
frá, hver hann væri.

13. Sídan fór hann upp á eitt fjall, og kall-
adi til sín þá, er hann sjálfur vildi, og komu
þeir til hans. 14. Þá tilsetti hann tólf, er
vera skyldu med honum, og til ad senda þá frá
sér til ad flytja hans kenníngu; 15. þeir áttu
og ad hafa krapt til ad lækna sjúkdóma og reka
djöfla út. 16. Þessir voru: Símon, hvern

hann kalladi Pétur; 17. þeir brædur Jakob
og Jóhannes, synir Sebedeusar, þá kalladi
hann Boanerges, þad er, þrumendur; 18.
Andrés og Filippus og Bartólómeus og Matte-
us og Tómás og Jakob Alfeusson og Taddeus
og Símon vandlætari, 19. og Júdas frá
Kariot, hver ed sveik hann.

20. Þegar þeir voru komnir til herbergis,
þá safnadist þángad ad nýu svo mikill fjøldi
fólks, ad þeir gátu ekki feingid sér matar. 21.
Og sem náúngar hans heyrdu þad, fóru þeir
og vildu ná honum út, því þeir søgdu hann
væri frá sér. 22. En þeir skriptlærdu, er
komnir voru ofan frá Jerúsalem, søgdu Belse-
bub vera í honum, og ad hann ræki djofla út
med fulltingi djoflahøfdingjans. 23. Jesús
kalladi þá til sín, og taladi til þeirra í eptir-
líkingum: hverninn getur Satan rekid Satan
út? 24. og hvert þad ríki, sem innbyrdis sund-
urlyndi er í, fær ekki stadizt, 25. og hvert
þad hús, hvar innbyrdis ósamlyndi er, þad hús
mun ekki geta stadizt; 26. ef nú Satan er
upp á móti sjálfum sér, og er vid sjálfan sig
ósamþykkur, fær hann ekki stadizt, heldur er út-
gjørt um hann. 27. Einginn getur brotizt inn

i hús ens sterka og rænt fanngum hans, nema hann taki ádur þann sterka til banda; þá fyrst getur hann rænt hús hans. 28. Sannlega segi eg ydur, ad alls kyns syndir, og jafnvel gudlastanir, kunna mönnunum fyrirgefnar ad verda; 29. en sá, sem talar lastmæli gegn heilögum anda, mun eigi ad eilífu aflát fá, heldur mun hann vinna til eilífs dómsáfellis 30. (þvi þeir höfdu sagt, ad óhreinn andi væri i honum).

31. Nú kom módir hans og brædur, stódu fyrir dyrum úti og sendu honum ord ad koma. 32. En fólkid sat alt i kring um hann; þá var honum sagt, ad módir hans og brædur stædu úti og vildu finna hann; 33. þá svaradi hann þeim: hver er módir min edur brædur minir? 34. Og sem hann hafdi rent augunum yfir þá, er i kringum hann sátu, sagdi hann: sjá, þar er min módir og minir brædur; 35. þvi hver hann gjörir vilja guds, hann er minn bródir, min systir og módir.

4. Kapituli.

Jesús kennir i eptirlíkingum; lætur sjóinn verda kyrran.

1. Og hann tók aptur til ad kenna vid sjóinn, dreif þá til hans svo mikill fjöldi fólks,

ad hann hlaut ad stíga á skip og setjast þar,
en múgurinn allur var á landi fram vid sjó-
inn; 2. þá kendi hann þeim margt í dæmi-
søgum, og mælti til þeirra í sinni kenningu:
3. Gefid gaum ad máli mínu! Sjá, madur
nokkur fór ad sá; 4. en þad vildi svo til, þá
hann var ad sá, ad sumt sædid féll vid veg-
inn, og fuglar komu og átu þad; 5. sumt féll
í grýtta jørd, hvar þad hafdi lítinn jardveg;
þad óx ad sønnu skjótt, því þad hafdi lítinn
jardveg; 6. en er sólin hækkadi á lopti, skræln-
adi þad og visnadi, sokum þess þad hafdi ekki
nógar rætur; 7. sumt féll medal þyrna, en
þyrnarnir uxu upp og kæfdu þad, svo þad bar
eingan ávøxt. 8. En sumt féll í góda jørd,
þad spratt, óx og bar ávøxt, sumt þrítugfald-
an, sumt sextugfaldan og sumt hundradfaldan.
9. Og hann sagdi til þeirra: hver hann hefir
eyru til ad heyra, sá heyri. 10. Sídar, er
hann var einn saman, spurdu þeir, sem med
honum voru, ásamt þeim tólf, um þad, hvad
þessi dæmisaga ætti ad þýda. 11. Jesús mælti:
ydur er unt ad skilja leyndardóma guds ríkis,
hinum út í frá hlýtur ad kennast med dæmi-
søgum; 12. því þótt þeir horfi med opnum

augum, sjá þeir samt ekki, og þótt þeir hlusti með eyrunum, þá skynja þeir ekki; þess vegna bæta þeir ekki ráð sitt, til að ødlast aflát fyrir misgjørdir sínar. 13. Síðan sagdi hann vid þá: ef þér skiljid ekki þessa dæmisøgu, hvernig getid þér þá allar dæmisøgur skilid? 14. Sádmadurinn þýdir þann, er kenninguna flytur; 15. sædid, sem vid veginn var sád, merkir þá, hverjum kenningin er flutt, og nær þeir hafa heyrt hana, kemur Satan strax og tekur kenninguna, er þeim var birt, burt úr hjørtum þeirra. 16. Eins merkir sædid, sem féll í grýtta jørd, þá, sem heyra mína kenningu og veita henni strax vidtøku med fognudi; 17. en vegna þess ad þeir láta ekki lærdóminn rótfestast, heldur eru óstødugir, þá kasta þeir strax trú sinni, þegar þeir, minnar kenningar vegna, hljóta mótmæli og ofsóknum ad mæta. 18. Sædid, hverju sád var medal þyrna, merkir þá, er ad sonnu heyra mína kenningu, 19. en umhyggja fyrir lífi þessu, táldrægni audæfanna og girndir til annara hluta koma til og kefja kenninguna, svo hún verdur ávartarlaus. 20. En sædid, er féll í góda jørd, þýdir þá, er heyra mína kenningu og færa á-

vøxt, sumir þrítugfaldan, sumir sextugfaldan og
sumir hundraðfaldan.

21. Síðan sagði hann við þá: hvert plaga
menn að bera inn ljós og hylja það síðan und-
ir íláti eður bekk? Er ekki heldur siður að setja
það í ljósastikun? 22. Því ekkert er svo hulið,
að það verði ekki opinbert, og ekkert svo fólg-
ið, að það verði ekki augljóst. 23. Hver hann
hefir eyru til að heyra, sá heyri! 24. Enn
framar sagði hann við þá: gefið gaum að því,
sem þér heyrið; með þeim sama mæli, sem þér
mælið, mun yður mælt verða, og við yður, sem
takið eptir, mun viðbætt verða; 25. þeim,
sem hefir, mun veitast, en frá hinum, sem ekki
hefir, mun tekið verða, jafnvel það hann hefir.

26. Síðan sagði hann: Eins er því varið
með guðs ríki, eins og þegar einhver kastar
sæði í jørð; 27. hann sefur um nætur, en
vakir um daga, en sæðið vex og dafnar, án
þess hann viti það; 28. því jørðin ber sjálf-
krafa ávøxt, fyrst kornstaungina, síðan axið, og
seinast fullvarið korn í axinn; 29. en nær á-
vøxturinn er fullvaxinn, lætur hann slá kornið,
því þá er kornskurðartíminn fyrir hendi.

30. Enn sagði hann: Hvar við skal eg jafna

guðs ríki? Eður hverja eptirlíkingu skal eg brúka, til að leiða yður það fyrir sjónir? 31. Líkt er það umstarðskorni: nær því er sáð, er það hið minnsta allra frækorna; 32. síðan vex það, og verður hverju kálgresi meira, og fær stórar greinir, svo fuglar himins geta leitað sér skjóls í skugga þess. 33. Í mörgum þess konar eptirlíkingum framsetti hann kenningu sína, eins og bezt átti við þeirra skilning; 34. en án eptirlíkinga kendi hann þeim ekki. Síðan, þegar hann var einn saman, lagði hann alt út fyrir lærisveinum sínum.

35. Að kvöldi sama dags bauð hann lærisveinum sínum að fara yfir um sjóinn. 36. Þeir skildu við fólkið, og fóru með hann með sér á skipinu, eins og hann stóð, en önnur skip fylgdust með honum. 37. Þá gjörði veður mikið, svo bylgjurnar féllu yfir skipið, svo að lá við, að fylti; 38. en hann svaf á kodda í skutnum. Þeir fóru þá og vöktu hann og sögðu: Meistari, hirðir þú ekki um það, að vér tortýnumst? 39. Hann reis þá upp, hastaði á vindinn og sagði við sjóinn: þegi þú og vertu kyr! Þá lægði veðrið, og varð blíða logn. 40. Síðan sagði hann við þá: því eruð þér

svo huglausir, hverju gegnir ydar vantraust?
41. En þeir urdu næsta hræddir, og sogdu
hver vid annan: hvílíkur er þessi, er bædi ved-
ur og sjór hlýda?

5. Kapituli.

Jesús rekur djøful út. Læknar sjúka.

1. Þeir komu yfir um sjóinn í hérad þeirra
Gadaramanna; 2. og strax sem hann var stig-
inn af skipi, hljóp móti honum madur nokkur,
kvalinn af óhreinum anda; 3. hann kom úr
grøfum daudra manna, hvar hann hafdi adset-
ur sitt, og var svo ódur, ad ekki tjádi ad setja
hann í fjøtur; 4. því opt hafdi hann verid
bundinn med fjotrum og hlekkjum, en hann sleit
af sér hlekkina og braut fjotrin, og einginn
gat rádid vid hann; 5. um allar nætur og
daga var hann á fjollum, edur í grofum daudra
manna, hrein og lamdi sjálfan sig med grjóti.
6. Nú er hann sá Jesúm áleingdar, hljóp
hann þángad, heilsadi honum, kalladi hátt og
mælti: 7. Hvad hefi eg med þig ad gjora,
Jesús, sonur guds ens hæsta? Eg særi þig
vid gud, ad þú kveljir mig ekki. 8. (Því Jes-
ús hafdi skipad þeim óhreina anda ad fara út

af honum). 9. Þá spurdi Jesús hann ad
nafni, en hann segir: Legió heiti eg; því vér
erum margir. 10. Þá bad hann Jesúm inni-
lega, ad hann ræki þá ekki burt úr því héradi.
11. En þar var vid fjallid stór svínahjørd á
beit; 12. þá bádu djøflarnir hann, ad hann
vildi leyfa þeim ad fara í svínin. 13. Jesús
leyfdi þeim þetta strax, og fóru hinir óhreinu
andar í svínin, og øll hjørdin hljóp fyri bjørg
ofan í sjóinn, og kafnadi þar; var þad hér um
tvø þúsund svína; 14. en þeir, er gættu þeirra,
flýdu, og søgdu frá þessu bædi í borginni og á
landsbygdinni. 15. Þá fóru menn ad sjá,
hvad sked hafdi, komu til Jesú, og sáu þar
þann djøfulóda sitjanda, klæddan og heilvita,
þann, er djøflasæginum hafdi í verid. 16.
Vid þetta urdu þeir hræddir, en þeir, sem vid
høfdu verid, søgdu þeim, hvernig farid hefdi
bædi fyrir þeim óda og svínunum. 17. Þá
bádu þeir hann, ad hann færi úr þeirra hérød-
um. 18. Nú er hann steig á skip, beiddi sá,
sem ódur hafdi verid, hann leyfis ad fara med
honum; 19. þessa synjadi Jesús honum, og
sagdi: far þú heim til þín og þinna, og skýr
þeim frá, hvad mikid gott gud hefir veitt þér,

og hversu hann hefir miskunad þér. 20. Hann
fór og skýrdi frá því í Dekapólis, sem Jesús
hafdi gjørt vid hann, og undrudust þad allir.
21. Þegar Jesús var kominn yfir um á
skipinu aptur, safnadist ad honum mikill manna-
fjøldi; var hann þá staddur vid sjóinn. 22.
Þángad kom til hans einn af samkunduhøfd-
íngjunum, er hét Jaírus, og þegar hann sá
Jesúm, féll hann til fóta honum, 23. og
bad hann mjøg innilega og sagdi: dóttir mín
er ad fram komin; kom og legg hendur þínar
yfir hana, svo henni batni; þá mun hún lifa.
24. Jesús fór med honum; honum fylgdi múg-
ur manns, er þreyngdi sér ad honum. 25. Þar
var kona nokkur, sem um tólf ár hafdi verid
sjúk af blódláti; 26. hún hafdi mikid þolad af
mørgum læknum, og kostad þar til aleigu sinni,
og þó ekki batnad, heldur vard henni æ þýngra.
27. Hún hafdi heyrt frá Jesú, kom í mann-
þraunginni ad baki honum, og snart klædi hans;
28. því hún hugsadi, ad gæti hún snert þau,
mundi hún heil verda. 29. Og strax stødvad-
ist blódlát hennar, og hún fann á sér, ad hún
var heil ordinn meina sinna. 30. Strax fann
Jesús á sér, ad kraptur var út af honum

geinginn, snériſt vid í mannþraunginni, og ſpurdi, hver hefdi hrært vid klædum hans. 31. Þá tóku læriſveinar hans til orda: þú ſér, ad mannfjöldinn þreyngir ad þér, og þó ſpyr þú, hver hafi hrært vid þér. 32. Þá ſkygndiſt Jesús um eptir þeirri, ſem þetta hafdi gjört; 33. en hún var hrædd og ſkjálfandi, því hún viſsi, hvad vid ſig hafdi fram farid, kom og féll fram fyrir hann, og ſagdi alt hid ſanna. 34. Þá mælti hann: dóttir, þín trú hefir hjálpad þér; far í fridi, og vert heil ſjúkleika þíns. 35. En er hann var þetta ad mæla, komu menn frá heimili ſamkunduhöfdingjans, er ſögdu: dóttir þín er látin; því viltu ómaka framar meiſtarann? 36. Strax er Jesús heyrdi þeſsa fregn, mælti hann vid ſamkunduhöfdingjann: vertu óhræddur, trú þú einúngis. 37. Og nú leyfdi hann eingum ad fylgja ſér, nema Pétri, Jakobi og Jóhannesi, bródur Jakobs. 38. Þegar hann kom í hús ſamkunduhöfdingjans, og ſá þar ys mikinn, og þá, er grétu og æptu mjög, 39. ſagdi hann vid þá: Því hrínid þér og grátid? mærin er ekki daud, heldur ſefur hún; 40. en þeir hlógu ad honum. Sídan baud hann öllum ad fara út og tók med ſér födur og módur

stúlkunnar, og þá, sem með honum voru, og
gekk inn, þángað sem barnið var, 41. tók í
hönd þess og mælti: Talita kúmi; það þýðir:
stúlka, eg skipa þér, rís þú upp. 42. Og jafn-
skjótt reis stúlkan upp, og tók að gánga; en
hún var tólf ára að aldri. 43. Þá undruð-
ust þeir næsta; en hann bannaði þeim alvar-
lega að láta nokkurn fá þetta að vita, og bauð
að gefa henni mat.

6. Kapítuli.

Jesús er fyrirlitinn; útsendir postula; nokkrir ætla hann sé Jóhannes; seður 5000 manns; geingur á sjónum; læknar.

1. Þaðan fór hann til ættjarðar sinnar, og
lærisveinar hans voru í fylgd með honum; 2.
og næsta hvíldardag tók hann til að kenna í
samkunduhúsinu, og undruðust margir, sem það
heyrðu, og mæltu: Hvaðan hefir þessi maður
unnið þetta? og hvílíka vizku hefir hann öðl-
azt, og hvílík eru þau kraptaverk, er hann frem-
ur? 3. Er hann ekki smiðurinn, sonur Maríu,
og bróðir þeirra Jakobs og Jóses, Júdasar
og Símonar? og eru ekki systur hans hér með
oss? Og þeir hneyksluðust á honum. 4. En

Jesús mælti vid þá: hvergi er nokkur spá-
madur midur virtur, en á fósturjørdu sinni og
medal ættmanna sinna og heima; 5. og hann
gat ekkert kraptaverk gjørt þar, ad undanteknu
því, ad hann lagdi hendur yfir fáeina sjúka og
læknadi þá, og furdadi hann sig á trúarleysi
þeirra, 6. og fór um þorpin þar í kring og
kendi.

7. Nokkru sídar kalladi hann þá tólf til sín,
og sendi þá frá sér tvo og tvo saman, og gaf
þeim vald yfir óhreinum ondum; 8. til ferd-
arinnar bannadi hann þeim ad taka nokkud med
sér, nema einúngis staf, en hvorki nestismal,
braud edur fé í beltum sínum, 9. en þeir
skyldu hafa skó á fótum; ekki skyldu þeir heldur
klædast tveunum kyrtlum; 10. og enn framar
sagdi hann vid þá: haldid kyrru fyrir í hverju
því húsi, er þér takid ydur gistíngu, þar til þér
farid úr því þorpi; 11. en hvar menn ekki
vilja veita ydur móttoku edur heyra ydur, þá
farid þadan og hristid dupt af fótum ydar til
vitnis gegn þeim. 12. Þeir fóru og kendu
fólkinu ad bæta rád sitt, 13. ráku marga
djøfla út, og smurdu marga sjúka med vidsmjori,
og læknudu þá.

14. Þetta heyrdi Heródes konúngur (því
miklar søgur geingu nú frá Jesú); þá søgdu
menn: Jóhannes skírari er endurlifnadur, og
því gjørast slík kraptaverk af honum. 15.
Sumir søgdu, hann væri Elías; adrir, ad hann
væri spámadur, líkur þeim fyrri spámønnum.
16. En er Heródes heyrdi þetta, mælti hann:
Jóhannes, sem eg hefi látid hálshøggva, er nú
endurlifnadur. 17. Því ádur hafdi Heródes
látid høndla Jóhannes og setja í myrkvastofu
vegna Heródíadis, konu Filippusar bródur hans,
hverja Heródes nú hafdi geingid ad eiga; 18.
því Jóhannes hafdi sagt vid Heródes: þú mátt
ekki eiga bródurkonu þína. 19. Vegna þessa
var Heródíadi illa til Jóhannesar og vildi ráda
honum bana, en gat þad ekki, 20. því Heró-
des virti Jóhannes, þar hann vissi hann vera
réttlátan og helgan mann, og verndadi hann,
og gjørdi margt ad hans rádum, og heyrdi
hann gjarna. 21. En sem hentugur dagur
kom, þá Heródes gjørdi veizlu á sínum fæding-
ardegi fyrir gædingum sínum, þúshundrads-
høfdingjum og enum helztu mønnum í Galílea,
22. kom inn dóttir Heródíadis og dansadi, svo
Heródesi og þeim, sem bodnir voru, líkadi þad

vel. Þá sagði konúngurinn við stúlkuna: bið
mig, hvers þú vilt, og mun eg veita þér. 23.
Og lofaði henni með eiði: hvers þú beiðist af
mér, þá mun eg veita þér, alt að helmíngi rík-
is míns; 24. en hún gekk út, og spurði móð-
ur sína: um hvað skal eg biðja? 25. Hún
mælti: um höfuð Jóhannesar skírara. Hún
kom inn aptur með skyndi til konúngsins, og
mælti: eg vil, að þú gefir mér strax höfuð Jó-
hannesar skírara á diski. 26. Við þetta varð
konúngurinn næsta hryggur, en sökum eiðs
þess, er hann hafði unnið, og boðsmanna
sinna, vildi hann ekki synja henni þess; 27.
sendi þá konúngurinn strax einn varðmanna
sinna og skipaði að færa sér höfuð Jóhannes-
ar; 28. en hann fór og afhöfðaði hann í
myrkvastofunni, kom með höfuðið á fati og
færði meyunni, en hún bar það til móður
sinnar. 29. En er lærisveinar hans heyrðu
þetta, komu þeir, tóku lík hans og lögðu það
í gröf.

30. Postularnir komu aptur til Jesú, og
sögðu honum frá öllu því, sem þeir höfðu gjört
og kent; 31. þá sagði Jesús til þeirra: far-
ið með mér einir saman á afvikinn stað, og

hvílizt þar um stund, því svo margir voru
komandi og farandi, ad þeir hofdu ekki mat-
frid. 32. Sídan fóru þeir einir sér á skipi til
óbygda, 33. en menn sáu, þegar þeir fóru burt,
og margir þektu þá; hlupu menn því saman
þángad á fæti úr ollum borgum, og komu þeir
á undan þeim og fundu hann. 34. Og er hann
steig af skipi, sá hann þar mikinn mannfjolda,
og kendi í brjósti um þá, því þeir voru sem
saudir án hirdis, og prédikadi fyrir þeim um
marga hluti. 35. En er mjog var álidid dags,
komu lærisveinar hans til hans og sogdu: vér
erum hér í eydistad, og framordid er dags, 36.
lát þá frá þér, svo þeir geti farid í bygdina
og þorpin hér um kríng og keypt sér vistir, því
þeir hafa alls ekkert til matar. 37. Jesús
mælti: gefid þér þeim mat. Þeir sogdu til
hans: skulum vér fara og kaupa þeim mat fyr-
ir 200 peninga, og gefa þeim ad eta? 38.
Jesús mælti þá: hve morg braud hafid þér?
Farid og gætid ad því. Þeir gjordu svo, og
sogdust hafa fimm braud og tvo fiska. 39.
Þá baud hann þeim ad láta fólkid setjast nidur
hópum saman í grasid; 40. og þad settist
nidur í flokkum og voru hundrad í sumum, en

fimmtygir í sumum. 41. Þá tók Jesús þau
fimm braudin og þá tvo fiska, leit til himins,
gjørdi gudi þakkir, braut braudin, og fékk þau
lærisveinum sínum, ad þeir legdu þau fyri fólk-
id; slíkt hid sama skipti hann þeim tveimur
fiskum medal allra; 42. en þeir neyttu allir,
og urdu saddir. 43. Sídan tóku þeir upp
molana, og urdu þad tólf karfir fullar, og einn-
ig fiskleifarnar; 44. en þeir, sem neytt hofdu
matarins, voru ad tølu fimm þúsundir manna.
45. Strax er þessu var lokid, baud hann
lærisveinum sínum ad stíga á skip og fara und-
an sér yfir um til Betsaída, medan hann skildi
fólkid vid sig. 46. En er hann hafdi látid fólk-
id frá sér, fór hann upp á fjallid ad bidjast
fyrir; 47. og er kvøld var komid, var skipid á
midju vatninu, en hann einn á landi; 48. sá
þá Jesús, ad ródurinn gekk þeim mjøg ørdugt,
því andvidri var á. En nær fjórdúngur lifdi
nætur, kom hann til þeirra, og gekk á sjónum,
og lét, sem hann ætladi ad gánga fram hjá
þeim. 49. En er þeir sáu hann gánga á sjón-
um, meintu þeir, ad þad mundi vera vofa, og
æptu upp yfir sig; 50. því allir sáu þeir hann,
og urdu felmturs fullir. Hann varpadi þá strax

orðum á þá, og mælti: verið hughraustir, eg
er það, óttizt ekki. 51. Síðan fór hann upp í
skipið til þeirra; lægði þá veðrið. Og þeir urðu
mjøg frá sér numdir og undruðust; 52. því
þeir høfðu ekki orðið hyggnari við brauða-tákn-
ið, þar eð hjarta þeirra var svo blindað.

53. Síðan fóru þeir yfir um og lentu við
Genezarets land. 54. Og er þeir stigu af skipi,
þekti fólkið hann strax, 55. og hljóp um alt það
bygðarlag, og tóku að færa sjúka í burðar-
rekkjum, þángað sem þeir heyrðu hann væri;
56. og hvar sem hann fór inn í þorp, borgir
eður bæi, þá løgðu þeir vanheila menn á torg-
in, og báðu hann, að þeim mætti leyfast að
snerta einúngis klæðafald hans; því þeir, sem
snertu þar við, urðu heilbrigðir.

7. Kapituli.

Jesús tekur í forsvar lærisveina sína, útrekur djøful; lækn-
ar daufan og málhaltan.

1. Þá komu til hans Fariséar og nokkrir
skriptlærðir menn, er komnir voru frá Jerúsal-
em; og er þeir sáu, að nokkrir af lærisveinum
hans tóku til sín fæðu með vanheilogum høndum,
það er: óþvegnum 3. (því Fariséar og Gyð-

ingar yfir høfud fá sér ekki mat, nema þeir ádur taki handlaugar, og fylgja þeir í þessu tilskipunum oldúnganna; ekki heldur eta þeir matvæli, sem á torgi eru keypt, nema þeim sé ádur dýft í vatn; 4. og margt annad er þad, er þeir hafa undirgeingizt ad gæta, svo sem er þvottur á drykkjarkerum, kønnum, eirkerum og bordbekkjum): 5. þá tóku Farísear og hinir skriptlærdu svo til orda: því fylgja lærisveinar þínir ekki tilskipunum hinna gømlu, heldur matast med óhreinum høndum? 6. Jesús mælti: snoturlega hefir Esajas fyrirsagt um ydur, þér skinhelgir, þad skrifad er: lýdur þessi heidrar mig med vorunum, en hjørtu þeirra eru lángt frá mér; 7. þeirra dýrkan á mér er hégómleg, er þeir kenna þad, sem eru manna tilskipanir. 8. Þér skeytid ekki bodum guds, en haldid fast vid manna tilskipanir, svo sem er þvottur á kønnum og drykkjukerum, og margt fleira þess háttar gjørid þér. 9. Enn framar sagdi hann: dáfallega vitid þér ad ónýta guds bod, svo þér getid fylgt ydar eigin setningum! 10. því Móses hefir sagt: heidra fødur þinn og módur, og hver hann formælir fødur edur módur, skal réttdræpur; 11. þar á mót segid þér: ef einhver segir vid fød-

ur edur módur: eigur þær, hvar med eg kynni
ad hjálpa þér, eru heitfé, 12. þá leyfid þér hon-
um ekki ad gjöra foreldrum sínum nokkud gott
framar af þeim, 13. og ónýtid þannig guds
lög med ydar eigin tilskipunum, þeim er þér
sjálfir hafid tilsett; og margt annad gjörid þér
þessu líkt. 14. Sídan kalladi hann saman allan
lýdinn, og tók svo til máls: hlýdid mér allir, og
gefid gaum ad því eg segi! 15. Ekkert er þad
fyrir utan manninn, sem inn í hann fer, er hann
kunni saurga, heldur þad, sem út fer af mann-
inum, þad er þad sem saurgar hann. 16. Hver
hann hefir eyru ad heyra, hann heyri! 17. En
er hann var kominn inn frá fólkinu, spurdu
lærisveinarnir hann um þýdíngu þessarar dæmi-
sögu. 18. Jesús mælti: erud þér einnin svo
skilníngslausir? Skynjid þér ekki, ad ekkert af
því, sem utan frá kemur inn í manninn, get-
ur saurgad hann; 19. því ekki fer þad inn í
hjarta hans, heldur í magann, hvadan þad fer
eptir edlilegri rás, hver ed fædunna hreinsar.
20. Þar á mót, sagdi hann, þad sem út fer
af manninum, saurgar hann; 21. því ad inn-
an frá hugskoti mannsins koma illar hugrenn-

ingar, hór, frillulifi, manndráp, 22. þjófnaður, fégirni, illmennska, hrekkvísi, óstjórulegt líferni, ofund, lastmæli, drambsemi, guðleysi; 23. alt þetta kemur að innan og saurgar manninn.

24. Héðan fór hann, þar til er skilur land Týrus og Sídonar, og gekk þar inn í hús nokkurt, og vildi, að einginn skyldi verða var við, en gat þó ekki dulizt, 25. því kona nokkur, hverrar dóttir kvalin var af óhreinum anda, frétti til hans, kom og féll honum til fóta; 26. hún var heiðin, sýrlenzk að ætt, úr Fenisía. Þessi kona beiddi hann að reka djøfulinn út frá dóttur sinni. 27. Jesús mælti: lofaðu børnunum að matast fyrst, því ekki sæmir að taka brauðið frá þeim og snara því fyrir hvolpa. 28. ¡Satt er það, herra, sagði hún; þó eta hvolparnir molana undir borðum barnanna. 29. Hann mælti: søkum þessa svars, þá far þú heim, djøfullinn er út farinn af dóttur þinni. 30. Og er hún kom heim, fann hún, að djøfullinn var út farinn, en dóttir hennar lá í rekkju.

31. Frá landamerkjum Týrus og Sídonar fór hann aptur til sjáfarins í Galílea, yfir Dekapólis land; 32. hér færðu þeir honum mann daufan og málhaltan; þeir báðu hann að leggja

hendur yfir hann.
33. Jesús veik honum til síðu frá fjölmenninu, stakk fingrum sínum í eyru honum, hrækti frá sér, og hrærði við túngu hans,
34. leit upp til himins, andvarpaði og sagði við hann: Effata! það þýðir: opna þú þig!
35. Og strax opnuðust hans hlustir, og hapt hans túngu losnaði, og hann talaði skírt.
36. Frá þessu bannaði hann að segja nokkrum; en þess meir sem hann bannaði þetta, því framar víðfrægðu þeir það,
37. og sögðu næsta undrunarfullir: alt gjörir hann dásamlega, því heyrnarlausum gefur hann heyrn og málausum mál.

8. Kapituli.

Jesús mettar 4000 manna; talar um súrdeig Heródesar og Fariseanna; gefur sýn. Meðkenning lærisveinanna um Jesús.

1. Um þessar mundir bar enn svo við, að mikill fólksfjöldi var hjá honum, og hafði ekkert til matar. Þá kallaði Jesús á lærisveina sína og sagði:
2. eg aumkast yfir fólk þetta, það hefir nú hjá mér verið í þrjá daga og ekkert til matar haft;
3. en ef eg læt þá fara frá mér fastandi til heimila sinna, verða þeir

magnþrota á veginum; því sumir af þeim voru
lángt ad komnir. 4. Þá svorudu lærisveinar
hans: hverninn fær nokkur fædt þá hér í óbygdum?
5. Hann spurdi þá, hversu mørg braud þeir
hefdu; þeir sogdu, sjø. 6. Sidan baud hann
fólkinu ad setjast nidur, tók þau sjø braud,
gjordi gudi þakkir, braut þau og fékk þau síd-
an lærisveinum sínum, ad þeir legdu þau fyrir
fólkid. Þeir gjordu, sem þeim var bodid. 7.
Líka hofdu þeir fáeina smáfiska; hann þakkadi
einninn gudi fyrir þá, og baud, ad þá skyldi
einninn fram bera; en þeir neyttu og urdu
mettir. Sidan søfnudu þeir matarleifunum,
og voru þad sjø karfir; 9. en þeir, sem neytt
høfdu, voru hér um fjøgur þúsund; og ad því
búnu lét hann þá frá sér fara.

10. Strax eptir þetta fór hann á skipi med
lærisveinum sínum, og kom í héradid vid Dal-
manúta. 11. Hér komu Fariseár og tóku ad
hefja vid hann spurningar, samt krefjast teikns
af himni, til ad reyna hann; 12. andvarpadi
hann þá þúngan og mælti: þjód þessi beidist
teikns, en eg segi ydur satt, henni skal ekki teikn
gefast. 13. Sidan skildist hann vid þá, steig
aptur á skip og fór yfir um. 14. Þeim hafdi

gleymzt ad taka med sér braud, svo þeir høfdu
ekki nema eitt á skipinu. 15. Þá baud Jesús
þeim og sagdi: varizt súrdeig þeirra Fariséa og
Heródesar. 16. Þá søgdu þeir sín á milli,
ad Jesús mundi segja þetta í því skyni, ad þeim
hefdi gleymzt ad taka braud med; 17. en er
hann vard þess vís, mælti hann: því fáizt þér
um þad, ad þér ekki tókud braud med? edur
skiljid þér enn ekki? eru vitsmunir ydar enn þá svo
sljófir? 18. sjáid þér ekki med berum augum?
heyrid þér ekki med opnum eyrum? 19. eda mun-
id þér ekki, þegar eg skipti þeim fimm braud-
um medal fimm þúsunda? hversu margar karf-
ir med matarleifar hirtud þér þá? 20. Þeir
svørudu: tólf. Edur þegar eg skipti þeim sjö
braudum medal fjøgra þúsunda, hversu marg-
ar karfir fullar høfdud þér þá afgángs? 21.
Þeir søgdu: sjö. Þá mælti hann: hvers vegna
getid þér þá ekki þetta skilid?

22. Sídan komu þeir til Betsaída borgar;
hér færdu þeir til hans blindan mann, og bádu,
ad hann snerti hann. 23. Jesús tók í hønd
honum, og leiddi hann út fyrir borgina, hrækti
í augu hans, lagdi hendur yfir hann, og spurdi
hann, hvert hann sæi nokkud. 24. Hann lit-

adist um og mælti: eg sé menniна gánga, eins
og eg sæi tré. 25. I annad sinn fór Jesús
höndum um augu hans, og bad hann líta upp,
var hann þá ordinn heilskygn, og sá alla gløgt,
26. Jesús baud honum ad fara til heimilis
síns, en ekki inn í borgina, ekki heldur segja
nokkrum í þorpinu frá þessu.

27. Hédan fór Jesús og hans lærisveinar í
þau þorp, er liggja í grend vid borgina Se-
sarea, sem kend er vid Filippus. Á veginum
spurdi hann lærisveina sína, hvern menn héldu
hann vera. 28. Þeir søgdu: sumir halda þú
sért Jóhannes skírari; adrir, ad þú sért Elías;
enn adrir, ad þú sért einn af spámönnunum.
29. Þá mælti hann: en hver haldid þér eg sé?
Honum svaradi Pétur og mælti: þú ert Krist-
ur; 30. en hann bannadi þeim ad segja nokkr-
um frá því. 31. Eptir þad tók Jesús ad
segja þeim frá, ad sér bæri margt ad lída, út-
skúfast af öldúngunum, enum ædstu prestum og
þeim skriptlærdu; líka líflátinn ad verda, en end-
urlifna á þridja degi eptir. 32. Þetta sagdi
hann þeim med berum ordum. Þá tók Pétur
hann afsíđis, og fór ad átelja hann; 33. en hann
snérist vid, leit til lærisveina sinna, og ávítadi

Pétur med svo feldum ordum: far þú frá mér, Satan, því þú skynjar ekki guds fyrirætlanir, heldur manna. 34. Ad svo mæltu kalladi hann á fólkid og lærisveina sína, og sagdi: hver sem vera vill í minni fylgd, afneiti sjálfum sér, taki sinn kross, og fylgi mér eptir; 35. því hver, sem hyggst ad forda lífi sínu, mun því týna; en hver sem vogar því í hættu fyrir mínar edur nádarbodskaparins sakir, mun fá því borgid; 36. því ad hverju gagni kæmi þad, þótt madur eignadist allan heiminn, ef hann lídi tjón á sálu sinni? 37 eda hvad getur madurinn gefid til lausnar sálu sinni? 38. Því hver sem ekki vill kannast vid mig og mína kenníngu fyrir þessari hórunarsömu og syndugu kynslód, vid hann mun mannsins sonur ekki heldur kannast, þegar hann kemur med helgum einglum í dýrd födur síns. 39. Enn framar sagdi hann: trúid mér, ad hér eru nú vidstaddir nokkrir þeir, sem andnast munu ad lifa svo leingi, ad þeir sjái ríki guds koma med krapti.

9. Kapituli.

Jesús ummyndast á fjallinu; útrekur málleysis og heyrnarleysis anda; talar um dauða sinn; straffar metorðagirnd lærisveinanna, o. s. frv.

1. Þegar liðnir voru sex dagar, tók Jesús Pétur, Jakob og Jóhannes með sér eina saman, og fór með þeim upp á hátt fjall. Hér breyttist yfirlitur hans fyrir þeirra augum; 2. urðu klæði hans skínandi og hvít, sem snjór; hvítari en nokkur þvottamaður í heimi kann að gjöra. 3. Þá birtist þeim Elías og Móses, og voru þeir á tali við hann. 4. Þá tók Pétur svo til orða við Jesúm: meistari, hér er oss gott að vera, vér viljum reisa hér þrjár tjaldbúðir, eina handa þér, aðra handa Móse, og hina þriðju handa Elías; 5. en hann vissi ekki, hvað hann sagði, því felmtur var yfir þá kominn. 6. Þá dró yfir þá ský, og úr því heyrðist rödd, er mælti: þessi er sonur minn elskulegur, hlýðið þér honum! 7. Strax litudust þeir um, og sáu eingan framar hjá sér, nema Jesúm einan. 8. Nú er þeir geingu niður eptir fjallinu, þá bannaði hann þeim að segja nokkrum frá því, er þeir hefðu séð, fyrr en mannsins sonur væri upp risinn frá dauðum.

9. Þeir hugfestu þetta orð, og spurðu hver
annan, hvað það ætti að þýða, að upprísa frá
dauðum; 10. og spurðu hann: því segja hinir
skriptlærðu, að Elías eigi áður að koma? 11.
Jesús mælti: Elías kemur að sönnu fyrst, og
lagfærir allt; og það mun fara, eins og skrifað
er um mannsins son, að hann líði margt og
verði fyrirlitinn; 12. en trúið mér, Elías er
kominn, og þeir breyttu við hann, sem þeim
líkaði, eins og spáð er um hann.

13. Þegar hann kom til lærisveina sinna, sá
hann, að mikill fjöldi fólks var hjá þeim, og
hinir skriptlærðu, sem spurðust á við þá; 14.
en strax sem fólkið sá hann, hnykkti því við,
hljóp til og heilsaði honum. 15. Jesús spurði
þá, um hvað þeir væru að fást. 16. Honum
svaraði einn af fólkinu á þessa leið: meistari,
eg hefi flutt son minn til þín, hann er þjáður
af málleysis anda; 17. nær andinn hrífur hann,
kastar hann honum niður, og þá froðufellir
hann, gnístir tönnum og verður máttvana. Eg
bað lærisveina þína að reka hann út, en þeir
orkuðu þess ekki. 18. Þá sagði Jesús: þú
trúarlausa þjóð, hversu leingi skal eg hjá yður
vera? hversu leingi skal eg umbera yður? fær-

ið mér hann! 19. Þeir gjørðu svo; en strax
sem hann sá Jesúm, teygði andinn hann sund-
ur og saman, féll hann þá til jarðar, veltist um
og froðufeldi. 20. Jesús spurði þá foður
hans, hversu lángt væri, síðan þetta hefði vilj-
að honum til. Hann kvað hann hafa haft
þenna sjúkdóm frá barnæsku. 21. Opt hefir
andinn, sagði hann, kastað honum bæði á eld
og í vatn til að fyrirfara honum; en ef þú
ert nokkurs orkandi, þá hjálpa þú okkur, og
kenn í brjósti um okkur! 22. Jesús mælti:
það skal ske, ef þú getur trúað; trúndum er alt
mogulegt. 23. Strax grét faðir sveinsins há-
stofum og sagði: já, eg trúi, en hjálpa þú trú-
arleysu minni! 24. Nú er Jesús sá, að fólk-
ið þyrptist að, talaði hann svo til hins illa
anda: eg býð þér, þú andi, sem veldur málleysi
og heyrnarleysi manns þessa, að þú farir út af
honum, og komir aldrei aptur. 15. Hann hrein
þá og teygði hann mjøg sundur og saman,
síðan fór hann út; en sveinninn lá eptir, sem
væri hann dauður, svo margir søgðu, að hann
væri látinn; 26. Jesús tók þá í hønd hans
og reisti hann á fætur, og þá stóð hann upp.
27. Þegar Jesús var kominn heim, spurðu

lærisveinar hans einslega, því þeir hefdu ekki
getad rekid hann út. 28. Jesús mælti: þetta
kyn verdur ekki út rekid, nema med bæn og föstu.
29. Þegar þeir fóru þadan yfir Galilea,
vildi Jesús ekki, ad nokkur skyldi vita þad; 30.
því hann var þá ad kenna sínum lærisveinum,
og sagdi þeim, ad mannsins sonur ætti ad of-
urseljast í manna hendur, sem mundu taka hann
af lífi, en eptir þad hann væri líflátinn, mundi
hann upp rísa á þridja degi. 31. En þeir
skildu þad ekki, en þordu þó ekki ad spyrja hann
um þad.
32. Hann kom til Kapernaum, og þegar
hann kom til herbergis síns, spurdi hann læri-
sveina sína, hvad þad hefdi verid, sem þeir hefdu
verid ad tala um á veginum sín á milli; 33.
en þeir þögdu, því þeir höfdu verid ad tala
um á veginum, hver þeirra væri mestur. 34.
Hann settist þá nidur, og kalladi til sín þá tólf,
og mælti svo til þeirra: hver ydar sem vill
vera mest metinn, veri hann lægstur allra og
allra hinna þjón. 35. Sidan tók hann barn
eitt, og setti þad medal þeirra, fadmadi þad, og
mælti: 36. hver sem medtekur þvílíkt barn
mín vegna, þad er sem medtæki hann sjálfan

mig; en hver hann medtekur mig, hann med-
tekur ekki mig einúngis, heldur þann, sem mig
sendi. 37. Þá tók Jóhannes til orda og mælti:
meistari, vér sáum mann einn, sem í þínu
nafni rak djøfla út, og vér bønnudum honum
þad, af því hann var ekki af vorum flokki. 38.
Jesús sagdi: bannid honum þad ekki; því eing-
inn sá, sem gjørir kraptaverk í mínu nafni,
talar strax á eptir illa um mig. 39. Hver
sem ekki er á móti ydur, hann er med ydur;
40. hver sem gefur ydur vatnsdrykk vegna mín,
vegna þess ad þér heyrid Kristi til, honum
mun þad ekki ólaunad verda. 41. Tæli ein-
hver nokkurn til ills af þessum smælíngjum,
sem trúa á mig, betra væri honum, ad mylnu-
steinn hjeingi um háls honum, og honum væri
í sjó sokt. 42. Ef þín hægri hønd lokkar þig
til ills, þá høgg þú hana af; betra er þér inn
ad gánga handarvana til lífsins, en ad hafa
bádar hendur heilar og fara til helvítis í þann
ósløkkvanda eld, 43. hvar ormur þeirra ekki
deyr, og eldur aldrei slokknar. 44. Ef ad fót-
ur þinn lokkar þig til ills, þá høgg þú hann
af; betra er þér høltum inn ad gánga til
lífsins, en ad þú hafir báda fætur heila, og

þér verdi kastad í helvíti í þann óslökkvanda
eld, 45. hvar ormur þeirra aldrei deyr, og
eldur aldrei slokknar. 46. Ef auga þitt tælir
þig til ills, þá slít þú þad út; betra er þér ad
koma eineygdum í guds ríki, en ad þú hafir
bædi augu þín, og þér verdi kastad í helvítis
eld, 47. hvar ormur þeirra ekki deyr, og eldur
ekki slokknar. 48. Því sérhver á ad saltast
med eldi, eins og sérhver fórn á ad saltast med
salti. 49. Saltid er gódur hlutur, en láti þad
krapt sinn, med hverju viljid þér þá selta þad?
Haldid seltunni í ydur, og verid samlyndir
innbyrdis.

10. Kapituli.

Jesús talar um hjónaband; tekur úngborn sér í fadm; talar um hina ríku, um tímanleg verdlaun, um dauda sinn; áminnir til lítilætis, læknar blindan.

1. Sídan fór hann þadan og kom í lands-
bygdir Júdea fyrir handan Jórdan, kom þá
enn til hans fjöldi fólks, og kendi hann þeim
enn, eins og hans var sidur til. 2. Hér komu
til hans Faríseár og spurdu hann, til ad freista
hans, hvort madur mætti segja skilid vid konu
sína. 3. Hann svaradi: hvad hefir Móses

bodid ydur í þessu efni? 4. Þeir søgdu, ad
Móses hefdi leyft ad rita skilnadarskrá, og segja
skilid vid hana. 5. Jesús mælti: þetta hefir
Móses leyft ydur søkum hardúdar ydar; 6. en
frá fyrstu skøpun gjordi gud þau mann og
konu; 7. þar fyrir á madurinn ad yfirgefa
fødur og módur, og lifa svo sameinadur konu
sinni, 8. sem væru þau einn madur; þau eru
því ekki framar tvø, heldur einn madur; 9.
en hvad gud hefir sameinad, mega menn ekki
adskilja. 10. Þegar þeir voru heim komnir,
spurdu lærisveinarnir hann á ný um þetta
sama efni. 11. Hann sagdi vid þá: hver sem
segir skilid vid konu sína og geingur ad eiga
adra, hann drýgir hór mót henni, 12. og ef
kona skilur vid mann sinn og giptist ødrum, þá
drýgir hún líka hór.

13. Nú færdu menn børn til hans, til þess
ad hann skyldi hræra vid þeim, en lærisvein-
arnir ávítudu þá, sem þetta gjordu. 14. Þeg-
ar Jesús vard þess vís, líkadi honum þad illa,
og mælti: látid børnin koma til mín og bann-
id þeim þad ekki, því slíkum heyrir guds ríki
til; 15. trúid mér, hver sem ekki medtekur
guds ríki eins og barn, mun aldrei þángad

koma. 16. Síðan faðmaði hann börnin að
sér, lagði hendur yfir þau og blessaði þau.
17. En þegar hann var kominn út á veg-
inn, kom maður hlaupandi, laut honum og mælti:
góði meistari, hvað skal eg gjöra, til þess eg
öðlist eilíft líf? 18. Jesús mælti: því kallar
þú mig góðan? Einginn er góður, nema guð
einn. 19. Boðorðin veiztu: þú skalt ekki drýgja
hór; ekki mann vega; ekki stela; ekki bera ljúg-
vitni; ekki svíkja; heiðra föður þinn og móður.
20. Hinn svaraði: meistari, þetta alt hefi eg
haldið frá barnæsku minni. 21. Jesús leit
þá til hans, elskaði hann og mælti: eins er
þér enn vant: sel þú allar eigur þínar og gef
fátækum, og munt þú fjársjóð hafa á himni;
kom síðan, tak minn kross og fylg mér. 22.
En er hann heyrði þetta, kom sorgarsvipur yfir
hann, og fór hryggur í burtu, því hann var
maður auðugur. 23. Þá litaðist Jesús um,
og mælti við lærisveina sína: hversu torvelt er
þeim ríku að öðlast guðs ríki! 24. Við þetta
hnykti lærisveinunum hans; þá mælti Jesús:
börn mín, hve torvelt er þeim, sem setja traust
sitt á auðinn, að inngánga í guðs ríki; 25.
auðveldara er úlvaldanum að gánga í gegn um

nálaraugađ, en ríkum manni ađ komast í guđs ríki. 26. Viđ þetta brá þeim enn þá meir, og sögđu sín á milli: hver mun þá verđa hólpinn? 27. Jesús leit til þeirra og mælti: fyrir manna sjónum er þađ ómögulegt, en ekki fyrir guđi; honum er ekkert um megn.

28. Þá tók Pétur svo til orđs: vér yfirgáfum alt og gáfumst þér til fylgdar. 29. Jesús mælti: trúiđ mér, einginn hefir svo yfirgefiđ heimili sitt, bræđur eđur systur, föđur eđur móđur, konur eđur börn eđur fasteign, mín eđur náđarbođskaparins vegna, 30. ađ honum ekki veitist nú þegar í þessu lífi, og þađ jafnvel mitt í ofsóknunum, hundrađfalt aptur, heimili, bræđur, systur, mæđur, börn og fasteign, og hér á ofan í öđrum heimi eilíft líf; 31. en þá munu margir þeir, er fyrstir eru, verđa síđastir, og einir síđustu fyrstir.

32. Nú héldu þeir til Jerúsalem, fór þá Jesús fyrir, því lærisveinar hans voru felmtursfullir, og fylgdu honum međ ótta; þá tók hann þá tólf aptur til sín, og sagđi þeim, hvađ fyrir sér lægi. 33. Vér förum nú, sagđi hann, til Jerúsalem; þar mun mannsins sonur verđa framseldur þeim æđstu prestum og skriptlærđ-

um; þeir munu dæma hann til dauda og fram-
selja hann heidnum mönnum; 34. þeir munu
hæda hann, húdstrýkja, hrækja á hann og taka
hann af lífi, en á þridja degi mun hann upp
rísa.

35. Þá komu til hans þeir synir Sebedeus-
ar, Jakob og Jóhannes, og mæltu: meistari,
veittu okkur eina bæn. 36. Hann spurdi, hvers
þeir beiddust. 37. Veittu okkur, sögdu þeir, ad
vid megum sitja hvor til sinnar hlidar þér, þeg-
ar þú sezt ad ríki þínu. 38. Jesús mælti:
þid vitid ekki, hvers þér beidizt; hvert treystid
þid ykkur ad drekka þann bikar, sem mér er ætl-
adur, edur skírast skírn þeirri, sem eg á fyrir
höndum? 39. Þeir kvádust þad geta. Jesús
mælti: þann bikar, sem mér er ætladur, munud
þid ad sönnu drekka, og skírast skírn þeirri,
sem mér er fyrir höndum; 40. en ad sitja mér
til hægri edur vinstri handar, stendur ekki í mínu
valdi ad veita, þeir einir munu þad hljóta, sem
þad er ætlad. 41. Þegar hinir tíu heyrdu
þetta, mislíkadi þeim mjög vid þá Jakob og
Jóhannes. 42. Þá kalladi Jesús þá til sín og
mælti: þér vitid, ad þeir, sem löndum ráda,
drottna hardlega yfir undirsátum sínum, og gæd-

íngar þeirra sýna sitt maktarveldi á þeim; 43.
en þetta skal ekki svo vera með ydur: því hver
ydar sem mestur vill vera, hann sé hinna þjón-
ustumadur; 44. og hver sem vill vera ædstur
ydar á medal, hann skal allra ydar þjón vera;
45. því ekki kom mannsins sonur til þess ad
láta þjóna sér, heldur til þess ødrum ad þjóna,
og til ad láta líf sitt sem lausnargjald fyrir
marga.

46. Nú komu þeir til Jerikóborgar. Þegar
hann fór þadan, fylgdu honum lærisveinar hans
og mikill fjøldi fólks. Þá sat Bartimeus Tí-
mansson hinn blindi vid veginn og beiddist øl-
musu; 47. þegar hann heyrdi, ad Jesús hinn
nadverski færi þar hjá, kalladi hann hátt og
mælti: Jesú, nidji Davíds, miskuna þú mér!
48. Margir skipudu honum þá ad þegja, en
hann kalladi þess hærra, og sagdi: nidji Da-
víds, miskuna þú mér! 49. Þá nam Jesús
stadar og lét kalla á hann; þeir gjordu svo
og mæltu: vertu vongódur, stattu upp, hann
kallar á þig. 50. Hann kastadi þá yfirhøfn
sinni, stód á fætur og kom til Jesú. 51. Jesús
mælti: hvad viltu ad eg gjori vid þig? Hinn
blindi mælti: meistari, þad, ad eg fái sjón mína.

52. Jesús mælti: far þú leidar þinnar, þín
trú hefir hjálpad þér. Strax fékk hann aptur
sjón sína, og fylgdi honum á ferdinni.

11. Kapituli.

Jesús ridur inn í Jerúsalem; formælir fíkjutrénu; hreinsar musterid, en vill ekki segja, hverja makt hann hafi haft til ad hreinsa þad.

1. Þegar þeir voru komnir í nánd vid
Jerúsalem til Betfage og Betanía vid vidsmjörs-
fjallid, þá sendi Jesús frá sér tvo af lærisvein-
um sínum og mælti: 2. farid þid í þorpid, sem
gagnvart ykkur er, og strax sem þid komid
þángad, munud þid finna fola bundinn, hverj-
um einginn madur hefir ádur ridid, leysid hann
og færid mér; 3. en skyldi nokkur spyrja, því
þid gjörid svo, þá segid, ad herra ykkar þurfi
hans vid, og muni brádum senda hann híngad
aptur. 4. Þeir fóru leidar sinnar, og fundu
folann bundinn fyrir dyrum úti á strætinu, og
leystu hann. 5. Þá spurdu nokkrir, sem vid voru
staddir, því þeir gjördu þetta. 6. Þeir svör-
udu, eins og Jesús hafdi bodid þeim, og þá
létu hinir þá fara. 7. Sídan færdu lærisveinarnir
Jesú folann, lögdu klædi sín á hann, en hann steig

á bak; 8. en margir breiddu klæði sín á veg-
inn, aðrir hjuggu im af trjánum, og stráðu
því á brautina; 9. en múgurinn, sem á und-
an fór og eptir fylgdi, kallaði og sagði: heill og
blessan guðs sé með þeim, sem kemur í drott-
ins umboði! 10. blessað veri hið apturkomna
ríki føður vors Davíðs! hjálpa þú, sem býr á
hæðum! 11. Þegar hann kom inn í Jerú-
salem, gekk hann strax upp í musterið, og þeg-
ar hann hafði skoðað þar alt, fór hann til Bet-
anía með þeim tólf undir kvøld.
12. Morguninn eptir, þá þeir fóru frá Bet-
anía, húngraði hann; 13. þá sá hann áleingd-
ar eitt fíkjutré, sem laufbløðin voru varin á,
þángað fór hann að leita, hvort hann ekki fyndi
ávøxt á því; en þegar hann kom, fann hann
ekkert nema bløðin tóm, því þá var ekki fíkna
tími; 14. hann sagði þá við tréð: njóti þá
einginn ávaxtar af þér héðan í frá! þetta heyrðu
lærisveinar hans. 15. Síðan fóru þeir til
Jerúsalem, gekk þá Jesús inn í musterið, og
rak út þá, sem seldu þar og keyptu, og hratt
um borðum þeirra, er skipti høfðu á peningum,
og stólum þeirra, er dúfur seldu, 16. og eing-
um leið hann að bera áhøld um musterið. 17.

Sídan kendi hann og sagdi: er ekki skrifad í
ritníngunni: mitt hús skal vera bænahús fyrir
allar þjódir? en þér hafid gjört úr því ræníngja
bæli. 18. Þegar þeir skriptlærdu og ædstu
prestar heyrdu þetta, leitudust þeir vid, hvern-
inn þeir gætu rádid hann af dögum, því þeim
stód ótti af honum, vegna þess alt fólkid dádist
mjög ad hans kenníngu. 19. Þegar kvöld var
komid, fór hann utan borgar. 20. Um morg-
uninn eptir fóru þeir hjá fíkjutrénu, og sáu,
ad þad var visnad alt frá rótum. 21. Þá
mintist Pétur þess, sem Jesús hafdi sagt, og
mælti: skodadu, meistari; fíkjutréd, hverju þú
formæltir, er visnad. 22. Þá sagdi Jesús:
treystid gudi! 23. Trúid mér, ef einhver segdi
vid fjall þetta: lypt þér upp og kasta þér í
hafid, og efadi ekki í hjarta sínu, heldur trydi,
ad þad mundi verda, eins og hann segdi, þá
mundi þad ske. 24. Þar fyrir segi eg ydur:
um hvad helzt þér bidjid gud, þá trúid, ad þér
munid þad ödlast, og þá munud þér fá þad.
25. Nær þér bidjid, þá fyrirgefid, ef ydur þykir
nokkud vid einhvern, svo ad fadir ydar á himn-
um fyrirgefi ydur einnúnn ydar afbrot; 26. en

ef þér ekki fyrirgefið øðrum, mun faðir yðar
himneskur ekki heldur forláta yður yðar afbrot.
27. Nú komu þeir aptur til Jerúsalem, og
þegar hann var staddur í musterinu, komu til
hans þeir æðstu prestar, skriptlærðir og øld-
úngarnir, 28. og spurðu, með hvaða rétti hann
gjørði þetta, eða hver honum hefði gefið vald til
þess. 29. Jesús mælti: eg vil og spyrja yður
eins; ef þér svarið mér til þess, mun eg segja
yður, í hvers umboði eg gjøri þetta. 30.
Hvort hafði Jóhannes vald að skíra frá guði
eður mønnum? Svarið mér til þess! 31.
Þeir hugleiddu þetta með sér og hugsuðu svo:
ef vér segjum, hann hafi haft þetta vald frá
guði, mun hann spyrja, því vér høfum ekki
trúað honum; 32. en ef vér segjum hann
hafa haft það frá mønnum, þá høfum vér or-
sök til að hræðast fólkið; því allir héldu hann
fyrir sannan spámann. 33. Þeir svøruðu hon-
um því og kváðust ekki vita það. Jesús mælti:
þá segi eg yður heldur ekki, í hvers umboði eg
gjøri þetta.

12. Kapituli.

Jesús talar um víngard; um skatt; um upprisuna; um løgmálid; um sjálfan sig; um gjøf ekkjunnar.

1. Þá sagdi hann þeim dæmisøgu þessa:
madur nokkur plantadi víngard, og hlód gard
um hann; þar gjørdi hann vínpressu og bygdi
þar turn; sídan leigdi hann víngardinn vín-
gardsmønnum, og fór úr landi. 2. Þegar
tími var til, sendi hann þjón sinn til víngards-
mannanna, til ad veita þeim hluta ávaxtarins
móttøku, er hann hafdi áskilid sér; 3. hann
tóku þeir høndum, børdu hann, og sendu aptur
tómhentan. 4. Þá sendi húsbóndinn annan
þjón til þeirra; þenna børdu þeir grjóti, særdu
hann á høfdi, løgdu honum hádúngar til, og
létu hann svo fara. 5. Enn þá sendi hann
þann þridja þjón til þeirra; hann myrtu þeir.
Marga fleiri sendi hann, en suma af þeim
børdu þeir, en suma drápu þeir. 6. En þá
átti hann eptir einn einkason, hverjum hann
unni mjøg; þenna sendi hann seinast til þeirra,
og sagdi, þeir mundu þó bera virdingu fyrir
syni sínum; 7. en víngardsmennirnir tóku rád
sín saman, og mæltu sín á milli: þessi er sá,
sem erfa skal víngardinn, tøkum hann af lífi,

svo verdur arfurinn vor. 8. Sídan tóku þeir
hann höndum, myrtu hann, og köstudu honum
út fyrir víngardinn. 9. Hvad ætli þér ad eig-
andi víngardsins muni gjöra? Hann mun
koma og fyrirfara víngardsmönnunum, og leigja
víngard sinn ödrum. 10. Hafid þér ekki lesid
þad: sá steinn, er húsasmidir útskúfudu, hann
er nú hornsteinn ordinn; 11. af gudi er hann
þar til kjörinn, þótt oss undarlegt þyki. 12.
Þá vildu þeir leggja hendur á hann, en þordu
þad ekki fyrir alþýdunni, því þeir skildu, ad
hann sagdi dæmisögu þessa upp á þá; þeir yfir-
gáfu hann því og geingu á burt.

13. Eptir þetta sendu þeir til hans nokkra
af Faríseum og mönnum Heródesar, er leitast
skyldu vid ad fá á ordum hans. 14. Þeir
spurdu hann á þessa leid: meistari, oss er
kunnugt, ad þú ert sannordur, þú mælir ekki,
sem hver vill heyra, og fer ekki ad mannvird-
ingum, heldur kennir þú guds lærdóm réttilega:
hvort eigum vér ad lúka keisaranum skatt edur
ekki? hvort skulum vér gjalda hann edur ekki?
15. Nú er Jesús skildi fláttskap þeirra, mælti
hann: því freistid þér mín? færid mér pening-
inn, ad eg sjái hann; þeir gjördu svo. 16.

Jesús spurdi þá, hvers ad væri mynd sú og
yfirskript, er á honum stædi. Þeir sögdu, ad
þad væri keisarans; 17. þá sagdi Jesús:
gjaldid þá keisaranum, hvad keisarans er, og
gudi, hvad guds er; og þá furdadi á honum.
18. Nú komu Sadúsear til hans, sem neita
því, ad daudir menn upp risi. Þeir lögdu
fyrir hann þessa spurningu: 19. meistari,
sögdu þeir, Móses hefir bodid oss, ad ef nokk-
ur dæi barnlaus frá konu sinni, þá skyldi bród-
ir hans fá konu hans, til þess ad halda vid
ættlegg bródur sins; 20. en med oss voru
sjö brædur, hinn fyrsti þeirra kvongadist og dó
barnlaus; 21. þá gekk annar bródir hans ad
eiga konu hans; hann dó og barnlaus; 22.
sídan hinn þridji, og allir sjö eignudust hana,
og deydu barnlausir, en seinast allra deydi kon-
an. 23. Hvers þeirra eiginkona skal hún nú
verda í upprisunni, þá þeir upp risa? því þeir
höfdu átt hana allir sjö. 24. Jesús mælti:
hvort villizt þér ekki þess vegna, ad þér hvorki
skiljid ritninguna, né mátt guds? 25. því
þegar menn upp risa, munu hvorki þeir kvæn-
ast, né þær giptast, heldur munu þeir verda
eins og einglar guds á himnum. 26. En

hvad upprisn framlidinna vid víkur, hafid þér ekki lesid i Mósis bók i frásøgunni um runninn, hvad gud sagdi vid hann, og svo hljódar: Eg er gud Abrahams, gud Isaks og gud Jakobs? 27. Gud er ekki gud daudra, heldur lifendra; er því villa ydar stór. 28. Þá kom til hans einn af þeim skriptlærdu, er heyrt hafdi á samtal þeirra, og hversu vel ad Jesús hafdi svarad þeim; hann spurdi á þessa leid: hvert er þad allra ædsta bod? 29. Jesús mælti: þad allra ædsta bod er þetta: heyr þú, Israel, drottinn vor gud er sá einasti gud; 30. þar fyrir átt þú ad elska drottinn gud þinn af øllu þínu hjarta, af allri þinni sálu, af øllum huga og øllum kroptum. 31. Þetta er þad ædsta bod, og þessu líkt er hitt: elska skaltu náunga þinn, eins og sjálfan þig; ekkert bod er ædra, en þessi. 32. Þá sagdi hinn skriptlærdi: ágætlega svaradir þú, og satt er þad, ad ekki er gud nema einn, og eingiun utan hann; 33. og ad elska gud af øllu hjarta, øllum huga, allri sálu og øllum kroptum, og náúngann eins og sjálfan sig, er meir áridandi, en øll bod um brennifórnir og offur. 34. Þegar Jesús heyrdi þetta skynsamlega andsvar hans,

mælti hann: þú ert ekki lángt frá guds ríki;
og einginn þordi ad þreyta spurníngar vid hann
framar.
35. Og er Jesús var ad kenna í musterinu
sagdi hann: því segja hinir skriptlærdu, ad
Kristur sé Davids sonur? 36. en David segir
þó sjálfur fyrir heilagan anda: drottinn sagdi
vid minn drottinn: sit þú mér til hægri hand-
ar, þar til eg gjöri óvini þína ad skör fóta
þinna. 37. Hér kallar Davíd hann sjálfur
herra; hverninn kann hann þá ad vera sonur
hans? Og allur lýdurinn heyrdi hann fúslega.
38. Í kenníngu sinni sagdi hann þá til
þeirra: varid ydur vid þeim skriptlærdu, sem
gjarna brúka síd klædi; girnast, ad þeim sé
heilsad á mannamótum, 39. ad þeir sitji í
fyrirsæti í samkundum og séu efstir til bords í
veizlum; 40. þeir útsjúga hús ekkna, og þad
undir yfirhylmíngu lángra bæna; þeir munu
og þess þýngra straffi sæta.
41. Einhverju sinni sat Jesús gegnt féhirzlu
musterisins, og sá, ad fjöldi fólks lagdi þar fé
í, og margir þeir, er ríkir voru, lögdu mikid til;
42. þá kom þar ad ekkja nokkur fátæk, og lagdi
þar í tvo smápenínga, sem eru hálfs skildíngs

virði. 43. Þá kallaði Jesús til sín lærisveina
sína, og sagði þeim: trúið mér, þessi fátæka
ekkja hefir meira fé lagt í fjárhirzluna, en all-
ir hinir; 44. því þeir gáfu allir af því, sem
þeir hofðu afgángs, en hún af fátækdóm sínum,
aleigu sína, alla sína lífsbjorg.

13. Kapituli.

Jesús talar um eyðileggingu Jerúsalemsborgar og
um heimsendirinn.

1. Þegar hann gekk út úr musterinu, sagði
einhver af lærisveinum hans við hann: skoðaðu,
meistari, hvað stórir þessir steinar eru, og hví-
lík þessi bygging! 2. Jesús mælti: þú undr-
ast þessar miklu byggingar; þar mun ekki ept-
irskilinn verða steinn yfir steini óniðurrifinn. 3.
Nú sem hann sat á viðsmjorsviðar fjallinu gegnt
musterinu, spurðu þeir Pétur, Jakob, Jóhann-
es og Andrés hann einslega hér um, 4. og
báðu hann að segja sér, nær þetta mundi ské,
og hvert að væri merkið, nær alt þetta skyldi
rætast. 5. Jesús tók þá svo til orða: varizt,
að einginn leiði yður í villu, 6. því margir munu
koma í mínu nafni, og segja sig vera Krist, og
þeir munu marga afvega leiða. 7. En er þér heyr-

id strid og hersøgur, þá látid ekki hugfallast, því þetta hlýtur ad ske; þó er þar fyrir ekki endirinn kominn. 8. Ein þjódin mun reisa ófrid móti annari, og eitt ríki móti ødru; þá munu í ýmsum stødum vera landskjálftar, hallæri og flokkadrættir; þetta er byrjan hormúnganna; 9. en verid þér þá varir um ydur, því þeir munu hafa ydur á rádstefnur og í samkundur, þér munud húdstrýktir verda, og mín vegna færdir verda fyrir landshøfdingja og konúnga, svo þér einninn fyrir þeim getid borid vitni um mig; 10. en ádur hlýtur minn lærdómur ad vera fluttur øllum þjódum. 11. En nær þeir draga ydur fyrir rétt og framselja ydur, þá verid ekki áhyggjufullir um, hvad þér egid ad tala, né hugsid um þad fyrir fram, heldur talid þad, sem ydur verdur inngefid á þeirri somu stundu; því þér erud ekki þad, sem talid, heldur heilagur andi. 12. Þá mun sá eini bródir framselja hinn til danda, og fadirinn barn sitt; børnin munu hefja fjandskap mót foreldrum sínum, og taka þá af lífi, 13. og mín vegna munu allir ydur ad hatri hafa; en sá sem stødugur stendur til enda, hann mun hólpinn verda. 14. En nær þér sjáid vidurstygd eydileggingarinnar (um

hverja spámaðurinn Daniel talar) standa þar, er ekki skyldi (hann, sem les þar um, gefi gaum að því): þá flýi hver sá, sem er í Gýðingalandi, til fjalla, 15. og hver sem er á húsþaki, varist hann að fara ofan í húsið, eður gánga inn í það, til að taka nokkuð þaðan. 16. Sá sem er á akri, snúi hann ekki aptur til að taka klæði sín; 17. vesælar eru á þeim tímum konur þúngaðar, og þær, er börn hafa á brjósti; 18. en biðjið, að yðar flótti verði ekki um vetur; 19. því á þeim tímum mun verða svo stór hörmúng, að eingin hefir slík verið frá upphafi þeirra hluta, sem guð skapaði, til þessa, og ekki heldur mun verða; 20. og nema guð stytti þessa tíma, mundi eingin lífi halda; en vegna hinna útvöldu, sem hann hefir útvalið, mun hann stytta þá. 21. Ef einhver þá segir yður: sjá, hér er Kristur, eða þar, þá trúið ekki; 22. því upp munu rísa falskristar og falsspámenn, er gjöra munu tákn og stórmerki, til að afvegaleiða, ef ske mætti, jafnvel guðs útvalda. 23. En verið varir um yður, og minnizt þess, að eg sagða yður alt þetta fyrir. 24. Á þessum tíma, nær þessi

hörmúng er á enda, mun sólin sortna og túngl-
id missa birtu sinnar; 25. þá munu stjörnur-
nar hrapa af himni, og himnanna her skjálfa.
26. Þá munu menn sjá mannsins son komandi
í skýunum med miklu valdi og vegsemd; 27.
hann mun senda eingla sína til ad samansafna
hans útvöldu úr öllum áttum, frá einu heim-
skauti til hins. 28. Takid dæmi af þessu fíkju-
tré: nær greinir þess eru þvalar ordnar, og
blödin taka út ad springa, þá vitid þér, ad
sumarid er í nánd. 29. Eins skulud þér og
vita, ad nær þér sjáid þetta ske, þá er eydi-
leggíngin fyrir höndum. 30. Sannlega segi
eg ydur, þessi kynslód mun ekki undir lok líd-
in, ádur en alt þetta kemur fram. 31. Him-
in og jörd munu forgánga, en mín ord munu
rætast. 32. En þann dag edur stund veit eing-
inn, ekki einglar á himni og ekki sonurinn, og
eingin, nema fadirinn einn. 33. Verid því
varir um ydur, vakid og bidjid, því þér vitid ekki,
nær þessi tími kemur. 34. Því er eins var-
id, og þá madur nokkur ferdast úr landi, og
felur hús sitt og eignr þjónustumönnum sínum
á vald, og skipar hverjum sitt verk, en býdur
dyraverdinum ad vaka. 35. Eins verdid þér

ad vaka, því þér vitid ekki, nær húsbóndinn
muni koma, hvort heldur ad aptni, um mid-
nætti, um apturelding, edur ad morgni, 36.
ad ekki komi hann, nær þér minnst væntid, og
finni ydur sofandi. 37. Hvad eg segi ydur, þad
sé öllum sagt: vakid þér!

14. Kapituli.

Höfudprestarnir leitast vid ad fyrirkoma Jesú; kona nokkur smyr hann; Jesús innsetur kvöldmáltidina, fyrirsegir Péturs hrösun; Jesú þjáning í grasgardinum; svik Júdasar; Jesús handtekinn; lærisveinarnir flýa; Jesús er leiddur til höfudprestsins, hans medkenning fyrir honum; hann fordæmist, medhöndlast illa; Péturs hrösun.

1. Tveimur dögum hér eptir var páskahá-
tíd, hátíd hinna ósýrdu brauda; þá leitudust þeir
ædstu prestar og skriptlærdir vid, hverninn þeir
gætu fángad hann med svikum, og rádid hann
af dögum; 2. sögdu samt: ekki á hátídinni, svo
ekki risi órói milli alþýdunnar.

3. Nú er hann var undir bordum í Beta-
nía í húsi Símonar líkþráa, kom þar kona nokk-
ur, sem hafdi smyrslaflösku úr alabastri, fulla
med dýrmæta, ómeingada nardus-olíu; hún braut
flöskuna og helti olíunni yfir höfud honum. 4.

Þetta féll sumum illa í skap, og sögdu: því er
þessum smyrslum spilt? 5. Þau hefdi mátt
selja fyrir meir enn 300 peninga og gefa fá-
tækum; og tóku þeir ad ásaka hana hér fyrir.
6. Jesús mælti: látid hana í fridi! því amizt
þér vid henni? vel gjordi hún til mín. 7. Fátæka
hafi þér ætíd hjá ydur, og kunnid ad gjöra þeim
gott, nær þér viljid, en mig hafid þér ekki ætíd
hjá ydur. 8. Hún gjordi hvad í hennar valdi stód;
hún hefir fyri fram smurt líkama minn til greptr-
unar. 9. Trúid mér, hvar helzt í öllum heimi
sem gledibodskapurinn verdur bodadur, mun þess
og getid, sem hún gjordi, henni til hróss.

10. Sídan fór Júdas frá Karíot, einn af
þeim tólf, til enna ædstu presta, til þess hann
kæmi honum med svikum á þeirra vald; 11.
vid þetta urdu þeir gladir, og hétu honum fé,
en hann leitadi, hverninn hann á hentugastan
hátt gæti svikid Jesúm.

12. Á fyrsta hátídardegi hinna ósýrdu brauda,
á hverjum páskalambinu átti ad slátra, spurdu
lærisveinar Jesú hann, hvar hann vildi þeir
matreiddu honum páskalambid. 13. Þá sendi
hann tvo af þeim og sagdi: farid þér í borg-
ina, þar munud þér mæta manni, sem ber vatns-

krús, fylgid honum, 14. og segid rádanda þess
húss, sem hann geingur inn í, ad lærimeistar-
inn spyrji, hvar ad sé þad herbergi, hvar hann
geti neytt páskalambsins med lærisveinum sín-
um: 15. og mun hann þá sýna ydur stóran
loptsal med uppbúnum bekkjum; búid þér þar
oss til matar. 16. Þeir fóru, sem þeim var
bodid, komu í borgina, fundu alt, eins og hann
hafdi sagt þeim, og matbjuggu þar páskalamb-
id. 17. Um kvöldid kom hann sjálfur med þeim
tólf. 18. Þegar þeir voru komnir undir bord,
og teknir til matar, mælti Jesús: sannlega segi
eg ydur: einn af ydur, sem nú er ad mat med
mér, mun svikja mig. 19. Vid þetta urdu þeir
hryggvir, og spurdu hann einn eptir annan,
20. hvort hann meinti þetta til sín. Hann
svaradi: þad er einn af þeim tólf, sem dýfir
med mér í sama fat. 21. Mannsins sonur mun
ad vísu láta líf sitt, eins og spád er um hann,
en vei þeim, sem svíkur hann; betra væri hon-
um, ad hann aldrei væri fæddur. 22. Med-
an þeir enn þá voru undir bordum, tók Jes-
ús braudid, gjördi gudi þakkir, braut þad, rétti
ad þeim, og mælti: takid þér vid, þetta er minn
líkami. 23. Sídan tók hann bikarinn, gjördi

gudi þakkir, og fékk þeim hann, og þeir drukku allir af honum; 24. þá sagdi hann vid þá: þetta er mitt blód, blód hins nýa sáttmála, sem fyrir marga verdur úthelt; 25. eg segi ydur þad satt, ad hédan í frá mun eg ekki af vín-vidar ávexti drekka, til þess dags, er eg drekk af annars konar ávexti í guds ríki.

26. Þegar þeir høfdu súngid lofsaunginn, fóru þeir til vidsmjørs-fjallsins; 27. á vegin-um mælti Jesús: í nótt munud þér allir yf-irgefa mig, eins og sagt er í rituíngunum: nær eg deydi hirdirinn, þá munu saudirnir tvístr-ast; 28. en eptir mína upprisu mun eg verda kominn á undan ydur til Galilea. 29. Þá sagdi Pétur: þótt allir yfirgefi þig, þá skal eg samt aldrei yfirgefa þig. 30. Jesús mælti: trú þú mér, nú í nótt, ádur en haninn hefir galad tvisvar, muntu þrisvar hafa afneitad mér. 31. En hann kvad enn frekar ad, og mælti: þótt eg ætti ad láta líf mitt med þér, skyldi eg þó aldrei afneita þér; eins søgdu allir læri-sveinarnir.

32. En er þeir komu í þann stad, er heit-ir Getsemane, bad hann lærisveina sína bída þar, á medan hann væri á bæn. 33. Hann tók

þá med sér Pétur, Jakob og Jóhannes, og tók
ákaflega ad hryggjast og harmþrúnginn ad verda.
34. Þá sagdi hann til þeirra: eg em í dauds-
ans ángist; bídid hér og vakid. 35. Þá gekk
hann lítid leingra áfram, féll til jardar og bad,
ad þessi harmastund mætti hjá sér lída, ef þess
væri kostur. 36. Fadir minn, sagdi hann, alls
ertu máttugur, lát þenna bikar víkja frá mér;
þó ekki sem eg vil, heldur sem þú vilt. 37.
Þá hann kom aptur til þeirra, fann hann þá
sofandi; þá sagdi hann til Péturs: Símon, sef-
ur þú? gaztu ekki vakad um eina stund? 38.
Vakid og bidjid, ad þér fallid ekki í freistni;
andinn er ad sönnu reidubúinn, en holdid er
veikt. 39. Í ödru sinni fór hann burtu, og
gjördi bæn sína og taladi enum sömu ordum.
40. Og þá er hann kom aptur, fann hann þá
aptur sofandi, og voru þeir svo yfirkomnir af
svefnþúnga, ad þeir ekki vissu, hverju þeir svör-
udu honum. 41. Þridja sinn kom hann til
þeirra, og sagdi: sofid nú þad eptir er, og hvíl-
izt; þad er nóg, nú er tíminn kominn; sjá,
mannsins sonur mun framseldur verda á vald
vondum mönnum. 42. Standid upp, förum
hédan; sá er í nánd, er mig svíkur. 43. Jafn-

skjótt er hann var þetta ad tala, kom Júdas,
er var einn af þeim tólf lærisveinum, og med
honum fjøldi manna, búnir sverdum og barefl-
um, sendir frá høfudprestunum og þeim skript-
lærdu og øldúngunum. 44. Svikarinn hafdi sagt
þeim þetta til marks: sá sem eg kyssi, hann er
Jesús; handtakid hann og leidid á burt vareygd-
arlega. 45. Og er hann kom, gekk hann þeg-
ar ad Jesú, og segir: meistari, meistari; og
mintist vid hann. 46. En hinir løgdu hendur
á hann og tóku hann. 47. En einn af þeim,
sem hjá stódu, brá sverdi og hjó á eyra þjón-
ustumanni hins ædsta prests, svo af tók. 48.
Þá tók Jesús til orda og mælti til þeirra: þér
erud út farnir med sverdum og bareflum til
ad handtaka mig, sem væri eg ránsmadur. 49.
Dags daglega kendi eg í musterinu hjá ydur,
og handtókud þér mig samt ekki; en þetta er
sked, svo spádómarnir rættust. 50. Þá yfirgáfu
hann allir lærisveinarnir, og flýdu. 51. Mad-
ur nokkur úngur fylgdist med honum, hann
hafdi lín eitt klæda á berum sér; 52. og er
flokksmennirnir vildu handtaka hann, kastadi
hann línklædinu, og flýdi nakinn i burt frá þeim.
53. Sídan leiddu þeir Jesúm til høfud-

prestsins, og þángad söfnudust allir hinir ædstu
prestar og öldúngarnir og hinir skriptlærdu.
54. Pétur fylgdi honum áleingdar, alt inn í
gard höfudprestsins, settist þar hjá þjónustu-
mönnunum, og ornadi sér vid eldinn. 55. En
höfudprestarnir og alt þad mikla rád leitadi
vitna gegn Jesú, ad þeir kynnu ad dæma hann
til dauda, en fundu ekkert saknæmt um hann;
56. því þó margir bæru ljúgvitni gegn hon-
um, urdu þó vitnisburdir þeirra ekki samhljóda.
57. Nokkrir stódu upp og báru þad ljúgvitni:
58. vér heyrdum hann segja: eg skal brjóta
nidur þetta musteri, er med höndum er gjört,
og innan þriggja daga byggja upp annad must-
eri, þad ekki er med höndum gjört. 59. En
ekki heldur vard vitnisburdur þeirra samhljóda
í þessu. 60. Þá gekk höfudpresturinn fram og
spurdi Jesúm: svarar þú eingu? hvílík stór-
mæli bera þessir á hendur þér? 61. En hann
þagdi og svaradi eingu ordi. Höfudpresturinn
spurdi hann þá enn aptur: ertu Kristur, sonur
hins blessada. 62. Jesús svaradi: eg em
hann; og þér munud sjá mannsins son sitjanda
til hægri handar þeim alvalda og komanda í
skýum himins. 63. Þá reif höfudpresturinn

klædi sín og mælti: hvad þurfum vér nú
framar vitna vid? 64. Þér heyrdud hans
gudlostun, hvad lízt ydur? En þeir kvádu hann
allir dauda sekan. 65. Þá hræktu sumir á hann,
huldu hans ásjónu, slóu hann med knefum og
sögdu: spádu nú! líka slógu þjónarnir hann
knefahöggum.

66. Medan Pétur var nidri í forgardinum,
kom ein af þernum höfudprestsins, 67. og þá
hún sá, hvar Pétur var ad orna sér, leit hún
vid honum, og mælti: þú munt vera einn af
lærisveinum Jesú hins nadverska? 68. En hann
bar á móti því, og sagdi: eg veit ekki og skil
ekki, hvad þú segir. Gekk hann þá út í for-
gardinn, og þá gól haninn. 69. Þernan sá
hann þá aptur, og sagdi vid þá, sem hjá stódu:
þessi er einn af þeim; en hann neitadi aptur.
70. Skömmu sídar sögdu þeir, er þar voru,
vid Pétur: víst ertu einn af þeim; því mál-
færi þitt er því líkast, sem þú værir Galileari.
71. Þá tók hann ad sverja og sárt vid leggja,
ad ekki bæri hann kensl á þenna mann, er þeir
töludu um. 72. Þá gól haninn annad sinn.
Þá mintist Pétur þess, er Jesús hafdi sagt
vid hann, ad ádur en haninn galadi tvisvar,

mundi hann afneita sér þrisvar; flýtti hann sér þá út, og grét.

15. Kapituli.

Jesús er áklagadur, dæmdur til dauda og krossfestur; deyr og er greftradur.

1. Strax í dogun gjordu þeir rád sín hofudprestarnir, oldúngarnir og hinir skriptlærdu og alt rádid, bundu Jesúm, færdu hann burt og seldu Pílatusi í hendur. 2. Pílatus spurdi hann: ertu konúngur Gydínga? Hann svaradi: svo er, sem þú segir. 3. Hofudprestarnir báru margar sakir á hendur honum. 4. Pílatus spurdi hann þá aptur og sagdi: svarar þú eingu? sjá þú, hve margar sakir þeir bera upp á þig! 5. En Jesús svaradi eingu ordi framar, svo ad Pílatus undradist. 6. En á hátídinni var Pílatus vanur ad láta þeim lausan bandíngja þann einn, er þeir sjálfir æsktu sér; 7. en þar var einn, er nefndur var Barabbas, er í bondum var hafdur ásamt med odrum óaldarmonnum, sem í upphlaupi nokkru hofdu víg vegid. 8. En er lýdurinn tók til ad kalla upp, og heimta, ad hann gjordi, sem hann var vanur, 9. þá tók Pílatus til orda og sagdi: viljid þér,

ad eg gefi ydur lausan Gydínga konúnginn?
10. því hann vissi, ad høfudprestarnir høfdu
fyrir ofundar sakir framselt Jesúm. 11. En
høfudprestarnir æstu upp múginn til ad bidja,
ad hann heldur gæfi þeim Barabbam lausan.
12. Þá sagdi Pilatus aptur til þeirra: hvad
viljid þér þá ad eg gjori vid Gydínga kon-
únginn, er þér svo nefnid? 13. Þeir kølludu
aptur: krossfestu hann. 14. Pilatus spurdi:
hvad hefir hann þá til saka gjort? en þeir køll-
udu þess ákafar: krossfestu hann! 15. Nú
med því ad Pilatus vildi gjora eptir vild lýds-
ins, þá gaf hann þeim Barabbas lausan, en
lét húdstrýkja Jesúm, og fékk hann svo (strids-
mønnunum) í hendur til krossfestingar. 16.
Þá leiddu stridsmennirnir hann inn í høllina,
þad er, inn í hús landstjórnarans, og stefndu
þángad øllum flokkinum; 17. þeir færdu hann
í purpurafat, og settu á høfud honum kórónu,
fléttada af þyrnum, 18. kvoddu hann og søgdu:
heill vertu, konúngur Gydínga, 19. slógu reyr-
sprota um høfud honum, hræktu á hann, kné-
féllu og veittu honum lotníngu. 20. En er
þeir høfdu spottad hann, færdu þeir hann úr
purpurakápunni, og í hans eigin klædi.

21. En er þeir leiddu hann út, til ad kross-
festa hann, gekk þar fram hjá madur nokkur,
er Símon hét, fadir þeirra Alexanders og Rúff-
usar; hann kom utan af landsbygdinni; þenna
mann neyddu þeir til ad bera kross hans. 22.
Sídan færdu þeir Jesúm til þess stadar, er
heitir Golgata, þad þýdir hausaskelja-stadur;
23. þar budu þeir honum vín ad drekka myrru-
blandad, en hann þádi þad ekki. 24. En er
þeir høfdu krossfest hann, skiptu þeir klædum
hans milli sín, og køstudu hlutum um, hvad
hver skyldi eignast. 25. Þad var um þridju
stund, ad þeir krossfestu hann. 26. Uppi yfir
honum var ritud daudasøk hans, þannig ord-
ud: Konúngur Gydinga. 27. Tvo ræn-
íngja krossfestu þeir med honum, annan til
hægri, hinn til vinstri handar honum; 28. rætt-
ist svo þad, er ritníngin segir: med illvirkjum
er hann talinn. 29. Þeir, sem fram hjá geingu,
illmæltu honum, skóku høfud sín og søgdu: svei,
þad ertú, sem ætladir ad nidurbrjóta musterid,
og byggja þad upp aptur á þremur døgum!
30. bjarga nú sjálfum þér, og stíg nidur af
krossinum! 31. Sømuleidis hæddu høfudprest-
arnir hann sín á milli, ásamt þeim skriptlærdu

og sögdu: ödrum hjálpadi hann, sjálfum sér
getur hann ekki bjargad. 32. Stigi nú Gyd-
inga konúngurinn Kristur ofan af krossinum,
svo vér sjáum, og þá skulum vér trúa honum.
Líka illmæltu honum þeir, er med honum voru
krossfestir. 33. En um sjöttu stundu gjördi
myrkur yfir alt land, alt til ennar níundu stund-
ar. 34. En um níundu stundu kalladi Jesús
hárri röddu og sagdi: Elói, Elói, lamma
Sabachthani! þad þýdir: Gud minn, gud
minn, því hefir þú yfirgefid mig? 35. En er
nokkrir af þeim, sem hjá stódu, heyrdu þad,
sögdu þeir: sjá, hann kallar á Elías. 36.
Hljóp þá einn til, fylti njardarvött med súrt
vín, stakk honum á reyrstaf, og gaf honum ad
drekka, og mælti: lofid mér ad; vitum til, hvort
Elías kemur ad taka hann ofan. 37. En Jes-
ús kalladi upp hástöfum, og gaf upp andann;
38. og þá rifnadi musteris tjaldid sundur í
tvent, frá ofanverdu og alt nidur í gegn. 39.
En er hundradshöfdínginn, sem stód gegnt hon-
um, sá, ad hann kalladi svo hátt, er hann lézt,
þá sagdi hann: sannlega hefir þessi madur ver-
id sonur guds. 40. Konur nokkrar, er stódu
álengdar, horfdu og á þetta; medal þeirra var

María frá Magdolum, og María módir Jakobs yngra og Jósesar, og Salóme. 41. Þessar hofdu verid í fylgd med honum, þegar hann var í Galílea, og þjónad honum; þar voru og margar adrar konur, er farid hofdu med honum upp til Jerúsalem.

42. En er kvöld var komid (þad var adfángadags kvøldid fyrir hvíldardaginn), 43. þá kom Jósep af Arimatea, gofugur rádherra, hver og líka vænti eptir guds ríki; hann dirfdist ad fara inn til Pílatusar og bidja hann um líkama Jesú. 44. En Pílatus furdadi sig á, ad hann skyldi vera þegar látinn, 45. og lét því kalla hundradshofdingjann fyri sig og spurdi hann, hvort hann væri fyrir laungu andadur. Og er hann var þess viss af hundradshofdingjanum, gaf hann Jósep líkamann. 46. Keypti hann þá lín, tók líkid ofan, og sveipadi þad í líninu, og lagdi þad í grafhelli, er hoggvinn var út í klett, velti sídan steini fyrir hellismunnann. 47. En þær María frá Magdølum og María módir Jósesar horfdu á, hvar líkid var lagt.

16. Kapituli.

Jesú upprisa og himnaför.

1. Þá er hvíldardagurinn var lidinn, keyptu
þær María frá Magdølum og María Jakobs
módir smyrsl til ad smyrja med líkid. 2. Og
mjøg árla hinn fyrsta dag vikunnar fóru þær
til grafhellisins; þad var um sólar uppkomu.
3. Þær søgdu þá hvor vid adra; hver mun
velta fyrir oss steininum af hellismunnanum?
4. En er þær litu til, sáu þær, ad steinninn
var fráveltur, og var þad mikid bjarg. 5.
Geingu þær þá inn í hellirinn, og sáu, hvar
úngur madur sat hægra megin, skrýddur hvít-
um dragkyrtli, og hnykti þeim mjøg vid. 6. En
hann sagdi til þeirra: hrædizt eigi, þér leitid
ad Jesú nadverska, hinum krossfesta; hann er
upprisinn og er ekki hér. Þarna er stadur-
inn, hvar hann var lagdur. 7. Farid heldur
og segid lærisveinum hans og Pétri, ad hann fari
á undan þeim til Galílea; þar munud þér sjá
hann, eins og hann sagdi ydur. 8. Konurnar
fóru þá út og flýdu frá grøfinni, því ótti og
ofbod var yfir þær komid, og eingum søgdu
þær frá neinu, því þær voru hræddar.

9. En er Jesús var upprisinn, lét hann
Maríu frá Magdolum, frá hverri hann hafdi
út rekid sjö djöfla, sjá sig fyrst, snemma morg-
uns hinn fyrsta dag vikunnar. 10. Hún fór
og kunngjördi þetta þeim, er með honum höfdu
verid, sem voru harmandi og grátandi; 11. en
þó þeir heyrdu, ad hann væri lifs, og ad María
hefdi séd hann, trúdu þeir þó ekki. 12. En
eptir þetta birtist hann tveimur þeirra, þá þeir
voru á gángi, og ætludu út á landsbygdina;
13. þessir fóru og sögdu það hinum ödrum,
en þeir vildu heldur ekki trúa þeim. 14. Síd-
ast lét hann þá ellefu sjá sig, þá þeir sátu
undir bordum, og bar hann þeim þá á brýn
trúarleysi þeirra og þverúd, ad þeir hefdu ekki
viljad trúa þeim, er höfdu séd hann upprisinn.
15. Hann sagdi þá til þeirra: farid út um all-
an heim, og kunngjörid gledibodskapinn öllum
þjódum. 16. Sá, sem trúir og verdur skírd-
ur, mun hólpinn verda, en sá, sem ekki vill
trúa, mun fordæmast. 17. En þessar dásemd-
ir skulu fylgja þeim, er trúa: þeir skulu í minu
nafni djöfla út reka, tala nýum túngum, taka
upp höggorma ad óseckju; 18. ef þeir drekka
nokkud banvænt, þá skal það þeim ekki granda;

yfir sjúka skulu þeir hendur leggja, og mun þeim
þá batna. 19. Nú er drottinn hafði endað tal
sitt við þá, varð hann uppnuminn til himins,
og settist til guðs hægri handar. 20. En
þeir fóru út og kunngjörðu lærdóminn allstað-
ar, og var kraptur drottins með þeim, og
staðfesti lærdóminn með táknum, er honum
fylgdu.

Lúkasar Guđspjall.

---

1. Kapituli.

Formálinn; Gabriel bođar fæđingu Jóhannesar og guđs sonar. María heimsækir Elísabet og vegsamar guđ; Jóhannes fæđist, Sakarías spáir, og Jóhannes vex upp.

1. Eptir því ađ margir hafa tekiđ sér fyr-
ir hendur ađ færa þá hluti í frásögur, er oss
eru fullkunnir, 2. međ því þeir menn hafa sagt
oss þá, er frá öndverđu sjálfir voru sjónarvott-
ar og flytjendur þessa lærdóms; 3. þá hefir
mér einninn sýnzt, eptir ađ eg hafđi rannsak-
ađ öll þessi efni kostgæfilega, frá rótum ađ skrá-
setja þau fyrir þig, minn kæri Teófílus, 4.
svo þú hefđir óbrigđula vissu um, ađ þađ sé
sannleikur, er þér hefir kent veriđ.

5. Þegar Heródes konúngur rédi fyrir Gyd-
íngalandi, var þar prestur nokkur, er Sakar-
ías hét, af prestaflokki Abíasar; kona hans var
komin af ætt Arons; hún hét Elísabet; 6.
þau voru bædi rádvönd, og breyttu í öllu óad-
finnanlega eptir bodum og skipunum guds. 7.
Þau áttu ekki barna, því Elísabet var óbirja,
og bædi voru þau hnigin á efra aldur. 8.
Einhverju sinni bar svo til, þá rödin kom til
þess prestaflokks, sem hann var í, og hann skyldi
gegna prestsverkum í musterinu, 9. ad honum
hlotnadist, eptir venju prestaþjónustunnar, ad
veifa reykelsinu; gekk hann þá inn í musterid,
10. en alt fólkid var fyrir utan á bæn á med-
an. 11. Þá birtist honum eingill guds, sem
stód hægra megin vid reykelsis altarid; 12.
og er Sakarías sá hann, vard hann felmturs-
fullur og ótti féll yfir hann. 13. Þá mælti
eingillinn: vertu óhræddur, Sakarías, því bæn
þín er heyrd. Kona þín Elísabet mun fæda
þér son, hann skaltu Jóhannes nefna; 14. hann
mun verda þér til fagnadar og gledi, og marg-
ir munu gledjast yfir hans fædingu, 15. því
hann mun verda mikill gudsmadur. Hann mun
hvorki drekka vín né annan áfeingan drykk, og

alt í frá fædíngu hans mun hann fyltur verda
heilögum anda, 16. og mörgum Ísraelsmanna
mun hann snúa til guds drottins þeirra. 17. Hann
mun gánga fyrir hans augliti í Elíasar anda
og krapti, svo ad hann snúi hjörtum fedranna
til barnanna, og komi inn hugarfari rádvandra
hjá hinum þverbrotnu, og tilreidi svo drottni vel
undirbúinn lýd. 18. Þá spurdi Sakarías eíng-
ilinn, hvad hann skyldi hafa til marks um þetta;
því eg er, sagdi hann, madur gamall, og kona
mín er hnigin á efra aldur. 19. Eíngillinn
mælti: eg er Gabríel, sem stend frammi fyrir gudi,
sendur ad flytja þér þessi gledilegu tídindi;
20. en þú munt mállaus verda og ekki fá tal-
ad, uns þetta kemur fram, vegna þess ad þú
efadir ord mín, sem þó munu rætast á sínum
tíma. 21. Á medan beid fólkid eptir Sakarí-
as, og undradist, ad hann dvaldist svo leingi
í musterinu. 22. En er hann kom út,
mátti hann ekki mæla; þóktist þá fólkid vita,
ad nokkud mundi hafa borid fyrir hann,
hvad hann og lét þá skilja í bendíngum, því
hann var mállaus. 23. En er hans tídaþjón-
usta var á enda, fór hann heim til sín. 24.
Eptir þetta vard Elísabet kona hans med barni,

og hélt hún sig heima í fimm mánuði, 25. og
sagði: þannig hefir drottinn breytt við mig, þá
hann vitjaði mín til að burttaka það, er menn
lögðu mér til smánar.
26. En á sjötta mánuði sendi guð Gabríel
eingil í þá borg í Galílea, sem heitir Nazaret,
27. til þeirrar meyar, er María nefndist; hún
var heitkona þess manns, sem Jósep hét, af
ætt Davíðs. 28. Eingillinn kom inn til henn-
ar og kvaddi hana þessum orðum: heil vert
þú, sem nýtur náðar guðs og hylli, þú hin
sælasta allra kvenna! 29. En hún varð hrædd,
er hún sá hann og heyrði orð hans, og tók
að hugleiða, hvílík þessi kveðja væri. 30. Þá
mælti eingillinn: hræðstu ekki, María, guð er
þér náðugur; 31. þú munt barnshafandi verða
og fæða sveinbarn; hann skaltu láta heita Jes-
ús; 32. hann mun mikill verða og kallast son-
ur hins hæsta; drottinn mun gefa honum ríki
Davíðs forföður síns, 33. og hann mun ráða
æfinlega yfir ætt Jakobs, og á hans ríki mun
eingin endir verða. 34. Þá sagði María við
eingilinn: hvernninn má þetta ske, þar eg ekki
hefi haft samræði við nokkurn karlmann? 35.
Eingillinn mælti: heilagur andi mun koma yfir

þig, og kraptur hins æðsta mun yfirskyggja þig,
og þar fyrir mun það heilaga, sem af þér fæð-
ist, kallast sonur guðs. 36. Það skaltu og vita,
að Elisabet frændkona þín er orðin hafandi að
sveinbarni í elli sinni, og hún, sem álitin var
óbirja, er komin nú alt á sjøtta mánuð; 37.
því guði er einginn hlutur um megn. 38. Þá
mælti María: sjá, eg em ambátt drottins;
rætist á mér orð þín. Að svo búnu fór eing-
illinn í burtu.

39. Litlu síðar fór María skyndilega til fjall-
bygða, til borgar nokkurrar í Júdea, 40. kom
í hús Sakaríasar, og heilsaði Elisabetu. 41.
En svo brá Elisabetu við kveðju þessa, að
barnið hrærðist í lífi hennar, og að hún upp-
fyltist heilögum anda, 42. kallaði hátt og mælti:
blessuð ertu meðal kvenna, og blessað er það
fóstur, er þú geingur með! 43. Hvaðan kem-
ur mér það, að móðir drottins míns kemur til
mín? 44. því strax sem kveðja þín kom mér
til eyrna, hrærðist barnið af gleði í lífi mér;
45. sæl ertu, að þú ekki barst brigð á fyrir-
heiti guðs, sem rætast mun á sínum tíma. 46.
Þá sagði María: önd mín lofar drottinn, 47.
og minn andi gleður sig í guði frelsara mínum.

48. Í náð sinni leit hann til auðvirðilegrar
ambáttar sinnar, þess vegna munu mig allar
aldir sæla prísa, 49. því hinn voldugi hefir
breytt dásamlega við mig; 50. hans nafn er
heilagt, og hans miskunsemi varir um aldur og
æfi við þá, sem hann óttast. 51. Hans arm-
leggur hefir þrek unnið, þeim drambláta hefir
hann støkt á dreif; 52. konúngunum hefir
hann hrundið úr hásæti, en hafið þá auðvirði-
legu; 53. húngruðum hefir hann veitt alls
nægtir, en ríka hefir hann látið snauða frá sér
fara. 54. Hann hefir að sér tekið sitt barn,
Ísraels lýð, með því að hann hefir minzt
miskunar þeirrar, 55. er hann hét að veita
feðrum vorum, Abraham og niðjum hans, æfin-
lega. 56. Þar dvaldist María hér um þrjá
mánuði, síðan fór hún heim til sín.

57. Nú er tími var kominn, að Elísabet
skyldi verða léttari, ól hún sveinbarn. 58. En
er nágrannar hennar og ættmenn heyrðu, hversu
mikla velgjörð guð hafði henni auðsýnt, sam-
føgnuðu þeir henni. 59. Síðan komu þeir á
áttunda degi að umskera sveininn, og vildu
kalla hann Sakarías eptir føður sínum; 60.
en móðir hans vildi það ekki, og kvað hann

skyldi Jóhannes heita. 61. Þá søgdu þeir, ad
enginn væri í ætt hennar med því nafni; 62.
bentu þeir sídan fødur hans, ad hann léti þá
vita, hvad hann vildi ad sveininn héti. 63.
Hann beiddi um spjald, og reit þar á: Jó-
hannes á hann ad heita; og furdadi alla á því.
64. Í þessu bili fékk hann aptur mál sitt, og
tók hann þá ad tala og lofa gud. 65. Þenna
atburd undrudust allir nærstaddir nábúar hans,
og saga þessi barst út um allar fjallbygdir
Júdea; 66. og øllum, sem þetta heyrdu, vard
þad minnisstætt, og søgdu: hvad mun þessi
sveinn verda? því gud hélt hendi sinni yfir
honum. 67. Sakarias fyltist þá heiløgum anda,
spádi og mælti: 68. Lofadur veri drottinn,
gud Ísraelsmanna, sem vitjadi síns fólks, og
frelsadi þad, 69. og sendi oss øflugan hjálp-
ara af ætt síns þjóns Davíds, 70. eins og
hann í ondverdu hét fyrir sína helgu spámenn,
71. ad frelsa oss frá óvinum vorum og und-
an valdi allra vorra hatursmanna; 72. ad
audsýna fedrum vorum miskun, og efna sinn
heilaga sáttmála, 73. eptir þeim eidi, er hann
vann forfødur vorum Abrahami, ad hann vildi
unna oss, 74. frelsudum af valdi óvina vorra,

ad þjóna sér óttalaust, 75. með heilagleika og
ráðvendni um alla æfi vora. 76. Og þú, sveinn,
munt kallast spámaður guðs, því þú munt
verða fyrirrennari drottins til að búa honum
veg, 77. og gefa hans fólki þekkingu sáluhjálp-
arinnar, fyrirgefningu syndanna, 78. fyrir
hjartgróna miskun guðs vors, hverri vér eigum
það að þakka, að oss upprennur ljós af himni,
79. að lýsa þeim, sem í myrkrunum og dauð-
ans skugga eru, að hann greiði fótum vorum
feril til velferðar. 80. En sveininum vóx og
styrktist í anda. Dvaldi hann í fjallbygðum
til þess tíma, er hann framm gekk fyrir Ísra-
els lýð.

2. Kapituli.

**Jesús fæðist; er umskorinn; færður drottni til must-
erisins; er uppalinn í Nazaret; fer 12 ára til páska-
hátíðarinnar.**

1. Um þessar mundir kom það boð frá Á-
gústus keisara, að taka skyldi manntal um all-
an heim. 2. (Þetta manntal varð fyrst, þá
Kýrenius var landshöfðingi á Sýrlandi). 3.
Fóru þá allir til manntals, hver til sinnar
borgar. 4. Þá fór og Jósep frá Galilea úr

borginni Nazaret upp til Júdea til borgar Da-
víds, sem heitir Betlehem, því hann var af
húsi og kynþætti Davíds, 5. til manntals, á-
samt med Maríu heitkonu sinni, sem þá var
med barni. 6. En svo bar vid, á medan þau
dvoldu þar, ad kom ad þeim tíma, er hún
skyldi ala barnid; 7. fæddi hún þá son sinn
frumgetinn, vafdi hann reifum og lagdi hann
nidur í jotuna, því þau feingu ekki húsrúm í
gestaherberginn. 8. En í því bygdarlagi voru
fjárhirdarar, er vøktu úti um nóttina yfir hjord
sinni; 9. og sjá, eingill drottins stód hjá
þeim, og mikil birta ljómadi í kring um þá,
urdu þeir vid þad næsta hræddir; 10. þá tók
eingillinn svo til orda: óttizt ekki, sagdi hann,
því eg flyt ydur stór fagnadartídindi, sem vid-
koma ollu fólki; 11. því í dag er ydur frels-
ari fæddur, hver ad er drottinn Kristur, í borg
Davíds, 12. og hafid þad til marks, ad þér
munud finna reifad barn liggjanda í jotunni.
13. Strax var þar hjá einglinum mikill fjoldi
himneskra hersveita, sem lofudu gud og sogdu:
14. dýrd sé gudi í upphædum, fridur á jordu,
og velþóknan yfir monnunum. 15. Eptir ad
einglarnir voru farnir til himna, sogdu hird-

ararnir hver vid annan: vér skulum fara til
Betlehem og sjá þenna atburd, sem gud hefir
oss kunngjört. 16. Sídan fóru þeir med
skyndi, fundu Maríu og Jósep, og barnid liggj-
anda í jötunni; 17. skýrdu sídan frá því, er
þeim hafdi sagt verid um sveininn, 18. og
undrudust allir, er heyrdu sögu þeirra. 19.
En María hugfesti alt þetta gaumgæfilega.
20. Sídan snéru hirdararnir aptur, lofudu gud
og vegsömudu fyrir alt þad, er þeir höfdu séd
og heyrt, sem alt bar saman vid þad, er þeim
hafdi sagt verid.

21. Þegar lidnir voru átta dagar, þá hann
skyldi umskerast, var hann nefndur Jesús,
eins og hann var kalladur af einglinum, ádur
en hann var getinn í módurlífi.

22. En er þeirra hreinsunar tími var lidinn,
eins og Mósis lög bjóda, fóru þau med hann
til Jerúsalem til ad færa hann drottni, 23.
(eins og bodid er í lögmáli guds, ad alt karl-
kyns, er fyrst fædist af módurlífi, skal vera
drottni helgad), 24. og færa þá fórn, sem
bodin er í lögmáli guds, sem var tvær turtil-
dúfur eda tveir dúfuúngar. 25. Þá var í
Jerúsalem sá madur, er Símeon hét, hann

var ráðvandur og guðrækinn, og vænti eptir
huggun Ísraelsmanna, og heilagur andi var
yfir honum. 26. Honum hafði guð birt, að
hann skyldi ekki deya, fyrr en hann sæi drott-
ins smurða. 27. Símeon kom að andans til-
laðan í musterið, í því sama og foreldrarnir
færðu þángað sveininn Jesúm, til að fara með
hann eptir lögmálinu, eins og siður var til;
28. hann tók hann í fáng sér, og lofaði guð
með þessum orðum: 29. lát þú nú, drottinn,
þjón þinn í friði (héðan) leysast, eins og þú
hefir mér heitið, 30. þar eð eg hefi feingið að
sjá þann, 31. sem þú hefir ætlað til hjálpræð-
is öllum þjóðum, 32. til upplýsingar heiðingj-
um og vegsemdar Ísraelsfólki. 33. En Jó-
sep og móðir hans undruðust yfir því, er um
hann var spáð. 34. Síðan bað Símeon þeim
góðs, og mælti svo til Maríu, móður hans:
þessi er settur til að verða mörgum Ísra-
elsmanna til falls og mörgum til viðreisnar,
og til að verða það tákn, hverju móti verður
mælt, 35. (en sverð mun þína eigin sálu nísta)
svo margra hjartans hugrenningar munu verða
opinberar. 36. Þar var og Anna spákona,
dóttir Fanúels af ætt Assers, hún var þá hnig-

in á efra aldur, hafdi verid sjo ár í hjóna-
bandi med manni sínum, er fékk hennar mey-
ar; 37. nú var hún ekkja, og hafdi hér um
bil fjóra vetur um áttrætt. Hún var jafnan
í musterinu, og dýrkadi gud nætur og daga
med fostum og bænum. 38. Hana bar þar ad
í því sama, prísadi hún guds gæzku, og lagdi
út af henni fyrir øllum þeim í Jerúsalem, sem
frelsarans væntu. 39. Nú er þau hofdu lok-
id øllu, er logmál drottins baud, snéru þau
aptur til Galilea til borgar sinnar Nazaret.
40. En sveinninn vóx og styrktist í anda og
fyltist vizku; því guds nád var yfir honum.

41. Þad var vani foreldra hans, ad fara
hvert ár upp til Jerúsalem á páskum. 42.
Nú bar svo vid, þegar hann var tólf vetra,
ad þau ferdudust þángad, eins og sidur var
til á hátídinni. 43. Þegar hún var lidin, snéru
þau aptur heimleidis; en sveinninn Jesús vard
eptir í Jerúsalem, svo Jósep og módir hans
urdu ekki vør vid þad; 44. því þau ætludu,
ad hann mundi vera í flokki samferdamanna
þeirra; fóru þau svo eina dagleid, og leitudu
eptir honum medal frænda og kunníngja. 45.
Og þegar þau fundu hann ekki, snéru þau apt-

ur til Jerúsalem, og leitudu hans þar; 46. og eptir þrjá daga fundu þau hann í musterinu, hvar hann sat medal lærifedranna, hlýddi á tal þeirra og spurdi þá; 47. en alla, sem heyrdu, furdadi á skilningi hans og andsvorum. 48. Og þau undrudust næsta, er þau sáu hann þar. Þá sagdi módir hans: því breyttir þú svo vid okkur, sonur minn? fadir þinn og eg leitudum þín sorgmædd. 49. Hann mælti: því hafid þid leitad eptir mér? vissud þid ekki, ad mér ber ad vera í því, sem míns ødurs er? 50. En þau skildu ekki, hvad hann meinti. 51. Sídan fór hann med þeim til Nazaret, og var þeim hlýdinn. Allt þetta hugfesti módir hans; 52. en Jesú óx vizka med aldri, og hylli guds og manna.

3. Kapituli.

Jóhannes skírir og kennir; er settur í myrkvastofu; skírir Jesúm. Ættartala Jesú.

1. Á fimtánda ríkisári Tiberíus keisara, þegar Pontsíus Pílatus var landshøfdingi í Júdea, Heródes fjórdúngshøfdingi í Galílea, en Filippus bródir hans í Itúrea og Trakonitis, og Lysanias í Abilene; 2. þegar þeir Ann-

as og Kaifas voru ædstu prestar; þá kom ord
guds til Jóhannes Sakaríassonar, er var í ó-
bygdum,
3. og hann fór um öll þau hérod,
er liggja vid Jórdan, og kendi, ad menn skyldu
skírast idrunarskíru, svo þeir feingi kvitt-
un synda sinna,
4. eins og segir í spádómsbók
Esajasar, er hann kvedur svo ad ordi: kall er
heyrt í óbygdinni, tilbúid veg drottni, jafnid
brautir hans;
5. hvert dalverpi skal uppfyllast,
og öll fjöll og hálsar lægjast; þeir enir krók-
óttu vegirnir skulu gjörast beinir, og þeir hrjóst-
ugu sléttir,
6. og hver madur mun þá geta
séd hjálprædi guds.
7. Hann taladi því til
þess múga manns, sem fór út til ad skírast af
honum, og tók svo til orda: þér, nödrukyn, hver
hefir sagt ydur, ad þér þannig getid umflúid
tilkomandi hegningu?
8. til þess verdi þér ad bera
idruninni sambodna ávexti. Metnizt ekki af því,
ad þér séud Abrahams ættar, því, trúid mér,
máttugur er gud ad vekja Abrahami börn af stein-
um þessum.
9. Öxin er þegar reidd ad rót-
um trjánna; hvert þad tré, sem ekki ber góð-
an ávöxt, skal upphöggvid verda og í eldinn kast-
ad.
10. Þá spurdi fólkid hann ad, hvernúin
þad ætti ad haga sér.
11. Jóhannes mælti:

hver sem hefir tvo kyrtla, sá gefi annan, þeim sem eingan hefir; eins á sá ad gjøra, sem matfaung hefir. 12. Þá komu og tollheimtumenn ad skírast; þessir spurdu hann einninn og søgdu: meistari, hverninn eigum vér ad breyta? 13. Hann mælti: krefjizt ekki meir, en ydur er bodid. 14. Líka spurdu strídsmenn hann, hverninn þeir ættu ad haga sér. Hann mælti: takid ekki fé af neinum med valdi eda prettum, heldur látid ydur nægja med ydar málagjald. 15. Þegar nú fólkid var komid í þá ætlun, og allir voru teknir ad halda, ad vera mætti, ad Jóhannes væri Kristur, 16. sagdi hann þannig, øllum áheyrandi: eg skíri ydur einúngis í vatni, en sá, sem eptir mig kemur, er mér svo miklu meiri, ad eg er ekki verdur ad leysa skóþveingi hans. Hann mun ydur skíra med heiløgum anda og eldi. 17. Sína varpskúflu ber hann í hendi sér, med hverri hann hreinsar sinn láfa; korninu mun hann safna í hlødu, en hismid brenna í eldi þeim, er ekki slokknar. 18. Margt annad fleira kendi hann fólkinu. 19. En vegna þess ad Jóhannes hafdi ávítad Heródes jarl, bædi fyrir þad ad hann hafdi tekid saman vid Heródías, konu bródur hans,

og fyrir allar þær ódádir, sem Heródes hafdi
gjørt, 20. bætti Heródes því vid alt hitt, ad
hann lokadi Jóhannes í myrkvastofu.
21. En svo bar vid, þegar alt fólk lét sig
skíra, og Jesús var skírdur og gjørdi bæn sína,
ad himininn opnadist, 22. og andi guds steig
nidur í líkamlegri mynd, eins og dúfa, yfir
hann; þá heyrdist og rødd af himnum, er
sagdi: þú ert minn elskulegur sonur, á hverjum
eg hefi velþóknun.
23. En sjálfur var Jesús hér um þrítugur
ad aldri, þegar hann hóf ad kenna, og var
haldinn sonur Jóseps, sonar Elí; 24. sonar
Mattats, sonar Leví, sonar Melkí, sonar Janna,
sonar Jóseps; 25. sonar Matatías, sonar
Amos, sonar Naúms, sonar Eslí, sonar Nagg-
aí; 26. Sonar Maats, sonar Matatías, son-
ar Simei, sonar Jóseps, sonar Júda; 27.
sonar Jóhanna, sonar Hresa, sonar Sóróba-
bels, sonar Salatíels, sonar Nerí; 28. sonar
Melkí, sonar Addí, sonar Kósams, sonar El-
módams, sonar Ers; 29. sonar Jóse, sonar
Eliesers, sonar Jórims, sonar Mattats, sonar
Leví; 30. sonar Simeons, sonar Júda, sonar
Jóseps, sonar Jónans, sonar Eliakíms; 31.

sonar Melea, sonar Mainans, sonar Mattata,
sonar Natans, sonar Davíðs; 32. sonar
Jessai, sonar Obeðs, sonar Bóos, sonar Sal-
mons, sonar Naassons; 33. sonar Amína-
dabs, sonar Arams, sonar Esroms, sonar Far-
es, sonar Júða; 34. sonar Jakobs, sonar
Ísaks, sonar Abrahams, sonar Tara, sonar
Nakórs; 35. sonar Sarúks, sonar Nagavs,
sonar Faleks, sonar Ebers, sonar Sala, 36.
sonar Kainans, sonar Arfaxaðs, sonar Sems,
sonar Nóa, sonar Lameks; 37. sonar Matú-
sala, sonar Enoks, sonar Jareðs, sonar Mala-
leels, sonar Kainans; 38. sonar Enoss, sonar
Sets, sonar Adams, sonar guðs.

4. Kapituli.

Jesús er freistaður; hann kennir í Galilea og Nazaret; í Kapernaum, og læknar þar djöfulóðan, einninn teingdamóður Péturs og fleiri sjúka.

1. Síðan snéri Jesús aptur frá Jórdan,
fullur af heilögum anda, og var leiddur af
andanum út á eyðimörku; 2. hér var hann í
fjörutín daga freistaður af djöflinum, og hafði
í þá daga ekki til matar, og er þeir voru liðn-
ir, tók hann loksins að húngra. 3. Þá sagði

djøfullinn: ef að þú ert guðs sonur, þá bjóð
þú, að steinn þessi verði að brauði. 4. Jes-
ús svaraði: skrifað er, að maðurinn lifi ekki af
brauði einu saman, heldur af hverju því, er
guð vill. 5. Þar eptir fór djøfullinn með
hann upp á hátt fjall, og sýndi honum þaðan
øll ríki jarðarinnar í einu augnabliki, 6. og
sagði: alt þetta veldi mun eg gefa þér með
øllum sínum blóma, því alt er mér það í vald
gefið, svo eg get gefið það, hverjum sem eg vil;
7. skal alt þetta vera þín eign, ef þú fellur
fram og tilbiður mig. 8. Jesús svaraði; Það
er og skrifað: guð þinn skaltu tilbiðja, og hann
einn saman dýrka. 9. Síðan færði djøfullinn
hann til Jerúsalem, og setti hann upp á must-
eris bustina og mælti: ef þú ert guðs sonur,
þá lát fallast hér ofan fyrir; 10. því það er
ritað: guð mun bjóða einglum sínum að gæta
þín og bera þig á høndum sér, 11. að ekki
steytir þú fót þinn við steini. 12. Jesús
svaraði: það er og sagt, að eigi skaltu freista
drottins guðs þíns. 13. og er djøfullinn hafði
lokið þessum freistingum, veik hann frá honum
um hríð.

14. Síðan snéri Jesús, styrktur guðs anda

krapti, aptur til Galilea, og orðstír hans
barst út um öll nærliggjandi héröð; 15. hann
kendi í samkunduhúsum þeirra, svo allir prís-
uðu hann; 16. hann kom og til Nazaret,
þar sem hann var uppalinn, og gekk á hvíldar-
deginum, eins og hann var vanur, í samkundu-
húsið, og stóð upp til að lesa, 17. og var
honum feingin spádómsbók Esajasar; en er
hann fletti upp bókinni, varð fyrir honum sá
staður, hvar þetta er skrifað: 18. Andi drott-
ins er yfir mér, þar hann hefir vígt mig til
að flytja fátækum gleðilegan boðskap, sent mig
til að boða herteknum lausn, blindum, að þeir
fái sýn sína aptur, láta þá þjökuðu lausa, 19.
og að kunngjöra, að hið þóknanlega árið drott-
ins sé fyrir hendi. 20. Síðan lét hann aptur
bókina, fékk þjóninum, og gekk til sætis, en all-
ir, sem í samkunduhúsinu voru, störðu á hann;
21. hóf hann þá mál sitt á þessa leið: í dag
er þessi spádómur fram kominn, eins og þér
eruð sjálfir vitni til. 22. Lofuðu hann þá
allir, og dáðust að kenningu hans og blíðu
málsnilli, en sögðu þó: er ekki þessi sonur
Jóseps? 23. Þá sagði hann við þá: vissu-
lega munuð þér heimfæra upp á mig máltæk-

id: læknir, lækna sjálfan þig; vér høfum heyrt, hvad þú hefir adhafzt i Kapernaum; gjør þú nú hid sama hér á ættjørd þinni. 24. En sagdi hann framvegis: trúid mér til þess, ad einginn spámadur er vel metinn á ættjørd sinni. 25. Eg segi ydur þad satt, ad margar ekkjur voru medal Israelsfólks á døgum Elíasar spámanns, þegar ekki rigndi í þrjú ár og sex mánudi, svo mikid óár var í øllu landinu; 26. en til eingrar þeirra var Elías sendur, nema til ekkjunnar i Sarepta hjá Sídon. 27. Margir voru og líkþráir medal Israelsmanna á døgum Elíseusar spámanns, en einginn þeirra vard læknadur, nema Naaman sýrlenzki. 28. En er þeir, sem i samkunduhúsinu voru, heyrdu þetta, urdu þeir allir afarreidir, 29. risu upp, hræktu hann út af borginni og leiddu hann upp á nýpu fjalls þess, á hverju borg þeirra var bygd, og ætludu ad steypa honum þar ofan fyrir, 30. en hann gekk burt mitt á medal þeirra, og fór þadan.

31. Hédan fór hann til Kapernaumborgar í Galílealandi og kendi þeim á hvildardøgunum, 32. og undrudust þeir kenningu hans; því hann taladi af myndugleika. 33. I sam-

kunduhúsinu var madur nokkur, kvalinn af óhrein-
um anda; hann kalladi hástøfum, 34. og
sagdi: æ, hvad þurfum vid ad eigast vid, Jesú
frá Nazaret? Ertu kominn til ad fyrirfara
oss? eg veit, hver þú ert, guds hinn helgi.
35. En Jesús hastadi á hann, og sagdi: þegi
þú, og far þú út af honum; þá hreif djøfull-
inn hann og kastadi honum fram á medal
þeirra, yfirgaf hann og gjørdi honum ekki mein.
36. Þetta undrudust allir næsta mjøg, og søgdu
hver vid annan: hvílik ræda er þetta, ad hann
skipar óhreinum øndum med myndugleika og
valdi, og þeir fara? 37. Barst þá ordstír
hans út um øll þau hérød, er í grend voru.
38. Ur samkunduhúsinu fór hann í hús
Símónar; þar lá módir konu Símonar mjøg
sjúk af køldu, og bádu þeir hann fyrir hana.
39. Fór hann þá til hennar, skipadi køldunni ad
hverfa burt, og hvarf hún þá frá henni; fór
þá konan strax á fætur og þjónadi þeim. 40.
Þegar sól var sezt, færdu menn til hans alla
þá sjúklinga, er haldnir voru af ýmislegum
veikindum; lagdi hann hendur yfir sérhvern
þeirra, og læknadi þá. 41. Djøflar fóru og
út af mørgum, æptu og søgdu: þú ert sonur

guds; en hann bannadi þeim ad tala, þvi þeir
vissu, ad hann var Kristur. 42. Strax er
dagadi, fór hann út úr borginni i eydistad
nokkurn, en fólkid leitadi hans og fann hann,
bádu þeir hann þá innilega, ad hann ekki færi
frá þeim; 43. en hann sagdi: mér ber og ad
boda guds ríki i ødrum borgum; þvi til þess
er eg sendur. 44. Fór hann sídan og kendi i
samkunduhúsunum i Galilea.

5. Kapituli.

Jesús kennir af skipinu; læknar einn líkþráan og fleiri; læknar visinn mann, og sannar þar med, ad hann hafi vald til ad fyrirgefa syndir; kvedur Levi til ad fylgja sér, og forsvarar, ad hann eti med tollheimtumønnum; talar um føstu.

1. Einhverju sinni bar svo vid, er fólkid
þreyngdist ad honum til ad heyra guds ord,
en hann stód vid vatnid Genesaret, 2. ad hann
leit tvø skip vid vatnid, en fiskimennirnir voru
farnir i land og voru ad þvo net sín, 3. fór
hann þá i annad skipid, sem Simon átti, og
bad hann leggja litid frá landi; settist hann þá
nidur og kendi fólkinu af skipinu; 4. en er
hann hætti ad kenna, sagdi hann vid Simon:

legg þú út á djúpið, og leggið net ydar til
fiski. 5. Símon mælti: meistari, vér höfum
setið í alla nótt og ekkert fiskað; en að þinu
boði vil eg leggja netið. 6. Þeir gjörðu svo;
kom þá svo mikill fiskur í netið, að það tók að
rifna; 7. þá bentu þeir félögum sínum á hinu
skipinu, að þeir kæmu þeim til liðs; þeir komu
og sökkhlóðu bæði skipin. 8. Þegar nú Símon
Pétur sá þetta, féll hann til fóta Jesú og sagði:
far þú frá mér, herra, því eg er maður synd-
ugur; 9. því felmtur var kominn yfir hann og
alla þá, sem með honum voru, af þeim mikla
afla, sem þeir höfðu feingið; 10. eins yfir Ja-
kob og Jóhannes, Sebedeussonu, sem voru fé-
lagar hans. Þá sagði Jesús við Símon: ótt-
ast þú ekki, héðan í frá skaltu menn veiða. 11.
Drógu þeir síðan skip sín á land, yfirgáfu alt
og fylgðu honum.

12. Einhverju sinni bar svo við, þá hann
var í borg nokkurri, að líkþrár maður var þar;
en sem hann sá hann, féll hann fram á ásjónu
sína, og bað hann svo feldum orðum: ef þú vilt,
herra, getur þú læknað mig. 13. Jesús rétti
út höndina, hrærði við honum og mælti: eg
vil, vertu heilbrigður; og strax hvarf líkþráin

frá honum. 14. Frá þessu bannadi Jesús honum ad segja nokkrum manni; heldur far og sýn þig prestinum, og fær fórn fyrir feingna heilbrigdi, eins og Móses hefir bodid, ødrum til sannindamerkis. 15. En ordstír hans útbreiddist meir og meir, og fjøldi fólks kom ad heyra kenningu hans, og til ad læknast af honum af sjúkleikum sínum; 16. en sjálfur veik hann til eydistada, og var þar á bæn.

17. Svo bar vid á einum degi, er hann kendi, og þar sátu Fariséar og løglærdir, er komnir voru úr øllum þorpum í Galílea, Júdea og frá Jerúsalem, og kraptur guds andsýndi sig í ad lækna marga, 18. ad þar komu nokkrir menn, er báru visinn mann á sæng. Þeir leitudust vid ad bera hann inn, og leggja hann fram fyrir Jesúm; 19. en áttu ekki kost á því fyrir mannþrangginni. Fóru þeir þá upp á þakid, og létu hann síga nidur gegnum þad í sænginni frammi fyrir Jesú; 20. og er hann sá trú þeirra, sagdi hann: þú, madur, syndir þínar eru þér fyrirgefnar. 21. Þá tóku Fariséar og þeir løglærdu ad hugsa med sér, hver sá væri, er færi med slíka gudløstun, þar eingin kynni ad fyrirgefa syndirnar, nema gud einn.

22. Þá sagdi Jesús, sem vissi hvad þeir hugs-
udu, vid þá: hvad er þad, sem þér hug um
leidid? 23. hvort er audveldara ad segja: þér
eru þínar syndir fyrirgefnar? eda: statt upp og
gakk? 24. en til þess þér vitid, ad mannsins
sonur hefir vald á jørdu ad fyrirgefa syndirnar,
þá statt upp, segir hann til þess visna, tak þú
sæng þína, og far þú heim til þín. 25. Fór
hann þá strax á fætur, svo allir sáu, tók þad,
sem hann hafdi legid á, og fór til húss síns,
lofandi gud. 26. Þetta þókti øllum en mestu
undur, og vegsømudu gud óttafullir, og søgdu:
furdulegir hlutir eru þad, sem vér høfum séd
í dag.

27. Sídan fór hann burt; þá sá hann toll-
heimtumann, er sat hjá búd sinni, Leví ad nafni;
28. þenna kvaddi hann til fylgdar vid sig;
hann yfirgaf alt og fylgdi honum. 29. Nokk-
ru sídar bjó Leví honum veizlu mikla í húsi
sínu, var þar ad bodi margt tollheimtumanna
og annara. 30. Ut af þessu knurrudu Farí-
sear og þeir løglærdu vid lærisveina hans og
spurdu, hví þeir hefdu samneyti vid tollheimt-
ara og bersynduga. 31. Jesús svaradi: ekki
þurfa heilbrigdir læknis vid, heldur þeir, sem

vanheilir eru; 32. ekki er eg kominn ad kalla réttláta, heldur syndga til lifnadar bóta.

33. Þá sogdu þeir til hans: því fasta lærisveinar Jóhannesar optlega og eru á bænum, eins lærisveinar Fariseanna, en þínir neyta matar og drykkjar? 34. Jesús mælti: trautt munu brúdmennirnir fasta, medan brúdguminn er med þeim; 35. en sá tími mun koma, ad brúdguminn verdur tekinn frá þeim, og þá munu þeir fasta. 36. Sídan sagdi hann þeim þetta til dæmis: eingiun leggur nýja bót á gamalt fat, því annars rífur nýa bótin gamla fatid, og sambýdur því ekki heldur, af því hún er tekin af nýu. 37. Ekki heldur plaga menn ad láta nýtt vín í gamla belgi, annars spreingir hid nýa vínid gomlu belgina; 38. heldur ber ad láta nýtt vín á nýa belgi, og vardveitist þá hvortveggja. 39. Ekki heldur plagar sá, sem drekkur gamalt vín, ad girnast strax nýtt vín, því honum þykir þad gamla betra.

6. Kapituli.

Lærisveinar Jesú plokkudu kornox á hvildardegi; Jesús læknar mann handarvisinn; er á bæn, útvelur þá tólf postula og læknar; kennir, hverjir sælir séu, og um

miskun í dómum; kennir, að hugarfarið þekkist af verkunum.

1. Það bar við á hvíldardegi þeim, sem
fyrstur er eptir páska, að hann fór yfir akur-
lönd nokkur; reyttu þá lærisveinar hans korn-
ør nokkur, néru þau með höndum sínum og
átu; 2. þá sögðu nokkrir af Fariseunum við
þá: hví hafizt þér það að, sem ekki er leyfi-
legt á hvíldardögum? 3. Jesús svaraði þeim:
hafið þér ekki lesið, hvað Davíð gjörði, þegar
hann og menn hans voru matþurfar? 4. að
hann fór í guðs hús, tók brauðin helgu, át þau
sjálfur, og gaf fylgdarmönnum sínum; en þessi
brauð mátti einginn eta, nema prestarnir. 5.
Og enn framar sagði hann: mannsins sonur er
líka herra hvíldardagsins.

6. Á öðrum hvíldardegi kom hann í sam-
kunduhús þeirra og kendi; var þar þá maður
nokkur, sem hafði ena hægri hönd visna; 7. en
Fariseear og enir skriptlærðu gáfu gætur að,
hvort hann læknaði á hvíldardegi, svo þeir feingi
tilefni til að ásaka hann. 8. Þá sagði Jes-
ús, sem vissi hvað þeir hugsuðu, við mann-
inn, sem visna hafði höndina: statt á fætur,
og kom þú fram hingað. Maðurinn stóð upp

og kom. 9. Þá sagdi Jesús vid þá: eg vil
spyrja ydur: hvort er heldur leyfilegt ad gjøra
á hvíldardøgum gott edur illt; ad frelsa líf
manns edur ad fyrirfara því? 10. Þá hann
hafdi litid í kring til allra, er vid voru, sagdi
hann vid manninn: réttu fram hønd þína!
Hann gjordi svo, og vard hún þá jafnheil sem
hin. 11. Vid þetta urdu þeir afarreidir, og
báru saman rád sín um, hvad þeir skyldu gjøra
vid Jesúm.

12. Um þessar mundir fór hann upp á eitt
fjall, ad bidjast fyrir, og var þar alla nóttina
á bæn til guds. 13. En er dagur kom, kall-
adi hann til sín lærisveina sína, og valdi tólf
af þeim, sem hann kalladi postula; 14. þessir
voru: Símon, sem hann kalladi Pétur, og And-
rés bródir hans, Jakob og Jóhannes, Filipp-
us og Bartólómeus; 15. Matteus og Tómas,
Jakob Alfeusson, og Símon, sem kalladist vand-
lætari: 16. Júdas Jakobsson og Júdas frá
Kariot, sem sídan sveik hann. 17. Med þeim
fór hann nidur af fjallinu, og nam stadar á
velli nokkrum; var þar þá med honum fjøldi
af lærisveinum hans og miklar sveitir fólks úr
øllu Júdea og Jerúsalem og frá sjáfarbygd-

inni hjá Týrus og Sidon, 18. sem komnar
voru ad heyra hann, og til ad læknast af sjúk-
dómum sínum, og þeir er þjádir voru af óhreinum
öndum. 19. Urdu þeir allir heilbrigdir, og leit-
udust þeir allir vid ad snerta hann, því krapt-
ur gekk út frá honum, sem læknadi þá alla.
20. Jesús leit þá til lærisveina sinna, og hóf
svo rædu sína: Sælir erud þér, fátækir; því
ydar er guds ríki; 21. sælir erud þér, sem nú
lídid húngur: þér skulud saddir verda; sælir er-
ud þér, sem nú erud sorgbitnir: sídar munud
þér huggun hljóta. 22. Sælir erud þér, nær
menn hatast vid ydur vegna mannsins sonar,
útskúfa, lastmæla og bera út um ydur óhródur,
sem værud þér illir menn: 23. fagnid þá og
verid kátir, því mikil laun munud þér á himni
hljóta; því þannig breyttu forfedur þeirra vid
spámennina. 24. Vei ydur, þér ríku: því þér
hafid úttekid ydar gledi. 25. Vei ydur, þér
soddu: því þér munud húngur lída; vesælir er-
ud þér, sem nú hlæid: því þér munud sýta og
gráta; 26. vesælir erud þér, nær menn brúka
vid ydur fagurgala: því eins gjördu forfedur
ydar vid falsspámennina. 27. En ydur býd
eg, er ord mín heyrid: elskid óvini ydar, gjör-

id þeim gott, sem hata ydur; 28. árnid þeim
góds, sem formæla ydur, og bidjid fyrir þeim,
er ydur gjøra órétt. 29. Slái nokkur þig á
adra kinn þína, þá bjód þú honum hina; og
ef einhver tekur frá þér yfirhöfn þína, þá mein-
adu honum ekki ad taka kyrtil þinn. 30. Gef
þú hverjum, sem bidur þig, og ef einhver tek-
ur frá þér þad, sem þitt er, þá kref þú þess
ekki aptur. 31. Og eins og þér viljid ad adrir
breyti vid ydur, eins eigid þér ad breyta vid
þá. 32. Því þó þér elskid þá, sem ydur elska,
hvad gjørid þér í því, þad launavert sé? því
bersyndugir elska einninn þá, sem þá elska; 33.
og þó þér gjørid þeim gott, sem ydur gjøra
gott, hvad gjørid þér í því, þad launa sé vert?
því bersyndugir gjøra hid sama. 34. Og þó
þér lánid þeim, hjá hverjum þér væntid ad fá
þad lánada aptur, hvad gjørid þér í því, þad
launavert sé? því bersyndugir lána líka sínum
líkum, svo þeir fái fult aptur. 35. Þér þar
í mót eigid ad elska óvini ydar, gjøra gott og
lána, án þess ad vænta nokkurs aptur; þá
mun umbun ydar verda mikil, og þér munud
vera verdir ad heita børn hins hæsta, sem
gjørir gott bædi vondum og vanþakklátum. 36.

Verid þvi miskunsamir, eins og fadir ydar er
miskunsamur. 37. Verid eigi ómildir i dóm-
um ydrum, ad ekki verdi ómilt um ydur dæmt.
Sakfellid eigi, ad þér eigi verdid sakfeldir;
fyrirgefid, þá mun ydur fyrirgefid verda. 38.
Gefid, svo mun ydur gefast: gódur mælir, trod-
inn, skekinn og fleytifullur mun ydur gefinn
verda; þvi med sama mæli og þér mælid ødr-
um, mun ydur aptur mælt verda. 39. Sidan
sagdi hann þeim þetta til dæmis: hvort fær
sá, sem sjálfur er blindur, vísad ødrum blind-
um veg? munu þeir ekki bádir falla i gryfju?
40. Lærisveinninn er ekki fyrir sinum læri-
meistara, en sá, sem er fullnuma, er jafn sin-
um lærimeistara. 41. Hverninn fær þú séd
flisina i auga bródur þins, en gætir ekki þess
bjálkans, sem er i þinu eigin auga? 42. Edur
hverninn fær þú sagt vid hann: bródir, lát þú
mig taka flisina úr auga þér, medan þú gefur
ekki gaum ad bjálkanum i þinu eigin auga?
Þú, hræsnari, drag þú fyrst bjálkann úr þinu
eigin auga, og sjádu sidan til, ad þú fáir dreg-
id flisina úr auga bródur þins. 43. Þad er
ekki gott tré, sem ber slæma ávexti; ekki held-
ur er þad slæmt tré, sem ber góda ávexti. 44.

Sérhvert tré þekkist af sínum ávexti; því ekki
lesa menn fíkjur af þyrnum edur vínber af þistl-
um. 45. Gódur madur framber gott úr góð-
um sjódi hjarta síns, en illur madur framber
ilt úr vondum sjódi síns hjarta; því þad mæl-
ir munnurinn, sem hjartad hefir nægst af. 46.
Því kallid þér mig herra, og gjorid þó ekki
hvad eg býd ydur? 47. Eg vil segja ydur,
hverjum sá er líkur, sem kemur til mín og
hlýdir minni kenningu og breytir eptir henni:
48. hann er líkur manni þeim, er bygdi sér
hús, gróf djúpt fyrir, og grundvalladi þad á
kletti; nú er vatnsflód kom, skall straumurinn
á þessu húsi, en fékk hvergi hrært þad, því
þad var grundvallad á kletti. 49. Hinn er
heyrir mína kenningu og breytir ekki eptir
henni, hann er líkur manni þeim, er bygdi sér
hús á jardvegi, en hafdi einga undirstødu; þeg-
ar straumarnir skullu á því, féll þad strax, og
þess hrun vard mikid.

7. Kapituli.

Jesús læknar þjón hundradshøfdingja nokkurs; endur-
lífgar son einnar ekkju; talar vid lærisveina Jóhann-
esar um sjálfan sig; vid fólkid um Jóhannes og þjód-

arinnar vantrú; forsvarar sjálfan sig, og afleysir bersynduga kvinnu.

1. Þegar Jesús hafdi lokid þessari rædu í áheyrn lýdsins, fór hann inn í Kapernaum. 2. En þjón hundradshøfdingja nokkurs lá sjúkur, ad kominn dauda, sem honum var næsta kær. 3. Þessi madur hafdi heyrt af Jesú, og sendi til hans øldúnga Gydinga, og bad hann koma til sín, og lækna þjón sinn. 4. Þeir komu til Jesú, og beiddu hann alúdlega, því hann er (sögdu þeir) verdur, ad þú veitir honum þetta; 5. því hann elskar þjód vora, og hefir bygt handa oss samkunduhúsid. 6. Jesús fór med þeim; en er hann átti skamt eitt til hans, sendi hundradshøfdinginn vini sína og lét segja honum: ómaka þig ekki, herra, því eg er ekki verdugur, ad þú komir í hús mitt; 7. þar fyrir hefi eg ekki heldur álitid sjálfan mig verdan ad koma til þín; heldur mæl þú eitt ord og mun þjón minn heill verda. 8. Því eg, sem er sjálfur yfirvaldi undirgefinn, hefi ad ráda fyrir stridsmønnum, og nær eg býd þessum ad fara, þá fer hann, og hinum ad koma, þá kemur hann, og þræli mínum ad vinna þetta edur hitt, þá vinnur hann þad. 9. Þegar nú Jes-

ús heyrdi þetta, furdadi hann á þessum manni,
og snériſt ad þeim, sem med honum voru, og
mælti: sannlega segi eg ydur, slíka trú hefi eg
ekki fundid, jafnvel medal Israelsmanna. 10.
En þeir snéru aptur heim, er sendir voru, og
fundu þjóninn, er sjúkur hafdi verid, heilan
heilsu.

11. Daginn eptir skedi þad, ad hann fór til
borgar þeirrar, sem heitir Nain; voru þá í
ferd med honum margir af lærisveinum hans
og fjøldi fólks. 12. Nú er þeir komu ad
borgarhlidinu, stód svo á, ad þar var borinn
út daudur madur; hann var einbirni, og módir
hans ekkja; fylgdi henni fjøldi bæarmanna. 13.
Þegar drottinn sá hana, kendi hann í brjósti
um hana, og sagdi: grát þú ekki! Sídan gekk
hann nær, og hrærdi vid líkbørunum, en þeir,
sem báru, stódu vid. Þá sagdi hann: eg býd
þér, þú úngi madur, ad þú rísir upp. 15.
Þá settist sá upp, er daudur var, og tók ad
mæla; og hann gaf hann aptur módur sinni.
Vid þetta kom ótti yfir alla, 16. vegsømudu
þeir gud og søgdu: spámadur mikill er kominn
til vor, gud hefir litid í nád sinni til síns lýds.

17. En þessi fregn um hann barst út um alt
Júdealand og öll þau héröð, er í grend voru.
18. Frá öllu þessu sögðu lærisveinar Jó-
hannesar honum; 19. kallaði þá Jóhannes
á einhverja tvo af þeim, sendi þá til Jesú,
og lét spyrja hann, hvort hann væri sá, sem
koma ætti, eður ættu þeir annars að vænta.
20. Þeir komu til hans og mæltu: Jóhannes
skírari sendi okkur til þín, og lét spyrja, hvort
þú værir sá, sem koma ætti, eða vér ættum
annars að vænta. 21. En svo stóð á, er þeir
komu, að Jesús var að lækna marga, er þjáð-
ir voru af þúngum sjúkdómum og af illum
öndum, og mörgum blindum gaf hann aptur
sýn þeirra. 22. Þá mælti Jesús: farið þið,
og segið Jóhannesi, það sem þið sjáið og heyr-
ið: blindir fá sýn, haltir gánga, líkþráir hreins-
ast, daufir heyra, dauðir upprísa og fátækum
boðast gleðiboðskapurinn; 23. en sæll er sá,
sem ekki hneykslast á mér. 24. Þegar sendi-
menn Jóhannesar voru burtu farnir, hóf Jes-
ús að tala til fólksins um Jóhannes á þessa
leið: hvað var það, sem þér fóruð í óbygðir
að sjá? var það reyrinn, er vindurinn skekur?
25. Hvað fóruð þér að sjá? var það maður

skrautbúinn? trúid mér: þeir, sem í skraut eru búnir og í sælgæti lifa, eru í konúnganna herbergjum. 26. Eda hvad fórud þér þá ad sjá? var þad spámadur? já, eg segi ydur satt, þann, er hverjum spámanni var meiri; 27. því hann er sá, um hvern ritad er: minn sendiboda sendi eg undan þér, er greida skuli veg þinn. 28. Trúid mér: einginn er sá af konu fæddur, er meiri sé en Jóhannes skírari; þó er sá, sem (ødrum) er minni í guds ríki, honum meiri. 29. Samt lofadi øll alþýda og tollheimtumenn, er hlýddu hans kenníngu, guds rádstofun, og tóku skírn hans; 30. en Farísear og hinir skriptlærdu einkisvirtu guds rádstofun á sér, og létu ekki skírast af honum. 31. Vid hvad skal eg þá samlíkja þessarar aldar mønnum, edur hverju eru þeir líkir? 32. Líkir eru þeir børnum, sem á torgi sitja og kallast á: vér kvádum ydur gledikvædi, en þér vildud ekki dansa; vér þuldum ydur sorgartølur, en þér sýndud eingin sorgarmerki. 33. Því Jóhannes skírari kom, át ekki braud og drakk ekki vín, og þér segid, ad hann sé vitstola. 34. Mannsins sonur kom og neytti alls frjálslega, og hann kallid þér mathák og vín-

svelg, vin tollheimtara og bersyndugra. 35.
En spekin verdur réttlætt fyrir sín börn.

36. Einhverjn sinni var þad, ad einn af
Fariseum baud honum til matar; kom hann
og settist undir bord; 37. en sjá, þar i bæn-
um var kona nokkur bersyndug; þegar hún
vard þess vís, ad hann var ad mat i húsi
Fariseans, kom hún med smyrslakrús, 38. stód
á baka til vid fætur hans og grét; sídan þvodi
hún fætur hans med tárum sínum, þerradi þá
med hári sínu, kysti þá og smurdi med smyrsl-
unum. 39. En er Fariseinn, sem honum
hafdi bodid, sá þetta, hugsadi hann þannig:
ef þessi madur væri spámadur, þá vissi hann,
hvada kona þad er, sem hrærir vid honum,
ad hún er bersyndug. 40. Þá mælti Jesús:
Símon, eg hefi nokkud ad segja þér. Hann
mælti: seg þú þad fram, meistari. 41. Jes-
ús mælti: lánardrottinn nokkur átti tvo skuldu-
nauta, ödrum þeirra hafdi hann lánad fimm
hundrud peninga, en hinum fimmtíu. 42. Nú
er þeir áttu ekkert til ad lúka med þessar
skuldir, gaf hann þær bádum upp. Hvor
þeirra heldur þú nú ad elski hann meira? 43.
Símon mælti: eg hygg, ad sá muni elska

hann meira, sem hann gaf upp stærri skuldina.
Jesús sagdi: þú hefir rétt ályktad; 44. snér-
ist sídan ad konunni og sagdi vid Símon: sér
þú konu þessa? eg kom í hús þitt, og þú gafst
mér ekki vatn ad þvo í fætur mína, en hún
hefir vætt þá med tárum sínum og þerrad þá
med hári sínu. 45. Ekki mintist þú vid mig,
en frá því eg kom hér, hefir hún ekki hætt ad
kyssa fætur mína. 46. Ekki smurdir þú hof-
ud mitt med vidsmjori, en hún hefir smurt
fætur mína med smyrslum. 47. Vegna þessa
segi eg þér þad, ad hennar morgu syndir eru
henni fyrirgefnar, þar hún andsýndi svo mikil
elskumerki; því þeim sem lítid er fyrirgefid,
hann elskar lítid. 48. Sídan sagdi hann vid
konuna: þér eru þínar syndir fyrirgefnar. 49.
Tóku þá bodsmennirnir ad hugsa svo: hver er
þessi, sem fyrirgefur jafnvel syndirnar. 50.
En hann sagdi vid konuna: far þú í fridi,
þín trú hefir hjálpad þér.

8. Kapituli.

Jesús ferdást um kring og prédikar, framsetur dæmi-
søguna um sádmanninn; um ljósid á ljósahaldinu; seg-
ist meta sína tilheyrendur sem nástylda ættingja; kyrr-

ir vind og sjó; útrekur djøfla, læknar blóðfallssjúka
kvinnu og uppvekur dóttur Jaírusar.

1. Síðan fór hann borg úr borg og þorp úr
þorpi, og kendi þeim, og flutti lærdóminn um
guðs ríki; 2. voru þá með honum þeir tólf og
konur nokkrar, er hann hafði læknað af illum
øndum og øðrum sjúkleikum; meðal þeirra var
María frá Magdolum, frá hverri sjø illir and-
ar høfðu út farið, 3. og Jóhanna, kona Kúsa,
ármanns Heródesar, Súsanna og margar aðr-
ar, sem veittu honum framfæri af eignum sínum.
4. Nú er margt fólk var saman komið, og
fjøldi úr stoðunum var farinn út til hans, sagði
hann þeim þessa dæmisøgu: 5. Sáðmaður nokk-
ur fór að sá akur sinn; en er hann var að sá,
féll sumt sæðið við veginn og varð fóttroðið,
og átu fuglar það. 6. Sumt féll í grýtta jørð,
og er það óx, skrælnaði það, því það vantaði
vokva; 7. sumt féll meðal þyrna, uxu þeir upp
með og kæfðu það; 8. en sumt féll í góða jørð,
óx upp og bar hundraðfaldan ávøxt. Þegar
hann hafði þetta sagt, kallaði hann hátt og
sagði: hver hann hefir eyru að heyra með, hann
heyri. 9. Síðan spurðu lærisveinar hans, hvað
þessi dæmisaga ætti að þýða. 10. Hann mælti:

ydur er unt ad skilja leynda lærdóma guds rik-
is; hinum ødrum kenni eg í dæmisøgum. Því
þó þeir sjái, er það, sem sæu þeir ekki; og þó
þeir heyri, sem heyrdu þeir ekki. 11. En þessi
er útskýríng dæmisøgunnar: Sædið merkir guds
ord; 12. það, sem féll við veginn, þýdir þá,
sem nema það; síðan kemur djøfullinn og tek-
ur það burt úr hugskotnm þeirra, ad þeir ekki
skuli trúa og verda hólpnir. 13. En það, sem
féll í grýtta jord, merkir þá, sem heyra mína
kenníngu og taka vid henni med fognudi, en
vegna þess þeir hafa ekki rætur, trúa þeir ad
eins um stundar sakir, en falla frá á tímum
freistinganna. 14. En það sædið, er medal
þyrna féll, merkir þá, sem heyra mína kenn-
ingu, en sokum búksorgar og þessa lífs vel-
lystinga kefjast þeir jafnótt og ná ekki þroska.
15. En það, er féll í góda jord, merkir þá,
er heyra mína kenníngu, geyma hennar í gódu
og sidsomu hjarta og bera ávøxt med stød-
uglyndi.

16. Einginn kveykir ljós og skýlir því med
keri, edur setur það undir bekk, heldur plaga
menn ad setja það í ljósahald, svo þeir sjái
til, er inn koma. 17. Varla er nokkur hlutur

svo hulinn, ad ekki muni augljós verda, edur svo heimuglegur, ad ekki verdi hann kunnur og komi i ljós. 18. Gefid því gaum ad, hversu þér hlýdid minni kenníngu; því sá sem hefir, honum mun gefid verda; en sá sem ekki hefir, frá honum mun tekid verda, einnig þad sem hann ætlar sig hafa.

19. Þá var þar komin módir hans og brædur, en gátu ekki nád fundi hans vegna fólksfjöldans; 20. þá var honum sagt, ad módir hans og brædur stædu fyrir dyrum úti og vildu finna hann. 21. Hann mælti: módir min og brædur minir eru þeir, sem heyra guds ord og breyta eptir því.

22. Svo bar vid einhvern dag, ad hann steig á skip, og lærisveinar hans; segir hann þá vid þá: látum oss fara yfir um vatnid. 23. Létu þeir þá frá landi; en á leidinni sofnadi hann. Þá kom hvirfilvindur á vatnid, svo skipid fylti undir þeim, og voru þeir þá naudulega staddir; 24. fóru þeir þá og vöktu hann, og sögdu: meistari, vér forumst. En hann reis upp, hastadi á storminn og sjáfarölgunna, svo hún sefadist, og gjördi logn.

25. Sídan sagdi hann vid þá: hvar er nú trú
ydar? En þeir urdu hræddir, og undrudust
þetta, og sögdu sín á milli: hver er þessi, er
hann býdur bædi vindi og sjó, og þeir hlýda
honum?

26. Sídan lentu þeir vid hérad Gadaramanna,
sem liggur hinumegin gagnvart Galilea. 27.
En er hann steig á land, kom á móti honum
madur nokkur úr borginni, sem lángan tíma
hafdi verid djöfulódur. Hann klæddist ekki föt-
um, og var ekki í húsum, heldur í gröfum
daudra manna. 28. Þegar hann sá Jesúm,
hrein hann, laut honum og sagdi med hárri raustu:
hvad höfum vid saman ad sælda, Jesú, sonur
hins ædsta guds? Eg bid þig, kvel þú mig
ekki! 29. Því Jesús hafdi bodid þeim óhreina
anda ad fara út af honum. Í lánga tíma hafdi
þessi andi kvalid hann; hann hafdi verid bund-
inn vidjum og fjötrum og hafdur í gæzlu, en
hann hafdi slitid af sér fjötrin og hlaupid í
djöfulædi í óbygdir. 30. Þá frétti Jesús hann
ad heiti, hann kvadst heita Legió, því margir
djöflar voru í hann farnir. 31. Sídan bad
hann Jesúm ad skipa þeim ekki í undirdjúpid;
32. en af því þar var stór svínahjörd á beit

í fjallinu, þá beiddu þeir Jesúm leyfis að fara
í þau, og lét hann það eptir þeim. 33. Síð-
an fóru djöflarnir út af manninum, og í svín-
in, ærðist þá hjörðin, og steypti sér ofan fyrir
þverhnýpi við sjóinn, og drukknaði. 34. Þeg-
ar hjarðsveinarnir sáu þetta, flýðu þeir, og
sögðu frá því bæði í borginni og þar í bygð-
arlaginu; 35. fóru þá borgarmenn út að sjá
þenna atburð, og komu til Jesúm. Sat þá
maðurinn, af hverjum djöflarnir höfðu út far-
ið, klæddur og heilvita við fætur hans; urðu
þeir þá felmtursfullir. 36. En þeir, sem við
höfðu verið, sögðu þeim frá, hverninn hann
hefði orðið heill heilsu sinnar. 37. Bað þá
mannfjöldinn úr héroðunum hjá Gadara, að
hann færi burt frá þeim, því þeir voru orðnir
næsta hræddir. Steig hann nú á skip og fór
aptur yfir um. 38. Beiddist þá maðurinn, frá
hverjum hann hafði útrekið djöflana, að hann
mætti vera með honum; en Jesús lét hann
frá sér, og mælti: 39. far þú til heimilis þíns,
og seg þú frá, hvað guð hafi gjört við þig.
Hann fór og kunngjörði í allri borginni, hvað
Jesús hafði honum gjört.

40. Þegar Jesús kom aptur, tók fólksfjöld-

inn vel við honum, því allir höfðu vænt hans.
41. Þá kom maður nokkur, Jaírus að nafni,
hann var forstöðumaður samkunduhússins; hann
féll til fóta Jesú og bað hann koma heim til
sín; 42. því dóttir hans, einbirni, hér um bil
12 vetra, var að komin dauða. Á veginum
þreyngdist fólkið að honum, 43. og var þar
kona sú, er haft hafði blóðfall í tólf ár, og var-
ið allri eigu sinni til læknara, og gat þó eing-
inn læknað hana. 44. Hún kom að baki hon-
um og hrærði við faldi klæða hans; stiltist þá
strax blóðfall hennar. 45. Þá spurði Jesús,
hver hrært hefði við sér. Þegar allir synjuðu
þess, sagði Pétur og þeir sem með honum voru:
meistari, fólkið þreyngist og treðst að þér, og
þú spyr, hver hafi hrært við þér. 46. Jesús
mælti: einhver hrærði við mér, því eg fann krapt
út af mér gánga. 47. Nú er konan sá, að
hún fékk ekki dulizt, kom hún skjálfandi, féll til
fóta honum og sagði frá, svo allur lýðurinn
heyrði, hvers vegna hún hefði hrært við hon-
um, samt að hún hefði strax heilbrigð orðið.
48. Þá sagði hann við hana: vertu hughraust,
dóttir, trú þín hefir frelsað þig, far þú í friði!
49. Nú er hann var enn þetta að mæla, kom

madur frá heimili samkunduhofdíngjans, er sagdi
honum: dóttir þín er látin, ómaka ekki meist-
arann. 50. Þegar Jesús heyrdi þetta', sagdi
hann: óttast þú ekki! trú þú, og mun hún heil
verda. 51. Þegar hann kom í húsid, lét hann
einga fara inn, nema Pétur, Jakob og Jó-
hannes og foreldra barnsins; 52. en allir grétu
og syrgdu hana. Hann mælti: grátid ekki!
ekki er hún daud, heldur sefur hún; 53. gjørdu
þeir þá gys ad honum, því þeir vissu, ad hún
var daud. 54. Sídan rýmdi hann ollum út,
tók í hond hennar og sagdi: stúlka, statt upp!
55. Lifnadi hún þá vid aptur, og reis strax
upp; baud hann þá ad gefa henni mat. 56.
Þetta undrudust foreldrar hennar, en hann bann-
adi þeim ad segja nokkrum frá þessum atburdi.

9. Kapituli.

Þeir tólf lærisveinar eru útsendir; Heródes vill sjá Jes-
úm; postularnir koma aptur; Kristur kennir, læknar, mett-
ar fimm þúsundir manna. Pétur játar Jesúm vera
guds son. Jesús talar um sína pínu, um sjálfsafneit-
un og sitt ríki; forklárast á fjalli; læknar túnglsjúkan;
segir sína pínu fyrir; talar um audmýkt og ótilhlýdi-

legt vandlæti, og um það, hvers hans fylgjarar mættu vænta.

1. Sídan kalladi hann þá tólf saman, og gaf þeim vald og ráð yfir øllum djøflum, og til ad lækna sóttir, 2. og sendi þá til ad boda lærdóminn um guds ríki, og til ad græda sjúka, og mælti: 3. ekkert skulud þér taka med ydur, hvorki staf edur tosku, til ferdarinnar, og ekki braud eda silfur, og ekki tvo kyrtla. 4. Þegar þér hafid tekid ydur adsetur á einu heimili, þá verid þar, til þess þér farid þadan. 5. En vilji einhver ekki veita ydur vidtoku, þá farid burt úr þeirri borg og hristid dupt af fótum ydrum, til vitnis gegn þeim. 6. En þeir fóru á stad og ferdudust um þorpin, bodudu gledibodskapinn, og læknudu allstadar.

7. En sem fjórdúngshøfdinginn Heródes fékk ad heyra alt það, sem Jesús hafdi gjørt, vissi hann ekki, hvad hann átti ad gjøra sér í hugarlund; því sumir søgdu, ad Jóhannes væri endurlifnadur, 8. adrir, ad Elías væri kominn, og sumir, ad einn af þeim gømlu spámønnunum væri risinn upp. 9. Sagdi hann þá: Jóhannes hefi eg látid hálshøggva, en hver er þessi,

af hverjum eg heyri þessa hluti? og hann lángadi til ad sjá hann.

10. Þá komu lærisveinar Jesú, sem hann
hafdi sent frá sér, til baka, og sögdu honum
frá, hvad þeir hefdu adhafzt; fór hann þá med
þeim einslega i eydistad nokkurn hjá borginni
Betsaida; 11. en er fólkid vard þess vart,
fylgdi þad eptir honum, og veitti hann því
vidurtöku, og kendi því um guds ríki, og lækn-
adi þá, er þess þurftu vid. 12. En er degi
tók ad halla, komu þeir tólf til hans, og bádu,
ad hann léti fólkid fara frá sér, svo þad færi
i þorpin og landsbygdina þar i kring, og leit-
adi sér náttstada og matar, þar þeir væru i ó-
bygdum. 13. Þá sagdi hann vid þá: gefid
þér þeim mat. Þeir mæltu: ekki höfum vér
nema fimm braud og fiska tvo, nema ef vér
eigum ad fara og kaupa öllum þessum mann-
fjölda mat; 14. því þar voru hér um fimm
þúsundir manna. Þá segir hann vid lærisveina
sína: látid þér þá setjast nidur i hópa, fimm-
tín i hverjum hóp. 15. Þeir gjördu svo, og
létu þá alla setjast nidur. 16. Þá tók hann
þau fimm braud og tvo fiska, leit upp til him-
ins, gjördi gudi þakkir, braut þau, og fékk þau

lærisveinunum, ad þeir legdu þau fyrir fólkid;
17. møtudust þeir allir og urdu saddir; voru
þá upp teknar leifarnar, og voru þad tólf karf-
ir fullar.

18. Einhverju sinni, er hann var einn sam-
an á bæn, og lærisveinar hans hjá honum,
spurdi hann þá, hvern fólkid áliti hann ad vera.
19. Þeir søgdu: sumir ætla, ad þú sért
Jóhannes skírari, adrir Elías, og sumir, ad
einn af þeim gømlu spámønnum sé upp risinn.
20. Þá sagdi hann: en hver ætlid þér eg sé?
Pétur mælti: vér ætlum, ad þú sért Kristur
guds. 21. Þá lagdi hann ríkt á vid þá, ad
þeir ekki segdu nokkrum frá því; 22. því
mannsins sonur, sagdi hann, á margt ad lída,
verda útskúfadur af oldúngunum og þeim ædstu
prestum og enum skriptlærdu, lífslátast, en upp
rísa á þridja degi. 23. Sídan sagdi hann til
þeirra allra: hver, sem vill fylgja mér, afneiti
sjálfum sér, taki á sig sinn kross hversdaglega,
og fylgi mér eptir; 24. því hver, sem vill fá
borgid lífi sínu, mun týna því; og hver sem
lætur líf sitt mín vegna, hann mun frelsa þad;
25. því ad hverju gagni kæmi þad, þótt madur
eignadist allan heiminn, en týndi sjálfum sér,

og skadadi sig? 26. Því hver sem lætur sér
minkun þykja ad mér og minni kenningu, ad
þeim mun og mannsins syni minkun þykja,
þegar hann kemur med vegsemd sinni og födur
sins og helgum einglum. 27. En eg segi ydur,
ad nokkrir af þeim, sem hér eru nú vidstaddir,
munu ekki deya, fyrr en þeir sjá guds riki.

28. Hér um átta dögum eptir ad hann tal-
adi þetta, tók hann med sér Pétur, Jóhannes
og Jakob, og fór upp á fjall nokkurt til ad
gjöra bæn sina. 29. Þá skedi þad, er hann
var á bæninni, ad yfirlitur hans umbreyttist,
og klædi hans urdu ljómandi hvít. 30. Þar
birtust tveir menn í ljóma, er töludu vid hann;
31. voru þad þeir Móses og Elias, töludu
þeir um hans tilkomanda líflát í Jerúsalem.
32. En Pétur og þeir, sem med honum voru,
voru yfirkomnir af svefni; og er þeir vöknudu,
sáu þeir ljómann af honum, og þá tvo menn,
er hjá honum voru. 33. En þegar þeir skild-
ust vid hann, mælti Pétur vid Jesúm: gott
er oss hér ad vera, meistari, látum oss slá
hér þremur tjöldum, einn handa þér, ödru
handa Mósi, og enn þridja handa Eliasi; því
ekki vissi hann, hvad hann sagdi. 34. En er

hann var þetta ad mæla, kom ský og skygdi
yfir þá, urdu þeir hræddir, er þeir komu inn
í skýid; 35. kom þá rødd úr skýinu, er sagdi:
þessi er sonur minn elskulegur, hlýdid þér hon-
um. 36. En í því röddin kom, fundu þeir
Jesúm einan. Um þetta þøgdu þeir, og
søgdu á þeim døgum eingum frá, hvad þeir
høfdu séd.

37. Deginum eptir, er þeir fóru nidur af
fjallinu, kom mikill fjøldi fólks á móti honum,
38. kalladi þá madur nokkur úr flokkinum og
sagdi: meistari, eg bid þig, lít þú nádarsam-
lega til sonar míns, því hann er einkabarn
mitt. 39. Því sjá, þegar andinn hrífur hann,
hrín hann strax upp, og teygist sundur og sam-
an med froduf alli, og varla víkur andinn frá
honum, þá hann tekur til ad kvelja hann. 40.
Eg bad lærisveina þína, ad þeir rækju hann út,
en þeir gátu þad ekki. 41. Þá mælti Jesús:
þú trúarlausa og rángsnúna þjód, hversu leingi
skal eg vera med ydur og umbera ydur; fær
þú hingad son þinn! 42. En er hann kom,
hreif hinn illi andi hann og teygdi hann sund-
ur og saman. Hastadi þá Jesús á hinn ó-
hreina anda og læknadi sveininn og gaf hann

aptur födur sínum; 43. en allir undrudust
guds mikla mátt.

En er allir voru nú ad furda sig yfir öllu
því, sem Jesús gjordi, tók hann svo til orda
vid lærisveina sína: 44. takid eptir þessum
ordum: mannsins sonur á ad ofurseljast í manna
hendur. 45. En þeir skildu þad ekki, og þad
var svo hulid fyrir þeim, ad þeir skynjudu þad
ekki, en þordu þó ekki ad spyrja hann ad, hvad
hann meinti med því.

46. Einhverju sinni kom þræta medal þeirra
um þad, hver þeirra mestur væri. 47. En er
Jesús vard var vid þeirra hugrenningar, tók
hann barn eitt og setti þad hjá sér, 48. og
sagdi vid þá: hver sem veitir þessu barni vid-
urtöku mín vegna, þad er, sem veitti hann mér
vidurtöku, en hver hann veitir mér vidurtöku,
hann veitir og þeim vidurtöku, sem mig sendi;
því sá af ydur, sem lætur minnst yfir sér, hann
mun mikill verda. 49. Þá sagdi Jóhannes:
meistari, vér sáum mann nokkurn, sem í þínu
nafni rak út djöfla, og vér bönnudum honum
þad, þar hann ekki var af vorum flokki. 50.
Jesús mælti: bannid þad ekki, því sá sem ekki
er mót ydur, hann er med ydur.

51. Nú er leid ad hans upphafningar tíma,
hélt hann til Jerúsalem, og sendi menn undan
sér; 52. þeir fóru og komu í þorp nokkurt
samverskt til ad fala honum þar gisting; 53.
en bæarmenn vildu ekki vid honum taka, af því
hann ætladi til Jerúsalem. 54. En er læri-
sveinar hans, Jakob og Jóhannes, urdu þess
vísir, sögdu þeir: viltu, herra, ad vér bjódum
eldi ad falla af himni og tortýna þeim, eins
og Elías gjordi. 55. Þá snérist hann vid,
ávítadi þá og sagdi: vitid þér ekki, hvers anda
þér erud? 56. Ekki er mannsins sonur kom-
inn til ad tortýna lífi manna, heldur til ad
frelsa þad. Sídan fóru þeir í annad þorp.

57. Svo bar vid á veginum, ad madur
nokkur sagdi til hans: eg vil fylgja þér, herra,
hvert sem þú fer. 58. Jesús mælti: refar
hafa greni og fuglar skýli, en mannsins sonur
hefir hvergi höfdi sínu ad ad halla. 59. Vid
annan sagdi hann: fylg þú mér! Hann mælti:
leyf mér fyrst, herra, ad fara og grafa födur
minn. 60. Jesús sagdi: lát þá daudu grafa
sína daudu, en far þú og flyt lærdóminn um
guds ríki. 61. Enn nú annar sagdi: eg vil
fylgja þér, herra, en leyf mér fyrst ad fara og

kvedja heimilisfólk mitt. 62. Jesús mælti: einginn sá, sem leggur hönd á plóginn og snýr til baka, er hæfur til guds ríkis.

10. Kapituli.

Jesús sendir út ena sjötíu lærisveina; þeir koma aptur, gladir af makt yfir öndum; en hann bendir þeim til annars glediefnis; vegsamar sinn födur; segir dæmisögu um Samaritann og Levitann; hrósar Maríu fram yfir Mörtu.

1. Eptir þetta útvaldi drottinn og svo adra sjötíu, og sendi þá undan sér tvo og tvo í allar þær borgir og stadi, sem hann hafdi ásett sér ad koma, 2. og taladi til þeirra svo feldum ordum: kornskeran er mikil, en verkamennirnir fáir; bidjid því eiganda akursins, ad hann sendi verkamenn til kornskurdar síns. 3. Farid þér, eg sendi ydur, eins og lömb á medal úlfa. 4. Takid hvorki med ydur fégyrdil edur tösku, og ekki skó, heilsid eingum á vegi ydrum; 5. nær þér komid inn í hús nokkurt, þá segid fyrst: fridur sé þessu húsi! 6. og sé þar nokkur inni góds verdur, munu ydar gódu óskir hrína á honum; en ef ekki, munu ydar gódu óskir hverfa til ydar aptur. 7. Verid kyrrir í enu sama

herbergi, etid og drekkid, þad sem ydur verdur
bodid, því verdur er verkamadurinn launanna;
ekki skulud þér flytja úr einu húsi í annad.
8. Nær þér komid í bæ nokkurn, og bæarmenn
veita ydur vidtøku, þá neytid þess, er fyrir yd-
ur framreidt verdur; 9. læknid þá, sem þar
eru sjúkir, og kunngjørid þeim, ad guds ríki sé
í nánd. 10. En ef þér komid í þann bæ, hvar
menn ekki vilja veita ydur vidurtøku, þá farid út
á strætin, og mælid svo: 11. duptid, sem lodir á
oss úr ydvarri borg, hristum vér af oss á yd-
ur, vitid samt þad, ad guds ríki er í nánd. 12.
Trúid mér, ad bærilegra mun verda straff Só-
dóma á degi dómsins, en þeirrar borgar. 13.
Vei þér, Kórazin; vei þér, Betsaida; ef þau
kraptaverk, sem framin hafa verid í ykkur, hefdu
gjørd verid í Týrus edur Sidon, mundu þeir
fyrir laungu hafa séd ad sér og klædzt hrygd-
arbúningi; 14. en bærilegri munu verda kjør
Týrusar og Sidonar á degi dómsins, en ykk-
ar. 15. Og þú, Kapernaum, sem nú mænir
vid himin, þér mun til vítis nidursøkt verda.
16. Sá sem hlýdir ydur, þad er, sem hann
hlýddi mér, og hver hann fyrirlítur ydur, þad

er, sem hann fyrirlíti mig; en hver hann fyr-
irlítur mig, fyrirlítur þann mig sendi.
17. En þá þeir sjötíu komu til baka, voru
þeir næsta glaðir, og sögðu: herra, einnig ill-
ir andar hlýddu oss, nær vér skipuðum þeim
í þínu nafni. 18. Jesús mælti við þá: eg sá
Satan falla af himni, eins og eldingu. 19.
Sjá, eg gef yður vald til að fóttroða högg-
orma og sporðdreka og alt óvinarins veldi, og
ekkert skal yður granda. 20. En gleðjist samt
ekki yfir því, að illir andar hlýða yður, held-
ur yfir því, að nöfn yðar eru skrifuð á himn-
um. 21. Við þetta tækifæri varð Jesús glað-
ur í anda, og tók svo til orða: eg þakka þér, faðir,
herra himins og jarðar, að þú hefir látið þetta
hulið fyrir fróðum mönnum og spekingum, en
hefir auglýst það fáfróðum. Að vísu hefir þér,
faðir, þannig þóknazt að vera skyldi. 22. Alt
er mér í vald gefið af mínum föður, og eing-
inn veit, hver sonurinn sé, nema faðirinn, eð-
ur hver faðirinn sé, nema sonurinn og sá, sem
sonurinn vill það auglýsa. 23. Þá snéri hann
sér til lærisveina sinna, og sagði við þá eins-
lega: sæl eru þau augu, sem sjá, hvað þér sjáið;
24. því eg segi yður, að margir spámenn og

konúngar hafa viljad sjá þad, sem þér sjáid,
en sáu þad ekki, og heyra þad, sem þér heyr-
id, og heyrdu þad ekki.

25. Nú stód upp skriptlærdur madur nokk-
ur, vildi freista hans, og tók svo til orda: meist-
ari, hverninn á eg ad breyta, svo eg eignist
eilíft líf? 26. Hann mælti: hvad er skrifad í
løgmálsbókinni? hverninn les þú? 27. Hann
mælti: elska skaltú drottinn gud þinn af ollu
hjarta, af allri sálu, af ollum kroptum og oll-
um huga, og náúnga þinn, eins og sjálfan þig.
28. Hann mælti: þú svaradir rétt, breyt þú
svo, og mun þér vel vegna. 29. En þar ed
hann vildi réttlæta sjálfan sig, spurdi hann Jes-
úm aptur: hver er þá minn náúngi? 30. Jes-
ús mælti: madur nokkur ferdadist frá Jer-
úsalem til Jerikó og féll í hendur ræníngja,
sem flettu hann klædum, veittu honum áverka,
fóru sídan burtu og létu hann eptir daudvona. 31.
Svo bar til, ad prestur nokkur fór þenna sama
veg, og er hann sá hann, gekk hann fram hjá; 32.
eins Levítinn, þegar hann kom til þess stadar
og sá hann, gekk hann einninn fram hjá. 33.
En samverskur madur nokkur, er fór um far-
inn veg, kom þar ad, og er hann sá hann,

kendi hann í brjósti um hann, 34. kom og
batt sár hans, og helti í þau viðsmjöri og víni,
setti hann síðan upp á sinn eiginn eyk, og
flutti hann til gestgjafa húss, og lét sér hugar-
haldið um hann. 35. Degi síðar, er hann var
ferðbúinn, tók hann upp tvo peninga, fékk gest-
gjafanum og mælti: al þú önn fyrir honum,
og það, sem þú kostar meiru til, skal eg borga
þér, þegar eg kem aptur. 36. Hver af þessum
þremur sýnist þér vera náúngi þess, sem féll
í hendur reyfurunum? Hann mælti: sá, sem misk-
unar verkið gjörði á honum. 37. Jesús mælti:
far þú og gjör hið sama.

38. Nú bar svo við, er þeir voru á ferð,
að hann kom í þorp nokkurt; þar var kona,
að nafni Marta, sem veitti honum gistingu;
39. hún átti systur, er María hét, hún sat til
fóta Jesú og hlýddi hans kenningu. 40. En
Marta hafði mikil umsvif með að standa þeim
fyrir beina; gekk hún þá til hans og tók svo
til orða: hirðir þú ekki um það, herra, að syst-
ir mín lætur mig eina gánga um beina? seg
þú henni að hjálpa mér. 41. Jesús svaraði
henni: Marta, Marta, þú hefir mikla áhyggju
og umsvif fyrir mörgu, en á einu ríður mest.

42. María hefir valid sér hid góda hlutskiptid,
og þad mun ekki frá henni takast.

11. Kapituli.

Jesús kennir sínum lærisveinum ad bidja; rekur djøful út, og hrindir lastmælum hinna skriptlærdu; etur med Fariseum og ávítar þá og hina løglærdu.

1. Eitt sinn bar svo vid, ad hann var á
bæn sinni einhverstadar; en er hann hafdi lokid
bænagjørdinni, sagdi einn af lærisveinum hans vid
hann: kenn þú oss, herra, ad bidja, eins og
Jóhannes kendi sínum lærisveinum. 2. Þá
sagdi hann vid þá: nær þér gjørid bæn ydar,
þá bidjid á þessa leid: fadir vor, helgist þitt
nafn, tilkomi þitt ríki; 3. gef oss hvern dag
vort daglegt braud; 4. fyrirgef oss vorar mis-
gjørdir, því vér fyrirgefum og þeim, sem vid
oss hafa misgjørt; leid oss ekki í freistni. 5.
Framvegis sagdi hann: ef þar er einhver af
ydur, sem á vin, og fer til hans um midnætti
og segir vid hann: vinur, lánadu mér þrjú
braud; 6. því vinur minn er kominn til mín
úr ferd sinni, og eg hefi ekkert ad bjóda hon-
um; 7. og sá, sem inni er, svarar: gjørdu
mér ekki ónædi, dyr eru lokadar, og børn mín

eru ásamt mér geingin til hvílu; eg get þess
vegna ekki farid á fætur til ad fá þér þau. 8.
Trúid mér, ef hann ekki fer á fætur ad lána
honum þau fyrir þeirra vinskapar skuld, þá
mun hann samt fara á fætur vegna þrábeidni
hans, og fá honum svo mikid, sem hann vid
þarf. 9. Þar fyrir segi eg ydur: bidjid, og
mun ydur gefast; leitid, og munud þér finna;
knýid á, og mun fyrir ydur upp lokid verda;
10. Því sá fær, sem bidur, sá finnur, sem leit-
ar, og fyrir þeim, sem á knýr, mun upp lokid
verda. 11. Ef sonur einhvers ydar á medal
beiddi fødur sinn um braud, hvort mundi hann
gefa honum stein? og ef hann bædi um fisk,
mundi hann þá gefa honum snák í stadinn fyr-
ir fisk? 12. edur bædi hann um egg, mundi
hann þá gefa honum høggorm? 13. Ef nú
þér, sem vondir erud, tímid ad gefa børnum
ydar gódar gjafir, hvad miklu framar mun þá
ekki fadir ydar á himnum gefa þeim heilagan
anda, sem þess beidast.

14. Þar eptir rak hann út djøful þann, er
mállaus var, og er djøfullinn var út farinn,
tók sá, er mállaus var, ad mæla. 15. Þetta
undradist fólkid, en sumir søgdu, ad hann ræki

djøfla út með með fulltingi djøflahøfðingjans Belsebúls; 16. aðrir vildu freista hans og krøfðust af honum teikns af himni; 17. en hann, er vissi, hvað þeir hugsuðu, tók svo til orða: hvert það ríki, hvar innbyrðis sundurþykki er, mun leggjast í auðn, og hvert hús mun þar yfir annað hrapa. 18. Ef nú Satan er sjálfum sér sundurþykkur, hverninn fær hans ríki þá staðizt? þar þér segið, eg útreki djøfla fyrir fulltíngi Belsebúls. 19. En ef eg útrek djøfla með fulltíngi Belsebúls, fyrir hvers fulltíngi útreka þá yðrir lærisveinar þá? þess vegna skulu þeir og vera yðrir dómendur. 20. En ef eg rek djøfla út með guðs krapti, þá er guðs ríki þegar til yðar komið. 21. Nær ein vopnuð hetja varðveitir sitt anddyri, er alt í friði, sem hún á; 22. en komi annar yfirsterkari og sigri hann, flettir hann hann hertýgjum sínum, er hann treysti á, og skiptir herfánginn. 23. Hver sem ekki er með mér, hann er á móti mér; og hver sem ekki samansafnar með mér, hann sundurdreifir. 24. Þegar óhreinn andi fer út af manni, ráfar hann um vatnslausar eyðimerkur, leitar hælis, og nær hann ekki finnur það, þá segir hann

við sjálfan sig: eg vil hverfa aptur i hús mitt, hvaðan eg fór; 25. og er hann kemur, finnur hann það sópað og prýdt. 26. Þá fer hann og tekur með sér aðra sjø anda sér verri, og er þeir eru inn komnir, byggja þeir þar; verður svo það síðara ásigkomulag mannsins verra en hið fyrra. 27. Þegar hann mælti þetta, hóf kona nokkur meðal fólksins upp raust sína, og sagði: sæll er sá kviður, er þig bar, og þau brjóst, er þú mylktir. 28. En hann sagði: já, að vísu, sælir eru þeir, sem heyra guðs orð og gæta þess. 29. Þegar fólkið þyrptist að honum, tók hann svo til orða: þessi þjóð er vond, hún krefst teikns; en henni skal ekkert teikn verða gefið, nema teikn Jónasar; 30. því eins og Jónas var Niníveborgar mønnum teikn, eins mun og mannsins sonur verða þjóð þessari. 31. Drottningin úr suðurátt mun rísa upp, þegar dómurinn fellur gegn þessari þjóð, og sýna hana straffs seka, því hún kom af fjarlægu landi að heyra speki Salómons; en gætið þess, að hér er sá, sem Salómóni er meiri. 32. Níniveborgar menn munu rísa upp, þegar dómurinn fellur gegn þessari þjóð, og sýna hana straffs seka, því

þeir bættu ráð sitt við kenníngu Jónasar; en
sjáið, hér er sá, sem Jónasi er meiri. 33.
Einginn kveykir ljós og setur það í skot eður
undir mæliker, heldur í ljósahald, svo þeir, sem
inn koma, njóti birtu þess. 34. Augað er
ljós líkamans; nýtur því, ef auga þitt er heil-
skygnt, allur þinn líkami birtu; en sé það gall-
að, er líkami þinn í myrkri; 35. gæt þú þar
fyrir þess, að þitt innra ljós verði ekki að
myrkri. 36. Sé því líkami þinn allur upp-
lýstur, svo hvergi beri skugga á, þá nýtur hann
allur birtunnar, eins og þegar ljósið lýsir með
birtu sinni.

37. Þegar hann var þetta að mæla, bauð
einhver af Fariseum honum til matar. Hann
fór og settist undir borð. 38. Þegar Farise-
inn sá það, undraðist hann, að Jesús tók ekki
handlaugar, áður en hann tók til matar. 39.
Þá sagði drottinn við hann: þér Farisear
plagið að láta þvo ker yðar og bikara utan,
en yðvart hið innra er fult með rán og vonzku.
40. Þér, heimskingjar, sá sem hefir hreinsað
hið ytra, mun hann þar fyrir hafa hreinsað
hið innra? 41. En þegar þér gefið ölmusur
af því, sem þar er, þá haldið þér, að alt sé

ydur hreint. 42. En vei ydur Fariseum, sem tíundid myntu og rúdu og allar matjurtir, en hirdid hvorki um réttvísi né elskuna til guds; hitt byrjar ad vísu ad gjora, en þetta ekki ógjort ad láta. 43. Vei ydur, þér Fariseár, sem keppizt eptir efstu sætum í samkunduhúsum, og ad ydur sé heilsad á mannamótum. 44. Vei ydur, því eins erud þér og grafir daudra manna, sem ekki ber á, yfir hverjar menn gánga án þess ad vita þad. 45. Þá tók einn af þeim skriptlærdu svo til orda: meistari, þú stíngur oss einnig sneid med þessu; 46. en hann mælti: vei ydur líka, þér skriptlærdir, þér bindid monnum litt bærar byrdar, en sjálfir snertid þér þær ekki med einum fíngri. 47. Vei ydur, sem byggid upp grafir spámannanna, sem fedur ydar líflétu; 48. þannig hrósid þér og samþykkid athofnum fedra ydvarra, er þér uppbyggid grafir þeirra, sem þeir drápu. 49. Fyrir því segir og speki guds: eg mun senda þeim spámenn og postula; suma af þeim munu þeir ráda af dogum, og adra ofsækja, 50. svo ad af þessari kynslód krafid verdi blód allra spámanna, er úthelt hefir verid frá heims upphafi, 51. frá því Abel var drepinn, til lífláts

Sakaríasar, sem drepinn var millum musteris og altaris. Eg segi ydur satt, ad þessi þjód mun fá makleg málagjøld fyrir øll þessi manndráp. 52. Vei ydur, þér skriptlærdir, sem hafid hripsad til ydar lykil vizkunnar, en sjálfir farid þér þar ekki inn, og fyrirmunid ødrum inngaungu. 53. Þegar hann hafdi svo mælt, tóku hinir skriptlærdu og Fariséar þúnglega ad reidast honum og lokka af honum andsvør um ýmislegt, 54. sitja um hann og leitast vid ad veida eitthvad af munni hans, er þeir gæti sakfelt hann fyrir.

12. Kapítuli.

Jesús varar vid súrdeigi Fariséanna, og vid þvi, ad hrædast menn; vill ekki skipta arfi; varar vid ágirni og búksorg; hvetur til árvekni og trúskapar; talar um hørmúngar fyrir hans lærdóms skuld, og um adgæzlu tídarinnar.

1. Þegar svo margar þúsundir voru saman komnar, ad næstum tród hver annan undir, hóf hann svo tal sitt vid lærisveina sína: varizt fyrst og fremst súrdeig Fariséanna, þad er, hræsnina; 2. ekkert er svo dulid, ad ekki verdi opinbert, og ekkert svo leynt, ad ekki verdi kunn-

ugt; 3. því mun hvad eina, sem þér talid í leyni, koma í hámæli, og hverju þér hvíslid í launkofum, þad mun kunngjört verda á þökum uppi. 4. Þad segi eg ydur vinum mínum: hrædizt ekki þá, sem aflífa líkamann, og fá ekki meira adgjört; 5. en eg skal sýna ydur, hvern þér eigid ad hrædast: hrædizt þann, sem eptir ad hann hefir líflátid, hefir vald til ad kasta ydur í helviti; já, þad áminni eg ydur um, hann eigid þér ad hrædast. 6. Seljast ekki fimm titlingar fyrir tvo smápeninga, og þó gleymir gud eingum af þeim; 7. og enn fremur: øll ydar høfudhár eru talin; verid því ekki hrædd-ir, meira erud þér verdir, en margir titlingar. 8. Eg segi ydur þad, ad hver sem vidurkennir fyrir mønnum, ad hann sé minn lærisveinn, þann mun og mannsins sonur vidurkenna sinn ad vera í vidurvist eingla guds; 9. en hver sem ekki vill kannast vid mig fyrir mønnum, vid hann mun heldur ekki verda kannazt fyrir einglum guds. 10. Hver sem lastar mannsins son, honum kann ad verda þad fyrirgefid; en sá, sem illmælir heiløgum anda, hefir ekki fyr-irgefningar ad vænta. 11. Þegar þeir færa ydur í samkunduhús sín og fyrir høfdingja

sína og valdsmenn, verið þá ekki hugsjúkir,
hvernig þér eigið að forsvara ydur, edur hvad
þér eigið að tala; 12. því heilagur andi mun
kenna ydur á sömu stundu, hvad þér eigið að
segja.
13. Þá sagði einn af fólkinu við hann:
meistari, skipaðu bróður mínum, að hann skipti
með mér arfi okkar. 14. Þessum svaraði hann:
þú maður, hver hefir sett mig fyrir dómara
edur arfskiptamann á milli ykkar? 15. Fram-
vegis sagði hann til þeirra: gætið ydar, og
varið ydur við ágirni, því einginn verður sælli
fyrir það, þó hann hafi auð fjár. 16. Þá
sagði hann þeim dæmisögu þessa: það var
maður nokkur auðugur, hvers akur hafði borið
honum mikinn ávöxt; 17. þá hugsaði hann
með sér: hvad skal eg nú gjöra? eg hefi ekki,
hvar eg geti samansafnað ávöxtum mínum; 18.
sagði hann þá við sjálfan sig; þetta skal eg
gjöra, rífa niður hlöður mínar og byggja aðr-
ar stærri, þángað vil eg safna öllum ávöxtum
mínum og auðæfum; 19. og þá vil eg segja
við sjálfan mig: þú hefir feingið mikinn auð,
og ert birgur í mörg ár, hvíl þú þig nú, et
þú og drekk og vert glaður! 20. En guð

sagdi vid hann: dári, í nótt mun líf þitt verda frá þér tekid, og hvers verdur þá, þad þú hefir safnad? 21. Svo fer þeim, er sér safnar fé, án þess ad vera í gudi ríkur. 22. En vid lærisveina sína sagdi hann: þar fyrir segi eg ydur ad vera ekki hugsjúkum fyrir lífi ydru, hvad þér skulud hafa til fædu; ekki heldur fyrir líkama ydrum, hverju þér skulud klædast; 23. lífid er meira vert en fædan, og líkaminn meir en klædnadurinn. 24. Gætid ad hrofnunum, þeir sá hvorki né uppskera, og ekki hafa þeir kornhlødur né fordabúr, samt fædir gud þá; hvad miklu erud þér ekki fuglunum ágætari? 25. Hver af ydur getur med allri sinni áhyggju aukid hæd sína um eina alin? 26. Og ef þér ekki getid komid því til leidar, sem minnst er í varid, því erud þér þá áhyggjufullir um hitt annad? 27. Skodid liljugros þessi, hvernig þau vaxa, hvorki vinna þau né spinna; en trúid mér, ad Salómon í ollu sínu skrauti var ekki svo fagurlega búinn, sem eitt af þeim. 28. Ef ad gud skrýdir svo grasid, sem í dag ver á akrinum og á morgun verdur í ofn kastad, hversu miklu framar mun hann ekki klæda ydur, þér trúarveikir? 29. Ekki skulud þér held-

ur spyrja um, hvad þér skulud hafa til matar edur drykkjar, og hugsid ekki hátt; 30. fyrir slíku bera heidnir menn áhyggju, en fadir ydar veit, ad þér þurfid þessa vid. 31. Kappkostid heldur ad ødlast guds ríki, þá munud þér fá alt þetta í vidbót. 32. Vert ekki hrædd, min litla hjord, því fødur ydar hefir þóknazt ad gefa ydur sitt ríki; 33. seljid eigur ydar og gefid fátækum, safnid ydur fjársjódum, sem ekki fyrnast, fjársjódi á himni, sem aldrei þverrar, hvern þjófar ekki geta nálgazt eda molur skemt; 34. því hvar ydar fjársjódur er, þar er ydar hjarta. 35. Ydar lendar séu gyrtar, og ljós ydar logandi, 36. svo ad þér líkizt þeim mønnum, er vænta húsbónda síns, nær hann muni koma frá veizlu, svo nær hann kemur og ber ad dyrum, ad þeir þá strax ljúki upp fyrir honum. 37. Sælir eru þeir þjónar, hverja húsbóndinn finnur vakandi, þá hann kemur. Trúid mér, hann mun binda belti um sig, setja þeim bord og veita þeim sjálfur beina. 38. Finni hann þá svo, hvort sem hann kemur um adra edur þridju eykt nætur, þá er þeim vel farid; 39. því vitid þad, ef húsbóndinn vissi, á hverjum tíma þjófurinn mundi koma, þá vekti

hann og léti ekki rjúfa hús sitt. 40. Veriđ
þar fyrir reiđubúnir, því mannsins sonur mun
koma á þeirri stundu, sem þér ekki ætliđ. 41.
Þá spurđi Pétur: meistari, hvort meinar þú
oss međ þessari dæmisögu, eđur alla? 42.
Jesús mælti: hver er sá dyggi og forsjáli ráđs-
mađur, hveru húsbóndi hans hefir sett yfir hjú
sín til ađ úthluta þeim í réttan tíma þeirra skamt,
43. ađ hann eigi ekki von á umbun, ef hús-
bóndi hans finnur hann svo breyta, nær hann
kemur? 44. Eg segi yđur satt, ađ hann mun
setja hann yfir allar eigur sínar; 45. en ef
þjóninn hugsar svo međ sér: húsbóndi minn
mun ekki koma svo bráđum; og tekur ađ berja
þjónustumenn og ambáttir, og lifa í óhófi til
matar og drykkjar; 46. þá mun húsbóndi
þess þjóns koma á þeim degi, sem hann ekki
ætlađi, og á þeirri stundu, sem hann ekki varđi,
straffa hann þúnglega, og gjøra hlut hans jafn-
an ótrúrra þjóna. 47. Því sá þjón, sem veit
vilja húsbónda síns og hirđir ekki um ađ hlýđa
honum, mun sæta þúngu straffi; 48. en sá,
sem óvitandi gjørir þađ, sem straffs er vert,
mun sæta vægri hegníngu; en hverjum sem
mikiđ er gefiđ, af honum mun og mikils kraf-

izt verda, og þeim sem mikid er í hendur selt, af honum verdur og meira heimtad. 49. Eg er kominn ad senda eld á jördu; og hvad segi eg? hann er þegar kveyktur; 50. en eg hefi skírn ad skírast, og hversu þúngt er mér í skapi, til þess henni er lokid? 51. Hvort ætlid þér, ad eg sé kominn til ad senda frid á jördu? ekki þad, heldur ósamlyndi. 52. Upp frá þessu munu fimm vera í einu húsi, allir sundurþykkir; þrír á móti tveimur, og tveir á móti þremur. 53. Fadirinn mun hefja fjandskap móti syni sínum, og sonurinn gegn fodurnum, módirin gegn dótturinni, og dóttirin gegn módurinni, módir konu manns móti sonarkonu sinni, og sonarkonan gegn módur mannsins. 54. Enn taladi hann þannig til fólksins: nær þér sjáid ský draga upp í vestri, segid þér jafnskjótt, ad regn muni koma, og þad geingst eptir; 55. og þegar sunnanvindur blæs, þá segid þér, ad hiti muni verda, og þad skedur. 56. Þér hræsnarar, þér hafid vit á ad taka eptir útliti lopts og jardar; hvi hafid þér þá ekki vit á ad gefa gaum ad þessum tíma? 57. og hví dæmid þér ekki af sjálfum ydur, hvad rétt sé? 58. Þegar þú fer med mótstodumanni þínum til

dómarans, þá kostadu á veginum kapps um ad
sættast vid hann, svo ekki dragi hann þig fyrir
dómarann, og dómarinn afhendi þig fánga-
verdinum, og fángavördurinn kasti þér í dýfl-
issu. 59. Trú þú mér, ekki muntu þadan
út komast, fyrr en þú hefir borgad þann síd-
asta pening.

13. Kapituli.

Af lífláti nokkurra Galilea tekur Jesús sér tilefni til ad áminna til betrunar; dæmisagan um fíkjutréd; Jesús læknar krepta konu; framsetur dæmisøguna um mustardskornid og súrdeigid; talar um útskúfun margra, en inntøku heidingja í Krists ríki; hrædist ekki Heródes; ávítar Jerúsalem.

1. Um þessar mundir komu nokkrir til hans,
er søgdu honum frá þeim Galíleisku, hverra
blódi Pílatus hafdi blandad vid fórnir þeirra.
2. Jesús mælti til þeirra: haldid þér, ad þess-
ir Galilear hafi verid verri menn, en allir adrir
í Galilea, fyrir þad þeir lidu þetta? 3. Alls
ekki; en trúid mér, nema þér bætid rád ydar,
munud þér allir eins fyrir farast; 4. edur
hvort ætlid þér, ad þeir átján, sem turninn
féll yfir í Sílóam og vard ad bana, hafi verid
meira sekir, en allir þeir í Jerúsalem búa?

5. Alls ekki; eg segi ydur satt: nema þér bæt-
id rád ydar, munud þér allir fá sømu afdrif.
6. Sídan sagdi hann þessa dæmisøgu: madur
nokkur, sem hafdi plantad fíkjutre í víngardi
sínum, kom og leitadi ávarta á því, og fann
ekki; 7. þá sagdi hann vid víngardsmanninn:
í þrjú ár hefi eg komid og leitad ávarta á
þessu fíkjutré og ekki fundid; høgg þú þad upp,
hvers vegna skal þad spilla jørdunni? 8. Hinn
mælti: leyf þú því, herra, enn nú ad standa
þetta árid, þar til eg hefi grafid um þad og
borid ad myki, 9. ef vera kynni, ad þad beri
ávøxt; en ef ekki, þá lát þú høggva þad upp
sídar.

10. Eitt sinn, er hann kendi í einhverju
samkunduhúsi á sabbatsdegi, 11. bar svo vid,
ad þar var kona, sem haldin hafdi verid af
sjúkleiks anda í átján ár, hún var krept og gat
med eingu móti rétt sig upp. 12. Þegar Jes-
ús sá hana, kalladi hann til hennar og mælti:
kona, vertu laus vid sjúkleika þinn! 13. Síd-
an lagdi hann hendur yfir hana; strax réttist
hún upp og lofadi gud; 14. en forstødumadur
samkunduhússins, sem líkadi illa, ad Jesús
læknadi á sabbatsdegi, sagdi vid fólkid: sex eru

dagar þeir, á hverjum leyft er ad vinna, komid
þér á þeim og látid ydur lækna, en ekki á hvild-
ardegi. 15. Honum svaradi Jesús á þessa
leid: hræsnari, hver er sá ydar, sem ekki leysi
naut sitt edur asna af stalli, og leidi til vatns
á hvildardegi? 16. Hvort skyldi þá ekki leyfi-
legt ad leysa þessa dóttur Abrahams á sabb-
atsdegi úr fjotrum þeim, í hverjum Satan
hefir haldid henni í átján ár? 17. Og er hann
hafdi þetta mælt, blygdudust allir mótstodumenn
hans, en fólkid gladdist yfir øllum þeim dá-
semdarverkum, er hann gjordi.

18. Einhverju sinni sagdi hann: hverju er
guds ríki líkt? edur vid hvad skal eg þvi sam-
jafna? 19. Líkt er þad mustardskorni, sem
madur tók og sádi í jurtagard sinn; þad óx og
vard ad svo stóru tré, ad fuglar himins hreidr-
udu sig í greinum þess. 20. Aptur sagdi hann:
vid hvad skal eg líkja guds ríki? 21. Líkt er
þad súrdeigi þvi, er kona tók og meingadi vid
þrjá mælira mjols, og sýrdist þá alt saman.

22. Þegar hann var á ferd til Jerúsalem,
fór hann um borgir og þorp, og kendi; 23.
þá spurdi einhver hann: meistari, munu þeir
ekki verda fáir, sem hólpnir verda? En hann

sagdi til fólksins: 24. keppizt ad komast gegn um hid þraungva hlidid; því eg segi ydur satt, ad margir eru þeir, sem leitast vid ad koma þar inn, en geta þad ekki. 25. Frá þeim tíma ad húsbóndinn er uppstadinn og hefir lokad dyrunum, munud þér, sem fyrir utan standid, taka ad berja upp á og segja: lúk þú upp fyrir oss, herra, en hann mun svara: eg þekki ydur ekki, og veit ekki, hvadan þér erud. 26. Þá munud þér segja: vér hofum etid og drukkid med þér, og á strætum vorum kendir þú. 27. En hann mun segja: eg þekki ydur ekki, né veit, hvadan þér erud; farid frá mér allir illgjordamenn! 28. Mun þar þá verda vein og tannagnistran, nær þér sjáid Abraham, Ísak og Jakob og alla spámennina í guds ríki, en ydur útrekna. 29. Þá munu þeir koma frá austri og vestri, nordri og sudri, og sitja til bords í guds ríki; 30. því gefid gætur ad því, ad enir sídustu munu verda hinir fyrstu, og þeir sídastir, er fyrstir voru.

31. Þenna sama dag komu til hans nokkrir Fariséar og sogdu: far þú hédan, því Heródes situr um líf þitt. 32. Hann mælti: farid þér og segid þessum ref: eg rek djofla út, og

held áfram ad lækna í dag og á morgun, en
á þridja degi mun líf mitt enda; 33. þó verd
eg ad halda áfram í dag og á morgun og þann
komanda dag; því þad hæfir ekki, ad nokkur
spámadur sé líflátinn fyrir utan Jerúsalem.
34. Jerúsalem, Jerúsalem, þú, sem aflífar spá-
mennina, og grýtir þá, sem til þín eru sendir,
hversu opt hefi eg ekki viljad saman safna börn-
um þínum, eins og hænan safnar úngum sínum
undir vængi sér, en þér hafid ekki viljad. 35.
Þar fyrir mun ydar bústadur í eydi látinn
verda. Trúid mér, ad þér munud ekki sjá mig,
til þess ad sá tími kemur, er þér segid: vel-
kominn veri oss sá, er kemur í drottins erindi!

14. Kapítuli.

Jesús læknar vatnssjúkan; rædur frá því ad metast um
sæti; framsetur dæmisöguna um þá miklu kvöldmáltíd;
talar um þad, sem krefst af þeim, sem vilja verda hans
lærisveinar, og vid hverju þeir megi búast,

1. Svo bar vid einhverju tíma, ad hann
kom á hvíldardegi í hús eins af höfdingjum
Fariseanna til máltídar; höfdu þeir þá vörd á
honum. 2. En frammi fyrir honum stód mad-
ur nokkur vatnssjúkur. 3. Þá spurdi Jesús

þá skriptlærdu og Fariseana, hvort leyfilegt væri
ad lækna á hvíldardegi; en þeir þögdu vid. 4.
Hrærdi þá Jesús vid honum, læknadi hann og
lét hann burt fara. 5. Sídan sagdi hann vid
þá: ef einhver ydar á asna eda naut, sem fell-
ur í pytt, dregur hann þad ekki jafnskjótt upp,
þótt hvíldardagur sé? 6. hvar til þeir gátu
eingu svarad. 7. Sídan sagdi hann vid þá,
er til bordsins sátu, þegar hann sá, ad þeir
völdu sér ædstu sæti: 8. þegar einhver býdur
þér til veizlu, þá set þig ekki í hin ædstu sæti;
vera kann, ad annar ædri þér sé bodinn, 9.
og sá komi, sem band þér og honum, og segi
vid þig: gef þú þessum rúm, og hljótir þú þá
med blygdun ad hafa hinn yzta sess; 10. held-
ur, nær þér er bodid, þá set þig í hid yzta
rúm, svo þegar sá kemur, sem þér baud, segi
hann vid þig: vinur, þoka þér upp betur! nýt-
ur þú þá virdingar af þinum sessunautum;
11. því ad hver sig sjálfan upphefur, hann
mun nidurlægjast, og hver sig sjálfan nidur-
lægir, hann mun upphafinn verda.

12. Framvegis sagdi hann vid þann, er hon-
um hafdi bodid: þegar þú býdur til middags-
edur kvöldverdar, bjód þú þá hvorki vinum

þinum, brædrum edur náúngum, ekki heldur
ríkum nágrønnum þinum, svo ekki bjódi þeir
þér aptur, og njótir þú svo endurgjalds. 13.
Heldur nær þú gjørir heimbod, svo bjód þú fá-
tækum, vønudum, høltum og blindum; 14. og
sæll ert þú þá, því þeir hafa ekki þad, med
hverju þeir skuli endurgjalda þér: en þad mun
verda þér endurgoldid í upprisu réttlátra. 15.
En er þetta heyrdi einn af þeim, er til bords-
ins sátu, mælti hann: sæll er sá, sem situr til
bords í guds ríki. 16. Honum svaradi Jesús:
madur nokkur bjó til mikla kvøldmáltíd, og baud
þángad mørgum; 17. og þegar matmáls tími
var kominn, sendi hann þjón sinn ad segja þeim
til, er bodnir voru, ad þeir skyldu koma, því
alt væri til reidu; en þeir afsøkudu sig allir í
einu hljódi. 18. Sá fyrsti sagdi: eg hefi keypt
mér akur, og er mér því naudsyn á ad fara
og skoda hann; eg bid þig, afsaka mig. 19.
Annar sagdi: fimm por akneyta keypta eg, fer
eg nú út ad reyna þau; eg bid þig, afsaka mig.
20. Sá þridji sagdi: konu hefi eg mér keypta,
og get eg þess vegna ekki komid. 21. Þjón-
inn fór og kunngjørdi húsbónda sínum alt
þetta; þá reiddist húsbóndinn og sagdi vid þjón

sinn: far þú snarlega út á stræti og gøtur borgarinnar, og fær þú hingad volada, vanada, halta og blinda. 22. Þjóninn sagdi: eg hefi gjort þad þú baudst, herra, en þar er enn nú meira rúm. 23. Þá sagdi húsbóndinn vid hann: far þú út á stigu og þjódvegi, og þrýstu þeim svo fast ad koma, ad mitt hús verdi fult; 24. því eg segi ydur, ad einginn þeirra manna, er bodnir voru, mun njóta minnar máltídar.

25. Honum vard samferda mikill fjøldi fólks; snérist hann þá vid þeim og tók svo til orda: 26. ef sá er nokkur, sem til mín kemur, og metur ekki minna fødur sinn og módur, konu, børn, brædur og systur, og jafnvel sitt eigid líf, hann kann ekki minn lærisveinn ad vera; 27. og sá, sem ekki er fús ad taka sinn kross á herdar og fylgja mér eptir, getur ekki minn lærisveinn verid. 28. Því hver er sá af ydur, sem vill byggja sér stórt hús, er ekki setjist fyrst nidur og reikni kostnadinn, hvort hann hafi þad hann vid þarf, 29. svo ad þegar hann er búinn ad leggja grundvøllinn, en getur ekki fullkomnad bygginguna, þá skuli ekki allir, sem þad sjá, gera gys ad honum og segja: 30. madur þessi tók ad byggja, en gat ekki full-

komnað bygginguna. 31. Eða hver er sá kon-
úngur, sem byrjar að heyja stríð móti øðrum
konúngi, er ekki ráðslagi fyrst um, hvort hann
með tíu þúsundum geti mætt þeim, sem hefir
tuttugu þúsundir gegn honum? 32. Að øðrum
kosti mun hann senda boðskap til hins, meðan
hann er enn nú í fjarska, og leita friðar. 33.
Þannig er því og varið með hvern af yður,
sem ekki yfirgefur allar eigur sínar, að hann
ekki fær minn lærisveinn verið. 34. Saltið er
gott, en missi það krapt sinn, með hverju skal
það þá selta? 35. Það er þá hvorki á túnjørð,
né til áburðar hæfilegt, heldur kasta menn því
út. Hver eyru hefir að heyra, hann heyri!

15. Kapítuli.

Dæmisaga um þann týnda sauð, hinn mista pening og
þann tapaða son.

1. Þá komu til hans margir tollheimtu-
menn og bersyndugir að heyra kenningu hans;
2. en Fariseár og skriptlærðir ømuðust við því,
og spurðu, því hann tæki að sér bersynduga,
og hefði samneyti við þá. 3. Þá sagði Jes-
ús þeim þessa dæmisøgu: 4. hver er sá af
yður, er á hundrað sauði, og týnir einum af

þeim, ad hann ekki skilji þá níu og níutíu ept-
ir í audn, og fari ad leita þess, er týndur var,
þángad til hann finnur hann? 5. Og þegar
hann hefir fundid hann, leggur hann hann med
gledi á herdar sér, 6. og nær hann er heim
kominn, kallar hann saman vini sína og ná-
granna, og segir: gledjist med mér, eg hefi minn
saud aptur fundid, sem eg týndi. 7. Trúid
mér, meiri gledi mun á himni verda yfir ein-
um syndugum, sem bætir rád sitt, en yfir níu-
tíu og níu réttlátum, er ekki þurfa endurbótar
vid. 8. Edur hver er sú kona, sem á tíu pen-
inga, og týni hún einum, ad hún ekki kveiki
ljós, sópi húsid og leiti vandlega, til þess hún
finnur hann? 9. Og þegar hún hefir fund-
id hann, kallar hún á vinkonur sínar og
grannkonur, og segir: samgledjist med mér! eg
hefi minn pening aptur fundid, sem eg týndi.
10. Þannig munu einglar guds gledjast yfir ein-
um syndugum, sem bætir rád sitt. 11. Fram-
vegis sagdi hann: madur nokkur átti tvo sonu,
12. sá yngri þeirra sagdi vid fødur sinn: lát
mig fá þann hluta fjárins, sem mér ber; og
hann skipti milli þeirra fénu. 13. Skømmu
sídar tók sá yngri alt fé sitt og ferdadist í fjar-

lægt land; þar sóadi hann fé sínu í óhófsöm-
um lifnadi. 14. Nú er hann hafdi eydt öllum
eigum sínum, kom þar mikid hallæri í landid,
tók hann þá ad lída nauð, 15. fór hann þá
og hélt sig til eins borgarmanns þar í bygd-
arlaginu, sem sendi hann út á bú sitt, ad gæta
þar svína sinna; 16. girntist hann þá ad sedja
sig af drafi því, er svínin átu; einginn var sá,
er gæfi honum nokkud. 17. Nú sá hann ad
sér og sagdi: hversu marga daglaunamenn held-
ur fadir minn, sem hafa gnægd matar, en eg
ferst í húngri; 18. eg vil taka mig upp og fara
til födur míns, og segja vid hann: Fadir! eg
hefi misbrotid vid gud og þig, 19. og er ekki
leingur verdur ad heita sonur þinn. Lát þú
mig hafa árángur med einum af verkamönnum
þínum. 20. Bjóst hann þá til ferdar til föd-
ur síns; en er hann var enn nú lángt í burtu,
þekti fadir hans hann og kendi í brjósti um
hann, hljóp og féll um háls honum og kysti
hann. 21. En sonurinn sagdi vid hann: Fad-
ir minn, eg hefi misbrotid vid gud og þig, og
er nú ekki framar verdur ad heita sonur þinn.
22. Þá sagdi fadirinn vid þjóna sína: færid
híngad hina beztu skikkju og færid hann í, drag-

id hring á hönd hans og skó á fætur honum;
23. komid med alikálf og slátrid, svo vér get-
um matazt og verid gladir; 24. því þessi son-
ur minn, sem var daudur, er lifnadur aptur,
og hann, sem týndur var, er fundinn; tóku
menn nú ad gledjast. 25. En svo bar vid, ad
eldri bródir hans var á akri, og er hann kom
og nálgadist húsid, heyrdi hann samsaung og
dans; 26. kalladi hann þá á einn af þjón-
ustumönnunum, og frétti hann, hvad um væri;
27. hann sagdi: bródir þinn er kominn, og
fadir þinn hefir slátrad alikálfi, af því hann
heimti son sinn heilan heim. 28. Reiddist hann
þá og vildi ekki fara inn. Fadir hans fór því
út og baud honum inn ad koma. 29. Hann
sagdi vid födur sinn: í svo mörg ár hefi eg nú
þjónad þér og aldrei breytt út af bodum þín-
um, þó hefir þú aldrei gefid mér kidling, ad eg
mætti gledjast med vinum mínum; 30. en þessi
sonur þinn, sem sóad hefir aleigu sinni med
skækjum, er nú kominn, og hans vegna slátrar
þú alikálfi. 31. Hinn mælti: sonur minn, þú
ert alt af med mér, og allar mínar eigur heyra
þér til; 32. nú ættir þú ad vera gladur og í
gódu skapi, þar bródir þinn, sem daudur var,

er lifnadur aptur, og hann, sem týndur var, er fundinn.

16. Kapituli.

Dæmisagan um hinn ótrúa rádsmann; Jesús ávitar Fariseana, og segir dæmisøgu um Lazarus og hinn ríka.

1. En hann kom og svo þannig ad máli vid lærisveina sína: madur nokkur ríkur hafdi sér rádsmann, þann er rægdur var fyrir honum um þad, ad hann hefdi sóad hans gózi; 2. kalladi hann þá þenna fyrir sig og sagdi: hvi heyri eg þetta um þig? gjør þú reikningskap rádsmennsku þinnar, því þú getur ekki leingur verid rádsmadur minn. 3. Þá hugsadi rádsmadurinn: hvad skal eg nú til bragds taka? húsbóndi minn sviptir mig rádsmennskunni, eg megna ekki ad grafa, en skammast mín ad fara á vonarvol. 4. Sé eg, hvad eg skal gjøra, svo ad þeir, nær eg verd settur frá rádsmennskunni, skjóti skjólshúsi yfir mig. 5. Kalladi hann þá á hvern og einn af skuldunautum húsbónda sins; hinn fyrsta spurdi hann: hvad mikid ert þú skuldugur húsbónda minum? 6. Hann sagdi: hundrad tunnur vidsmjørs. Hinn mælti: tak handskript þína, set þig nid-

ur og skrifa þú snarlega fimtíu. 7. Þar ept-
ir sagdi hann vid annan: en hvad mikid ert
þú skuldugur? Hann sagdi: hundrad stórmæl-
ira hveitis; þá sagdi hann: tak þú handskript
þína, og skrifa þú áttatíu. 8. Þá hrósadi
húsbóndinn þeim rángláta rádsmanni, ad hann
hefdi breytt svo kænlega, því þessa heims børn
eru kænari vid samtída menn sína, en synir
ljóssins; 9. það segi eg ydur: gjørid ydur vini
af hinum svikſømu audæfum, svo nær þér far-
id hédan, ad þér þá verdid medteknir í þær ei-
lífu tjaldbúdir. 10. Sá, sem er trúr yfir litlu,
mun einnig vera trúr yfir miklu, og sá, sem
er ótrúr yfir litlu, mun og ótrúr vera yfir miklu.
11. Ef ad þér því ekki erud trúir yfir hinum
svikſømu audæfum, hver mundi þá trúa ydur
fyrir sannarlegum gædum? 12. Og ef þér
ekki sýnid trúmennsku í medferd þess, sem adr-
ir eiga, hver mun þá gefa ydur þad, sem yd-
vart er? 13. Einginn kann tveimur herrum
ad þjóna, því annadhvort hlýtur hann ad meta
þann eina midur, og hinn annan meira, edur
adhyllast þann eina og afrækja hinn. Þannig
getid þér ekki verid bædi þjónar guds og audsins.
14. Þá Fariſearnir, sem voru menn ágjarn-

ir, heyrdu alt þetta, gjørdu þeir gys ad honum; 15. hér til svaradi hann þeim: þér keppizt eptir ad sýnast réttlátir fyrir ødrum, en gud þekkir ydar hjørtu; því opt er þad, sem menn álíta ágætt, gudi andstyggilegt. 16. Løgmálid og spámennirnir giltu alt til Jóhannesar tíma; sídan hefir kendur verid lærdómurinn um guds ríki, og hver madur vill þreingja sér þar inn med valdi; 17. en audveldara er þad, ad himin og jørd forgángi, en ad hid minsta atridi af løgmálinu týnist. 18. Hver, sem segir skilid vid konu sína og geingur ad eiga adra, drýgir hór, og hver, sem tekur þá konu, sem skilid hefir sig frá manni sínum, drýgir hór.

19. Þad var einu sinni ríkismadur, sem klæddist purpura og dýrindis líni, og lifdi hvern dag í dýrlegum fagnadi. 20. Fyrir dyrum hans lá fátækur madur, er Lazarus hét, hladinn kaunum; 21. hann girntist ad sedja sig af molum þeim, er féllu af bordum ens ríka, og jafnvel hundar komu og sleiktu sár hans. 22. En svo bar vid, ad hinn fátæki dó og var borinn af einglum í fadm Abrahams; sømuleidis dó hinn ríki og var grafinn. 23. En er hann var í helvítis kvølum, þá hóf hann upp augu sín, og

sá Abraham áleingdar, og Lazarus í fadmi hans.
24. Þá kalladi hann og sagdi: fadir Abraham,
miskuna þú mér, og send Lazarus, ad hann
dýfi fíngurgómi sínum í vatn og kæli túngu
mína, því eg kvelst í þessum loga. 25. Þá
sagdi Abraham: minnstu þess, sonur, ad þú
nauzt hins góda í lífinu, en Lazarus ens vonda,
því verdur hann nú huggadur, en þú kvalinn.
26. Auk alls þessa er því svo varid, ad á med-
al vor og ydar er stór geimur, svo hvorki þeir,
sem vilja hédan til ydar, edur frá ydur til vor,
geta komizt yfir. 27. Þá sagdi hann: þá bid
eg þig, fadir, ad þú sendir hann í hús födur
míns, 28. því eg hefi fimm brædur, ad hann
vari þá vid, ad ekki komi þeir líka í þenna
kvalastad. 29. Þá sagdi Abraham: þeir hafa
Móses og spámennina, hlýdi þeir þeim. 30.
Hinn mælti: nei, fadir Abraham, heldur ef nokk-
ur daudra kæmi til þeirra, þá mundu þeir bæta
rád sitt. 31. Þá svaradi Abraham: ef þeir
ekki vilja hlýdnast Mósi og spámönnunum,
munu þeir ekki heldur trúa, þótt einhver daud-
ur upp risi.

17. Kapituli.

Jesús talar um hneykslanir, sáttgirni, trú; ad menn eigi ekki ad ætla til launa, þó þeir gjori skyldu sína; læknar tíu líkþráa; talar um, hverninn guds ríki koma muni.

1. Sídan sagdi hann vid lærisveina sína: ekki getur hjá því farid, ad ekki komi hneyksli,
en vei þeim, er því veldur. 2. Betra væri honum, ad mylnusteinn væri heingdur um háls honum, og honum væri sökt í sjó, en ad hann hneyksli einn af þessum smælingjum. 3. Gætid ydar því. Hafi einhver gjört á hluta þinn, þá átel hann, og idri hann þess, þá fyrirgef honum þad, 4. og þótt hann sjösinnum á degi hafi misgjört vid þig, og komi sjösinnum og segi sig idra þess, þá áttu ad fyrirgefa honum.
5. Einhverju sinni sögdu postularnir til drottins: auk þú oss trúna. 6. Þá sagdi hann: þó ydar trú væri ekki stærri, en svaradi mustardskorni, mundud þér geta sagt til þessa mórberjatrés: ríf þú þig upp med rótum, og festú aptur rætur í hafinu; þá mundi þad hlýda ydur. 7. Hver er sá af ydur, sem hefir þjón, er plægir jörd og gætir fjár, ad hann segi vid hann, nær hann kemur af akri, ad hann skuli

setjast til matar? 8. mun hann ekki fyrst segja:
bú þú mér kvøldverd, gyrd þú þig, og þjóna
þú mér, medan eg et og drekk, eptir þetta máttu
fá þér mat og drykk? hvort mun hann gjalda
þjóni þeim þakkir, þótt hann gjøri þad, sem
honum var bodid? eg held ekki. 10. Sömu-
leidis eigid þér ad segja, nær þér hafid gjørt
alt hvad ydur var bodid: ónýtir þjónar erum
vér, þar ed vér høfum einúngis gjørt hvad vor
skylda var.

11. Þegar hann var á ferd sinni til Jerú-
salem, og leid hans lá millum Samaria og Ga-
lilea, 12. og hann fór inn í þorp nokkurt, þá
mættu honum tíu menn líkþráir; þeir stódu
lángt frá, 13. kølludu og søgdu: Jesú meist-
ari, miskuna þú oss! 14. Og er hann leit þá,
sagdi hann: farid og sýnid ydur prestunum. En
svo bar vid, er þeir fóru, ad þeir urdu heil-
brigdir. 15. En einn af þeim, þegar hann sá,
ad hann var heill ordinn, snéri aptur og lof-
adi gud med hárri raustu, 16. og féll til fóta
Jesú og þakkadi honum; en þessi madur var
samverskur. 17. Þá sagdi Jesús: voru þeir
ekki tíu, sem heilbrigdir urdu? hvar eru hinir
níu? 18. Fundust eingir, sem vildu aptur snúa

og lofa gud, nema þessi útlendingur? 19.
Sídan sagdi Jesús vid hann: stattu á fætur,
og far þú leidar þinnar; þín trú hefir frelsad
þig.

20. Einhverju sinni spurdu Fariseár hann
ad, nær guds ríki mundi koma. Þá svaradi
hann þeim: guds ríki kemur ekki þannig, ad
á því beri; 21. og ekki verdur sagt: sjá, þad
er þar, eda þad er hér; því guds ríki er hid
innra í ydur. 22. Sídan sagdi hann til læri-
sveina sinna: sá tími mun koma, ad ydur mun
lánga eptir ad sjá einn dag mannsins sonar,
og þér munud ekki sjá hann. 23. Þá munu
sumir segja vid ydur: sjáid, hann er þar, hann
er hér; en farid ekki þángad og fylgid þeim
ekki; 24. því eins og leiptrandi elding lídur
frá einu skauti himins til annars, eins mun
og verda tilkoma mannsins sonar; 25. en ád-
ur hlýtur hann margt ad lída og fyrirlitinn
ad verda af þessarar aldar mönnum. 26. Því
eins og gekk til á dögum Nóa, eins mun til
gánga vid tilkomu mannsins sonar. 27. Þeir
héldu veizlur, tóku sér konur og giptust, alt til
þess dags er Nói fór inn í örkina og flódid
kom, sem eydilagdi þá alla. 28. Eins gekk til

á dögum Lots: þeir sátu að veizlum, keyptu,
seldu, plöntuðu og bygðu hús; 29. en á þeim
degi, þegar Lot fór út af Sódóma, rigndi eldi
og brennisteini af himni, sem eyðilagði þá alla.
30. Eins mun til gánga á þeim degi, þegar
mannsins sonur birtist. 31. Á þeim degi þá
varist sá, sem er á þaki uppi, að fara niður í
húsið að taka búsgögn sín; eins sá, sem er á
akri, að snúa aptur. 32. Munið til konu
Lots; 33. sá, sem þá vill forða lífi sínu, mun
týna því, en sá, sem stofnar því í hættu, mun
fá því borgið. 34. Trúið mér, á þeirri nóttu
munu tveir vera í einu hvílurúmi, sá eini mun
verða meðtekinn, og hinn eptirskilinn; 35. tvær
munu mala saman, önnur þeirra mun verða
meðtekin, hin eptirskilin. 36. Þá spurðu þeir
hann að: hvar þá herra? Hann sagði: þar
sem hræið er, þángað munu ernirnir safnast.

18. Kapítuli.

Jesús ræður til óþreytanlegra bæna; framsetur frásögunna um Fariseann og tollheimtarann; talar um úngbörn, um sjálfsafneitun, að hún muni endurgoldin verða; talar um sína pínu. Læknar blindan.

1. Þá sagði hann þeim dæmisögu upp á það,
að menn ættu stöðugt að biðja og ekki þreytast.

2. Í borg nokkurri (sagdi hann) var dómari, sem hvorki óttadist gud, né blygdadist fyrir mønnum. 3. Í sømu borg var ekkja, sem kom til hans, og mælti: lát þú mig ná rétti yfir mínum mótstødumanni; 4. en hann skeytti því ekki um hríd. Eptir þetta hugsadi hann: þótt eg ekki óttist gud, né skeyti um nokkurn mann, 5. þá samt vegna þess, ad ekkja þessi gjørir mér ónædi, vil eg láta hana ná rétti sínum, ad hún ekki ávalt komi til mín og naudi á mér. 6. Þá sagdi drottinn: gef þú gaum ad, hvad þessi ránglati dómari sagdi; 7. mundi þá ekki gud hjálpa sínum útvøldu, sem ákalla hann nótt og dag, þó hann fresti hjálpinni. 8. Trúid mér: hann mun snarlega hjálpa þeim. En þegar mannsins sonur kemur, hvort mun hann þá finna trú á jørdu? . . . . .

9. Einhverju sinni sagdi hann þeim, er þóktust ødrum betri og fyrirlitu adra, þessa dæmisøgu: 10. tveir menn fóru upp í musterid ad bidjast fyrir, sá eini var Farísei, hinn tollheimtumadur. 11. Faríseinn stód og badst þannig fyrir med sjálfum sér: gud, eg þakka þér, ad eg er ekki, sem adrir menn, ræningjar, órádvandir, hórkarlar, edur eins og þessi tollheimtumad-

ur. 12. Eg fasta tvisvar í viku, og geld tí-
undir af øllu því eg á. 13. En tollheimtu-
madurinn stód lángt frá, og vildi ekki hefja
augu sín til himins, heldur bardi sér á brjóst
og sagdi: gud, vert þú mér syndugum líknsam-
ur! 14. Trúid mér, ad þessi fór gudi þekk-
ari en hinn heim í sitt hús; því hver sem upp
hefur sjálfan sig, hann mun nidurlægjast, en
hver hann litillækkar sjálfan sig, hann mun upp-
hafinn verda.

15. Einhverju sinni færdu menn born til
hans, ad hann snerti þau. En er lærisvein-
arnir sáu þad, ávitudu þeir þá. 16. En Jes-
ús kalladi þau til sín og mælti: leyfid børn-
unum til mín ad koma og bannid þeim þad
eigi, því slíkra er guds ríki. 17. Trúid mér,
hver hann medtekur ekki guds ríki, eins og barn,
mun ekki innkoma í þad.

18. Þá spurdi høfdingi nokkur hann ad og
sagdi: gódi meistari, hversu skal eg breyta, svo
eg ødlist eilíft líf? 19. Honum svaradi Jes-
ús: hví kallar þú mig gódan? einginn er gód-
ur, nema gud einn. 20. Þú kant bodordin:
þú skalt ekki hórdóm drýgja, ekki mann vega,
ekki stela, ekki bera ljúgvitni, heidra fødur þinn

og móður þína. 21. Hann mælti: alls þessa
hefi eg gætt frá únga aldri. 22. Nær Jes-
ús heyrði það, sagði hann: enn er þér nokk-
urs ávant: sel þú alt hvað þú átt, og
skipt þú því með fátækum, munt þú þá
fjársjóð hafa á himni; kom þú síðan, og fylg
mér. 23. En er hann heyrði þetta, varð
hann mjög hryggur, því hann var auð-
maður mikill. 24. En er Jesús sá hann hryggj-
ast, sagði hann: hversu torvelt er það fyrir þá,
sem ríkir eru, að komast í guðs ríki. 25.
Hægra er úlvaldanum að fara í gegnum nálar-
augað, en ríkum manni í guðs ríki. 26. Þá
sögðu þeir, er þetta heyrðu: hver mun þá hólp-
inn verða? 27. Hann mælti: það, sem mönn-
um sýnist ómögulegt, er guði mögulegt.

28. Þá sagði Pétur: sjá, vér yfirgáfum alt
og gáfumst til fylgðar við þig. 29. Jesús
mælti: trú þú mér, að einginn er sá, sem yfir-
gefið hefir hús eður foreldri, bræður, konu eð-
ur börn, guðs ríkis vegna, 30. að hann ekki
fái það margfaldlega endurgoldið í þessu lífi,
og á síðan hið eilífa líf.

31. Þar eptir tók hann þá tólf til sín og
sagði við þá: nú förum vér til Jerúsalem, mun

þá fram koma alt það, sem skrifað er af spá-
mönnunum um mannsins son. 32. Hann mun
ofurseldur verða heiðingjum, hæddur, spottað-
ur, og spýtt á hann; 33. þeir munu og húð-
strýkja hann og lífláta, en á þriðja degi mun
hann upp rísa. 34. En þeir skildu ekkert af
þessu, það var þeim hulið, og þeir skynjuðu
ekki það, sem hann sagði þeim.

35. Þá þeir nálguðust Jerikó, sat blindur
maður við veginn og beiddist ölmusu. 36.
Nú er hann heyrði, að mikill fjöldi fólks fór
fram hjá, spurði hann, hvað um væri. 37.
Honum var sagt, að Jesús af Nazaret færi
þar hjá. 38. Þá kallaði hann og sagði: Jes-
ús, niðji Davíðs, miskuna þú mér! 39. En
þeir, sem á undan fóru, höstuðu á hann, að
hann þegði; en hann kallaði þess ákafar og
sagði: niðji Davíðs, miskuna þú mér! 40.
Þá nam Jesús staðar og bauð að leiða hann
til sín. Þegar hann nálgaðist, spurði Jesús
hann, 41. hvað hann vildi að hann gjörði
við hann. Hann mælti: það, herra, að eg fái
aptur sjón mína. 42. Jesús mælti: vertu
skygn, þín trú hefir hjálpað þér. 43. Og
strax fékk hann sjón sína, og fylgdi honum,

lofandi guð, og fólkið alt, er sá þetta, vegsamaði guð.

19. Kapituli.

Sakeus meðtekur Jesúm; Jesús framsetur dæmisøgu um dygga og ódygga meðferð feingins fjár: riður inn í Jerúsalem; hreinsar musterið, kennir þar, og menn leitast við að fyrirkoma honum.

1. Þegar hann ferðaðist gegn um Jerikó,
var þar maður nokkur, er Sakeus hét, 2. hann
var foríngi tollheimtumanna og auðugur að fé;
3. hann leitaði tækifæris að sjá Jesúm, en gat
ekki fyrir mannfjøldanum, því maðurinn var
lítill vexti; 4. hljóp hann þá fyrir, og klifraði
upp í eitt mórberjatré, að hann feingi séð Jesúm,
því leið hans lá þar fram hjá. 5. Þegar
nú Jesús kom þángað, varð honum litið upp,
sá hann, og sagði: Sakeus, skunda þú ofan,
því að í dag ber mér að dvelja í húsi þínu.
6. Hann fór þá ofan með flýti, og tók við honum
næsta glaður, 7. en allir, sem þetta sáu,
létu illa við og søgðu: hann tekur sér gistíngu
hjá bersyndugum. 8. Sakeus stóð fyrir honum,
og sagði við Jesúm: helmíng fjár míns
gef eg fátækum, og hafi eg nokkuð ránglega af
øðrum, gef eg honum ferfalt aptur. 9. Jes-

ús sagdi þá vid hann: í dag er heill sken húsi
þessu, því ad þessi madur er og af Abrahams
ætt, 10. en mannsins sonur er kominn ad leita
ad því, sem tapad var, og frelsa þad.
11. Sídan bætti hann vid þessari dæmisögu,
því nú var hann kominn í nánd vid Jerúsalem,
en þeir ætludu, ad guds ríki mundi nú strax
birtast; 12. hóf hann þar fyrir svo rædu sína:
madur nokkur edalborinn ferdadist í fjarlægt
land, ad hann afladi sér ríkis og kæmi sídan
heim aptur. 13. En ádur kalladi hann fyrir
sig tíu af þjónum sínum, og seldi þeim í hendur
tíu merkur, og mælti svo fyrir, ad þeir skyldu
kaupslaga med þær, þángad til hann kæmi aptur.
14. En borgarmönnum var illa til hans, og
sendu menn á eptir honum, er skyldu segja, ad
þeir vildu ekki hafa hann fyrir konúng yfir sig.
15. Nú er hann kom til baka og hafdi tekid
vid kóngsdæminu, baud hann ad kalla til sín
þjóna þá, er hann hafdi selt silfrid í hendur,
svo hann yrdi vís, hvad hver þeirra hefdi á-
batazt. 16. Kom þá sá fyrsti og sagdi: mörk
þín, herra, hefir ávartazt um tíu merkur. 17.
Konúngurinn mælti: vel sé þér, þú gódi þjón,
þú varst trúr yfir litlu, skaltu því fá yfirrád

yfir tíu borgum. 18. Nú kom annar og sagdi:
mörk þín, herra, hefir ávaxtazt um fimm merk-
ur. 19. Hann mælti sömuleidis vid þenna: þú
skalt og ráda yfir fimm borgum. 20. En nú
kom einn og sagdi: tak þú hér, herra, vid mörk
þinni, hverja eg hefi geymt í sveitadúki, 21.
því eg óttudumst þig, því þú ert madur hard-
drægur, vilt taka þad, sem þú ekki nidur lagdir,
og upp skera, hvar þú ekki hefir sád. 22. Vid
hann sagdi konúngurinn: þú fellir þig sjálfur,
þú illi þræll, þar þú vissir, ad eg er madur
hardur, sem tek þad, sem eg ekki hefi nidur lagt,
og sker þar upp, hvar eg ekki hefi sád; 23.
hví gafstu þá ekki fé mitt þeim í hendur, sem
verzla med peninga, svo eg gæti feingid þad
aptur med ábata, þá eg kæmi? 24. Þá sagdi
hann vid þá, er nær voru staddir: takid mörk-
ina frá honum, og gefid þeim, sem tíu merkur
hefir. 25. [Þeir mæltu: herra, hann hefir ád-
ur tíu]. 26. Eg segi ydur, ad hverjum, sem
hefir, mun meira gefid verda, en frá himum,
sem ekkert hefir, mun jafnvel tekid verda þad
hann hefir; 27. en þessa óvildarmenn mína,
sem ekki vildu hafa mig til konúngs yfir sér,
færid þá híngad, og takid þá af lífi fyrir aug-

um mér. 28. Og er Jesús hafdi þetta sagt,
hélt hann ferdinni áfram upp til Jerúsalem.
29. Nú er hann kom í grend vid Betfage
og Betanía hjá vidsmjörsvidar fjallinn, þá sendi
hann tvo af sínum lærisveinum og mælti: 30.
farid þid í þorp þad, sem gagnvart ykkur er,
og nær þid komid þar, munud þid finna fola
bundinn, hverjum einginn hefir ádur ridid,
leysid hann og leidid híngad. 31. En spyrji
einhver ykkur, hví þid leysid hann, þá svarid
honum, ad herrann þurfi hans. 32. Þeir fóru,
sem sendir voru, og fundu, eins og hann hafdi
sagt þeim; 33. en er þeir leystu folann, spurdu
eigendur hans, því þeir leystu hann. 34. Þeir
mæltu: herrann þarf hans vid; 35. og færdu
hann sídan til Jesú. Sídan köstudu þeir klæd-
um sínum yfir folann, og settu hann á bak.
36. En er hann fór á stad, breiddu menn klædi
sín á veginn. 37. Þegar hann kom þángad,
hvar farid er ofan af vidsmjörsvidar fjallinn,
tók allur flokkur lærisveina hans ad lofa gud
med hárri gledirauštu fyrir öll þau kraptaverk,
er þeir höfdu séd, med þessum ordum: 38.
vegsamadur veri konúngur sá, er kemur í nafni
drottins. Fridur sé á himni og dýrd í upp-

hæđum! 39. Nokkrir af Fariseum, sem voru í flokknum, sogđu þá viđ hann: meistari, hastađu á lærisveina þína. 40. Hann mælti: það segi eg yđur, ef ađ þessir þegđu, þá mundu steinarnir hrópa. 41. Nú er hann kom svo nær, ađ hann sá borgina, grét hann yfir henni og mælti: 42. æ, ađ þú ađ minsta kosti á þessum þínum degi vissir, hvađ til þinnar velferđar heyrđi, en nú er þér það hulið; 43. því ađ sá tími mun koma yfir þig, ađ óvinir þínir munu gjora hervirki um þig, setjast um þig og þrangva þér á alla vegu, 44. leggja þig ađ velli, og born þín, sem í þér eru, og ekki láta stein yfir steini standa, vegna þess ađ þú gafst ekki gaum ađ þínum vitjunartíma.

45. Síđan gekk hann inn í musteriđ, rak þá út, er seldu þar og keyptu, og mælti: 46. svo er ritađ, ađ mitt hús skuli vera bænahús, en þér hafiđ gjort það ađ ræningja bæli. 47. Daglega kendi hann í musterinu, en hinir æđstu prestar og skriptlærđu, samt foringjar fólksins, leituđust viđ ađ ráđa hann af dogum, 48. en þeir vissu ekki, hverninn þeir skyldu fara ađ því, því allur lýđurinn hné ađ honum og hlýddi á kenningu hans.

20. Kapituli.

Jesús vill ekki segja þeim skriptlærdu, hvadan hann hefdi sinn myndugleika: framsetur dæmisøguna um víngardsmennina, leysir úr spurningum og ávitar þá skriptlærdu.

1. Svo bar vid einhvern þessara daga, er
hann kendi lýdnum í musterinu og bodadi nád-
arlærdóminn, ad enir ædstu prestar, þeir skript-
lærdu og øldúngarnir geingu til hans, 2. og
spurdu hann: med hvada myndugleika gjørir þú
þetta, edur hver hefir gefid þér þetta vald? 3.
Jesús mælti: eg vil og spyrja ydur eins; seg-
id mér: 4. hvort var skírn Jóhannesar frá
himni, edur frá mønnum? 5. En þeir hugsudu:
ef vér segjum, ad hann hafi haft hana frá himni,
mun hann spyrja: því trúdud þér honum þá
ekki? 6. en ef vér segjum, frá mønnum, mun
allur lýdurinn berja oss grjóti; því hann trúdi,
ad Jóhannes væri spámadur; 7. kvádust þeir
því ekki vita þad. 8. Jesús mælti; eg segi yd-
ur þá ekki heldur, med hverjum myndugleika eg
gjøri þetta. 9. Sídan sagdi hann lýdnum þessa
dæmisøgn: madur nokkur plantadi víngard, og
leigdi hann vínyrkjumønnum, fór sídan og var
erlendis í lánga tíma. 10. Nú er tími var kominn,

sendi hann til vínyrkjumannanna þjón sinn, ad þeir gyldi honum þad ákvedna af áverti víngardsins; en víngardsmennirnir tóku hann og bördu, og sendu hann aptur tómhentan; 11. sídan sendi hann annan þjón, þennan bördu þeir einninn, lögdu honum hádúngar til, og sendu hann aptur tómhentan; 12. enn nú sendi hann hinn þridja, þann lemstrudu þeir sárum og ráku í burt; 13. þá sagdi eigandi víngardsins: hvad skal eg nú til ráds taka? Eg vil senda einkason minn; vera má, þá þeir sjá hann, ad þeir beri virdíngu fyrir honum. 14. En er vínyrkjumennirnir sáu hann, báru þeir rád sín saman og sögdu: þessi er erfínginn, látum oss koma og ráda hann af dögum, svo vér náum arfinum. 15. Sídan hröktu þeir hann út úr víngardinum, og drápu hann. Hverninn mun nú eigandi víngardsins breyta vid þá? 16. Hann mun koma og ráda þessa vínyrkjumenn af dögum, og leigja víngard sinn ödrum. En er þeir heyrdu þetta, sögdu þeir: verdi þad aldrei. 17. En hann leit til þeirra og mælti: hvad þýdir þad þá, sem stendur í ritníngunni: sá steinn, hverjum húsasmidir burtköstudu, hann er nú hornsteinn ordinn; 18. hver, sem fellur um þenna stein, mun sundur-

molast, en á hvern sem hann fellur, þann mun
hann merja. 19. Þá leitudust þeir ædstu prest-
ar og enir skriptlærdu vid ad leggja hendur á
hann, en þeir þordu þad ekki fyrir fólkinu, því
þeir skildu, ad hann hafdi sagt þessa dæmisögu
upp á þá.

20. Þeir héldu nú vörd á honum og settu
út njósnarmenn, er láta skyldu, sem væru
þeir rádvandir, ad þeir gæti feingid á ord-
um hans, og afhent hann yfirvaldinu og á
vald landstjórnarans. 21. Þessir spurdu og
mæltu: vér vitum, meistari, ad þú segir og kenn-
ir þad, sem rétt er, og gjörir þér eingan manna
mun, heldur kennir þú sannan guds veg. 22.
Leyfist oss ad gjalda keisaranum skatt, edur ekki?
23. En er hann merkti þeirra fláttskap, sagdi
hann: hvad freistid þér mín? 24. Sýnid mér
peninginn; hvers mynd er á honum, og hvers yfir-
skript hefir hann? þeir sögdu: keisarans. 25. Hann
mælti: gjaldid þá keisarunum, hvad keisarans er,
og þad gudi, sem guds er. 26. Þannig gátu þeir
ekki feingid á ordum hans í vidurvist lýdsins, en
undrudust svör hans og þögnudu.

27. Þá komu nokkrir af Saddúseum, sem neita
því, ad framlidnir menn upp risi, og spurdu hann

á þessa leid: 28. meistari, Móses hefir bodid
oss, ad ef einhver missir bródur síns, þess er
kvæntur var og dó barnlaus, skuli bródir hins
dáua gánga ad eiga konu hans og þannig halda
vid ættlegg bródur síns. 29. Nú voru sjø bræd-
ur; sá fyrsti kvongadist og deydi barnlaus, 30.
svo giptist hún ødrum, og þessi deydi einninn
barnlaus, 31. sídan þeim þridja, og svo fram-
vegis, og eingum þeirra vard barna audid, og
svo dóu þeir; 32. seinast allra þeirra deydi og
konan. 33. Nú er menn upp rísa, hvers þess-
ara eiginkona verdur hún þá, því allir sjo hofdu
átt hana? 34. Jesús sagdi: hér í heimi kvong-
ast menn, og konur giptast, 35. en þeir, sem
verdir álitast ad ødlast annad líf og upp rísa
frá daudum, munu hvorki kvongast né giptast,
36. því úr því þeir eru upp risnir, geta þeir
ekki framar dáid, heldur eru þeir einglum líkir
og guds børn. 37. En ad daudir upp risi,
þad hefir og Móses sýnt í greininni um þyrni-
runninn, hvar hann kallar drottinn gud Abra-
hams, gud Isaaks og gud Jakoks; 38. en gud
er ekki gud daudra, heldur lifendra, því fyrir
guds krapt lifa þeir allir. 39. Þá svorudu
nokkrir af þeim skriptlærdu og søgdu: meistari,

ágætlega svaradir þú. 40. Og þeir dirfdust
ekki framar ad spyrja hann nokkurs; 41. en
hann spurdi þá þannig: því segja menn Krist
ad vera son Davids? 42. Þar sjálfur David
segir í sálmabók sinni: drottinn sagdi mínum
drottni: 43. sittú mér til hægri handar, til þess
eg hefi gjört óvini þína skør fóta þinna. 44.
Hafi nú David kallad hann herra, hverninn
kann hann þá ad heita hans sonur?

45. En í áheyrn alls lýdsins sagdi hann
svo vid lærisveina sína: 46. varid ydur vid
hinum skriptlærdu, sem þykir ágæti í ad gánga
í sídum klædum og láta heilsa sér á manna-
mótum, sitja í fyrirsæti í samkunduhúsum, og
efstir til bords í veizlum. 47. Þeir eru þad,
sem út sjúga hús ekkna og bidja lángar bænir
af hræsni. Þeir munu þess þýngra straffi mæta.

21. Kapituli.

Jesús hrósar gjøf ekkjunnar, er lagdi í féhirzlu guds; talar um musterisins og Jerúsalems eydileggingu, og enda heimsins; kennir daglega í musterinu.

1. Þá leit hann upp, og sá þá ena ríku, er
løgdu gjafir sínar í féhirzlu musterisins; 2.
vard honum þá litid til einnar ekkju fátækrar, er

lagdi þar inn tvo smápeninga. 3. Þá sagdi hann: trúid mér, þessi fátæka ekkja hefir meira lagt en nokkur annara; 4. því hinir allir hafa lagt í féhirzlu guds af því, sem þeir høfdu afgángs, en þessi gaf af fátækt sinni aleigu sína.

5. Þá nokkrir tøludu um, ad musterid væri prýdt med føgrum steinum og heitgjøfum, ansadi hann: 6. þeir dagar munu koma, ad af þessu, sem þér nú sjáid, mun ekki steinn yfir steini standa, sem eigi verdi nidur rifinn. 7. Nær verdur þad, meistari, spurdu þeir, og hvad skal til marks hafa um þad, hve nær slíkt eigi ad ske? 8. Hann svaradi: gjaldid varhuga vid, ad þér verdid ekki slekadir, því margir munu koma í minu nafni og segja sig Krist ad vera, og nú sé tíminn kominn, en fyllid ekki flokk þeirra. 9. Nær þér heyrid um stríd og upphlaup, þá skelfizt ekki, því þetta mun á undan fara, en endirinn er samt ekki strax kominn. 10. Framvegis sagdi hann vid þá: ein þjód mun rísa upp gegn annari, og eitt ríki gegn ødru; 11. þá munu á ýmsum stødum verda landskjálftar, hallæri og drepsóttir; þá munu sjást ógurlegir fyrirburdir og undur mikil á himnum; 12. en ádur en alt þetta kemur fram, munu

þeir leggja hendur á ydur, ofsækja ydur, framselja ydur í samkundnhús og fángelsi, og draga ydur min vegna fyrir konúnga og landstjóra.
13. Og þetta mun koma fram vid ydur til vitnisburdar. 14. Látid ydur því fast í hnga vera, ad þér ekki fyri fram búid ydur undir málavørn ydar; 15. því eg mun gefa ydur málsnilli og vizku, hverri allir mótstodnmenn ydar ekki munu megna ad mótmæla edur móti ad standa.
16. Þér munud jafnvel framseldir verda af foreldrum, systkinum, frændum og vinum, og nokkra af ydur munu þeir lífláta, 17. og allir munu ydur min vegna ad hatri hafa; 18. en ekkert hár af ydar høfdi skal þó farast. 19. Látid stødnglyndi vera vorn sálum ydar. 20. En nær þér sjáid Jerúsalem umkríngda af herflokkum, þá vitid, ad eydilegging hennar er í nánd. 21. Sá sem þá er í Júdealandi, flýi hann til fjalla, og hver sem í borginni er, flytji hann þadan; en þeir sem á landsbygdinni eru, fari þeir ekki inn í borgina, 22. því ad þessir eru hennar strøffunardagar, og mun þá fram koma alt þad hér um er ritad. 23. Þúng munu þá verda kjør óléttra kvenna, og þeirra, sem born hafa á brjósti, því mikil harmkvæli munu þá

verda í landinu, og hegníng yfir þessum lýd;
24. menn munu falla fyrir sverds-eggjum, og
herleiddir verda medal allra þjóda, og Jerú-
salem mun fóttrodin verda af heidnum mönn-
um, til þess þeirra tíd er á enda. 25.
Fyrirburdir munu sjást á sólu, túngli og stjörn-
um, og á jördu ángist medal þjódanna, og ráð-
leysa og örvinglan manna á milli. 26. Sjór
og haf mun þá þjóta, menn munu þá deya af
ángistarfullri eptirvæntingu þess, er yfir allan
heiminn mun koma, því kraptar himnanna munu
hrærast, 27. og þá munu menn sjá mannsins
son komanda á skýunum med makt og mikilli
dýrd. 28. Þegar þetta tekur til ad ske, þá
litid upp og upp hefjid ydar höfud, því ad lausn
ydar er í nánd. 29. Hér vid bætti hann þessu
dæmi: gætid ad fíkjutrénu og ödrum trjám;
30. þegar aldini þeirra taka út ad springa,
þá sjáid þér á þeim, ad sumarid er í nánd.
31. Sömuleidis og þér, nær þér sjáid þetta
fram koma, þá vitid, ad guds ríki er í nánd.
32. Eg segi ydur fyrir satt, ad þessi
kynslód mun ekki undir lok lidin, ádur
en alt þetta fram kemur. 33. Himin og
jörd munu farast, en mín ord aldrei. 34.

34. En gætid ydar, ad hjörtu ydar ekki ofþýng-
ist vid óhóf í mat edur drykk edur búksorg, ad
ekki komi þessi dagur á ydur óvart; 35. því
eins mun hann koma og tálsnara yfir alla þá,
sem á jördu búa. 36. Verid því ávalt vak-
andi og stödugt á bænum, svo þér verdid á-
litnir þess verdugir, ad umflýa alt þetta, sem
fram mun koma, og mæta frammi fyrir manns-
ins syni.

37. Um daga kendi hann í musterinu, en
um nætur var hann utan borgar á því svo kallada
vidsmjörsvidar fjalli; 38. en fólkid flyktist hvern
morgun í musterid ad heyra hann.

22. Kapituli.

Gydingar rádgast um ad fyrirkoma Jesú; Júdas svik-
ur hann; Jesús etur páskalambid og innsetur kvöld-
máltidina; áminnir til audmýktar og hughreystir læri-
sveinana; fyrir segir Péturs hrösun, og þær freistingar,
sem lærisveinunum séu búnar; Jesú sálar-ángist í gras-
gardinum; hann er tekinn höndum; Péturs afneitun;
Jesús er spottadur og sleginn; játar sig Krist ad vera.

1. Nú nálgadist hátídin ósýrdu braudanna,
sem páskar heita. 2. Þá báru enir ædstu prest-
ar og skriptlærdir rád sín saman um, hvernin

þeir skyldu ráða hann af dögum, því þeir voru
hræddir við alþýðuna. 3. En þá fór Sat-
an í Júdas, er kendur var við Kariot, einn af
þeim tólf; 4. hann fór og kom að máli við þá æðstu
presta og varðmanna foringjana um það, hvern-
inn hann skyldi koma honum á vald þeirra. 5.
Við þetta glöddust þeir, og sömdu við hann
um að gefa honum fé þar til. 6. En hann
gekkst undir þetta, og sætti tækifæri að koma
honum á vald þeirra, án þess að upphlaup yrði.
7. Nú kom dagur enna ósýrðu brauðanna,
þegar páskalambinu skyldi slátra. 8. Þá sendi
Jesús Pétur og Jóhannes, og sagði: farið þér
og matbúið páskalambið fyrir oss, svo vér neytum
þess. 9. Þeir spurðu, hvar hann vildi láta
matbúa. 10. Þegar þið, sagði hann, komið í
borgina, mun mæta yður maður, sem ber vatns-
krús, fylgið honum til þess húss, sem hann
fer inn í, 11. og segið svo húsbóndanum: meist-
arinn spyr þig, hvar það herbergi sé, hvar hann
geti neytt páskalambsins með lærisveinum sín-
um; 12. mun hann þá sýna yður loptsal mik-
inn, vel upp búinn; búið þar til matar. 13.
Þeir fóru og fundu alt, eins og hann hafði
fyrir sagt, og matreiddu þar páskalambið. 14.

Nú er tími var til, gekk hann undir borð, og
þeir tólf postular með honum. 15. Þá sagði
hann: hjartanlega hefir mig lángað eptir að
neyta þessarar páskamáltíðar með yður, áður
en eg líð; 16. því trúið mér: eg mun ekki
neyta hennar framar, til þess eg fæ hana enn
þá fullkomnari í guðs ríki. 17. Þá tók hann
bikarinn, gjørði guði þakkir og mælti: með-
takið hann, og skiptið honum meðal yðar; 18.
því eg segi yður satt, að eg mun ekki vín drekka,
til þess guðs ríki kemur. 19. Síðan tók
hann brauðið, gjörði guði þakkir, braut það,
gaf þeim það og mælti: þetta er minn líkami,
sem fyrir yður verður gefinn, gjørið þetta í
mína minníngu. 20. Sømuleiðis bikarinn að
enduðum kvøldverði, og mælti: þessi bikar er sá
nýi sáttmáli, (sem staðfestist) með mínu blóði,
sem fyrir yður verður úthelt. 21. En sjá,
sá, sem mig svíkur, situr til borðs með mér.
22. Um mannsins son mun að sönnu fara,
eins og ályktað er, en vei þeim manni, sem
svíkur hann. 23. Þá tóku þeir að spyrjast á,
hver sá væri af þeim, er þetta mundi fremja.

24. Síðan hófst kappræða meðal þeirra um
það, hver þeirra væri mestur; 25. þá sagði

hann vid þá: konúnga, sem ríkjum ráda, og
maktarmenn kalla menn nádugа herra; 26. en
þanninn skal þad ekki vera medal ydar, held-
ur á sá, sem mestur er ydar á milli, ad
hegda sér, sem væri hann minnstur, og sá, sem
yfirrádin hefir, eins og væri hann þjón hinna.
27. Því hver er meiri, sá sem situr til bords,
edur hinn, sem þjónar fyrir bordi? er þad ekki
sá, sem til bords situr? en eg er medal ydar,
sem þjónustumadur. 28. Þér erud þeir, sem
stödugir hafid verid med mér í freistíngum mín-
um; 29. eg heiti ydur og hér med ríki, eins
og fadir minn hefir heitid mér, 30. svo ad
þér skulud sitja til bords med mér í ríki mínu;
líka skulud þér sitja í hásætum og dæma allar
tólf Israels kynkvíslir.

31. Enn framar sagdi drottinn: Símon, Sí-
mon, gæt þú þess, ad Satan hefir leitazt vid
ad sælda ydur sem hveiti, 32. en eg hefi bed-
id fyrir þér, ad þín trú ekki skyldi þrotna, og
þegar þú loksins snýrd ad þér, þá styrk þú trú
brædra þinna. 33. Pétur mælti: reidubúinn er
eg, herra, ad fylgja þér jafnvel í fángelsi og
dauda. 34. Jesús mælti: sannlega segi eg þér
þad, Pétur, ad þú munt þrisvar hafa neitad því,

ad þú þektir mig, ádur en haninn gelur í dag.
35. Sídan spurdi hann þá: þegar eg sendi yd-
ur án pýngju, mals og skóa, hvort brast ydur
þá nokkud? Ekkert, sogdu þeir. 36. Þá sagdi
hann: en hver ydar sem nú hefir pýngju edur
mal, taki hann þad, og sé sá nokkur, sem ekki
hefir, selji hann yfirhofn sína, og kaupi sverd;
37. þvi eg segi ydur: ad nú hlýtur þad ad
koma fram á mér, sem skrifad er: „medal ill-
virkja er hann talinn", og þad sem um mig er
spád, mun nú rætast. 38. Þeir mæltu: vér
hofum tvo sverd. Hann kvad þad nóg vera.
39. Sídan gekk hann út úr borginni og fór,
sem hann var vanur, til vidsmjorsvidar fjalls-
ins, og fylgdu honum lærisveinar hans. 40.
Þegar hann var þángad kominn, þá sagdi hann:
bidjid, ad þér fallid ekki í freistni. 41. Gekk
hann þá frá þeim nær einn steinsnari, féll á
kné og bad á þessa leid: 42. fadir, ó ad þú
vildir taka þenna bikar frá mér! en verdi samt
þinn, en ekki minn vilji! 43. birtist honum þá
eingill af himni, sá ed styrkti hann; 44. og er
hann var staddur í daudans ángist, tók hann
enn ákafar ad bidja; en sveiti hans var sem
blód-dropar, er falla á jordu. 45. Sídan

stóð hann upp frá bæn sinni, kom til lærisveina
sinna, og hann fann þá sofandi af hrygð. 46.
Þá sagði hann við þá: hví sofið þér? rísið
upp og biðjið, að þér fallið ekki í freistni.

47. Meðan hann var þetta að mæla, þá kom
flokkur manna, og fyrir honum sá áminnzti
Júdas, einn af þeim tólf. Hann veik sér að
Jesú, og mintist við hann. 48. Jesús mælti:
Júdas, svíkur þú mannsins son með kossi?
49. En er þeir, sem með honum voru, sáu, hvað
verða mundi, sögðu þeir: herra, eigum vér ekki
að bregða sverði? 50. Og einn af þeim hjó
til þjóns ens æðsta prests, og sneið af honum
hans hægra eyra. 51. Jesús mælti: látið hér
við staðar nema; hrærði við eyra þjónsins, og
læknaði hann. 52. Síðan sagði Jesús til þeirra
æðstu presta og fyrirliða varðmanna musterisins,
samt öldúnganna: þér hafið farið með sverðum
og korkum til að höndla mig, eins og ræníngja;
53. en á hverjum degi hefi eg verið hjá yður
í musterinu, og þér hafið eigi lagt hendur á mig,
en þessi er yðar tími og myrkranna veldi.

54. Nú er þeir höfðu handtekið hann, færðu
þeir hann í hús ens æðsta prests; en Pétur
fylgði eptir áleingðar. 55. Höfðu menn kveykt-

an eld í midjum hallargardinum, og sezt vid hann; tók Pétur sér þá sæti vid hann medal þeirra. 56. En er ambátt nokkur sá hann vid eldinn, stardi hún á hann og mælti: þessi madur var med honum; 57. en hann neitadi því og sagdi: kona, eg þekki ekki þann mann. 58. Litlu sídar sá hann annar madur og sagdi: þú ert og einn af þeim; en Pétur kvad nei vid því. 59. Nú er lidinn var hér um bil einn tími, styrkti annar madur þetta og sagdi: í sannleika var þessi madur med honum, því hann er galverskur. 60. Pétur mælti: eg skil ekki, madur, hvad þú segir; og strax sem hann var þetta ad tala, gól haninn. 61. En drottinn snéri sér vid, og leit til Péturs, mintist þá Pétur þess, er drottinn hafdi sagt, ad ádur en haninn galadi, mundi hann þrisvar hafa afneitad sér; 62. gekk hann þá út og grét sáran.

63. En þeir menn, sem höfdu Jesúm í vardhaldi, gjördu gys ad honum, og bördu hann, 64. byrgdu fyrir augu hans og slógu í andlit honum, og sögdu: spá þú, hver var sá, sem bardi þig? 65. Og margt annad sögdu þeir hádunglegt vid hann.

66. Ad morgni söfnudust saman öldúngar

lýðsins, enir æðstu prestar og skriptlærðir, og
færðu hann í ráðstofu þeirra. 67. og krofðu
hann að segja sér, hvort hann væri Kristur.
Hann mælti: þó eg segi yður það, þá trúið
þér því ekki; 68. en spyrji eg yður nokkurs,
þá svarið þér mér ekki, eða látið mig lausan;
69. en frá þessum tíma mun mannsins sonur
sitja til hægri handar guðs kraptar. 70. Þá
spurðu þeir allir: ert þú þá guðs sonur?
Hann mælti: þér segið satt, því eg em það.
71. Þá sögðu þeir: hvað þurfum vér nú fram-
ar vitna við, þar vér höfum sjálfir heyrt það
af hans munni?

23. Kapituli.

Pilatus úrskurðar, að Jesús sé saklaus; sendir hann til Heródesar; lætur Barabbas lausan, en fordæmir Jesúm. Símon ber hans kross. Jesús bannar Jerúsalems dætrum að gráta yfir sér; er krossfestur og biður fyrir sínum óvinum; hann er spottaður; yfirskriptin; annar ræninginn umvendist. Jesús deyr; undur við Jesú dauða; hans greptrun.

1. Þá stóð upp allur mannfjöldinn og færði
hann til Pilatusar, 2. og tók til að áklaga
hann með svo feldum orðum: þenna mann
höfum vér fundið að afvegaleiða alþýðuna, og

banna ad gjalda keisaranum skatt, og segja sig
ad vera konúnginn Krist. Þá spurdi Pílatus
hann: ertú konúngur Gydínga? Jesús mælti:
rétt segir þú. 4. Þá sagdi Pílatus til enna
ædstu presta og lýdsins: ekkert finn eg sak-
næmt hjá þessum manni. 5. En þeir voru
því ákafari og sögdu: hann hefir uppæst fólk-
id med kenníngum sínum í öllu Gydíngalandi,
alt frá Galílea og híngad. 6. Nú er Pílatus
heyrdi nefnt Galílea, spurdi hann, hvort þessi
madur væri galverskur: 7. og er hann vard
þess vís, ad hann var úr veldi Heródesar,
sendi hann hann til Heródes, sem um þessar
mundir var í Jerúsalem. 8. Þegar Heródes
sá Jesúm, vard hann næsta gladur, því leíngi
hafdi hann lángad til ad sjá hann, því hann
hafdi heyrt margt af honum sagt, vænti hann
nú ad sjá eitthvert teikn af honum. 9. Spurdi
Heródes hann næsta á marga vega, en hann
svaradi eingu. 10. Geingu þá fram enir ædstu
prestar og skriptlærdir, og áklögudu hann hard-
lega; 11. en Heródes og strídsmenn hans hæddu
hann, og gjördu gys ad honum, lögdu yfir
hann skínandi klædi og sendu hann aptur til
Pílatusar. 12. Á þessum sama degi urdu

þeir Pilatus og Heródes vinir, því ádur hafdi
verid fjandskapur þeirra á milli. 13. Nú lét
Pilatus samankalla ena ædstu presta, höfdingj-
ana og fólkid, og tók svo til orda: 14. þér
hafid fært mér þenna mann, svo sem þann, er
frásnéri lýdnum; en sjáid, nú í ydar vidurvist
hefi eg rannsakad málefni hans og ekki fundid
hann sekan um nokkud þad, er þér ákærid hann
fyrir. 15. Ekki heldur Heródes, því til hans
sendi eg ydur sjálfa. Sjáid nú, ekkert er þad
af honum drýgt, sem dauda sé vert, 16. ætla
eg því ad refsa honum og láta hann lausan.
17. (En hann vard ad gefa þeim lausan einn
bandingja á hverri hátíd); 18. þá kalladi all-
ur lýdurinn og sagdi: lát þú aflífa þenna, en
gef oss Barabbas lausan. 19. En þessi Bar-
abbas var, fyrir upphlaup í borginni og mann-
dráp, settur í myrkvastofu. 20. Pilatus tal-
adi enn þá til þeirra, og vildi láta Jesúm
lausan; 21. en þeir hrinu upp og sögdu: kross-
festú hann, krossfest þú hann! 22. Í þridja
sinni sagdi Pilatus: hvad hefir þá þessi mad-
ur ilt adhafzt? ekkert hef eg fundid þad, hvar
fyrir hann sé dauda sekur; eg vil því refsa
honum og láta hann lausan. 23. En þeir

stódu því fastar á med miklum óhljódum, og
krøfdu, ad hann skyldi krossfestast; og óhljód
þeirra og enna ædstu presta tóku yfir. 24.
Þá lagdi Pilatus þann úrskurd á, ad þeirra
vilji skyldi ske, 25. og gaf þeim ad bón þeirra
þann lausan, sem fyrir upphlaup og manndráp
hafdi verid settur í myrkvastofu, en Jesúm fram-
seldi hann eptir vild þeirra.

26. Þegar þeir leíddu hann út, tóku þeir
mann nokkurn, Símon frá Kyrene, sem kom
af akri, og løgdu krossinn upp á hann, ad hann
bæri hann eptir Jesú. 27. Mikill fjoldi fólks
og kvenna fylgdi honum eptir, sem hørmudu
og grétu yfir honum. 28. Þá snéri Jesús
sér til þeirra og mælti: þér, Jerúsalems dæt-
ur, grátid ekki yfir mér, heldur yfir sjálfum
ydur, og børnum ydrum; 29. því trúid, mér,
ad þeir tímar munu koma, ad menn munu segja:
sælar eru óbyrjur og þau módurlíf, er ekkert
fóstur báru, og þau brjóst, er ekki voru mylkt.
30. Þá munu menn segja til fjallanna: hrynj-
id oss; og til hálsanna; hyljid oss; 31. ef menn
fara svo med hid græna tréd, hversu mun þá
fara fyrir hinu visnada. 32. Med honum voru
færdir til lífláts tveir illrædismenn.

33. Þegar þeir voru komnir til þess stadar,
sem kalladur er hausaskeljastadur, þar kross-
festu þeir hann og þessa íllrædismenn, annan
til hægri handar honum, en hinn til vinstri.
34. En Jesús sagdi: fadir, fyrirgef þeim, þeir
vita ekki hvad þeir gjøra. Sídan skiptu þeir
klædum hans, og vorpudu þar um hlutkesti.
35. Og fólkid stód og horfdi á; en hofd-
íngjarnir gjordu og gys ad honum, og søgdu:
ødrum hefir hann hjálpad, hjálpi hann nú sjálf-
um sér, ef hann er Kristur, hinn útvaldi guds.
36. Somuleidis hæddu hann strídsmennirnir,
komu og báru honum súrt vín, og sogdu: 37.
ef þú ert konúngur Gydínga, þá frelsadu sjálf-
an þig. 38. Yfirskript var og yfir honum rit-
ud á grisku, rómversku og ebresku, þannig
hljódandi: „þessi er konúngur Gydínga."
39. En annar af þeim illvirkjum, sem heingdir
voru, spottadi hann og sagdi: sértu Kristur, þá
frelsadu sjálfan þig og okkur. 40. Þá tók hinn
til orda, ávitadi hann og sagdi: hrædist þú
ekki gud, þar sem þú þó lídur sama straff? 41.
Vid lídum ad sonnu maklega fyrir okkar athæfi,
en þessi hefir ekkert ilt adhafzt. 42. Þá sagdi
hann vid Jesúm: minnst þú mín, herra, þegar

þú kemur í ríki þitt! 43. Jesús mælti: sann-
lega segi eg þér: í dag skaltu vera með mér í
Paradís. 44. Það var um sjöttu stund, að
myrkur kom yfir alt landið, sem varaði alt til
ennar níundu, og sólin misti sinnar birtu; 45.
þá rifnaði og fortjald musterisins að endilaungu.
46. Og Jesús kallaði hárri raustu og sagði:
faðir, í þínar hendur fel eg minn anda; og er
hann hafði þetta mælt, uppgaf hann sinn anda.
47. Nú er hundraðshöfðínginn sá þessa atburði,
vegsamaði hann guð og sagði: sannlega hefir
þessi maður verið réttlátur; 48. og alt fólkið,
sem komið hafði að horfa á þetta, þegar það
sá, hvað skeði, barði það sér á brjóst, og snéri
heimleiðis; 49. en allir þeir, sem honum voru
kunnugir, og konur þær, er honum höfðu fylgt
úr Galilea, stóðu lángt frá, og sáu þetta.

50. En sjá, þá kom maður, Jósep að nafni,
hann var ráðherra, góður maður og réttvís.
51. Þessi maður hafði ekki samþykt ráðum
þeirra og athöfnum; hann var frá borginni
Arimatea í Júdea, og vænti guðs ríkis. 52.
Þessi maður gekk til Pílatusar, og bað hann
um líkama Jesú; 53. tók hann síðan niður,
sveipaði hann í líni, og lagði hann í höggna

steingrof, í hverja ekkert lík hafði áður lagt
verið. 54. Þetta var aðfángadaginn, og hvíld-
ardagurinn fór í hönd.
55. En konur þær, er með Jesú höfðu kom-
ið úr Galílealandi, fylgdu og eptir, skoðuðu
legstaðinn, og sáu, hvernin lík hans var lagt;
56. snéru síðan heim og tilbjuggu ilmandi smyrsl;
en um helgina héldu þær kyrru fyrir, eptir því
sem lögmálið bauð.

24. Kapituli.

Einglar boða kvinnunum Jesú upprisu; Jesús birtist þeim tveimur, sem geingu til Emaus, og þeim tíu; heimfærir upp á sig spádómana, og lofar lærisveinunum heilögum anda; upp stígur til himna.

1. Þann fyrsta dag vikunnar, strax er lýsti
af degi, komu þær til legstaðarins, og höfðu
með sér smyrsl þau, er þær höfðu tilbúið, og
nokkrar aðrar konur með þeim; 2. fundu þær
þá steininn veltan frá legstaðar mynninu, 3.
geingu síðan inn og fundu ekki lík drottins Jesú.
4. en meðan þær voru að undrast yfir þessu,
þá sjá, tveir menn stóðu hjá þeim í skínandi klæð-
um. 5. Við þetta urðu þær hræddar, og hneigðu
andlit sín til jarðar; þá sögðu þeir: hví leitið

þér ens lifanda medal daudra? 6. ekki er hann
hér, hann er upprisinn; minnizt þess, er hann
sagdi ydur, medan hann var enn nú í Galílea,
7. og kvad svo ad ordi: mannsins syni byrj-
ar ad verda seldur í hendur illra manna og
krossfestast, og upp rísa á þridja degi. 8.
Mintust þær þá þessara orda, snéru heim frá
legstadnum, og kunngjördu alt þetta þeim ellefu
og hinum ödrum. 10. Þessar konur voru:
María frá Magdölum, Jóhanna og María,
módir Jakobs, og adrar med þeim, er færdu
postulunum þessa fregn. 11. En þeir héldu
þetta vera hégóma, og festu ekki trú til þess;
12. en Pétur stód þó upp, hljóp til legstadar-
ins, gægdist inn og sá tómar líkblæurnar liggja
þar; fór hann sídan heim og undradist þad,
er skeð var.

13. Svo bar vid, ad þenna sama dag fóru
tveir af þeim til þorps nokkurs, sem heitir
Emaus; þad er hér um hálfa adra mílu frá
Jerúsalem; 14. voru þeir þá ad tala sín á
milli um alt þad, er vid hafdi borid. 15. Var
þá svo vid, er þeir voru ad tala um þetta og
spyrja hvor annan, ad sjálfur Jesús nálægd-
ist þá og kom í ferdina, 16. en þeirra augu

voru svo haldin, ad þeir þektu hann ekki. 17.
Þá sagdi hann: hvad er þad, sem þid erud ad
tala um ykkar á milli á leid ykkar, og erud
svo hryggvir? 18. Þá svaradi annar honum,
sem Kleófas hét: ert þú sá eini medal adkom-
andi manna í Jerúsalem, sem ekki veizt, hvad
þar á þessum døgum hefir vidborid. 19. Jes-
ús spurdi, hvad þad væri? Þeir søgdu: hvern-
inn farid var med Jesús frá Nazaret, sem
var spámadur og máttugur í ordum og verk-
um, ad guds og allra manna vitni; 20. hvern-
inn enir ædstu kennimenn og fyrirlidar fólks vors
fram seldu hann til dauda, og krossfestu hann.
21. En vér hugsudum, ad hann mundi vera
sá, sem frelsa ætti Israel; og ofan á alt þetta
er í dag sá þridji dagur, sídan þetta skedi. 22.
Auk þessa hafa kvinnur nokkrar hrædt oss,
þær er árla voru vid legstad hans, 23. en fundu
ekki líkid, og þóktust hafa séd eingla, sem høfdu
sagt, ad hann væri lifandi; 24. sídan fóru
nokkrir af þeim, sem med oss voru, til legstad-
arins, og fundu alt, eins og konurnar høfdu
sagt, en hann sáu þeir ekki. 23. Þá sagdi hann
vid þá: en hvad þér erud heimskir, og tregir á
ad trúa því, sem spámennirnir hafa sagt! 26.

átti ekki Kristur ad lída þetta og inn gánga
svo í sína dýrd? 27. Byrjadi hann þá á Móses
og øllum spámønnunum, og útlagdi fyrir þeim
alt þad í ritníngunum, er hlýddi upp á hann.
28. Nú tóku þeir ad nálgast þorpid, til hvers
þeir ætludu, lét hann þá, sem ætladi hann leingra
ad fara; 29. en þeir bádu hann innilega ad
vera hjá þeim, og søgdu: vertu hjá oss, því
kvøld er komid og dagur lidinn; fór hann þá
inn í þorpid og var med þeim. 30. En svo
bar vid, þá hann sat til bords med þeim og
hann tók braudid, gjørdi gudi þakkir, braut þad
og deildi medal þeirra, 31. ad þá opnudust
þeirra augu, svo þeir þektu hann, en þá hvarf
hann þeim. 32. Þá søgdu þeir hver vid ann-
an: hitnadi okkur ekki um hjartarætur, þá hann
taladi vid okkur á veginum og útlagdi fyrir okk-
ur ritníngarnar? 33. Stódu þeir þá strax upp
og fóru aptur til Jerúsalem; þar fundu þeir
þá ellefu samansafnada, og þá, sem med þeim
voru, 34. sem søgdu, ad drottinn væri sann-
arlega upprisinn og hefdi birzt Símoni; 35.
en hinir søgdu frá því, sem vid hafdi borid á
veginum, og hverninn þeir hefdu þekt hann, í
því hann braut braudid.

36. Þegar þeir voru að tala um þetta, stóð
hann sjálfur meðal þeirra og sagði: friður sé með
yður! 37. Við þetta urðu þeir næsta hrædd-
ir, því þeir hugsuðu, að þeir sæu anda; hann
mælti: 38. hvað hræðizt þér, og hví vakna hjá
yður slíkar hugrenningar? 39. skoðið hendur
mínar og fætur, að það er eg. Þreifið á mér,
og gætið að; andi hefir hvorki hold né bein,
eins og þér sjáið mig hafa; 40. og þegar hann
hafði þetta mælt, sýndi hann þeim hendur sín-
ar og fætur. 41. En er þeir af fögnuði og
undrun ekki vildu trúa þessu, sagði hann: hafið
þér hér nokkuð til matar? 42. Þeir lögðu þá
fyrir hann stykki af steiktum fiski og nokkuð af
hunángsköku, 43. og neytti hann þessa að þeim
ásjáandi.

44. Hann sagði til þeirra: þetta er það, sem
eg sagði yður, meðan eg var enn með yður,
að á mér ætti að rætast alt það, sem ritað er
um mig í lögbók Móses, spámönnunum og
sálmunum. 45. Opnaði hann þá hugskot þeirra,
svo þeir skildu ritningarnar, 46. og sagði til
þeirra: svo er skrifað, þannig átti Kristur að
líða og upprísa frá dauðum á þriðja degi, 47.
og láta í sinn umboði kunngjöra öllum þjóð-

um sidbót og fyrirgefningu syndanna, og skyldi
fyrst byrja í Jerúsalem. 48. En þér erud
vottar alls þessa. 29. Sjáid, eg mun senda
yfir ydur þad, sem minn fadir hefir heitid; en
þér skulud halda kyrru fyrir í borginni, þar til
þér hafid íklædzt krapti frá hædum.

50. Sídan fór hann med þeim út til Betania,
hóf upp hendur sínar og blessadi þá; 51. en
medan hann var ad blessa yfir þá, skildist hann
frá þeim og vard upp numinn til himna. 52.
En þeir féllu fram og tilbádu hann. Snéru
sídan aptur til Jerúsalem næsta gladir, 53. og
voru stoduglega í musterinu, lofandi gud og
vegsamandi.

Jóhannesar Guðspjall.

---

1. Kapituli.

Uppruni og holdgan Jesú Krists; vitnisburdur Jóhannesar skírara; Andrés, Filippus, Pétur, Natanael og enn ónefndur lærisveinn finna Jesú.

1. Í upphafi var ordid og ordid var hjá
gudi, og ordid var gud. 2. Pad var í upp-
hafi hjá gudi. 3. Allir hlutir eru fyrir þad
gjørdir, og án þess er ekkert til ordid, sem til
er. 4. Í því var líf, og lífid var ljós mann-
anna; 5. og ljósid skein í myrkrinu, og myrkr-
id medtók þad ekki. — 6. Madur nokkur var
sendur af gudi, hann hét Jóhannes. 7. Þessi
kom til vitnisburdar, ad hann vitnadi um ljós-
id, svo allir trydu fyrir hans vitnisburd. 8.
Ekki var hann ljósid, heldur átti hann ad vitna

um ljósid. 9. Þad var hid sanna ljós, sem
upplýsir hvern mann, er kom í heiminn. 10.
Þad var í heiminum, og heimurinn var fyrir
þad gjørdur og þekti hann þó ekki. 11. Hann
kom til sinna, og hans eigin medtóku hann ekki.
12. En svo mørgum, sem hann medtóku og á
hann trúdu, gjørdi hann kost á ad verda guds
børn, 13. ekki þeim, sem fæddir voru af blód-
inu, né holdsins vild, né mannsins vilja, held-
ur af gudi. 14. Og ordid vard madur, sem bjó
med oss, fullur nádar og sannleika, og vér sáum
hans dýrd, dýrd sem þess eingetna fødursins.
15. Um þenna vitnadi Jóhannes berlega og sagdi:
þessi er sá, um hvern eg sagdi: eptir mig mun koma
sá, sem var fyrri en eg, því hann var á undan mér.
16. Af hans nægtum høfum vér allir medtek-
id nád á nád ofan. 17. Løgmálid var oss
gefid fyrir hønd Mósis, en nádin og sannleik-
urinn veittist fyrir Jesúm Krist. 18. Einginn
hefir nokkurn tíma sjed gud; sá eingetni son-
urinn, sem er í fødursins skauti, hann hefir
sagt oss af honum.

19. Og þessi er Jáhannesar vitnisburdur,
þegar Gydingar sendu frá Jerúsalem presta og
Levíta til ad spyrja hann ad, hver hann væri.

20. Hann játti og neitadi ekki, og sagdi: ekki
em eg Kristur. 21. Þeir spurdu þá: hvad ertu
þá? ertu þá Elías? Hann svaradi: ekki em eg.
Ertu þá spámadurinn? og hann svaradi: nei.
22. Þá sögdu þeir vid hann: hver ertu? seg
oss þad, svo vér getum gefid svar þeim, er oss
sendu; hvad segir þú af sjálfum þér? 23. Hann
svaradi: eg er rödd þess, sem hrópar í eydi-
mörku: gjörid beinan veg drottins, eins og
Esajas spámadur hefir sagt. 24. En þeir, sem
sendir höfdu verid, voru Fariseár. 25. Þeir
spurdu hann þá, og sögdu: hví skírir þú, ef þú
ert hvorki Kristur, né Elías, né spámadurinn?
26. Jóhannes svaradi þeim og sagdi: eg skíri
í vatni, en sá er nú kominn medal ydar, sem
þér þekkid ekki, sá sem koma mun eptir mig, 27.
hvers skóþveingi eg em ekki verdugur ad leysa.
28. Þetta skedi í Betanía hinumegin vid ána
Jórdan, þar sem Jóhannes skírdi.

29. Daginn eptir sér hann Jesúm koma til
sín og segir: sjá þad guds lamb, sem burt ber
heimsins synd. 30. Hann er sá, um hvern eg
sagdi: eptir mig mun koma madur, sem var á
undan mér; því hann var fyrri en eg. 31.
En eg þekti hann ekki, en til þess kom eg ad

skíra með vatni, að Gyðingar feingju hann að
þekkja. 32. Jóhannes vitnaði og þetta: eg sá
andann niður fara af himni, sem dúfu, og nema
staðar yfir honum. 33. Eg þekti hann ekki,
en sá sem sendi mig til að skíra með vatni,
hann sagði mér: sá sem þú sér andann koma
yfir og staðnæmast yfir, hann er sá, sem skírir
með heilögum anda. 34. Þetta sá eg, og eg
vitna, að þessi sé sonur guðs.

35. Daginn eptir var Jóhannes þar aptur
staddur; og tveir af hans lærisveinum; 36. og er
hann horfði á Jesúm, hvar hann gekk, sagði
hann: sjá það guðs lamb! 37. Þessir tveir
lærisveinar heyrðu hann tala þetta, og fóru ept-
ir Jesú. 38. En Jesús leit við, og þá
hann sá þá fara eptir sér, sagði hann: hvers
leitið þér? 39. Þeir sögðu: Rabbí (það þýð-
ir lærimeistari), hvar áttu heima? Hann sagði:
komið og sjáið. 40. Þeir komu og sáu, og voru
hjá honum daginn þann, en þetta gjörðist að
liðnu nóni. 41. Annar af þessum tveimur,
sem heyrðu þetta af Jóhannesi og geingu ept-
ir Jesú, var Andrés bróðir Símonar Péturs.
42. Hann finnur fyrst bróður sinn Símon og
segir við hann: við höfum fundið Messías, það

útleggst, sá smurði, og hann fylgði honum til
Jesú. 43. En er Jesús leit hann, sagði hann:
þú ert Símon, sonur Jónasar, þú skalt heita
Kefas, það er, bjarg (Pétur). 44. Daginn
eptir ætlaði Jesús að fara til Galílea; hann
hitti þá Filippus og sagði til hans: fylg þú
mér, 45. en Filippus var frá Betsaída, borg
þeirra Andrésar og Péturs. 46. Filippus fann
Natanael og sagði til hans: vér höfum fundið
þann, sem Móses skrifaði um í lögmáls bókinni
og spámennirnir, Jesúm son Jóseps af Naza-
ret. 47. Natanael svaraði: getur nokkuð gott
komið frá Nazaret? Filippus svaraði: kom þú
og sjá. 48. Jesús sá Natanael koma til sín
og sagði um hann: sjá, þessi er sannur Gyð-
ingur, í hverjum eingin svik eru. 49. Nata-
nael sagði: hvernig þekkir þú mig? Jesús
svaraði og sagði til hans: áður en Filippus
kallaði þig, sá eg þig, þar sem þú varst undir
fíkjutrénu. 50. Natanael svaraði og sagði til
hans: Rabbí, þú ert sonur guðs, þú ert Ísra-
els konúngurinn. 51. Jesús svaraði og sagði
til hans: þú trúir því, af því eg sagði þér:
eg sá þig undir fíkjutrénu; annað þessu meira
muntu fá að sjá. 52. Og hann sagði til hans:

sannlega segi eg ydur: hér eptir munud þér sjá himininn opinn og eingla guds upp fara og nidur stiga til mannsins sonar.

2. Kapituli.

Brúdkaupid í Kana; fyrsta ferd Jesú til Jerúsalem, og gjordir hans þar.

1. Og á þridja degi var haldid brúdkaup
í Kana í Galilea. 2. Þar var Jesú módir,
en Jesú og hans lærisveinum var líka bodid til
brúdkaupsins. 3. Og er vín þraut, sagdi módir
Jesú til hans: þeir hafa ekki vín. 4. Jesús
sagdi til hennar: módir, hvad kemur þad vid
þér og mér? minn tími er enn ekki kominn.
5. Módir hans sagdi til þénaranna: hvad helzt
hann segir ydur, þad gjörid. En þar voru sex
vatnsker af steini, sett þángad, af þvi Gydingar
þvo sér opt, og tók hvert þeirra tvo edur
edur þrjá mælira. 7. Jesús sagdi til þeirra:
fyllid nú kerin med vatni, og þeir fyltu þau á
barma. 8. Þá sagdi hann til þeirra: ausid
nú af, og færid forstodumanni veizlunnar, og
þeir gjordu svo. 9. En sem hann smakkadi
vatnid, sem ordid var ad víni og vissi ekki hvadan
þad var komid (en þénararnir, sem vatnid

jusu, vissu það), kallaði hann á brúðgumann
og sagði: 10. allir menn veita fyrst góða vín-
ið, en þegar gestirnir taka ölvaðir að verða, þá
hið lakara; þú hefir geymt góða vínið þángað
til nú. 11. Þetta, sem Jesús gjörði í Kana í Gali-
lea, var það fyrsta af jarteiknum hans. Og
hann opinberaði sína dýrð, og hans lærisvein-
ar trúðu á hann.

12. Eptir þetta fór Jesús til Kapernaum,
hann og móðir hans, bræður og lærisveinar, en
voru þar ekki marga daga, því páska-hátíð Gyð-
ínga fór í hönd. 13. Þá ferðaðist Jesús upp
til Jerúsalem. 14. Þar fann hann í muster-
inu þá, sem seldu naut, sauði og dúfur, og þá
menn sitjandi, er höfðu umskipti á peningum.
15. Hann gjörði sér þá svipu úr koðlum og
rak alla út úr musterinu, bæði sauðina og naut-
in, steypti niður peningum og hratt um borð-
um þeirra, sem skiptu um peninga, 16. en sagði
við þá, sem dúfurnar seldu: takið þetta héðan
og gjörið ekki hús míns föðurs að verzlunar-
búð. 17. En lærisveinum hans kom í hug,
að skrifað hafði verið: vandlæti vegna þíns húss
uppetur mig. 18. Gyðingar tóku þá til orða
og sögðu til hans: hvert jarteikn sýnir þú oss

þad, ad þetta megir gjøra? 19. Jesús svaradi
þeim og sagdi: nidurbrjótid þetta musteri, en eg
mun reisa þad á þrem døgum. 20. Þá søgdu
Gydíngar: musteri þetta var verid ad byggja í
fjørutiu og sex ár, og þú mundir reisa þad á
þremur døgum? 21. En hann taladi um musteri
síns líkama. 22. Þar fyrir kom hans læri-
sveinum í hug, þá hann var risinn frá dauð-
um, ad hann hafdi þetta talad, og trúdu ritn-
íngum og því, sem Jesús hafdi talad. 23. Med-
an Jesús var í Jerúsalem á páska hátídinni,
trúdu margir á hann, af því þeir sáu þau teikn,
er hann gjørdi. 24. En Jesús trúdi þeim ekki
fyrir sér, 25. því hann þekti alla, og þurfti þess
ekki, ad nokkur vitnadi um manninn, því hann
vissi, hvad med manninum bjó.

3. Kapituli.

Samtal vid Nikódemus um endurfædingu, trú og gód-
verk. Jesús skírir, og Jóhannes. Þessi vitnar enn
um Jesúm.

1. En þar var madur nokkur af flokki Farí-
seauna, er hét Nikódemus, einn af høfdingum
Gydinga. 2. Hann kom til Jesú um nótt og
sagdi til hans: meistari, vér vitum, ad þú ert

lærifadir, kominn frá gudi, því einginn getur
gjørt þau jarteikn, sem þú gjørir, nema gud sé
med honum. 3. Jesús svaradi og sagdi til
hans: sannlega, sannlega segi eg þér: madurinn
getur ekki notid guds rikis, nema hann endur-
fædist. 4. Nikódemus segir til hans: hvernig
getur madur fædzt, þá hann er ordinn gamall?
getur hann aptur komizt í kvid módur sinnar
og fædzt? 5. Jesús svaradi: sannlega, sann-
lega segi eg þér: ef madurinn fædist ekki af vatni
og anda, getur hann ekki feingid inngaungu í
guds riki. 6. Pad sem af holdi er fædt, það
er hold, og hvad sem af andanum er fædt, það
er andi. 7. Undrast þú ekki, ad eg sagda þér:
ydur byrjar ad endurfædast. 8. Vindurinn blæs,
hvar sem hann vill, og þú heyrir hans þyt, en
ekki veiztú, hvadan hann kemur edur hvert hann
fer; eins er því varid med hvern, sem af and-
anum er faddur. 9. Nikódemus svaradi og
sagdi til hans: hvernig má þetta ske? 10. Jes-
ús svaradi og sagdi til hans: ertú lærimeistari
Gydinga, og veizt ekki þetta? 11. Sannlega,
sannlega segi eg þér: vér tølum, þad vér vit-
um, og vitnum, þad vér séd høfum, og vorn
vitnisburd medtakid þér ekki. 12. Ef ad þér

trúið mér ekki, þegar eg segi ydur jarðneska hluti, hvernig munuð þér þá trúa, ef eg segi ydur himneska hluti? 13. Einginn hefir stig-
ið til himins, nema sá, sem niðursté af himni, mannsins sonur, sem er á himni. 14. Og eins
og Móses upphóf høggorminn á eyðimørkinni, svo á mannsins sonur að verða upphafinn,
15. til þess að hver, sem á hann trúir, ekki tapist, heldur hafi eilíft líf. 16. Því svo elsk-
aði guð heiminn, að hann gaf sinn eingetinn son, til þess að hver, sem á hann trúir, ekki tapist, heldur hafi eilíft líf. 17. Því ekki sendi
guð sinn son í heiminn til að dæma heiminn, heldur til þess að heimurinn frelsaðist fyrir hann. 18. Hver á hann trúir, dæmist ekki, en
hver hann trúir eigi, sá er nú þegar dæmdur, því hann trúði ekki á nafn guðs eingetins son-
ar. 19. En þessi er dómurinn: ljósið kom í
heiminn, og menuirnir elskuðu myrkrið meir en ljósið, því þeirra verk voru vond. 20. Hver,
sem ílt aðhefst, hatar ljósið og kemur ekki til ljóssins, svo verk hans verði ekki uppvís. 21.
En sá, sem sannleikanum hlýðir, hann kemur til ljóssins, svo verk hans verði opinber, því
þau eru gjørð að guðs vilja.

22. Eptir þetta kom Jesús og hans læri-
sveinar til Júdea: 23. þar var hann med þeim
og skirdi; en Jóhannes skirdi í Ainon ná-
lægt Salem, því þar var vatn mikid. Þángad
komu menn og létu sig skira; 24. því ekki var
enn búid ad kasta Jóhannesi í myrkvastofu. 25.
Þá vard þræta milli Jóhannesar lærisveina og
Gydings nokkurs um hreinsunina. 26. Og þeir
komu til Jóhannesar og søgdu: meistari, sá
sem var med þér hinumegin Jórdanar, hverj-
um þú gafst vitnisburdinn, sjá þú, þessi skirir,
og allir koma til hans. 27. Jóhannes svar-
adi: madurinn getur ekkert tekid, nema honum
sé gefid þad af himni. 28. Þér erud minir vott-
ar, ad eg sagdi: ekki em eg Kristur, en eg er
sendur á undan honum. 29. Sá sem brúdina hefir,
hann er brúdgumi, en brúdgumans vinur, sem
stendur hjá honum og heyrir hann, gledst mjøg vid
rødd brúdgumans. Þessi min gledi er nú full-
komnud. 30. Hann á ad vaxa, en eg ad minka.
Sá sem kom ofan ad, er øllum ædri. 31.
Sá sem er af jørdu, hann er af jørdu og tal-
ar af jørdu. Sá, sem kom af himni, er yfir
øllum; 32. og þad, sem hann hefir heyrt og
séd, þad vitnar hann, og enginn medtekur hans

vitnisburd. 33. En sá sem medtekur hans vitn-
isburd, sá kannast vid, ad gud hafi efnt sín
fyrirheit. 34. Sá sem gud sendi, talar guds
ord, því ekki gefur gud andann af skornum
skamti. 35. Fadirinn elskar soninn og hefir
gefid alla hluti í hans hönd. 36. Hver sem
trúir á soninn, sá hefir eilíft líf, en hver, sem
ekki hlýdnast syninum, skal ekki sjá lífid, held-
ur varir guds reidi yfir honum.

4. Kapituli.

Jesús talar vid þá samversku; umvendir mörgum sam-
verskum; fer til Galilea og Nazaret; læknar þjón kon-
úngsmannsins í Kapernaum.

1. Þegar drottinn fékk þad ad vita, ad Farí-
searnir höfdu frétt, ad hann drægi til sín fleiri
lærisveina og skírdi fleiri en Jóhannes; 2. Jes-
ús skírdi samt ekki sjálfur, heldur hans læri-
sveinar: 3. fór hann burtu úr Júdea og kom
aptur til Galilea. 4. En hann vard ad ferd-
ast um Samaría. 5. Þá kom hann ad borg í
Samaría, sem heitir Sikkar; hún er nálæg því
landi, sem Jakob gaf syni sínum Jósep. 6.
Jesús, sem var vegmódur, settist nidur vid brunn-
inn; þad var um hádegi. 7. Þar kom þá kona
nokkur samversk til ad ausa vatn. Jesús sagdi

vid hana: gef þú mér ad drekka; 8. því læri-
sveinar hans voru farnir inn í borgina ad kaupa
mát. 9. Sú samverska kona ansadi og sagdi
til hans: hvernig stendur á því, ad þú sem ert
Gydingur, bidur mig, konu samverska, ad gefa
þér ad drekka? því ekki hafa Gydingar um-
geingni vid samverska menn. 10. Jesús svar-
adi og sagdi henni: ef þú þektir guds gjøf og
hver sá er, sem segir vid þig, gef mér ad drekka,
þá mundir þú bidja hann ad gefa þér lifandi
vatn. 11. Konan sagdi til hans: þú hefir ekk-
ert ad ausa med, og djúpt er nidur í brunn-
inn; hvadan hefir þú þá hid lifanda vatn? 12.
edur ertu meiri fødur vorum Jakob, sem gaf
oss brunninn og drakk sjálfur af honum, og
hans synir og hans fénadur? 13. Jesús svar-
adi henni og sagdi: þann þyrstir aptur, sem
drekkur af þessu vatni, 14. en hinn, sem drekk-
ur af því vatni, er eg mun gefa, skal ad eilífu
ekki þyrsta, heldur mun þad vatn, sem eg mun
gefa honum, verda í honum ad lind uppsprett-
andi til eilífs lífs. 15. Konan segir þá vid
hann: herra, gef mér þetta vatn, ad mig þyrsti
ekki framar og eg þurfi ekki ad koma hingad
til ad ausa vatn. 16. Jesús sagdi: far þú,

kalladu mann þinn, og kom þú svo hingad.
17. Konan svaradi og sagdi: eg á eingan mann.
Jesús sagdi til hennar: rétt segir þú, ad þú
eigir eingan mann; 18. því þú hefir átt fimm
menn, og sá, sem þú nú hefir, er ekki þinn mad-
ur; þad sagdir þú satt. 19. Konan segir þá
til hans: herra, eg sé, ad þú ert spámadur.
20. Fedur vorir hafa tilbedid á þessu fjalli, en
þér segid, ad í Jerúsalem sé stadurinn, hvar
eigi ad tilbidja. 21. Jesús segir henni: kona,
trú þú mér, sá tími kemur, ad þér hvorki mun-
ud tilbidja födurinn á þessu fjalli né í Jerú-
salem. 22. Þér tilbidjid þad, sem þér ekki þekk-
id; vér þekkjum þad, sem vér tilbidjum, því af
Gydingum er hjálprædid. 23. En sá tími kem-
ur og er nú þegar kominn, ad sannir tilbidj-
endur munu tilbidja gud í anda og sannleika,
því fadirinn leitar þeirra, sem þannig tilbidja
hann. 24. Gud er andi, og þeir, sem hann
tilbidja, eiga ad tilbidja hann í anda og sann-
leika. 25. Konan segir þá til hans: eg veit,
ad Messías kemur (Messías er sama og Krist-
ur); þegar hann kemur, mun hann kunngjöra
oss alla hluti. 26. Jesús segir til hennar: eg
sem vid þig tala, eg er þad. 27. Rétt í því

komu hans lærisveinar ad, og hnykti þeim vid,
ad hann taladi vid konuna; þó sagdi einginn:
hvad ertu ad bidja hana um, edur hvad ertu
ad tala vid hana? 28. Konan skildi þar ept-
ir vatnsfötu sína og gekk inn í borgina og sagdi
fólkinu: 29. komid ad sjá mann, sem sagdi mér
alt hvad eg hefi adhafzt; mundi ekki þessi vera
Kristur? 30. Menn geingu þá út úr borg-
inni og komu til hans. 31. Medan á þessu
stód, voktu lærisveinarnir máls vid hann og
sögdu: 32. meistari, et þú. Hann ansadi þeim:
eg hefi þá fædu ad eta, sem þér ekki vitid af.
33. Lærisveinarnir sögdu þá hver vid annan:
ætla nokkur hafi fært honum mat? 34. Jes-
ús segir þeim: minn matur er ad gjora vilja
þess, sem mig sendi, og leysa af hendi hans
verk. 35. Segid þér ekki, enn þá eru fjórir
mánudir, svo kemur uppskeran? sjá, eg segi yd-
ur, lítid upp og sjáid akrana, þeir eru þegar
hvítir til uppskeru. 36. Hver, sem uppsker,
fær laun og safnar ávexti til eilífs lífs, svo
ásamt fagni bædi sá, sem sáir, og sá, sem upp-
sker; 37. því hér sannast ordtækid: annar sáir
og annar uppsker. 38. Eg hefi sent ydur til
ad uppskera þad, sem þér ekki unnud ad; adr-

ir unnu, og þér hafid geingid ad þeirra vinnu.
39. En margir samverskir menn úr þeirri borg
trúdu á hann fyrir konunnar ord, sem vitnadi:
hann hefir sagt mér alt, sem eg hefi adhafzt.
40. Þegar nú samverskir komu til hans, beiddu
þeir hann ad vera hjá sér, og hann var hjá
þeim tvo daga; 41. og miklu fleiri trúdu fyr-
ir hans ord, og sögdu vid konuna: 42. vér
trúum nú ekki framar fyrir þín ord, því vér
höfum sjálfir heyrt, og vitum, ad þessi er sann-
arlega heimsins frelsari Kristur.
43. En eptir tvo daga hélt hann þadan og
fór til Galilea; 44. en sjálfur Jesús vitn-
adi, ad spámadur feingi ekki heidur í eigin föd-
urlandi. 45. En þegar Jesús kom í Galilea,
tóku Galileamenn vid honum, sem höfdu sjed alt
þad, er hann á hátídinni hafdi gjört í Jerúsal-
em; því líka höfdu þeir sókt þángad hátídina.
46. Þá kom Jesús aptur til Kana í Gali-
lea, hvar hann hafdi gjört vatnid ad víni. Og
konúngsmadur nokkur var sá, hvers sonur lá
sjúkur í Kapernaum. 47. Þegar þessi frétti,
ad Jesús væri kominn frá Júdea til Galilea,
fór hann til hans og bad hann koma ad lækna
son sinn; því hann lægi daudvona. 48. Jes-

ús sagdi til hans: þér trúid ekki, nema
þér sjáid tákn og stórmerki. 49. Kon-
úngsmadurinn sagdi: herra, kom þú, ádur
en sonur minn andast. Jesús segir til hans:
far þú, sonur þinn lifir. 50. Og madurinn
trúdi því ordi, sem Jesús taladi til hans, og
fór. 51. En ádur en madurinn komst heim,
mættu honum þjónar hans og søgdu: sonur
þinn lifir. 52. Þá spurdi hann þá ad, nær hon-
um hefdi farid ad létta; og þeir søgdu hon-
um: i gær aflidanda hádegi yfirgaf sóttin hann.
53. Þá sá fadirinn, ad þad var á þeim tíma,
er Jesús hafdi sagt: sonur þinn lifir. 54.
Og hann trúdi, og alt hans heimafólk. Þetta
var hid annad jarteikn, sem Jesús gjørdi, þeg-
ar hann kom til Galilea frá Júdea.

5. Kapituli.

Jesús læknar þann vid Betesda laug á sabbatsdegi,
sem veikur hafdi verid i 38 ár, forsvarar verkid.

1. Eptir þetta var hátíd Gydinga, og Jes-
ús fór upp til Jerúsalem. 2. En i Jerúsal-
em er laug vid saudaportid, sem kallast á he-
bresku Betesda, og hefir fimm forbyrgi. 3. Í
þessum lá allur fjøldi veikra manna, blindra,

haltra, visinna, sem bidu vatnsins hræringar.
4. Því á vissum tímum sté eingill nidur í laugina
og hrærdi upp vatnid, en hver sem fór fyrstur í
laugina, eptir ad vatnid hafdi verid hrært, hann
vard alheill, hver veiki sem hann þjádi. 5.
Madur nokkur var þar, sem veikur hafdi ver-
id í þrjátíu og átta ár. 6. Þegar Jesús sá
þenna liggja, og vissi, ad hann hafdi þegar
leingi legid, segir hann vid hann: viltu verda
heill? 7. Sá veiki svaradi honum: herra, eg
hefi eingan til, sem láti mig í laugina, þegar
vatnid hrærist upp; svo þegar eg kem, er ann-
ar kominn nidur í þad á undan mér. 8. Jes-
ús segir til hans: stattu upp, tak sæng þína og
gakk; 9. og strax vard madurinn heill, tók upp
sængina og gekk, en sá dagur var helgidagur.
10. Því sögdu Gydingar vid þann læknada
mann: þad er helgidagur, þér leyfist ekki ad
bera sængina. 11. Hann svaradi þeim: sá sem
mig gjördi heilan, hann sagdi mér: ber þú
sæng þína og gakk. 12. Þeir spurdu þá: hver
er sá madur, sem sagdi þér: ber þú sæng þína
og gakk? 13. En sá læknadi vissi ekki, hver
sá var, því Jesús hafdi í kyrrþey farid burtu,
en þraung var mikil á stadnum. 14. Eptir

þetta hitti Jesús hann í musterinu og sagdi til
hans: sjá, nú ertu ordinn heill, syndga þú ekki
framar, ad ekki vilji þér annad verra til. 15.
Madurinn gekk burt og kunngjordi Gydingum,
ad Jesús væri sá, sem hefdi gjørt sig heilbrigd-
an, 16. og vegna þess ofsóktu Gydingar Jes-
úm, ad hann gjordi þetta á helgum degi. 17.
En Jesús svaradi þeim: fadir minn vinnur til
þess nú, og eg vinn og. 18. Vegna þess leit-
udust Gydingar enn heldur vid ad ráda hann
af dögum, af því hann ekki einúngis braut helg-
ina, heldur kalladi gud födur sinn, og gjørdi
sjálfan sig gudi jafnan.

19. Jesús svaradi þá og sagdi til þeirra:
sannlega, sannlega segi eg ydur: sonurinn get-
ur ekkert gjört af sjálfum sér, nema þad, sem
hann sér fødurinn gjøra, því þad sem hann
gjörir, þad gjörir og sonurinn sømuleidis. 20.
Því fadirinn elskar soninn og sýnir honum alt
þad, er hann sjálfur gjörir; og hann mun sýna
honum meiri verk en þessi, svo ydur mun furda.
21. Því ad eins og fadirinn upp vekur dauda
og lífgar, þannig lífgar og sonurinn þá, sem
hann vill. 22. Ekki dæmir fadirinn nokkurn,
heldur hefir hann falid syninum á hendur all-

an dóm, 23. svo að allir heiðri soninn, eins
og þeir heiðra föðurinn. Hver sem ekki heiðrar
soninn, sá heiðrar ekki föðurinn, sem sendi hann.
24. Sannlega, sannlega segi eg yður: hver sem
heyrir mitt orð og trúir þeim, sem mig sendi,
sá hefir eilíft líf og kemur ekki til dóms, held-
ur hefir stigið yfir frá dauðanum til lífsins.
25. Sannlega, sannlega segi eg yður: sá tími
mun koma og er þegar kominn, að hinir dauðu
munu heyra raust guðs sonar, og þeir, sem
heyra, munu lifa. 26. Því eins og faðirinn
hefir lífið í sjálfum sér, svo gaf hann og syn-
inum að hafa lífið í sjálfum sér, 27. og hann
hefir og gefið honum vald til að halda dóm, því
hann er mannsins son. 28. Undrizt ekki yfir
því, að tími mun koma, á hverjum allir þeir,
sem í gröfunum eru, munu heyra hans raust,
og þeir munu gánga út: 29. þeir, sem gott
hafa gjört, til upprisu lífsins, en þeir, sem ilt
hafa aðhafzt, til upprisu fordæmíngarinnar. 30.
Eg megna ekkert að gjöra af sjálfum mér; eg
dæmi, sem eg heyri, og minn dómur er réttvís,
því eg leita ekki míns vilja, heldur vilja föðurs-
ins, þess sem sendi mig. 31. Ef eg vitna um
sjálfan mig, þá er minn vitnisburður ekki sann-

ur. 32. Annar er, sem vitnar um mig, og
eg veit, að sá vitnisburður er sannur, sem
hann vitnar um mig. 33. Þér hafið
sent til Jóhannesar, og hann bar sann-
leikanum vitni. 34. En eg tek ekki vitnisburð
hjá mönnum, heldur tala eg þetta, svo að þér
frelsizt. 35. Jóhannes var logandi og skín-
andi ljós, en þér hafið að eins um stund vilj-
að gleðjast við hans birtu. 36. En eg hefi vitn-
isburð meiri en Jóhannesar: þau verk, sem
minn faðir fékk mér að leysa af hendi, einmitt
þau verk, sem eg gjöri, vitna um mig, að fað-
irinn hafi sent mig. 37. Og sjálfur faðirinn,
sem sendi mig, hann vitnar um mig. Hvorki
hafið þér nokkurn tíma heyrt hans rödd, né séð
hans ásýnd; 38. og þér hafið ekki í yður hans
orð varanlegt, þar eð þér trúið ekki þeim, sem
hann sendi. 39. Rannsakið ritningarnar, því
þar í hugsið þér að þér hafið eilíft líf, og þess-
ar eru það, sem vitna um mig, 40. og samt
viljið þér ekki koma til mín, svo þér hafið lífið.
41. Eg tek ekki heiður af mönnunum; 42. en
eg þekki yður, að þér hafið ekki guðs kærleika
í yður. 43. Eg kom í nafni míns föðurs og
þér takið þó ekki við mér. Ef einhver kæmi í

sínu eigin nafni, við honum munduð þér taka.
44. Hvernig getið þér trúað, þér, sem sækizt
eptir heiðri hver hjá öðrum, en leitið ekki heið-
urs hjá guði einum. 45. Ætlið ekki, að eg
muni ákæra yður hjá föðurnum; sá er, sem ákærir
yður, Móses, hverjum þér treystið. 46. Ef
að þér tryðuð Móses, þá tryðuð þér og mér,
því hann hefir skrifað um mig. En ef þér trú-
ið ekki hans bókum, hver von er þá, að þér
trúið mínum orðum?

6. Kapituli.

Jesús mettar fimm þúsundir manna; geingur á vatninu;
talar um þá fæðu, sem dugir til eilífs lífs.

1. Eptir þetta fór Jesús yfir um stöðuvatn-
ið Tiberias í Galilea, 2. og margt fólk fylgði
honum, því menn sáu þau teikn, er hann gjörði
á þeim sjúku. 3. En Jesús gekk upp á fjall-
ið og settist þar niður með sínum lærisveinum.
4. En þá voru páskar í nánd, hátíð Gyðinga.
5. Þegar Jesús litaðist nú um og sá, að fjöldi
fólks kom til hans, sagði hann við Filippus:
hvaðan kaupum vér brauð, svo að þessum nægi?
6. En hann sagði þetta til að reyna hann, því
sjálfur vissi hann, hvað hann ætlaði sér að gjöra.

7. Filippus svaradi honum: braud fyrir tvø
hundrud peninga duga þeim ekki, svo ad hver
einn fái litid eitt. 8. Þá sagdi Andrés, einn
af hans lærisveinum, bródir Péturs Símonar:
9. hér er eitt úngmenni, sem hefir fimm bygg-
braud og tvo smáfiska, en hvad er þad handa
svo mørgum? 10. En Jesús sagdi: látid fólk-
id setjast nidur. Í þeim stad var gras mikid.
Þá settust nidur karlmenn ad tølu nær fimm
þúsundir. 11. En Jesús tók braudin, og þeg-
ar hann hafdi blessad, fékk hann lærisveinunum,
en lærisveinarnir þeim, sem høfdu sezt nidur,
sømuleidis af fiskunum svo mikid sem þeir vildu,
12. En sem þeir voru mettir, segir hann vid
sína lærisveina: takid saman leifarnar, sem af-
gángs eru, svo ekkert spillist. 13. Þeir søfn-
udu þeim saman og fyltu tólf karfir med leif-
ar af þeim fimm byggbraudum, sem geingu af
hjá þeim, er neytt høfdu. 14. Þeir menn, sem
sáu þad teikn, er Jesús gjørdi, søgdu þá: þessi
er sannarlega sá spámadur, sem á ad koma í
heiminn. 15. Jesús, sem vissi, ad þeir mundu
koma og taka hann, til þess þeir gjørdu hann ad
konúngi, veik aptur afsídis einsamall upp á fjallid.
16. En er kvøld var komid, fóru lærisvein-

ar hans nidur ad vatninu og geingu á skipid
17. og fóru yfir vatnid til Kapernaum; þá var
þegar ordid dimt, og Jesús var ekki kominn til
þeirra. 18. En ylgja var á vatninu, því ved-
ur blés mikid. 19. Þegar þeir høfdu nú róid
hér um bil 25 edur 30 skeidrúm, sjá þeir Jes-
úm gángandi á vatninu og kominn nálægt skip-
inu, og urdu hræddir. 20. Hann yrti á þá
og sagdi: eg em þad, óttizt ekki 21. Þeir vildu
þá taka hann innbyrdis, og strax rann skipid
ad landi, þar sem þeir réru ad.

22. Daginn eptir, þar ed fólksfjøldinn, sem
hafdi stadid hinumegin vid vatnid, vissi ad ekkert
skip hafdi þar verid, nema þad eina, sem hans
lærisveinar høfdu geingid á, og ad Jesús hafdi
ekki farid á skipid med sínum lærisveinum, held-
ur ad lærisveinar hans høfdu farid einir; 23.
en þar komu ønnur skip frá Tiberias nálægt
þeim stad, hvar þeir átu braudin, eptir ad drott-
inn hafdi gjørt þakkir; 24. og þar ed fólkid
nú sá, ad hvorki var Jesús þar, né hans læri-
sveinar, gekk þad einnig á skipin og kom til
Kapernaum til ad leita ad Jesú. 25. Og sem
þeir fundu hann hinumegin vid vatnid, søgdu
þeir til hans: meistari, nær komstu hingad?

26. Jesús svaradi þeim og sagdi: sannlega,
sannlega segi eg ydur: þér leitid mín ekki, af
því þér sáud teiknin, heldur af því þér átud af
braudunum og urdud mettir. 27. Aflid ydur
ekki þeirrar fædu, sem eydist, heldur þeirrar fædu,
sem varir til eilífs lífs, hverja mannsins son-
ur mun gefa ydur, því þenna hefir gud, fadir-
inn, innsiglad. 28. Þeir sögdu þá til hans:
hvad eigum vér ad gjöra, svo vér vinnum verk
guds? 29. Jesús svaradi og sagdi til þeirra:
þad er guds verk, ad þér trúid á þann, sem
hann sendi. 30. Þá sögdu þeir til hans: hver
teikn gjörir þú, ad vér sjáum og trúum þér?
hvad vinnur þú? 31. Vorir fedur átu manna
í eydimörku, eins og skrifad er: hann gaf þeim
braud af himni ad eta. 32. Þá sagdi Jes-
ús til þeirra: sannlega, sannlega segi eg ydur:
ekki gaf Móses ydur braud af himni, en minn
fadir gefur ydur braud af himni, sem er
hid rétta; 33. því þetta guds braud er sá, sem
sté nidur af himni og gefur heiminum líf. 34.
Þá sögdu þeir til hans: herra, gef oss ætíd þetta
braud. 35. En Jesús sagdi til þeirra: eg em
lífsins braudid; sá, sem kemur til mín, mun
ekki verda húngradur, og þann mun aldrei þyrsta,

sem á mig trúir. 36. En eg hefi sagt ydur:
þér hafid séd mig og trúid þó ekki. 37. Allir,
sem fadir minn gefur mér, koma til mín, og
þann, sem til mín kemur, mun eg ekki út reka.
38. Því ad eg hefi nidur stigid af himni, ekki
til ad gjøra minn vilja, heldur vilja þess, sem
mig sendi. 39. En þad er vilji þess, sem mig
sendi, ad eg glati eingum af þeim, sem hann
gaf mér, heldur upp veki hann á efsta degi. 40.
Því þetta er vilji þess, sem mig sendi, ad hver,
sem sér soninn og trúir á hann, hafi eilíft líf,
og eg mun upp vekja hann á efsta degi. 41.
Þá møgludu Gydingar móti honum, af því hann
sagdi: eg em þad braud, sem kom nidur af himni,
42. og søgdu: er ekki þessi Jesús sonur Jó-
seps, hvers fødur og módur vér þekkjum? hvernig
segir hann þá, ad hann hafi stigid nidur af himni?
43. Jesús svaradi þeim og sagdi: nøldrid ekki
innbyrdis. 44. Einginn getur komid til mín, nema
fadirinn, sem sendi mig, dragi hann, og eg mun
upp vekja þann á efsta degi. 45. Þad er skrif-
ad í spámannabókunum: „þeir munu allir verda
af gudi uppfræddir"; hver sá sem heyrir fød-
urinn og lærir af honum, sá kemur til mín.
46. Ekki er þad svo ad skilja, sem nokkur hafi

séð föðurinn nema sá, sem er frá guði, hann
hefir séð föðurinn. 47. Sannlega, sannlega
segi eg yður: hver, sem á mig trúir, hefir ei-
líft líf. 48. Eg em lífsins brauð. 49. Feð-
ur yðar átu manna í eyðimörkinni og dóu.
50. Þetta er brauðið, það af himni niður stigna,
svo að maður neyti af því og ekki deyi. 51. Eg
em það lifanda brauð, sem kom niður af himni;
ef nokkur etur af þessu brauði, mun hann lifa
til eilífðar, og brauð, sem eg mun gefa, er mitt
hold, sem eg mun gefa heiminum til lífs. 52.
Þá þráttuðu Gyðingar innbyrðis og sögðu:
hvernig getur þessi gefið oss sitt hold að eta?
53. Því sagði Jesús til þeirra: sannlega, sann-
lega segi eg yður: ef þér etið ekki hold manns-
ins sonar og drekkið ekki hans blóð, hafið þér
ekki lífið í yður. 54. Hver sem etur mitt hold
og drekkur mitt blóð, sá hefir eilíft líf, og eg
mun upp vekja hann á efsta degi; 55. því hold
mitt er sannarlega fæða, og blóð mitt er sann-
arlega drykkur. 56. Sá sem etur mitt hold
og drekkur mitt blóð, sá er í mér og eg í hon-
um; 57. eins og sá lifandi faðir sendi mig, og
eg á föðurnum lífið að þakka, svo mun sá eiga
mér lífið að þakka, sem mig etur. 58. Þetta

er það brauð, sem komið er af himni, ekki sem
manna, er feður yðar átu, og dóu samt. Sá,
sem etur þetta brauð, mun lifa að eilífu. 59.
Þetta talaði Jesús í samkunduuni, þá hann
kendi í Kapernaum. 60. Margir af hans læri-
sveinum, sem heyrðu á, sögðu þá: þúng er þessi
ræða, hver getur hlýðt á hana? 61. En er
Jesús vissi með sjálfum sér, að hans lærisvein-
ar mögluðu um þetta, sagði hann: hneykslar yð-
ur þetta? 62. En ef þér sæuð þá mannsins
son upp stíga þángað, sem hann var áður? 63.
Andinn er það, sem lífgar, holdið gagnar til
einkis; þau orð, sem eg tala til yðar, eru andi
og líf. 64. En þeir eru nokkrir meðal yðar,
sem ekki trúa; því Jesús vissi frá uppháfi
hverjir þeir voru, sem ekki trúðu, og hver sá
var, sem mundi svíkja hann. 65. Og hann
sagði: vegna þess sagði eg yður: einginn getur
komið til mín nema honum sé það gefið af mín-
um föður. 66. Upp frá þessu fóru margir af
lærisveinum hans frá honum, og voru ekki fram-
ar með honum. 67. Jesús sagði því við þá
tólf; viljið þér einnig fara burt? 68. Símon
Pétur svaraði honum: herra, til hvers skulum
vér fara? 69. þú hefir orð eilífs lífs, og vér

höfum trúað og kannazt við, að þú ert sá hei-
lagi guðs. 70. Jesús sagði til þeirra: hefi
eg ekki útvalið yður tólf? og einn af yður er
djöfull. 71. En hann meinti Júdas Simons-
son frá Kariot, því hann varð síðan til að svíkja
hann, og var einn af þeim tólf.

7. Kapituli.

Þjóðin dæmir ýmislega um Jesúm á laufskálahátíð-
inni; Jesús kennir í musterinu og forsvarar lækningu
á sabbatsdegi; þeim, sem áttu að taka hann, fallast
hendur, þegar þeir heyra hann tala. Nikódemus for-
svarar Jesúm.

1. Eptir þetta ferðaðist Jesús um Galilea,
því hann vildi ekki vera í Júdea, af því Gyð-
ingar sátu um líf hans. 2. En hátíð Gyðinga,
sem kallast laufskálahátíð, var í nánd. 3. Þá
sögðu bræður hans til hans: far þú nú héðan
til Júdea, svo að þínir lærisveinar, sem þar eru
sjái þau verk, sem þú gjörir; 4. því einginn sá
gjörir nokkuð leynilega, sem vill verða víðfræg-
ur; sé það þín ætlan, þá sýndu þig sjálfan
heiminum; 5. því hans bræður trúðu ekki
heldur á hann. 6. Þá sagði Jesús til þeirra:
minn tími er enn ekki kominn, en yðar tími er
jafnan. 7. Heimurinn hefir ekki orsök til að

hata ydur, en mig hatar hann, af því eg vitna
um hann, ad hans verk séu vond. 8. Farid
þér og sækid þessa hátíd, eg fer ekki ad sinni
til þessarar hátídar, því minn tími er ekki
enn þá kominn. 9. Þetta taladi hann vid
þá, og var kyrr í Galilea. 10. En er bræd-
ur hans voru farnir, þá fór hann og sjálfur til
hátídarinnar, ekki opinberlega, heldur leynilega.
11. Þar fyrir leitudu Gydíngar hans á hátíd-
inni og søgdu: hvar er hann? 12. Og kurr
var mikill um hann medal fólksins; nokkrir
søgdu: hann er gódur madur; adrir søgdu: nei,
heldur tælir hann fólkid. 13. Þó taladi eing-
inn berlega um hann af ótta fyrir Gydíngum.
14. En er hátídin var hálfnud, gekk Jesús
í musterid og kendi. 15. Gydínga furdadi þad,
og þeir søgdu: hvernig veit þessi ritníngarnar,
hann, sem ekki hefir lært? 16. Jesús svaradi
þeim og sagdi: minn lærdómur er ekki minn,
heldur þess, sem mig sendi. 17. Ef sá er nokk-
ur, sem vill gjøra hans vilja, hann mun kom-
ast ad raun um, hvad lærdóminn áhrærir, hvort
hann er af gudi, edur eg tala af sjálfum mér.
18. Hver sem talar af sjálfum sér, sá leitar
eigin lofdýrdar, en sá sem leitar þeim heidurs,

sem sendi hann, sá er sannordur og prettalaus.
19. Gaf Móses ydur ekki løgin? og einginn
ydar heldur þó løgin. Hví leitizt þér vid ad
lífláta mig? 20. Múgurinn ansadi og sagdi:
þú ert vitlaus, hver leitast vid ad lífláta þig?
21. Jesús svaradi og sagdi þeim: eitt verk
gjørda eg, og ydur alla furdar á því. 22.
Móses gaf ydur umskurnina; þó er hún ekki
frá Mósi, heldur frá fedrunum; og þér um-
skerid manninn á sabbatsdegi. 23. Ef ad mad-
urinn medtekur umskurnina á sabbatsdegi, án þess
Mósis løg verdi yfirtrodin, hví reidizt þér þá
mér fyrir þad, ad eg gjørdi allan manninn heil-
an á sabbatsdegi? 24. Dæmid ekki eptir á-
sýndum, heldur dæmid réttan dóm. 25. Þá
søgdu nokkrir af Jerúsalems mønnum: er þessi
ekki sá, sem þeir leitast vid ad lífláta? 26. og
sjá, hann talar einardlega, og þeir segja ekkert
vid hann. Má ske høfdingjarnir med sanni hafi
feingid ad vita, ad þessi sé Kristur. 27. Vér
vitum þó, hvadan hann er; en þegar Kristur kemur,
veit einginn, hvadan hann er. 28. Þá kalladi Jes-
ús, þar sem hann kendi í musterinu og sagdi:
þér þekkid mig og vitid, hvadan eg em. Af
sjálfum mér em eg ekki kominn, heldur sendi

mig hinn sami (guð), hvern þér þekkið ekki.
29. Eg þekki hann, því eg er frá honum, og
hann sendi mig. 30. Vegna þessa leituðust
þeir við að grípa hann, þó lagði einginn á hann
hönd, því hans tími var enn ekki kominn. 31.
En margir af fólkinu trúðu á hann og sögðu:
þegar Kristur kemur, mun hann þá gjöra fleiri
jarteikn, en þessi hefir gjört?

32. Þegar Fariséarnir heyrðu, að fólkið var
þannig að þrætast á um hann, þá sendu þeir
og æðstu prestarnir þénara til að handtaka hann.
33. Þar fyrir sagði Jesús til þeirra: enn þá
er eg hjá yður lítinn tíma og fer svo til hans,
er mig sendi. 34. Þér munuð leita mín og
þér munuð ekki finna mig, og þér getið ekki
komizt þángað, sem eg er. 35. Þá sögðu Gyð-
íngar hver við annan: hvert mun þessi ætla að
fara, að vér ekki finnum hann? mun hann ætla
til þeirra, sem eru útdreifðir meðal Grikkja, og
kenna Grikkjum? 36. Hvaða tal er þetta, sem
hann segir: þér munuð leita mín og ekki finna,
og þér munuð ekki geta komizt þángað, sem eg
er? 37. En á hinum síðasta, þeim mikla degi
hátíðarinnar, gekk Jesús fram og kallaði segj-
andi: ef nokkurn þyrstir, þá komi sá til mín

og drekki. 38. Sá sem trúir á mig, af hans
kvidi munu, eins og ritníngin segir, lækir lif-
anda vatns fljóta. 39. En þetta sagdi hann
um þann anda, er þeir mundu medtaka, sem á
hann trúa, því enn þá var heilagur andi ekki,
af því Jesús var ekki enn þá vegsamlegur ord-
inn. 40. Þá sögdu margir af fólkinu, sem
heyrdu þessa rædu: þessi er sannarlega spá-
madurinn. 41. Adrir sögdu: þessi er Kristur;
en nokkrir sögdu: mun Kristur þá koma frá
Galilea? 42. Segir ekki ritníngin, ad af Da-
vids sædi og frá Betlehem, þeirri borg, hvar
Davíd var, muni Kristur koma? 43. Þannig
vard ágreiníngur um hann medal fólksins.
44. En nokkrir af þeim vildu grípa hann, og
þó lagdi einginn á hann hendur. 45. Þá komu
þénararnir til prestahöfdíngjanna og Faríseanna,
og þessir sögdu vid þá: því komud þér ekki
med hann? 46. Þénararnir svörudu: aldrei hefir
nokkur madur talad, sem þessi madur. 47.
Þá svörudu Faríseararnir: erud þér einnig af-
vega leiddir? 48. trúir nokkur af höfdíngjun-
um á hann, edur af Faríseum? 49. en þessi
múgur, sem ekki þekkir lögin, er bannsetjandi.
50. Nikódemus sá, sem kom til hans um nótt

og var einn af þeim, segir: 51. munu løg
vor dæma manninn, nema hann sé ádur yfir-
heyrdur, og rannsakad þad, sem hann gjørir?
52. Þeir svørudu og søgdu honum: ert þú líka
frá Galilea? rannsakadu og sjádu, ad spámad-
ur hefir aldrei komid í ljós úr Galilea. 53.
Og hver fór heim til sín.

8. Kapituli.

Jesús vill ekki fordæma hórkonuna; talar um sig, sína burtfør og sakleysi; átelur Gydinga fyrir þad þeir séu vondir og ólíkir Abraham.

1. (En Jesús fór til olíufjallsins, 2. og
snemma ad morgni kom hann aptur í muster-
id, og alt fólkid kom til hans, og hann settist
nidur og kendi því. 3. En þeir skriptlærdu og
Fariséar leiddu til hans konu, sem gripin var
í hórdómi, og létu hana standa mitt á medal
þeirra, og søgdu til hans: 4. meistari, þessi
kona er stadinn ad hórdómi, 5. en Móses baud
oss í løgunum, ad þess háttar konur skyldu
grýtast; hvad segir þú til þess? 6. En þetta
søgdu þeir til ad freista hans, svo þeir hefdu
eitthvad ad ákæra hann fyrir. Jesús laut þá
nidur og ritadi med fingrinum á jørdina. 7.
En þar ed þeir hættu ekki ad spyrja, rétti hann

sig upp og sagdi til þeirra: sá af ydur, sem er
syndlaus, kasti fyrstur steini á hana. 8. Svo
laut hann aptur og ritadi á jørdina. 9. En
er þeir heyrdu þetta og voru slegnir af þeirra
samvizku, geingu þeir burt hver eptir annan,
frá þeim ædstu til þeirra lægstu, svo Jesús
vard einn eptir og konan, sem stód þar. 10.
En er Jesús rétti sig upp og sá eingan nema
konuna, sagdi hann til hennar: kona, hvar eru
þeir, sem ákærdu þig? einginn fordæmdi þig?
hún svaradi: herra, einginn. 11. En Jesús
sagdi til hennar: ekki fordæmi eg þig heldur,
far þú hédan og syndga ekki hér eptir).

12. Í annad sinn taladi Jesús til þeirra
og sagdi: eg em heimsins ljós; hver, sem fylg-
ir mér, mun ekki gánga í myrkri, heldur hafa
lífsins ljós. 13. Þá søgdu Fariséar til hans:
þú vitnar um sjálfan þig, þinn vitnisburdur er
ekki sannur. 14. Jesús svaradi þeim og sagdi:
þó eg vitni um sjálfan mig, er minn vitnisburdur
sannur, því eg veit, hvadan eg kom og hvert
eg fer. 15. Þér dæmid eptir holdinu, eg dæmi
eingan, 16. en þó eg dæmi um mig, er minn
dómur réttur, því eg em ekki einn, heldur bædi
eg og fadirinn, sem sendi mig. 17. Þad er

og skrifad í ydar lögum, ad tveggja manna vitn-
isburdur sé sannur. 18. Eg em sá, sem vitna
um mig sjálfan; og fadirinn, sem sendi mig,
vitnar um mig. 19. Nú sögdu þeir vid hann:
hvar er fadir þinn? Jesús svaradi: hvorki
þekkid þér mig né födur minn; ef ad þér þekt-
ud mig, þá þektud þér og minn födur. 20.
Þessi ord taladi Jesús hjá fjárkistunni, þar
sem hann kendi í musterinu, og enginn lagdi
hönd á hann, því enn var ekki hans tími kom-
inn. 21. Þá sagdi Jesús aptur til þeirra: eg
fer burt og þér munud leita mín og deya í
ydar syndum. Þángad, sem eg fer, getid þér
ekki komizt. 22. Þá sögdu Gydíngar: mun
hann ætla ad deyda sjálfan sig, þar ed hann
segir: þángad, sem eg fer, getid þér ekki kom-
izt? 23. Og hann sagdi til þeirra: þér erud
nedan ad, eg em ofan ad; þér erud af þessum
heimi, eg em ekki af þessum heimi. 24. Þess
vegna sagda eg ydur, ad þér mundud deya í
ydar syndum; því ef þér trúid ekki, ad eg sé
ofan ad, munud þér deya í ydar syndum. 25.
Þeir sögdu þá vid hann: hver ertú? Jesús
svaradi þeim: einmitt þad, sem eg segi ydur.
26. Eg hefi margt um ydur ad segja og dæma;

en sá, sem sendi mig, er sannorður, og það sem
eg heyrði af honum, það tala eg til heimsins.
27. En þeir skildu ekki, að hann meinti fod-
urinn; 28. því sagði Jesús til þeirra; þegar þér
hefjið upp mannsins son, þá munduð þér þekkja,
að eg em það, og að eg gjøri ekkert af sjálf-
um mér, heldur eins og faðir minn kendi mér,
tala eg; 29. og sá, sem sendi mig, er með mér;
faðirinn lét mig ekki einan, því eg gjøri ætíð
það, sem honum þóknast.

30. Þegar hann talaði þetta, trúðu margir
á hann. 31. Jesús sagði þá til þeirra Gyð-
inga, sem á hann höfðu trúað: ef að þér hald-
ið støðugt við mitt orð, þá eruð þér sannar-
lega mínir lærisveinar. 32. Þér munuð þekkja
sannleikann, og sannleikurinn mun gjøra yður
frjálsa. 33. Þeir svøruðu honum: vér erum
Abrahams niðjar, og aldrei höfum vér verið
þrælar nokkurs manns, hvernig segir þú þá:
þér skuluð verða frjálsir? 34. Jesús svaraði
þeim: sannlega, sannlega segi eg yður: sá, sem
gjørir syndina, er syndarinnar þræll; 35. en
þrællinn er ekki ávalt í húsinu, sonurinn verð-
ur þar ætíð. 36. Ef að sonurinn gefur yður
þá frelsi, svo verið þér sannarlega frjálsir.

37. Eg veit, að þér eruð Abrahams niðjar, en
þér leitizt þó við að lífláta mig, af því mitt
orð fær ekki rúm hjá yður. 38. Eg tala það,
sem eg hefi séð hjá mínum föður, og þér gjör-
ið það, sem þér hafið séð hjá yðar föður. 39.
Þeir svöruðu og sögðu til hans: Abraham er
vor faðir. Jesús sagði til þeirra: ef að þér
væruð Abrahams börn, þá gjörðuð þér Abra-
hams verk. 40. En nú leitið þér eptir að
deyða mig, mann, sem hefi sagt yður sannleik-
ann, þann, sem eg heyrði af guði, þetta hefði
Abraham ekki gjört; þér gjörið verk yðar föð-
urs. 41. Þá sögðu þeir til hans: vér erum
ekki hórgetnir, vér höfum einn föður, nefnilega:
guð. 42. Þá sagði Jesús til þeirra: ef að
guð væri yðar faðir, þá elskuðuð þér mig, því
eg em út geinginn og kominn frá guði, og eg
em ekki kominn af sjálfum mér, heldur hefir
hann sent mig. 43. Hví skiljið þér ekki mál
mitt? af því þér getið ekki heyrt mitt orð. 44.
Þér eruð af föðurnum, fjandanum, og girnd-
unum yðar föðurs viljið þér hlýðnast. Hann var
manndrápari frá upphafi og var ekki staðfast-
ur í sannleikum, því sannleiki er ekki í honum;
þegar hann talar lýgi, talar hann af sínu eigin,

því hann er lygari og lýginnar faðir. 45. En
mér trúið þér ekki, af því eg tala sannleikann.
46. Hver af yður getur sannað upp á mig synd?
en eg ef tala sannleikann, hví trúið þér mér
ekki? 47. Sá sem er af guði, sá heyrir guðs
orð; vegna þess heyrið þér ekki, að þér eruð
ekki af guði. 48. Gyðingar svöruðu honum
og sögðu: segjum vér ekki rétt, að þú sért sam-
verskur og hafir djöful? 49. Jesús svaraði:
ekki hefi eg djöful, heldur heiðra eg föður minn,
en þér smáið mig. 50. Eg leita ekki míns
heiðurs; sá er, sem hans leitar og dæmir. 51.
Sannlega, sannlega segi eg yður: ef að nokk-
ur varðveitir mitt orð, sá skal ekki að eilífu sjá
dauðann. 52. Þá sögðu Gyðingar til hans:
nú vitum vér, að þú hefir djöful; Abraham er
dáinn og spámennirnir, og þú segir: ef nokkur
varðveitir mitt orð, sá mun að eilífu ekki smakka
dauðann. 53. Ertú meiri en en faðir vor
Abraham, sem er dáinn, og spámennirnir, sem
eru dánir? hvílíkan gjörir þú sjálfan þig? 54.
Jesús svaraði: ef eg vegsamaði sjálfan mig,
væri mín vegsemd ekkert. Faðirinn, sem þér
kallið yðar guð, hann er sá, sem vegsamar
mig; 55. og þér þekkið hann ekki, en eg þekki

hann, og ef eg segdi: eg þekki hann ekki, þá
væri eg lygari, eins og þér; en eg þekki hann
og geymi hans ord. 56. Abraham ydar fad-
ir gladdist í þeirri von, ad hann sæi minn dag
og sá hann og gladdist. 57. Þá sögdu Gyd-
ingar til hans: þú ert enn ekki fimtugur og
þú hefir séd Abraham? 58. Jesús sagdi til
þeirra: sannlega, sannlega segi eg ydur: ádur
en Abraham vard til, var eg. 59. Þeir tóku
þá upp steina til ad kasta á hann, en Jesús
faldi sig og fór út úr musterinu.

9. Kapituli.

Jesús gjörir þann sjáandi, sem blindur var fæddur.

1. Og á leidinni þadan sá hann mann, sem
var blindur borinn, 2. og hans lærisveinar
spurdu hann og sögdu: meistari, hvor hefir syndg-
ad, þessi, edur hans foreldrar, ad hann fædd-
ist blindur? 3. Jesús svaradi: hvorki syndgadi
þessi, ne hans foreldrar, heldur er þetta sked,
svo ad guds verk verdi á honum opinber. 4.
Mér ber ad vinna verk þess, er mig sendi,
medan dagur er; nóttin kemur, þá enginn get-
ur unnid. 5. Medan eg em i heiminum, er
eg heimsins ljós. 6. Þá hann hafdi þetta sagt,

hrækti hann á jørdina, gjørdi ledju úr hrákanum og reid henni á augu hins blinda; og hann sagdi til hans: fardu og þvodu af þér í lindinni Silóam (en Silóam þýdir: sendur); þá fór hann og þvodi sér og kom aptur heilskygn.
8. Þá søgdu nágrannarnir og þeir, sem høfdu séd hann ádur, þvi hann var ølmusumadur: er þessi ekki sá, sem setid hefir og bedid ølmusu? 9. Nokkrir søgdu: þessi er madurinn; en adrir: hann er honum líkur. Hann sagdi: eg em sá hinn sami. 10. Þá søgdu þeir til hans: hvernig fékkstu sjónina? 11. Hann svaradi og sagdi: madur nokkur, sem heitir Jesús, gjørdi ledju og reid á mín augu og sagdi vid mig: fardu til Silóam og þvodu þér. En er eg var þángad kominn og hafdi þvegid mér, fékk eg sjónina. 12. Þá søgdu þeir til hans: hvar er hann? Hann svaradi: eg veit ekki. 13. Þeir leiddu þá þann, sem ádur hafdi blindur verid, til Fariseanna; 14. en þá var helgur dagur, er Jesús bjó til ledjuna og upp lauk hans augum. 15. Þá spurdu og Farisearnir hann aptur: hvernig hann hefdi feingid sjónina; en hann sagdi til þeirra: hann lagdi ledju vid augu mín, eg þvodi mér og eg sé. 16. Þá søgdu

nokkrir af Fariseunum: þessi madur er ekki
frá gudi, fyrst hann heldur ekki hvildardaginn.
Adrir sögdu: hvernig getur syndari gjört því-
líkt teikn? Og þá greindi á innbyrdis. 17.
Þeir segja aptur til hins blinda: hvad segir þú
um hann, þar ed hann upp lauk þínum aug-
um? en hann sagdi: hann er spámadur. 18.
En Gydingar trúdu því ekki, ad madurinn hefdi
verid blindur og væri ordinn heilskygn, fyrr en
þeir kölludu foreldra þess, sem hafdi feingid
sjónina, 19. og þeir spurdu þá og sögdu: er
þessi, sem þér segid hafi verid fæddur blindur,
ykkar sonur? hvernig er hann nú ordinn sjá-
andi? 20. Hans foreldrar svörudu þeim og
sögdu: vid vitum, ad þessi madur er okkar son-
ur, og ad hann fæddist blindur. 21. En hvern-
ig hann hefir feingid sjónina, vitum vid ekki,
og hver hans augum hefir upp lokid, þad vit-
um vid ekki heldur; hann sjálfur er fulltida
madur, spyrjid hann sjálfan. 22. Þetta sögdu
foreldrar hans, vegna þess þeir óttudust Gyd-
inga, af því nú höfdu Gydingar samid med sér,
ad ef nokkur madur vidurkendi, ad hann væri
Kristur, skyldi sá hinn sami rekast úr samkund-
unni. 23. Þess vegna sögdu hans foreldrar:

hann er fulltída, spyrjid hann sjálfan. 24. Þá
kölludu þeir fyrir aptur þann mann, sem hafdi
verid blindur, og sögdu til hans: gef þú gudi
dýrdina; vér vitum, ad þessi madur er synd-
ari. 25. Þá svaradi hann og sagdi: hvort hann
er syndari, veit eg ekki; eitt veit eg, ad eg, sem
var blindur, hefi nú sjónina. 26. En þeir
sögdu til hans aptur: hvad gjördi hann vid þig?
hvernig lauk hann upp þínum augum? 27.
Hann svaradi þeim: eg hefi þegar sagt ydur þad,
og þér gáfud því ekki gaum, hvers vegna viljid
þér heyra þad aptur? viljid þér og verda hans
lærisveinar? 28. Þá atyrtu þeir hann og sögdu:
þú ert hans lærisveinn, en vér erum Mósis læri-
sveinar. 29. Vér vitum, ad gud hefir talad
vid Móses, en um þenna vitum vér ekki, hvad-
an hann er. 30. Madurinn svaradi og sagdi
þeim: þad er undarlegt, ad þér vitid ekki, hvad-
an hann er, og hann lauk upp mínum augum.
31. Vér vitum þó, ad gud heyrir ekki syndara,
en ef nokkur er gudrækinn og gjörir hans vilja,
þann heyrir hann. 32. Aldrei hefir þad heyrzt,
ad nokkur hafi opnad augu þess, sem var fædd-
ur blindur. 33. Væri þessi ekki frá gudi, þá
gæti hann ekkert þvílíkt gjört. 34. Þá svör-

udu þeir og sögdu til hans: þú ert allur fædd-
ur í synd, og þú kennir oss? og þeir ráku hann
út. 35. Jesús heyrdi, ad þeir hefdu rekid hann
út, og er hann fann hann, sagdi Jesús vid
hann: trúir þú á guds son? 36. Hann svar-
adi og sagdi: hver er sá, herra, ad eg geti á
hann trúad? 37. En Jesús sagdi til hans:
þú hefir séd hann, og sá sem vid þig talar,
hann er sá hinn sami. 38. En hann sagdi:
eg trúi, herra, og féll fram fyrir honum. 39.
Og Jesús sagdi: til dóms er eg kominn í
þenna heim, ad þeir, sem ekki sjá, verdi sjáandi,
og þeir, sem sjá, verdi blindir. 40. Þetta heyrdu
þeir af Faríseum, sem hjá honum voru, og sögdu
vid hann: erum vér þá og blindir? 41. Jes-
ús sagdi til þeirra: ef ad þér værud blindir,
hefdud þér ekki synd, en nú segid þér: vér sjá-
um, þar fyrir vidvarir ydar synd.

10. Kapituli.

Jesús kallar sig dyr á saudahúsi og hirdir; á tal vid Gydinga á vígsluhátídinni.

1. Sannlega, sannlega segi eg ydur: hver sem
ekki geingur um dyrnar inn í saudahúsid, held-
ur fer inn annarstadar, sá er þjófur og ræn-

ingi. 2. En sá sem geingur inn um dyrnar,
sá er hirdir saudanna; 3. dyravörðurinn lýk-
ur upp fyrir honum, og saudirnir þekkja hans
raust, og hann kallar sína saudi með nafni og
fer út með þá. 4. Og eptir að hann hef-
ir látið út sína saudi, geingur hann fyrir
þeim og saudirnir fylgja honum, af því þeir
þekkja hans raust; en ókunnugum fylgja þeir
ekki, 5. heldur hlaupa frá honum, af því þeir
þekkja ekki ókunnugra raust. 6. Þessa eptirlík-
ingu sagði Jesús til þeirra, en þeir skildu ekki,
hvað það var, sem hann talaði til þeirra. 7.
Þess vegna sagði Jesús aptur til þeirra: sann-
lega, sannlega segi eg yður: eg em dyr saud-
anna. 8. Allir, sem komu á undan mér, eru
þjófar og ræníngjar, en saudirnir gegndu þeim
ekki. 9. Eg em dyrnar; ef nokkur geingur inn um
mig, sá mun frelsast, og hann mun gánga inn og
gánga út og fá fóður. 10. Þjófurinn kemur ekki
til annars en að stela, drepa og skemma. Eg em
kominn til þess, að þeir hafi líf og nægtir.
11. Eg em góði hirdirinn; sá góði hirdir gef-
ur líf sitt út fyrir saudina; 12. en leigulið-
inn og sá sem ekki er hirdir og á ekki saudina,
hann sér úlfinn koma og yfirgefur saudina og

flýr, og úlfurinn gripur þá og tvistrar sauð-
unum, 13. en leiguliðinn flýr, af því hann er
leiguliði og hirðir ekki um sauðina. 14. Eg
em góði hirðirinn, eg þekki mína, og mínir
þekkja mig, eins og eg þekki föðurinn og faðð-
irinn þekkir mig; 15. og eg gef út lífið fyrir
sauðina. 16. Eg hefi aðra sauði, sem ekki eru
af þessu sauðahúsi, þá byrjar mér og að leiða,
og þeir munu heyra mína raust, og þar mun
verða ein hjörð og einn hirðir. 17. Þess
vegna elskar faðirinn mig, að eg læt mitt líf,
svo að eg taki það aptur. 18. Einginn tekur
það af mér, heldur læt eg það sjálfviljuglega.
Eg hefi vald til að láta það og vald til að taka
það aptur. Þetta boðorð hefi eg meðtekið af
mínum föður. 19. Af þessum orðum varð
aptur ágreiníngur millum Gyðinga. 20. Marg-
ir af þeim sögðu: hann hefir djöful og er óð-
ur, hví hlýðið þér á hann? 21. Aðrir sögðu:
þessi orð eru ekki djöfulóðs manns orð, mun
djöfull geta opnað augu blindra?

22. En musteris-vígsluhátíðin var haldin í
Jerúsalem, og þá var vetur. 23. Og Jesús
var á gángi í musterinu í forbyrgi Salómons.
24. Þá flyktust Gyðingar að honum og sögðu:

hversu lengi ætlar þú að halda sálu vorri
i efa? ef þú ert Kristur, þá segðu oss það ein-
arðlega. 25. Jesús svaraði þeim: eg hefi
sagt yður það, en þér trúið ekki. Þau verk,
sem eg gjöri í míns föðurs nafni, þau vitna
um mig: 26. en þér trúið ekki, því þér eruð
ekki af mínum sauðum. 27. Eins og eg sagða
yður, þekkja mínir sauðir mína raust, og eg
þekki þá, og þeir fylgja mér, 28. og eg gef
þeim eilíft líf, og þeir skulu aldrei að eilífu
týnast, einginn skal slíta þá úr minni hendi.
29. Faðir minn, sem hefir gefið mér þá, er
meiri en allir, og einginn getur slitið þá úr
hendi míns föðurs. 30. Eg og faðirinn, við
erum eitt. 31. Gyðingar tóku þá upp aptur
steina til að grýta hann. 32. Jesús sagði
við þá: mörg góðverk sýnda eg yður frá mín-
um föður, fyrir hvert af þessum verkum grýt-
ið þér mig? 33. Gyðingar svörudu honum
og sögðu: vér grýtum þig ekki fyrir gott verk,
heldur fyrir guðlast og fyrir það að þú, sem
ert maður, gjörir sjálfan þig að guði. 34.
Jesús svaraði þeim: er ekki skrifað í yðar lög-
um: „eg hefi sagt: þér eruð guðir". 35. Ef
(ritningin) kallar þá guði, til hverra guðs orð

skedi og ritníngin getur ekki raskazt, 36. megid
þér þá segja vid þann, sem fadirinn vígdi og
sendi í heiminn: „þú gudlastar", af því eg sagdi:
eg em sonur guds? 37. Ef eg gjöri ekki verk
míns födurs, þá trúid mér ekki. 38. En ef
eg gjöri þau, þó þér ekki viljid trúa mér, þá
trúid samt verkunum, svo þér þekkid og sann-
færizt um, ad fadirinn er í mér og eg í föd-
urnum. 39. Þá leitudust þeir vid aptur ad
taka hann, 40. en hann gekk þeim úr greipum
og fór aptur yfir um Jórdan, til þess stadar,
hvar Jóhannes fyrst skírdi, og var þar. 41.
Og margir komu til hans og sögdu: Jóhann-
es gjördi ad sönnu ekkert jarteikn, en alt hvad
Jóhannes sagdi um þenna, er satt. 42. Og
margir trúdu þar á hann.

11. Kapituli.

Jesús uppvekur Lazarus; Kaifas rædur til ad deyda hann; Jesús fordar sér.

1. Madur nokkur, ad nafni Lazarus, lá
veikur, hann var frá Betanía, úr þorpi María
og Mortu systur hennar. 2. (En María var
sú, sem smurdi drottinn med smyrslum og þerr-
adi fætur hans med hárlokkum sínum). 3.

Hennar bróðir Lazarusar var veikur. Þá sendu
þær systur til hans og létu segja honum: herra,
sá sem þú elskar, hann er veikur. 4. En er
Jesús heyrdi þad, sagdi hann: þessi sótt er ekki
til dauda, heldur gudi til dýrdar, svo ad guds
sonur vegsamist fyrir hana. 5. En Jesús elsk-
adi Mortu og systur hennar og Lazarus. 6.
Þegar hann heyrdi, ad Lazarus væri sjúkur,
var hann ad sönnu kyrr í tvo daga á þeim stad,
hvar hann dvaldi; 7. en eptir þad sagdi
hann til sinna lærisveina: vér skulum fara apt-
ur í Júdea. 8. Lærisveinarnir sögdu til hans:
nýlega ætludu Júdarnir ad grýta þig, ætlar þú
nú ad fara þángad aptur? 9. Jesús svaradi:
eru ekki tólf stundir í deginum? gángi madur
á degi, rasar hann ekki, því hann sér ljós þessa
heims; 10. en ef hann geingur á nóttu, þá rasar
hann, því ljósid vantar. 11. Þetta taladi hann
og eptir þad sagdi hann vid þá: Lazarus vin-
ur vor er sofnadur, en eg fer nú til ad vekja
hann. 12. Þá sögdu hans lærisveinar: herra, ef
hann er sofnadur, þá mun honum batna. 13.
En Jesús taladi um hans dauda, þeir þar á
móti héldu, ad hann taladi um náttúrlegan
svefn; 14. því sagdi Jesús þeim þá berlega:

15. Lazarus er dáinn, og það gleður mig yð-
ar vegna, að vér ekki vorum þar, svo að þér
trúið, en förum nú til hans. 16. Þá sagði
Tómás (það þýðir: tvíburi) við sína með-
lærisveina, vér skulum fara líka, svo að vér dey-
ìum með honum. 17. En er Jesús kom, hafði
Lazarus þegar legið fjóra daga í gröfinni. 18.
(En Betanía var nálægt Jerúsalem, hér um bil
15. skeiðrúma þaðan); 19. og margir Gyðing-
ar voru komnir til Mörtu og Maríu, til að
hugga þær eptir bróður þeirra. 20. Þegar
Marta heyrði nú, að Jesús kæmi, fór hún
móti honum, en María sat heima í húsinu.
21. Þá sagði Marta við Jesús: herra, hefð-
ir þú verið hér, væri bróðir minn ekki dáinn.
22. En eg veit líka nú, að guð muni veita
þér, hvað sem þú biður hann um. 23. Jes-
ús sagði til hennar: bróðir þinn mun upprísa.
24. Marta segir til hans: eg veit, að hann
skal upprísa í upprisunni á efsta degi. 25.
Jesús sagði til hennar: eg em upprisan og
lífið, hver sem trúir á mig, hann mun lifa,
þótt hann deyi, 26. og hver sá, sem lifir og
trúir á mig, hann skal aldrei að eilífu deya.
27. Trúir þú þessu? Hún sagði: já, herra,

eg hefi trúad, ad þú sért Kristur, sá guds son-
ur, sem í heiminn á ad koma. 28. Og í því
hún hafdi talad þetta, fór hún burt og kalladi
hljódlega á systur sína Maríu, og sagdi: meist-
arinn er hér, og vill finna þig. 29. Þegar
María heyrdi þetta, stód hún upp med skyndi
og kom til hans. 30. (En Jesús var enn
ekki kominn til þorpsins, heldur var þar, sem
Marta hafdi mætt honum). 31. Þegar nú
Júdarnir, sem voru hjá Maríu í húsinu og
huggudu hana, sáu, ad hún gekk út í skyndi,
fóru þeir eptir henni, og søgdu: hún fer út ad
grøfinni til ad gráta þar. 32. En er María
kom þángad, sem Jesús var, og sá hann, féll
hún honum til fóta og sagdi vid hann: herra,
hefdir þú verid hér, væri bródir minn ekki dá-
inn. 33. Þegar Jesús sá hana nú gráta og
þá Júda, sem med henni høfdu komid líka,
komst hann vid ákaflega, og hrygdist og sagdi:
34. hvar hafid þér lagt hann? 35. Þeir søgdu
til hans: herra, kom þú og sjá. Jesús grét.
36. Þá sogdu Júdarnir: sjá, hversu hefir hann
elskad hann. 37. En nokkrir af þeim søgdu:
mundi ekki sá, sem opnadi augu hins blinda,
hafa getad gjort þad, ad þessi hefdi ekki dáid?

38. Þá komst Jesús aptur innilega vid, og
kom til grafarinnar; en hún var hellir og steinn
fyrir framan. 39. Jesús sagdi: takid stein-
inn frá. Marta, systir ens framlidna, segir
til hans: herra, þad er nú þegar nálykt af hon-
um, því hann er fjøgra nátta. 40. Jesús
sagdi til hennar: sagdi eg þér ekki, ad ef þú
trydir, mundir þú sjá guds dýrd. 41. Þeir tóku
þá steininn burt, en Jesús hóf upp sín augu
og sagdi: fadir, eg þakka þér, ad þú hefir bæn-
heyrt mig. 42. Eg vissi ad sønnu, ad þú ávalt
heyrir mig, en vegna mannfjøldans, sem hér er
saman kominn, taladi eg, svo þeir skyldu trúa
því, ad þú hafir sent mig. 43. Og þegar hann
hafdi þetta sagt, kalladi hann hárri røddu: 44.
Lazarus, kom þú út; og sá daudi kom út, vaf-
inn líkblæum á høndum og fótum, og um and-
lit hans var sveitadúkurinn. Jesús sagdi til þeirra:
leysid hann og látid hann fara. 45. Vegna þessa
trúdu margir á hann af Gydingum, sem kom-
nir voru til Maríu og séd høfdu þad, sem Jesús
gjørdi; 46. en nokkrir af þeim geingu til Farise-
anna og søgdu þeim, hvad Jesús hefdi gjørt.

47. Því søfnudu þeir ædstu prestar og Farí-
sear rádinu og søgdu: hvad eigum vér ad gjøra?

því þessi maður gjörir mörg jarteikn. 48. Ef
vér sleppum honum svona, munu allir trúa á
hann, og svo koma Rómverjar og taka vort
land og borg. 49. En einn af þeim, Kaifas,
þess árs æðsti prestur, sagði þeim: 50. Þér
vitið ekkert og hugleiðið ekki, að það er betra,
að einn maður deyi fyrir fólkið, svo ekki fyrir
farist öll þjóðin. 51. En þetta talaði hann
ekki af sjálfum sér, heldur spáði hann, af því
hann var æðsti prestur það árið, að Jesús mundi
deya fyrir þjóðina, og ekki einúngis fyrir þjóð-
ina, 52. heldur og til þess, að hann safnaði í
eitt þeim sundur tvístruðu börnum guðs. 53.
Upp frá þessum degi ráðguðust þeir því um
að lífláta hann. 54. Þess vegna gekk Jesús
ekki framar um berlega meðal Gyðinga, held-
ur fór hann þaðan í það hérað, sem liggur í
nánd við eyðimörkina, til þeirrar borgar, sem
heitir Efraim, og var þar nokkurn tíma með
með sínum lærisveinum. 55. En nálægir voru
páskar Gyðinga, og margir fóru úr héraðinu
til Jerúsalem fyrir páskana að hreinsa sig.
56. Þá leituðu þeir að Jesú, og sögðu hver
við annan, þar sem þeir stóðu í musterinu: hvað
sýnist yður, að hann kemur ekki til hátíðarinn-

ar? 57. En höfudprestarnir og Fariseararnir höfdu
gefid þad bodord, ad ef nokkur vissi, hvar hann
væri, skyldi hann segja til, svo þeir gætu handtekid
hann.

12. Kapituli.

Jesú smurning; innreid til Jerúsalem; Grikkir vilja
sjá hann.

1. En sex dögum fyrir páska kom Jesús til
Bethania, hvar Lazarus var, sá sem hafdi dáid og
sem Jesús hafdi vakid upp frá daudum. 2. Þá
gjördu þeir honum þar kvoldverd, og Marta gekk
fyrir bordum, en Lazarus var einn af þeim, sem
sátu til bords med honum. 3. Þá tók María pund
af ómeingudum og dýrmætum nardus-smyrsl-
um og smurdi Jesú fætur, og þerradi med sin-
um hárlokkum fætur hans, en húsid fyltist af ilm
smyrslanna. 4. Þá sagdi einn af hans læri-
sveinum, Júdas Simonsson frá Kariot, sem sid-
an sveik hann: 5. hvi eru þessi smyrsli ekki
seld fyrir þrjú hundrud peninga, og gefin fá-
tækum. 6. En þetta sagdi hann, ekki af því
honum væri ant um fátæka, heldur af því ad
hann var þjófur; hann hafdi fépýngjuna og
bar þad, sem i hana var lagt. 7. Þá sagdi
Jesús: láttu hana vera, þetta hefir hún geymt

til míns greptrunardags; 8. því ad fátæka haf-
id þér ætíd hjá ydur, en mig ekki.

9. Nú fékk mikill fjøldi af Gydingum ad vita,
ad hann væri þar, og þeir komu ekki einúng-
is vegna Jesú, heldur og til ad sjá Lazarus,
hvern hann hafdi upp vakid frá daudum. 10.
En ædstu prestarnir rádgudust um ad deyda
Lazarus; 11. því hans vegna fóru þángad marg-
ir Gydingar, og trúdu á Jesúm. 12. Dag-
inn eptir, þegar sá mikli fjøldi, sem kominn var
til hátídarinnar, heyrdi, ad Jesús kæmi til Jerú-
salem, 13. tóku þeir pálmavidar-greinir, og
geingu á móti honum og hrópudu: hósanna,
blessadur sé sá, sem kemur í nafni drottins,
Israels konúngurinn. 14. En Jesús fékk sér
úngan asna og settist upp á hann, eins og skrif-
ad er: 15. „óttast ekki, Sions dóttir, sjá, þinn
konúngur kemur ridandi á øsnu-fola.“ Þetta
skildu ekki hans lærisveinar í fyrstunni, heldur
mintust þeir þess, þá Jesús var vegsamlegur
ordinn, ad þetta var skrifad um hann, og ad
þetta høfdu þeir vid hann gjørt. 17. En fólks-
fjøldinn, sem med honum var, vitnadi, ad hann
hefdi kallad Lazarus úr grøfinni og uppvakid
hann frá daudum. 18. Vegna þess gekk og

múgurinn honum á móti, því menn hofdu heyrt,
ad hann hefdi gjørt þetta jarteikn. 19. Þá
søgdu Farísearnir hver vid annan: þér sjáid,
ad þér komid eingu til vegar. Sjá, allur lýd-
urinn hleypur eptir honum.
20. En þar voru nokkrir Grikkir af þeim,
sem komnir voru til ad bidjast fyrir á hátíd-
inni; 21. þessir geingu til Filippusar, sem var
frá Betsaida í Galilea, og bádu hann og sogdu:
herra, vér viljum sjá Jesúm. 22. Filippus
fór og sagdi Andrési, en Andrés og Filippus
søgdu aptur Jesú. 23. En Jesús svaradi þeim
og sagdi: tíminn er kominn, ad mannsins son-
ur vegsamist. 24. Sannlega segi eg ydur: deyi
ekki hveitikornid, sem fellur í jørdina, verdur
þad ófrjóssamt, en deyi þad, ber þad mikinn
ávøxt. 25. Sá sem elskar sitt líf, hann mun
missa þad, og sá sem metur litils sitt líf í þess-
um heimi, hann mun vardveita þad til eilífs
lífs. 26. Ef nokkur þjónar mér, sá fylgi mér,
og hvar sem eg er, þar mun og minn þjón
vera, og þann, sem mér þjónar, mun fadirinn
heidra. 27. Nú er mín sál óróleg, og hvad
skal eg segja? fadir, frelsa þú mig frá þessari
mædustundu, en til þess em eg kominn, ad þessi

stund komi yfir mig. 28. Fadir, gjør nafn
þitt vegsamlegt. Þá kom rødd af himni: eg
hefi gjørt þad vegsamlegt og mun aptur gjøra
þad vegsamlegt. 29. Þá sagdi fólkid, sem stód
og heyrdi: þar gekk þruma. Adrir søgdu: eing-
ill taladi vid hann. 30. Jesús svaradi og
sagdi: ekki mín heldur ydar vegna skedi rødd
þessi. 31. Nú geingur dómur yfir þenna
heim, nú mun høfdingi þessa heims verda út-
rekinn, 32. og þegar eg verd hafinn frá jørdu,
mun eg draga alla til mín. 33. En þetta
sagdi hann, til ad benda til, hvada danddaga
hann mundi deya. 34. Mannfjøldinn svaradi
honum: vér høfum heyrt í Ritningunni, ad
Kristur verdi til eilífdar, og hverninn segir þú
þá, ad mannsins sonur eigi ad verda hafinn
upp? hver er sá mannsins sonur? 35. Þá
sagdi Jesús til þeirra: stutta stund verdur ljós-
id hér eptir medal ydar; gángid, medan þér haf-
id ljósid, svo myrkrid yfir falli ydur ekki; sá
sem geingur í myrkri, veit ekki hvert hann geing-
ur. 36. Trúid á ljósid, medan þér hafid ljós-
id, svo ad þér verdid ljósins synir. Þetta tal-
adi Jesús og fór burt og fól sig fyrir þeim.
37. En þótt hann hefdi gjørt svo mørg teikn

fyrir þeirra augum, trúdu þeir ekki á hann;
38. svo ad þan ord Esajasar spámanns rætt-
ust, sem hann hafdi talad: „drottinn, hver trú-
ir vorri prédikun, og hverjum verdur sýnileg-
ur drottins armleggur?" 39. Þess vegna
gátu þeir ekki trúad, þvi Esajas segir á ødr-
um stad: 40. „hann hefir blindad þeirra augu
og forhert þeirra hjørtu, svo þeir sjái ekki med
augunum, og skilji ekki med hjartanu og umvendi
sér, svo ad eg geti læknad þá." 41. Þetta sagdi
Esajas, af þvi hann sá hans dýrd og taladi um
hann. 42. En þó trúdu margir einnig af høfding-
unum á hann, en vegna Fariseanna medkendust þeir
þad ekki, svo þeir yrdu ekki samkundu-rækir; 43. þvi
þeir elskudu heidur af mønnum meira en heid-
ur af gudi. 44. En Jesús kalladi og sagdi:
sá sem trúir á mig, hann trúir ekki á mig,
heldur á þann, sem mig sendi, 45. og sá, sem
sér mig, hann sér þann, sem mig sendi. 46.
Eg kom ljós i heiminn, svo ad hver, sem á
mig trúir, sé ekki i myrkrinu; 47. og þó ein-
hver heyri min ord og trúi ekki, þá dæmi eg
hann samt ekki, þvi eg em ekki kominn til ad
dæma, heldur til ad frelsa heiminn. 48. Sá,
sem forsmáir mig, og medtekur ekki min ord,

hefir þann, sem dæmir hann; það orðið, sem
eg hefi talað, mun dæma hann á efsta degi;
49. því eg hefi ekki talað af sjálfum mér, held-
ur hefir faðirinn, sem mig sendi, gefið mér boð-
orð um það, hvað eg skyldi segja, og hvað eg
skyldi tala. 50. Og eg veit, að hans boðorð
er eilíft líf; það sem eg þar fyrir tala,
það tala eg, eins og faðirinn hefir mér sagt.

13. Kapituli.

Jesús þvær fætur lærisveinanna; talar um auðmýkt og
þann, sem mundi svíkja sig, um innbyrðis-kærleika;
Péturs afneitun.

1. En fyrir páskahátíðina, þar eð Jesús
vissi, að hans stund var komin, að hann færi
úr heiminum til föðursins; og af því hann
hafði elskað sína, sem voru í heiminum, elskaði
hann þá til enda. 2. Og er kvöldmáltíðin var
byrjuð og djöfullinn hafði nú þegar skotið í
hjarta Júdasar Símonssonar frá Kariot, að
svíkja hann, 3. og þó Jesús vissi, að faðirinn
hefði gefið sér alt í hendur, og að hann væri
kominn frá guði, og færi til guðs, 4. stóð hann
upp frá kvöldmáltíðinni, lagði af sér klæðin, tók
líndúk og gyrtist honum. 5. Eptir það helti hann

vatni í mundlaug, og tók að þvo fætur læri-
sveinanna og þerra með lindúk þeim, hverjum
hann var gyrtur. 6. Þá hann kom að Símoni
Pétri, sagði þessi til hans: skyldir þú, herra,
þvo mína fætur? 7. Jesús svaraði og sagði:
þú skilur ekki nú það, sem eg gjöri, en þú munt
vita það hér eptir. 8. Pétur svaraði: aldrei
til eilífðar skaltú þvo mína fætur. Jesús
svaraði: ef eg fæ ekki að þvo þig, erum við
skildir að skiptum. Símon Pétur sagði þá til
hans: 9. herra, ekki einúngis fæturna, heldur
einnig hendur og höfuð. 10. Jesús sagði til
hans: sá, sem þeginn er, þarf ekki að þvost
nema á fótum, því hann er allur hreinn ann-
arstaðar, 11. og þér eruð hreinir, en ekki all-
ir; því hann þekti þann, sem síðan sveik hann,
þar fyrir sagði hann: þér eruð ekki allir hreinir.

12. Þegar hann nú var búinn að þvo þeirra
fætur, og hafði tekið klæði sín, settist hann aptur
til borðs og sagði við þá: skiljið þér, hvað eg
hefi gjört við yður? 13. Þér kallið mig meist-
ara og herra, og það er rétt, því eg em það.
14. Ef að eg þá, meistarinn og herrann, hefi
þvegið yðar fætur, eigið þér og að þvo hver
annars fætur; 15. því eg gaf yður eptirdæmi, svo

að þér breytið, eins og eg breytti við ydur.
16. Eg segi ydur það satt, að þjóninn er ekki
meiri en húsbóndinn; sá sem sendur er, hann
ekki meiri en sá, sem sendi hann. 17. Ef
þér skiljið þetta, þá erud þér sælir, ef þér breyt-
ið svo. 18. Eg tala ekki um ydur alla, eg
þekki þá, sem eg hefi útvalið, en Ritningin
verdur að rætast: sá, sem etur brauð með mér,
hefir lypt upp hælnum á móti mér. 19. Héð-
an af segi eg ydur það, áður en það skedur,
svo þegar það er fram komið, að þér þá trú-
ið, að eg em. 20. Sannlega segi eg ydur:
hver, sem meðtekur þann, sem eg sendi, sá með-
tekur mig, en sá, sem meðtekur mig, hann með-
tekur þann, sem sendi mig. 21 Þegar Jesús
talaði þetta, komst hann mjøg við, vottaði og
sagði: sannlega segi eg ydur, einn af ydur mun
svíkja mig. 22. Þá litu lærisveinarnir hver
upp á annan, og vissu ekki, um hvern hann
talaði. 23. En þar var einn af hans læri-
sveinum, sem sat til borðs næst Jesú, sá sem
Jesús elskaði. 24. Símon Pétur benti þess-
um, að hann skyldi spyrja að, hver sá væri, er
Jesús talaði um. 25. Hann hallaði sér upp
að Jesú brjósti, og sagði við hann: 26. Herra,

hver er þad? Jesús svaradi: sá er þad, er
eg mun gefa þann bita, er eg nú dýfi í;
þá dýfdi hann í bitanum, og rétti ad Jú-
dasi Símonarsyni frá Kariot. 27. Og eptir
þann bita fór Satan í hann. Þá sagdi Jes-
ús til hans: hvad þú gjørir, þad gjør þú skjótt.
28. En einginn af þeim, sem til bordsins sátu,
vissi, í hverju skyni hann sagdi þetta; 29. því
sumir héldu, af því Júdas hafdi púngjuna, ad
Jesús hefdi sagt honum: kaup þú þad, sem
vid þurfum til hátídarinnar, ellegar ad hann
skyldi gefa eitthvad fátækum. 30. Þegar Júdas
hafdi medtekid bitann, gekk hann strax út, en þá
var nótt. 31. Þegar hann var geinginn út,
sagdi Jesús: nú er mannsins sonur dýrdleg-
ur ordinn, og gud er fyrir hann dýrdlegur
ordinn. 32. Ef ad gud verdur dýrdlegur fyrir
hann, mun gud sjálfur gjøra hann dýrdlegan,
og nú strax mun hann gjøra hann dýrdlegan.
33. Kæru børn, eg verd nú hédan af skamma
stund hjá ydur; þér mundud leita mín, og eins
og eg sagdi Gydingum, segi eg ydur nú: þér get-
id ekki komizt þángad, sem eg fer. 34.
Eg gef ydur nýtt bodord, ad þér elskid
hver annan; eins og eg elskadi ydur,

ad þér elskid hver annan. 35. Af því munu
allir sjá, ad þér erud mínir lærisveinar, ef
ad þér elskizt innbyrdis. 36. Símon Pétur ans-
adi honum: herra, hvert ætlar þú ad fara?
Jesús svaradi honum: þángad, sem eg fer,
getur þú ekki fylgt mér nú; en seinna meir
muntú fylgja mér. 37. Pétur sagdi til hans:
herra, hvers vegna get eg ekki fylgt þér nú
strax? eg vil voga lífi mínu fyrir þig. 38.
Jesús svaradi honum: muntú þá voga lífi þínu
fyrir mig? sannlega, sannlega segi eg þér: han-
inn mun ekki gala fyrr, en þú verdur búinn
ad afneita mér þrisvar.

14. Kapituli.

Jesús talar um sína burtför, bænina, heilagan anda.

1. Látid ekki ydar hjarta skelfast; trúid á gud,
og trúid á mig. 2. Í míns födurs húsi eru
mörg híbýli; væri ekki svo, hefdi eg sagt yd-
ur: 3. eg fer burt ad tilreida ydur stad, og
þegar eg er burt farinn, og hefi tilbúid ydur
bústad, þá mun eg koma aptur og taka ydur til
mín, svo ad þér séud, þar sem eg er. 4. Þér
vitid, hvert eg fer, og þekkid veginn. 5. Tóm-
ás segir til hans: herra, ekki vitum vér, hvert

þú fer, og hvernig getum vér þá þekt veginn?
6. Jesús ansadi honum: eg em vegurinn og
sannleikurinn og lífid, einginn kemur til fødurs-
ins, nema fyrir mig. 7. Ef þér hefdud þekt
mig, þá hefdud þér og þekt fødurinn, og héd-
an í frá þekkid þér hann og hafid séd hann.
8. Filippus sagdi til hans: herra, sýndú oss
fódurinn, og þá nægir oss. 9. Jesús svaradi
honum: svo leingi hefi eg verid hjá ydur, og
þú, Filippus, ert ekki enn búinn ad þekkja mig?
sá, sem hefir séd mig, hefir séd fódurinn, og
hvernig segir þú: sýndú oss fødurinn? 10. Trú-
ir þú ekki, ad eg em í fódurnum og fadirinn í
mér? þau ord, sem eg tala til ydar, þau tala
eg ekki af sjálfum mér; en fadirinn, sem í mér
er, hann gjørir verkin. 11. Trúid mér, ad
eg er í fødurnum og fadirinn í mér; en ef
ekki, þá trúid mér vegna verkanna. 12. Sann-
lega, sannlega segi eg ydur: sá, sem trúir á
mig, og svo hann mun gjøra þau verk, sem eg
gjøri, og hann mun gjøra meiri verk, en þessi;
13. því eg fer til míns fødurs; og hvers sem
þér bidjid í mínu nafni, þad mun eg veita, svo
ad fadirinn vegsamist fyrir soninn. 14. Ef ad
þér bidjid einhvers í mínu nafni, mun eg veita

þad. 15. Ef ad þér elskid mig, þá haldid þér
min bodord. 16. Og eg skal bidja fødurinn,
og hann mun gefa ydur annan meistara, svo ad
hann sé hjá ydur eiliflega, 17. sannleiksins
anda, sem heimurinn getur ekki medtekid, þvi
hann sér hann ekki, og þekkir hann ekki, en þér
þekkid hann, þvi hann stadnæmist hjá ydur, og
mun vera i ydur. 18. Eg skil ydur ekki ept-
ir munadarlausa; 19. eg mun koma til ydar;
innan skamms mun heimurinn ekki sjá mig fram-
ar, en þér munud sjá mig, þvi eg lifi, og þér
munud lifa. 20. A þeim degi munud þér þekkja,
ad eg er i minum fodur og þér i mér, og eg
i ydur. 21. Sá, sem hefir min bodord og
heldur þau, hann elskar mig. En fadir minn
mun elska þann, sem elskar mig, og eg mun
elska hann og sýna mig honum. 22. Júdas
sagdi þá vid hann (en þad var ekki Júdas frá
Kariot): herra, hvad kemur til þess, ad þú
ætlar ad sýna þig okkur, en ekki heiminum?
23. Jesús svaradi honum og sagdi: sá sem
elskar mig, hann mun vardveita mitt ord, og
fadir minn mun elska hann, og til hans mun-
um vid koma, og taka oss bólfestu hjá honum.

24. Sá, sem ekki elskar mig, hann varðveitir
ekki mín orð, og það orð, sem þér heyrið, er
ekki mitt, heldur föðursins, þess sem mig sendi.
25. Þetta hefi eg talað við yður, meðan eg var
hjá yður; 26. en lærimeistarinn, sá heilagi
andi, sem faðirinn mun senda í mínu nafni,
hann mun kenna yður alt, og minna yður á
alt sem eg hefi talað við yður. 27. Frið
sendi eg yður, minn frið gef eg yður, ekki eins
og heimurinn gefur, gef eg yður. Látið yðar
hjarta hvorki skelfast né hræðast; 28. þér heyrð-
uð, að eg sagði yður: eg fer burt, og kem til
yðar aptur; ef þér elskuðuð mig, þá gleddust
þér af því, að eg fer til föðursins, því faðir-
inn er mér meiri. 29. Og nú hefi eg sagt yð-
ur það, áður en það skeður, svo að þér trúið
því, þegar það skeður. 30. Hér eptir mun eg
ekki tala margt við yður, því að höfðingi þessa
heims mun koma, og í mér hefir hann ekkert.
31. En svo að heimurinn viti, að eg elska
föðurinn, og að eg gjöri eins og faðirinn hefir
mér boðið, þá standið upp, látum oss fara
héðan.

15. Kapituli.

Jesú skilnadarræda er i eptirfylgjandi þremur kapitulum.

1. Eg em hinn sanni vínvidur, og fadir minn er vínyrkjumadurinn; 2. hverja þá grein á mér, sem ekki ber ávøxt, af snidur hann, en hreinsar sérhverja frjóssama, svo ad hún beri meiri ávøxt. 3. Nú þegar erud þér hreinir fyrir þad ord, sem eg hefi talad til ydar. 4. Verid mér áfastir, svo ad eg sé med ydur. Eins og vidargreinin getur ekki borid ávøxt af sjálfri sér, nema hún sé føst á vínvidnum, þannig ekki heldur þér, nema þér séud mér áfastir. 5. Eg em vínvidurinn, þér erud greinirnar; sá sem er mér áfastur og eg er med, hann ber mikinn ávøxt, þvi án min megnid þér ekkert. 6. Sá sem ekki er gródursettur á mér, honum verdur snarad út, eins og afkvisti, og visnar upp; menn safna þvi saman, og kasta þvi á eld og þad brennur. 7. Ef ad þér haldid ydur ad mér, og min ord hafa stad hjá ydur, þá megid þér bidja, hvers þér viljid, og þad mun ydur veitast. 8. Med þvi vegsamast fadir minn, ad þér berid mikinn ávøxt, og þér verdid minir lærisveinar. 9. Eins og fad-

irinn hefir elskad mig, og eg hefi elskad ydur,
svo verid stadfastir i elskunni til min. 10. Ef
ad þér haldid min bodord, þá munud þér halda
minni elsku, eins og eg hélt bodord mins fød-
urs og held hans elsku. 11. Þetta hefi eg tal-
ad til ydar, svo ad minn fognudur verdi hjá
ydur varanlegur, og fognudur ydar fullkominn.
12. Þad er mitt bodord, ad þér elskid hver ann-
an, eins og eg hefi elskad ydur. 13. Meiri
elsku hefir einginn en þá, ad madur láti lif
sitt fyrir sina vini. 14. Þér erud minir vin-
ir, ef þér gjørid þad, sem eg hefi bodid ydur.
15. Eg kalla ydur ekki hédan af mina þjóna,
því þjóninn veit ekki, hvad hans herra gjørir;
en eg hefi kallad ydur vini, því alt þad, sem eg
hefi heyrt af minum fødur, þad hefi eg kunn-
gjørt ydur. 16. Þér hafid ekki útvalid mig,
heldur hefi eg útvalid ydur og sett ydur til þess,
ad þér farid og berid ávøxt, og ydar ávøxtur
verdi varanlegur; svo ad hvers þér bidjid fød-
urinn i minu nafni, þad veiti hann ydur. 17.
Þad býd eg ydur, ad þér elskid hver annan.
18. Ef heimurinn hatar ydur, þá vitid, ad hann
hefir hatad mig fyrri en ydur. 19. Ef þér
værud af heiminum, þá mundi heimurinn lik-

lega elska sitt eigid; en af því þér erud ekki af
heiminum, þótt eg hafi ydur útvalid af heim-
inum, þá hatar heimurinn ydur. 20. Munid
til þess, er eg sagdi ydur: þjóninn er ekki meiri
en húsbóndinn. Hafi þeir ofsókt mig, þá munu
þeir ofsækja ydur; hafi þeir sett út á mína
kenníngu, þá munu þeir eins setja út á ydar.
21. En alt þetta munu þeir gjøra ydur vegna
míns nafns, af því þeir þekkja ekki þann, sem
sendi mig. 22. Hefdi eg ekki komid og talad
til þeirra, þá hefdu þeir ekki synd, en nú hafa
þeir einga afbötun synd sinni. 23. Sá sem hat-
ar mig, sá hatar og minn fødur. 24. Ef eg hefdi
ekki gjort þau verk á medal þeirra, sem eing-
inn annar hefdi gjort, þá hefdu þeir ekki synd;
en nú hafa þeir séd þau, og hafa bædi hatad
mig og fødur minn. 25. En grein þessi í
þeirra helgu bókum hlýtur ad rætast: „þeir
hötudu mig án saka.“ 26. En þegar frædar-
inn kemur, sem eg mun senda ydur frá fødurn-
um, sá sannleiksins andi, sem kemur frá fød-
urnum, hann mun vitna um mig; 27. en þér
munud og vitna um mig, því þér hafid frá
upphafi med mér verid.

16. Kapituli.

1. Þetta sagdi eg ydur, svo ad þér hneyksl-
udust ekki: 2. þeir munu gjøra ydur samkundu-
ræka; já, sá tími mun koma, ad hver, sem líf-
lætur ydur, 3. mun þykjast gjøra gudi þægt verk,
og þetta munu þeir gjøra, af því þeir þekkja
hvorki fødurinn né mig. 4. En þetta sagdi eg
ydur, svo ad þér minnist þess, þegar ad því
kemur, ad eg sagdi ydur þad; en eg sagdi yd-
ur þad ekki í upphafi, því eg var med ydur.
5. En nú fer eg til hans, sem mig sendi, og
einginn af ydur spyr mig: hvert fer þú? 6.
heldur hefir hrygd uppfylt ydar hjarta, af því
eg taladi þetta. 7. En eg segi ydur sannleik-
ann: þad er ydur til góds, ad eg fari hédan;
því fari eg ekki, mun frædarinn ekki koma til
ydar, en þegar eg er farinn, mun eg senda
hann til ydar. 8. Og þegar hann kemur, mun
hann sannfæra heiminn um synd og um rétt-
læti og um dóm. 9. Um synd, af því þeir
trúa ekki á mig; 10. en um réttlæti, af því
eg fer til fødursins og þér sjáid mig ekki leing-
ur; 11. en um dóm, af því høfdingi þessa
heims er dæmdur. 12. Eg hefi enn margt ad
segja ydur, en þér erud ekki medtækilegir fyrir

það að sinni; 13. en þegar hann, sá sannleiks
andi kemur, mun hann leiða yður í allan
sannleika, því hann mun ekki tala af sjálfum
sér, heldur mun hann tala það, sem hann heyr-
ir og kunngjöra yður það ókomna. 14. Hann
mun vegsama mig, því af minu mun hann taka
og kunngjöra yður. 15. Allt það, sem faðir-
inn hefir, það er mitt, því sagða eg, að hann
mundi af minu taka og kunngjöra yður. 16.
Stutta stund munuð þér ekki sjá mig, og stutta
stund munuð þér sjá mig aptur, því eg fer til
föðursins. 17. Þá sögðu nokkrir af hans læri-
sveinum, hver við annan: hvað er þetta, sem
hann segir: stutta stund munuð þér ekki sjá
mig, og svo munuð þér sjá mig stutta stund
aptur; og þetta: eg fer til föðursins? 18. Þeir
sögðu því: hvað er þetta, sem hann segir: stutta
stund? vér skiljum ekki það, sem hann talar.
19. Jesús varð þess þá var, að þeir vildu
spyrja hann, og sagði til þeirra: þér spyrjizt á
um það, að eg sagði: stutta stund munduð þér
ekki sjá mig, og aptur munuð þér sjá mig stutta
stund. 20. Sannlega, sannlega segi eg yður:
þér munuð sýta og gráta, en heimurinn mun
fagna; þér munuð verða hryggvir, en yðar hrygð

munu snúast í fögnud. 21. Konan, þegar hún
fædir, þá hefir hún hrygd, því hennar tími er
kominn; en þegar hún hefir barnid fædt, minn-
ist hún ekki framar harmkvælisins fyrir fagn-
adar sakir, því ad madur er í heiminn borinn;
22. eins hafid þér nú ad sonnu hrygd, en eg
mun sjá ydur aptur, og ydvart hjarta mun fagna,
og ydvarn fögnud skal einginn af ydur taka.
23. Og á þeim degi munud þér mig einkis
spyrja. Sannlega, sannlega segi eg ydur: hvers
þér bidjid födurinn í minu nafni, þad mun
hann veita ydur. 24. Hingad til hafid þér
einkis bedid í minu nafni; bidjid, og þér mun-
ud odlast, svo ad ydar fögdnudur sé fullkom-
inn. 25. Þetta hefi eg talad til ydar í ords-
kvidum; sá tími kemur, ad eg tala ekki leing-
ur vid ydur í ordskvidum, heldur mun eg ber-
lega segja ydur af födurnum; 26. á þeim tíma
munud þér bidja í minu nafni, og ekki segi eg
ydur, ad eg muni bidja födurinn fyrir ydur,
27. því sjálfur fadirinn elskar ydur, af því þér
hafid elskad mig og hafid trúad, ad eg sé kom-
inn frá gudi. 28. Eg em út geinginn frá
födurnum og kominn í heiminn; eg mun aptur
yfirgefa heiminn og fara til födursins. 29.

Hans lærisveinar segja við hann: sjá, nú tal-
ar þú berlega, og mælir eingan orðskvið. 30.
Nú vitum vér, að þú veizt alt, og þarft þess
ekki, að nokkur spyrji þig; þess vegna trúum
vér, að þú sért frá guði kominn. 31. Jesús
svaraði þeim: trúið þér nú? 32 sjá, sá tími
kemur og er nú þegar kominn, að þér tvístrizt,
hver heim til sín, og látið mig einan, en eg
em samt ekki einn, því faðirinn er með mér.
33. Þetta hefi eg talað til yðar, svo að þér
hefðuð frið í mér. Í heiminum munuð þér
hafa þreinging, en verið øruggir, eg hefi sigr-
að heiminn.

17. Kapituli.

Jesú bæn til guðs.

1. Þetta talaði Jesús, hóf sín augu til him-
ins og sagði: faðir, tíminn er kominn; gjör
son þinn dýrðlegan, svo að sonurinn einnig
gjøri þig dýrðlegan, 2. eins og þú hefir gefið
honum vald yfir øllu holdi, svo hann gefi ei-
líft líf øllum þeim, sem þú gafst honum. 3.
En það er eilíft líf, að þeir þekki þig einan
sannan guð og þann, sem þú sendir, Jesúm
Krist. 4. Eg hefi gjørt þig dýrðlegan á jørð-

unni, eg hefi lokid þvi verki, sem þú fékkst mér
ad vinna; 5. gjør mig nú vegsamlegan, fadir,
hjá sjálfum þér med þeirri dýrd, sem eg hafdi
hjá þér, ádur en heimurinn var. 6. Eg hefi
auglýst þitt nafn þeim mønnum, sem þú gafst
mér af heiminum; þeir voru þinir, og þú gafst
mér þá, og þeir hafa vardveitt þitt ord. 7.
Nú vita þeir, ad alt þad, sem þú hefir mér
gefid, er frá þér, 8. þvi ad ord þau, er þú
gafst mér, hefi eg gefid þeim; þeir hafa tekid
vid þeim, og þeir vita med sanni, ad eg em
kominn frá þér, og trúa, ad þú hafir sent mig.
9. Eg bid fyrir þeim; ekki bid èg fyrir heimin-
um, heldur fyrir þeim, sem þú gafst mér, af
þvi þeir eru þinir; 10. og alt mitt er þitt,
og þad sem þitt er, þad er mitt, og eg em fyr-
ir þad dýrdlegur ordinn. 11. Eg verd ekki
leingur i heiminum, þessir verda i heiminum,
en eg fer til þin. Heilagi fadir, vardveit þá i
þinu nafni, er þú gafst mér, svo þeir séu eitt,
sem vid. 12. Medan eg var hjá þeim i heim-
inum, vardveitti eg þá i þinu nafni. Eg vard-
veitt þá, sem þú gafst mér, og einginn þeirra
týndist, nema sá gløtunar-sonur, svo ad ritn-
ingin rættist. 13. En nú fer eg til þin, og

þetta tala eg í heiminum, svo þeir hafi í sjálf-
um sér minn fögnud fullkomlega. 14. Eg hefi
gefid þeim þitt ord, og heimurinn hatar þá,
því þeir eru ekki af heiminum, eins og eg er
ekki af heiminum. 15. Ekki bid eg, ad þú tak-
ir þá úr heiminum, heldur ad þú geymir þeirra
vid illu. 16. Þeir eru ekki af heiminum eins
og eg em ekki af heiminum. 17. Helga þú þá
med þínum sannleika, þitt ord er sannleikur.
18. Eins og þú sendir mig til heimsins, svo
sendi eg þá til heimsins, 19. og fyrir þá
helga eg sjálfan mig, svo ad þeir séu sannleik-
anum helgadir. 20. En eg bid ekki einúngis
fyrir þessum, heldur og fyrir þeim, sem trúa
munu á mig fyrir þeirra ord; 21. svo ad allir
séu eitt, eins og þú, fadir, ert í mér, og eg
í þér, ad þeir og séu eitt í oss, svo ad heim-
urinn trúi, ad þú hafir sent mig. 22. Og
þann heidur, sem þú gafst mér, hefi eg gefid
þeim, svo þeir séu eitt, eins og vid erum eitt,
23. eg í þeim og þú í mér, svo þeir séu full-
komlega sameinadir og heimurinn viti, ad þú
sendir mig og elskir þá, eins og þú elskar mig.
24. Fadir, eg vil, ad þeir, sem þú gafst mér,
þeir séu hjá mér, þar sem eg er, svo þeir sjái

mína dýrd, sem þú gafst mér; því þú elskadir
mig, fyrr en veroldin var grundvollud. 25.
Réttláti fadir, þó ad heimurinn þekki þig ekki,
þá þekki eg þig, og þessir vita, ad þú sendir
mig. 26. Eg hefi auglýst þeim þitt nafn og
mun auglýsa þad, svo ad sú elska, med hverri
þú elskadir mig, sé í þeim og eg í þeim.

18. Kapituli.

Jesús er leiddur fyrir þann andlega rétt, fyrir þann veraldlega rétt.

1. Þegar Jesús hafdi talad þetta, gekk hann
út med sínum lærísveinum yfir um lækinn Ke-
dron. Þar var grasgardur, þángad gekk Jes-
ús og hans lærisveinar. 2. En Júdas, sem
sveik hann, þekti og stadinn, því Jesús var
vanur ad koma þángad med sínum lærisveinum.
3. Þegar nú Júdas hafdi tekid med sér strids-
manna flokkinn og þénara frá prestahofdingj-
unum og Fariseunum, kom hann þángad med
blysum, skridbyttum og vopnum. 4. En Jes-
ús, sem vissi alt, er fyrir hann mundi koma,
gekk fram og sagdi: ad hverjum leitid þér? 5.
Þeir svorudu honum: ad Jesú frá Nazaret.
Jesús sagdi vid þá: eg em hann. En Júdas,

sem sveik hann, stóð hjá þeim. 6. Þegar hann
þá sagði til þeirra: eg em hann, hopuðu þeir
á hæl og féllu til jarðar. 7. Hann spurði þá
þar fyrir í annað sinn: að hverjum leitið þér?
En þeir sögðu: að Jesús frá Nazaret. 8.
Jesús svaraði: eg sagði yður, að eg væri sá
hinn sami; ef að þér þá leitið mín, leyfið þess-
um að fara; 9. svo það orð rættist, sem Jes-
ús hafði talað: eingum glataði eg af þeim, sem
þú gafst mér. 10. En Símon Pétur, sem
hafði sverð, rykti því, hjó þjón prestahöfðingj-
ans og sneið af honum hægra eyrað; en sá þjón
hét Malkus. 11. Jesús sagði þá til Péturs:
slíðra þú sverð þitt. Skylda eg ekki drekka þann
kaleik, sem minn faðir hefir mér gefið? 12.
Flokkurinn, fyrirliðinn og þjónar Gyðinganna
gripu nú Jesúm og bundu hann, 13. og leiddu
hann fyrst til Hannas, því hann var teingda-
faðir Kaífasar, sem það árið var æðsti prest-
ur. 14. En Kaífas var sá, sem gefið hafði
Gyðingum það atkvæði, að gagnlegt væri, að
einn maður væri líflátinn fyrir þjóðina. 15.
En Símon Pétur fylgdi Jesú og annar læri-
sveinn, en sá lærisveinn var kunnugur þeim
æðsta presti og gekk inn með Jesú í hús presta-

höfdingjans, en Pétur stód fyrir utan dyrnar.
16. Þá gekk út hinn annar lærisveinn, sem kunnug-
ur var prestahöfdingjanum, taladi vid þá þernu,
sem gætti dyranna, og leiddi Pétur inn. 17. Þá
sagdi þernan, sem gætti dyranna, vid Pétur: ertú og
einn af lærisveinum þessa manns? Hann svar-
adi: ekki em eg. 18. En þar stódu þrælarn-
ir og þénarnir vid eld, sem þeir höfdu gjört,
og vermdu sig, þvi kalt var; en Pétur stód hjá
þeim og vermdi sig. 19. Þá spurdi presta-
høfdínginn Jesúm ad hans lærisveinum og hans
kenningu. 20. Jesús svaradi honum: eg hefi
talad opinberlega fyrir heiminum; eg hefi
ætíd kent i samkundunum og í musterinu, hvar
allir Gydingar samankoma, og ekkert hefi eg
talad i leyni; hvi spyr þú mig? 21. Spyr þú
þá, sem heyrt hafa, hvad eg hefi talad vid þá;
sjá, þessir vita, hvad eg hefi sagt. 22. En
er Jesús taladi þetta, gaf einn af þénurunum,
sem hjá stód, Jesú kinnhest og sagdi: svarar
þú svona prestahöfdingjanum? 23. Jesús svar-
adi honum: hafi eg talad rángt, þá sannadú
þad, en hafi eg talad rétt, hví slær þú mig?
24. Hannas sendi hann bundinn til presta-
höfdingjans Kaifasar. En Símon Pétur stód

og vermdi sig. 25. Þeir sögdu þá vid hann: ert þú og einn af hans lærisveinum? Hann neitadi og sagdi: ekki em eg. 26. Einn af þjónum prestahöfdingjans, frændi þess, sem Pétur hjó af eyrad, segir þá: sá eg þig ekki i grasgardinum med honum? 27. Þá neitadi Pétur enn aptur, og strax gól haninn.

28. Nú leiddu þeir Jesúm frá Kaifasi til hallar landshöfdingjans, en þad var snemma morguns, og þeir geingu ekki sjálfir inn i höllina, svo þeir saurgudust ekki, heldur mættu neyta páskalambsins. 29. Pilatus gekk þá út til þeirra og sagdi: hverja ákæru færid þér gegn þessum manni? 30. Þeir svörudu og sögdu: væri þessi ekki illrædismadur, þá hefdum vér ekki fært þér hann. 31. Pilatus sagdi þá vid þá: takid þér hann og dæmid hann eptir ydar lögum. Þá sögdu Gydingar til hans: oss leyfist ekki ad lifláta nokkurn, 32. svo þad rættist, sem Jesús hafdi fyrir fram sagt um þad, hvada daudddaga hann mundi fá. 33. Þá gekk Pilatus aptur inn i höllina, kalladi Jesúm til sin og sagdi: ert þú Gydinga konúngurinn? 34. Jesús svaradi: talar þú þetta af sjálfum þér, edur hafa adrir sagt þér þad um mig? 35.

Pilatus svaradi: er eg þá Gydingur? Þin þjód
og kennimanna høfdingjarnir færdu mér þig,
hvad hefir þú adhafzt? 36. Jesús svaradi:
mitt riki er ekki af þessum heimi; væri mitt
riki af þessum heimi; þá hefdu minir þénarar
barizt, svo eg kæmist ekki á vald Gydinga; en
nú er mitt riki ekki þadan. 37. Pilatus sagdi þá
vid hann: ertú þá ekki konúngur? Jesús svar-
adi: rétt segir þú, ad eg sé konúngur; til þess
em eg fæddur, og til þess kom eg í heiminn
ad eg beri vitni sannleikanum, og hver sem elsk-
ar sannleikann, sá hlýdir minni røddu. 38.
Pilatus svaradi honum: hvad er sannleikur?
Og í þvi hann sagdi þetta, gekk hann út apt-
ur til Gydinga og segir vid þá: eg finn einga
søk hjá honum; 39. en þad er venja hjá ydur,
ad eg á páskum gefi ydur einn lausan. Vilj-
id þér þá ekki, ad eg gefi ydur nú lausan Gyd-
inga konúnginn? 40. Þeir æptu þá allir á
móti og søgdu: ekki þenna, heldur Barabbas;
en Barabbas var stigamadur.

19. Kapituli.

Jesús krossfestur og lagdur í grøfina.

1. Þá tók Pilatus Jesúm og húdstrýkti
hann. 2. En stridsmennirnir fléttudu kórónu

af þyrnum, og settu á hans höfuð, og færðu
hann í purpurakápu og sögðu: 3. heill sért
þú, konúngur Gyðinga, og þeir gáfu honum
pústra. 4. Pílatus gekk þá út aptur og sagði
til þeirra: sjá, eg leiði hann nú út aptur til yðar,
svo að þér vitið, að eg ef finn einga sök hjá
honum. 5. Jesús gekk þá út með þyrnikór-
ónu á höfði og í purpurakápu, og Pílatus
sagði til þeirra: sjá manninn. 6. En þegar
prestahöfðingjarnir og þénararnir sáu hann,
æptu þeir og sögðu: krossfestú, krossfestú hann!
Pílatus sagði: takið þér hann og krossfestið,
því að eg finn einga sök hjá honum. 7. Gyð-
ingar svöruðu honum: vér höfum lög, og eptir
vorum lögum á hann að deya, því hann hef-
ir gjört sig sjálfan að guðs syni. 8. Þegar
Pílatus heyrði þetta, varð hann enn hræddari,
9. gekk inn í höllina aptur og sagði við Jes-
úm: hvaðan ertú? En Jesús ansaði honum
ekki. 10. Pílatus sagði þá við hann: talar
þú ekki við mig? veiztú ekki, að eg hefi vald
til að krossfesta þig og vald til að láta þig
lausan? 11. Jesús svaraði: ekki hefðir þú
vald yfir mér, nema þér væri gefið það ofan
að; því er sá enn sekari, sem ofurseldi mig

þér. 12. Upp frá því leitadist Pílatus vid
ad láta hann lausan; en Gydingar kølludu og
søgdu: ef ad þú sleppir honum, þá ertú ekki
vinur keisarans. Hver sem gjørir sig ad kon-
úngi, hann rís á móti keisaranum. 13. Þeg-
ar Pílatus heyrdi þetta, leiddi hann Jesúm út
og settist á dómstólinn á þeim stad, sem heitir
hinn steinlagdi, en á hebresku Gabbatha. 14.
En þá var adfángadagur Páska, hér um bil
um hádegi. 15. Nú sagdi hann vid Gydinga:
þar er ydar konúngur. Þeir hrópudu: burt,
burt med hann, krossfestú hann. Pílatus sagdi
til þeirra: á eg ad krossfesta ydar konúng?
Þá svørudu þeir ædstu prestar: vér høfum ekki
konúng nema keisarann. 16. Þá fékk hann
þeim Jesúm, ad hann yrdi krossfestur; en þeir
tóku vid Jesú og leiddu burt. 17. En hann
bar sinn kross og gekk út til þess stadar, sem
heitir hausaskelja-stadur, á hebresku Golgata;
18. þar krossfestu þeir hann, og med honum
tvo adra, sinn til hvorrar handar, en Jesúm í
midid. 19. En Pílatus skrifadi líka yfirskript
og festi hana á krossinn; en skrifad var: Jes-
ús af Nazaret, konúngur Gydinganna.
20. Þessa yfirskript lásu margir Gydingar,

því sá staður, hvar Jesús var krossfestur,
hann var nærri borginni; hún var og skrifuð
á hebresku, grisku og latínu. 21. Þá sögðu
æðstu prestar Gyðinga við Pílatus: skrifa þú
ekki: konúngur Gyðinganna, heldur að hann
hafi sagt: eg em konúngur Gyðinga. 22. Pí-
latus svaraði: það sem eg hefi skrifað, það hefi
eg skrifað. 23. En er stríðsmennirnir höfðu
krossfest Jesúm, tóku þeir hans klæði og skiptu
í fjóra parta, hverjum stríðsmanni part, líka
kyrtilinn; en kyrtillinn var ekki saumaður, held-
ur frá ofanverðu niður úr prjónaður. 24.
Þeir sögðu því hver við annan: skerum hann
ekki í sundur, hlutumst heldur um, hver hann
skal hafa; svo að sú ritning rættist, sem segir:
„þeir skiptu með sér mínum klæðum og köstuðu
hlut um minn kyrtil." 25. Þetta gjörðu nú
stríðsmennirnir. En hjá krossinum stóð Jesú
móðir og móðursystir hans, María kona Kle-
ófu, og María frá Magdölum. 26. Þegar
Jesús sá nú móður sína og þann lærisvein,
sem hann elskaði, standandi þar hjá, sagði hann
til móður sinnar: kona, sjá, þar er þinn
sonur; síðan sagði hann til lærisveinsins: 27.
sjá, þar er þín móðir, og frá þeirri stundu

tók lærisveinninn hana heim til sín. 28. Ept-
ir þetta, þar ed Jesús vissi, ad alt var nú
þegar fullkomnad, svo ad ritníngin skyldi ræt-
ast, sagdi hann: „mig þyrstir". 29. Þar
var ker fult af ediki; þeir fyltu njardarvott med
edik, settu hann á ísópslegg og báru Jesú ad
munni. 30. En er Jesús hafdi til sín tekid
edikid, sagdi hann: þad er fullkomnad;
og hann lét hofudid hníga og gaf upp andann.
31. En Gydingar beiddu Pilatus, ad líkam-
irnir væru ekki á krossinum um sabbatsdaginn,
þar ed adfángadagur var, því ad sá sabbats-
dagur var mikill. Þeir beiddu Pilatus, ad
bein þeirra væru brotin og ofan tekin. 32.
Þar fyrir komu strídsmennirnir og brutu fót-
leggi hins fyrsta og svo hins annars, sem med
honum hofdu verid krossfestir. 33. En sem
þeir komu ad Jesú og sáu, ad hann var þeg-
ar dáinn, brutu þeir ekki hans fótleggi; 34.
en einn af strídsmonnunum stakk spjóti í hans
sídu, og strax kom út blód og vatn; 35. og
sá hefir vitnad þad, sem sá, og hans vitnis-
burdur er sannur, og hann veit, ad hann segir
satt, svo ad þér einnig trúid. 36. Því þetta
er sked, svo ad ritníngin rættist: „bein hans

skulu ekki brjótast". 37. Og á øðrum stað seg-
ir ønnur ritning: „þeir munu sjá þann, sem
þeir stúngu".

38. En eptir þetta bað Jósep af Arematia
Pilatus, að hann mætti ofan taka Jesú lík-
ama; því hann var Jesú lærisveinn, þó heim-
uglegur af ótta fyrir Gyðingum; og Pilatus
leyfði það. 39. Hann fór því til og tók Jesú
líkama; en Nikódemus kom líka, sá sem áður
hafði um nótt komið til Jesú; hann hafði
með sér hér um bil hundrað pund af myrru-
blønduðu alóe. 40. Þá tóku þeir Jesú lík-
ama og sveipuðu hann í líndúk með dýrum
smyrslum, eins og Gyðinga siður er að búa
lík til greptrunar. 41. En þar, sem Jesús
hafði verið krossfestur, var grasgarður, og í
grasgarðinum ný grøf, í hverja þángað til eing-
inn hafði verið lagður. 42. Þar løgðu þeir
Jesúm vegna aðfángadags Gyðinga, því grøf-
in var nærri.

20. Kapituli.

Jesú upprisa boðuð; hann birtist sjálfur Maríu og síð-
an lærisveinunum.

1. En snemma á fyrsta degi vikunnar, áð-
ur en bjart var orðið, kemur María frá Mag-

dølum til grafarinnar og sér, ad steininn er
tekinn frá grøfinni. 2. Hún hleypur þá til
Símonar Péturs og þess annars lærisveins,
sem Jesús elskadi, og segir vid þá: þad er
búid ad taka burt drottinn úr grøfinni, og
vér vitum ekki, hvar hann hefir verid lagdur.
3. Þá fór Pétur út og hinn annar lærisveinn,
og þeir komu til grafarinnar. 4. En þeir tveir
hlupu ásamt, og sá annar lærisveinn hljóp hrad-
ara en Pétur, og kom fyrri ad grøfinni; 5.
og þá hann gægdist inn í grøfina, sá hann
lindúkana liggja þar, en þó gekk hann ekki inn.
6. Þá kom Símon Pétur, sem seinni vard, og
hann gekk inn í grøfina og hann sá líka lin-
dúkana liggja þar 7. og sveitadúkinn, sem hafdi
verid um hans høfud, ekki hjá lindúkunum,
heldur út af fyrir sig samanbrotinn á ødrum
stad. 8. Þá gekk og inn sá annar lærisveinn,
sem fyrr hafdi komid til grafarinnar, og sá og
trúdi; 9. því enn þá skildu þeir ekki ritning-
una, ad hann ætti ad rísa frá daudum. 10.
Svo fóru lærisveinarnir heim til sín aptur.

11. En María stód hjá grøfinni og grét;
en sem hún grét, 12. gægdist hún inn í grøf-
ina og sér tvo eingla hvítklædda, hvar þeir sitja,

annan til höfða, hinn til fóta, þar sem Jesús
hafði legið. 13. Og þeir sögðu til hennar:
kona, hví grætur þú? Hún svaraði þeim: af
því búið er að taka burt minn drottinn, og eg
veit ekki, hvar hann hefir verið lagður.
14. Í því hún sagði þetta, varð henni litið
aptur fyrir sig, og þá sá hún Jesúm standa
þar, en hún vissi ekki, að það var Jesús. 15.
Jesús segir til hennar: kona, hvað grætur þú?
að hverjum leitar þú? Hún, sem hugsaði, að
þetta væri grasgarðsvörðurinn, sagði til hans:
herra, hafir þú borið hann í burtu, þá segðu
mér, hvar þú hefir lagt hann, og mun eg sækja
hann. 16. Jesús sagði til hennar: María;
hún snéri sér við og segir á hebresku: Rab-
búni, það er: lærimeistari. 17. Jesús sagði
til hennar: snertu mig ekki, því enn þá er eg
ekki uppstiginn til föður míns; en farðú til
bræðra minna og segðu þeim, eg muni upp-
stiga til míns föðurs og yðar föðurs, til míns
guðs og yðar guðs. 18. María frá Magdöl-
um kemur og segir lærisveinunum, að hún hafi
séð drottinn, og að hann hafi talað þetta við sig.

19. En að kvöldi hins sama dags, sem var
sá fyrsti í vikunni, og eptir að búið var að

læsa dyrum á því húsi, hvar lærisveinarnir
voru samansafnadir af ótta fyrir Gydingum,
kom Jesús og stód mitt á medal þeirra og
sagdi: fridur sé med ydur; 20. og í því hann
taladi þetta, sýndi hann þeim sínar hendur og
sídu. Þá urdu lærisveinarnir gladir, ad þeir sáu
drottinn. 21. Jesús sagdi þá aptur til þeirra:
fridur sé med ydur, eins og fadirinn hefir
sent mig, svo sendi eg ydur; 22. og í því
hann sagdi þetta, blés hann á þá og sagdi:
medtakid þér heilagan anda. 23. Hverjum
sem þér fyrirgefid syndirnar, þeim eru þær
fyrirgefnar, og hverjum sem þér synjid fyrir-
gefníngar, þeim verdur synjad um fyrirgefn-
íngu. 24. En Tómas, þad þýdir: tvíburi, einn
af þeim tólf, var ekki med þeim, þegar Jesús
kom. 25. Þar fyrir sögdu hinir lærisveinar-
nir honum frá, ad þeir hefdu séd drottinn. En
hann svaradi þeim: sjái eg ekki naglaförin í
hans höndum og láti fingur minn í þau, og
mína hönd í hans sídu, þá trúi eg ekki. 26.
Og eptir átta daga voru hans lærisveinar apt-
ur inni og Tómas med þeim. Þá kom Jesús,
þegar búid var ad læsa dyrum og stód mitt á

medal þeirra og sagdi: fridur sé med ydur, 27.
sidan sagdi hann vid Tómas: kom þú hingad
med þinn fingur og skoda minar hendur; kom
þú med þina hönd og legg i mina sidu, og
vertú ekki vantrúadur, heldur trúadur. 28.
Tómas svaradi og sagdi til hans: drottinn
minn og gud minn. 29. Jesús svaradi: af því
þú sást mig, Tómas, trúdir þú; en sælir eru
þeir, sem trúa, þótt þeir ekki sjái. 30. En
hér ad auki gjördi Jesús mörg önnur teikn
i augsýn sinna lærisveina, hverra ekki er getid
i þessari bók. 31. En þetta er skrifad, svo
ad þér trydud, ad Jesús er Kristur sonur guds,
og svo ad þér hafid lifid, sem á hans nafn trúid.

21. Kapituli.

Jesús birtist sinum lærisveinum i Galilea; segir Pétri
fyrir hans afdrif.

1. Eptir þetta birtist Jesús aptur sinum
lærisveinum vid Tiberiasvatn. En þannig birt-
ist hann: 2. Simon Pétur og Tómas, sem
þýdir: tviburi, og Natanael frá Kana i Gali-
lea og Sebedeusar synir og tveir adrir af hans

lærisveinum voru þar ásamt. 3. Símon Pétur segir við þá: eg vil fara að fiska. Þeir segja við hann: vér komum líka með þér. Þeir geingu út og stigu strax á skip; en þá nóttin feingu þeir ekkert. 4. En er dagur var runninn, stóð Jesús við vatnið, samt vissu ekki lærisveinarnir, að það var Jesús. 5. Jesús sagði þá til þeirra: börn, hafið þér nokkuð matarkyns? þeir sögðu: nei. 6. Hann sagði þá við þá: kastið netinu hægramegin við skipið, þá munuð þér afla. Þeir köstuðu því nú, og gátu þá ekki dregið það fyrir fiskimergð. 7. Þá segir sá lærisveinn, sem Jesús elskaði, við Pétur: það er drottinn. En er Símon Pétur heyrði, að það væri drottinn, batt hann að sér sinn nærkyrtil, því hann var snöggklæddur og fleygði sér í vatnið, 8. en hinir lærisveinarnir komu á skipinu (því þeir voru ekki lángt frá landi, heldur svo sem tvöhundruð álnir), og drógu netin að landi, með fiskinum í. 9. En er þeir voru geingnir á land, sjá þeir glæður og fisk lagðan á þær og brauð. 10. Jesús segir þá til þeirra: komið með nokkuð af fiskunum, sem þér nú veidduð. 11. Símon Pétur fór til og

dró netið á land, fult af stórum fiskum, hundr-
rað fimtín og þremur: en þó þeir væru svo
margir, rifnaði netið ekki. 12. Jesús segir
við þá: komið og takið dagverð. En einginn
af lærisveinunum réðist til að spyrja hann:
hver ertú? því þeir vissu, að það var drott-
inn. 13. Þá kemur Jesús og tekur brauðið
og gefur þeim, sömuleiðis fiskinn. 14. Þetta
var í þriðja sinni, sem Jesús birtist sínum
lærisveinum, eptir að hann var upp risinn
frá dauðum.

15. En er þeir höfðu matazt, segir Jesús
við Símon Pétur: Símon Jónasson, elskar
þú mig meir en þessir? hann svaraði honum:
já, herra, þú veizt, að eg elska þig. Jesús
segir til hans: gæt þú lamba minna. 16. Hann
segir aptur í annað sinn til hans: Símon
Jónasson, elskar þú mig? hann svaraði hon-
um: já, herra, þú veizt, að eg elska þig. Jes-
ús segir þá til hans: hirð þú sauði mína. 17.
Hann segir í þriðja sinni til hans: Símon Jón-
asson, elskar þú mig? þá ángraðist Pétur, af
því hann sagði í þriðja sinni til hans: elskar
þú mig? og hann sagði til hans: herra, þú

veizt alt, þú veizt, ad eg elska þig. Jesús
segir til hans: geym þú minna sauda. 18.
Sannlega, sannlega segi eg þér: þegar þú varst
ýngri, gyrtir þú þig og gekkst, hvert sem þú
vildir, en þegar þú eldist, muntú útbreida hend-
ur þínar, og annar mun gyrda þig, og leida
þángad, sem þú vilt ekki. 19. En þetta sagdi
Jesús til ad gefa ad skilja, med hverjum dand-
daga hann skyldi vegsama gud. Og þá hann
hafdi þetta talad, sagdi hann vid Pétur: fylg
þú mér eptir. 20. Pétur leit vid, sá þann
lærisvein, sem Jesús elskadi, koma á eptir,
þann sama, sem um kvöldmáltídina hafdi hall-
ad sér upp ad Jesú brjósti og spurt: herra,
hver er sá, sem mun svíkja þig? 21. Þegar
Pétur sá þenna, segir hann til Jesú: herra,
hvad verdur um þenna? 22. Jesús svarar
honum: ef eg vil, ad hann bídi, þángad til eg
kem, hvad kemur þad vid þig? fylg þú mér
eptir. 23. Því barst sú saga út medal brædr-
anna, ad þessi lærisveinn mundi ekki deya. —
Þó hafdi Jesús ekki sagt vid hann, ad hann
mundi ekki deya; heldur: ef eg vil hann bídi,
þángad til eg kem, hvad kemur þad vid þig?

24. Þessi er sá lærisveinn, sem hefir vitnad
um þetta og skrifad þetta, og vér vitum, ad hans
vitnisburdur er sannur. 25. Margt annad hefir
Jesús gjørt, og ef þad alt, eitt og sérhvad ætti ad
skrásetjast, hugsa eg, ad heimurinn jafnvel ekki
mundi rúma þær bækur, sem þá yrdu skrifadar.

Postulanna Gjørningar.

1. Kapituli.

Jesú himnafør; eindrægni lærisveinanna; ræda Péturs; Mattias valinn til postula.

1. Fyrri frásøguna samda eg, kæri Teófilus, um alt hvad Jesús gjørdi og kendi, 2.
alt til þess dags er hann var upp numinn,
eptir ad hann hafdi fyrir heilagan anda bodord gefid postulunum, þeim er hann útvalid
hafdi; 3. hverjum hann og birtist lifandi eptir
písl sína med mørgum órækum kennimerkjum,
þar ed hann lét þá sjá sig í fjørutíu daga, og
taladi vid þá um guds ríki. 4. Nú þá þeir
eitt sinn voru saman komnir, skipadi hann þeim
ad fara ekki burtu úr Jerúsalem, heldur bída
eptir fyrirheiti fødursins, hvers þér, sagdi hann,
hafid heyrt mig geta. 5. Jóhannes skírdi med

vatni, en þér skuluð skírðir verða með heilög-
um anda, ekki mörgum dögum eptir þenna. 6.
Þegar þeir voru þannig saman komnir, spurðu
þeir: ætlarðu, herra, á þessum dögum að end-
urreisa Ísraels-ríki? 7. Hann svaraði þeim:
það er ekki yðar að vita tíðir eður tíma, hverja
faðirinn hefir sett í sjálfs síns vald; 8. en þér
skuluð öðlast krapt, þegar heilagur andi yfir yð-
ur kemur, og þér skuluð mínir vottar vera í
Jerúsalem og í öllu Gyðingalandi og í Sama-
ría og til jarðarinnar endimarka. 9. Í því
hann sagði þetta, lyptist hann, að þeim ásjá-
andi, í lopt upp, og ský nam hann frá aug-
um þeirra. 10. Nú sem þeir störðu til him-
ins, þá hann fór frá þeim, sjá, þá stóðu tveir
menn hjá þeim í hvítum klæðnaði; 11. þeir
sögðu: Galíleiskir menn, hví standið þér, og
horfið til himins? þessi Jesús, sem upp num-
inn er frá yður til himins, mun koma á sama
hátt, og þér sáuð hann fara til himins. 12.
Þeir snéru þá aptur til Jerúsalem frá viðsmjörs-
viðarfjallinu, er liggur í nánd við Jerúsalem eina
helgidagsleið þaðan. 13. Og sem þeir komu í
borgina, fóru þeir upp á lopt eitt, hvar þeir áttu
heima, Pétur og Jakob og Jóhannes og And-

rés og Tómas, Bartólómeus og Matteus, Ja-
kob Alfeusson og Símon Selótes og Júdas,
sonur Jakobs. 14. Þessir allir héldu saman
með eindrægni í bæn og andakt, ásamt konun-
um og Maríu, móður Jesú, og bræðum hans.
15. Um þessar mundir stóð Pétur upp á
meðal lærisveinanna (viðstaddir voru þar hart-
nær hundrað og tuttugu manns) og mælti:
16. góðir menn og bræður, rætast hlaut ritn-
íng sú, er heilagur andi hafði fyrir sagt af Da-
víðs munni um Júdas, hver eð gjörðist leið-
togi þeirra, er gripu Jesúm. 17. Hann var
talinn með oss, og hafði hlotið þetta embætti.
18. Þessi aflaði (greftrunar-) reits fyrir
verðlaun ódáðaverksins, steyptist á höfuðið, og
brast sundur í miðju, svo öll innyflin féllu út.
19. Og er þetta kunnugt orðið öllum, sem búa í
Jerúsalem; svo að þessi reitur er kallaður á þeirra
túngu Akeldama, það er: blóðs-reitur. 20. Því
er svo skrifað í sálmabókinni: bústaður hans skal í
eyði verða og einginn í honum búa; og á öðrum
stað: við embætti hans taki annar. 21. Því
hæfir, að einhver þeirra, sem alla tíð hafa með
oss verið, frá því að drottinn Jesús tók að
gánga út og inn með oss, 22. alt frá skírn Jó-

hannesar, til þess dags er hann var frá oss upp numinn, verdi vottur hans upprisu medur oss. 23. Og þeir tóku tvo til, Jósep, kalladan Barsabas, ad auknafni Réttvís, og Mattías, 24. báduſt fyrir og sögdu: drottinn, þú sem þekkir hjörtu allra, sýndu, hvorn þessara tveggja þú hefir valid 25. til ad taka hlutdeild þessa embættis og postuladæmis, úr hverju Júdas gekk, ad hann færi til síns stadar. 26. Þeir vörpudu þá hlutum um, og hluturinn féll á Mattías; og hann var sameiginlega kosinn til postula med þeim ellefu.

2. Kapituli.

Heilags anda sending á hvítasunnuhátídinni; ræda Péturs um Krists pínu, upprisu, himnaför og sendingu heilags anda; spurningar fólksins, rád og uppörfan Péturs; 3000 kristnast; innbyrdis umgeingni hinna fyrstu kristnu.

1. En er hvítasunnudagurinn kom, voru þeir allir med einum huga til samans. 2. Og þar vard skyndilega þytur frá himni, eins og addynjanda sterkvidris, og fylti alt húsid, þar þeir sátu í. 3. Og þeir sáu túngur, eins og af eldi væru, er kvísludust og settu sig yfir sérhvern þeirra; 4. og þeir urdu allir fullir af

heilögum anda og tóku ad tala annarlegum túng-
um, eins og andinn gaf þeim ad tala. 5. En
í Jerúsalem bjuggu Gydingar, gudrækuir menn,
af alls konar þjódum undir himninum. 6. Þá
nú þessi hvinur vard, kom mannfjöldinn sam-
an, og honum brá mjög vid, er hver einn
heyrdi þá tala hans mál; 7. urdu þá allir
svo sem frá sér og undrudust, segjandi hver til
annars: sjá, eru ekki allir þessir, sem tala, úr
Galílea, 8. og hverninn heyrir þá hver af oss
sitt módurmál? 9. Partar, Medar, Elamítar,
vér sem heima eigum í Mesopótamía, Júdea,
Kappadosía, Pontus og Asía, 10. í Frygía
og Pamfilía, Egyptalandi og Lybíu-bygdum í
nánd vid Syrene, vér Rómverjar, hér búsettir;
11. Gydingar, og vér, sem Gydingar höfum
gjörzt, Kretar, og Arabar, vér heyrum þá tala
á vorar túngur um guds stórmerki? 12. Hver
madur vard frá sér numinn og efablandinn, og
einn sagdi til annars: hvad ætlar úr þessu ad
verda? 13. En adrir spottudust ad þessu, segj-
andi: þeir eru fullir af sætu víni.

14. Þá gekk Pétur fram ásamt þeim ellefu,
hóf upp sína raust og taladi til þeirra: þér
Gydingar, gódir menn, og þér allir, sem í Jerú-

salem búid, þad sé ydur vitanlegt, og látid yd-
ur ord mín í eyrum loda. 15. Ekki er þad,
eins og þér hugsid, ad þessir séu drukknir, því
ad nú er þridja stund dags; 16. heldur rætist
hér, hvad spámadurinn Jóel sagdi: 17. „þad
skal ske á sídustu dögum, segir gud, eg vil út-
hella af mínum anda yfir alt hold; ydar syn-
ir og dætur skulu spá, ydar úngmenni sjá sjón-
ir, og ydar öldúngar fá draumvitranir; 18.
yfir þjóna mína og ambáttir mínar vil eg á
þeim dögum úthella af mínum anda, og þau
skulu spá. 19. Og eg mun láta tákn ske á
himnum uppi og fyrirburdi á jördu, blód, eld
og reykjarsvælu. 20. Sólin skal snúast í myrk-
ur og túnglid í blód, ádur en kemur hinn mikli
dýrdlegi dagur drottins; 21. en þad skal ske,
ad hver sem nafn drottins ákallar, sá mun
verda hólpinn." 22. Þér Ísraelsmenn, heyr-
id þessi ord: Jesúm frá Nazaret, mann þann,
er gud audkendi fyrir ydur med kraptaverkum,
táknum og stórmerkjum, sem gud lét ske fyrir
hans hönd medal ydar, eins og þér vitid; 23.
hann hafid þér eptir guds rádstöfun og fyrir-
ætlun ofurseldan, tekid og med höndum ógud-
legra krossfest og aflífad. 24. En þenna sama

27*

hefir gud uppvakid og leyst úr daudans bønd-
um, því ad ekki var þad møgulegt, ad daudinn
gæti haldid honum: því Davíd segir um hann:
25. „ætíd hefi eg drottinn fyrir augum mér,
hann er mér til hægri hlidar, svo eg skelfist ekki;
26. því er mitt hjarta gladvært og túnga mín
fagnar. Þar fyrir skal og minn líkami hvíla
vongladur, 27. því þú munt ekki eptirskilja mína
ønd í ríki enna daudu, né leyfa, ad þinn hei-
lagi sjái rotnun. 28. Kunna gjørdir þú mér
lífsins vegu, þú munt mig med kæti fylla fyr-
ir ásjónu þinni." 29. Gódir menn og bræd-
ur, leyft sé mér einardlega ad tala vid ydur um
forfødurinn Davíd: hann dó og var grafinn, og
hans leidi er til hjá oss enn í dag. 30. En
af því hann var spámadur, og vissi, ad gud
hafdi svarid honum, ad einn hans afkomenda
skyldi sitja á hans konúngs-stóli, 31. taladi
hann af forspá um upprisu Krists; því ekki
vard hans sála í daudra ríki eptir skilin, og lík-
ami hans sá ekki heldur rotnun. 32. Þenna
Jesúm uppvakti gud frá daudum, þess erum
vér allir vottar; 33. þar fyrir, þá hann med
guds hægri hønd var upp hafinn, og hafdi feing-
id fyrirheiti af fødurnum um heilagan anda,

úthelti hann honum, eins og þér sjáid og heyrid. 34. Davíd sté ekki til himna, þó segir hann: „drottinn sagdi mínum drottni: seztú vid mína hægri hönd, 35. uns eg gjöri óvini þína ad fótaskör þinni.“ 36. Med óbrigdaulegri vissu viti þá allur Israelslýdur, ad gud hefir gjört ad drottni og ad Kristi þenna Jesúm, hvern þér krossfestud.

37. En þá þeir heyrdu þetta, skárust þeir innvortis, og sögdu vid Pétur og hina postulana: hvad skulum vér gjöra, 38. gódir menn og brædur? Pétur sagdi þá til þeirra: takid sinnaskipti, og hver ydar láti skíra sig til nafns Jesú Krists, til fyrirgefningar syndanna, þá munud þér ödlast gjöf heilags anda; 39. því ad ydur tilheyrir fyrirheitid, og börnum ydar og öllum þeim, sem í fjærlægd eru, hverja helzt drottinn gud vor kallar hér til. 40. Med ödrum fleiri ordum færdi hann þeim heim sanninn og áminti þá, svo segjandi: látid ydur frelsa frá þessari þverbrotnu kynslód. 41. Þeir, sem nú fúslega skipudust vid hans rædu, létu skírast, og þar bættust vid á þeim degi nær þrjár þúsundir manna; 42. héldu þeir sér stödnglega vid postulanna kenningu í félagsskap, samnautn og

bænahaldi; 43. og ótta sló yfir alla, því mörg tákn og stórmerki gjördust af postulunum.

44. En allir, sem trúadir urdu, héldu saman og höfdu alt sameiginlegt. 45. Eignir sínar og góz seldu þeir, og úthlutudu öllum þar af, eins og hver hafdi þörf á. 46. Daglega héldu þeir sér samhuga í musterinu, brutu braud í heimahúsum, og nutu sinnar fædu med gladværd og hjartans einfaldleik, 47. lofudu gud og höfdu vinsæld af öllum lýd. En drottinn bætti daglega vid söfnudinn, þeim sem hólpnir urdu.

3. Kapituli.

Pétur læknar haltan mann; fólkid undrast rædu Péturs um dauda og upprisu Jesú; hann rædur til apturhvarfs.

1. Eitt sinn geingu þeir Pétur og Jóhannes ásamt upp í musterid á venjulegri bænatíd um níundu stund; 2. þá var verid ad bera þángad mann, er haltur var frá módurlífi og daglega var settur vid þær dyr musterisins, er nefndust Fögru-dyr, svo hann bædi sér ölmusu af þeim, er inn geingu í musterid. 3. Þegar hann nú sá Pétur og Jóhannes ætla ad gánga þar inn, bad hann þá ad gefa sér. 4. Pét-

ur starði á hann ásamt Jóhannesi, og sagði: líttú upp á okkur. 5. Hann leit til þeirra í von um, að hann mundi fá eitthvað hjá þeim; 6. en Pétur sagði: silfur og gull á eg ekki, en hvað eg hefi, það gef eg þér. Statt upp og gakk í nafni Jesú Krists frá Nazaret; 7. tók í hans hægri hønd og reisti hann á fætur. 8. En jafnskjótt urðu iljar hans og øklar styrkvir, svo hann spratt upp og gekk um kring, fylgdist með þeim inn í musterið, gekk, støkk upp og lofaði guð. 9. Og alt fólk sá hann gánga og lofa guð, 10 líka þektu þeir hann, og vissu, að hann var sá sami, sem hafði beiðzt ølmusu við Føgru-dyr musterisins; fyltust því af felmtri og undrum yfir þessum atburði. 11. Nú sem hinn halti hélt sér til Péturs og Jóhannesar, flyktist til þeirra allur lýðurinn í gángrúm það, sem kent er við Salómon, og var felmtsfullur. 12. Þegar Pétur sá þetta, mælti hann til fólksins: þér, Israelsmenn, hví furðar yður á þessu, og hví starið þér á okkur, eins og við hefðum af sjálfs krapti eður fyrir eigin guðhræðslu áorkað, að þessi geingur? 13. Guð Abrahams, Isaaks og Jakobs, guð feðra vorra hefir vegsamað sinn son Jesúm, hvern þér of-

urseldud og afsøgdud fyrir Pilatusi, er álykt-
adi ad láta hann lausan. 14. Hinn heilaga
og réttláta afsøgdud þér, bádud um mordingj-
ann, 15. en létud aflífa þann lífsins foringja,
sem gud uppvakti frá daudum, hvar ad vér er-
um vottar. 16. En hann er þad, sem hefir
heilan gjørt þenna, er þér horfid á og þekkid,
fyrir trúna á hans nafn; trúin á hann er þad,
sem gaf hinum halta slíkan albata fyrir allra
ydar augum. 17. Nú veit eg, brædur, ad þér,
eins og ydrir høfdingjar, gjørdud þad af van-
þekkingu; 18. en gud lét þannig rætast, þad
sem hann hafdi fyrir sagt fyrir munn allra sinna
spámanna, ad Kristur skyldi pínast. 19. Tak-
id því sinnaskipti og bætid dagfar ydar, svo ad
ydar syndir verdi fyrir gefnar, 20. upp á þad
ad endurlífgunar tídirnar komi frá augliti drott-
ins, og hann sendi þann ydur ætlada Jesúm
Krist, 21. hver ed á himninum ad halda alt
til þess tíma, ad alt endurskapast, hvar um gud
hefir talad fyrir munn allra sinna heiløgu spá-
manna frá øndverdu. 22. Þannig hefir Móses
sagt til fedranna: „spámann mun drottinn gud
ydar uppvekja ydur af brædrum ydar eins og mig;
gegnid honum í øllu, er hann segir ydur; 23.

því það skal ske, að hver sú sál, sem ekki gegnir þeim spámanni, skal afmást úr tölu þjóðarinnar". 24. Eins hafa allir spámennirnir frá Samúel, hver eptir annan, svo margir sem talað hafa, einnig kunngjört þessa daga. 25. Þér eruð börn spámannanna og sáttmálans, hvern guð gjörði við feður vora, þá hann sagði til Abrahams: „af afkvæmi þínu skulu allar jarðarinnar ættkvíslir blessun hljóta." 26. Yður sendi guð fyrstum son sinn, þá hann uppvakti hann, til þess hann skyldi yður blessa, með því að snúa sérhverjum yðar frá sinni illsku.

4. Kapituli.

Pétur og Jóhannes eru settir í fángelsi; Pétur forsvarar sig fyrir ráðinu; þeim er hótað og slept; þeir biðja guð sameiginlega og verða bænheyrðir; ástand safnaðarins.

1. Meðan þeir voru enn að tala til fólksins, komu að þeim prestar, varðmannaforingi musterisins og Saðúsear, 2. hverjum það gramdist, að postularnir kendu fólkinu og boðuðu upprisu framliðinna af dæmi Jesú; 3. lögðu þeir þá hendur á þá og settu í varðhald til næsta morguns, því kvöld var komið; 4. en margir

af þeim, er heyrt høfdu ræduna, trúdu, svo ad
tala þeirra manna var nær fimm þúsundir.
5. Morguninn eptir skedi þad, ad høfdingj-
arnir, oldúngarnir og þeir skriptlærdu komu sam-
an í Jerúsalem, sem og Hannas høfudprestur,
6. Kaifas, Jóhannes, Alexander og allir, sem
voru af høfudpresta ætt. 7. Voru postularnir
þá framleiddir og adspurdir, af hvada myndug-
leika edur í hvers umbodi þeir hefdu gjort þetta?
8. Pétur, fullur heilogum anda, sagdi þá til
þeirra: þér høfdingjar þjódarinnar og øldúng-
ar Ísraels, 9. med því vér í dag skulum
standa rannsak vidvíkjandi gódverkinu vid hruma
manninn, og því, af hvers voldum hann sé heill
ordinn, 10. þá sé ydur øllum vitanlegt og øll-
um Ísraelslýd: ad í nafni Jesú Krists
frá Nazaret, þess þér krossfestud, en gud upp-
reisti frá daudum, ad af hans voldum sé þad
sked, ad þessi stendur heilbrigdur fyrir ydar
augum. 11. Hann er sá steinn, hvern þér
byggingarsmidir einskis mottud, en er nú ord-
inn ad hyrníngar-steini; 12. af eingum ødrum
er hjálprædis ad vænta, því medal manna gefst
ekki nokkur annar undir himninum, fyrir hvers
fulltingi oss sé ætlad hólpnum ad verda.

13. En er þeir sáu einardleik Péturs og Jóhannesar, og vissu, ad þeir voru ólærdir almúgamenn, undrudust þeir; líka þektu þeir þá, ad þeir høfdu verid med Jesú. 14. Og nú, er þeir sáu manninn, sem læknadur hafdi verid, standa hjá þeim, gátu þeir eingu móti mælt, 15. skipudu þeim því ad gánga út frá rádinu og tóku rád sín saman og søgdu: 16. hvad skulum vér gjøra vid þessa menn? því þad er þekkjanlegt kraptaverk, sem þeir hafa framid og er augljóst ordid øllum, sem búa í Jerúsalem, og vér getum ekki neitad því. 17. En svo ad fregnin um þad breidist ekki meir út medal lýdsins, svo skulum vér med hótunum hræda þá frá, ad tala framar í þessu nafni til nokkurs manns. 18. Sídan kølludu þeir þá fyrir sig og bønnudu þeim hardlega ad tala edur kenna í Jesú nafni. 19. Pétur og Jóhannes svørudu þeim: dæmid sjálfir, hvort þad sé rétt fyrir augum guds, ad hlýdnast ydur fremur en gudi. 20. Vér getum því ekki látid vera ad tala þad, sem vér høfum heyrt og séd. 21. Hinir juku þá sínar ógnanir, og sleptu þeim svo, því þeim hugsadist eingin átylla til ad straffa þá vegna fólksins, þar allir lofudu gud

fyrir þad, sem sked var; 22. því sá madur var yfir fertugt, er med tédu dásemdarverki var læknadur.

23. Þá búid var ad láta þá lausa, koma þeir til sinna og greindu þeim frá, hvad hofudprestarnir og oldúngarnir hofdu sagt vid þá. 24. Þegar þeir heyrdu þad, hófu þeir samhuga raust sína til guds og sogdu: drottinn, þú ert sá gud, sem gjort hefir himininn og jordina og sjóinn og alt, hvad í þeim er; 25. þú sem hefir talad svo fyrir munn Davíds, þjóns þíns: „hví æda heidingjarnir, og hví taka þjódirnar saman ónýt rád? 26. Jardarinnar konúngar halda mót, og hofdíngjarnir taka sig saman móti drottni og hans smurda." 27. Því sannarlega risu upp í borg þessari Heródes og Pontíus Pílatus, ásamt heidnum þjódum og Israelslýd, móti þínu heilaga barni Jesú, hvern þú hafdir smurt, 28. til ad gjora alt, hvad þín hond og þitt rád hafdi til ætlad ad ske skyldi. 29. Og nú, drottinn, lít á þeirra hótanir og gef þínum þjónum med fullri djorfúng ad tala þitt erindi; 30. útrétt þar til þína hond, ad ske megi lækningar, tákn og stórmerki í nafni þíns heilaga barns Jesú. 31.

Og er þeir høfdu bedizt fyrir, hrærdist stadurinn, hvar þeir voru saman komnir, og þeir urdu allir fullir heilögum anda, og kendu guds ord med djørfúng.

32. Í safnadi enna trúndu var eitt hjarta og ein sál; einginn sagdi þad vera sitt, er hann átti, heldur var þeim alt sameiginlegt. 33. Postularnir vitnudu um herrans Jesú upprisu med miklum krapti, og allir nutu þeim. 34. Medal þeirra var einginn þurfamadur, því hver, sem átti fasteign eda hús, seldi þad, kom med andvirdid, 35. og fékk þad postulunum; og var sérhverjum úthlutad, eptir því sem hann hafdi þørf til. 36. Þannig seldi Levítinn Jóses, ættadur frá Kýprus, hvern postularnir kølludu ad viduruefni Barnabas (þad er: hinn áminnandi), akur, er hann átti, kom med verdid og fékk þad postulunum.

5. Kapituli.

Svik og straff Ananiasar og Saffiru; kraptaverk postulanna; margir taka trú; postularnir setjast í vardhald, en frelsast þadan af eingli; eru leiddir fyrir rádid, sem vill ráda þá af døgum; Gamaliel afstýrir því; þeir

eru húdstrýktir, látnir lausir, en halda samt áfram
ad kenna.

1. En madur nokkur ad nafni Ananías,
hvers kona hét Saffíra, seldi fasteign, 2. og
dró nokkud undan af verdinu med vitund konu
sinnar, en færdi postulunum nokkud og seldi þeim
til umráda. 3. Pétur sagdi þá: Ananías, hví
léztu Satan koma þér til þess ad ljúga ad hei-
løgum anda og draga af jardarverdinu? 4.
var hún ekki þín, á medan hún var óforgud?
og áttirdu eins rád á verdi hennar eptir søluna?
Hverninn gaztú þá látid þér hugkvæmast slíkt
tiltæki? ekki hefir þú logid ad mønnum, held-
ur ad gudi. 5. Undir eins og Ananías heyrdi
þessi ord, datt hann nidur og gaf upp øndina,
og miklum ótta sló yfir alla, sem þetta heyrdu;
6. en úngir menn bjuggu um líkid, báru þad
burt og jørdudu. 7. Ad lidnum svo sem þrem
stundum bar svo til, ad kona hans gekk þar
inn, án þess ad vita, hvad sked var. 8. Pét-
ur spurdi hana: segdú mér, seldud þér akur-
inn fyrir þetta verd? hún svaradi: já, fyrir
þetta verd. 9. Pétur mælti þá til hennar: hví
urdud þid samráda í ad freista anda drottins?
sjá fætur þeirra, sem greptrudu mann þinn, eru

vid dyrnar og munu út bera þig. 10. En hún datt jafnskjótt nidur fyrir fætur honum, og gaf upp øndina, svo þegar hinir úngu menn komu inn, fundu þeir hana dauda, báru hana út og grófu hjá manni sínum. 11. Og mikl-um ótta sló yfir allan søfnudinn, og yfir alla, sem þetta heyrdu.

12. Framvegis skedu fyrir hendur postulanna mørg tákn og stórmerki medal fólksins; (og all-ir fyltu þeir einn flokk og héldu til í Salómons stólpagángi; 13. en aungvir adrir dirfd-ust ad samlagast þeim, heldur mikladi þá lýd-urinn; 14. og jafnan jukust fleiri vid, sem tóku trú, mikill fjøldi karla og kvenna), 15. svo ad þeir báru vanfæra menn út á strætin og løgdu þá á bedda og lausarúm þannig, ad þegar Pét-ur kæmi, félli ad minnsta kosti skuggi hans á einhvern þeirra. 16. Fjøldi fólks kom og úr kríngum liggjandi borgum til Jerúsalem, flytj-andi sjúka og þjáda af óhreinum øndum, sem allir urdu heilbrigdir.

17. Nú tók sig upp prestahøfdinginn og all-ir þeir, sem med honum héldu, sem var flokk-ur Sadúseanna; 18. fyltust þeir af vandlæt-íngu og løgdu hendur á postulana, og settu

þá í alment fángahús. 19. En eingill drott-
ins opnadi um nótt dyr myrkvastofunnar, leiddi
þá út og sagdi: 20. farid, gángid frjálslega
fram og talid í musterinu öll þessi lífsins ord
til fólksins. 21. En sem þeir heyrdu þetta,
geingu þeir í birtingu upp í musterid og kendu.
En þá prestahöfdinginn og þeir, sem á hans
máli voru, voru saman komnir, kölludu þeir
saman rádid og alla öldúnga Israelslýds, og
sendu til myrkvastofunnar til ad sækja þá. 22.
En er þjónarnir komu og fundu þá ekki í dýfl-
issunni, hvurfu þeir aptur og kunngjördu þad
og mæltu: 23. fángahúsid fundum vér ad sönnu
vandlega læst og vardmennina standa fyrir dyr-
unum, en þá vér lukum upp, fundum vér eing-
an inni. 24. Þegar þeir heyrdu þessa sögu,
prestahöfdinginn og foríngi vardmanna muster-
isins og höfudprestarnir, urdu þeir efabland-
nir, hvad úr þessu ætladi ad verda. 25. En í
því kom ad madur, sem kunngjördi þeim: sjá, þeir
menn, sem þér settud í dýflissu, standa í must-
erinu, og kenna þar fólkinu. 26. Þá fór vard-
mannaforínginn af stad med þjónunum, og sókti
þá, þó án ofbeldis, af hrædslu vid fólkid, ad
ekki yrdu þeir grýttir. 27. Nú sem þeir voru

komnir með þá, leiddu þeir þá fram fyrir ráð-
ið. Prestahøfdinginn spurdi þá postulana: 28.
høfum vér ekki lagt ríkt á við ydur, að kenna
ekki í þessu nafni? og sjá, samt hafið þið fylt
Jerúsalem með ykkar kenningu, og viljið leiða
yfir oss þessa manns blóð. 29. Þá svaraði
Pétur og postularnir: framar ber að hlýða
gudi, en mønnum. 30. Gud fedra vorra hefir
upp vakið Jesúm, hvern þér liflétuð og upp-
heingduð á tré. 31. Þenna foringja og frels-
ara hefir gud upphafið með sinni hægri hendi,
svo hann veiti Israel apturhvarf og syndanna
fyrirgefningu; 32. og vér erum hans vottar að
þessu, og sá heilagi andi, hvern gud gaf þeim, er
hlýðnundust honum. 33. Þá þeir heyrðu þetta,
skárust þeir innvortis og voru þegar alráðnir
í að lífláta þá.

34. En í ráðinu stóð þá upp maður, Fari-
seari, að nafni Gamaliel, einn løgspekingur, vel
metinn af øllu fólki; hann bauð, að postular-
nir væri látnir víkja út snøggsinnis, 35. og sagði:
þér Israelsmenn, athugið vel, hvað þér gjør-
ið við þessa menn. 36. Fyrir stuttu reis upp
Tevdas, og lét mikið yfir sér. Til hans hylt-
ust nær fjøgur hundruð manns; en hann var

drepinn, og allir þeir, sem hann þýddust, eru tvístradir og ad eingu ordnir. 37. Eptir hann reis upp Júdas hinn galverski, skattatekju-árid, og ladadi til sín fjölda fólks. Hann fyrirfórst líka, og allir þeir, sem med honum héldu, sundur dreifdust. 38. Og nú segi eg ydur: hættid vid þessa menn, og látid þá vera. Því ef þetta áform edur fyrirtæki er af mönnum, fellur þad sjálfkrafa; 39. en sé þad frá gudi, þá megnid þér ekki ad kefja þad; svo þér ekki verdid fundnir í ad vilja strída gegn gudi. 40. Á þetta féllust þeir, kölludu á postulana, húdstrýktu þá, fyrirbudu þeim ad tala í Jesú nafni og létu þá svo lausa. 41. En þeir geingu gladir burt frá rádsins augsýn yfir því, ad þeir sökum Jesú vidurkenníngar hefdu verid virtir hádúngar; 42. og hættu ekki ad kenna hvern dag í musterinu, og ad boda í hverju húsi fagnadar lærdóminn, ad Jesús væri Kristur.

6. Kapituli.

Tala kristinna fjölgar, og sjö medhjálparar veljast; Stefán giörir furduverk; einginn getur mótstadid hans speki, en ljúgvitni leidast gegn honum.

1. Um þessar mundir, þá tala lærisveinanna óx, kom upp kurr hjá þeim Grísku móti

ennm Hebresku, út af því ad ekkjur þeirra ó-
virtust vid hversdaglega þjónustu. 2. Þeir
tólf kølludu þá alla lærisveinana saman og søgdu:
ekki er gott, ad vér yfirgefum guds ord, til ad
þjóna fyrir bordum. 3. Skygnizt því, bræd-
ur, eptir sjø mønnum vel ræmdum ydur á med-
al, sem fullir sén af heiløgum anda og vís-
dómi, svo vér getum falid þeim á hendur þessa
naudsyn; 4. en vér viljum vera stødugir vid
bænahaldid og ordsins þjónustu. 5. Þessi um-
mæli féllu vel í ged øllum søfnudinum, og þeir
útvøldu Stefán, mann fullan af trú og hei-
løgum anda; Filippus, Prokórus, Nikanor, Ti-
mon, Parmenas og Nikolás frá Antiokía, sem
hafdi Gydingur gjørzt. 6. Þessa fram leiddu
þeir fyrir postulana, sem bádust fyrir og løgdu
hendur yfir þá. 7. Nú útbreiddist ódum guds
ord, tala lærisveinanna jókst harla mjøg í Jer-
úsalem, og jafnvel fjøldi presta tók trú.

8. En Stefán, fullur af nád og krapti, gjørdi
tákn og stórmerki medal fólksins. 9. Þá tóku
sig til nokkrir af þeirri svo nefndu leysingja-
samkundu, og þeirra frá Sýrene, og Alexand-
ría, Silisía og Asía, og þreyttu spurningar vid
Stefán. 10. En þeir gátu ekki stadid gegn þeirri

vizku og þeirri andagipt, sem hann taladi af.
11. Þá settu þeir út menn, er søgdu: vér høf-
um heyrt hann tala smánarord móti Mósi og
gudi; 12. æstu svo upp almúgann, øldúngana
og þá skriptlærdu, veittust ad honum og gripu
hann og leiddu fyrir rádid; 13. létu svo koma
fram ljúgvitni, er søgdu: þessi madur lætur
ekki af ad tala gudlaus ord gegn þessum hei-
laga stad og løgmálinu, því vér høfum heyrt
hann segja: 14. ad Jesús af Nazaret mundi
eydileggja þenna stad og umbreyta þeim sidum,
sem Móses hefir oss fyrir lagt. 15. Øllum,
sem í rádinu sátu, vard starsýnt á Stefán, og
virtist þeim hans ásjána vera sem eingils ásjána.

7. Kapituli.

Stefán upptelur guds velgjørninga vid hid óþakkláta Gydingafólk, ávitar Gydinga fyrir framhald sinnar þvermódsku, og er grýttur.

1. Þá spurdi prestahøfdinginn: er þessu svo
varid? Stefán mælti: 2. Gódir menn, bræd-
ur og fedur, hlustid til: gud dýrdarinnar birt-
ist fødur vorum Abraham, medan hann var
í Mesópótamia, ádur en hann bjó í Karran, og
sagdi til hans: 3. far burt úr landi þínu og

frá frændfólki þínu, og kom í það land, er eg
mun vísa þér á. 4. Þá fór Abraham úr
Kaldealandi og tók sér bólfestu í Karran. En
eptir það að faðir hans var látinn, flutti hann
sig yfir til þessa lands, í hverju þér nú búið.
5. Þó gaf guð honum einga landeign þar í,
ekki svo mikið sem eitt fótmál, en hét að gefa
honum það til bústaðar, og hans afspreingi ept-
ir hans dag, jafnvel þó hann ekkert barn ætti. 6.
Guð sagði við hann, að niðjar hans mundu búa
sem útlendir í annarlegu landi, hvar menn mundu
þjá þá og fara illa með í fjøgur hundruð ár;
7. en þjóð þá, hverri þeir verða ánauðugir,
mun eg straffa, sagði guð. En eptir það munu
þeir fara þaðan og dýrka mig í þessum stað.
8. Líka gaf hann honum sáttmála umskurnarinn-
ar. Svo gat Abraham Isaak og umskar hann á
áttunda degi; en Isaak gat Jakob, en Jakob þá
tólf ættfeður. 9. Téðir ættfeður løgðu øfund á
Jósep og seldu hann til Egyptalands; en guð var
með honum 10. og frelsaði hann úr øllum hans
þreingingum, og gaf hanum hylli og vizku fyrir
augum Faraós Egyptalands konúngs, og setti hann
til yfirmanns yfir Egyptaland og yfir alt hús
konúngsins. 11. Nú kom hallæri yfir gjørvalt

Egyptaland og Kanaansland, og megn húngurs-neyd, svo fedur vorir fundu ekki atvinnu. 12. En þegar Jakob heyrdi, ad korn væri ad fá í Egyptalandi, þá sendi hann fedur vora í fyrsta sinni. 13. Í ødru sinni lét Jósep brædur sína þekkja sig, og Faraó vard kunnug Jóseps ætt. 14. Sídan sendi Jósep eptir fødur sínum Jakob og øllu frændfólki sínu, sjøtíu og fimm alls. 15. Jakob fór þá nidur til Egyptalands, hvar hann dó og fedur vorir, 16. og voru þeir fluttir til Sikkem og lagdir í þann legstad, er Abraham hafdi keypt fyrir silfur af sonum Emors, fødur Sikkems. 17. En er nálgadist tími fyrirheitisins, hvert gud hafdi svarid Abraham, óx fólkid og margfaldadist í Egyptalandi, 18. uns nýr konúngur kom til ríkis, sá er ekki þekti til Jóseps. 19. Hann beitti slægd vid kyn vort og misþyrmdi fedrum vorum, og lét bera út úngbørn þeirra, svo þau tortýndust. 20. Um þetta bil fæddist Móses og var frábærlega fridur; hann ólst upp þrjá mánudi í fødurhúsum. 21. En er hann var útborinn, tók dóttir Faraós hann upp og ól sér fyrir son. 22. Og Móses var mentadur í allri speki egypzkra manna og vard máttugur í

ordum og verkum. 23. En er hann hafdi nád fertugs aldri, kom honum í hug ad vitja brædra sinna, Israels-nidja; 24. og þá hann sá einn verda fyrir ójøfnudi, rétti hann hluta hans, hefndi þess, sem misþyrmt var, og drap þann egypzka. 25. En hann hugsadi, ad brædur sínir mundu skynja, ad gud ætladi hann þeim til frelsis, en þeir skynjudu þad ekki; 26. því næsta dag hitti hann tvo í illdeilu, og fýsti þá til fridar med þessum ordum: gódir menn, þid erud brædur, því beitid þér ójafnadi hvor vid annan? 27. En sá, sem órétt gjørdi náúnga sínum, hratt Móse frá sér, og sagdi: hver hefir sett þig til høfdíngja edur dómara yfir okkur? 28. Ellegar ætlar þú ad drepa mig, eins og þú drapst Egyptarann í gær? 29. Sokum þessara ummæla flúdi Móses og vard útlendur í Madíanslandi, hvar hann gat tvo syni. 30. Ad fjørutíu árum lidnum birtist honum í eydimørku Sinai-fjalls eingill drottins í eldsloga á þyrnirunni. 31. Þegar Móses sá sýnina, undradist hann; en er hann gekk nær til ad athuga betur, skedi rødd drottins til hans: 32. eg em gud fedra þinna, gud Abrahams, gud Isaaks og gud Jakobs. Nú vard Móses skelfdur og

þordi ekki ad hyggja ad. 33. Þá sagdi
drottinn vid hann: leys af þér skó þina, því
stadurinn, sem þú stendur á, er heiløg jørd.
34. Gløgglega hefi eg séd þjáningu mins fólks
og heyrt þeirra andvarpanir, og em nú ofan
kominn til ad frelsa þá; kom, eg vil senda þig
til Egyptalands. 35. Þenna Móses, hvern
þeir afsøgdu svo segjandi: „hver setti þig til
høfdingja og dómara," hann sama sendi gud,
sem høfdingja og lausnara, fyrir milligaungu
eingilsins, er honum birtist í þyrnirunninum.
36. Þessi leiddi þá út, gjørdi tákn og furdu-
verk á Egyptalandi og í hafinu rauda og í eydi-
mørkinni um fjørutíu ár. 37. Þetta er sá
Móses, sem sagdi Israels-nidjum: „spámenn
mun drottinn gud uppvekja ydur af brædrum
ydar, eins og mig, gegnid honum." 38. Þessi
er sá, sem í samkundunni í eydimørkinni gekk
milli eingilsins, er vid hann taladi á Sinai,
og fedra vorra, sá ed tók vid þeim lífkropt-
ugu ordum til ad gefa oss þau; 39. hverjum
fedur vorir vildu ekki hlýdnast, heldur burt-
skúfudu honum og snéru huga sínum til E-
gyptalands, segjandi til Arons: 40. gjør oss
gudi, er séu vorir leidtogar, því vér vitum ekki,

hvad um þenna Móses er ordid, sem útleiddi
oss úr Egyptalandi. 41. Í sama sinn létu
þeir smída kálf, færdu fórnir godinu og kætt-
ust yfir sinum handaverkum. 42. Þá snéri
gud sér frá þeim og ofurgaf þá, svo ad þeir
dýrkudu himinsins her, eins og skrifad er í
spámannabókinni: „ekki hafid þér Ísraelsmenn
fórnad mér slátrunarfé né ødrum fórnum í þau
fjørutíu ár, sem þér dvøldud í eydimørkinni,
43. heldur bárud þér Móloks tjaldbúd og stjørnu
Remfans, ydar guds bilæti, sem þér høfdud
smídad til ad tilbidja; hvar fyrir eg vil flytja
ydur út fyrir Babylon.“ 44. Vitnisburdar
tjaldbúdin, sem fedur vorir høfdu í eydimørk-
inni, var eins og sá hafdi fyrirskipad, er mælti
vid Móses, ad hann skyldi gjøra hana eptir
mynd þeirri, sem hann séd hefdi. 45. Vid
henni tóku fedur vorir, hver af ødrum, og und-
ir Jósúa færdu þeir hana med sér á stødvar
heidingjanna, sem gud útrak frá augsýn fedra
vorra, alt fram á daga Davíds, 46. sem af því
hann fann nád hjá gudi, beiddist ad mega sjá
Jakobs gudi fyrir húsi; 47. en Salómon
bygdi honum þad. 48. En sá hinn hæsti býr
ekki í (musterum), sem manna hendur hafa

gjört, eins og spámaðurinn segir: 49.
„himininn er mitt hásæti og jörðin mín fót-
skör, hvaða hús skylduð þér byggja mér, segir
drottinn, eða hver er sá staður, hvar eg skyldi
staðar nema? 50. Hefir ekki mín hönd gjört alt
þetta? 51. Þér harðsvíraðir og óumskornir í
hjarta og eyrum, sífelt þverskallizt þér gegn
heilögum anda, alt eins og feður yðar, eins
þér. 52. Hverň spámannanna hafa ekki feður
yðar ofsókt? Þeir líflétu þá, er fyrir fram boð-
uðu tilkomu ens réttláta, hvern þér ofurselduð,
og hvers morðíngjar þér nú eruð orðnir; 53.
þér, sem meðtekið hafið lögmálið fyrir tilskip-
an einglanna, en hafið ekki haldið það.

54. Þá þeir heyrðu þetta, skárust þeir í hjört-
um sínum og gnístu tönnum yfir honum; 55.
en hann, fullur af heilögum anda, horfði til
himins og leit guðs dýrð og Jesúm standa
við guðs hægri hönd. 56. Þá mælti hann: sjá,
eg sé himnana opna og mannsins son standa
til hægri handar guði. 57. Hinir hrópuðu þá
upp háhljóðum, byrgðu fyrir eyru sér og
réðust á hann samhuga, hnептu þann út
af borginni og grýttu hann. 58. En
vottarnir lögðu skikkjur sínar til fóta úng-

mennis, er Sál hét, 59. og grýttu Stefán, sem ákalladi og sagdi: herra Jesú, medtak þú minn anda. 60. Sídan féll hann á kné og hrópadi hástøfum: drottinn, lát þá ekki gjalda þessarar syndar; og sem hann hafdi þetta sagt, sofnadi hann.

8. Kapituli.

Sál ofsækir søfnudinn; Filippus snýr Samverskum til kristni; postularnir leggja hendur yfir þá og þeir ødlast heilagan anda; Simon galdramadur vill kaupa vald til ad meddeila andans gáfur, og straffast fyrir þad; Filippus snýr til kristni hirdstjóra Kandasar.

1. Sál lét vel yfir lífláti hans, og sama dag hófst stór ofsókn gegn søfnudinum í Jerúsalem, og allir tvístrudust víds vegar um hérud Gydingalands og Samaría, nema postularnir. 2. En gudhræddir menn bjuggu um lík Stefáns, og hormudu hann mikid. 3. En Sál eyddi søfnudinn, med því hann gekk inn í hvert hús og dró þadan menn og konur, er hann afhenti í vardhald. 4. En þeir, ed tvístrazt høfdu, fóru víds vegar, og bodudu nádarlærdóminn. 5. Þannig fór Filippus til borgarinnar Samaría og bodadi þar Krist. 6. Fjøldi borg-

armanna veittu sambuga eptirtekt hans kenn-
ingum, þá þeir heyrdu og sáu kraptaverkin,
sem hann gjørdi, 7. þvi frá mørgum, er hofdu
óhreina anda, viku þeir burtu med ópi miklu,
og margir visnir og haltir læknudust, 8. svo
mikil gledi vard í borginni. 9. En madur
nokkur, ad nafni Símon, var i borginni, sá ed
fór med fjølkyngi, sem samversku þjódinni ór
mjøg i augum, og lét mikid yfir sér. 10. Til
hans hnigu allir, smáir og stórir, segjandi:
þessi er guds kraptur sá hinn mikli. 11. En
þess vegna hnigu þeir ad honum, ad hann hafdi
i lánga tid ært þá med tøfrum sinum. 12.
Nú sem menn trúdu Filippusi, er bodadi þeim
nádarlærdóminn um guds riki og tign Jesú Krists,
létu menn og konur skirast. 13. Sjálfur Si-
mon tók lika trú, og er hann var skirdur, hélt
hann sér stødugt til Filippusar; en er hann sá
teikn og stórmerki ske, vard hann frá sér. 14.
Þegar postularnir i Jerúsalem heyrdu, ad Sam-
aria hefdi medtekid guds ord, sendu þeir Pétur
og Jóhannes þángad. 15. Þessir komu og
bádu fyrir Samverskum, ad þeir mættu ødlast
heilagan anda; 16. þvi hann var enn ekki kom-
inn yfir neinn þeirra, einúngis voru þeir skird-

ir til nafns herrans Jesú. 17. Þeir løgdu þá
hendur yfir þá og medtóku þeir heilagan anda.
18. En er Simon sá, ad heilagur andi veitt-
ist fyrir handa uppáleggingu postulanna, færdi
hann þeim fé og sagdi: 19. gefid mér einnig
þetta vald, ad yfir hvern sem eg legg hendur,
hann ødlist heilagan anda. 20. Pétur and-
svaradi honum: þrífist aldrei silfur þitt né þú,
fyrst þú hugsar, ad guds gjøf fáist fyrir fé.
21. Þú átt eingan þátt né hlutdeild í þessum
lærdómi, því þitt hjartalag er ekki rétt fyrir
augum guds. 22. Aflegdu því þessa þína vonzku
og bid drottinn, ef þér kynni fyrirgefast þetta
þitt hugarfar; 23. því eg sé, ad þú býr yfir
gallbeiskju og ert flæktur í fjøtrum rángsleitu-
innar. 24. Simon svaradi: bidjid fyrir mér
til drottins, ad ekkert komi þad yfir mig, sem
þér søgdud. 25. Eptir ad þeir høfdu ørugg-
lega vitnad og kent ord drottins, snéru þeir apt-
ur til Jerúsalem og bodudu gledi-bodskapinn í
mørgum þorpum Samverskra.

26. En eingill drottins taladi vid Filippus
og sagdi: statt upp og gakk sudur á veg þann,
sem liggur frá Jerúsalem til Gasa (hún er í
eydi). 27. Hann stód upp og fór. Og sjá,

einn etiópiskur madur, geldingur og stórhøfd-
ingi hjá Kandase drottningu í Etiópíu, sem
settur var yfir alla hennar fjársjódu, hann hafdi
farid til Jerúsalem til ad bidjast fyrir, 28. og
var á heimleid, sat í vagni og las Esajas spá-
mann. 29. Andinn sagdi þá vid Filippus:
gakk ad þessum vagni og halt þig hjá honum.
30. Filippus skundadi til, heyrdi manninn vera
ad lesa spámanninn Esajas og spurdi: skilurdu
þad þú les? 31. hinn svaradi: hvernig skyldi
eg geta þad, fyrst einginn leidbeinir mér? bad
hann svo ad stíga upp í vagninn og setjast hjá
sér. 32. En innihald greinar þeirrar, er hann
las, var þetta: „eins og saudur var hann til
slátrunar leiddur, og sem lambid þegir hjá þeim,
er klippir þad, svo lauk hann ekki sínum munni
upp. 33. Med lægingu endadi hans dómur;
hver getur útmálad øld hans, því af jørdinni
verdur líf hans upprætt“. 34. Geldingurinn inti
til vid Filippus: eg bid, seg mér, um hvern
talar spámadurinn þetta? hvort um sjálfan sig
edur annan? 35. Þá lauk Filippus upp sín-
um munni, tók til á áminnztri ritningargrein
og bodadi honum fagnadarlærdóminn um Jes-
ús. 36. En sem þeir fóru áfram veginn, komu

þeir að vatni nokkru, þá mælti geldingurinn: sjá vatnið, hvað hamlar mér að skírast? 37. Og hann bauð að stöðva vagninn, 38. og stigu þeir báðir niður í vatnið, Filippus og geldingurinn, og Filippus skírði hann. 39. En þá þeir voru stignir upp úr vatninu, greip andi drottins Filippus burt, og geldingurinn sá hann ekki framar. 40. En hann (geldingurinn) fór glaður leið sína; en við Filippus varð vart í Asdod; þar gekk hann í kring og boðaði náðarboðskapinn í hverri borg, uns hann kom til Sesarea.

9. Kapituli.

Sál snýst til kristni, hann kennir, er ofsóktur, kemur til Jerúsalem, og verður aptur að flýa. Söfnuðurinn fær ró; Pétur læknar Eneas, uppvekur Tabitu.

1. Sál linti enn ekki ógnunum og manndrápi við lærisveina drottins, og nú gekk hann til prestahöfðingjans, 2. og óskaði af honum bréfa til samkundanna í Damaskus, svo að ef hann fyndi nokkra menn eður konur, sem tekið hefðu þessa trú, þá mætti hann færa þá bundna til Jerúsalem. 3. Í þeirri ferð bar svo til, þegar hann nálgaðist Damaskus, að um hann leiptraði skyndilega ljós af himni; 4. og sem

hann datt til jardar, heyrdi hann rødd segja
vid sig: Sál, Sál, hví ofsækir þú mig? 5.
Hann ansadi: herra, hver ert þú? Drottinn svar-
adi: eg er Jesús, hvern þú ofsækir. 6. En
statt upp og gakk inn í borgina, þar skal þér
verda sagt, hvad þér ber ad gjøra. 7. Føru-
nautar hans stódu eins og høggdofa, því þeir
heyrdu raustina, en sáu eingan. 8. Þegar Sál
komst á fætur og opnadi augun, sá hann eing-
an mann, en hinir leiddu hann vid hønd sér
inn í borgina; þar var hann í þrjá dag sjón-
laus, og át ekki né drakk.

10. En í Damaskus var lærisveinn nokkur,
sem hét Ananias. Vid hann sagdi drottinn
í sýn: Ananías, hann ansadi: hér em eg, herra.
Drottinn sagdi: statt upp og gakk í stræti þad,
sem kallast hid beina, og spurdu í húsi Júdas-
ar eptir tarsiskum manni, sem heitir Sál, 12.
því sjá, hann bidst fyrir, og hefir í sýn séd
mann, ad nafni Ananías, koma og leggja hend-
ur yfir sig, svo hann yrdi aptur sjáandi. 13.
Ananías svaradi: drottinn, eg hefi heyrt af
mørgum um þenna mann, hversu mikid ilt hann
hefir gjørt þínum heilógum í Jerúsalem, 14.
og ad hann hefir feingid vald frá prestahøfd-

ingjunum til ad binda hér alla þá, sem vidur-
kenna þitt nafn. 15. En drottinn sagdi til
hans: fardu, því þessi er mér útvalid verkfæri
til ad bera nafn mitt fram fyrir heidnar þjód-
ir og konúnga og fyrir Israels børn; 16.
því eg mun sýna honum, hversu mikid ilt hon-
um ber ad þola vegna míns nafns. 17. Þá
fór Ananias af stad, kom í húsid og lagdi hend-
ur yfir hann og mælti: Sál, bródir, drottinn
sendi mig (Jesús, sem þér birtist á vegi þeim,
er þú komst híngad), svo þú feingir aptur sjón
þína og fyltist heiløgum anda. 18. Þá féll
strax af augum hans eins og hreistur, og hann
vard heilskygn. 19. Sídan stód hann upp og
var skírdur, og er hann hafdi neytt fædu, styrkt-
ist hann.

Sál dvaldi nokkra daga hjá lærisveinunum í
Damaskus, 20. og kendi strax í samkunduhús-
unum, ad Jesús væri guds sonur. 21. All-
ir þeir, sem heyrdu þad, undrudust stórum og
søgdu: er þessi ekki sá, sem í Jerúsalem eyddi
þeim, er þetta nafn ákølludu, og kom híngad
til ad flytja þá bundna til prestahøfdingjanna?
22. En Sál efldist meir og meir, og hnekti
þeim Gydingum, sem bjuggu í Damaskus, og

sannadi, ad Jesús væri Kristur. 23. Rúm-
um tíma þar eptir tóku Gydingar rád sin sam-
an ad drepa hann, 24. en Sál fékk vitneskju
um þeirra rádagjörd. 25. Þeir gættu port-
anna nótt og dag, svo þeir gætu rádid hann
af døgum, en lærisveinarnir tóku hann um nótt
og létu hann í korfu síga út fyrir múrinn.
26. Þá hann sídan kom til Jerúsalem, reyndi
hann til ad samlaga sig lærisveinunum, en øll-
um stód geigur af honum, og trúdu því ekki,
ad hann væri lærisveinn. 27. En Barnabas tók
hann ad sér, leiddi hann til postulanna, og skýrdi
frá, hverninn hann á veginum hefdi séd herrann og
talad vid hann og hversu einardlega hann hefdi
flutt Jesú erindi í Damaskus. 28. Eptir þad
vard hann handgenginn lærisveinunum í Jerú-
salem og rak skoruglega erindi drottins Jesú.
29. Sér í lagi átti hann þrætur og ordastad vid
Grikki, en þeir áformudu ad ráda hann af døg-
um; 30. en er brædurnir urdu þess visir, fylgdu
þeir honum til Sesarea, og sendu hann þadan
til Tarsus. 31. Nú høfdu søfnudirnir frid um alt
Júdaland og Galílea og Samaria, efldust og
geingu fram í ótta drottins, fullir af huggun
heilags anda.

32. Svo bar til, þá ed Pétur ferdadist all-
stadar um kríng, ad hann kom einninn til þeirra
heilogu, sem bjuggu í Lydda. 33. Þar fann
hann mann, ad nafni Eneas, er í átta ár hafdi
rúmfastur legid af visnunar-sýki. 34. Pétur
sagdi vid hann: Eneas, læknì þig Jesús Krist-
ur, stattú upp og búdú um þig sjálfur; og strax
stód hann upp. 35. Þenna mann sá alt fólk,
sem heima átti í Lydda og í Saron, og snéri
sér til drottins. 36. Medal lærisveinanna í Joppe
var stúlka nokkur, sem hét Tabita, þad er:
Dorkas, audug af gódum verkum og ølmusu-
gjordum. 37. Hún vard veik um somu mund-
ir og dó. En þegar búid var ad þvo líkid,
var þad lagt upp á loptid. 38. Þar ed nú
Lydda lá skamt frá Joppe, fréttu lærisveinar-
nir, ad Pétur væri þar, og sendu tvo menn til
hans med bón, ad hann ekki vildi skorast und-
an ad koma til þeirra. 39. Pétur fylgdist med
sendimonnunum, og var strax, sem hann kom,
leiddur upp á loptid, hvar allar ekkjurnar flykt-
ust ad honum grátandi, og sýndu honum kyrtla
og yfirhafnir, sem Dorkas hafdi gjort, medan
hún var lífs. 40. Pétur baud þeim øllum út
ad fara, beygdi kné sín og badst fyrir, snérist

svo ad líkinu og sagdi: Tabíta, stattú upp. Hún lauk þá upp augunum, sá Pétur og settist upp. 41. Hann rétti henni þá hönd sína og reisti hana á fætur, kalladi sídan á þá heilögu og ekkjurnar, og afhenti þeim hana lifandi. 42. En þetta vard hljódbært um alla Joppe, og margir trúdu á herrann. 43. Pétur dvaldi lánga tíd í Joppe hjá sútara nokkrum, er Símon hét.

10. Kapituli.

Eingill vitrast Korneliusi, sem sendir til Péturs; Pétur fær sýn, og fer til Sesarea, heldur rædu um Krist fyrir Korneliusi og ödrum heidingjum, er ödlast heilagan anda og láta skírast.

1. Madur nokkur var í Sesarea, ad nafni Kornelius, hundradshöfdingi í þeim herflokki, er kalladist hinn Italski; 2. hann var gudrækinn og óttadist gud, samt alt hans hús, gaf og fólki miklar ölmusur og bad idugléga til guds. 3. Þessi sá í vitrun, nær níundu stundu dags, bersýnilega eingil drottins gánga inn til sín og segja vid sig: Kornelius. 4. En hann stardi felmtsfullur á eingilinn og spurdi: herra, hvad viltú mér? Eingillinn svaradi: þínar bænir og

ølmusu-gjørdir eru uppstignar til minnis fram fyrir gud; 5. og send þú nú menn til Joppe ad láta sækja Simon þann, er kallast Pétur, 6. og gistir hjá sútara nokkrum Símoni, hvers hús liggur vid sjóinn. 7. Þegar eingillinn, sem taladi vid hann, var burt farinn, kalladi hann á tvo húskarla sína, og einn gudrækinn stridsmann af þeim, er honum voru handgeingnastir, 8. sagdi þeim frá øllu og sendi þá til Joppe.

9. Daginn eptir, þá þeir voru á leidinni og nálgudust borgina, sté Pétur upp á húsþakid til ad gjøra bæn sína, um hádegi; 10. en med því hann húngradi, vildi hann matar neyta; en medan verid var ad matreida, vard hann frá sér numinn, 11. og sá himininn opnast, og eitt ker fara nidur, líkt stórum lindúk, uppbundnum í fjórum hornum, er látid var nidur síga til jardar. 12. Þar í voru allsháttud ferfætt dýr, villidýr og skridkvikindi og fuglar himins. 13. Jafnframt heyrdi hann raust segja til sín: statt upp, Pétur, slátra og et, 14. Pétur ansadi: nei, drottinn, eingan veginn, því aldrei hefi eg etid neitt vanheilagt edur óhreint. 15. Þá sagdi røddin í annad sinn til hans: hvad gud hefir gjørt hreint, þad skalt þú ekki meta vanheilagt.

16. Þetta skedi þrem sinnum, og kerid vard num-
id aptur til himins. 17. Medan Pétur var
nú ad ígrunda, hvad sýn þessi mundi þýda, sjá,
þá stódu sendimenn Korneliusar, sem búnir voru
ad upp spyrja Símonar hús, vid fordyrid og
voru ad kalla og spyrja, 18. hvort Símon, sem
kallast Pétur, væri þar ekki til gistingar. 19. En
er Pétur hugleiddi sýnina, sagdi andinn honum:
sjá, þrír menn leita þín, 20. stattú þess vegna upp
og stig ofan og far hiklaust med þeim, því
eg hefi sent þá. 21. Pétur gekk þá nidur til mann-
anna og sagdi: sjáid, eg er sá, sem þér spyrj-
id ad; hvers erindis komid þér? 22. Þeir svör-
udu: hundradshöfdinginn Kornelíus, madur rád-
vandur og gudhræddur og ordsæll af allri Gyd-
inga þjód, fékk vitran af heilögum engli, ad
senda eptir þér til sín og heyra þín ord. 23.
Pétur baud þeim inn og veitti þeim beina. Um
morguninn stód hann upp og fór med þeim,
og nokkrir af brædrunum, sem heima áttu í
Joppe, fóru med honum. 24. Næsta dag komu
þeir til Sesarea. Kornelíus vænti þeirra og
hafdi bodid til sín frændum og einka - vin-
um. 25. Í því Pétur gekk inn, kom Korn-
elíus á móti honum, og laut honum med kné-

falli. 26. Pétur reisti hann upp, og sagdi: stattú upp, eg em einnig madur; 27. gaf sig á tal vid hann, gekk sídan inn, og fann þar margmenni saman komid. 28. Hann sagdi þá til þeirra: þér vitid, hvílíkt ódædi þad er Gydíngi, ad samlaga sig edur heimsækja útlendínga; en gud er búinn ad sýna mér, ad eg á eingan mann ad kalla vanheilagan edur óhreinan, og þess vegna kom eg mótmælislaust, þá eptir mér var sent. 29. En nú vilda eg spyrja, hverra orsaka vegna þér hafid sent eptir mér? 30. Kornelíus svaradi: frá fjórda degi hér frá til þessarar stundar fastadi eg, og um níundu stundu badst eg fyrir í húsi mínu; þá skedi þad, ad madur stód frammi fyrir mér í skínandi klædum, og sagdi: 31. Kornelíus, þín bæn er heyrd, og þínna ølmusugjørda er minnzt fyrir gudi; 32. sendú því til Joppe og láttú kalla híngad Símon, er kallast Pétur, er gistir í húsi Símonar sútara vid sjóinn; þá hann kemur, mun hann fræda þig. 33. Þess vegna senda eg strax til þín, og hefir þú gjørt vel, ad þú komst. Nú erum vér hér allir til stadar fyrir augsýn guds, til ad heyra alt hvad þér er af gudi umbodid. 34. Þá lauk Pétur upp sínum

munni, og sagdi: sannlega er eg kominn ad
raun um, ad hjá gudi er ekkert manngreinar-
álit, 35. heldur er hver sá, sem óttast hann
og hagar sér rádvandlega, honum þóknanlegur,
af hvada þjód sem hann er. 36. Þér hafid
heyrt um þann lærdóm, sem gud hefir sent
Israelsbørnum, þann er bodar frid fyrir Jes-
úm Krist, sem ad er drottinn allra. 37. Þér
þekkid þá atburdi, sem sked hafa um alt Gyd-
íngaland, og hófust í Galílea eptir þá skirn,
sem Jóhannes bodadi, 38. hversu gud smurdi
Jesúm af Nazaret med heiløgum anda og krapti,
ad hann gekk í kring, gjørdi gott og græddi
alla, sem af djøflinum voru undirokadir; 39.
því gud var med honum, og vér erum vottar
ad øllu, sem hann gjørdi á Gydíngalandi og í
Jerúsalem. Þenna aflifudu þeir og festu á tré;
40. en gud upp vakti hann á þridja degi, og
gaf þad, ad hann birtist, 41. ekki øllu fólki,
heldur þeim af gudi ádur útvøldu vottum, oss,
sem átum og drukkum med honum, eptir ad
hann var upp risinn frá daudum; 42. og hann
baud oss ad kunngjøra fólkinu og vitna, ad
hann sé af gudi útvalinn dómari lifendra og
daudra. 43. Um þenna vitna allir spámenn,

ad vegna hans fái hver, sem á hann trúir,
synda-kvittun.
44. Adur en Pétur hafdi út talad þessi ord,
féll heilagur andi yfir alla þá, sem rædnna
heyrdu. 45. Þá undrudust þeir trúudu um-
skornu, sem med Pétri høfdu komid, ad yfir
heidingja skyldi lika úthellast gjøf heilags anda;
46. þvi þeir heyrdu þá tala túngum og veg-
sama gud. 47. Pétur tók þá til orda: getur
nokkur varnad þeim vatnsins, ad þeir skír-
ist ekki, sem medtekid hafa heilagan anda, eins
og vér? 48. Og hann baud ad skíra þá i nafni
drottins. Sidan bádu þeir hann ad dvelja hjá
sér nokkra daga.

11. Kapituli.

Pétur afsakar sina umgeingni vid heidingja; kristnir, sem tvistrazt høfdu, kenna vida; Páll og Barnabas prédika i Antiokia; Agapus spáir hallæri, og ølmusum er safnad.

1. Þad kom til eyrna postulunum og brædr-
unum i Júdea, ad einninn heidingjar hefdu
tekid vid guds ordi, 2. og þegar Pétur kom
heim til Jerúsalem, átøldu hinir umskornu hann
svo segjandi: 3. Þú hefir heimsókt óumskorna

og samneytt þeim. 4. En Pétur inti þeim þá
alla söguna frá rótum, og sagdi: 5. Eg var
í borginni Joppe á bæn, og sá, frá mér num-
inn, í sýn ker koma frá himni, ásýndum sem lín-
dúk, uppbundinn í fjórum hornum, og fara ad mér;
6. og er eg festi sjónir á því, vard eg var vid
og sá í því alls konar ferfætt dýr, villidýr, skrid-
kvikindi og fugla himins. 7. Svo heyrda eg
og raust, sem sagdi til mín: stattú upp, Pét-
ur, slátra og et. 8. Eg svaradi: nei, drott-
inn, eingan veginn, því aldrei hefir neitt óhei-
lagt edur óhreint komid mér í munn. 9. Þá
sagdi raustin af himni í annad sinn: hvad gud
hefir gjört hreint, þad skaltú ekki meta vanhei-
lagt. 10. Þetta skedi þrisvar sinnum, sídan
var alt aptur til himins upp dregid; 11. og
sjá, samstundis stódu þrír menn vid húsid, sem
vér vorum í, sendir frá Sesarea til mín, 12.
og andinn sagdi mér ad fylgjast med þeim hik-
laust. Samferda mér urdu þessir sex brædur,
og vér geingum inn í hús mannsins. 13.
Hann sagdi okkur frá, hverninn hann hefdi séd
eingil í húsi sínu, er stód þar og sagdi vid hann:
sendú menn til Joppe og láttú sækja Simon,
sem kallast Pétur; 14. hann mun segja þér

þau sannindi, sem munu gjöra þig og alt þitt
hús hólpið. 15. En strax og eg fór að tala,
féll heilagur andi yfir þá, eins og yfir oss í
öndverðu. 16. Eg mintist þá orða drottins,
er hann sagði: Jóhannes skírði með vatni, en
þér skuluð skírast með heilögum anda. 17.
Fyrst guð gaf þeim nú sömu gjöf og oss, þá
þeir trúðu á herrann Jesúm Krist, hverninn
var eg þess þá umkominn að aptra guði? 18.
Þegar þeir höfðu þetta heyrt, þögnuðu þeir og
vegsömuðu guð segjandi: guð hefir þá einnig unt
heiðnum þjóðum endurvitkunar til sáluhjálpar.

19. Þeir, sem tvístrazt höfðu í ofsókninni
gegn Stefáni, fóru alt til Fönisía-lands, til
Sýprus-eyar og til Antiokkía, en báru ekki
lærdóminn upp fyrir öðrum en Gyðíngum ein-
um. 20. Samt voru nokkrir meðal þeirra, ætt-
aðir úr Sýprus og Sýrene, sem, við komu
sína til Antiokkía, töluðu fyrir Grikkjum fagn-
aðar-boðskapinn um herrann Jesús. 21. Og
hönd drottins var með þeim, svo að mikill
fjöldi trúði og snéri sér til drottins. 22. Þeg-
ar fregninn hér um barst til eyrna safnaðar-
ins í Jerúsalem, sendi hann út Barnabas, að
hann færi til Antiokkía; 23. og sem hann kom

og sá náð guðs, gladdist hann, og upphvatti alla að halda sér við drottinn með einlægu hjarta, 24. því hann var góður maður, fullur heilags anda og trúar; og mikill fjöldi bættist drottni. 25. Þaðan fór Barnabas til Tarsus til að leita að Sál, 26. og er hann hafði fundið hann, fékk hann hann með sér til Antiokkía, og varð það af, að þeir voru saman alt árið hjá þeim söfnuði, og kendu þar fjölda fólks, svo að í Antiokkía nefndust lærisveinarnir fyrst kristnir. 27. Um sömu mundir komu spámenn frá Jerúsalem til Antiokkía; 28. meðal þeirra gekk einn fram, að nafni Agapus, og sagði fyrir af andagipt sinni, að mikið hallæri mundi koma yfir gjörvalt landið, hvað og skeði undir Kládíus keisara. 29. Lærisveinarnir ályktuðu því, hver eptir sínum efnum, að senda nokkuð til bjargar bræðrunum, sem bjuggu í Júdea, 30. hvað þeir og gjörðu, og sendu með það Barnabas og Sál til öldúnganna.

12. Kapituli.

Heródes lætur drepa Jakob og fánga Pétur; þessi frelsast af eingli; drambsemi Heródesar og dauði; trúin

útbreidist; Barnabas og Sál ferdast og taka Markús med sér.

1. Á þeim sama tíma lagdi Heródes konúngur hendur á nokkra af søfnudinum til ad misþyrma þeim. 2. Þannig lét hann drepa Jakob, bródur Jóhannesar, med sverdi, 3. og er hann sá, ad þetta gedjadist Gydíngum vel, hélt hann áfram og lét einninn grípa Pétur, en þad var um daga hinna ósýrdu braudanna. 4. Nú sem hann hafdi fángad hann, lét hann setja hann í myrkvastofu, og afhenti hann sextán strídsmønnum, er til skiptis, fjórir og fjórir í senn, skyldu gæta hans, og ætladi sér eptir páskana, ad framselja hann fólkinu. 5. Pétur var þannig geymdur í myrkvastofu, en sofnudurinn bad án afláts fyrir honum til guds. 6. Nóttina ádur en Heródes ætladi ad láta leida hann fram, svaf Pétur milli tveggja strídsmanna, bundinn med tveimur vidjum, og vardmenn úti fyrir dyrunum gættu myrkvastofunnar. 7. En sjá, þá stód eingill drottins hjá honum, og ljós leyptradi um húsid; hann laust á sídu Péturs, vakti hann og sagdi: stattú fljótt upp; þá féllu vidjurnar af høndum hans. 8. Sídan sagdi eingillinn til hans: belta þú þig, og bitt á þig skó

þína. Hann gjørdi svo. Eingillinn sagdi enn fremur: kasta yfir þig skikkju þinni og fylg mér. 9. Hann gekk út og fylgdi honum, en ekki vissi hann, ad þetta, sem eingillinn gjørdi, væri svo í raun og veru, heldur meinti hann sig sjá sýn. 10. Þá þeir høfdu geingid í gegnum hid fyrsta og annad vardhald, komu þeir til járnhlidsins, er liggur til borgarinnar, og lauk þad sér sjálft upp fyrir þeim. Og þá þeir voru komnir út um þad, geingu þeir áfram um eitt stræti, og alt í einu skildi eingillinn vid hann. 11. Þegar Pétur kom til sjálfs síns, sagdi hann: nú veit eg saunlega, ad drottinn hefir sent sinn eingil og hrifid mig úr høndum Heródesar og frá allri ofsókn Gydinga-lýds. 12. En sem hann var búinn ad koma þessu fyrir sig, gekk hann ad húsi Maríu, módur Jóhannesar, er kallast Markús. Þar var fjølmenni fyrir, sem hafdi safnazt þángad og voru á bæn. 13. Pétur drap á dyrahurdina, og stúlka gekk fram ad nafni Róde, til ad hlusta eptir; 14. en er hún þekti málróm Péturs, vard fognudurinn svo mikill, ad hún lauk ekki upp, heldur hljóp inn og sagdi, ad Pétur stædi úti. 15. Þeir søgdu til hennar: þú ert

frávita. En hún stóð fast á því, að svo væri. Þá sögðu þeir: það er þá hans eingill. 16. Pétur lét ekki af að berja að dyrum, og er þeir luku upp og sáu hann, urðu þeir frá sér. 17. Hann benti þeim með hendinni, að þeir þegðu, og sagði þeim ítarlega frá, hverninn drottinn hefði útleidt sig úr myrkvastofunni, bað þá líka að kunngjøra þetta Jakob og hinum bræðrunum, en fór sjálfur þaðan og í annan stað.

18. Þegar dagaði, kom ekki lítið fát á stríðsmennina, hvað af Pétri væri orðið. 19. En er Heródes hafði leitað hans og fann hann ekki, lét hann rannsókn gánga yfir varðmennina og bauð að aflífa þá, fór síðan burt úr Júdea til Sesarea, hvar hann settist um kyrt; 20. því honum var gramt í skapi við Týrus og Sídónsmenn; en þeim kom saman um að gjøra út sendimenn til hans, feingu svo í fylgi með sér Blasíus, konúngsins stallara, og báðust friðar, af því land þeirra fékk vistir frá (löndum) konúngsins. 21. Á tilteknum degi klæddist Heródes konúngs skrúða, settist í hásæti og hélt ræðu til þeirra. 22. Almúginn hrópaði þá upp: guðs rødd er þetta, en ekki

manns. 23 Jafnsnart sló eingill drottins hann, søkum þess hann gaf ekki gudi dýrdina, var uppetinn af ormum og dó.

24. En guds ord útbreiddist og efldist. 25. Barnabas og Sál snéru aptur frá Jerúsalem, ad aflokum sinu erindi, og tóku med sér Jóhannes, ad vidurnefni Markús.

13. Kapituli.

Barnabas og Sál fá køllun ad kenna heidingjum; Markús yfirgefur þá; Páll predikar i Pisidia; Gydingar verda uppvægir; Páll og Barnabas fara til Ikonia.

1. I søfnudinum i Antiokkia voru ekki allfáir spámenn og lærifedur, svo sem Barnabas, Símon, ad auknefni Níger, Lúsíus frá Sýrene, Manaen, samfóstri Heródesar fjórdúngshøfdíngja, og Sál. 2. Eitt sinn er þeir þjónudu drottni og føstudu, sagdi heilagur andi: takid frá handa mér Barnabas og Sál, til þess verks, sem eg hefi þeim ætlad. 3. Þeir føstudu þá og bádust fyrir, løgdu hendur yfir þá, og létu þá svo fara. 4. Þessir, sem af heiløgum anda voru útsendir, fóru til Selevsía og sigldu þadan til Sýprus. 5. En medan þeir voru i Salamis, bodudu þeir guds erindi i

samkundnhúsum Gydinga. Jóhannes høfdu þeir fyrir medhjálpara. 6. En sem þeir fóru um alla eyuna til Pafus, fundu þeir þar tofra-mann nokkurn, falsspámann, Gydinga-kyns, ad nafni Bar-Jesús; 7. hann var med land-stjórnaranum Serginsi Páli, manni hyggnum, hver ed baud til sín Barnabasi og Sáli, og óskadi ad heyra guds ord. 8. Þá stód móti þeim Elimas, tofravitringurinn (því svo þýdir nafn þetta), hann reyndi til ad snúa landstjórn-aranum frá trúnni. 9. En Sál, hver ed og hét Páll, vard fullur af heilogum anda, hvesti á hann augnu og sagdi: 10. ó þú djøfuls son-ur, fullur alls fals og flárædis, óvinur allrar réttvísi, lætur þú aldrei af ad rángsnúa rétt-um vegum drottins? 11. Vit nú, ad hønd drott-ins skal hitta þig, og blindur skaltú verda og ekki sjá sól um tíma. Jafnsnart féll yfir hann þoka og myrkur, svo ad hann ráfadi um kríng, og leitadi einhvers, er leiddi hann. 12. Þegar landstjórnarinn leit þenna atburd, trúdi hann og undradist kenningu drottins.

13. Páll og þeir, sem med honum voru, sigldu nú frá Pafus, og komu til Perge í Pam-filiu, utan Jóhannes, hann skildi vid þá og

snéri aptur til Jerúsalem. 14. Hinir héldu á-
fram frá Perge, og komu til í Antiokkía í Pisidía-
landi, geingu inn í samkunduhúsid á hvíldardegi
og settust nidur. 15. En eptir ad lesid hafdi verid í
lögmálinu og spámönnunum, sendu samkundu-
forstjórarnir til þeirra og létu segja þeim: góð-
ir menn og brædur, ef þér hafid nokkud ad
mæla til uppbyggingar fólkinu, þá talid. 16.
Páll stód þá upp og, eptir ad hafa bedid sér
hljóds med hendinni, ræddi svo: þér, Israels-
menn, og þér, sem gud óttizt, heyrid. 17.
Gud þessa fólks útvaldi fedur vora og efldi
fólkid, medan þad var útlent í Egyptalandi;
þadan útleiddi hann þad med upplyptum arm-
legg, 18. og annadist í eydimörkinni nærri fjöru-
tíu ár. 19. Sídan afmádi hann sjö þjódir í
Kanaan, og skipti med þeim þeirra landi. 20.
Eptir þad, um nærri því fjögur hundrud og
fimtíu ár, gaf hann þeim dómara, alt til Sa-
múels spámanns. 21. Þá beiddust þeir kon-
úngs, og gud gaf þeim Sál Kisson, mann af
Benjamíns ætt, í fjörutíu ár. 22. En er hann
hafdi felt hann, hóf hann Davíd þeim til kon-
úngs, um hvern hann þar hjá vitnadi: „eg hefi
fundid Jesseson, sem mér gedjast, og fram-

kvæma mun allan minn vilja". 23. Af þessa
manns afspreingi lét guð, eptir sínu fyrirheiti,
koma Israels frelsara Jesúm, 24. og rétt á
undan hans komu boðaði Jóhannes iðrunar-
skírn öllum Israelslýð. 25. En er Jóhannes
hafði endað sitt skeið, sagði hann: Eg em ekki sá,
sem þið haldið, heldur sjáið, sá kemur eptir
mig, hvers skóþveingi eg em ekki verðugur að
leysa. 26. Góðir menn og bræður, þér nið-
jar Abrahams, og hver einn yðar á meðal, sem
óttast guð, yður er sent orð þessa hjálpræðis;
27. því Jerúsalems borgarmenn og þeirra höfð-
íngjar hafa með vanþekkingu sinni á honum og
spámannanna skýru orðum, sem hveru helgan dag
eru lesin, og með því að fordæma hann, ollað
því, að þau rættust. 28. Því jafnvel þótt þeir
einga dauðasök fyndi, kröfðu þeir samt af Pi-
latusi, að hann yrði líflátinn. 29. Eptir að
þeir þannig höfðu uppfylt alt, hvað um hann var
ritað, var hann tekinn niður af trénu og lagð-
ur í gröf, 30. en guð reisti hann frá dauðum,
31. svo hann sást marga daga af þeim, sem
höfðu farið með honum úr Galilea upp til
Jerúsalem, hverjir að eru vottar hans til fólks-
ins, 32. og vér berum yður þessa gleðifregn

um fyrirheitid, sem skedi til fedranna, ad gud
er búinn ad efna þad vid oss, børn þeirra, 33.
med því ad láta Jesúm upprísa, eins og skrif-
ad er í sálminum: „þú ert minn sonur, í dag
hefi eg þig getid". 34. En ad hann hafi reist
hann frá daudum, sem aldrei framar skyldi hverfa
til rotnunar, þar um taladi hann þanninn:
„eg mun efna vid ydur þann heilaga sáttmála,
sem eg gjørdi vid Davíd"; 35. hvers vegna
hann segir á ødrum stad: „þú munt ekki leyfa,
ad þinn heilagi kenni rotnunar". 36. Nú er
Davíd, eptir ad hafa þjónad ad guds tilgángi
sína lífstid, dáinn og lagdur hjá fedrum sínum
og kendi rotnunar; 37. en sá, hvern gud upp-
reisti, hann kendi ekki rotnunar. 38. Því sé
ydur vitanlegt, gódir menn og brædur, ad hans
vegna bodast ydur synda fyrirgefning, 39. og
þad, sem þér eptir Mósis løgmáli ekki gátud
feingid lausn frá, vid þad alt skulud þér, hver
og einn, sem á hann trúid, kvittir verda hans
vegna. 40. Sjáid því til, ad ekki rætist á
ydur ummæli spámannanna: „gefid gætur ad,
þér smánarar, 41. undrizt og verdid ad
eingu; því gjørning mun eg gjøra á ydar
døgum, gjørning, hverjum þér ekki munud

trúa, þó einhver segdi ydur hann". 42. Þegar þeir geingu út, bádu menn þá ad tala sama erindi næsta helgan dag, 43. og er samkoman skildist ad, fylgdu margir Gydingar og gudrækn-ir menn, er til Gydinga trúar høfdu snúizt, Páli og Barnabasi, sem med umtølum sinum hvottu þá til ad halda sér føstum vid guds nád.

44. Helgina næst eptir kom næstum gjorvoll borgin saman til ad heyra guds ord. 45. En er Gydingar litu mannmergdina, fyltust þeir vandlætingar og tøludu med mótmælum og last-yrdum gegn því, sem Páll kendi. 46. Páll og Barnabas sogdu þá einardlega: Guds ord hlaut fyrst ad berast upp fyrir ydur, en þar þér burtskúfid því og metid ydur sjálfa ekki verduga eilífs lífs, sjáid, þá snúum vér oss til heidinna manna, 47. því svo hefir drottinn bodid oss: „Eg hefi sett þig til ljóss heidnum þjódum, ad þú sért til hjálprædis til jardarinnar yztu endimarka". 48. Þegar heidingjarnir heyrdu þetta, glodduft þeir og vegsømudu ord drottins, og svo margir, sem til eilífs lífs voru ætladir, urdu trúadir. 49. Nú útbreiddist ord drottins um alt bygdarlagid; 50. en Gydingar æstu upp málsmetandi konur, sem tekid høfdu

Gydínga trú, og fyrirmenn borgarinnar, og voktu ofsókn gegn Páli og Barnabasi, og ráku þá burt úr sínu héradi. 51. Þeir hristu þá duptid af fótum sér á þá, og fóru til Ikonia; 52. en lærisveinarnir fyltust fognudi og heilogum anda.

14. Kapituli.

Páll og Barnabas kenna í Ikonia og Lystra; Páll læknar haltan mann; þeir eru haldnir vera gudir; Páll er grýttur, en kemst til Derbe. Þeir Barnabas snúa aptur til Antiokkia.

1. Þad skedi í Ikoniaborg, þá þeir ásamt geingu inn í samkunduhús, ad þeir kendu svo, ad mikill fjoldi Gydínga og Grikkja urdu trúadir. 2. En þverlyndir Gydíngar risu á móti og spiltu hugarþeli heidíngjanna vid brædurna. 3. Samt dvoldu þeir þar lángan tíma og prédikudu skorulega í drottni, hver ed veitti medvitni ordi sinnar nádar og lét jarteiknir og stórmerki ske af þeim. 4. Tvískiptist þá borgarmúgurinn svo, ad nokkrir héldu med Gydíngum, en adrir med postulunum. 5. En er þessir urdu varir vid, ad hugur til heidíngja og Gydínga, sem og yfirmanna þeirra, hneigdist til ad smána þá og grýta, 6. flúdu þeir burt til borga Lýka-

oníalands, Lystra og Derbe, samt héradsins
í kring, 7. og bodudu þar nádarbodskapinn.
8. Í Lystra var madur fóthrumur, hver ed sat,
af því hann var haltur frá módurlífi og hafdi
aldrei getad geingid. 9. Hann hlustadi á rædu
Páls, og er þessi festi auga á honum, og merkti
trú hans, ad sér yrdi lækningar audid, sagdi
hann med hárri raustu: 10. stattú uppréttur á
þína fætur; og hann stökk upp og gekk. 11.
Þegar múgurinn sá, hvad Páll gjørdi, hóf
hann sína raust og sagdi á lýkaónisku: gudir-
nir eru í manna líki nidurstignir til vor. 12.
Barnabas nefndu þeir Seif, en Pál Hermes,
af því hann frambar ordid; 13. en prestur
Seifs, hvers hof stód fyrir framan borgina,
kom med naut og kransa til dyranna og vildi
fórnfæra ásamt med fólkinu. 14. Þegar post-
ularnir, Barnabas og Páll, feingu þetta ad
heyra, sundurrifu þeir klædi sín og stukku fram
í mannþraungina, kølludu og søgdu: 15. Gódir
menn, hví gjorid þér slíkt? Vér erum menn breysk-
ir, eins og þér, en bodum ydur þann fagnad-
arsid, ad þér snúizt frá þessum fánýtu gudum
til lifanda guds, hver ed gjört hefir himin,
jørd og sjó, og alt hvad í þeim er; 16. sá ed

um fyrirfarandi aldir hefir lidid, ad sérhver þjód
geingi sinn sjálfvalda feril, 17. þó hann aldrei
hafi látid sig án vitnisburdar, þar ed hann
hvervetna gjordi ydur gott, veitti regn af himn-
um og frjóssamar árstídir, og mettadi ydur med
fædu og fögnudi. 18. Ad svo mæltu gátu
þeir naumast stilt fólkid, ad þad færdi þeim
ekki fórnir. 19. Sidan komu frá Antiokkia og
Ikonia Gydingar, þeir er feingu lýdinn á sitt
mál, svo hann þeytti steinum á Pál og dró
hann út úr borginni og ætladi hann daudan
vera. 20. En er lærisveinarnir þyrptust kring-
um hann, stód hann upp og gekk í borgina.
Um morguninn eptir fór hann med Barna-
basi til Derbe.

21. Og sem þeir höfdu bodad gudspjallid í
þeirri borg og feingu þar marga lærisveina,
snéru þeir aptur til Lystra, Ikonia og Anti-
okkia, 22. styrktu sálir lærisveinanna ogámintu
þá ad standa stodugt í trúnni, og ad oss byrj-
adi fyrir margfaldar þrautir ad komast í guds
ríki. 23. Oldúnga letu þeir hvervetna útvelja
i sofnudunum, báduſt svo fyrir og fostudu,
og fólu þá sídan þeim drottni, vid hvers trú
þeir hofdu tekid. 24. Þá þeir hofdu yfirfarid

Pisidia, komu þeir til Pamfilía, 25. og kunngjørdu ordid í Perge; 26. svo fóru þeir nidur til Attalia og sigldu þadan til Antiokkia, hvadan þeir med árunn guds fulltingis høfdu geingid í þad verk, sem þeir nú voru búnir ad afljúka. 27. Þegar þeir voru þángad komnir, kølludu þeir søfnudinn saman og søgdu frá, hvad gud hefdi framkvæmt fyrir þeirra hønd, og ad hann hefdi opnad heidingjunum dyr trúarinnar, 28. og dvøldu ekki allstutta tíd hjá lærisveinunum.

15. Kapituli.

Páll og Barnabas sendast til Jerúsalem til ad spyrja, hvort kristnir þyrstu ad halda Mósis løgmál, og fá svar; þeir koma til Antiokkia aptur ásamt Júdasi og Silasi; Barnabas og Páll skilja.

1. Nú komu nokkrir ofan frá Júdea, sem kendu brædrunum svo: ef þér ekki umskerizt ad sid Mósis, þá getid þér ekki ordid hólpnir. 2. Þegar úr þessu vard ekki lítil misklíd og þrætni milli Páls og Barnabasar og þeirra, var þad afrádid, ad Páll og Barnabas og nokkrir adrir af hinum færu til postulanna og øldúnganna upp til Jerúsalem, áhrærandi þenna

ágreiníng. 3. Söfnudurinn fylgdi þeim á veg.
Sídan ferdudust þeir um Fonisía og Samaría
lönd og sögdu frá sídaskiptum heidíngjanna,
hvad ed olli mikils fagnadar öllum brædrun-
um. 4. En þegar þeir komu til Jerúsalem,
var þeim vel tekid af söfnudinum og postulun-
um og öldúngunum, hverjum þeir og intu,
hversu miklu gud hefdi til leidar komid fyrir
þeirra umsýslun. 5. En nokkrir trúadir af Farí-
seanna flokki risu þá upp, og sögdu: ekki má
annad, en ad þeir umskerist, og þeim sé tilhald-
id ad halda Mósis lög.

6. Þá söfnudust postularnir og öldúngarnir
saman til ad líta á þetta mál. 7. Eptir lánga
umrædu stód Pétur upp og mælti: Gódir menn
og brædur, þér vitid, ad gud fyrir laungu hef-
ir hagad þvi svo, ad eg á medal vor yrdi val-
inn til þess, ad heidíngjar skyldu fyrir minn
munn heyra nádarbodskapinn og trúa; 8. og
ad gud, sá ed allra hjörtu þekkir, vitnadi þá
þeim í vil, gefandi þeim heilagan anda, eins og
oss, 9. og gjördi eingan greinarmun vor og
þeirra, þar hann hreinsadi med trúnni þeirra
hjörtu. 10. Hvi freistid þér þá guds, med
því ad leggja þad ok á lærisveinanna háls, er

hvorki fedur vorir né vér megnudum ad bera?
11. Vér trúum þó því, ad vér verdum hólpn-
ir fyrir nád drottins Jesú, eins og þeir. 12.
Nú þagnadi múgurinn, og hlustadi á frásogu
Barnabasar og Páls um þad, hversu mikil
tákn og stórmerki gud hefdi látid þá fram-
kvæma medal heidinna þjóda. 13. Eptir ad
þeir voru þagnadir, tók Jakob til máls og sagdi:
14. Gódir menn og brædur, heyrid mig. Si-
mon hefir frá skýrt, hverninn gudi þókknadist í
fyrstu ad útvelja af heidingjum fólk til sinnar
vidurkenningar, 15. og þessu samhljóda um-
mæli spámannanna, því svo stendur skrifad: 16.
„Eptir þetta mun eg koma aptur og endur-
byggja þá føllnu tjaldbúd Davids; þad, sem
hrunid er af henni, vil eg uppbyggja og reisa
hana vid aptur, 17. svo ad hinir adrir menn leiti
drottins, og allar þær þjódir, yfir hverjum mitt
nafn nefnist". 18. Þetta segir gud, sá ed hefir
framkvæmt þetta. 19. Því álykta eg, ad ekki skuli
íþýngja þeim, er frá heidni snúast til guds;
20. heldur skrifa þeim til, ad þeir haldi sér
frá allri flekkan, af skurdgodum, og frá frillu-
lifi og frá køfnudu og frá blódi. 21. Því
frá fornri tíd hefir Móses haft sína prédikara

i hverri borg, og er lesinn i samkundunum alla helgidaga.

22. Þá leizt það postulunum og öldúngunum og öllum söfnudinum, að útvelja menn af sinni álfu og senda þá með Páli og Barnabasi til Antiokkía, Júdas, kalladan Barsabas, og Silas, hverjir er stóðu i miklu áliti hjá bræðrunum, 23. og skrifuðu með þeim svo látandi bréf: Vér postular, öldúngar og bræður, heilsum bræðrunum, er frá heiðni hafa snúizt i Antiokkía, Syria og Silisia. 24. Þar eð vér höfum heyrt, að nokkrir, er frá oss hafa farið, hafi óróað yður með orðum sinum og truflað yðar samvizkur, með því að segja, að þér eigið að umskerast og halda lögmálið, hverjum vér höfum ekkert slikt boðið; 25. svo hefir oss litizt, sammála orðnum um þetta efni, að útvelja og senda til yðar nokkra menn, með vorum elskulega Barnabasi og Páli, 26. mönnum, er lagt hafa sitt lif i hættu fyrir nafn drottins vors Jesú Krists. 27. Vér höfum því útsent Júdas og Silas, að þeir munnlega birti yður sama. 28. En það er atkvæði heilags anda og vort: að engin þýngsli skuli yður uppáleggjast umfram þessi, sem nauðsynleg

ern, 29. ad þér haldid ydur frá afgudafórnum og frá blódi og frá køfnudu og frá frillulífi. Ef þér takid vara á þessu, gjørid þér vel. Verid sælir!

30. Eptir þad tédir sendimenn voru farnir, komu þeir til Antíokkía, saman kølludu søfnudinn og afhentu bréfid. 31. En er menn lásu þad, urdu þeir gladir af slíkri huggun. 32. Júdas og Silas, er sjálfir voru einnig spámenn, áminntu þar hjá brædurna munnlega med morgum ordum og styrktu þá. 33. Og er þeir høfdu dvalid þar um tíma, gáfu brædurnir þeim heimfararleyfi med heillaóskum. 34. En Silasi leizt ad vera þar eptir. 35. Páll og Barnabas héldu nú kyrru fyrir í Antíokkía, kendu og bodudu ord drottins ásamt morgum ødrum.

36. Eptir nokkra daga sagdi Páll vid Barnabas: førum aptur til ad vita, hverninn brædrunum lídur í øllum borgum, hvar vér høfum bodad drottins ord. 37. Barnabas lagdi þá til, ad þeir tækju med sér Jóhannes, kalladan Markús, 38. en Páli leizt ad taka ekki þann mann med sér, er hljóp frá þeim í Pamfilía, og hafdi ekki viljad gánga í verkid med þeim. 39. Ut af þessu sinnadist þeim, svo ad

hvor skildi við annan; tók Barnabas með sér Markús og sigldi til Sýprus. 40. En Páll valdi sér Silas og fór af stað, falinn guðs náð af bræðrunum. 41. Hann tók leið sína um Sýrland og Silisía, og styrkti söfnuðina.

16. Kapituli.

Páll umsker Tímóteus, vitjar safnaðanna og kemur til Tróas; fær vitrun; fer til Masedonía og snýr Lydíu til kristni; rekur út spásagnar-anda; er húðstrýktur og settur í fángelsi; fángelsið opnast sjálfkrafa; fánga-vaktarinn tekur trú; Páll er látinn laus.

1. Og er hann kom til Derbe og Lystra, hitti hann þar einn lærisvein að nafni Tímó-teus; móðir hans var Gyðínga ættar og hafði tekið trú, en faðirinn var Grískur. 2. Sá hafði góðan orðstír af bræðrunum í Lystra og Ikonía. 3. Páll vildi hafa þenna með sér, og umskar hann sökum Gyðinga, er voru í þeim stöðum, því allir vissu, að faðir hans var Grískur. 4. Þá þeir nú fóru um borgirnar, buðu þeir mönnum að halda þá setninga, sem ályktaðir voru af postulunum og öldúngunum í Jerúsalem. 5. En söfnuðirnir styrktust í trúnni og fjölguðu dag frá degi. 6. Á ferð þeirra

um Frygía og Galataland var þeim bannad af heilogum anda ad kenna ordid í Asía; 7. og sem þeir voru komnir ad Mysia, áformudu þeir ad fara til Bitynía, en andinn leyfdi þeim þad eigi. 8. Þeir fóru þá fram hjá Mysía og nidur til Tróas.

9. Páli vitradist þá sú sjón um nóttina, ad madur masedoniskur stód hjá honum, og bad hann svo segjandi: kom yfir til Masedonía og hjálpadu oss. 10. Undir eins og hann hafdi þessa vitrun feingid, leitudumst vér strax vid ad komast yfir til Masedonía, fullvissir um, ad gud drottinn hefdi kallad oss þángad, til ad boda þar nádarbodskapinn. 11. Nú logdum vér út frá Tróas og sigldum beinleidis til Samótrasía, 12. en næsta dag til Neapólis og þadan til Filippi, sem er hofudborg í þeim hluta Masedonia, og er (rómversk) nýlenda. 13. Í þessari borg dvoldum vér nokkra daga, og einn helgan dag geingum vér út fyrir borgarhlidid til árinnar, þar sem vant var ad bidjast fyrir, settumst þar nidur og toludum vid konur þær, sem þar voru saman komnar. 14. Og kona nokkur gudhrædd úr Týatira-borg, ad nafni Lydía, er seldi purpura, heyrdi til.

Hennar hjarta opnadi gud, svo ad hún gaf
gaum ad Páls rædu. 15. Og sem hún og
hennar hús var skírt, bad hún oss svo feldum
ordum: ef þid álitid mig trúa drottni, þá kom-
id í mitt hús og stadnæmizt þar; og hún neyddi
oss til þess.

16. Nú skedi svo, er vér geingum til bæna,
ad þerna nokkur, sem hafdi spásagnar-anda,
mætti oss, hver ed ávann lánardrottnum sínum
mikid fé med því ad spá. 17. Hún hljóp ept-
ir Páli og oss, og hrópadi: þessir menn eru
þjónar guds ens hæsta, þeir ed kunngjora oss
hjálprædisins veg. Páli féll þad illa, snéri sér vid
og sagdi til andans: eg skipa þér í nafni Jesú
Krists, ad þú farir út af henni; og hann fór
út á samri stundu. 19. Nú sem húsbændur
hennar sáu, ad sín ábatavon var úti, gripu
þeir Pál og Silas, og drógu þá á torgid til
yfirvaldanna; færdu þá sídan hofudsmonnum
og sogdu: 20. þessir menn, sem eru Gyding-
ar, óróa borg vora, 21. og boda oss sidu þá,
sem oss, rómverskum monnum, leyfist hvorki
ad þýdast, né fylgja. 22. Múgurinn æstist og
gegn þeim, en hofudsmennirnir skipudu ad fletta
þá klædum og húdstrýkja þá. 23. Og eptir

það þeir høfðu feingið mørg sløg, var þeim kast-
að í myrkvastofu og myrkvastofuverðinum boð-
ið að gæta þeirra vandlega. 24. Samkvæmt
skipuninni kastaði hann þeim í hið innsta varð-
hald, og setti fætur þeirra í stokk.

25. Um miðnætti báðust þeir fyrir, Páll og
Sílas, og lofsúngu guði, en (hinir) fángarnir
hlustuðu þar á. 26. Þá varð skyndilega jarð-
skjálfti mikill, svo að hristist grundvollur fáng-
elsisins; jafnskjótt opnuðust allar dyr og fjøtr-
arnir duttu af ollum; 27. en þá myrkvastofu-
vørðurinn vaknaði og sá myrkvastofudyrnar opn-
ar, dró hann sverðið og vildi fyrirfara sér, því
hann hélt bandíngjana burtflúna. 28. En Páll
hrópaði þá upp og sagði: gjør þér ekkert illt,
vér erum hér allir. 29. Hann heimti þá ljós,
støkk inn og féll felmtsfullur til fóta Páli og
Sílasi, leiddi þá út og sagði: 30. herra,
hvað á eg að gjora, svo eg verði hólpinn?
31. Þeir søgðu: trúðú á drottinn Jesúm Krist,
þá verður þú hólpinn og þitt hús. 32. Síð-
an tjáðu þeir honum lærdóm drottins og oll-
um þeim, er í hans húsi voru; 33. og sam-
stundis um nóttina tók hann þá með sér og
þvoði benjar þeirra, og var hann strax skírður

og allir hans menn. 34. Og sem hann hafdi leidt þá í sitt hús, setti hann bord fyrir þá, og var gladur ásamt öllu sínu heimafólki yfir því, ad hann trúdi á gud. 35. Þegar bjart var ordid, sendu höfudsmennirnir veldisþjónana med svo látandi skilabod: láttu þessa menn lausa. 36. En myrkvastofuvördurinn kunngjördi Páli þessi ord: höfudsmennirnir sendu híngad, ad þér skyldud lausir látast. Gángid því nú út, og farid í fridi. 37. Páll ansadi þeim: þeir hafa opinberlega látid húdstrýkja oss, sem erum rómverskir menn, án dóms, og setja í myrkvastofu, og nú ætla þeir leynilega ad reka oss á burt. Ekki skal svo vera, heldur komi þeir sjálfir og leidi oss út. 38. Veldisþjónarnir kunngjördu þessi ord höfudsmönnunum. Þeir urdu hræddir, þá þeir heyrdu, ad þad væru rómverskir menn, 39. komu og fóru vel ad þeim, og er þeir höfdu leidt þá út, bádu þeir þá ad fara úr borginni. 40. Eptir ad nú Páll og Silas voru sloppnir úr þessu vardhaldi, fóru þeir til Lydiu, fundu þar brædurna, upphvöttu þá, og fóru svo burt.

17. Kapituli.

Páll kennir, en mætir ofsókn i Tessalonika og Berótaborg; fer til Atenuborgar, prédikar mót afgudadýrkun og um Jesúm; snýr nokkrum.

1. En er þeir høfdu farid um Amfipólis og Appollónia, komu þeir til Tessalonika, hvar ed var samkunduhús Gydinga. 2. Páll gekk þar inn til þeirra eptir venju sinni, og þrjá helgidaga átti hann tal vid þá, útlagdi fyrir þeim ritningarnar, og setti þeim fyrir sjónir, 3. ad Kristur hefdi átt ad lida píslir og rísa upp frá daudum; og þessi er sá Jesús Kristur (sagdi hann), hvern eg kunngjøri ydur. 4. Nokkrir af þeim létu sér segjast, og samløgudu sig Páli og Silasi, svo og mikill fjøldi gudrækinna Grikkja og mikilsháttar konur ekki allfáar. 5. En Gydingarnir tóku med sér nokkra vonda menn af þorparalýdnum, drógu flokk saman og gjørdu upphlaup i borginni, þustu svo ad húsi Jasons og leitudu ad þeim, til ad færa þá fyrir lýdinn. 6. En er þeir fundu þá ekki, drógu þeir Jason og nokkra brædur fyrir yfirmenn borgarinnar, og hrópudu: þeir menn, sem vakid hafa óeirdir um allan heim, eru hér komnir, 7. Jason hýsir þá, og allir þessir

breyta á móti keisarans bodum, því þeir segja, ad annar sé konúngur, og þad sé Jesús. 8. Þá vard almúginn uppvægur og yfirmenn borgarinnar, er þeir heyrdu þetta, 9. og létu Jason og hina adra setja vorzlur fyrir sig, og sleptu þeim svo; 10. en brædurnir komu Páli og Silasi undan strax um nóttina til Beróea. Þegar þar var komid, geingu þeir inn í samkunduhús Gydinga, 11. hverjir betur voru sinnadir, en þeir í Tessalonika, svo þeir medtóku lærdóminn med fúsu gedi og rannsokudu hvern dag ritningarnar, hvort svo væri (sem þeim var kent); 12. margir urdu því trúadir af þeim, og ekki allfátt af griskum konum í betri rod, samt karlmonnum. 13. En er Júdarnir í Tessalonika fréttu, ad í Beróea væri einnig bodad guds ord af Páli, komu þeir og uppæstu lýdinn einninn þar. 14. Brædurnir skutu því Páli strax undan, ad hann færi út med sjó, en Silas og Timótens urdu þar eptir. 15. Leidsogumenn Páls fylgdu honum alt til Atenuborgar og báru aptur þan skilabod til Silasar og Timóteusar, ad þeir hid snarasta kæmu til hans. 16. Medan Páll beid þeirra í Atenuborg, gramdist honum hugur ad sjá,

hvilikt afgudabæli sú borg var; 17. samt kendi
hann í samkunduhúsinn, bædi Gydingum og
ødrum gudhræddum, líka hvern dag á torginu
þeim, er þar var ad hitta; 18. en nokkrir
epikúriskir og stóiskir spekingar gáfu sig í orda-
kast vid hann. Nokkrir søgdu: hvad mun skraf-
finnur sá ætla sér? Adrir søgdu: ókenda gudi
sýnist hann boda; af því Páll bodadi Jesúm
og upprisuna. 19. Þeir leiddu hann nú upp
á Areópagus og søgdu: megum vér fá ad vita,
hver sá nýi lærdómur er, sem þú fer med?
20. því eitthvad nýstárlegt flytur þú oss til
eyrna, og oss fýsir ad vita, hvad þetta er. 21.
En øllum Atenumønnum, eins þeim, er dvøldu
þar sem adkomandi, var um ekkert svo titt, sem
ad segja edur heyra eitthvad nýstárlegt. 22.
Þegar Páll þanninn stód mitt á Areópagus,
mælti hann: Atenumenn, þad sé eg hvervetna,
ad þér erud miklir trúmenn; 23. því þá eg
gekk hér um og skygndist eptir ydar helgidóm-
um, fann eg medal annars eitt altari, hvar
yfir skrifad stód: „þeim ókunna gudi".
Þenna, er þér óvitandi dýrkid, boda eg ydur.
24. Sá gud, sem gjørdi heiminn og alt, hvad
í honum er, hann, sem er herra himins og

jardar, býr ekki í musterum, sem með höndum eru gjörð, 25. ekki heldur verður honum þjónað með mannahöndum, svo sem þyrfti hann nokkurs við, þar hann sjálfur gefur öllu líf og andardrátt og sérhvað annað. 26. Hann lét af einum ættstofni allra manna kynþætti útkvíslast um gjörvalla jarðarkringluna, og hann hefir fastsett ákvörðuð tímabil og takmörk fyrir þjóðanna bústaði, 27. svo þær skyldu leita guðs, ef ske mætti þær þreifuðu á honum og fyndu hann, jafnvel þó hann sé nálægur hverjum einum af oss; 28. því í honum lifum, hrærumst og erum vér, eins og nokkur skáld yðar hafa sagt: Vér erum hans ættar. 29. Fyrst vér erum nú guðs ættar, megum vér ekki hugsa, að guðdómurinn sé líkur gulli, silfri, eður steini, mynduðu með hagleik af hugviti manna. 30. Að sönnu hefir guð séð í gegnum fingur við vanvizkunnar tíðir, en nú lætur hann öllum mönnum allstaðar bjóða, að þeir taki háttaskipti; 31. því hann hefir fastsett dag, á hverjum hann ætlar að dæma heimsbygðina með réttvísi af manni, er hann hefir þar til kjörið, og gaf öllum fullvissu þar um, með því að reisa hinn sama frá dauðum. 32.

En er þeir heyrdu nefnda upprisu framlidinna, gjørdu sumir gys ad, en adrir søgdu: vér viljum heyra þig odru sinni tala um þetta. 33. Þannig komst Páll frá þeim. 34. Nokkrir menn, sem héldu sig til hans, urdu trúadir, medal þeirra var Dionysíus, einn af ædstu dómherrunum, og kona nokkur, ad nafni Damaris, og adrir fleiri.

18. Kapítuli.

Páll kennir í Korintuborg; Gydingar standa í gegn honum, en gud hughreystir hann; Páll kemur til Efesus og fleiri stada; Apollós uppfrædist af Akvila og fer til Akkea.

1. Eptir þetta fór Páll úr Atenuborg og kom til Korintuborgar; 2. þar hitti hann Gyding, ættadan frá Pontus, ad nafni Akvilas, og konu hans Priskillu. Hann var nýlega kominn úr Italía, því Kládius keisari hafdi skipad, ad allir Gydingar skyldu víkja úr Róm. 3. Páll fór til þeirra og settist ad hjá þeim, því bádir høfdu sama handverk, nefnilega tjaldsmidi, og tók til vinnu, 4. en kendi hvern helgan dag í samkunduhúsinu, og sannfærdi bædi Gydinga og Grikki. 5. En er Silas og Timóteus komu frá Masedonia,

var Páll stødugt vid kenninguna og vitnadi
fyrir Gydíngum, ad Jesús væri Kristur. 6.
En er þeir urdu uppvægir móti honum og smán-
yrtu hann, hristi hann duptid af klædum sín-
um, og sagdi: ydvart blód sé yfir ydar hofdi,
eg em saklaus; hér eptir fer eg til heidíngja.
7. Sídan fór hann þadan og kom í hús þess
manns, er hét Júſtus, sá dýrkadi gud og átti
hús áfast vid samkunduna. 8. En Krispus,
samkunduhøfdínginn, trúdi á drottinn, og alt
hans heimafólk; líka tóku margir Korintumenn
trú, þeir ed heyrt hofdu lærdóminn, og voru
þar skírdir. 9. Eina nótt sagdi drottinn í
vitrun til Páls: óttast ekki, heldur tala og þeg
ekki; 10. því eg em med þér, og einginn skal
festa hønd á þér til ad gjora þér ílt, því eg á
margt fólk í þessari borg. 11. Hann hélt þar
kyrru fyrir í þrjú missiri og kendi þeim guds ord.

12. Þegar Gallion var landstjórnari í Akkea,
tóku Gydíngar sig upp med einn sambeldi á
móti Páli og drógu hann fyrir dómstólinn og
søgdu: 13. þessi rædur mønnum til þeirrar
gudsdýrkunar, sem gagnstæd er løgmálinu. 14.
Í því Páll ætladi ad gegna til, svaradi Gall-
ion Gydíngum: ef hér væri ad gjora um ó-

réttindi einhver edur illvirki, þá skyldi eg, Gyd-
ingar, tilbærilega veita ykkur áheyrn; 15. en
fyrst það er þræta um lærdóm og nöfn og yd-
ar eigin lög, þá sjáid um það sjálfir, því eg
girnist ekki ad vera dómari yfir sliku; 16. og
hann rak þá frá dómstólnum. 17. Allir þeir
Grisku tóku þá Sóstenes, samkunduhúss-höfd-
ingjann, og bordu hann fyrir dómstólnum, en
Gallion skipti sér ekki af því.

18. Páll beid þar enn marga daga, sidan
kvaddi hann brædurna, og sigldi til Sýrlands,
ásamt Priskillu og Akvilas, þá hann var búinn
ad raka höfud sitt í Kenkrea, því hann hafdi
heitbundid sig. 19. Þar eptir fór hann til
Efesus, og skildi þau þar eptir, en gekk sjálf-
ur inn í samkunduhúsid og taladi fyrir Gyd-
ingum; 20. bádu þeir hann ad tefja hjá sér
um hrid, en hann samsinti því ekki, heldur kvaddi
þá og sagdi: 21. mér ber ad halda hátidina,
sem í hönd fer, í Jerúsalem, en eg skal koma
til ydar aptur, ef gud vill. 22. Svo fór hann
frá Efesus og kom nidur til Sesareu, og þad-
an fór hann upp til Jerúsalem, og þá hann
hafdi kvadt söfnudinn, fór hann nidur til Anti-
okkía. 23. Hér dvaldi hann nokkra stund, en

fór svo um gjörvalt Galataland og Frygíu,
og styrkti alla lærisveinana.
24. En til Efesus kom Gydingur nokkur,
Appollós ad nafni, ættadur frá Alexandríu,
tölugur madur og vel ad sér í ritníngunum.
25. Hann hafdi feingid tilsögn í lærdómi drott-
íns, og þar ed hann hafdi glóandi andagipt,
taladi hann og kendi nákvæmlega um Jesúm,
þekti þó ekki nema skírn Jóhannesar. 26.
Þessi tók skörulega ad prédika í samkunduhús-
inu, og er Akvilas og Priskilla heyrdu þad,
tóku þau hann ad sér og útlistudu ítarlega fyr-
ir honum guds veg. 27. En er hann fýsti ad
fara yfir um til Akkea, hvöttu brædurnir hann
til þess, og skrifudu lærisveinunum ad taka
honum vel. Þá hann var þángad kominn,
vard hann þeim trúudu til stórrar nytsemi fyrir
(guds nád); 28. því skörulega hrakti hann
Gydinga opinberlega í orda vidskiptum, og
sannadi klárlega af ritníngunum, ad Jesús
væri Kristur.

19. Kapituli.

Páll veitir nokkrum í Efesus andans gáfur; kennir þar í tvö ár, og gjörir furduverk. Særingamönnum er mis-

þyrmt af djöfulóðum manni; margir snúa sér til kristni; þegar Páll ætlar til Grikklands, vekur Demetrius upphlaup.

1. Það skeði, meðan Appollós var í Korintu, að Páll, eptir ferð sína um Asíu upplönd, kom til Efesus, og hitti fyrir nokkra lærisveina, sem hann sagði við: 2. hafið þér meðtekið heilagan anda, þá þér urðuð trúaðir? Þeir svörudu nei, við höfum ekki svo mikið sem heyrt, að heilagur andi sé til. 3. Hann spurði þá: upp á hvað eruð þér þá skírðir? Þeir sögðu: upp á Jóhannesar skírn. 4. Páll ansaði: að vísu skírði Jóhannes með iðrunar skírn, því hann sagði fólkinu að trúa á þann, sem eptir sig kæmi, það er á Jesú Krist. 5. Þegar þeir heyrðu það, létu þeir sig skíra í nafni drottins Jesú. 6. Og sem Páll hafði lagt hendur yfir þá, kom yfir þá heilagur andi, svo þeir töluðu túngum og spáðu. 7. Alls voru þessir hér um bil tólf karlmenn að tölu. 8. Nú gekk hann í samkundúhúsið og kendi einarðlega um þrjá mánuði, og leiddi til sannfæringar um það, er við vék guðsríki. 9. En er nokkrir settu í sig þverúð og létu ekki skipast, heldur hallmæltu lærdóminum í fólksins á-

heyrn, hætti hann vid þá, skildi lærisveinana frá,
og kendi hvern dag í skóla eins manns, er Thyr-
annus hét. 10. Þessu fór fram tvo ár, svo
allir, sem bjuggu í Asíu, bædi Gydingar og
Grikkjar, heyrdu lærdóm drottins; 11. einninn
gjordi gud óalmenn kraptaverk fyrir hendur Páls,
12. svo ad jafnvel þegar sveitadúkur, sem Páll
bar næst sér, og fyrirskyrtur voru lagdar yfir
sjúka, þá yfirgáfu sjúkdómarnir þá, og illir
andar geingu út af þeim.
13. Þá tóku nokkrir umhlaupandi særinga-
menn Gydínga kyns sér fyrir, ad nefna yfir
þeim, er þjádust af illum öndum, nafn herrans
Jesú, segjandi: eg særi ykkur vid Jesúm, hvern
Páll prédikar. 14. Medal þeirra, er þetta gjørdu,
voru sjø synir Skevu, eins Gydínga hofud-
prests. 15. Þá svaradi hinn vondi andi: Jes-
úm þekki eg, og vid Pál kannast eg, en hverj-
ir erud þér? 16. Og madurinn, sem sá vondi
andi var í, flang á þá, vard þeim yfirsterkari
og lét þá finna til afls síns, svo ad þeir flúdu
naktir og særdir úr húsinu. 17. Þetta vard
kunnugt øllum Gydíngum og Grikkjum, er bjuggu
í Efesus, og ótta sló yfir alla, og nafn drott-
ins Jesú mikladist. 18. Margir sem vid trú

höfdu tekid, komu nú, játudust og sögdu frá athæfi sínu. 19. Líka komu margir, er farid höfdu med kukl, med bækur, og brendu þær öllum ásjáandi. Verd þeirra var reiknad saman og var upphæd þess fimtin þúsund silfurpeningar. 20. Ord drottins vóx þanninn og efldist kroptuglega.

21. Eptir ad þetta var áorkad, setti Páll sér í huga ad ferdast um Masedoníu og Akkeu til Jerúsalem og sagdi: þegar eg er búinn ad vera þar, ber mér ád sjá Róm. 22. Nú sendi hann tvo, sem voru honum vid hönd, Tímóteus og Erastus, til Masedoníu, en dvaldi sjálfur um tíma í Asíu. 23. Um þad leyti reis ekki allitill órói út af lærdóminum, 24. því silfursmidur nokkur, ad nafni Demetríus, sem bjó til silfurmusteri Díönu, afladi ödrum smidum stórkostslegs ábata. 25. Þessa kalladi hann saman, og adra, er unnu ad þess háttar, og sagdi: Gódir menn, þér vitid, ad á þessu verki stendur okkar velmegan; 26. einninn sjáid þér og heyrid, ad ekki einúngis í Efesusborg, heldur nær um gjörvalla Asíu, hefir Páll þessi talid trú um og feingid á sitt mál fjölda fólks, med því ad segja, ad þad séu ekki gudir, sem med

høndum eru smídadir. 27. Nú horfir þetta ekki einúngis idn vorri til smánar, heldur einnig, ad musteri hinnar miklu Diønu verdi einkis virt, já, jafnvel ad tign hennar gjøreydist, hverja øll Asía og jardarkringlan dýrkar. 28. Þá þeir heyrdu þetta, urdu þeir afarreidir, æptu upp og søgdu: mikil er Diana Efesusmanna! 29. Øll borgin vard nú uppvæg, og allir æddu samhuga til sjónarplázins, hrifu med sér Masedónana, Kajus og Aristarkus, førunauta Páls. 30. En er Páll vildi gánga fram í mannþraungina, leyfdu lærisveinarnir honum þad ekki; 31. einninn sendu nokkrir Austurálfu høfdíngjar, þeir ed voru honum vinveittir, honum bod, og rédu honum frá ad koma á sjónarplázid. 32. Adrir hrópudu nú svo, en adrir ødruvísi, því safnadurinn var uppvægur, og fæstir vissu, hvers vegna þeir voru þar saman komnir. 33. Nú var togadur fram úr mannþraunginni Alexander, hverjum Gydingar ýttu fram; hann bandadi med hendinni og vildi forsvara sig fyrir fólkinu. 34. En er þeir vissu, ad hann var Gydingur, æptu allir einum munni og hrópudu nærri tvær stundir: mikil er hún Diana í Efesus. 35. Loksins gat stadarskrif-

arinn stødvad fólkid og mælti: Efesus-menn, hver er sá, er ekki viti, ad Efesusborg geymir musteri hinnar miklu Díønu og þad frá himni fallna bilæti. 36. Nú, þar þetta er ómótmælanlegt, svo ber ydur ad vera stiltum og ekki hrapa ad neinu. 37. Þér hafid dregid þessa menn hingad, sem hvorki hafa rænt hofin, né lastad gydju ydar. 38. Hafi Demetríus og smidirnir, lagsmenn hans, kærumál móti nokkrum, þá eru þinghold ad fá, og landstjórnarar til, eigist þeir løg vid; 39. en sé þar annad ágreiningsefni ykkar á milli, sem þér hafid innbyrdis, svo má gjøra þar um á løglegri samkomu. 40. En oss er búin hætta ad verda klagadir fyrir þessa dags óróa, þar eingin orsøk verdur borin fyrir, hvar med vér kunnum ad afsaka slíkt upphlaup. Ad svo mæltu lét hann mannsøfnudinn skiljast ad.

20. Kapituli.

Páll fer til Masedoníu og Grikklands og þadan aptur til Tróas, hvar hann kennir og endurlífgar Evtykus; heldur áfram til Assus og Miletus; hér kvedur hann öldúnguna í Efesus med hrærdu hjarta.

1. Eptir ad þessi órói var stødvadur, kall-

adi Páll lærisveinana saman, kvaddi þá og fór
af stad til Masedoniu. 2. Og er hann hafdi
farid um þau landspláz og med mörgum ord-
um áminnt brædurna, kom hann til Grikklands.
3. Par dvaldi hann þrjá mánudi; en er hon-
um voru veitt umsátur af Gydingum, þá hann
ætladi til Sýrlands, vard hann þess sinnis ad snúa
aptur um Masedoniu. 4. Fylgdu honum þá
á veg alt til Asiu, Sópater frá Beróea; Ari-
starkus og Sekúndus frá Tessaloniku, Gajus
frá Derbe og Tímóteus; en of Austurálfu-
mönnum Tykikus og Trófimus. 5. Þessir fóru
á undan oss og bidu vor í Tróas. 6. En
vér sigldum eptir daga hinna ósýrdu braudanna
frá Filippi, og hittum þá á fimta degi í Tró-
as, hvar vér töfdum sjo daga. 7. En á fyrsta
degi vikunnar, þá vér vorum samankomnir til
ad brjóta braudid, hélt Páll rædu, því hann
ætladi ad ferdast morguninn eptir, og teygdi
rædunna til midnættis. 8. Samkoman var á
loptsal, hvar mörg ljós brunnu; 9. en í glugg-
anum sat eitt úngmenni ad nafni Evtykus; á
hann féll þúngur svefn, þá Páll ræddi svo
leingi, og yfirkominn af svefninum datt hann
ofan úr þridja lopti nidur á jafnsléttu, og var

tekinn upp andvana. 10. Páll gekk þá ofan, lagdist nidur ad honum, umfadmadi hann, og sagdi: gjørid eingan hávada, 11. hann er med lífi; sté sídan upp aptur, braut braudid og neytti, taladi vid þá leingi, alt þar til dagur ljómadi, og fór svo sinn veg; 12. en þeir fóru burt med sveininn lifanda, og urdu næsta gladir. 13. Vér stigum nú á skip og fórum á undan til Assus, hvar Páll átti ad takast á skip, því svo hafdi hann rád fyrir gjort, en ætladi ad fara þángad fótgángandi. 14. Þá fundum vorum hafdi borid saman í Assus og vér høfdum tekid vid honum, komum vér til Mitylene. 15. Þadan sigldum vér og komumst annars dags gagnvart Kíos. Daginn eptir løgdum vér ad Samus, og støldrudum vid í Trógillion, og komum næsta dag til Miletus. 16. Páll ætladi ad sigla fram hjá Efesus, svo hann tefdi sem skemst í Asíu, því hann flýtti sér, svo ad hann, ef møgulegt yrdi, gæti verid á hvítasunnu hátídinni í Jerúsalem.

17. Frá Miletus sendi hann til Efesus, ad kalla á oldúnga safnadarins; 18. og sem þeir voru til hans komnir, ávarpadi hann þá þannig: Þér vitid, hvernig eg, einlægt frá

þeim fyrsta degi eg kom í Asíu, hefi hagad mér
medal ydar 19. í erindum drottins, án yf-
irgirndar og stórlætis, opt med tárum og í
vandrædum, sem Gydinganna vélrædi hafa bak-
ad mér; 20. hversu eg hefi ekkert undanfelt,
þad ydur væri til nytsemdar, heldur birt þad
og kent, bædi opinberlega og í heimahúsum,
21. áminnandi svo vel Gydinga sem Grikki,
ad snúa sér til guds og til trúarinnar á drott-
inn vorn Jesúm Krist; 22. og sjáid, nú em
eg bundinn í anda ad fara upp til Jerúsa-
lem, óviss um, hvad þar muni mæta mér, 23.
nema hvad heilagur andi í sérhverri borg birt-
ir mér og segir mér, ad fjötur og harmkvæli
bídi mín. 24. En eg set þad ekkert fyrir mig,
met og ekki dýrt líf mitt, svo ad eg med gledi
fullendi mitt skeid og embætti, sem eg hefi tek-
id vid af herranum Jesú, ad auglýsa hátíd-
lega fagnadarbodskap gudlegrar nádar. 25.
Og takid nú eptir, eg veit, ad einginn af yd-
ur öllum, medal hverra eg hefi geingid og kent
um guds ríki, muni framar sjá mitt auglit.
26. Því vitna eg nú fyrir ydur í dag, ad eg
em hreinn af blódi allra; 27. því eg hefi ekki
hlifzt vid ad opinbera ydur alt guds rád. 28.

Hafid nú gát á sjálfum ydur og á allri hjørd-
inni, yfir hverja heilagur andi setti ydur tilsjón-
armenn, ad annast sofnud drottins, hvern hann
útvegad hefir med sjálfs síns blódi; 29. því
þetta veit eg, ad eptir burtfør mína munu
grimmir vargar smeygja sér inn á milli ydar,
þeir ed ekki munu þyrma hjørdinni; 30. og med-
al sjálfra ydar munu risa upp menn, og fara
med rángsnúna lærdóma, til ad leida lærisvein-
ana afvega med sér. 31. Vakid þess vegna
og verid þess minnugir, ad eg hefi í þrjú ár,
nótt og dag, ekki aflátid, med grátandi tárum
ad áminna hvern og einn. 32. Og nú fel eg
ydur, brædur, gudi og ordi hans nádar, hvert
máttugt er enn betur ad efla ydur og veita yd-
ur arftöku medal allra helgadra. 33. Einkis
silfur eda gull edur klædi hefi eg girnzt. 34.
Sjálfir vitid þér, ad hendur þessar hafa unn-
id fyrir mínum naudþurftum og þeirra, sem
med mér voru. 35. Í øllu sýnda eg ydur, ad
oss byrjadi þannig ad vinna, og adstoda hjálp-
arþurfendur, og minnast orda drottins Jesú,
því hann sagdi: „sælla er ad gefa, en ad þiggja."
36. Ad svo mæltu féll hann á kné og badst
fyrir, ásamt þeim øllum, 37. og þeir grétu

allir hástøfum, løgdu hendur um háls Páli og kystu hann, 38. mest sorgbitnir af því ordi, er hann hafdi sagt, ad þeir aldrei framar mundu sjá hans auglit; og þeir fylgdu honum til skips.

21. Kapituli.

Páll kemur til Týrus, Tólemais og Sesareu, hvar dætur Filippusar spá, og Agapus fyrir segir Páli fángelsi; Páli er tekid vel í Jerúsalem; hann segir frá framkvæmdum sínum; honum er rádid, sökum Gydinga, ad láta hreinsa sig í musterinu, hvar hann er gripinn; yfirmadur kastalans frelsar hann og leyfir honum ad forsvara sig.

1. Eptir ad vér höfdum slitid oss frá þeim og vorum komnir í rúmsjó, sigldum vér beinleidis til Kós, og næsta dag til Ródus, og þadan til Patara. 2. Þar fundum vér skip, er var ferdbúid til Fonisíu, stigum á þad og sigldum burt. 3. En sem vér feingum landsjón af Kýpur, létum vér hana á bakborda og sigldum svo til Sýrlands og tókum höfn í Týrus, hvar skipid átti ad leggja upp farminn. 4. Þar fundum vér lærisveinana og dvöldum hjá þeim sjø daga. Þeir søgdu Páli af andagipt, ad hann ekki skyldi fara upp til Jerúsalem. 5. Samt fórum vér ad þessum sjø døgum lidn-

um á stad, og fylgdu þeir oss allir, ásamt konum og børnum, út fyrir stadinn; þar féll-
um vér á knè í fjørunni og bádumst fyrir; 6.
og eptir ad vér høfdum kvadt hverjir adra,
stigum vér á skip. 7. Þeir snéru heim til sín,
en vér endudum siglínguna, þá vér fórum frá Týrus og komum til Tólemais, heilsudum brædr-
unum og tøfdum hjá þeim einn dag. 8. Dag-
inn eptir fórum vær á burt og komum til Sesa-
reu, þar geingum vér inn í hús Filippusar gudspjallara, sem var einn af þeim sjø, og sett-
umst ad hjá honum. 9. Hann átti fjórar ó-
giptar dætur, er spádu; 10. og sem vér dvøld-
um þar ekki allfáa daga, kom spámadur nokk-
ur ofan frá Júdeu, Agapus ad nafni; 11.
hann kom til vor, tók upp linda Páls, batt hendur sínar og mælti: svo segir andinn sá hinn heilagi: þann mann, er þetta belti á, munu Gydingar þannig binda í Jerúsalem og ofurselja í heidíngja hendur. 12. Þegar vér heyrdum slíkt, bádum vér og þeir, sem í borg-
inni voru, Pál, ad fara ekki upp til Jerúsa-
lem; en hann svaradi: 13. Hví grátid þér og hrellid huga minn? Eg em reidubúinn, ekki ein-
úngis ad láta mig binda, heldur og ad deya í

Jerúsalem, sökum nafns drottins Jesú. 14. Þar hann ekki vildi fallast á ráð vort, þögnudum vér og sögdum: verdi drottins vilji!

15. Þegar alt var nú tilbúid til ferdarinnar, fórum vér upp til Jerúsalem. 16. Nokkrir af lærisveinunum frá Sesareu fóru med og fylgdu oss til Mnasons frá Kýpur, sem var gamall lærisveinn; hjá honum skyldum vér gista. 17. Þá vér komum til Jerúsalem, tóku brædurnir oss feginsamlega, 18. og næsta dag gekk Páll med oss til Jakobs, hvar allir öldúngarnir voru samankomnir. 19. Eptir ad hann hafdi heilsad þeim, inti hann þeim skilmerkilega sérhvad eina, sem gud hafdi framkvæmt fyrir hans þjónustu, medal heidinna þjóda. 20. Vid þessar fregnir vegsömudu þeir drottinn, og sögdu vid hann: Þú sér, bródir, hversu margar þúsundir Gydinga hafa trú tekid. Allir þeir eru vandir ad því, ad lögmálid sé haldid, 21. en þeim er sagt um þig, ad þú kennir öllum Gydingum, er búa medal heidingja, fráfall frá Móse med þeim ummælum, ad þeir eigi hvorki ad umskera börn sín, né fylgja hans setníngum. 22. Hvad er hér vid ad gjöra? Vafalaust hlýtur almenníngur ad koma saman, því menn

munu heyra, ad þú sért kominn. 23. Gjør nú þad, sem vér segjum þér: hjá oss eru fjórir menn, sem bundnir eru heiti; 24. tak þá til þín, hreinsa þig med þeim og kosta upp á þá, ad þeir fái rakad høfud sín, þá mega allir sjá, ad ekkert er til í því, sem um þig er talad, heldur ad þú sjálfur haldir løgmálid. 25. En hvad heidíngjana áhrærir, sem vid trú hafa tekid, þá erum vér búnir ad gefa út bréf og høfum úrskurdad, ad þeir þurfi ekkert slíkt ad halda, utan ad sneida hjá skurdgoda-fórn og blódi og køfnudu og frillulifi. 26. Þá tók Páll mennina til sín, og daginn eptír, þá hann hafdi hreinsad sig, gekk hann med þeim í musterid, og lýsti því, ad hann ætladi ad útenda hreinsunar dagana, þángad til hvers eins þeirra fórn væri framborin.

27. En undir þad þeir sjø dagar voru ad enda, þá Júdar frá Asíu sáu Pál í musterinu, æstu þeir allan lýdinn upp og løgdu á hann hendur, og hrópudu: 28. gódir Israelsmenn, hjálpid, hér er madurinn, sem allstadar er ad kenna øllum, í móti þjód, løgmáli og stad þessum. Þar ofan á hefir hann innleidt Grikki í musterid og saurgad þenna heilaga stad. 29.

Þeir høfdu séd ádur Trófimus frá Efesus med honum í borginni, og hugsudu, ad Páll hefdi leidt hann í musterid. 30. Øll borgin vard nú uppvæg, og múgurinn flyktist saman, greip Pál og dró hann út úr musterinu, og strax var dyrunum læst. 31. En í því þeir leitast vid ad lifláta hann, barst sú saga upp til þúshundradshofdingja herflokksins, ad øll Jerúsalem væri í uppnámi. 32. Hann tók þá í snarrædi strídsfólk og hundradshofdingja, og hljóp nidur til þeirra; en þegar hinir sáu þúshundradshofdingjann og strídsmennina, hættu þeir ad lemja Pál. 33. Þúshundradshøfdinginn kom nú til, tók Pál og skipadi ad binda hann med tveimur vidjum, spurdi svo, hver hann væri og hvad hann hefdi adhafzt; 34. en sitt kalladi hver úr mannfjøldanum, og er hann gat ekkert áreidanlegt uppgøtvad søkum óróans, baud hann ad leida hann í herbúdirnar. 35. Þá komid var ad trøppunum, hlutu strídsmennirnir ad bera Pál, søkum áfergju múgans; 36. því þorri fólksins flyktist med, og hrópadi: lát hann ekki lifa. 37. Rétt í því Páll skyldi innlátast í herbúdirnar, sagdi hann vid þúshundradshøfdingjann: leyfist mér ad tala nokkur ord

vid þig? Hann ansadi: kantu grísku? 38.
Ertu ekki sá egypzki madur, sem fyrir skemstu
vaktir styrjold og færdir út á eydimørk fjøgur
þúsund flugumenn? 39. Páll svaradi: eg em
Gydingur, ættadur frá Tarsus, og borgari þessa
nafnkenda stadar í Silisíu: eg bid þvi, leyf mér
ad tala til fólksins. 40. Ad þvi leyfi feingnu
nam Páll stadar á trøppunum og bandadi
hendinni til fólksins, og er gott hljód fékkst, tal-
adi hann til þeirra á hebreska túngu og sagdi:

22. Kapituli.

Páll segir frá, hverninn hann snérist til kristni og fékk kall ad kenna heidnum þjódum; Gydinga óhljód móti honum; herstjórinn ætlar ad láta húdstrýkja hann, en vogar ekki, þar ed Páll var rómverskur borgari; leidir hann fyrir rádid.

1. Gódir menn, brædur og fedur, hlustid
nú á forsvar mitt fyrir ydur. 2. En er þeir
heyrdu hann ávarpa sig á hebresku, urdu þeir
enn hljódari. 3. Eg em, sagdi hann, Gyding-
ur, fæddur í Tarsus í Silisíu, en uppalinn í
þessari borg vid fætur Gamaliels, mentadur í
allri nákvæmni fedranna løgmáls, og var vand-
lætari vegna guds, eins og þér allir erud enn

i dag, 4. og ofsókti þenna lærdóm fram i dauð-
ann, batt menn og konur og afhenti i fángelsi,
5. hvar um æðsti presturinn og alt oldúnga-
ráðið mun bera mér vitni, því af þeim tók eg
og bréf til bræðranna, og fór til Damaskus í
þeim tilgángi að flytja þá, er þar væru, bundna
til Jerúsalem, svo þeim yrði hegnt. 6. Þeg-
ar eg var á þeirri ferð og nálgaðist Damaskus,
bar svo til, nær miðjum degi, að um mig leiptr-
aði skyndilega ljós mikið af himni. 7. Eg féll
til jarðar og heyrði raust, er sagði til min:
Sál, Sál, því ofsækir þú mig? 8. Eg svar-
aði: hver ertú, herra? Hann sagði til mín:
eg em Jesús af Nazaret, hvern þú ofsækir. 9.
Mennirnir, sem með mér voru, sáu ljósið og
urðu felmtsfullir, en raust þess, er við mig tal-
aði, heyrðu þeir ekki. 10. Þá sagða eg: herra,
hvað skal eg gjora? Drottinn svaraði mér:
stattú upp og gakk til Damaskus, þar verður
þér kunngjort alt, sem þér er ætlað að gjøra.
11. En af því ofbirta ljóssins hafði gjort mig
sjónlausan, handleiddu samferðamennirnir mig,
svo eg komst til Damaskus. 12. Þar var einn
guðrækinn maður eptir logmálinu, Ananias að
nafni, velþokkaður af ollum Gyðíngum, er þar

bjuggu; 13. hann kom til mín, stód yfir mér og sagdi: Sál bródir, fádú aptur sjónina; og samstundis leit eg upp á hann. 14. Hann sagdi þá: Gud fedra vorra hefir fyrirhugad þér ad þekkja sinn vilja og ad sjá hinn réttláta og ad heyra raust af hans munni; 15. þú átt ad verda hans vottur til allra manna, um þad þú hefir séd og heyrt, og hvad hikar þú nú? 16. Stattu upp, lát skíra þig, og afþvo syndir þinar, og ákalla hans nafn. 17. Þad skedi og, eptir ad eg hafdi snúid aptur til Jerúsalem og badst fyrir í musterinu, ad eg vard frá mér numinn, 18. og sá hann sjálfan talanda vid mig: flýt þér og far sem snarast burt úr Jerúsalem, því ad ekki munu þeir medtaka þinn vitnisburd um mig. 19. Þá svaradi eg: herra, þeir vita sjálfir, ad eg kastadi í fángelsi og húdfletti í samkundunum þá, sem trúdu á þig, 20. og þegar blódi Stefáns, vitnis þíns, var úthelt, stód eg sjálfur hjá, samþykti því og geymdi føt þeirra, sem slógu hann í hel. 21. En hann sagdi til mín: fardú, því eg vil senda þig lánga leid til heidingja.

22. Alt ad þessu ordi hlýddu þeir á, en nú hófu þeir upp raust sína og søgdu: burt med

þvílíkan mann af jørdinni, því það hæfir ekki, að hann lifi. 23. Nú sem þeir hrópuðu og fleygðu klæðum sínum og jusu mold í lopt upp, 24. skipaði þúshundraðshøfðinginn að leiða hann inn í herbúðirnar og með svipum að kúga hann til sagna, svo hann feingi að vita, fyrir hverja søk þeir hrópuðu svo gegn honum. 25. Þegar þeir fóru þá að streingja hann með taugum, segir Páll við hundraðshøfðingjann, er hjá stóð: er yður leyft að húðstrýkja rómverskan mann, og það ódæmdan? 26. En sem hundraðshøfðinginn heyrði það, gekk hann til þúshundraðshøfðingjans, inti honum frá, og sagði: hvað ætlarðu að gjora? Maðurinn er rómverskur. 27. Þúshundraðshøfðinginn kom þá og talaði til Páls: seg mér, ertu maður rómverskur? Hann ansaði: já. 28. Þúshundraðshøfðinginn svaraði: fyrir ærið fé mátti eg kaupa þenna borgararétt. Hinn gegndi til: en eg em svo fæddur. 29. Jafnskjótt hurfu þeir frá, er áttu að kúga hann til sagna, og þúshundraðshøfðinginn varð hræddur, þá hann varð þess vís, að hann var rómverskur, af því hann hafði látið binda hann.

30. Daginn eptir vildi hann vita með vissu,

hvad Gydingar hefdu ad kæra Pál um, leysti hann, baud, ad hofudprestarnir og alt rádid skyldi koma saman, og lét leida Pál nidur fyri þá.

23. Kapituli.

Páll vitnar um sína gódu samvizku, en fær kinnhest; talar um upprisuna, út af hverju Gydingar verda sundurþykkir; herstjórinn setur hann í kastalann; gud hughreystir hann; Gydinga rádabrugg gegn Páli verdur uppvíst; herstjórinn sendir hann til landstjórnarans Felix í Sesareu.

1. Páll hvesti augun á rádid og mælti: brædur, eg hefi hvervetna med gódri samvizku hegdad mér fyrir gudi, alt til þessa dags. 2. Ædsti presturinn Ananias skipadi þeim, er hjá Páli stódu, ad ljósta hann á munninn. 3. Páll sagdi þá til hans: Gud mun ljósta þig, þú kalkadi veggur, þú situr hér sem dómari minn samkvæmt logmálinu, en skipar móti logum ad slá mig. 4. Þá sogdu þeir, sem hjá stódu: atyrdir þú ypparsta prest guds? 5. Ekki vissa eg, brædur, svaradi Páll, ad þad væri prestahofdinginn; því skrifad er: þú skalt ekki illmæla høfdingja þíns fólks. 6. Þar ed Páll vissi, ad nokkrir voru Sadúsear, en nokkrir Farísear, þá sagdi hann hátt í rádinu:

gódir menn og brædur, eg em Fariseari og Fariseara sonur. 7. Fyrir vonina og upprisu dandra logsækist eg. Ad svo mæltu vard sundurþykki milli Fariseanna og Sadúseanna, og þingheimurinn sundradist; 8. þvi Sadúsear segja ekki sé til upprisa framlidinna, né eingill, né andi, en Farisearnir vidurkenna hvortveggja. 9. Nú vard hávadi mikill; þeir skriptlærdu af Fariseanna flokki gáfu sig fram, færdu mál sitt med kappi, og sögdu: ekkert ilt finnum vér á þessum manni, þó hann beri fram, ad andi hafi talad vid sig edur eingill.

10. En er sundurlyndid vard svo mikid, ad þúshundradshöfdinginn óttadist, ad þeir mundu sundurslita Pál, skipadi hann herlidinn ad fara nidur, til ad hrifa hann frá þeim og flytja i herbúdirnar. 11. Nóttina eptir stód drottinn hjá honum, og sagdi: vertu hughraustur, þvi ad lika sem þú hefir vitnad um mig i Jerúsalem, svo ber þér einninn ad vitna i Róm.

12. Þegar dagadi, gjördu Gydingar samtok og heitstreingdu med dýrasta eidi, ad þeir skyldu ekki eta né drekka, fyrr en þeir hefdu Pál af dögum rádid, 13. og voru þeir yfir fjörutiu, sem bundizt höfdu i þenna svardaga. 14. Þessir

fóru á fund prestahøfdingjanna og øldúnganna, og søgdu: vér høfum hátídlega formælt oss, ad neyta einkis, fyrri en vér høfum Pál af lífi tekid. 15. Beidizt nú ásamt med rádinu opinberlega af þúshundradshøfdingjanum, ad hann láti leida Pál nidur fyrir ydur á morgun, þar ed þér ætlid greinilegar ad rannsaka mál hans; en vér erum reidubúnir ad ráda hann af døgum, ádur en hann kemst til ydar. 16. Þessa svikrædis vard áheyrsla systursonur Páls, tók sig því til og fór í herbúdirnar, ad segja Páli frá. 17. En Páll kalladi á einn þúshundradshøfdingjanna og mælti: fylg þessu úngmenni til þúshundradshøfdingjans, því hann hefir nokkud ad segja honum. 18. Hundradshøfdinginn tók úngmennid med sér, fór med hann til þúshundradshøfdingjans og sagdi: bandinginn Páll kalladi mig til sín og bad mig færa þér þenna svein, er hefdi nøkkud ad segja þér. 19. Þúshundradshøfdinginn tók þá sveininn vid hønd, vék honum afsídis og spurdi: hvad er þad, sem þú hefir ad auglýsa mér? 20. Hinn svaradi: Gydingar hafa komid sér saman um ad bidja þig ad færa Pál á morgun fyrir rádid, þar ed þeir ætli ítarlegar ad yfirheyra hann; 21. en

lát þú ekki ad ordum þeirra, því af þeim sitja um Pál yfir fjørutiu manns, hverjir ed hafa svarid sig um ad eta hvorki né drekka, fyrr en þeir hafi fyrirkomid honum, og þeir eru þegar reidubúnir, og bída eptir bodum frá þér. 22. Þúshundradshofdínginn lét hinn únga mann fara, en bannadi honum ad segja nokkrum manni frá, ad hann hefdi opinberad sér þetta. 23. Kalladi svo á einhverja tvo hundradshofdíngja og sagdi: búid tvø hundrud stridsmenn, ad þeir fari til Sesareu, sjøtiu riddara og tvøhundrud skotmenn, eptir fyrstu eykt nætur; 24. hafid og til reidu fararskjóta handa Páli, svo hann komist heill til landstjórnarans Felix. 25. Hann skrifadi og bréf þessa innihalds: 26. „Kládíus Lysías heilsar ennm voldnga landstjórnara Felix. 27. Þenna mann hofdu Gydíngar handtekid og ætludu ad lífláta, en eg kom þá med stridsfólkinu, og sleit hann af þeim, eptir ad eg vard þess vis, ad hann væri rómverskur. 28. En þar ed eg vildi vita, fyrir hverja søk þeir ákærdu hann, 29. leidda eg hann fyrir þeirra rád, og fann þá, ad sakargiptin áhrærdi vafa- spursmál í þeirra løgum, en eingan misverknad, sem danda væri verdur edur banda.

30. En þegar eg fékk visbending um, ad Gyd-
ingar sætu á svikrádum vid mann þenna, senda
eg hann tafarlaust til þín, og hefi bodid hans
ákløgurum, ad framsæra fyrir þér þad sem
þeir hefdu á móti honum. Vegni þér vel!"
31. Stridsmennirnir tóku nú Pál, eins og
þeim var sagt, og fluttu hann um nóttina til
Antipatris. 32. Daginn eptir létu þeir ridd-
aralidid fara med honum, en snéru aptur til
kastalans. 33. Hinir héldu áfram til Sesarea
og afhentu landstjórnaranum Pál, ásamt bréf-
inu. 34. Felix las bréfid, spurdi Pál, úr
hverju landshøfdingjadæmi hann væri; og fékk
ad vita, ad hann var frá Silisía; 35. sagdi
hann þá: eg skal yfirheyra þig, þegar ákærend-
ur þínir mæta; og hann skipadi, ad vardveita
hann í høll Heródesar.

24. Kapituli.

Gydingar áklaga Pál, en hann forsvarar sig krøptug-
lega; Felix skelfist vid rædu Páls, og skilur hann loks
eptir í bøndum.

1. Fimm døgum sídar fór af stad ædsti
presturinn Ananías med oldúngunum og
mælskumanni nokkrum, er hét Tertúllus, og

þessir mættu fyrir landshøfdingjanum gegn Páli. 2. Þá búid var ad kalla hann fyrir, byrjadi Tertúllus sína ákæru svo mælandi: 3. Mikils fridar erum vér ordnir adnjótandi fyrir þína tilstilli, og margar gódar tilskipanir á þessi þjód þinni umsjá ad þakka, voldugasti Felix. Þetta játum vér á hverjum stad og stundu þakklátlega; 4. en ad eg ónádi þig sem skemst, bid eg, ad þú eptir mildi þinni viljir heyra oss stuttlega. 5. Þar ed vér høfum fundid þenna mann skadvænan, sem drepsótt, því hann vekur óróa medal allra Gydinga um alla vida verøld, og er oddviti hins nadverska villuflokks, 6. og hefir jafnvel rádizt í ad vanhelga musterid: þá tókum vér hann fastan, og vildum hafa dæmt hann samkvæmt vorum løgum; 7. en þúshundradshøfdinginn Lysias kom þá ad, og med miklu ofríki þreif hann úr vorum høndum, 8. og skipadi hans ákløgurum ad fara til þín, og af honum getur þú, þegar þú spyr hann, feingid sjálfur ad vita alt þad, sem vér ákærum hann um. 9. Gydingarnir ákærdu Pál líka med honum, og søgdu þetta svo vera. 10. En Páll svaradi, þá landshøfdinginn hafdi bent honum ad tala: Þar eg veit, ad þú í mørg ár hefir ver-

id dómari þessarar þjódar, mun eg þess ørugg-
ar forsvara mig; 11. med því þú getur feing-
id ad vita, ad þad eru ekki meir en tólf dagar,
sídan eg kom til Jerúsalem ad bidjast fyrir,
12. og þá hittu þeir mig hvorki í ordaþrætu
vid nokkurn mann, né æsandi fólk til óspekta,
hvorki í musterinu, né í samkunduhúsunum, né
annarstadar í borginni, 13. og ekki heldur geta
þeir sannad þad, sem þeir nú ákæra mig um.
14. En þetta játa eg þér, ad eg þjóna gudi fedra
minna, samkvæmt þeirri trú, sem þeir kalla villu-
dóm, og trúi øllu, sem skrifad stendur í løg-
málinu og spámønnunum, 15. hafandi þá von
til guds, hverja þeir og sjálfir hafa, ad fram-
lidnir muni upprísa, bædi vondir menn og gódir.
16. Því æfi eg líka sjálfan mig í því ad hafa
jafnan óflekkada samvizku bædi fyrir gudi og
mønnum. 17. Eg kom eptir fleiri ára burtu-
veru med ølmusugjafir handa þjód minni. 18.
Medan eg var ad þessu, og var nýbúinn ad
hreinsa mig í musterinu, hittu mig ekki med
mannmergd né óróa 19. nokkrir Gydíngar frá
Asíu, hverjir ad hefdu átt ad mæta hjá þér, og á-
kæra, ef nokkud hefdu haft mér á móti. 20.
Edur segi þessir sjálfir til, hvad þeir hafi fundid

saknæmt hjá mér, þegar eg stóð fyrir ráðinu, 21. utan það sé þetta eina orð, er eg kvað upp með, þegar eg stóð milli þeirra: eg løgsækist í dag af ydur, søkum upprisu framliðinna. 22. Felix skaut nú málinu á frest, uns hann þekti gjør þenna lærdóm, og sagði: þegar þúshundr-adshofdinginn Lysías kemur, skal eg skera úr máli ydar. 23. Og undir eins baud hann hundr-adshøfdingjanum að varðveita Pál, en halda honum ekki bundnum, og banna eingum hans, að þjóna honum eður koma til hans.

24. Nokkrum døgum seinna kom Felix með konu sinni Drúsillu, sem var Gydinga ættar, og lét sækja Pál, og heyrði hann um trúna á-hrærandi Krist. 25. En er Páll kom á tal um réttlæti, bindindi og tilvonandi dóm, skelfd-ist Felix og mælti: far burt að sinni; þegar eg fæ tóm, mun eg láta kalla þig aptur. 26. Með fram vænti hann, að Páll mundi gefa sér fé til að losast, þess vegna lét hann og opt kalla á hann, og átti við hann samræður. 27. Að liðnum tveim árum, kom Porsíus Festus í stað Felix til valda, og til að sýna Gydingum vel-vild, eptirskildi Felix Pál fjøtradan.

25. Kapituli.

Festus bodar Gydinga til Sesarea; en Páll skýtur máli sínu til keisarans, og Festus úrskurdar, ad málid gángi þángad; Festus talar um Pál vid Agrippa konúng, er sjálfur vill heyra hann.

1. Þremur døgum eptir ad Festus hafdi tekid vid sýslu sinni, fór hann frá Sesarea upp til Jerúsalem. 2. Þá mættu fyrir honum ædsti presturinn og helztu menn Gydinga gegn Páli, gjørdu sér far um ad fá hann á sitt mál, 3. og beiddust þeirrar nádar, ad Festus léti senda hann til Jerúsalem; en þeir gjordu honum umsátur og ætludu ad drepa hann á leidinni. 4. Festus svaradi, ad Páll væri í vardhaldi í Sesarea, en sjálfur ætladi hann brádum þángad. 5. Látid því, sagdi hann, duglega menn af ydar hálfu fara þángad med mér, til ad ákæra hann, sé nokkud saknæmt í hans fari. 6. En sem hann hafdi dvalid hjá þeim, mest átta edur tíu daga, snéri hann aptur til Sesarea, og daginn eptir settist hann á dómstólinn og skipadi ad leida Pál fram. 7. En er Páll var þar kominn, umkríngdu hann Gydingarnir, sem nidur høfdu farid frá Jerúsalem, og báru upp á hann margar og þúngar sakargiptir, hverjar þeir

þó ekki gátu sannad, 8. því hann kom fyrir
sig þeirri vørn, ad hann ekkert hefdi misbrot-
id, hvorki móti løgum Gydinga, né musterinu,
ekki heldur keisaranum. 9. Þá spurdi Festus
Pál, til ad ívilna Gydíngum; viltú, segir hann,
fara upp til Jerúsalem, ad eg þar dæmi þetta
mál þitt? 10. Páll svaradi: eg stend fyrir
keisarans dómi, þar á eg ad dæmast. Gyd-
íngum hefi eg eingan órétt gjørt, eins og þú
gjørla veizt. 11. Þar fyrir, sé eg brotlegur,
edur hafi framid nokkud dauda vert, þá skora
eg mig ekki undan lífláti; en ef ekkert er til
hæft í því, sem þessir skulda mig fyrir, svo á
eingiun med ad gefa þeim líf mitt. Eg skýt
máli minu til keisarans. 12. Eptir ad Fest-
us hafdi talad vid sitt rádaneyti, vard þetta
hans atkvædi: „fyrir keisarann hefir þú skotid
málefni þínu, til keisarans skaltú fara".

13. Ad nokkrum døgum lidnum kom Agrippa
konúngur og Bernike til Sesarea, til ad segja
Festus velkominn; 14 .og þar þau dvøldu þar
um hríd, inti Festus konúnginum frá málefni
Páls og sagdi: Felix hefir skilid eptir bandingja
nokkurn, 15. móti hverjum prestahøfding-
jar og øldúngar Gydinga mættu, þá eg var

í Jerúsalem, og æsktu dómsatkvædis yfir honum.
16. Eg svaradi þeim, ad þad væri ekki háttur Róm-
verja, ad ofurselja í dauda nokkuru mann ødr-
um í vil, fyrri en áklagendur og sá ákærdi
væru bádir nálægir, og þessi feingi tækifæri til
forsvars mót sakargiptinni. 17. En er þeir
komu med mér híngad, gjørdi eg eingan drátt,
heldur settist í dómstólinn daginn eptir, og skip-
adi ad leida manninn fram. 18. Áklagendurn-
ir, sem mættu gegn honum, báru nú einga
þess háttar søk fram, er eg hafdi ætlad, 19.
heldur høfdu þeir einhver þrætuspursmál gegn
honum um sjálfra þeirra átrúnad, og um ein-
hvern dáinn Jesús, hvern Páll segir lifa. 20.
Þar eg nú vantreysti mér ad skera úr þess
konar þrætu, leiddi eg í tal, hvort Páll vildi
fara upp til Jerúsalem og láta þar dæma í
þessu máli. 21. En eptir því Páll æskti, ad
hann geymdist til keisarans úrskurdar, skipadi
eg ad vardveita hann, uns eg sendi hann keisar-
anum. 22. Agrippa sagdi þá vid Festus: mig
girnir ad heyra sjálfur manninn. Hinn ans-
adi: á morgun skaltu heyra hann. 23. Dag-
inn eptir kom Agrippa og Berníke, med
miklu skrauti, og geingu ásamt þúshundradshøfd-

ingjunum og enum æðstu monnum borgarinnar í dómhúsið; var svo Páll að boði Festusar fram leiddur. 24. Þá mælti Festus: Agrippa konúngur, og þér allir, sem með oss eruð nærstaddir, þar sjáið þér þann mann, hvern gjørvallur Gyðingamúgur hefir ákært fyrir mér, bæði í Jerúsalem og hér, og hástøfum sagt að ekki ætti leingur að lifa. 25. Eg er kominn að raun um, að hann ekkert hefir aðhafzt, það dauðastraffi sæti, og þar eð hann sjálfur hefir skotið máli sínu til keisarans, þá hefi eg ályktað, að hann skyldi sendast þángað. 26. En með því eg hefi ekkert áreiðanlegt að skrifa herranum um hann, þá hefi eg fram leidt hann fyrir yður, og einkum fyrir þig, Agrippa konúngur, upp á það að eg, að höldnu þessu rannsaki, hefði eitthvað að skrifa; því mér lízt óskynsamlegt að senda bandingja, án þess sakargipt hans sé tilgreind.

26. Kapituli.

Páll segir lífssøgu sína, frá því hann snérist til kristni; Festus og Agrippa viðurkenna sakleysi Páls.

1. Agrippa sagði nú við Pál: þér leyfist að tala fyrir þig. Páll rétti þá út hendina og forsvaraði sig þannig: 2. Heppinn tel eg

mig, Agrippa konúngur, að mega í dag afsaka mig fyrir þér, áhrærandi alt hvað Gyðingar ásaka mig um; 3. helzt af því þú ert kunnugur øllum Gyðinga siðvenjum og vafaspursmálum, þess vegna bið eg þig þolinmóðlega að heyra mig. 4. Mitt líf og dagfar frá barnæsku, þar eð eg hefi frá øndverðu alizt upp hjá þjóð minni í Jerúsalem, er øllum Gyðíngum kunnugt, 5. því þeir hafa frá upphafi þekt mig að því (vildu þeir að eins unna mér sannmælis), að eg hefi sem Fariseari lifað eptir reglum strángasta flokks vorrar trúar. 6. Og nú stend eg undir løgsókn vegna vonar á því fyrirheiti, er guð gaf feðrum vorum, 7. hvert vorir tólf kynþættir með kappsamri þjónkun guðs, nótt og dag, vænta að hreppa. Fyrir þessa von ákærist eg, Agrippa konúngur, af Gyðingum. 8. Hverninn getur það álitizt ótrúlegt hjá yður, að guð uppveki dauða? 9. Að sønnu áleit eg það sjálfur skyldu mína, að fyrirtaka margt gegn nafni Jesú frá Nazaret; 10. Það gjørða eg og í Jerúsalem, því eg hnepti í myrkvastofur marga kristna, eptir feingjinni fullmakt frá prestahøfðingjunum þar til, og gaf mitt jákvæði til, þegar þá skyldi lífláta,

11. og í öllum samkunduhúsum lét eg þeim
þráſinnis refsa, og neyddi þá til að tala illa
um (Jesúm). Já, svo frekt æðda eg gegn
þeim, ad eg elti þá til framandi borga. 12.
Þegar eg þessa erindis var á ferd til Damask-
us, ad feingnum fullkomnum myndugleika frá
hinum ædstu prestum, 13. sá eg, ó konúngur,
á veginum, um midjan dag, ljós af himni,
hverju sólskini bjartara, leiptra um mig og þá,
sem mér voru samferda. 14. Vér duttum þá
allir til jardar, og þá heyrda eg rödd, er vid
mig taladi og sagdi á hebresku: Sál, Sál,
hví ofsækir þú mig? Erfitt verdur þér ad spyrna
móti broddunum. 15. Eg spurdi: hver ertú,
herra? Hann svaradi: eg em Jesús, hvern
þú ofsækir. 16. En rís þú upp og statt á
þína fætur, því til þess vitradist eg þér,
ad eg setti þig til ad vera þjón og vott ad því
þú sást, og ad því, eg enn mun láta þig sjá.
17. Eg skal hrífa þig frá fólki þínu og frá
heidingjunum, til hverra eg nú sendi þig, 18.
til ad opna augu þeirra, svo þeir snúist frá
myrkri til ljóss, frá Satans valdi til guds, og
ödlist fyrirgefningu syndanna, samt hlutdeild
med þeim, er helgadir eru fyrir trúna á mig.

19. Þess vegna vilda eg ekki, Agrippa konúng-
ur, þverskallast gegn slíkri himneskri opinber-
un, 20. heldur bodadi eg fyrst þeim í Dam-
askus og síðan í Jerúsalem og um bygdarløg
Gydingalands, og heidíngjum, ad menn skyldu
taka sinnaskipti og snúa sér til guds og vinna
sambodin verk idruninni. 21. Fyrir þessara
hluta skuld gripu Gydíngar mig í musterinu,
og leitudust vid ad svipta mig lífi; 22. en
fyrir guds fulltingi hefir mér audnazt ad standa
heill alt til þessa dags, og vitna bædi fyrir
smáum og stórum, án þess eg kenni annad en
þad, sem spámennirnir og Móses høfdu sagt
ad ske mundi: 23. ad Kristur skyldi pínast, ad
hann skyldi verda sá fyrsti, er frá daudum
risi, og ad hann skyldi kynna Gydínga lýd og
heidnum þjódum ljósid.

24. Adur en Páll hafdi endad þetta forsvar
sitt, kalladi Festus hástofum: galinn ertú ord-
inn, Páll; sá mikli lærdómur ærir þig. 25.
Hann svaradi: ekki em eg galinn, voldugi Fest-
us, heldur fram færi eg sonn og gætileg ord.
26. Konúngurinn skilur þetta, og vid hann tala
eg því einardlega, af því eg þykist vita, ad hon-
um sé ekkert af þessu hulid, því þad er ekki í

afkyma sked. 27. Trúir þú, Agrippa kon-
úngur, spámönnunum? Eg veit þú trúir þeim.
28. En Agrippa ansadi Páli hér til: innan
skamms fær þú mig til ad verda kristinn. 29.
Páll svaradi: þess bid eg gud, hvort þess er
leingur edur skemur ad bida, ad ekki einúngis
þú, heldur og allir, sem til mín heyra í dag,
verdi þvílíkir sem eg, ad undan tekunm þessum
fjötrum. 30. Nú stód konúngurinn upp og
landstjórnarinn og Bernike og þeir, ed hjá þeim
sátu; 31. og þá þeir voru burt geingnir, töl-
udu þeir sín á milli og sögdu: þessi madur
hefir ekkert framid, sem dauda sé vert edur
banda. 32. En Agrippa sagdi vid Festus: þess-
um manni hefdi mátt sleppa, ef hann hefdi ekki
skotid sér fyrir keisarann.

27. Kapituli.

Páll er sendur til Róm; siglingin verdur hættuleg, svo Páll rædur til ad fara ekki frá Krit, en forgefins; skipverjarnir komast í mesta lífsháska, en Páll hug-hreystir þá; þeir lída skipbrot vid eyuna Melite, en komast þó heilir í land.

1. Þá úrskurdad var, ad vér skyldum sigla
til Italíu, og búid var ad afhenda Pál og
nokkra adra bandíngja hundradshöfdingja nokkr-

um úr keisara-herflokkunn, er Július hét: 2. stigum vér á eitt adramytiskt skip, er koma átti vid í nokkrum sjóstodum í Asia, og létum í haf. Sá masedoniski Aristarkus frá Tessalonika, var oss samferda. 3. Næsta dag nádum vér Sídon. Július var mannúdlegur vid Pál og lofadi honum ad fara á fund vina sinna og þiggja þeirra greidvikni. 4. Þadan fórum vér og sigldum undir Kipur, því mótvindur var; 5. komum svo yfir hafid fyrir framan Silisia og Pamfilia og nádum Myru í Lysiu. 6. Þar fann hundradshofdinginn skip frá Alexandriu, er sigla átti til Italiu og kom oss á þad.

7. Nú gekk marga daga siglingin tregt, svo vér nádum med þraut Knidus, sokum andvidris, sigldum því undir Krit, vid Salmóne. 8. Eptir þrábeiting fram med eyunni, komumst vér á einn stad, sem kallast Gódhafnir, í greud vid borgina Lasea. 9. Enn leid drjúgur tími, og sjóferdir tóku þegar ad verda hættulegar, því þá var og fastan þegar lidin. Þess vegna gaf Páll þeim svo látandi vidvorun: 10. Gódir menn, eg sje, ad siglingu vorri muni verda samfara bædi óvedur og tjón, ekki einúngis fyrir farminn og skipid, heldur og fyrir líf vort. 11. En

hundradshøfdinginn trúdi betur stýrimanninum og skipseigandanum, en Páls tillögum. 12. Og þar høfnin var óhentug til vetrarlegu, svo vard flestra rád ad halda þadan, í von um ad sér tækist ad ná til vetrarlegu í þeirri høfu í Krít, er kallast Fenika og snýr til sudvesturs og nordvesturs. En þar ed vindurinn blés hægt á sunnan, svo héldu þeir ætlan sín væri svo ad segja sér í hendi; drógu því upp akkér og sigldu fram med Krít nálægt landi. 14. Skømmu sídar datt á þad ofvidri, sem kallad er Olduæsir, 15. og hreif skipid med sér, svo ekki vard beitt í vindinn; urdum vér því ad gefa upp stjórn og láta reka, sem vildi. 16. Þá bar oss ad litilli eyu, sem hét Klade, og gátum vér naumast haldid bátnum. 17. Þegar vér høfdum tekid bátinn upp í skipid, gripum vér til alls þess, sem til bjargar gat ordid, og vøfdum skipid; og þar ed þeir óttudust, ad skipid mundi berast á grynningar, feldu þeir seglid og létu svo reka. 18. Þegar vér þannig hrøktumst af ofsavedri, var skipid rudt um daginn eptir, 19. og á þridja degi fleygdum vér med eigin høndum út áhøldum skipsins. 20. Med því ad í marga daga sást ekki sól né stjørnur, og illvidrid, sem á lá,

var ekki litid, mistum vér loksins alla von um ad komast lífs af. 21. En þá menn høfdu leingi einkis matar neytt, gekk Páll fram millum þeirra, og sagdi: Gódir menn, þér hefdud átt ad gegna mér og leggja ekki út frá Krít, og firrast svo þessa armædu og fjártjón; 22. en nú áfýsi eg ydur ad hressa upp gedid, þar einkis okkar líf mun týnast, heldur einúngis skipid. 23. Því í nótt stód hjá mér eingill guds, þess eg dýrka og hvers eg er, segjandi: 24. óttastú ekki, Páll, fyrir keisarann áttú ad koma, og vit, ad gud hefir gefid þér alla, sem eru á skipinu med þér. 25. Verid þess vegna, gódir menn, med glødu gedi; því eg treysti gudi, ad þad muni efnast, sem mér var sagt. 26. En ad einhverri eyn hljótum vid ad hrekjast.

27. En þá sú fjórtánda nótt var yfir komin, og oss var ad hrekja í Adría-hafi, grunadi skipverjana um midnættis leyti, ad land mundi vera í nánd. 28. Þeir konnudu þá djúpid, og fundu tuttugu fadma djúp. Og eptir ad litlu hafdi þokad áfram, konnudu þeir þad aptur, og fundu, ad þad var fimtán fadma. 29. Nú óttudust þeir, ad oss mundi bera upp á sker, køstudu því fjórum akkerum úr skutnum, og óskudu dags.

30. En sem hásetarnir leitudust vid ad flýa úr skipinu og létu bátinn nidur síga undir þvi yfirvarpi, ad þeir vildu fá akkerum út komid úr framstafninum, 31. sagdi Páll vid hundradshöfdingjann og stridsmennina: séu þessir ekki kyrrir í skipinu, þá getid þér ekki lífs af komizt. 32. Stridsfólkid hjó þá á festar bátsins og sleptu honum. 33. En þángad til birta færi, hvatti Páll alla ad matast, segjandi: þér hafid nú þegar bedid fastandi fjórtán daga, án þess ad taka ydur fædu. 34. Nú ræd eg ydur ad taka fædslu, þvi þad þénar ydur til bjargar; en ekki eitt hár mun falla af ydar höfdum. 35. Ad svo mæltu tók hann braud, gjördi gudi þakkir í allra augsýn, braut þad og fór ad eta. 36. Þá hrestust allir og fóru ad matast líka; 37. en á skipinu voru alls tvo hundrud sjotíu og sex manns. 38. Þegar menn voru mettir, var létt á skipinu og matvælunum kastad í sjóinn. 39. Eptir dögunina sáu menn land, en þektu ekki. Þeir urdu varir vid vík eina med sléttri fjöru, og vildu halda þángad skipinu, ef kostur væri. 40. Þeir losudu þá akkerin og hleyptu þeim í sjóinn, leystu um leid stýristaumana, drógu upp seglid (og snéru þvi) eptir vindinum,

héldu svo til lands. 41. En þar ed fyrir þeim vard rif, steytti skipid, svo framstafninn festist og vard óhræranlegur, en skutinn leysti í sundur af ofurefli bylgnanna. 42. Stridsmennirnir rédu þá til, ad fángarnir væru drepnir, svo eing-inn synti í land og kæmist undan. 43. En hundradshöfdínginn, sem vildi forda Páli, aptr-adi því fyrirtæki, og skipadi, ad þeir, sem syndir væru, skyldu fyrst kasta sér útbyrdis og leita lands; 44. en hinir, sumpart á fjølum, sumpart á einhverjum flekum skipsins. Og þannig tókst þad, ad allir komust heilir til lands.

28. Kapituli.

Fólkid á Melite audsýnir Páli mikinn vingjarnleika; Páll skadast ekki af nødrunni; hann læknar fødur Publi-usar og fleiri; siglir þadan til Sýrakúsa og Púteóli og kemur til Róm; heldur rædu fyrir Gydingunum í Róm; kennir þar hindrunarlaust í tvø ár.

1. Þá menn þannig høfdu af komizt, feingu þeir ad vita, ad eyan hét Melite. 2. Þeir út-lendu, sem þar bjuggu, audsýndu oss ekki algeinga mannelsku, kveiktu eld og tóku móti oss øllum, því óvedur var og kuldi. 3. En er Páll hafdi safnad sér hrísvendli og lagt á eldinn, þá skreid

nadra undan hitanum og festi sig á hendi hans.
4. Þegar eyarmennirnir sáu þetta illyrmi loda
vid hønd hans, søgdu þeir sín á milli: vissu-
lega er þessi madur manndrápari, fyrst hefndin
lofar honum ekki ad lifa, þá hann er sloppinn
úr sjáfarháskanum. 5. Páll hristi þá af sér kvik-
indid út í eldinn, og vard ekkert meint vid. 6.
En þeir væntu eptir, ad hann mundi þrútna
upp edur detta sviplega daudur nidur. En er
þeir høfdu bidleikad leingi og sáu ekkert frábrugdid
á honum, breyttu þeir meiningu sinni, og søgdu
hann gud vera.

7. Í grend vid þetta pláz átti helzti mad-
ur á eyunni, ad nafni Públíus, búgard. Hann
baud oss heim og hýsti oss í þrjá daga vingjarn-
lega. 8. En þad vildi svo til, ad fadir hans
lá þúnglega haldinn af sóttveiki og nidurgángi.
Páll gekk til hans, badst fyrir, lagdi sínar hend-
ur yfir hann og læknadi hann. 9. Eptir þenna
vidburd komu adrir eyarmenn, þeir ed kránkir
voru, og létu sig lækna. 10. Þeir hofdu oss
líka í hávegum, og veittu oss ad skilnadi, þad
sem vér medþurftum á ferdinni.

11. Eptir þrjá mánudi héldum vér þadan á
skipi frá Alexandríu, sem legid hafdi þar um

veturinn og markad var Tvíburunum. 12. Vér sigldum nú til Sýrakúsu og dvoldum þar þrjá daga. 13. Þadan sigldum vér í kring og komum yfir til Regium; feingum þá eptir einn dag byr á sunnan og komum næsta dag til Púteóli. 14. Þar fundum vér brædurna, sem bádu oss ad dvelja hjá sér sjø daga, og svo komumst vér til Róm. 15. Undir eins og brædurnir þar heyrdu vor getid, geingu þeir út á móti oss til Appiitorgs og svo nefndra þriggja búda. Þegar Páll sá þá, gjørdi hann gudi þakkir og hrestist í huga. 16. En er vér komum til Rómaborgar, afhenti hundradshofdínginn bandingjana hirdstjóranum, en Páli var leyft ad vera í húsi sér undir gæzlu eins strídsmanns.

17. Þad skedi eptir þrjá daga, ad Páll samankalladi helztu menn Gydinga, og þá þeir voru komnir, mælti hann: Gódir menn og brædur, jafnvel þótt eg ekkert bryti móti þjód vorri, edur sidum fedra vorra, var eg (samt) í Jerúsalem bundinn og ofurseldur Rómverjum, 18. hverjir, eptir haldid rannsak, vildu láta mig lausan, þar ed eingin misgjord, sem dauda væri verd, fannst hjá mér. 19. En er Gydingar þvertóku þad, neyddist eg til ad skjóta mér fyrir

keisarann, þó ekki í þeirri veru, að eg hefði
nokkuð að klaga þjóð mína fyrir. 20. Af þess-
ari orsök hefi eg látið kalla yður, svo eg mætti
sjá og tala við yður; því sökum Israels vonar
ber eg þessa hlekki. 21. Þeir svöruðu: eing-
in bréf höfum vér feingið frá Gyðingalandi þig
áhrærandi, og einginn landi vor er kominn, sem
borið hafi eður talað nokkuð ílt um þig. 22.
Allt að einu óskum vér að heyra, hvað þér sýn-
ist; því það er oss kunnugt, að þessi trúarflokk-
ur fær allstaðar mótmæli. 23. Á tilteknum
degi, sem þeir höfðu ákveðið við hann, komu
mjög margir í hans herbergi, og frá því árla
um morguninn til kvölds, setti hann þeim fyrir
sjónir og útþýddi þeim lærdóminn um guðs ríki,
og leitaðist við af Mósis lögmáli og spámönn-
unum að sanna það alt, er snerti Jesúm. 24.
Nokkrir féllust á það, sem hann sagði, en sum-
ir létu sig ekki sannfæra. 25. Þá þeir nú skild-
ust að sundurþykkir sín á milli, bætti Páll þessu
eina við: Agætlega hefir heilagur andi fyrir
munn Esaíasar spámanns að orði kveðið við
feður vora: 26. „Far til þessa fólks og seg: með
eyrunum munuð þér heyra og ekki skilja; sjá-
andi munuð þér horfa á og samt ekki sjá; 27.

þvi tilfinníngarlaust er ordid hjarta þessa fólks; þúngheyrdar eru hlustir þess; augunum heldur þad fast aptur, svo þad fái ekki séd med augunum, né heyrt med eyrunum, né skynjad med hjartanu, edur snúi sér, svo eg geti læknad þad".
28. Ydur sé þvi vitanlegt, að guds hjálprædi er burt sent til heidinna þjóda, sem þvi munu sinna. 29. Þegar hann hafdi svo talad, geingu Gydingarnir burtu og høfdu mikla þráttun innbyrdis. 30. Páll bjó full tvo ár í herbergi þvi, er hann hafdi til leigu, tók á móti øllum, er til hans komu, bodadi guds ríki og kendi um herrann Jesúm med allri djørfúng, og bannadi honum þad einginn.

S. Páls pistill
til
Rómverja.

---

1. Kapituli.

Postulinn heilsar þeim kristnu í Rómaborg; vitnar um sína laungun ad koma til þeirra og ad boda þeim Krists lærdóm. Talar um heidingjanna raungu gudsdýrkun, ilt athæfi og verdskuldad daudastraff.

1. Páll, þjón Jesú Krists, kalladur til postula, fráskilinn til (ad boda) guds fagnadarerindi, 2. hverju hann hafdi ádur lofad fyrir spámenn sína í heilögum ritníngum, 3. um sinn son, fæddan af sædi Davíds eptir holdinu, 4. kröptuglega auglýstan guds son eptir anda heilagleikans, med upprisunni frá daudum, Jesúm Krist vorn drottinn, 5. af hverjum vér medtekid höfum nád og postuladæmi, til þess

hlýdt yrdi trúnni, honum til dýrdar, medal allra
þjóda, 6. í hverra tolu þér og svo erud af Jesú
Kristi kalladir, 7. (óskar) øllum, sem eru í Róm,
elskulegum guds kølludum heiløgum: nád og
fridur af gudi vorum fødur og drottni Jesú
Kristi sé med ydur.

8. Fyrst þakka eg gudi mínum fyrir Jes-
úm Krist, allra ydar vegna, ad ydar trú er
kunn ordinn um allan heiminn; 9. því ad
minn vottur er gud, hverjum eg þjóna med mín-
um anda, í (ad boda) fagnadar-erindi hans
sonar, hversu eg án afláts minnist ydar; 10.
jafnan í mínum bænum bidjandi, ad eg, ef gud
vill, einhvern tíma fái gott færi ad koma til
ydar; 11. því ad mig lángar til ad sjá ydur,
svo ad eg meddeili ydur nokkra andlega gjøf,
til þess ad þér styrkizt; 12. þad er, ad hver
af oss hughreysti annan medal ydar med sam-
eiginlegri trú, ydvarri og minni. 13. En eg
vil ekki dylja fyrir ydur, brædur, ad eg opt-
sinnis ásetti mér ad koma til ydar (en eg hefi
hindradur verid alt til þessa), svo ad eg gæti
haft nokkurn ávøxt og svo medal ydar, eins og
medal annara þjóda. 14. Eg er í skuld vid
bædi Gríska og ei Gríska, bædi vitra og van-

kunnandi, 15. svo líka (hvað mig snertir fús-
lega) einninn vid ydur, sem erud í Róm, ad
eg bodi fagnadar-erindi, 16. þar ed eg skamm-
ast mín ekki fyrir Krists fagnadar-erindid; því
þad er kraptur guds til sáluhjálpar sérhverjum
trúudum, Gydingi fyrst og Grískum einninn;
17. því ad réttlæti guds opinberast í því fagn-
adar-erindi af trú til trúar, svo sem skrifad er:
en hinn réttláti af trú, mun lifa.

18. En reidi guds er opinberud af himni
yfir øllum ógudlegleika og óréttvísi manna, þeirra
sem sannleikanum med óréttvísi nidur þrykkja;
19. þar ed þad sem vitanlegt er um gud, þad
er þeim augljóst, því ad gud hefir þeim þad
auglýst, 20. med því ad hans ósýnilegu egin-
legleikar, hans enn eilífi kraptur og guddómur,
frá veraldarinnar skøpun, skiljanlegir af verk-
unum, eru bersýnilegir, svo ad mennirnir hafa
einga afsøkun; 21 því þótt þeir vissu af gudi,
þá vegsømudu þeir hann ekki, sem gud, né voru
þakklátir, heldur urdu hégómlegir í þeirra þank-
um, og þeirra skilníngslausa hjarta formyrkv-
adist; 22. þá þeir þóktust vitrir vera, eru þeir
heimskingjar ordnir, 23. og snéru dýrd ens ó-
daudlega guds í líkneski daudlegs manns, fugla

og ferfætlinga og skridkvikinda; 24. þess vegna hefir gud ofurselt þá þeirra hjartans girndum til saurlifnadar, ad þeir smánudu sína líkami hver á ødrum: 25. þeir skiptu um sannleika guds fyrir lygina, og gøfgudu og dýrkudu skepnuna fram yfir skaparann, sem er blessadur um eilífdir, amen. 26. Þar fyrir hefir gud ofurselt þá svívirdilegri lostasemi, því ad bædi umskipti þeirra kvennfólk náttúrlegri hegdun í ónáttúru, 27. og líka hættu karlmennirnir náttúrlegum samførum vid kvennfólkid og brunnu af losta-girnd hver til annars, svo karlmenn frømdu skømm med karlmønnum, og tóku svo út á sjálfum sér endurgjald þad, sem maklegt var fyrir villu þeirra; 28. og svo sem þeir sintu því ekki ad hafa gud þektan, svo hefir gud ofurselt þá fráleitu sinnislagi, svo ad þeir gjøra þad, sem er óhæfa, 29. eru fullir allrar óréttvísi, saurlífis, hrekkvísi, ágirndar, vonzku, fullir øfundar, víghugar, þrætugirni, svika, ósidsemi; 30. eru kvissamir, bakmálugir, guds hatendur, hádgjarnir, drambsamir, sjálfhælnir, ilt uppfinnandi, foreldrum óhlýdugir, samvizkulausir, 31. trygdrofar, ræktarlausir, ósáttgjarnir, ómiskunsamir; 32. hverjir, þótt þeir þekki

guds réttdæmi, ad þeir, sem þvílíkt gjøra, séu dauda verdir, gjøra þeir þad samt ei ad eins, heldur hafa og þóknun á þeim, sem þad gjøra.

2. Kapituli.

Gydingar, sem dæma adra, munu ekki umflýa dóm guds, hver án manngreinar-álits dæmir sérhvern eptir hans verkum. Þeir hrósa sér forgefins af Mósis løgmáli og umskurninni, þegar þeir ekki færa þau sér réttilega i nyt.

1. Þar fyrir ertu óafsakanlegur, ó madur, hver helzt þú ert, sem dæmir, þvi ad med þvi þú annan dæmir, fordæmir þú sjálfan þig, þegar þú, sem dæmir, gjørir hid sama. 2. Vér vitum, ad guds dómur er réttur yfir þeim, sem þvílíkt gjøra. 3. En þeinkir þú þad, ó madur, þú sem dæmir þá, er þvílíkt gjøra, og gjørir hid sama, ad þú munir umflýa guds dóm? 4. Eda forsmáir þú ríkdóm hans gæzku, þolinmædi og lánglundargeds, og veiztu ekki, ad gódgirni guds leidir þig til yfirbótar? 5. En med hardúd þinni og idrunarlausu hjarta safnar þú þér sjálfum reidi á degi reidinnar og opinberunar guds réttdæmis, 6. sá er sérhverjum mun endurgjalda eptir hans verkum; 7. þeim, sem med stødugleika i gódu verki leita vegsemdar og

heidurs og ódaudlegleika, eilíft líf, 8. en hinum, sem mótþróanlegir eru og ekki trúa sannleikanum, heldur hlýdnast ránglætinu, brædi og reidi; 9. þjáníng og þreingíng (mun koma) yfir sérhvers manns sál, er illt fremur, fyrst Gydings, svo og hins Grikka. 10. En vegsemd og heidur og fridur (mun hlotnast) sérhverjum, er gott idkar, fyrst Gydingi, svo og Grikkum; 11. því ad ekki er manngreinar-álit hjá gudi; 12. svo hverjir sem án løgmáls syndgudu, munu og án løgmáls fellast, og þeir, sem undir løgmálinu syndgudu, munu eptir løgmálinu dæmast (13. því ad ekki eru heyrendur løgmálsins réttlátir fyrir gudi, heldur munu gjørendur løgmálsins réttlætast; 14. því þegar heidíngjarnir, sem løgmálid ekki hafa, gjøra af náttúrunni, hvad løgmálinu er samkvæmt, þá eru þeir, þótt ekki hafi þeir løgmálid, sjálfum sér løg; 15. þar med sýna þeir, ad innihald løgmálsins sé skrifad í þeirra hjørtum, hvad og med þeim sannar þeirra samvizka og hugrenníngar, er innbyrdis ýmist áklaga eda afsaka), 16. á þeim degi, þegar gud mun dæma þær huldu (hugrenníngar) mannanna, eptir minni nádarbodskapar kenníngu, fyrir Jesúm Krist.

17. Sjá, þú nefnir þig Gyding, og þykist góður fyrir þig af løgmálinu, og hrósar þér af gudi, 18. og þú veizt viljann (guds), og reynir hvad milli ber, uppfræddur af løgmálinu; 19. þú treystir þér til ad vera leidtogi blindra, ljós þeirra, sem eru í myrkri, 20. typtunarmadur fávísra, lærimeistari barna, sem hafir form þekkíngarinnar og sannleikans í løgmálinu; 21. þú þar fyrir, sem kennir ødrum, þú kennir ekki sjálfum þér; þú, sem prédikar, ad ekki skuli stela, þú stelur; 22. þú, sem segir, ad ekki skuli hórdóm drýgja, þú drýgir hór; þú, sem hefir andstygd á skurdgodum, þú rænir helgidómum; 23. þú, sem hrósar þér af løgmálinu, þú vanvirdir gud med yfirtrodslu løgmálsins: 24. því ad fyrir ydar skuld verdur nafnid guds lastad medal heidíngjanna, svo sem skrifad er. 25. Ad sønnu er umskurn nytsamleg, ef þú breytir eptir løgmálinu, en ef þú ert løgmáls yfirtrodslumadur, þá er umskurnin þín ordin ad yfirhúd. 26. Þar fyrir, ef yfirhúdin gætir réttinda løgmálsins, mun ekki yfirhúdin hans reiknud verda fyrir umskurn? 27. Og sú náttúrlega yfirhúd, sem heldur løgmálid, mun dæma þig, sem þrátt fyrir bókstaf og umskurn ert løgmáls yfirtrodslu-

madur; 28. Því að ekki er hann Gydingur, sem er það opinberlega, ekki heldur það umskurn, sem er opinberleg á holdinu, 29. heldur hann, sem heimuglega er Gydingur, og umskurn hjartans í anda, en ekki bókstaf, hverrar lofstír ekki er af mönnum, heldur af gudi.

3. Kapituli.

Gydinganna yfirburdir, og þeirra syndir. Þess vegna réttlætist einginn af lögmálinu, heldur vegna trúarinnar á Jesúm Krist.

1. Hverjir eru þá yfirburdir Gydingsins, eda hver nytsemi umskurnarinnar? 2. Miklir á allan hátt; einkanlega ad sönnu þess vegna, ad þeim er trúad til ordanna guds. 3. Hvad þá, ef nokkrir hafa verid vantrúadir, mundi vantrúin þeirra trúfestina guds ónýta? 4. Fjærri sé því. Gud skal vera sannordur, þótt hver einn madur væri lygari, svo sem skrifad er: svo ad þú hafir rétt í þínum ordum, og vinnir, þegar þú dæmist. 5. En ef vort ránglæti prísar guds réttlæti, hvad skulum vér þá segja? Mun gud vera ránglátur, ad hann lætur reidina yfir dynja? (Eg gjöri manni upp ordin). 6. Það sé lángt frá; því ad hverninn skal þá gud heiminn dæma?

7. Þvi ef sannleikinn guds hefir fyrir mína
lygd yfir gnæft honum til dýrdar, hvar fyrir
dæmist eg þá enn nú sem syndari? 8. Og eigum
vér ekki (eins og vér erum spottadir fyrir, og
svo sem sumir mæla ad vér kennum) ad gjøra
hid illa, svo gott af leidi? Slíkra fyrirdæming
er rétt. 9. Hvad þá? Erum vér fremri? Al-
deilis ekki; þvi ad vér høfum ádur med røkum
sýnt, ad bædi Gydingar og Grikkir séu allir und-
ir synd, 10. svo sem skrifad er: einginn er rétt-
látur, og ekki einn, ekki er einn skynugur, 11.
ekki er neinn, sem ad gudi leiti, 12. allir hafa
þeir frá vikid, og eru til samans ónýtir ordnir,
ekki er neinn, sem gott gjøri, ekki einn einasti.
13. Opnud grøf er barki þeirra, med túngum
sínum svíkja þeir. Høggorma eitur er undir
vørum þeirra. 14. Þeirra munnur er fullur af
bølvun og beiskleika. 15. Fljótir eru fætur
þeirra til ad úthella blódi. 16. Tjón og eydi-
legging er á vegum þeirra, 17. og veg fridar-
ins vita þeir ekki. 18. Ekki er ótti guds fyrir
augum þeirra. 19. En vér vitum, ad hvad
helzt løgmálid segir, þad talar þad til þeirra,
sem undir løgmálinu eru, svo ad hver einn

munnur verdi ordlaus, og allur heimurinn
(verdi) sakfallinn vid gud.
20. Þess vegna mun af løgmáls-verkum
alls ekkert hold réttlætast fyrir honum; því ad
af løgmáli kemur þekking syndar.
21. En nú er án løgmáls réttlæting guds
opinberud, umvitnud af løgmálinu og spámønn-
unum, 22. ja, réttlæting guds fyrir trú á Jes-
úm Krist til allra og yfir alla, sem trúa, því
ad hér er einginn greinarmunur: 23. því ad
allir hafa syndgad, og hafa skort á lofstír
hjá gudi; 24. þeir verda réttlættir án verd-
skuldunar af hans nád fyrir endurlausnina í
Kristó Jesú, 25. hvern gud hefir framsett for-
líkunar fórn, fyrir trúna, í hans blódi, til aug-
lýsingar síns réttlætis med fyrirgefningu synd-
anna, er ádur drýgdar voru undir guds þolin-
mædi; 26. til auglýsingar síns réttlætis á nær-
verandi tíma, til þess ad hann réttlátur sé,
og réttlætandi þann, sem hefir trúna Jesú.
27. Hvar er þá hrósunin? Hún er útilokud.
Fyrir hvert løgmál? Verkanna? Nei, heldur
fyrir løgmál trúarinnar. 28. Þar fyrir álykt-
um vér, ad af trú réttlætist madur án løgmáls-
verka. 29. Eda er gud einúngis gud Gyd-

inga, en ekki líka heidingja? 30. Vissulega og
svo heidingja, af því ad einn er gud, sem rétt-
læta mun umskurn af trú, og yfirhúd vegna
trúarinnar. 31. Gjørum vér þá løgmálid ó-
gilt fyrir trúna? Fjærri sé því, heldur stad-
festum vér løgmálid.

4. Kapituli.

Abrahams dæmi upplýsir réttlætingu af trúnni.

1. Hvad skulum vér þá segja ad vor fadir
Abraham hafi fundid eptir holdinu? 2. Því ad
ef Abraham er réttlættur vegna verka, þá hefir
hann lofstír, en ekki hjá gudi; 3. því ad hvad
segir ritningin? En Abraham trúdi gudi, og
þad vard honum reiknad til réttlætis. 4. En
þeim, sem verk vinnur, verda launin ekki af nád
tilreiknud, heldur eptir skyldu; 5. en þeim, er
ekki verk vinnur, en trúir á þann, sem réttlætir
ógudrækinn, verdur trú sín reiknud til réttlæt-
is; 6. svo sem og Davíd prísar sælu þess manns,
hverjum gud tilreiknar réttlætid án verka. 7.
Sælir eru þeir, hverra afbrot eru fyrirgefin,
og hverra syndir eru huldar. 8. Sæll er sá
madur, hverjum drottinn tilreiknar ekki synd.
9. Er nú sæla þessi yfir umskurnina edur og

yfir yfirhúdina komin? Þvi ad vér segjum, ad Abraham hafi trúin til réttlætis reiknud verid; 10. Hverninn er hún þá honum tilreiknud? Þegar hann var í umskurn eda med yfirhúd? Ekki í umskurn, heldur med yfirhúd; 11. og hann medtók teikn umskurnar, sem innsigli réttlætisins af trú þeirri, er hann hafdi í yfirhúdinni, svo ad hann væri fadir þeirra, sem trúa og eru med yfirhúdinni, ad einninn þessum yrdi réttlætid tilreiknad, 12. og undir eins fadir umskurnar þeim, sem ekki alleina eru med umskurn, heldur og þeim, sem gánga í fótsporin trúar þeirrar, er fadir vor Abraham hafdi med yfirhúdinni; 13. því ad ekki fyrir lögmálid var Abraham og hans sædi gefid þad fyrirheit, ad hann skyldi veraldarinnar erfíngi verda, heldur fyrir réttlæti trúarinnar; 14. því ad ef lögmálsmenn eru erfíngjar, þá er trúin kraptlaus og fyrirheitid ónýtt; 15. því ad lögmálid verkar reidi, og þar sem ekki er lögmál, þar er ekki heldur yfirtrodsla. 16. Þar fyrir vegna trúarinnar, svo þad sé af nád, til ad láta stadfast vera fyrirheitid handa öllu sædinu, ekki einasta því, sem hefir lögmálid, heldur og svo því, er hefir trú Abrahams, hver ed er fadir vor allra,

17. (svo sem skrifad er: þig hefi eg settan fød-
ur margra þjóda) fyrir þad hann trúdi gudi,
hver ed lifandi gjørir hina daudu og kallar þad,
sem ekki er, ad þad skuli vera. 18. Hann trúdi
framar von med von, ad hann mundi verda fadir
margra þjóda, eptir því sem sagt var: svo skal
þitt sædi verda; 19. og án þess ad veiklast í
trúnni, virti hann ekki fyrir sér sinn eiginn lík-
ama, þá þegar úrdáinn, er hann var hartnær
hundrad ára gamall, eda ad Sara var úr barn-
eign; 20. hann efadist ekki med vantrú um
fyrirheitid guds, heldur styrktist hann í trúnni,
gefandi gudi dýrdina, 21. fulltrúa um, ad hvad
hann hafdi lofad, þad er hann máttugur ad
gjøra; 22. þar fyrir var honum þad og til
réttlætis reiknad. 23. En þad er ekki skrif-
ad hans vegna alleina, ad þad var hon-
um tilreiknad, 24. heldur og vor vegna,
hverjum þad mun tilreiknast, þegar vér trúum
á þann, sem uppvakti Jesúm drottinn vorn
frá daudum, 25. hver ed framseldur er fyrir
vorar misgjørdir, og uppvakinn til vorrar
réttlætingar.

5. Kapituli.

Um ávexti réttlætisins. Adam og Jesús, daudinn og lífid, lögmálid og nádarbodskapurinn, sett hvad á móti ödru.

1. Þar fyrir höfum vér, réttlættir vegna
trúarinnar, frid vid gud fyrir drottinn vorn
Jesúm Krist, 2. fyrir hvern ver einninn höf-
um adgáng med trúnni til þeirrar nádar, í
hverri vér stöndum, og vér hrósum oss af von
dýrdar hjá gudi; 3. en ekki einasta þad, held-
ur hrósum vér oss einnig af hörmúngunum, vit-
andi, ad hörmúngin verkar þolinmædi, 4. en
þolinmædin reynslu, en reynslan von, 5. en von-
in bregzt ekki; því ad elska guds er úthelt í
hjörtu vor fyrir heilagan anda, sem oss er
gefinn; 6. því þegar vér enn þá vorum breysk-
legir, hefir Kristur á tilteknum tíma dáid fyrir
rángláta; 7. því ad fyrir réttlátan mun varla
nokkur deya, en fyrir gódan vogadi kannské
einhver ad deya. 8. En gud prísar sína elsku
til vor í því, ad þegar vér enn þá vorum
syndarar, er Kristur fyrir oss dáinn, 9. svo
miklu heldur munum vér þar fyrir nú, réttlættir
í hans blódi, frelsast fyrir hann frá reidinni,
10. því ad ef vér, þá vér vorum óvinir, urd-

um forliktir vid gud fyrir dauda hans sonar,
miklu meir munum vér, þá vér erum í sátt
teknir, fyrir líf hans frelsadir verda; 11. og
ekki þad einasta, heldur og einnig hrósum vér
oss af gudi fyrir drottinn vorn Jesúm Krist,
fyrir hvern vér hofum forlikunina feingid. 12.
Þess vegna, ad líka svo sem syndin er fyrir
eins manns sakir inn komin í heiminn, og daud-
inn vegna syndarinnar, svo hefir og daudinn
runnid inn til allra manna, af því ad allir
hafa syndgad; 13. því ad á undan logmálinu
var synd í heimi, en synd tilreiknast ekki, med-
an ei er logmál. 14. Samt rikti daudinn
frá Adam til Móses, einnig yfir þeim, er ekki
syndgudu med líkri yfirtrodslu og Adam, hver
ed er fyrirmynd þess eptitkomanda. 15. En
ekki er, eins og fallinu, nádargjofinni háttad;
því ad ef margir dóu vid þess eina fall, þá
hefir miklu meir nádin guds og gáfan af nád-
inni þess eina manns Jesú Krists verid yfir-
gnæfanleg handa þeim morgu; 16. og ekki er
gjofin svo sem (þad, er kom) vegna þess eina,
er syndgadi; því ad dómurinn vard eptir eitt
(fall) til fordæmingar, en nádargjofin eptir
morg foll, til réttlætingar; 17. því ad ef daud-

inn ríkti yfir ens eina falli, vegna þess eina,
miklu meir munu þeir, er meðtekið hafa gnægð-
ina náðarinnar og gjöfina réttlætisins, ríkja í
lífi fyrir þann eina Jesúm Krist. 18. Sann-
arlega þar fyrir, svo sem vegna eins falls
(dómur er fallinn) á alla menn til fordæming-
ar, svo er og vegna eins réttlætingar náðar-
gjöfin veitt öllum mönnum til lífs réttlætis;
19. því að eins og af óhlýðninni þess eina
manns eru þeir mörgu syndugir orðnir, eins
munu líka þeir mörgu, af hlýðni þess eina,
réttlættir verða. 20. En lögmálið inn kom þar
að auki, svo fallið yfirgnæfði, en hvar syndin
yfirgnæfði, yfirgnæfði náðin miklu framar, 21.
til þess að eins og syndin ríkti í dauðann, svo
skyldi og náðin ríkja fyrir réttlætinguna til ei-
lífs lífs, vegna Jesú Krists vors drottins.

6. Kapituli.

Krists náð leyfir oss ekki að syndga. Því að þótt vér séum ekki undir lögmálinu, megum vér samt ekki gefa oss í syndarinnar þjónustu, hverrar verðlaun eru dauði og fyrirdæming.

1. Hvað skulum vér þá segja? Eigum vér
að liggja í syndinni, svo að náðin yfirgnæfi?

2. Pad sé lángt frá. Vér, sem erum daudir
syndinni, hverninn skyldum vér enn þá lifa í
henni? 3. Eda vitid þér ekki, ad vér, svo marg-
ir sem skírdir erum til Jesú Krists, vér erum
skírdir til hans dauda; 4. vér erum þar fyrir
med honum greptradir í skírninni til daudans,
svo ad líka sem Kristur er uppvakinn frá daud-
um fyrir dýrd fødursins, svo eigum vér einn-
inn ad gánga í endurnýúngu lífernisins. 5. Þvi
ef vér høfum verid sameinadir líkíngu hans
dauda, munum vér einnig upprisunnar; 6. þvi
ad vér vitum þetta, ad vor gamli madur er
med honum krossfestur, svo ad máttlaus verdi
líkami syndarinnar, ad ekki þjónum vér framar
syndinni; 7. því ad hver einn daudur er frí-
adur frá syndinni, 8. en ef vér erum daudir
med Kristó, þá trúum vér, ad vér munum einn-
ig med honum lifa, 9. vitandi þad, ad Kristur,
sem er uppvakinn frá daudum, deyr ekki fram-
ar; daudi drottnar ekki framar yfir honum; 10.
því ad þad hann dó, þad dó hann syndinni
einnsinni, en þad hann lifir, lifir hann gudi.
11. Svoleidis álítid einnig, ad þér sjálfir séud
daudir syndinni, en lifid gudi í Kristó Jesú
vorum drottni. 12. Þar fyrir ríki ekki syndin

í daudlegum líkama ydar, til ad hlýda henni í
hans girndum. 13. Framleggid ekki ydar limi
ránglætisverkfæri syndinni, heldur fram berid
gudi sjálfa ydur, svo sem lifandi úr daudum,
og limi ydar réttlætisverkfæri gudi; 14. því
ad syndin skal ekki drottna yfir ydur, þar ed
þér erud ekki undir lögmáli, heldur undir nád.
15. Hvad þá? Skulum vér syndga, fyrst vér
erum ekki undir lögmáli, heldur undir nád?
Fjærri sé því.

16. Vitid þér ekki, ad hverjum þér fram
leggid ydur sjálfa þjóna til hlýdni, hans þjónar
erud þér, hverjum þér hlýdid, hvort heldur synd-
ar til dauda, eda hlýdni til réttlætis. 17. En
þökk sé gudi, ad þér, sem vorud syndarinnar
þjónar, erud af hjarta hlýdnir ordnir því lær-
dómsformi, sem ydur hefir verid kent, 18.
og fríir frá syndinni, ordnir þjónar réttlætisins.
19. Eg tala ad manna vísu, sakir veikleika
ydar holds; því ad svo sem þér hafid fram lagt
limi ydar þjóna óhreinleikanum og ránglætinu
til ránglætis, svo fram leggid nú limi ydar
réttlætinu þjóna til helgunar; 20. því þegar
þér vorud syndarinnar þjónar, þá vorud þér
fríir frá réttlætinu. 21. Hvern ávöxt höfdud

þér þá? Það, sem þér nú skammizt yðar fyrir;
því að endalyktin þess er dauði. 22. En nú,
þar eð þér eruð fríir frá syndinni og þjónustu-
bundnir guði, svo hafið þér yðar ávöxt til
helgunar, en endalyktina eilíft líf; 23. því að
laun syndarinnar er dauði, en náðargáfa guðs
er eilíft líf í Jesú Kristó vorum drottni.

7. Kapituli.

Um dauða trúaðra frá lögmálinu vegna Krists dauða. Verkun og gagn lögmálsins. Stríð holdsins og andans hjá þeim réttlættu.

1. Vitið þér ekki, bræður (því að við þá,
sem lögmálið þekkja, tala eg), að lögmálið
drottnar yfir manninum, svo leingi hann lifir?
2. Því að gipt kona er að lögum bundin við
manninn, meðan hann lifir, en þá maðurinn
deyr, er hún laus við mannsins lögmál. 3.
Þess vegna mun hún hórkona kallast, ef hún
verður annars manns (kona) að manninum
lifanda, en þá maðurinn deyr, er hún frí við
lögmálið, svo að hún er ei hórkona, þótt hún
verði annars manns. 4. Svo eruð og þér,
bræður mínir, dauðir lögmálinu fyrir líkamann
Krists, að þér yrðuð annars, hans sem frá

daudum er upprisinn, til þess vér skyldum gudi ávøxt færa; 5. því þá vér vorum í holdinu, verkudu syndsamlegar tilhneigingar þær, sem (þektust) af løgmálinu, í vorum limum, til ad færa ávøxt daudanum. 6. En nú erum vér, sem daudir, lausir frá løgmálinu, vid hvert vér vorum bundnir, svo ad vér þjónum í nýúngu andans, en ekki í fyrnsku bókstafsins. 7. Hvad viljum vér þá segja? Er løgmálid synd? Fjærri sé því, heldur þekta eg ekki syndina, nema af løgmálinu; því ad um girndina hefdi eg ekki vitad, nema løgmálid hefdi sagt: þú skalt ekki girnast. 8. En syndin tók sér tilefni af bodordinu og ól upp í mér alla girnd; því ad án løgmáls er synd daud. 9. Eg lifdi um nokkurn tíma án løgmáls, en þegar bodordid kom, endurlifnadi syndin; 10. en eg dó, og komst eg ad raun um, ad bodordid, (gefid) til lífs, vard til dauda; 11. því ad syndin, sem tók tilefni af bodordinu, dró mig á tálar og deyddi med því sama (bodordi). 12. Løgmálid er ad vísu heilagt, og bodordid heilagt og réttvíst og gott.

13. Er þá hid góda (bodord) ordid mér daudi? Fjærri sé því, heldur syndin; svo ad

opinbert yrdi, ad hún væri synd, þar ed hún fyrir hid góda øllir mér dauda, svo ad syndin yrdi yfirmáta syndug fyrir bodordid.

14. Vér vitum því, ad løgmálid er andlegt, en eg er holdlegur, seldur undir syndina; 15. því ad þad, sem eg adhefst, veit eg ekki, því ad þad, sem eg vil, gjøri eg ekki, en þad, sem eg hata, gjøri eg; 16. en ef eg gjøri þad, sem eg ekki vil, þá samsinni eg løgmálinu, ad þad sé gott. 17. Svo adhefst eg þad þá ekki, heldur sú synd, sem býr í mér; 18. því eg veit, ad ekki býr gott í mér, þad er, í minu holdi; því ad vilja er til reidu hjá mér, en ad framkvæma þad góda finn eg ekki, 19. því þad góda, sem eg vil, gjøri eg ekki, en þad vonda, sem eg vil ekki, þad gjøri eg. 20. En ef eg gjøri þad eg vil ekki, þá er eg ekki framar sá, sem adhefst þad, heldur syndin, sem í mér býr. 21. Svo finn eg þá løgmálid, þegar eg vil gjøra hid góda, af því þad vonda er til reidu hjá mér; 22. því ad mig lystir til guds løgmáls eptir enum innra manni, 23. en eg sé annad løgmál í minum limum, sem strídir í móti løgmáli mins hugskots, og hertekur mig undir løgmál syndarinnar, hvert ed er í min-

um limum. 24. Eg vesæl manneskja, hver
mun frelsa mig frá líkama þessa dauda? 25.
Eg þakka gudi fyrir Jesúm Krist vorn drott-
inn. Svo þjóna eg þá ad sönnu, sami (mad-
urinn), med hugskotinu lögmáli guds, en med
holdinu lögmáli syndarinnar.

8. Kapituli.

Fordæmingin nær ekki til kristinna, ef andinn Krists og ekki holdid stjórnar þeim. Sá sami andi gjörir þá vissa um barna-réttinn, veitir þeim gledi í mótgángi, hughreystir þá med guds elsku, frá hverri einginn hlutur fær þá skilid.

1. Svo er nú einginn fyrirdæmíng yfir þeim,
sem eru í Kristó Jesú, hverjir ei gánga eptir
holdinu, heldur eptir andanum; 2. því ad lög-
málid lífgunar andans í Kristó hefir frelsad
mig frá lögmáli syndarinnar og daudans; 3.
því hvad lögmálinu var ómögulegt, af því þad
vard vanmáttugt vegna holdsins, þad gjördi
gud, þegar hann, med ad senda sinn son í lík-
ingu syndugs holds og til synda fórnar, for-
dæmdi (straffadi) syndina á holdinu, 4. svo
ad réttlæti lögmálsins uppfyltist í oss, sem ekki
gaungum eptir holdinu, heldur eptir andanum;

5. Því ad þeir, sem eru eptir holdinu, hugsa
um þad, sem holdsins er, en hinir, sem eru
eptir andanum, þad sem andlegt er; 6. því
holdsins sinna er daudi, en andans sinna er líf
og fridur; 7. vegna þess ad sinna holdsins er
fjandskapur í gegn gudi, því ad hvorki skipast
hún undir guds lögmál, né getur þad. 8. En
þeir ed í holdinu eru, geta ekki gudi þóknazt.
9. En þér erud ekki í holdinu, heldur í and-
anum, svo framt andi guds býr í ydur; en ef
nokkur ekki hefir anda Krists, sá er ekki hans.
10. En ef Kristur er í ydur, þá er ad sönnu
líkaminu daudur vegna syndarinnar, en andinn
er líf fyrir réttlætis sakir; 11. en ef andi
hans, sem uppvakti Jesúm frá daudum, býr í
ydur, þá mun hann, sem uppvakti Krist frá
daudum, lífandi gjöra einninn ydar daudlegu
líkami fyrir þann hans anda, sem býr í ydur.
12. Þar fyrir, brædur, erum ver ekki skuldu-
nautar vid holdid, til ad lifa eptir holdinu; 13.
því ad ef þér lifid eptir holdinu, munud þér
deya, en ef þér deydid fyrir andann líkamans
gjördir, munud þér lifa.

14. Því, svo margir sem leidast af guds
anda, þeir eru guds börn; 15. því ad þér

hafid ekki medtekid þrældóms anda aptur til
hrædslu, heldur hafid þér medtekid sona útváln-
ingar anda, í hverjum vér köllum Abba, fadir.
16. Sá sami andi ber vitnisburd vorum anda,
ad vér erum guds börn; 17. en ef börn, þá
og svo erfingjar, já, erfingjar guds, en samarf-
ar Krists, ef vér lídum med honum, ad vér
verdum einninn med honum vegsamlegir gjörd-
ir. 18. Því ad eg reikna, ad mótlætingar nú-
veranda tíma séu ekki verdar þeirrar dýrdar,
sem vid oss mun opinber verda; 19. því ad
eptirlaungun skepnunnar bídur eptir opinberun
guds barna 20. (því ad skepnan er undirorpin
hégómanum, ekki viljug, heldur fyrir hans sakir,
sem hana hefir undirlagt), 21. í von um, ad
og svo skepnan sjálf muni frínd verda frá ve-
sælum þrældómi til dýrdarlegs frelsis guds
barna. 22. Því vér vitum, ad öll skepnan til
samans stynur og ber fædingar harmkvæli alt
til þessa; 23. og ekki einúngis hún, heldur og
þeir, sem hafa andans frumvort, og svo vér
sjálfir stynjum med oss, bídandi eptir sona út-
valningunni, endurlausn vors líkama. 24. Því
ad í voninni erum vér frelsadir, en von, sem
sést, er ekki von: því ad hvad einn sér, hvern-

inn skyldi hann undir eins vænta þess? 25.
En ef vér væntum þess, sem vér ekki sjáum,
þá bidum vér þess med þolinmædi. 26. En
sömuleidis andinn kemur og svo vorum óstyrk-
leika til hjálpar, því hvad vér skulum um bidja,
svo sem ber, vitum vér ekki, þá geingur sami
andi í milli fyrir oss med ordlausum and-
vörpunum; 27. en hann, sem rannsakar hjört-
un, veit, hver er andans sinna, því hann geing-
ur i milli eptir guds vilja fyrir heilaga.

28. En vér vitum, ad þeim, sem gud elska,
þénar alt til góds, þeim, sem eptir fyrirætlun
kalladir eru; 29. því ad hverja hann fyrir fram
þekti, hefir hann og fyrir fram tilætlad, ad þeir
skyldu verda samlikir mynd síns sonar, svo ad
hann sé frumburdur milli margra brædra. 30.
En hverja hann fyrir fram tilætladi, þá hefir
hann og kallad, en hverja hann kalladi, þá hefir
hann og réttlætt, en hverja hann réttlætti, þá
hefir hann einninn vegsamlega gjört. 31.
Hvad skulum vér til þessa segja? Ef gud er
med oss, hver megnar þá móti oss? 32. Hann,
sem ekki þyrmdi sínum eigin syni, heldur gaf
hann út fyrir oss alla, því skyldi hann ekki og
svo gefa oss alt med honum? 33. Hver vill

ásaka guds útvalda? Gud er sá, sem réttlætir.
34. Hver er, sem fordæmir? Kristur er sá, sem
dáinn er, já, miklu meir, sem líka er uppris-
inn, hver og er á hægri hönd gudi, hver ed
einninn er medalgángari fyrir oss. 35. Hver
mun skilja oss víd kærleikann til Krists? Þján-
ing eda þreinging, eda ofsókn, eda húngur, eda
nekt, eda háski, eda sverd? 36. Svo sem skrif-
ad er: þín vegna verdum vér deyddir allan
daginn, vér reiknadir sem slátrunarfé. 37. En í
öllu þessu meir en sigrum vér fyrir adstod
hans, sem elskadi oss. 38. Því eg er þess
fullviss, ad hvorki daudi né líf, hvorki einglar
né höfdingjadæmi né vold, hvorki hid nærver-
anda né eptirkomanda, 39. hvorki hæd né dýpt
eda nokkur önnur skepna mun geta skilid oss
vid guds kærleika, sem er í Kristó Jesú vorum
drottni.

9. Kapituli.

Guds kallan af nád, upplýst med dæmum.

1. Eg segi sannleika í Kristó og lýg ekki
(mín samvizka vitnar med mér í heilögum anda),
2. ad mér er ángur mikid og óaflátanleg kvöl
í hjarta mínu; 3. því ad eg æskti sjálfur ad

vera útrekinn frá Kristó fyrir brædur mína, ættmenn mína eptir holdinu, 4. hverjir ed eru Israelsmenn, hverjum tilheyrir sona-útvalningin, dýrdin og sáttmálarnir og løgmáls-gjøfin og helgihaldid og fyrirheitin, 5. hverra fedurnir eru, og þeir, af hverjum Kristur er kominn, ad því leyti sem þad er eptir holdinu, hver ed er yfir øllum, gud (sé) blessadur um aldir, amen.

6. Ekki þvílíkt, ad guds ord hafi brugdizt, því ad ekki eru allir af Israel komnir Israelsmenn, 7. og ekki af því þeir eru sædi Abrahams, allir hans børn, heldur (segir ritningin): í Isaak skal þér sædi kallast, 8. þad er: ekki þau holdsins børn eru guds børn, heldur reiknast fyrirheitisins børn fyrir sædi; 9. því ad ord fyrirheitisins er þetta: um þenna tíma mun eg aptur koma, og þá skal Sara son eiga; 10. og ekki alleinasta (vid hana), heldur og, þegar Rebekka var þúngud af þeim eina Isaak fødur vorum, 11. því ad enn nú voru ekki (tvíburarnir) fæddir, né høfdu gjørt neitt gott edur ilt (svo ad fyrirætlan guds eptir útvalningu stadføst væri, ekki vegna verkanna, heldur (eptir vilja) hans, sem kalladi), 12. þá var

sagt vid hana: sá eldri skal þjóna þeim yngra.
13. Svo sem skrifad er: Jakob elskadi eg, en
Esaú hatadi eg. 14. Hvad skulum vér þá
segja? Er óréttvisi hjá gudi? Pad sé fjærri,
15. þvi ad hann segir vid Mósen: eg mun
miskuna þeim eg miskuna, eg mun aumkast yf-
ir þann, er eg aumkast. 16. Par fyrir er þad
hvorki komid undir kjørum þess, sem vill, né
hins, sem hleypur, heldur guds, sem miskunar;
17. þvi ritníngin segir til Faraó: til þess
sama uppreisti eg þig, ad eg sýndi mína makt
á þér, og svo ad mitt nafn kunngjørt yrdi um
alla jørdina. 18. Svo miskunar hann þá þeim
hann vill, en forherdir þann hann vill. 19.
Pú munt þá vilja segja: hvad getur hann þá
gefid til saka? Pví ad hver fær hans vilja i
móti stadid? 20. En ó madur, hver ertú, ad
vilja hafa svor vid gud? Skyldi leirsmídid segja
vid þann, sem bjó þad til: þvi gjordir þú mig
svo? 21. Eda hefir ekki leirsmidurinn vald,
ad gjora af sama smídisefni eitt ker til heid-
urs, en annad til vanheidurs? 22. En ef gud,
þegar hann vildi audsýna reidina og kunngjora
sína makt, umbar med miklu lánglundargedi ker
reidinnar, undirbúin til fordjørfunar, 23. og

svo til ad kunngjora ríkdóm dýrdar sinnar á kerum miskunarinnar, hver ed hann hefir ádur búid til dýrdar? 24. hverja hann hefir og kallad, þad er oss, ekki einasta af Gydingum, heldur og af heidingjum, 25. svo sem hann og segir hjá Hósea: Eg mun kalla þad, sem ekki var mitt fólk, mitt fólk, og þá, sem ekki var unnusta, mína unnustu, 26. og þad mun ske i þeim stad, hvar til þeirra var sagt: þér erud ekki mitt fólk, þar skulu þeir kalladir verda synir guds lifanda. 27. En Esajas hrópar yfir Israel: þótt talan Israels sona væri sem sjáfar sandur, þá skulu leifar einar (fáeinir) frelsadir verda; 28. því ad sá er, sem fullkomnar ord (hlutinn) og fljótt sker úr med réttvísi; þad ord (þann hlut), er fljótt tekur af, mun drottinn gjora á jordunni; 29. og svo sem Esajas sagdi fyrrum: nema drottinn Sebaot hefdi eptirlátid oss sædi, værum vér ordnir eins og Sódóma, og Gommorra værum vér likir ordnir. 30. Hvad skulum vér þá segja? Ad heidingjarnir, sem ekki sóktu eptir réttlætinu, hafa nád réttlætinu, en réttlætinu, sem fæst med trúnni. 31. En Israel, sem sókti eptir logmáli réttlætis, komst ekki ad logmáli réttlætisins.

32. Hvar fyrir? Því ad (hann sókti eptir því), ekki med trúnni, heldur svo sem med verkum lögmálsins, því ad þeir hafa rekid sig á þann ásteytingar-steininn, 33. svo sem skrifad er: sjá, eg set í Sion ásteytingar-stein og hrösunar hellu, og sérhver, sem á hann trúir, mun ekki til skammar verda.

10. Kapituli.

Gydingar leita forgefins eptir réttlæti af lögmálinu, því þad veitist í Jesú fyrir trúna. Þessi nád er Gydingum forgefins fram bodin.

1. Brædur, ósk míns hjarta og bæn til guds er fyrir Israel um frelsi; 2. því eg ber þeim vitni, ad þeir hafa vandlæting guds vegna, en ekki med skynsemd, 3. því ad, þar ed þeir þekkja ekki guds réttlæti, en leitast vid ad stadfesta sitt eigid réttlæti, þá hafa þeir ekki undirkastad sig guds réttlæti. 4. Því ad endir lögmálsins er Kristur, til réttlætis sérhverjum, sem trúir. 5. Því ad Móses skrifar um þad réttlæti, sem er af lögmálinu, ad sá madur, sem gjörir þess hluti, muni lifa þar af. 6. En þad réttlæti, sem er af trúnni, segir svo: þú skalt ekki segja í hjarta þínu: hver mun uppstiga í himininn,

það er: til að sækja Krist? 7. Eða hver mun
niðurstiga í undirdjúpið, það er: til að sækja
Krist frá þeim dauðu? 8. En hvað segir það?
Nálægt er þér boðorðið í munni þínum og í
hjarta þínu. Þetta er trúarinnar orð, hvert
vér prédikum; 9. því að ef þú viðurkennir
með munni þínum, að Jesús er drottinn, og
trúir hjarta þínu, að guð hafi uppvakið hann
frá dauðum, muntu hólpinn verða, 10. því að
með hjartanu verður trúað, til réttlætis, en
með munninum viðurkent til hjálpræðis; 11.
því að ritningin segir: hver, sem trúir á hann,
mun ekki til skammar verða. 12. Því að eing-
inn greinarmunur er Gyðings eða hins Gríska;
því að sá sami er allra drottinn, ríkur (náðar)
við alla þá, sem hann ákalla; 13. því að hver
sem ákallar nafnið drottins, mun hólpinn verða.
14. Hverninn skulu þeir þá ákalla þann, á
hvern þeir ekki trúðu? En hverninn skulu þeir
trúa á þann, af hverjum þeir ekki hafa heyrt?
En hverninn skulu þeir heyra án prédikara? 15.
En hverninn skulu þeir prédika, nema þeir séu
sendir? Svo sem skrifað er: hversu fallegir eru
fætur þeirra, sem friðinn boða, þeirra, sem boða
hið góða. 16. En þeir hlýddu ekki allir guð-

spjallinu, því að Esaias segir: hver trúði vorri
prédikun? 17. Svo kemur þá trúin af heyrn-
inni, en heyrnin fyrir guðs orð. 18. En eg
spyr: hafa þeir ekki heyrt? Jú, vissulega er um
alla jörð útgeinginn hljómur þeirra, og til endi-
marka heimsbygðarinnar þeirra orð. 19. En
eg spyr: hefir Israel ekki skilið það? Fyrst
segir Móses: eg mun láta yður metast við ó-
þjóð, og æsa yður til reiði við skynlausa þjóð.
20. En Esaias þorir líka að segja: eg er fund-
inn af þeim, sem ekki leituðu mín, og augljós
orðinn þeim, sem ekki spurðu að mér. 21. En
um Israel segir hann: allan daginn útbreiði
eg hendur mínar til fólks, sem er óhlýðið og
þverúðarfult.

11. Kapituli.

Gyðingarnir eru ekki útskúfaðir; þeir, sem náðina þiggja, eru útvaldir, hinir forhertir. Þeirra forherðing gaf tilefni til heiðingjanna umvendunar, við hverja Gyðingar mættu örfast til að fylgja þeirra dæmi. Postulinn dáist að guðs visdómi.

1. Eg spyr þá: hefir guð útskúfað sjálfs
síns fólki? Fjærri sé því; því að einnig eg er
Israels maður, af sæði Abrahams, ættkvísl

Benjamins. 2. Ekki hefir gud útskúfad fólki
sínu, hvert hann fyrir fram þekti (ad vera sitt);
eda vitid þér ekki, hvad ritningin segir um Eli-
as, hverninn hann gekk framm fyrir gud á móti
Israel, segjandi: 3. drottinn, spámenn þína hafa
þeir í hel slegid og ölturum þínum um vent, og
eg er einsamall eptir látinn, og sitja þeir um líf
mitt. 4. En hvad segir honum gudlegt and-
svar? Eg hefi eptirskilid mér sjálfum sjø þús-
undir manna, hverjir ekki hafa beygt sín kné
fyrir Baal. 5. Svoleidis eru þá einninn á
nærverandi tíma nokkrar leifar ordnar eptir út-
valningu nádarinnar. 6. En ef þad er af nád,
þá er þad ekki framar af verkum, annars væri
nádin þá ekki framar nád; en ef þad er af verk-
unum, þá er þad ekki framar nád, ellegar verk-
id verdur þá ekki verk framar. 7. Hvad þá?
Þad, sem Israel leitar eptir, hlotnadist hon-
um ekki, en útvalningunni hlotnadist þad, hinir
adrir urdu forhertir. 8. Svo sem skrifad er:
gud gaf þeim deyfdar anda, augu ekki til ad
sjá og eyrn til ekki ad heyra alt til þessa dags
í dag er; 9. og David segir: verdi bord þeirra
ad snøru og ad gildru og ad falli, og þeim ad

endurgjaldi! 10. Formyrkvist augu þeirra, að þeir sjái ekki, og beyg ætíð þeirra hrygg.

11. Eg spyr þess vegna: ráku þeir sig á, til þess að þeir skyldu falla? Fjærri sé því, heldur hefir af falli þeirra stadid heill heidingjum, til þess að þeir (Gydingar) mettust vid þá. 12. En ef fall þeirra er ríkdómur heimsins, og skadi þeirra ríkdómur heidingjanna, hve miklu framar þeirra fylling? 13. Því að vid ydur, heidingja, tala eg; að því leyti sem eg er heidinna manna postuli, vil eg mitt embætti heidra, 14. ef eg gæti hvatt mitt hold (mína ættmenn) til metnadar og frelsad nokkra af þeim; 15. því ef útskúfan þeirra er forlíkan heimsins (vid gud), hvad mun þá medtekning þeirra verda, nema líf af dauda? 16. En ef frumgródinn er heilagur, þá og svo deigid; og ef rótin er heilög, þá og svo kvistirnir. 17. En þótt sumir af kvistunum séu af brotnir, en þú, sem varst villi-vidsmjörsvidur, ert gródursettur í þeirra stad og ert ordinn hluttakari í olíutrésins rót og fitu, 18. þá stær þig ekki yfir kvistunum; en ef þú stærir þig, þá ber þú ekki rótina, heldur rótin þig. 19. Þú vilt máské segja: kvistirnir eru af brotnir, svo eg yrdi innrættur? 20. Að

vísu; fyrir vantrúar sakir eru þeir af brotnir,
en vegna trúarinnar stendur þú, upphef þig
ekki, heldur óttast. 21. Því ad hafi gud ekki
þyrmt enum náttúrlegu kvistum, þá mun hann
eingan veginn þyrma þér. 22. Sjá þar fyrir
gódgirni og strángleika guds: strángleika vid
þá, sem fallnir eru, en gódgirni vid þig, ef þú
vidhelzt í gódgirninni, annars verdur þú og
einninn af höggvinn. 23. En hinir (föllnu)
munu líka, ef þeir ekki áfram halda í vantrúnni,
innrætast, því ad máttugur er gud aptur ad
innræta þá; 24. því ad ef þú ert af höggvinn
því olíutré, sem af náttúrunni var villividur,
og í móti náttúrunni ert innrættur gódu olíu-
tré, hve miklu framar munu þessir náttúrlegu
kvistir innrætast sínu eigin olíutré? 25. Því ad
eg vil ekki, brædur, ad ydur sé ókunnur þessi
leyndardómur, svo ad þér varizt sérþótta, ad
forherdíng er sked nokkurn part í Israel, alt
til þess tíma ad fylling heidingjanna er inn-
komin; 26. og svo mun allur Israel frelsad-
ur verda, eins og skrifad er: frá Sion mun
koma sá, sem frelsar, og mun útrýma ógudlegu
athæfi frá Jakob. 27. Og þetta er hjá mér
sattmálinn vid þá, þegár eg hefi burt tekid þeirra

syndir. 28. Eptir nádarbodskapnum eru þeir
ad sönnu óvinir (guds) fyrir ydar sakir, en
eptir útvalningunni elskadir fyrir fedranna sak-
ir; 29. því ad nádargjafir guds og köllun eru
þannig, ad hann kann ekki þeirra ad idrast;
30. því ad eins og þér (heidingjar) fordum
vorud gudi óhlýdugir, en hafid nú miskun odl-
azt vegna þeirra (Gydinga) vantrúar, 31. svo
eru þeir nú einnig óhlýdnir ordnir ydur til
miskunar, svo ad þeir einnig miskun odlist; 32.
því ad gud hefir alla innilukt undir óhlýdnina,
til þess ad hann öllum miskunadi.

33. O þá dýpt ríkdóms, speki og þekkingar
guds! Hversu óútgrundanlegir eru dómar hans
og ósporrækir vegir hans! 34. Því ad hver hef-
ir þekt sinni drottins? eda hver hefir rádgjafi
hans verid? 35. Hver hefir fyrri gefid honum
og muni eiga laun ad honum? 36. Því ad af
honum og fyrir hann og til hans eru allir hlutir.
Honum sé dýrd um aldir, amen.

12. Kapituli.

Postulinn áminnir þá trúudu til heilags framferdis: ad hver einn, svo sem limur á Krists líkama, hegdi sér réttilega, einkum í audsýningu kærleiksverkanna.

1. Svo áminni eg ydur, brædur, fyrir miskunsemdir guds, ad þér framleggid ydar líkami svo sem offur, lifandi, heilagt, gudi þakknæmt, (hvert ed er) ydar skynsamleg gudsdýrkan, 2. og lagid ydur ei eptir öld þessari, heldur takid háttaskipti med endurnýúngu ydar sinnis, ad þér megid reyna, hver sé vilji guds, hvad gott er og (gudi) velþóknanlegt og fullkomid; 3. því ad eptir þeirri nád, sem mér er gefin, segi eg sérhverjum, sem á medal ydar er, ad hugsa ekki hærra, en hugsa ber, heldur hugsa svo, ad hann hugsi hyggilega, eptir því sem gud hefir sérhverjum útbýtt mælir trúarinnar. 4. Því ad svo sem vér höfum á einum líkama marga limi, en limirnir allir hafa ekki sama verk, 5. svo erum vér og margir einn líkami í Kristi, en hver fyrir sig annars limur; 6. en höfum margvíslegar nádargáfur, eptir þeirri gáfu sem oss er gefin, 7. hvert heldur spádóm eptir reglu trúarinnar, eda embætti, erum vér hver annars limir í embættinu, eda kennandi, í kenn-

inginni, 8. eda áminnandi, í áminningunni; sá útbýtandi, í hreinskilninni; sá fyrirrádandi, í kostgæfninni; sá miskunnandi, í hýrleikanum. 9. Elskan sé flærdarlaus; hatid hid vonda, en haldid fast vid þad góda. 10. Verid í bródurlegum kærleika innilega elskandi hver annan; hver verdi fyrri til, virding ad veita ödrum; 11. í idninni ólatir, í andanum glóandi, drottni þjónandi, 12. í voninni gladir, í þjáningunni þolinmódir, í bæninni stadfastir. 13. Takid þátt í naudþurftum heilagra, kostgæfid gestrísnina, 14. blessid þá, er ofsækja ydur, blessid, en bölvid ekki; 15. fagnid med fagnendum og grátid med grátendum; 16. verid samhuga innbyrdis, hugsid eigi hátt, heldur haldid ydur vid þad lága; verid eigi sérvitrir. 17. Gjaldid eingum ilt fyrir ilt; stundid þad, sem fyrir allra manna sjónum er sómasamlegt; 18. ef mögulegt er, þá hafid, svo mikid sem þér kunnid, frid vid alla menn; 19. hefnid ydar ekki sjálfir, elskanlegir, heldur gefid rúm reidinni; því ad skrifad er: mín er hefndin, eg vil endurgjalda, segir drottinn. 20. Þar fyrir, ef óvin þinn húngrar, þá gef honum ad eta, ef hann þyrstir, þá gef honum ad drekka, því þegar þú gjörir þetta, þá

safnar þú glóðum elds yfir höfuð honum. 21.
Lát ei yfirvinna þig af því vonda, heldur yfir-
vinn þú það vonda með því góða.

13. Kapituli.

Þeir trúuðu eiga að vera yfirvaldinu hlýðnir, auðsýna öllum kærleika, afleggja verk myrkranna.

1. Hver maður sé yfirboðnum valdstéttum undirgefinn; því að ekki er valdstétt, nema frá guði, og þær stéttir, sem eru, þær eru af guði tilskikkaðar; 2. svo að hver sem setur sig í móti valdstéttinni, hann stendur í móti guðs skikkun, en þeir, sem í móti standa, munu fá þeirra dóm (straff); 3. því að valdsmennirnir eru eigi ótti góðra verka, heldur vondra. En ef þú vilt eigi óttast valdstéttina, þá gjör hvað gott er, og muntu lofstír af henni hafa, 4. því að hún er guðs þénari þér til góðs; en ef þú gjörir ilt, máttu óttast, því hún ber sverðið ekki forgefins, því að hún er guðs þénari, hegnari til straffs, þeim sem ilt aðhefst. 5. Þess vegna er nauðsynlegt, undirgefinn að vera, ei alleina straffsins vegna, heldur og fyrir samvizkunnar sakir. 6. Þar fyrir gjaldið þér og skatt, því að þeir eru guðs þjónar, er þessa sama eiga

sífelt ad gæta. 17. Látid því øllum í té, hvad skylt er, þeim skattinn, sem skatturinn, tollinn, sem tollurinn, óttann, sem óttinn, heidur, sem heidurinn tilheyrir.

8. Verid eingum um neitt skýldugir, nema þad þér elskid hver annan; því ad hver, sem elskar annan, hefir løgmálid uppfylt; 9. því þetta, þú skalt ei hór drýgja, þú skalt ekki mann vega, þú skalt ekki stela, þú skalt ekki ljúgvitni bera, þú skalt ekki girnast, og sé nokkurt annad bodord, þá er þad í þessari grein innibundid, í þessari nefnilega: elska skaltú náúnga þinn, sem sjálfan þig. 10. Elskan gjørir ekki náúnganum mein; því er elskan løgmálsins uppfylling.

11. Og þad því heldur, sem vér vitum tímann, ad oss er mál upp ad rísa af svefni, því ad nú er hjálprædid oss nær, en þegar vér tókum trú. 12. Nóttin er umlidin, en dagurinn er kominn, leggjum af verk myrkursins og íklædumst herklædum ljóssins. 13. Látum oss framgánga, eins og á degi, sómasamlega, ekki í ófáti eda ofdrykkju, ekki í saurlífnadi né munadarlífi, ekki í þrættum né øfundsýki, 14. held-

ur iklædizt drottni Jesú Kristi; hafid og holdsins umsorgun ekki til ad æsa girndir.

14. Kapituli.

Sá styrkari vægi til vid hinn veikari, og þessi fordæmi ekki hinn; sérhver leiti dýrdar guds, hverjum vér eigum allir reikning ad standa. Einginn hneyksli sinn bródur eda gjöri neitt med efablendni.

1. Takid ad ydur þann, sem breyskur er í trúnni, án dóma um hans meiningar. 2. Þessi trúir, alls megi neyta, en hinn, sem breyskur er, etur einasta maturtir. 3. Sá, sem etur, forsmái ekki þann, sem ekki etur, og hver, sem ekki etur, dæmi ekki þann, sem etur; því ad gud hefir tekid hann ad sér. 4. Hver ertú, sem annarlegan þjón dæmir? Sinum eigin herra stendur hann eda fellur; en standa mun hann, því máttugur er gud ad láta hann standa.

5. Þessi tekur dag fram yfir dag, en hinn dæmir eins um alla daga. Sérhver veri í sinni meiningu fullviss. 6. Sá, sem af deginum heldur, heldur af honum vegna drottins, og sá, sem ekki gjörir sér daganna, gjörir hann ekki vegna drottins. Sá, sem etur (alla fædu), etur drottni, því ad hann gjörir gudi

þakkir; sá sem ekki etur, hann etur ekki, drottni
til dýrdar, og gjörir gudi þakkir. 7. Því ad
einginn af oss lifir sjálfum sér, og einginn deyr
sjálfum sér; 8. því ad ef vér lifum, lifum vér
drottni, ef vér deyum, deyum vér drottni; þar
fyrir, hvert vér lifum eda deyum, þá erum vér
drottins; 9. því ad til þess er Kristur bædi
dáinn og upp aptur risinn og endurlifnadur, ad
hann skyldi drottna bædi yfir daudum og lif-
endum. 10. En þú, hvad dæmir þú þinn bród-
ur? Ellegar og þú, hvad forsmáir þú þinn bród-
ur? Því ad allir munum vér látnir mæta fyrir
dómstóli Krists. 11. Því ad skrifad er: svo
sannarlega sem eg lifi, segir drottinn, fyrir
mér skulu öll kné sig beygja og allar túngur
skulu vidurkenna gud. 12. Þar fyrir mun
sérhver af oss fyrir sjálfan sig gudi reiknings-
skap gjöra.

13. Þar fyrir látum oss ekki framar dæma
hver annan, en dæmid heldur það, ad einginn
setji nokkra ásteytíngu edur hneyksli fyrir sinn
bródur. 14. Eg veit það, og em þess fullviss
í drottni Jesú, ad ekkert er almennilegt í sjálfu
sér, nema þeim sem reiknar eitthvad almenni-
legt, honum er það almennilegt. 15. En ef

þinn bródir sturlast fyrir fædunnar sakir, þá geingur þú ekki framar eptir kærleikanum; tortýn honum ekki med fædslu þinni, fyrir hvern Kristur er dáinn. 16. Látid ydar góda ekki komast í ilt ræmi, 17. því ad guds ríki er ekki matur og drykkur, heldur réttlæti og fridur og fögnudur í heilögum anda; 18. því ad hver sem þjónar Kristi í þessu, hann er gudi kær og af mönnum virtur. 19. Látum oss þá stunda þad, sem til fridarins þénar og sameiginlegrar uppbyggíngar! 20. Nidurbrjót ekki fyrir fædslunnar sakir verkid guds! Allt er ad sönnu hreint, en er þó ílt þeim manni, sem etur vegna (gefinnar) ásteytíngar; 21. þad er gott ad eta hvorki kjöt, né drekka vín, né (gjöra) nokkud þad, er þinn bródir steytir sig á eda hneykslast af eda veikist vid.

22. Þú hefir trúna, haf hana hjá sjálfum þér fyrir gudi. Sæll er sá, sem ei fordæmir sjálfan sig fyrir þad, sem hann heldur rétt vera; 23. en sá sem er efablandinn og etur þó, hann er sakfallinn, því hann neytir ekki eptir trú sinni; en alt þad, sem ekki er eptir trú, er synd.

15. Kapituli.

Sérhver á ad lifa sinum náúnga til þóknunar ad Krists dæmi; Páll, sem heidinna postuli, leyfir sér ad áminna Rómverja; segist vilja heimsækja þá þeim til uppbyggingar; á medan skuli þeir bidja fyrir honum.

1. En vér, sem styrkvir erum, eigum ad
umbera breyskleika þeirra óstyrku og ekki ad
þóknast sjálfum oss; 2. fyrir því þóknist sér-
hver af oss náúnganum i því, sem gott er til
uppbyggingar; 3. því ad einninn Kristur þókn-
adist ekki sjálfum sér, heldur svo sem skrifad er:
lastyrdi þeirra, sem lastmæla þér, koma nidur á mér.
4. Því ad, hvad helzt sem ádur er skrifad, þad er
ádur skrifad oss til lærdóms, svo ad vér fyrir þol-
inmædina og huggun ritninganna hefdum von-
ina. 5. En gud þolinmædinnar og huggunarinn-
ar gefi ydur, samlyndum ad vera innbyrdis ept-
ir Kristó Jesú, 6. svo ad þér samhuga med
einum munni dýrkid gud og fodur drottins vors
Jesú Krists. 7. Þar fyrir takid hver annan
ad ydur, svo sem Kristur hefir tekid oss ad sér,
til dýrdar gudi. 8. En eg segi Jesúm Krist
hafa verid þjónustumann umskurnarinnar, fyr-
ir guds sannleika sakir, til ad stadfesta fyrir-
heitin til fedranna; 9. en ad heidingjar skyldu

dýrka guð fyrir miskunnina, svo sem skrifað er:
fyrir það skal eg vegsama þig meðal heiðingj-
anna og þínu nafni lof syngja. 10. Og aptur
segir ritningin: fagnið, þér heiðingjar, með hans
fólki; og aptur: 11. lofið drottinn, allir heið-
ingjar, og prísum hann, allir lýðir; 12. og
enn aptur segir Esajas: vera mun rótarkvistur
Jessai, sá sem upp rís til að stjórna heiðingj-
um, á hann munu heiðingjar vona.

13. En guð vonarinnar fylli yður öllum fagn-
aði og friði í því að trúa, að þér hafið gnóg-
lega von fyrir krapt heilags anda.

14. En fullviss er eg, bræður mínir, og svo
sjálfur um yður, að þér eruð sjálfir fullir góð-
girni, uppfyltir af allri þekkingu og megnugir
að áminna hver annan. 15. En samt hefi eg
djarflega skrifað yður, bræður mínir, sumstaðar
svo sem þar að auki minnandi yður á, eptir þeirri
náð, sem mér er af guði gefin, 16. að eg væri þjón
Jesú Krists til heiðingjanna, svo sem handtérandi
guðs náðarboðskap, til þess að offur heiðingjanna
yrði þóknanlegt og helgað af heilögum anda;
17. þar fyrir hefi eg hrósun í Kristó Jesú í
því, sem guðs er; 18. því að ekki mundi eg
dirfast að tala nokkuð það, er Kristur hafi ei

verkad fyrir mig, ad koma heidingjum til hlýdni
19. med ordi og verki fyrir krapt tákna og
stórmerkja, fyrir krapt guds anda, svo ad eg
frá Jerúsalem og alt um kring inn til Illyrik-
um hefi kunngjört Krists nádarbodskap, 20. en
svoleidis, ad eg matti pad minn heidur, ad boda
nádarbodskapinn par, hvar Kristur ekki var (ád-
ur) nefndur, svo ad ekki bygdi eg ofan á ann-
arlegan grundvoll; 21. heldur svo sem skrifad er:
peir, hverjum ekkert var um hann sagt, skulu
sjá, og peir, ed ekki hafa heyrt, skulu skilja.
22. Par fyrir hefi eg og optlega hindrazt
frá, ad koma til ydar; 23. en nú, af pví eg
hefi eigi leingur rúm i pessum londum, en hefi
haft laungun ad koma til ydar i morg ár, 24.
pá, pegar eg ferdast til Spánar, vona eg, á
ferd minni ad sjá ydur og verda af ydur á veg
leiddur pángad, eptir pad eg fyrst ad nokkru
leyti hefi fullsvalad mér hjá ydur; 25. en nú
fer eg til Jerúsalem peim heilogu til pénustu;
26. pví ad Masedonin og Akkaju hefir pókn-
azt ad leggja saman nokkra gjof til handa fá-
tækum af peim heilogu i Jerúsalem. 27. Peim
hefir pad póknazt, lika voru peir hinna skuldu-
nautar, pví fyrst heidingjarnir eru ordnir hlut-

takandi andlegra (gæda) frá þeim, þá eru þeir og skyldugir ad þjóna þeim í líkamlegum (efnum). 28. En þegar eg hefi þad fullgjort og innsiglad þeim þenna ávort, mun eg fara um hjá ydur til Spánar. 29. En eg veit, ad þegar eg kem til ydar, mun eg koma med fullri blessunn Krists nádarbodskapar.

30. En eg beidi ydur, brædur, fyrir drottinn vorn Jesúm Krist og fyrir kærleika andans, ad þér viljid med mér strída í bænum til guds fyrir mér, 31. ad eg frelsadur verdi frá þeim vantrúudu í Júdea, og mitt erindi til Jerúsalem verdi af þeim heilogu vel upp tekid, 32. svo ad eg med fognudi mætti, ad vilja guds, til ydar koma og endurnæra mig ásamt med ydur. 33. En gud fridarins veri med ollum ydur, amen.

16. Kapituli.

Páll bidur Febe virtar og sendir kvedju sína morgum nafngreindum kristnum og heila sofnudinum; varar vid villumennum; ber kvedju frá ýmsum; endar bréfid med ósk fyrir sofnudinum og lofgjord til guds.

1. Eg fel ydur á hendur Febe, systur vora, hver ed er þjónustukvinna safnadarins í Kenkreis, 2. ad þér medtakid hana í drottni, svo

sem heilögum hæfir, og lidsinnid henni, í hverj-
um helzt hlut sem hún ydar vid þarf, því hún
hefir margra adstod verid, og líka mín. 3.
Heilsid Priskillu og Akvilas, mínum verkanaut-
um í drottni 4. (hver ed fyrir mitt líf hafa
sínum hálsi vogad), hverjum eg ekki einn má
þakkir gjalda, heldur og allir safnadir heidingj-
anna; 5. heilsid einninn þeim safnadi, sem er
í þeirra húsi; heilsid Epenetus, mínum elsku-
lega, hver ed er frumgródi Akkajn Kristi til
handa; 6. heilsid María, sem mikid hefir er-
vidad fyrir oss; 7. heilsid Andrónikus og Júni-
as, ættmonnum mínum og sambandingjum, hverj-
ir nafnkendir eru medal postulanna, og ádur en
eg urdu Krists menn; 8. heilsid Ampleas,
mínum elskulega í drottni; 9. heilsid Urbanus,
vorum verkanaut í Kristó, og Stakkys, mín-
um elskulega; 10. heilsid Apelles, sem er reynd-
ur gódur kristinn; 11. heilsid fólki Aristobúli;
heilsid Heródion, frænda mínum; heilsid þeim
af fólki Narkissi, sem eru drottins; 12. heils-
id Trýfenu og Trýfósu, sem hafa ervidad í
drottni; heilsid Persis, hinni elskulegu, hver
ed mikid hefir ervidad í drottni; 13. heilsid
Rúfus, einum útvalda í drottni, og módur hans

og minni; 14. heilsid Asynkrítus, Flegon, Hermas, Patróbas, Hermes og brædrunum, sem hjá þeim eru; 15. heilsid Filólógus og Júlías, Nereus og systur hans, og Olympu og öllum heilögum, sem med þeim eru. 16. Heilsizt innbyrdis med heilögum kossi; ydur heilsa Krists safnadir.

17. En eg áminni ydur, brædur, ad þér varid ydur á þeim, er valda sundurþykkju og hneyksli á móti þeim lærdómi, sem ydur hefir verid kendur, og ad þér sneidid ydur hjá þeim; 18. því ad þess háttar menn þjóna ekki drottni vorum Jesú Kristi, heldur sínum maga, og med blídmælum og fagurgala tæla þeir hjörtu meinlausra. 19. Af því ydar hlýdni er alkunnug ordin, þá gledst eg af ydur, en eg vil, ad þér séud vitrir til ens góda, en einfaldir til ens illa. 20. En gud fridarins mun sundur troda Satan undir ydar fætur. Nádin drottins Jesú Krists sé med ydur, amen.

21. Ydur heilsa: Tímóteus minn samþjón, Lúkíus og Jason og Sósipater, ættmenn minir. 22. Eg Tertius, sem bréfid hefi skrifad, heilsa ydur í drottni. 23. Ydur heilsar Ga-

jus, húsbóndi minn og heila safnadarins. Ydur heilsar Erastus, gjaldkeri borgarinnar, og Kvartus bródir.
24. Nádin drottins vors Jesú Krists sé med ydur öllum, amen.

25. En honum, sem máttugur er ydur ad styrkja eptir minu evangelió og Jesú Krists prédikun, eptir auglýsingu þess leyndardóms, sem um eilífdartima hefir í þögn legid,
26. en var opinberadur fyrir spámannlegar ritníngar, og nú eptir skipun eilífs guds til hlýdni trúarinnar medal allra heidíngja kunngjordur:
27. einum gudi sé, fyrir Jesúm Krist, dýrd um aldir, amen.

S. Páls fyrri pistill
til
Korintumanna.

---

1. Kapituli.

Páll óskar þeim kristnu i Korintu guds nádar; þakkar gudi fyrir, ad Krists lærdómur hafi fest rætur hjá þeim, og vonar, ad þekking hans og hlýdni vid hann muni fara vaxandi; lastar ósamlyndi þeirra; varar þá vid, ad láta sig af heimsins vitringum fleka frá Krists einfalda lærdómi, sem heiminum ad sønnu þyki heimskulegur, en innihaldi þó gudlegan visdóm og krapt; gud hafi ena litilmótlegu útvalid, svo menn verdi alt nád guds ad þakka.

1. Páll, kalladur, ad guds vilja, til ad vera postuli Jesú Krists, og bródir Sóstenes, 2. óskar nádar og fridar af gudi, vorum fødur, og drottni Jesú Kristi, guds søfnudi i Korintuborg, ydur, sem fyrir Jesúm Krist erud helgadir,

kalladir og heilagir, 3. ásamt öllum þeim, hvar
helzt sem þeir eru, sem ákalla nafn Jesú Krists,
vors og þeirra drottins.
4. Eg þakka gudi mínum jafnan ydar vegna
fyrir þá guds nád, sem ydur er gefin fyrir
Jesúm Krist; 5. því ad þér erud fyrir hann í
öllu audgadir í alls konar lærdómi og þekkingu,
6. med því lærdómur Krists er ordinn hjá yd-
ur rótfestur, 7. og þad svo, ad þér ekki erud
varhluta af nokkurri nádargjöf, og væntid opin-
berunar drottins vors Jesú Krists, 8. er og
mun styrkja ydur alt til enda, svo ad þér séud
óstraffanlegir á degi drottins vors Jesú Krists.
9. Trúr er sá gud, sem hefir kallad ydur til
samfélags síns sonar, drottins vors Jesú Krists.
10. Eg áminni ydur, brædur, í nafni drott-
ins Jesú Krists, ad þér séud allir á einu máli,
og ekki séu flokkadrættir ydar á milli, heldur
séud samlyndir og samdóma; 11. því mér er
sagt af heimilismönnum Klóe, brædur mínir,
ad deilur séu ydar á milli. 12. Eg meina
þetta, ad einn af ydur segir: eg er Páls; ann-
ar: eg er Apollós; þridji: eg er Kefasar;
fjórdi: eg er sjálfs Krists. 13. Er þá búid
ad skipta Kristi í sundur? Mun Páll hafa

verid krossfestur ydar vegna? Eda erud þér
skírdir í Páls nafni? 14. Gudi sé lof, ad eg
eingan ydar hefi skírt, nema Krispus og Kajus,
15. svo ad einginn geti sagt, ad eg hafi skírt
í minn nafni. 16. Eg skírdi líka Stefáns heim-
ilismenn; fleiri veit eg ekki til ad eg hafi skírt;
17. því ekki sendi Kristur mig til ad skíra, heldur
til ad kenna, ekki med ordspeki, svo ad lærdóm-
urinn um hinn krossfesta misti ekki krapt sinn.
18. Lærdómurinn um hinn krossfesta er þeim
heimska, er sælunnar missa, en oss, sem hólpn-
ir erum, gudlegur kraptur; 19. því skrifad er:
eg vil ad eingu gjøra spekinganna speki og ó-
nýta viturleik hinna vitru. 20. Hvar stendur
nú spekingurinn? hvar hinn loglærdi? hvar
þessarar aldar vitringar? Hefir gud ekki gjørt
speki þessa heims ad heimsku? 21. Því þar ed
heimurinn med sinni guds-speki ekki þekti gud
af spekinni, þá þóknadist gudi ad gjøra þá med
einfaldlegri kenningu hólpna, er henni vildu
trúa. 22. Med því Gydingar krefja tákna og
Grískir leita ad speki, en vér bodum Krist þann
hinn krossfesta; 23. svo er Gydingum vor kenn-
ing til ásteytingar, en heidingjum sýnist hún
vera heimska. 24. Þeim þar á mót, sem kall-

adir eru, bædi Gydingum og Grikkjum, prédik-
um vér Krist, krapt guds og speki; 25. því
það fávíslega guds er monnum vitrara, og það
veika guds monnum kroptugra.

26. Litid til ydar kollunar, brædur minir,
margir ydar eru ekki, eptir manna áliti, spek-
ingar, ekki margir voldugir, ekki margir stór-
ættadir; heldur hefir gud útvalid þá fávísu
heimsins, 27. svo hinum vitru gjordist kinn-
rodi, og þá ena litilmótlegu hefir gud útvalid
sér, svo ad þeim voldugu gjordist kinnrodi; 28.
þá ena ógofugu í heiminum og fyrirlitnu hefir
gud útvalid, og þá, sem ekkert þókti i varid, til
þess ad gjora ekkert úr þeim, sem nokkud þókti
i varid, 29. svo ad eingum skuli hrósa sér fyr-
ir gudi. 30. Honum er það ad þakka, ad þér
erud komnir í samfélag vid Jesúm Krist, sem
oss er ordinn speki frá gudi til réttlætis, helg-
unar og endurlausnar; 31. því skrifad er: sá
sem hrósar sér, hann hrósi sér af gudi.

2. Kapituli.

Páll forsvarar kristnibod sitt; segist málsnildarlaust hafa kent krossins lærdóm, svo hans kraptur tilskrifist lærdóminum einum, sem innihaldi þvilíkan visdóm, sem

Heimsins vitringum hafi verid of hár, nema þeir upplýstust af lærdóminum sjálfum.

1. Og þegar eg kom til ydar, brædur, og bodadi ydur vitnisburdinn guds, kom eg med einga frammúrskarandi ordsnilld edur speki; 2. því eg ásetti mér ad láta ekki á því bera, ad eg vissi annad en lærdóminn um Jesúm Krist og hann krossfestan. 3. Med litillæti og ótta og mikilli hrædslu var eg med ydur. 4. Minn lærdómur og kenning var inni falin, ekki í fortølum spaklegrar málsnildar, heldur í auglýsingu anda og kraptar, 5. svo ydar trú væri ekki bygd á mannlegri speki, heldur á guds krapti.

6. Vér tølum ad sønnu speki medal þeirra fullkomnu, en þó ekki speki þessarar aldar, edur þessarar aldar høfdingja, úr hverjum litid mun verda, 7. heldur kennum vér speki guds leyndarráds, er ádur var hulin, hverja gud hafdi frá eilífd fyrirhugad oss til dýrdar. 8. Af þessari speki vissi einginn þessarar aldar høfdingja, því ef þeir hefdu þekt hana, hefdu þeir ekki krossfest drottinn dýrdarinnar, 9. heldur, eins og skrifad stendur: auga hefir ekki séd, ekki eyra heyrt og í einkis huga komid, hvad gud hefir þeim fyrirbúid, sem hann elska. 10.

En oss hefir guð opinberað hana fyrir sinn anda, því andinn rannsakar alt, og guðs leyndar-ráð. 11. Hver veit, hvað í manninum býr, nema mannsins andi, sem í honum er; svo veit einginn, hvað í guði býr, nema guðs andi. 12. Vér höfum ekki meðtekið heimsins anda, heldur þann anda, sem frá guði er, svo vér þekkjum þá náð, sem hann hefir oss veitta. 13. Þetta kennum vér, ekki með orðum, sem mannleg speki hefir oss kent, heldur með orðum, er andinn hefir méðdeilt oss, og útlistum það andlega með andlegum orðum fyrir andlega sinnuðum. 14. En holdlega sinnaður skilur ekki það andlega, það er heimska fyrir honum, og hann getur ekki skilið það, því það hlýtur andlega að dæmast. 15. En hinn andlega sinnaði dæmir um alt, en verður af eingum dæmdur; 16. „því hver hefir þekt drottins sinni, að hann geti frætt hann"? En vér höfum Krists sinni.

3. Kapituli.

Postulinn sýnir, að Korintumenn hafi einga orsök til að stæra sig af, hvað vel kristnir þeir séu. Flokkadráttur þeirra á milli lýsir því, og að þeir byggja um of

upp á manna lærdóm, sem þó eru ekki annad en guds þjónar: því ad Kristur er grundvöllurinn, sem hver kennari á ad byggja ofan á, sem hann hefir vit til; en ekki er sama, hvernig ofan á er bygt, og hættulegt, ad reida sig á annara manna vit, ad menn ekki spilli guds musteri.

1. Sannlega gat eg ekki talad vid ydur,
brædur minir, svo sem andlega, heldur svo sem
holdlega, svo sem born í Krists trúar þekkingu.
2. Eg gaf ydur mjólk, en ekki mat, því þér
þoldud hann ekki; já, þér þolid hann ekki enn,
því enn þá erud þér holdlegir; 3. metningur,
deilur og tvidrægni eru á medal ydar. Erud
þér þá ekki holdlegir og hegdid ydur eptir al-
mennings sid? 4. Þegar einn segir: eg er Páls;
en annar: eg er Apollós, erud þér þá ekki
holdlegir? 5. Því hvad er Páll, hvad er
Apolló, annad en þjónar, sem hafa leidt ydur
til kristni, hver eptir því sem drottinn hefir
veitt hverjum fyrir sig? 6. Eg plantadi, Apolló
vökvadi, en gud hefir gefid frjófgunina; 7. svo
ad ekki er sá mikill, sem gródursetur edur vökv-
ar, heldur gud, sem frjófgunina gefur. 8. Sá,
sem plantar, og sá, sem vökvar, eru eitt, og
hver þeirra mun fá þau laun, sem hann vinn-
ur til. 9. Vér erum guds þjónar, þér erud

guds akur, guds hús. 10. Sem skynsamur
byggingarmeistari hefi eg grundvollinn lagt,
eptir þeirri náð, sem mér er af gudi gefin, en
annar hefir bygt ofan á; hver einn hafi gát á,
hverninn hann gjørir það. 11. Einginn getur
annan grundvoll lagt en þann, sem lagður er,
sem er Jesús Kristur. 12. Byggi menn ofan
á þenna grundvoll gull, silfur, dýrmæta steina,
tré, hey, hálm, 13. þá mun verda opinbert,
hvílíkt hvers eins verk er, tíðin mun gjøra það
augljóst, eldurinn mun opinbera það, hann mun
prófa, hvílíkt hvers eins verk er. 14. Ef það
stendur, sem madur hefir ofan á bygt, mun
hann fá laun; 15. en brenni það upp, bíður
hann þar af skada, sjálfur mun hann komast af,
en þó líka sem úr eldi. 16. Vitið þér ekki, að
þér erud guds musteri, og að guds andi býr í
ydur? 17. Hver sem skemmir guds musteri,
þann mun gud straffa, því að guds musteri er
heilagt, og þetta musteri erud þér. 18. Eing-
inn dragi sig sjálfan á tálar; ef nokkur á medal
ydar þykist vera vitringur á þessari old, hann
verdi fávís, svo hann verdi vís; 19. því speki
þessa heims er heimska hjá gudi; því svo stend-
ur skrifað: hann grípur þá vitru í þeirra slægd;

20. og á ødrum stad: drottinn þekkir hugsanir
hinna vitru, ad þær eru hégómlegar. 21.
Einginn stæri sig því af mønnum, 22. því alt
er ydvart, hvort heldur þad er Páll edur A-
polló, edur Kefas, edur heimur, edur líf, edur
dandi, þad yfirstandandi edur tilkomandi. 23.
Alt er ydvart; þér erud Krists, en Kristur er
guds.

4. Kapituli.

Kennarar eru guds rádsmenn, sem eiga honum reikning ad standa, en ekki hverjum, sem lastar þá. Páll straffar þá, sem vilja rýra hans postula-embætti og taka sjálfhælna kennara fram yfir hann; áminnir, ad breyta eptir sér og fordast hroka.

1. Hver einn álíti oss, sem Krists þjóna
og umbodsmenn guds leyndardóma. 2. En þad
krefst af sérhverjum umbodsmanni, ad hann sé
trúr. 3. Þad er mér fyrir minstu, hvern dóm
þér edur adrir leggja á mig; eg dæmi mig ekki
sjálfur. 4. Einkis íls er eg mér ad sønnu med-
vitandi; þó vil eg ekki þar fyrir segja mig sýkn-
saka; drottinn er sá, sem dæmir mig. 5. Dæm-
id því ekki fyri tímann, fyrri en drottinn kem-
ur, sem í ljós mun leida þad í myrkrum var
hulid, og opinberar gjøra hjartnanna hugsanir,

og þá mun sérhver fá sín laun af gudi. 6.
Þetta heimfæri eg ydar vegna upp á mig og
Apolló, ad þér af okkur getid lært ad hugsa
ekki hærra, en skrifad er, ad einginn stæri sig af
nokkrum manni gegn ødrum.

7. Hver hefir gefid þér yfirburdi yfir adra?
Edur hvad hefir þú, þad þú ekki hafir þegid?
En ef ad þú hefir þegid þad, því hrósar þú
þér þá, eins og þú hefdir þad ekki þegid? 8.
Þér erud þá þegar mettir ordnir, þér erud
ordnir audugir, þér rikid án mín. Eg vildi,
ad svo væri, því þá gæti eg rikt med ydur. 9.
Mér sýnist, sem gud láti oss postulana vera
audvirdilegasta allra manna, svo sem ætlada til
danda, því vér erum ordnir skodunarspil heim-
inum, einglum og mønnum. 10. Vér høldumst
heimskir vegna Krists, en þér vel fródir í Krists
(trú), vér veikir, þér styrkvir, þér erud virtir,
vér vanvirtir. 11. Alt til þessarar stundar
lidum vér húngur, þorsta, klædleysi og høgg,
og høfum eingan samastad. 12. Vér vinnum
med vorum eigin høndum; þá oss er óskad ils,
óskum vér góds; þá vér erum ofsóktir, umber-
um vér þad. 13. Þá vér erum lastadir, á-
minnum vér. Vér erum ordnir eins og sorp

veraldar og afhrak allra alt til þessa tíma. 14.
Þetta skrifa eg ekki til ad gjora ydur kinnroda,
heldur áminni eg ydur, svo sem elskuleg born;
15. þvi þótt þér hafid ótal lærimeistara i
kristilegri trú, þá hafid þér samt ekki marga
fedur, þvi eg hefi getid ydur til kristilegrar
trúar med minni kenningu. 16. Eg bid ydur
því: breytid eptir mér. 17. Þess vegna sendi
eg til ydar Tímóteum, minn elskulegan son og
trúan i drottins þjónustu; hann mun segja ydur, hvernig eg rek Krists erindi allstadar, þar
sem eg kenni kristni. 18. En nokkrir eru
ordnir hródugir yfir því, ad eg aldrei muni
koma til ydar; 19. en eg mun brádum koma
til ydar, ef drottinn vill, og þá mun eg reyna,
ekki ord sjálfbyrginganna, heldur krapt; 20.
því guds ríki er ekki fólgid i ordum, heldur
krapti. 21. Hvad viljid þér? A eg ad koma
til ydar med vendi, edur med kærleika og i hógværum anda?

5. Kapituli.

Postulinn varar vid lausleti og frillulifnadi.

1. Alræmt er, ad lauslæti sé hjá ydur
drottnandi, og þvilikt lauslæti, ad ekki eru dæmi

til slíks medal heidinna, ad nokkur skal halda
vid fødur síns eiginkonu. 2. Og þó erud þér
upphrokadir, og látid ydur ekki miklu heldur
vera ant um þad, ad sá, sem þetta verk hefir
drýgt, rekist burt frá ydur. 3. Eg fyrir mitt
leyti, þótt eg sé fráverandi ad líkamanum til,
samt nálægur í huga, 4. hefi í nafni drottins
vors Jesú Krists og eptir þeim myndugleika,
sem hann hefir mér gefid, svo sem nálægur úr-
skurdad (ad ykkur samankølludum ásamt mínum
anda), 5. ad gefa þann, er þvílíkt hefir drýgt,
í Satans vald til deydingar holdinu, svo sálin
mætti hólpin verda á degi drottins vors Jesú
Krists. 6. Ekki er ydar stærilæti fallegt. Vit-
id þér ekki, ad lítid súrdeig getur sýrt alt deig-
id? 7. Takid burt hid gamla súrdeigid, svo ad
þér framvegis getid verid nýtt deig, eins og
þér nú erud ósýrdir; því vort páskalamb er og
vor vegna slátrad, nefnilega Kristur. 8. Hold-
um því hátíd, ekki med hinu gamla súrdeiginu,
edur med súrdeigi vonzkunnar og prettvísinn-
ar, heldur med ósýrdu braudi hreinskilninnar
og sannleikans. 9. Eg skrifadi ydur í bréfi mínu,
ad þér skyldud ekki hafa afskipti af frillulífis-
mønnum; 10. en eg meinti aldúngis ekki til

frillulífismanna út um heiminn, edur til á-
sælinna, ránsmanna, edur skurdgoda-dýrkara
þar, þvi þá yrdud þér ad fara út úr heimin-
um. 11. En nú skrifa eg ydur, ad þér skulud
ekki samlaga ydur þeim bródur, sem er frillu-
lífismadur, edur ásælinn, edur skurdgoda-
dýrkari, edur ordhákur, edur drykkjumadur, ed-
ur ránsmadur; med þvilíkum skulud þér ekki
hafa mötuneyti. 12. Þvi hvad kemur þad mér
vid, ad dæma um þá, sem fyrir utan söfnudinn
eru? Þvi dæmid þér ekki þá, sem í söfnudin-
um eru? En hina, sem fyrir utan hann eru,
mun gud dæma. Rekid þann vonda burt frá
ydur.

6. Kapituli.

Lastar, ad klögumál kristinna á milli séu borin undir heidna dómendur, og yfir höfud, ad lestir skuli vid gángast medal kristinna. Straffar þá, sem taka lauslæti í forsvar.

1. Hver ydar getur feingid þad af sér, ef
hann hefur mál ödrum á móti, ad láta þad
koma undir dóm heidinna, en ekki heldur undir
dóm heilagra? 2. Edur vitid þér ekki, ad þeir
heilögu munu heiminn dæma? En ef heimur-

inn verdur af ydur dæmdur, erud þér þá ó-
verdugir ad dæma í minstu málum? 3. Vitid
þér ekki, ad vér munum einglana dæma, því
þá ekki þad tímanlega? 4. Ef ad þér hafid mál
um þad tímanlega, þá setjid þér þá til dómara,
sem í fyrirlitníngu eru í söfnudinum. 5. Þetta
segi eg ydur til blygdunar. Er þá ekki einn
einasti svo vitur á medal ydar, ad hann geti
skorid úr málum milli brædra sinna, 6. heldur
geingur bródir í rétt á móti bródur og þad
fyrir dómstóli vantrúadra? 7. Yfir höfud ad
tala er þad ydur til smánar, ad þér hafid laga-
deilur hver vid annan. 8. Því lídid þér ekki
heldur órétt, og því látid þér ekki heldur á-
sælast ydur? En þér gjörid sjálfir órétt og
ásælizt adra, og þad ydar brædur. 9. Vitid þér
ekki, ad óréttvísir munu ekki guds ríki erfa?
Dragid ydur ekki sjálfa á tálar; hvorki frillu-
lífismenn, né skurdgoda-dýrkarar, né hórdóms-
menn, né mannbleydur, edur þeir, sem leggjast
med karlmönnum, 10. né þjófar, né ásælnir,
né drykkjumenn, né ordhákar, né ránsmenn,
munu guds ríki erfa. 11. Þvílíkir voru nökkr-
ir af ydur ádur, en nú erud þér þvegnir,

helgadir og réttlættir fyrir Jesúm Krist og
guds vors anda.
12. Alt er mér leyfilegt, en alt er samt
ekki þénanlegt. Alt er mér leyfilegt, en eg má
ekki láta nokkurn hlut fá vald yfir mér. 13.
Fædan er fyrir magann, og maginn fyrir fæd-
una, en gud mun gjøra enda á, bædi henni og
honum. 14. En líkaminn er ekki (gefinn) til
frillulífis, heldur drottni til þjónustu, og drott-
inn er fyrir líkamann; því gud, sem uppvakti
drottinn, mun og uppvekja oss fyrir krapt sinn.
15. Vitid þér ekki, ad ydar líkamir eru Krists
limir? Skyldi eg taka Krists limi og gjøra
þá ad limum skækunnar? Fjærri sé því. 16.
Edur vitid þér ekki, ad sá, sem samlagar sig
skækunni, er einn líkami med henni? Því þau
tvø munu verda einn líkami, segir ritníngin. 17.
En sá, sem samlagar sig drottni, er einn andi
med honum. 18. Fordizt frillulífnad; sérhver
ønnur synd, sem madurinn drýgir, er líkaman-
um óvidkomandi: en sá, sem saurlífi drýgir,
syndgar á móti sínum eigin líkama. 19.
Edur vitid þér ekki, ad ydar líkami er musteri
þess heilaga anda, sem í ydur býr, hvern þér
hafid frá gudi, og ad þér erud ekki ydar eigin

herrar; 20. því fyrir verd erud þér keyptir; vegsamid því gud med ydar líkama.

7. Kapituli.

Hvernig hjón skuli hegda sér hvort vid annad. Rádur meyum og ekkjum ad lifa ógiptum. Bannar hjónaskilnad. Hver lifi í því standi, sem hann er kalladur. Orsakir, hvar fyrir ógipt stand sé betra.

1. Hvad þad áhrærir, er þér skrifudud mér um, þá er þad gott, ad vera ekki vid konu kendur; 2. en fyrir frillulífis sakir, þá haldi hver vid sína eiginkonu, og hver kona vid sinn eiginmann. 3. Madurinn gæti sinnar skyldu vid konuna, og sömuleidis konan vid manninn. 4. Konan hefir ekki vald yfir sínum eigin líkama, heldur madurinn; sömuleidis hefir madurinn ekki vald yfir sínum líkama, heldur konan. 5. Hvorugt haldi sig frá ødru, nema þad skyldi vera eptir samkomulagi um tíma, svo þér getid stundad ydar bænahald; en takid sídan saman aptur, svo ad Satan ekki freisti ydar vegna ydar bindindisleysis. 6. Þetta segi eg af vorkunsemi, en býd þad ekki; 7. því eg vildi, ad allir væru eins og eg, en hver hefir sína gáfu af gudi, einn þessa, annar hina.

8. Ogiptum og ekkjum segi eg, ad þeim er
betra, ad vera eins og eg er; 9. en vanti þær
bindindi, þá giptist þær; því betra er ad gipt-
ast, en brenna (af losta).

10. Þeim giptu skipa eg, þó ekki eg, heldur
drottinn, ad konan skuli ekki skilja vid mann
sinn; 11. en ef hún er skilin vid hann, þá sé
hún ógipt, ellegar taki aptur saman vid mann-
inn; ekki heldur skilji madurinn vid konuna. 12.
Hinum ødrum býd eg, ekki drottinn, ad ef nokk-
ur bródir á vantrúada konu, og hún vill búa
saman vid hann, þá skilji hann sig ekki vid hana;
13. og ef kona nokkur á vantrúadan mann, og
hann vill búa saman vid hana, þá skilji hún
ekki vid hann. 14. Sá vantrúadi madur helg-
ast af konunni, og hin vantrúada kona helgast
af manninum, annars væru børn ydar vanhei-
løg, en nú eru þau heiløg. 15. En ef ad hinn
vantrúadi vill skilja vid konuna, þá gjøri hann
þad; því, þegar svo á stendur, þá er einginn
bródir eda systir þrælbundin, en gud hefir kall-
ad oss til fridar. 16. Hvad veiztú, kona, nema
þú getir gjørt manninn hólpinn? Edur hvad
veiztú, madur, nema þú getir hólpna gjørt kon-
una? Þad veiztu ekki. 17. Sérhver veri í því

ástandi, sem drottinn hefir úthlutad honum, sér-
hver eins og hann var, þá gud kalladi hann;
svo býd eg í øllum søfnudum.
18. Ef hann var
umskorinn, þegar hann var kalladur, þá dragi
hann ekki yfirhúdina yfir aptur; ef hann þá
var óumskorinn, láti hann sig ekki umskera.
19.
Umskurnin er ekkert, og yfirhúdin ekkert, held-
ur vardveizla guds bodorda.
20. Sérhver veri
í þeirri stétt, sem hann var í, þegar hann var
kalladur.
21. Hafir þú verid þræll', þá þú
varst kalladur, láttu þig einu gilda; en ef þú
getur frjáls ordid, þá vel þad heldur.
22.
Sá, sem var þræll, þá hann var kalladur, er
drottins frelsingi; sá, sem þá var frjáls, er
Krists þræll.
23. Þér erud dýru verdi keypt-
ir, verid ekki manna þrælar.
24. Gódir bræd-
ur, sérhver þjóni gudi í þeirri stétt, sem hann
er í kalladur.
25. En um meyar hefi eg ekk-
ert bodord af drottni, en segi mína meiningu,
svo sem sá, er þá miskun hefir ødlazt af gudi,
ad vera trúr.
26. Þad er þá mín meining, ad
þad sé manninum þénanlegt vegna yfirstandandi
neydar, ad vera ógiptur;
27. sértú vid konu
bundinn, þá leita ekki skilnadar, en sért þú konu-
laus, þá leita ekki kvonfángs.
28. En þótt þú

giptist, syndgar þú ekki, og þó að mey giptist, syndgar hún ekki; en þvílíkir munu í líkamlega þreingingu komast, en eg vil hlífa ydur vid henni. 29. Því þad segi eg ydur, brædur, ad skamt muni þess ad bída, ad þeir, sem konur hafa, verdi sem þeir einga hefdu; 30. þeir, sem gráta, eins og þeir, sem ekki gráta; þeir, sem gledjast, eins og þeir, sem af eingu hafa ad gledjast; þeir, sem kaupa, eins og þeir, sem ekkert eiga; 31. þeir, sem njóta heimsins gæda, eins og þeir, sem ekki hafa þeim ad fagna; því fegurd veraldar munu hverfa. 32. En eg óska, ad þér séud áhyggjulausir. Hinn ókvænti hyggur ad drottins vilja, hvernig hann megi drottni þóknast; 33. en hinn, sem kvæntur er, ber áhyggju fyrir því veraldlega, hvernig hann megi konunni þóknast. 34. Þad er og mismunur á konu og ógiptri stúlku: sú hin ógipta hugsar um þad, sem drottni vidkemur, ad hún sé heilög bædi á sálu og líkama; en sú gipta hugsar um þad veraldlega, hvernig hún geti manninum þóknazt. 35. Þetta segi eg ydur sjálfum til góds, en ekki til ad leggja fyrir ydur fótakefli, heldur svo ad þér í sidsemi, stödugleika og hindrunarlaust getid tilheyrt drottni.

36. En ef einhver þykist hafa vansa af því, ad mey hans ekki giptist í tíma, og hjá því verdi ekki komizt, þá gjöri hann, sem honum líkar, hann syndgar ekki; giptist þau. 37. En sá, sem stendur stödugur í sínum ásetníngi, og eingin naudsyn þreingir til, heldur er sjálfrádur, ad gjöra þad hann vill, og hefir ásett sér ad geyma mey sína, hann gjörir vel. 38. Þar fyrir gjörir sá vel, sem giptir hana; en sá, sem ekki giptir hana, gjörir enn betur. 39. Konan er bundin, medan ektamadur hennar lifir; en þegar hann er dáinn, er henni frjálst, ad giptast hverjum hún vill, einúngis ad hann sé kristinn. 40. En betur er sú farin, sem ekki giptir sig, eptir minni meiníngu, og þykist eg líka hafa guds anda.

8. Kapituli.

Einginn láti þekkíngu sína verda ödrum til ásteytíngar. Skurdgod eru ad sönnu ekkert, en þó má ekki eta skurdgoda fórnir, svo hinn veiktrúadi ekki hneykslist.

1. Hvad þad kjöt áhrærir, sem skurdgodum er fórnfært, vitum vér, ad allir höfum vér þekkíngu (þekkíngin gjörir mann stærilátan, en kærleikurinn uppbyggir; 2. svo ef nokkur þykist mik-

ill af þekkingu sinni, hann þekkir ekkert, eins og þekkja ber; 3. en sá, sem elskar guð, hann þekkir guð). 4. Hvað áhrærir nautn þess, sem skurðgoðum hefir fórnfært verið, þá vitum vér, að skurðgoð er ekkert, og einginn guð til, utan sá eini. 5. Því jafnvel þó guðir séu kallaðir, svo vel á himni sem á jørðu (eins og sagt er: margir eru guðir og margir drottnar), 6. þá høfum vér ekki nema einn guð føðurinn, frá hverjum alt er, og vér honum (til dýrðar), og einn drottinn Jesúm Krist, fyrir hvern alt er, vér einnig. 7. En allir hafa ekki þessa þekkingu, heldur eta sumir það enn nú, af skurðgoða trú, sem skurðgoða fórn, og saurgast svo þeirra samvizka, sem veik er. 8. Fæðan mælir ekki fram með oss hjá guði, því vér erum hvorki betri, þótt vér etum, né verri, þótt vér ekki etum. 9. En gætið þess, að yðar frjálsræði í þessu verði ekki hinum fáfróðari ásteytingarefni; 10. því sæi einhver breyskur þig, sem upplýstur ert, sitja til borðs í skurðgoða hofi, mundi ekki samvizka þess, sem veikur er, stælast svo, að hann æti skurðgoða fórnir? 11. Þannig spillir þú með þinni upplýsingu velferð þins breyska bróðurs, fyrir hvern Kristur

er dáinn. 12. Þegar þér þannig syngdid móti
ydar brædrum og meidid þeirra reikandi sam-
vizku, þá syndgid þér á móti Kristi. 13. Þess
vegna, ef eg med nautninni hneyksla minn bród-
ur, skal eg aldrei ad eilifu kjøt eta, svo eg ekki
hneyksli hann.

9. Kapituli.

Postulinn sýnir, ad hann hafi rétt til, ad lifa upp á kostnad safnadanna; en eins i þessu, sem fleiru, takmarki hann frelsi sitt, til þess ad geta áunnid sem flesta. Hvetur til, ad menn, ad hans dæmi, skuli med stridi og bindindi gjøra sig verduga þeirra launa, er sannkristnum þar fyrir eru heitin.

1. Er eg ekki frjáls madur? Er eg ekki
postuli? Hefi eg ekki séd Jesúm Krist drott-
inn vorn? Erud þér ekki ávortur míns ervid-
is i drottins þjónustu? 2. Þó eg sé ekki annara,
þá er eg samt vissulega ydar postuli; þvi ad
þér erud innsigli míns postula-embættis i drott-
ins þjónustu; 3. þetta er mitt forsvar gegn
þeim, sem hnidra mér. 4. Hofum vér ekki rétt
til, ad eta og drekka? 5. Er oss ekki leyfilegt,
ad hafa med oss kristna konu, eins og hinum
postulunum, brædrum drottins, og Kefasi? 6.

Skyldum vid Barnabas einir ekki hafa leyfi til,
ad vera fríir frá vinnu? 7. Hver fer nokkru
sinni í stríd upp á eigin kostnad? Hver plant-
ar víngard, og neytir ekki af hans ávexti? Ed-
ur hver vaktar hjørd, og neytir ekki af mjólk
hjardarinnar? 8. Tek eg hér dæmi af háttum
manna? Segir ekki løgmálid hid sama? 9.
Því í Mósis løgmáli stendur skrifad: mýldu
ekki nautid, sem þreskir. Mun gud bera um-
hyggju fyrir nautunum? 10. Vissulega segir
hann þad vor vegna; því vor vegna er þad
ritad, ad sá sem plægir, á ad plægja í von-
inni, og sá sem þreskir, verda hluttakandi þess,
sem hann vonar. 11. Ef vér høfum sád nid-
ur hjá ydur því andlega, er þad þá of mikid,
þó vér uppskerum hjá ydur þad líkamlega? 12.
Ef adrir hafa þetta vald yfir ydur, hversu
framar þá ekki vér? En vér høfum ekki hag-
nýtt oss þad, heldur umberum vér alt, svo ad
vér gjørum lærdómi Krists einga hindrun. 13.
Vitid þér ekki, ad þeir, sem ad fórnfæring-
unum þjóna, eta af fórninni, og þeir, sem alt-
arinu þjóna, taka hlut med því? 14. Eins hefir
og drottinn tilskipad, ad þeir, sem nádarlærdóm-
inn boda, skuli lifa af því. 15. En eg hefi ekki

nýtt mér neitt af þessu. Eg skrifa þetta ekki heldur til þess, ad svo skuli vera gjørt vid mig, því mér er betra ad deya, en ad nokkur ónýti þetta hrós. 16. Þó ad eg bodi nádarlærdóminn, er þad ekkert hrós fyrir mig, því eg á ad gjøra þad. Vei mér, ef eg gjøri þad ekki. 17. Ef eg gjøri þad fúslega, fæ eg laun; en gjøri eg þad med naudúng, er mér þó þetta embætti á hendur falid. 18. Hver eru þá mín laun? Ad eg skuli flytja nádarbodskap Krists kauplaust og nýta mér ekki þad leyfi, sem bodan nádarlærdómsins gefur mér. 19. Því þó ad eg sé eingum manni undirgefinn, hefi eg samt gjørt mig sjálfan ad hvers manns þjóni, svo eg áynni þess fleiri. 20. A medal Gydinga hefi eg verid Gydingur, svo eg áynni Gydinga; hjá þeim, sem undir løgmálinu eru, hefi eg verid eins og undir løgmálinu, þó eg sé ekki undir því, til þess eg áynni þá, sem undir løgmálinu eru. 21. Hjá þeim løgmálslausu, sem løgmálslaus (ekki samt løgmálslaus fyrir gudi, heldur løgbundinn Kristi), svo eg áynni þá løgmálslausu. 22. Medal hinna óstyrku hegdadi eg mér sem óstyrkur, svo eg áynni þá. Eg hefi verid øllum alt, ad eg med øllu móti gæti frelsad nokkra. 23. Þetta

gjöri eg vegna náðarboðskaparins, svo eg verði
hluttakandi í hans' gæðum.

24. Þér vitið, að þeir, sem á skeiðvellinum
hlaupa, hlaupa að sönnu allir, en ekki fær samt
nema einn hnossið. Hlaupið þannig, að þér
öðlizt það. 25. En hver, sem fer í kappleik,
leggur hart á sig; þeir, til að vinna forgeingi-
lega kórónu, en vér, óforgeingilega. 26. Þess
vegna hleyp eg ekki svo sem upp á óvissu, berst
ekki sem sá, er í vindinn slær; 27. heldur tem
eg minn líkama og þjái hann, svo að eg, sem
kenni öðrum, verði ekki sjálfur rækur.

10. Kapituli.

Ströffunarlærdómar guðs yfir Gyðingum eiga að þéna öðrum til aðvörunar. Kristnum sæmir ekki, að sitja að blótveizlum; eiga jafnvel að halda sér frá leyfilegum hlutum, t. a. m. leifum skurðgoða fórna, til þess að hneyksla ekki aðra.

1. Eg vil ekki dylja fyrir yður, bræður, að
feður vorir voru allir undir skýinu, og að þeir
allir fóru yfir um hafið, 2. voru til fylgdar
við Móses, allir skírðir í skýinu og hafinu,
3. neyttu allir þeirrar sömu andlegu fæðu, og
drukku allir sama andlega drykk; 4. því þeir

drukku af þeirri andlegu hellu, sem þeim fylgdi;
en þessi hella var Kristur. 5. Samt voru
fæstir af þeim gudi þóknanlegir; þess vegna
féllu þeir í eydimørkinni.. 6. Þetta er sked
oss til vidvørunar, svo ad vér girnumst ekki hid
vonda, eins og þeir girntust. 7. Verid ekki
skurdgoda-dýrkarar, eins og nokkrir af þeim
voru; því skrifad er: þeir settust nidur ad eta
og drekka, og stódu upp til leika. 8. Hórizt
ekki, eins og nokkrir þeirra; þar fyrir dóu 23
þúsundir á einum degi. 9. Freistid ekki held-
ur Krists, eins og sumir af þeim gjørdu, og
fyrirfórust af høggormabiti. 10. Møglid ekki,
eins og nokkrir þeirra møgludu, hverjum og
fordjarfarinn fyrirfór. 11. Alt þetta kom yfir
þá þeim til bendíngar, og er ritad oss til vid-
vørunar, yfir hverja endir aldanna er kominn.
12. Sá, sem þykist standa, gæti ad sér, ad hann
ekki falli. 13. Þér hafid ekki reynt nema mann-
lega freistni; en gud er trúr, er ekki mun láta ydur
rata í freistni fram yfir megn, heldur gjøra þann
endir þar á, ad þér getid stadizt hana.

14. Fordizt þar fyrir skurdgodadýrkun, mín-
ir elskanlegir. 15. Eg tala til ydar, svo sem
hygginna manna; rannsakid þér ord mín. 16.

Sá blessunar-kaleikur, hvern vér blessum, er hann ekki hluttekning Krists blóðs? Og brauðið, sem vér brjótum, er það ekki hluttekning Krists líkama? 17. Fyrst það er eitt brauð, svo erum vér allir einn líkami; því vér erum allir hluttakandi í þessu eina brauði. 18. Lítið til þeirra, sem Gyðingar eru eptir holdinu; koma þeir, sem fórnirnar eta, ekki í samfélag við altarið? 19. Hvað segi eg? að skurðgoð sé nokkuð? eður það, sem því er offrað, nokkuð? 20. En því sem heiðingjarnir fórnfæra, því fórnfæra þeir samt djöflum, en ekki guði; en eg vil ekki, að þér hafið samnautu með djöflunum. 21. Ekki getið þér undir eins verið hans borðgestir og þeirra. 22. Eður skulum vér reita drottinn til reiði? Munum vér vera máttugri, en hann?

23. Alt er leyfilegt; en alt gagnar samt ekki. Alt er leyfilegt; en alt gagnar samt ekki til uppbyggingar. 24. Einginn leiti síns gagns, heldur annara. 25. Etið alt það, sem á torginu selst, og spyrjið ekkert um það, fyrir samvizkunnar sakir; 26. því drottni tilheyrir jörðin, og alt, sem á henni er. 27. Ef einhver, sem ekki er kristinn, býður yður, og þér viljið fara,

þá etid alt, sem fyrir ydur verdur sett, og
rannsakid þad ekki, fyrir samvizkunnar sakir.
28. En ef einhver segir til ydar: þetta eru
skurdgodafórnir, þá etid ekki, fyrir þess manns
sakir, sem advaradi ydur, og samvizkunnar
vegna. 29. Eg segi, samvizkunnar vegna, ekki
ydar eigin, heldur hins; því hvar fyrir skal
mitt frelsi dæmast eptir annars manns sam-
vizku? 30. Ef eg neyti fædunnar med þakk-
læti, því er mér hallmælt fyrir þad, er eg gjøri
gudi þakkir fyrir? 31. Hvort heldur þér et-
id, edur drekkid, edur hvad helzt þér gjørid,
gjørid þad alt gudi til dýrdar. 32. Gefid eing-
um, hvorki Gydingi né Grikkja, né guds sofn-
udi, nokkra orsøk til ásteytingar, 33. líka sem
eg leitast vid, ad þóknast øllum i øllu, og leita
ekki míns hagnadar, heldur margra, svo ad þeir
hólpnir verdi. Kap. 11, 1. Breytid eptir mér,
eins og eg breyti eptir Kristi.

11. Kapituli.

Lastar, ad menn viki frá vidtekinni venju vid útvortis gudsdýrkun. Áminnir, ad sýna bródurlegan kærleika vid kvoldmáltídina og fordast manngreinar-álit og alla ósæmilega hegdun, svo menn gjøri sig ekki straffs seka.

2. Þad er hrósvert, brædur, ad þér

minnist mín í öllu, og haldið þær reglugjörðir,
sem eg hefi tilsett. 3. En vitið það, að Krist-
ur er hvers karlmanns höfuð, en karlmaðurinn
konunnar höfuð, en guð Krists höfuð. 4. Hver
sá karlmaður, sem biður eður spáir með höf-
uðfati á höfði, óvirðir sitt höfuð. 5. En hver
kona þar á móti, sem biður eður spáir með beru
höfði, óvirðir höfuð sitt, því það er, eins og
höfuðhár hennar væri burt rakað. 6. Ef konan
vill ekki hylja sig, þá láti hún afraka sitt höf-
uðhár; en ef það er konu vansi, að klippast
eður rakast, þá hylji hún höfuð sitt. 7. Karl-
maðurinn á ekki að hylja höfuðið, því hann er
ímynd og geisli guðs dýrðar, en konan er þar
á mót geisli mannsins dýrðar. 8. Maðurinn er
ekki af konunni, heldur konan af manninum; 9. ekki
er heldur maðurinn skapaður vegna konunn-
ar, heldur konan vegna mannsins. 10. Þess
vegna ber konunni að bera lotningarmerki á höfði
sér, sakir einglanna. 11. Samt er hvorki mað-
urinn án konunnar, né konan án mannsins, ept-
ir drottins tilætlun. 12. Því eins og konan
er af manninum, svo er og maðurinn af kon-
unni; en alt er af guði. 13. Hugsið eptir
með sjálfum yður, hvort það sómir konu,

ad biðja til guðs berhöfðaðri? 14. Eður segir ekki yðar eigin náttúra yður, að karlmanni er það til vanvirðu, að láta hár sitt vaxa, 15. en aptur á mót konu sæmd, að láta hár sitt vaxa, því henni er hárið gefið í skýlustað? 16. En vilji nokkur þrátta hérum, þá viti hann, að vér höfum ekki slíka venju, og ekki heldur guðs söfnuðir.

17. Undir eins og eg get þessa, vil eg ekki hrósa því, að þér komið saman, ekki til ens betra, heldur til ens verra. 18. Fyrst heyri eg, að þegar þér komið saman í söfnuðinum, sé sundurlyndi yðar á milli, og að nokkru leyti trúi eg því. 19. Flokkadrættir verða að vera yðar á milli, svo að þeir þekkist úr, sem góðir eru. 20. Þegar þér komið til samans, er það ekki til að halda drottins kvöldmáltíð; 21. því hver tekur sína fæðu fyrir fram fyrir sig, þegar til borðhaldsins kemur, svo einn er svángur, en annar mettur. 22. Hafið þér ekki heimili, hvar þér getið etið og drukkið? Eður fyrirlítið þér guðs söfnuð og forsmáið þá, sem fátækir eru? Hvað á eg að segja yður? Á eg að hrósa yður? Fyrir þetta hrósa eg yður ekki. 23. Eg hefi meðtekið af drottni, það sem eg hefi kent yður, að drottinn Jesús, á þeirri nótt

sem hann var svikinn, tók braudid, gjørdi þakk-
ir, braut það og sagdi: 24. þetta er minn
líkami, sem fyrir ydur verdur brotinn; gjørid
það í mína minningu. 25. Sømuleidis og svo
kaleikinn eptir kvøldmáltídina, segjandi: þessi
kaleikur er nýr sáttmáli í mínu blódi; gjørid
þetta, svo opt sem þér drekkid, í mína minn-
ingu. 26. Svo opt sem þér etid þetta braud,
og drekkid af þessum kaleik, minnist á dauda
drottins, þángad til hann kemur. 27. Hver
þar fyrir, sem etur þetta braud og drekkur af
kaleik drottins óverduglega, sá verdur sekur vid
drottins líkama og blód. 28. Sérhver prófi
sig þar fyrir sjálfan, og eti sídan af braudinu
og drekki af kaleiknum; 29. því sá sem óverd-
uglega etur og drekkur, hann etur og drekkur
sér til dómsáfellis, þar ed hann ekki gjørir
greinarmun á herrans líkama. 30. Þar fyr-
ir eru svo margir á medal ydar veikir, van-
máttugir, og margir dánir. 31. En ef vér
prófum oss sjálfa, þá værum vér ekki dæmdir.
32. En þegar drottinn straffar, þá er það til
betrunar, svo vér ekki skulum fordæmast med
heiminum. 33. Þar fyrir, brædur mínir, þeg-
ar þér komid saman til máltídar, þá bídid hver

eptir ødrum. 34. Ef nokkurn húngrar, eti
hann heima, svo ad þér ekki komid saman ydur
til fordæmingar. Hitt annad mun eg tilsetja,
þegar eg kem.

12. Kapituli.

Heilagur andi útbýtir sínum gáfum, hverjum eptir sinni vild, en sérhver brúki þær til sameiginlegs gagns.

1. Eg vil ekki láta ydur, brædur mínir, vera
ókunnugt um þad, hverjir andans gjafir hafi.
2. Þér vitid, ad þá þér vorud heidíngjar, geing-
ud þér til mállausra skurdgoda, eptir því
sem þér leiddir vorud. 3. Þar fyrir skulud
þér þad vita, ad eingi sá, sem talar af guds
anda, formælir Jesú, og ad eingi getur Jes-
úm kallad drottinn, nema heilagur andi sé med
honum. 4. Mismunur er á nádargáfum, en
sami er drottinn; 5. mismunur er á embættum,
en sami er drottinn; 6. mismunur er á fram-
kvæmdum, en gud er þó hinn sami, er verkar
alt í øllum. 7. En sérhverjum er gefid ad
sýna andans gjøf ødrum til gagns; 8. því ad
þessum er af andanum gefid ad mæla af vis-
dómi; en ødrum djúpsær þekking, af þeim sama
anda; 9. en ødrum trú, af sama anda; ødrum
lækuisgáfa, af þeim sama anda; 10. ødrum

framkvæmdir kraptaverka; ødrum spádóms gáfa;
ødrum greind á ad dæma um andans gáfur;
ødrum margháttadar túngur; 11. ødrum út-
legging túnguanna. En alt þetta verkar einn
og hinn sami andi, sem gefur hverjum einum
eptir sinni vild; 12. því eins og líkaminn er
ekki nema einn, þó hann hafi marga limu, en
allir limir þess eina líkama, sem eru margir,
eru einn líkami: 13. eins er Kristur; því ad
vér erum allir med einum anda skírdir til ad
vera einn líkami, hvort sem vér erum Gyding-
ar, edur Grikkir, þrælar edur frjálsir menn,
og allir erum vér drykkjadir, svo vér séum einn
andi; 14. því ad líkaminn er ekki einn limur,
heldur margir. 15. Þó fóturinn segdi: fyrst
eg er ekki hønd, er eg ekki partur líkamans;
mundi hann ekki vera þad eins fyrir þad? 16.
Og þó eyrad segdi: fyrst eg er ekki auga, er
eg ekki partur líkamans; mundi þad ekki þar
fyrir vera líkamans limur? 17. Ef allur líkam-
inn væri auga, hvar væri þá heyrnin? Ef hann
allur væri eyra, hvar væri þá ilmanin? 18.
En nú hefir gud sett limina á líkamanum,
hvern einn, þar sem honum leizt. 19. Ef all-
ir limirnir væru einn limur, hvar væri þá lík-

aminn? 20. En nú eru limirnir margir, en
líkaminn einn. 21. Augad má því ekki segja
til handarinnar: eg þarf þín ekki vid; edur
höfudid vid fæturna: eg þarf ykkar ekki vid;
22. heldur eru miklu fremur þeir limir naud-
synlegastir, sem audvirdilegastir sýnast; 23. og
þeim limum líkamans sýnum vér mestan sóma,
sem vér höldum óálitlegasta, og þeir, sem ljót-
astir eru, prýdast mest, 24. en þeir, sem fall-
egir eru, hafa þess ekki þörf; heldur hefir gud
þannig hagad líkamans samteingingu, ad sá,
sem midur er, sé mest verdur, 25. svo ekki verdi
ágreiníngur milli líkamans lima, heldur ad hver
limurinn beri umhyggju fyrir ödrum. 26.
Þar af er þad, ad hvort sem einn limurinn
lídur, lída allir limirnir med honum, edur ein-
um vel vegnar, þá samgledjast allir hinir lim-
irnir. 27. En þér erud Krists líkami og lim-
ir, hver fyrir sig. 28. Og suma setti gud í
söfnudinum, fyrst postula, þar næst spámenn,
svo kennara, þar næst þá, sem hafa gáfu til ad
lækna, adstoda, stjórna og ad tala margháttudum
túngum. 29. Eru allir postular? allir spá-
menn? allir lærifedur? Er öllum gefid ad gjöra
kraptaverk? Hafa allir læknisgáfu? 30. Tala

allir túngum, edur geta allir útlagt þær? 31. Sækizt eptir þeim beztu gáfum, og enn fremur vil eg vísa ydur þann bezta veg.

13. Kapituli.

Ef kærleikann vantar, gagna ekki hinar gáfurnar. Elskunnar eiginlegleikar. Allar adrar gáfur þverra loksins; elskan ein er varanleg.

1. Þó ad eg talad gæti bædi eingla og manna túngum, en hefdi ekki kærleikann, þá væri eg eins og hljómandi málmur og hvellandi bjalla; 2. og þó eg hefdi spádómsgáfu, vissi alla leyndardóma og hefdi alls háttar kunnáttu, hefdi trú svo mikla, ad eg gæti fjöll flutt, en hefdi ekki kærleikann, þá væri eg einkis verdur. 3. Og þó eg bitadi nidur allar eigur mínar og léti jafnvel brenna mig, en hefdi ekki kærleikann, væri þad mér til einkis gagns.

4. Kærleikurinn er umburdarlyndur, gódviljadur, ekki öfundsjúkur, ekki raupsamur, 5. ekki hrokafullur, gjörir ekkert ósæmilegt, er ekki sérplæginn, ekki fljótur til reidi, tilreiknar ekki ilt, 6. gledur sig ekki af óréttvísi, en elskar rádvendni, 7. er þagmælskur, trúir öllu, vonar alt, umber alt.

8. Kærleikurinn fellur aldrei úr gildi, en hvort heldur þad eru spádómsgáfur, þá munu þær þverra, edur túngur, þá mun þeim linna, edur kunnátta, þá mun hún þrjóta. 9. Því þekking vor er ófullkomin, og spádómsgáfa eins; 10. en þegar þad fullkomna kemur, þá þverrar þad ófullkomna. 11. Þegar eg var barn, taladi eg sem barn, var lyndur eins og barn og hugsadi sem barn; en þegar eg vard fullordinn, aflagdi eg bernskuna. 12. Nú sjáum vér gegnum gler í þoku, en á sídan berlega; nú þekkjum vér ad nokkru leyti, en þá mun eg sjálfur þekkja, eins og eg er sjálfur þektur. 13. Þetta þrent, trúin, vonin og kærleikurinn, er varanlegt, en af þessu er kærleikurinn mestur.

14. Kapituli.

Ad tala túngum, þegar einginn útleggur, gagnar ekkert; en ad tala af spámannlegri andagipt, er uppbyggilegra. Konur tala ekki opinberlega í söfnudinum. Allt framfari þar sómasamlega og med reglu.

1. Stundid eptir kærleikanum; sækizt eptir ennum andlegu gáfunum, en allra helzt, eptir spámannlegri andagipt. 2. Sá, sem talar túngum, talar ekki vid menn, heldur vid gud; því einginn skilur hann, hann talar í anda hulda

lærdóma. 3. En sá, sem talar af spámann-
legri andagipt, talar mønnum til uppbygging-
ar, áminningar og huggunar. 4. Sá, sem tal-
ar túngu, uppbyggir sjálfan sig; en sá, sem tal-
ar af spámannlegri andagipt, uppbyggir søfn-
udinn. 5. Eg vildi, ad þér allir gætud túng-
um talad, en þó heldur, ad þér tølnud af spá-
mannlegri andagipt, því þad er meira vert,
en ad tala túngum, nema hann undir eins út-
leggi, svo ad søfnudurinn hafi þar af uppbygg-
íngu. 6. Hvad mundi eg gagna ydur, bræd-
ur, þó eg kæmi til ydar og taladi túngum, nema
eg undir eins taladi til ydar fyrir opinberun
eda þekkíngu edur spámannlega andagipt edur
lærdóm? 7. Því er eins varid og daudum hlut-
um, er hljód hafa, hvort heldur þad er hljód-
pípa, edur harpa, ef hún gefur ekki adgreining
hljódunum, hverninn getur madur þá vitad, hvad
þad er, sem leikid er á pípuna edur hørpuna?
8. Sømuleidis, ef lúdurinn gæfi óskilmerkilegt
hljód, hver mundi þá búa sig til bardaga? 9.
Þannig og þér; nema ydar mál sé skiljanlegt,
hver veit þá, hvad þér talid? Þér talid út í vedr-
id. 10. Til dæmis eru svo og svo margar túng-
ur til í heiminum, en eingin, sem er meining-

arlaus. 11. Ef eg skil ekki meiningu málsins,
er eg fyrir þeim, er talar, sem útlendingur, og
hann eins fyrir mér. 12. Sömuleidis og þér;
þar ed þér sækizt eptir andans gáfum, þá kapp-
kostid ad vera sem fullkomnastir, söfnudinum til
uppbyggingar. 13. Sá sem þar fyrir túngu
talar, bidji, ad hann geti þad útlagt. 14. Ef
eg bid á framandi túngu, bidur ad sönnu minn
andi, en meining mín verdur ávartarlaus. Hvern-
ig á þad þá ad vera? 15. Eg vil bidja i anda,
en bidja undir eins, svo skiljist; eg vil sýngja i
anda, en sýngja, svo þad skiljist; 16. því þó
þú lofir gud í anda, hvernig á hinn ólærdi ad
segja amen til þinnar lofgjördar, þar ed hann
veit ekki, hvad þú segir? 17. Látum svo vera,
ad lofgjörd þín sé falleg, en annar hefir ekki
uppbyggingu þar af. 18. Gudi mínum sé lof,
ad eg tala betur túngum, en þér allir; 19. en
heldur vil eg i söfnudinum tala fimm ord svo
skiljanleg, ad eg geti ödrum kent, heldur en tíu
þúsund á framandi túngu. 20. Brædur, ver-
id ekki börn í skilníngi, heldur eins og börn i
hrekkvísi, en í skilníngi fullordnir. 21. Í lög-
málinu stendur skrifad: í framandi túngum og
med útlendum vörum vil eg tala til þessa fólks,

en samt mun það ekki hlýða mér, segir drottinn. 22. Framandi túngur eru því teikn, ekki þeim trúudu, heldur vantrúudu; en hin spámannlega andagipt ekki þeim vantrúudu, heldur þeim trúudu. 23. Ef að allur søfnuðurinn væri saman kominn og allir tøludu túngum, og einhver vantrúaður, eður sá, sem ekki skildi túngurnar, kæmi þar inn, mundi hann ekki segja, að þér værud galdir? 24. En ef allir tala með spámannlegri andagipt, og einhver vantrúaður eður vankunnandi kemur inn, finnur hann leiðréttingar og straffanir í øllu, sem þér segið; 25. það sem í hjarta hans er hulið, verður opinbert, svo að hann mun falla fram á sína ásjónu og tilbiðja guð, og meðkenna, að guð sé sannarlega með yður. 26. Hvað flýtur hér af, bræður? Að þegar þér í søfnuðinum saman komið, og sérhver yðar hefir sálm fram að færa, eður einhvern lærdóm, eður eitthvað í framandi túngu, eður upplýsingu eður útleggingu, þá veri það alt til uppbyggingar. 27. Ef nokkur talar túngu, þá séu það tveir, mest þrír, og það til skiptis, en einn leggi út. 28. En ef eingi er, sem getur útlagt, þá þegi sá í søfnuðinum (sem á framandi túngu talar), en tali

vid sjálfan sig og gud. 29. En tveir edur þrír spámenn mega tala, en adrir dæmi um. 30. En ef nokkur, sem situr, fær opinberun, þá þegi sá fyrri. 31. Allir getid þér, hver eptir annan, talad spámannlegri andagipt, svo ad allir læri og allir huggist, 32. því spámanna andar eru spámønnum undirgefnir, 33. med því gud er ekki óeirdar, heldur fridarins gud. Eins og vid geingst í øllum søfnudum kristinna manna, 34. ber ydrum konum ad þegja í søfnudunum, því þeim er ekki leyft ad tala, heldur ad hlýda, eins og líka løgmálid býdur. 35. En ef þær vilja frædast í einhverju, spyrji þær menn sína heima, því konum sæmir þad ekki, ad tala í søfnudinum. 36. Edur hefir guds lærdómur frá ydur út geingid? eda erud þér þeir einustu, er hann er kominn til? 37. Ef nokkur þykist spámadur vera, eda gæddur andans gáfu, þá viti hann, ad þad, sem eg hér skrifa ydur, er drottins bod. 38. Ef nokkur vill ekki vid þetta kannast, rádi hann því. 39. Kappkostid því, brædur, ad ødlast spámannlega andagipt; ekki skulud þér heldur banna ad tala túngum; en alt framfari fallega og med reglu.

15. Kapituli.

Páll vitnar um Krists upprisu. Hrekur þá, sem neita
henni. Kennir, hverninn þeir dauðu muni upprisa.
Huggar þar með þá trúuðu.

1. Eg vil aptur minna yður, bræður, á náð-
arboðskap þann, er eg áður hefi boðað yður
og þér veittuð meðtöku, 2. við hvern þér hafið
og svo haldið stöðuglega, og sem mun yður
einninn hólpna gjøra, ef þér geymið hans, eins
og eg kendi yður hann, nema svo sé, að þér
hafið ófyrirsynju trúna tekið. 3. Eg kendi yð-
ur fyrst og fremst þann lærdóm, sem eg hefi
meðtekið: að Kristur væri dáinn vegna vorra
synda eptir ritningunum, 4. og grafinn og upp-
risinn á þriðja degi eptir ritningunum 5. og
sé sjeður af Kefasi, og þar eptir af þeim tólf.
6. Þar eptir var hann sjeður í einu af meir
en fimm hundruð bræðrum, er flestir lifa alt
til þessa dags, en sumir eru dánir. 7. Þar
eptir birtist hann Jakobi, síðan øllum postul-
unum. 8. Síðast allra opinberaðist hann og
svo mér, svo sem ótímabærum burði; 9. því eg
er siztur postulanna, og ekki verður að kallast
postuli, því að eg hefi ofsókt guðs søfnuð; 10.
en af náð guðs er eg, það eg er, og náð hans

vid mig hefir ekki verid til forgefins, heldur hefi eg unnid meira en allir hinir, þó ekki eg, heldur guds nád, sem med mér er. 11. Þad sé nú eg, edur þeir, þá kennum vér þannig, og þannig høfum vér trúad.

12. En ef þad er kent, ad Kristur sé upp risinn, hverninn geta þá nokkrir af ydur sagt, ad daudra upprisa sé ekki til? 13. En ef daudra upprisa er ekki møguleg, þá er Kristur heldur ekki upp risinn; 14. en ef Kristur er ekki upp risinn, þá er vor kenning ónýt, og trú ydar líka ónýt. 15. Vér finnumst þá og ljúgvottar guds, þar ed vér høfum vitnad um gud, ad hann hafi upp vakid Krist frá dauda, er hann hefir ekki upp vakid, ef daudir ekki upp rísa; 16. því ef daudir ekki upp rísa, þá er Kristur ekki upp risinn; 17. en ef Kristur er ekki upp risinn, þá er ydar trú ónýt, 18. þér erud þá enn nú í ydar syndum, og þeir kristnu, sem dánir eru, fortapadir. 19. Ef vér einúngis í þessu lifi settum vora von til Krists, þá værum vér hinir vesælustu allra manna. 20. En nú er Kristur upp risinn frá daudum, frumgródi allra þeirra, sem dánir eru: 21. því þar ed daudinn kom fyrir einn mann, kom og upprisa daudra fyr-

ir einn mann. 22. Því ad líka sem allir deyja
í Adam, svo munu og allir lifgast í Kristi,
23. sérhver í sinni rød; Kristur er frumgróde-
inn, þar næst munu þeir, sem Kristi tilheyra,
upp rísa í hans tilkomu. 24. Þar eptir kem-
ur endirinn, þá hann mun selja gudi og fødur
ríkid í hendur, þá hann búinn er ad afmá alt
veldi, herradæmi og makt; 25. því ad honum
ber ad ríkja, þar til hann hefir lagt alla óvini
undir sína fætur. 26. Sá sídasti óvinur, sem
afmáist, er daudinn; 27. því alt hefir hann undir
hans fætur lagt. En þegar hann segir ad alt
sé honum undirgefid, þá er þad audsætt, ad sá
er þar frá undan skilinn, er alt lagdi í hans
vald. 28. En þegar hann er búinn ad leggja
alt undir hans veldi, þá leggur sjálfur sonur-
inn sig undir þess veldi, er ádur hafdi lagt alt
undir hans vald, svo ad gud sé alt í øllu. 29.
En hvad gjøra þeir, er láta skírast fyrir hina
daudu, ef daudir øldúngis ekki upp rísa? og því
láta þeir skíra sig fyrir þá? 30. Og því er-
um vér í sífeldum háska? 31. Daglega er eg
í daudans hættu; þad vitna eg hátídlega vid
lofstír þann, sem eg af ydur hefi í þjónustu
vors drottins Jesú Krists. 32. Hvert gagn

hefdi eg af því, ad eg hefi vid óargadýr (ad
eg kvedi svo ad ordi) barizt í Efesus, ef ad
daudir ekki upp rísa? 33. Látum oss eta og
drekka, því á morgun deyum vér. 34. Látid
ekki villa ydur; vont samfélag spillir gódum
sidum. Vaknid fyrir alvoru og syndgid ekki;
sumir þekkja ekki gud. Eg segi þetta ydur til
blygdunar.

35. En má ske einhver segi: hvernig geta
daudir upp risid? Med hvílíkum líkama munu
þeir fram koma? 36. Þú heimskingi, þad, sem
þú sáir, lifnar ekki aptur, nema þad deyi; 37.
og þad, sem þú sáir, er ekki sá líkami, er þad
sídar verdur, heldur einbert frækorn, til dæm-
is: hveitis, edur einhvers annars; 38. en gud
gefur því líkama, eptir sem hann vill, og sér-
hverju frækorni sinn eiginlegan líkama. 39. Ekki
er alt hold sama hold; heldur er annad mann-
anna, annad hold dýranna, annad fiskanna, ann-
ad fuglanna. 40. Til eru bædi himneskir lík-
amir og jardneskir líkamir, en ønnur er fegurd
þeirra himnesku, ønnur þeirra jardnesku. 41.
Ødruvísi er birta sólarinnar, ødruvísi túngls-
ins, og enn ødruvísi stjarnanna (því stjarna er
stjørnu bjartari). 42. Þannig er og varid

upprisu hinna dauðu. Hér er niður sáð forgeingilegum líkama, en upp rís óforgeingilegur; 43. hér er niður sáð óásjálegum líkama, en upp rís vegsamlegur; 44. það er niður sáð veikum, en upp rís máttugur; náttúrlegum líkama verður niður sáð, en upp rís andlegur líkami. Til er náttúrlegur líkami. 45. Svo stendur og skrifað: hinn fyrsti maður Adam varð að lifandi sálu, hinn síðari Adam að lífgandi anda. 46. Ekki kom hinn andlegi fyrst, heldur hinn náttúrlegi, þar eptir hinn andlegi. 47. Hinn fyrri maður varð mold af jörðu, hinn síðari maður er drottinn af himni. 48. Eins og sá jarðneski var, þannig eru þeir jarðnesku, og eins og sá himneski var, þannig og þeir himnesku; 49. og eins og vér höfum borið líking þess jarðneska, eins munum vér og bera líking þess himneska. 50. Hér með vil eg sagt hafa, bræður, að hold og blóð getur ekki öðlazt guðs ríki, né hið forgeingilega óforgeingilegleikann. 51. Sjá, eg segi yður leyndardóm: vér munum ekki allir sofna, en allir umbreytast í vetfángi, í einu augnabliki, 52. við hinn síðasta lúðurs þyt (því lúðurinn mun gella, og hinir dauðu upp rísa óforgeingilegir, en vér umbreytast);

53. Þvi þad forgeingilega verdur ad íklædast ó-
forgeingilegleikanum, og hid daudlega ódaud-
legleikanum.
54. En þegar hid forgeingilega íklædist ófor-
geingilegleikanum, og hid daudlega ódaudlegleik-
anum, þá rætist þad, sem skrifad er: daudinn
er uppsvelgdur í sigur. 55. Daudi, hvar er þinn
broddur? Myrkra heimur, hvar er þinn sig-
ur? 56. En broddur daudans er syndin, en
afl syndarinnar er løgmálid. 57. Gudi séu
þakkir, sem oss hefir sigurinn gefid fyri vorn
drottinn Jesúm Krist! 58. Brædur mínir
elskanlegir, verid þess vegna stødugir, óbifan-
legir, ætíd ávaxtarsamir í verki drottins, med því
þér vitid, ad ydar ervidi í drottins (þjónustu)
ekki muni verda forgefins.

16. Kapituli.

Nidurlag bréfsins.

1. Hvad vid víkur ydar olmususafni handa
enum kristnu, þá hegdid ydur þar í, eins og eg
hefi bodid søfnudinum í Galatalandi. 2. Hver yd-
ar leggi afsídis heima hjá sér á fyrsta degi vik-
unnar, og geymi í einum sjód, eptir sem útveg-
ur hans hefir heppnazt, svo ad safnid þurfi ekki

þá fyrst ad sje, þegar eg kem. 3. En þegar
eg kem, mun eg senda þá, sem þjer álitid hæfa,
med gáfu ydar til Jerúsalems og skrifa med
þeim; 4. og ef eg finn þad ómaksvert, ad eg
sjálfur fari, þá læt eg þá fara med mjer. 5.
Eg mun koma til ydar, þegar eg fer um Ma-
sedonia (því um hana fer eg), og dvel kann sje
hjá ydur, 6. jafnvel verd kyrr vetrarlángt; þjer
getid þá leidbeint mjer, hvert sem eg fer. 7. Nú
vil eg ekki koma vid hjá ydur, en eg vona, ef
gud lofar, ad dvelja nokkra stund hjá ydur. 8.
Alt til hvítasunnu verd eg kyrr í Efesus, 9.
því mjer hefir þar mikid og kröptugt tækifæri
gefizt, þó mótstödumennirnir sjeu margir.

10. Ef Tímóteus skyldi koma til ydar, þá
sjáid svo til, ad hann geti óttalaus hjá ydur
verid, því ad hann vinnur ad drottins verki,
eins og eg. 11. Einginn forsmái hann, greid-
id heldur ferd hans med fridi, svo ad hann
komist til mín, því eg vænti hans med brædr-
unum. 12. Bródur Appolló hefi eg mikillega
bedid, ad hann fylgdist med brædrunum til yd-
ar, en hann vill ómögulega fara nú strax, en
mun koma, þegar hann fær hentugleika þar til.
13. Vakid, haldid fast vid trúna, sýnid ydur

karlmannlega og krøptuglega, 14. andsýnid kær-
leika í øllu.

15. Enn þá verd eg ad bidja ydur eins,
brædur: þér vitid, ad Stefáns heimilsfólk var
frumgródi Akkeu og hefir helgad sig þjónustu
kristinna; 16. sýnid þvílíkum undirgefni, og øll-
um þeim, sem eru tilhjálpandi og vinna þar ad-
17. Eg gledst vid Stefáns, Fortúnati og Akkai-
si nærveru; þeir hafa bætt mér ydar søknud;
þeir hafa bædi gladt mig og ydur. 18. Hafid
mætur á slíkum mønnum.

19. Ydur heilsa søfnudirnir í Asíu. Akvilas
og Priskilla bidja mikillega ad heilsa ydur í
drottni, ásamt søfnudi þeim, sem saman kemur
í þeirra húsi. 20. Allir brædurnir heilsa yd-
ur. Berid þessa kvedju, hver til annars, med
heiløgum kossi.

21. Kvedjan er skrifud med minni eigin hendi.
22. Ef nokkur er sá, sem ekki elskar drottinn
Jesúm Krist, sá sé bølvadur. Drottinn kemur.
23. Nádin drottins vors Jesú Krists sé med
ydur. 24. Minn kærleiki sé med ydur øllum í
Jesú Kristi, amen.

S. Páls sídari pistill
til
Korintumanna.

1. Kapituli.

Huggun og þolinmædi Páls i alls konar mótgángi. Tilgreinir, hvers vegna hann hafi ekki komid til Korintu.

1. Páll, ad guds vilja postuli Jesú Krists,
og bródir Timóteus, heilsa søfnudi guds i
Korintuborg og øllum kristnum i Akkeu. 2.
Náð sé med ydur og fridur af gudi vorum
fødur og drottni Jesú Kristi.

3. Lofadur veri gud og fadir drottins vors
Jesú Krists, miskunsemdanna fadir og gud allrar
huggunar, 4. sem huggar oss svo i øllum vor-
um þjáningum, ad vér getum aptur huggad
adra i alls slags þjáningu med sømu huggun,
er gud huggadi oss med; 5. þvi eins og vér

høfum fyrir mørgum þjáningum ordid vegna Krists, svo hefir hann og fyrir Krist yfirgnæfanlega veitt oss hugganir; 6. því hvort heldur vér lidum þjáningar, þá er þad ydur til huggunar og sáluhjálpar, edur vér ødlumst huggun, er þad ydur til huggunar, sem mun sýna sig kroptuga til þolinmædi í sømu þjáningum, sem vér lidum. 7. Og þessi vor von um ydur er stadfost, þar ed vér vitum, ad eins og þér erud hluttakandi ordnir í þjáningunum, eins munud þér verda þad í huggunni. 8. Því vér viljum ekki dylja fyrir ydur, brædur, ad þjáníngar þær, sem vér urdum fyrir í Asíu, voru yfirmáta þúngar, og þýngri, en vér gætum þær borid, svo vér ørvæntum jafnvel um líf vort. 9. Já, oss sýndist med sjálfum oss, ad vér þegar hefdum feingid vorn daudadóm, svo vér ekkert traust settum til sjálfra vor, heldur til guds, sem upp vekur dauda. 10. Hann frelsadi oss frá þessari miklu daudans hættu, og frelsar, 11. og honum treystum vér til þess, ad hann eins hér eptir muni frelsa oss, ef þér og svo styrkid þar til med ydar bænum fyrir oss, svo ad sú nád, sem oss veitist fyrir margra

bænir, vegsamist vor vegna af mørgum med
þakkargjørd.
12. Sá er vitnisburdur vorrar samvizku, er
vér hrósum, ad vér høfum hegdad oss falslaust
í heiminum og med gudi velþóknanlegum grand-
varlegleika, ekki fyrir adstod holdlegrar speki,
heldur guds nádar, allra helzt hjá ydur; 13.
Því ekki skrifa eg ydur annad en þad, sem þér
lesid og líka þekkid, og eg vona þér munid reyna
oss svo til endaloka, 14. eins og þér búnir er-
ud ad þekkja oss ad nokkru leyti, ad vér mun-
um verda ydur til sóma, eins og þér oss, á
degi drottins Jesú.
15. Í þessu trausti ásetta eg mér fyrri ad
koma til ydar, svo ad þér í annad sinn hefd-
ud føgnud, 16. og ad fara hjá ydur til Make-
doníu, og koma aptur þadan til ydar, og fá yd-
ar fylgd til Gydingalands. 17. Sýnda eg nokk-
urt lauslyndi í því, ad eg ásetti mér þetta?
Edur sýndi þessi ásetningur minn holdlegt rád-
lag, svo mitt já væri tómt já, og nei tómt
nei? 18. Sá sannordi gud sé mitt vitni, ad
lærdómur vor hjá ydur var ekki já og nei!
19. Guds sonur Jesús Kristur, sem vér kend-
um ydur, nefnilega eg, Sylvanus og Tímóteus,

var ekki já og nei, heldur var alt i honum já;
20. því svo morg sem guðs fyrirheit eru, þá
eru þau í honum af oss sønnuð að vera já og
amen, guði til dýrðar. 21. En sá, sem held-
ur oss ásamt yður fast við Krist og hefir smurt
oss, 22. er guð, sá eð og hefir sett sitt merki
á oss og gefið pant andans í vor hjørtu. 23.
En eg kalla guð mér til vitnis um það, að
eg af hlífð við yður ekki hefi komið til Kor-
intuborgar. 24. Ekki þess vegna, að vér vilj-
um drottna yfir yðar trú, heldur hjálpa til yð-
ar gleði; því þér standið støðugir í trúnni.

2. Kapituli.

Sama efni. Biður að inn taka þann aptur í søfnuð-
inn, sem hafði bætt ráð sitt. Þakkar guði, sem bless-
ar hans embætti.

1. Með sjálfum mér hefi eg ásett að koma
ekki aptur með sorg til yðar; 2. því ef eg
hryggi yður, hver gleður mig þá, nema sá, er
eg áður hafði hrygt? 3. Þetta skrifa eg yður
til þess, að þegar eg kem, hafi eg ekki hrygð af
þeim, er eiga að gleðja mig. Eg hefi það
traust til yðar allra, að yður øllum sé það til
gleði, sem mér er til gleði. 4. Með mikilli

sorg og hjartans ángri og mørgum tárum skrif-
adi eg ydur, ekki til þess ad hryggja ydur,
heldur til þess þér þar af sæud þá miklu elsku,
er eg hefi til ydar.

5. Ef nokkur er sá, sem hefir hrygdar ollad,
þá hefir hann ekki hrygt mig, heldur ad nokkru
leyti ydur alla, eg vil ekki segja annad þýngra.
6. Látid honum duga þá stroffun, sem á hann
er løgd af mørgum, 7. svo þér ættud nú þvi
heldur ad fyrirgefa honum og hugga hann, svo
ad of mikil sorg ekki gjøri út af vid hann. 8.
Eg bid ydur ad sýna honum elsku; 9. því til
þess skrifadi eg ydur, ad eg feingi ad vita,
hverninn þér reyndust, hvort þér erud hlýdnir
í øllu. 10. En ef þér fyrirgefid þessum, þá
eg í sama máta; því ad og svo eg, ef eg hefi
fyrirgefid nokkud, þá hefi eg fyrirgefid þad yd-
ar vegna fyrir Krists augliti, 11. svo vér ekki
verdum sigradir af Satan, því oss eru ekki ó-
kunn hans vélabrøgd.

12. Þegar vér komum til Tróas til ad kenna
nádarlærdóm Krists, þá, þótt gott tækifæri gæf-
ist oss þar til, hafdi eg ekki ró í mér til þess,
af því eg hitti ekki bródur minn Titum; 13.
kvaddi þá því, og fór til Masedoníu. 14. Þakk-

ir sén gudi, sem ávalt gefur oss sigur í Krists
erindi og lætur hans þekkingar ilm allstadar af
oss útbreidast. 15. Vér erum fyrir gudi Krists
ilmur, bædi fyrir ena hólpnu og fortöpudu;
16. þessum, banvænn eimur til dauda, hinum,
lifgandi ilmur til lifs; en hver er þar til hæf-
ur? 17. Ekki meingum vér guds lærdóm, sem
margir gjöra, heldur kennum vér fyrir augsýn
guds ómeingadan Krists lærdóm, svo sem frá
gudi kominn.

3. Kapituli.

Páll talar um vegsemd kristnibodara-embættisins, og um þá djörfúng, er því fylgi.

1. Munum vér aptur vera farnir ad hæla
oss sjálfum? edur munum vér þess vid þurfa,
eins og sumir, ad fá hólsbréf til ydar edur frá
ydur til annara? 2. Þér erud vort bréf, skrif-
ad í vor hjörtu, lesid og alkunnugt öllum
mönnum; 3. því alkunnugt er, ad þér er-
ud Krists bréf af oss ritad, ekki med bleki,
heldur lifanda guds anda, ekki á steinspjöld,
heldur hjartans holdspjöld. 4. Þetta traust
höfum vér til guds vegna Krists. 5. Ekki svo,
ad vér af sjálfum oss hæfir séum ad hugleida
nokkud svo sem af sjálfum oss, heldur er vor

hæfilegleiki frá gudi; 6. hann hefir gjört oss hæfa til ad vera þjóna þess nýa sáttmála, ekki bókstafsins, heldur andans; því bókstafurinn deydir, en andinn lífgar. 7. En ef þjónusta, sem á steina var kløppud, var svo dýrdleg, ad Israelssynir ekki þoldu ad horfa á Mósis andlit fyrir bjartleiks sakir, er þó átti ad þverra; 8. hversu miklu dýrdlegri mun þá verda þjónusta andans? 9. Ef þjónusta þess, sem fordæmir, var svona dýrdleg, þá mun þjónusta þess, sem réttlætinguna bodar, miklu dýrdlegri vera, 10. svo ad hid dýrdlega er ad þessu leyti ekki dýrdlegt í samanburdi vid hins yfirgnæfandi dýrd. 11. Ef þad, sem afmást átti, var dýrdlegt, hversu miklu framar þá þad, sem varanlegt er. 12. Med því vér høfum þessa von, svo tølum vér alldjarflega, 13. og ekki eins og Móses, er heingdi skýlu fyrir andlit sitt, svo ad Israelssynir skyldu ekki sjá endalok ens forgeingilega. 14. Enda hefir skilningur þeirra sljófskygn verid, því alt til þessa dags vid varir hin sama skýla óburttekin undir gamla sáttmálans lestri, því einúngis med Kristi verdur hún burt tekin. 15. En alt til þessa dags hvilir skýla yfir skilningi þeirra, þegar Móses løg-

mál er lesid; 16. en ef ad þeir snéru sér til
drottins, mundi skýlan burt takast. 17. Drott-
inn er andi, en hvar hans andi er, þar er
frelsi. 18. En vér allir, er skodum, svo sem
í spegli, med beru andliti dýrd drottins, um-
myndumst, svo sem af drottins anda, eptir þess-
ar sømu mynd til meiri og meiri dýrdar.

4. Kapituli.

Páll forsvarar sinn kennslumáta. Talar um sínar þraut-
ir og huggun.

1. Med því vér høfum þvílíka þjónustu á
hendi, eptir þeirri nád, sem oss er veitt, þá
letjumst vér ekki, 2. heldur af segjum alla leyni-
lega svívirdingu, brúkum hvorki vélar, né føls-
um guds ord, heldur, líka sem fyrir guds aug-
liti, mælum fram med oss fyrir hvers manns
samvizku, med sannleikans auglýsingu. 3. Ef
nokkrum er vor kenning hulin, þá er þad for-
töpudum, 4. hverra skilning þessarar aldar
høfdingi hefir svo blindad, ad þeir ekki sjá birtu
þess dýrdlega nádarlærdóms Krists, sem er guds
mynd. 5. Ekki prédikum vér oss sjálfa, held-
ur drottinn Jesúm Krist, en oss, ydar þjóna
Krists vegna; 6. því gud, sem baud, ad ljós

skyldi skína úr myrkri, hefir látid ljós skína í
vor hjørtu, svo þekkíng guds dýrdar í Kristi
Jesú skyldi augljós verda.
7. En þenna fjársjód berum vér í leirkerum,
svo ad kraptarins stærd sé guds, en ekki af oss.
8. Í øllu þjøkumst vér, en látum þó ekki hug-
fallast; erum vonlitlir, en ørvilnumst þó ekki;
ofsóktir, en þó ekki hjálparlausir; 9. feldir til
jardar, en tortýnumst þó ekki. 10. Jafnan
berum vér deydíngu Jesú á líkamanum, svo
ad Jesú líf auglýsist á vorum líkama; 11. því
þótt vér lifum, erum vér jafnan til dauda seld-
ir vegna Jesú, svo ad hans líf einnig aug-
ljóst verdi í vorum daudlega líkama. 12. Daud-
inn sýnir því sinn krapt í oss, en lífid á ydur.
13. En med því vér høfum hinn sama anda
trúarinnar, eins og skrifad stendur: „eg trúdi,
þar fyrir taladi eg", þannig einnig trúum vér,
og þar fyrir tølum vér, 14. þar ed vér vit-
um, ad sá, sem upp vakti drottinn Jesúm, muni
fyrir Jesúm upp vekja oss og fram leida ásamt
ydur. 15. Því alt þetta er ydar vegna, svo
ad hin mikla nád, vegna margra þakkargjørd-
ar, yfir gnæfi gudi til dýrdar. 16. Þar fyrir
letjumst vér ekki, því jafnvel þó vor ytri mad-

ur hrørni, endurnýast samt vor innri madur
dag eptir dag; 17. því vor þrevnging, sem
skammvinn er og léttbær, aflar oss yfirgnæfan-
legrar eilífrar dýrdar; 18. oss, sem ekki lítum
til þess sýnilega, heldur ósýnilega; því hid sýni-
lega er tímanlegt, en hid ósýnilega eilíft.

5. Kapítuli.

Sama efni. Talar um sinn verdugleika, sem lærdóms-
ins kennara.

1. Því vér vitum, ad jafnvel þó þessi vor
jardneska tjaldbúd verdi nidur brotin, höfum
vér samt hús af gudi, ekki med höndum gjört,
eilíft á himni. 2. Samt andvörpum vér þess
vegna, ad oss lángar til ad fá yfir oss hid
himneska húsid 3. (því klæddir, en ekki nakt-
ir, munum vér þá fundnir verda). 4. En á
medan vér erum í þessari tjaldbúd, stynjum vér
undir byrdi vorri, þar ed vér viljum ekki afklædast,
heldur yfirklædast, svo ad hid daudlega uppsvelgist
af því ódaudlega. 5. En sá gud, sem þetta
hefir oss fyrirbúid, hefir og gefid oss sinn anda
til pants hér upp á. 6. Vér erum því jafn-
öruggir, og vitum, ad á medan vér búum í lík-
amanum, erum vér fjarlægir drottni. 7. Vér

lifum í von, en ekki skodun, 8. en erum samt öruggir, jafnvel þó vér heldur viljum fríast vid líkamann og vera hjá drottni; 9. þess vegna kappkostum vér líka, ad þóknast drottni, hvort heldur vér erum íklæddir líkamanum, edur utan hans; 10. því allir hljótum vér ad birtast fyrir Krists dómstóli, svo hver einn fái laun eptir sinni breytni í líkamanum, hvort sem hún hefir verid góð edur vond.

11. Med því vér nú þekkjum ótta drottins, leitumst vér vid ad ávinna menn. Gudi erum vér augljósir, 12. en eg vona, ad eg og sé þektur ordinu af ydar samvizkum; því ekki erum vér aptur farnir ad mæla fram med oss vid ydur, heldur gefum vér ydur tilefni til ad stæra ydur af oss, svo ad þér hafid þad þér getid svarad þeim, sem stæra sig af því útvortis, en ekki hjartalaginu. 13. Því hvort sem vér stærum oss, gjörum vér þad guds vegna, edur vér erum hóglátir, er þad ydar vegna. 14. Kærleiki Krists þvingar oss, 15. med því vér ályktum svo, ad fyrst hann einn er dáinn fyrir alla, svo séu þeir allir dánir; og hann dó fyrir alla, til þess ad þeir, á medan þeir lifa, ekki framar lifi sér, heldur þeim

sem fyrir þá er dáinn og upp risinn. 16. Þar
fyrir metum vér nú héðan í frá engan eptir hold-
inu, því þótt vér jafnvel mettum Krist eptir
holdinu áður, þá gjörum vér það ekki framar.
17. Því hver, sem er í Kristó, hann er orð-
inn ný skepna; það gamla er afmáð: sjá, alt
er orðið nýtt, 18. og það er alt af guði, er
forlíkaði oss fyrir Jesúm Krist við sjálfan sig
og gefið hefir oss það embætti, að kunngjöra
þessa forlíkun, 19. nefnilega það, að guð hafi
forlíkað heiminn við sjálfan sig, og tilreikni ekki
mönnum þeirra afbrot, og hafi sett oss til að kunn-
gjöra þessa forlíkun. 20. Vér erum því Krists
erindsrekar; guð líka, sem áminnir fyrir vorn
munn. Vér biðjum því vegna Krists: látið
yður forlíka við guð; 21. því hann, sem
aldrei þekti synd, gjörði guð að syndafórn vor
vegna, svo að vér fyrir hann réttlættir yrðum.

6. Kapituli.

Sama efni. Varar Korintumenn við, að hafa mök við vantrúaða.

1. En svo sem meðverkandi áminnum vér
hér um, 2. að þér ekki skulið meðtaka guðs náð
til einkis. (Ritningin segir: á hagkvæmri tíð

bænheyrda eg þig, og á hjálprædisins degi hjálp-
adi eg þér. Sjá, nú er sú æskilega tíd; sjá,
nú er dagur hjálprædisins). 3. Vér gefum
eingum ásteytingar-efni, svo embættid verdi ekki
fyrir lasti, 4. heldur tjáum oss í ollu, sem
guds þjónustumenn, med mikilli þolinmædi í
fángelsi, á vorum hrakníngi. 5. í ervidi, vok-
um og skorti; 6. med grandvoru líferni, þekk-
íngu, umburdarlyndi, blídlyndi, heilogu hugar-
fari, falslausum kærleika, 7. med sannleikans
kenníngu og guds krapti; sem útbúna med vopn-
um réttlætisins til sóknar og varnar, 8. í heidri
og vanheidri, hvort vel er talad um oss edur
illa. Vér álitumst svikarar, en finnumst þó
sannordir; 9. erum litils virtir, en þó nafnkunn-
ugir; erum nærri dauda, en sjá, vér lifum samt;
oss er refsad, en vér erum þó ekki deyddir;
10. erum syrgjandi, en þó jafnan gladir; fá-
tækir, en audgum þó marga; eigum ekkert, en
hofum þó alt.

11. Korintumenn, eg hefi opnad minn munn
til ydar, eg hefi útbreidt fyrir ydur mitt hjarta,
þad er ekki þraungt um ydur í þvi, 12. en lít-
id rúm ætlid þér mér í ydrum hjortum. 13.

Til umbunar (eg tala til ydar, sem barna minna) rýmkid einnig ydar hjörtu.

14. Dragid ekki ok med vantrúudum. Hvert samfélag hefir dygdin vid ódygdina, ljósid vid myrkrid, 15. Kristur vid Belíal? Hverja hlutdeild hefir sá trúadi med þeim vantrúada? 16. Hvad á guds musteri skylt vid musteri skurdgodanna? Þér erud musteri ens lifanda guds, eins og gud hefir sagt: eg vil búa á medal þeirra og dvelja hjá þeim, og eg vil vera þeirra gud, og þeir skulu vera mitt fólk. 17. Farid því burtu frá þeim og skiljid ydur vid þá, segir drottinn, 18. og snertid ekki þad, sem vanheilagt er, þá skal eg taka ydur ad mér, og eg mun verda ydar fadir, og þér skulud vera mínir synir og dætur, segir drottinn almáttugur. Kap. 7, 1. Elskanlegir, þar ed vér höfum þvilíkt fyrirheiti, þá hreinsum oss frá allri saurgun holdsins og andans, og fullkomnum helgun vora med guds ótta.

7. Kapituli.

Páll leggur nidur fyrir Korintumönnum tilgáng síns fyrra bréfs; talar um Títus.

2. Gefid mér rúm hjá ydur, eingum hefi eg órétt gjört, eingum spilt, eingan ásælzt. 3.

Eg segi ekki þetta ydur til áfellis, því eg hefi ádur sagt, ad eg elskadi ydur svo, ad eg vildi lifa og deya med ydur. 4. Eg er því djarfmæltur vid ydur; mikinn sóma hefi eg af ydur; eg hefi nóga huggun og yfirgnæfanlega gledi í øllum mínum þreyngingum. 5. Þess vegna, þá vér komum til Masedoníu, hafdi hold vort einga ró, en vorum allstadar adþreyngdir; útvortis var barátta, innvortis ótti; 6. en gud, sem huggar hina aumu, hann gaf oss huggun med Títusar tilkomu. 7. Vér gløddumst ekki einúngis af komu hans, heldur og af þeirri huggun, sem þér hugguduð hann med. Hann kunngjørdi oss ydar søknud, sorg og vandlætingu mín vegna, svo eg vard þar af enn þá gladari. 8. Því þó eg hafi hrygt ydur med bréfinu, idrast eg þess ekki, þó eg ádur idradist þess; því eg sje, ad þetta bréf hrygdi ydur einúngis um stundar sakir. 9. Nú gledst eg, ekki af því ad þér hrygduzt, heldur af því ad þér hrygduzt til betrunar; ydar hrygd var eptir guds vilja, svo ad þér hafid eingan skada af oss haft. 10. Sú hrygd, sem er eptir guds vilja, aflar sáluhjálplegrar betrunar, hverrar einginn idrast, en veraldleg hrygd ollir dauda. 11. Því sjáid, þad, ad þér

hrygduzt eptir guds vilja, hvílíkt kapp verk-
adi þad hjá ydur! já, enn framar, afsakanir,
þykkju, blygdan, eptirlángan, vandlætíngu,
strángleika í hegníngunni; í øllu sønnudud þér,
ad þér hreinir værud í þessu efni. 12.
Þar fyrir, þó ad eg skrifadi ydur, þá var
þad hvorki hans vegna, sem óréttinn leid, held-
ur svo ydur þar af augljós yrdi umhyggja
mín fyrir ydur í guds augliti.

13. Þess vegna huggast eg af ydar hugg-
un, en allra mest gladdi mig, hvad Títus var
ánægdur, því hugur hans hefir endurnærzt af
ydur øllum. 14. Eg þurfti ekki ad lída kinnroda
fyrir þad, þó eg hefdi stært mig nokkud af
ydur fyrir honum, heldur eins og alt þad
var sannleiki, sem eg kenda ydur, eins reynd-
ist mín hrósan vid Títus sønn; 15. og hon-
um er líka hjartanlega vel til ydar, því hon-
um er minnisføst allra ydar hlýdni, med hversu
miklum ótta og lotníngu þér tókud á móti hon-
um. 16. Eg er þess vegna gladur, ad eg get
í øllu haft traust til ydar.

8. Kapituli.

Páll hrósar ørlæti enna kristnu í Masedoníu og upp-
hvetur Korintumenn ad feta í þeirra fótspor. Hrósar

Titus og bidur Korintumenn taka vel á móti honum og bræðrum þeim, sem með honum sendast.

1. Enn framar læt eg ydur vita, brædur, þá náð guds, sem sýnt hefir sig í søfnudunum í Masedoniu, 2. ad þeir, þrátt fyrir þær miklu þreyngingar, sem þeir hafa verid reyndir með, hafa mikla góðvild sýnt, og í sinni miklu fátækt tekið ødrum fram í gnægu ørlæti. 3. Eg gef þeim þann vitnisburd, að þeir hafa gjørt þad af sjálfs dádum, eptir efnum, já, fram yfir efni sín. 4. Þeir bádu oss innilega fyrir gáfu þeirra og samlagsgjof handa kristnum, og þeir gjørdu betur, en vér høfdum vænt: 5. þeir gáfu sjálfa sig, fyrst drottni, og þar næst oss, eptir guds vilja. 6. Þar fyrir bad eg Títus, ad hann, eins og hann hafdi byrjad, fullkomnadi einnig hjá ydur þessa gjøf; 7. svo ad eins og þér í øllu erud afbrigdi í trú, lærdómi og þekkingu, alls slags ástundun og elsku til vor, séud þér líka ødrum fremri í þessari gjafmildi; 8. þetta megid þér ekki taka fyrir skipun, heldur segi eg þad vegna þess, ad adrir eru kappsamir, og til þess eg reyni, hvort elska ydar er einlæg. 9. Þér þekkid gæzku drottins vors Jesú Krists, ad hann gjørdist fátæk-

ur ydar vegna, þó hann ríkur væri, svo ad þér
af hans fátækt audgudust. 10. Eg segi mína
meiningu hér um: þad gagnar ydur, sem þeg-
ar í fyrra byrjudud, ekki einúngis ad gjora,
heldur og ad vilja. 11. Fullkomnid nú og
og verkid sjálft, svo ad eins og viljinn er fús,
eins sé og framkvæmdin eptir efnunum; 12.
því ef viljinn er gódur, þá er hver þakknæm-
ur eptir því, sem efni hans leyfa, en ekki fram
yfir þad. 13. Ekki er þad meining mín, ad
adrir skuli hafa hægd, en þér þraung, 14.
heldur ad jøfnudur á verdi, og gnægd ydar á
nærverandi tíma bæti úr hinna skorti, svo hinna
gnægd aptur bæti úr ydar skorti, og þannig
verdi jøfnudur, 15. eins og skrifad er: sá, sem
meira safnadi, hafdi ekki afgángs, og sá, sem
minna safnadi, hafdi ekki skort.

16. En þakkir séu gudi, er gefid hefir Títi
hjarta þvílíka umhyggju fyrir ydur, 17. ad
hann ekki einúngis lét eptir vorum tilmælum,
heldur er sjálfur mjøg ákafur og fer sjálfviljug-
lega til ydar. 18. Med honum sendum vér
þann bródur, er vídfrægur er í øllum søfnud-
um fyrir nádarbodskapinn; 19. en ekki einúng-
is þad, heldur er hann og útvalinn af søfnud-

unnm, til ad fara med oss med þessa gáfu, er vér hofum saman dregid, drottni sjálfum til dýrdar og til merkis upp á vorn fúsa vilja þar til. 20. Vér hogum því svo, til þess einginn geti lastad medferd vora á þessari ríkuglegu gáfu, er vér hofum komid til leidar. 21. Vér stundum þad, sem gott er, ekki einúngis fyrir drottni, heldur og fyrir monnum. 22. Med þessum sendum vér annan bródur vorn, er vér í morgu og optsinnis hofum reynt kostgæfinn, vegna þess mikla trausts, er hann hefir til ydar. 23. Hvad Títus áhrærir, er hann vor medbródir og medhjálpari hjá ydur, og hvad hina brædur vora snertir, þá eru þeir safnadanna postular og kristninnar sómi. 24. Andsýnid þessum fyrir safnadanna augsýn merki upp á elsku ydar og þann lofstír, er vér hofum gefid ydur.

9. Kapituli.

Páll hrósar Korintumonnum og upphvetur til ad gefa ríkuglega.

1. Hvad hjálpina til hinna heilogu áhrærir, er eingin þorf á ad eg skrifi ydur; 2. því eg þekki ydar góda vilja og hefi hrósad ydur fyrir hann hjá þeim í Masedoníu, nefnilega,

ad Akkea hafi verid reidubúin fyrir ári sídan,
og ad ydar alúd hafi upphvatt marga. 3. En
eg sendi þessa brædur, svo ad sá lofstír, sem
vér hofum gefid ydur i þessu tilliti, verdi ekki
ad eingu, og ad þér séud undirbúnir, eins og
eg hefi sagt, 4. svo ad eg þurfi ekki ad lída
kinnroda (eg vil ekki segja sjálfir þér) fyrir
þetta traust mitt, ef nokkrir frá Masedoniu
koma med mér og finna ydur óvidbúna. 5.
Vér héldum þess vegna naudsynlegt, ad bidja
brædurna ad fara á undan til ydar, og undir-
búa ydar ádur lofada velgjørning, svo ad liggi
reidubúinn, svo sem ørlátleg gáfa, en ekki sem
dregin undan neglum ydar. 6. Því þad segi
eg, ad sá, sem sparlega sáir, muni og sparlega
upp skera, og sá, sem ørlátlega sáir, muni og ør-
látlega upp skera. 7. Hver gefi eptir sinni hug-
arlund, ekki med hryggu gedi edur naudúng,
því gud elskar gladan gjafara; 8. en megnug-
ur er gud ad láta ydur hafa gnægd af øllu
gódu, svo ad þér ætid hafid af øllu gnægd til
allra gódra verka; 9. því skrifad er: hann út-
býtti, gaf þeim þurftugu, hans gæzka varir ad
eilífu. 10. En sá sem sádmanninum gefur sædi
og braud til fædslu, hann mun og gefa ydur

sád og margfalda þad, og auka ávøxt ydar gæzku, 11. svo ad þér audugir verdid alls slags ørlætis, sem kemur því til leidar, ad gudi gjørast þakkir fyrir oss; 12. því þjónusta ad þessu verki bætir ekki einúngis úr þørfum heilagra, heldur verdur og orsøk til, ad margir innilega þakka gudi, 13. og vegna þess votts ydar gódsemdar, lofa þeir gud fyrir ydar hlýdni vid nádarlærdóm Krists, sem þér medkennid, og fyrir ydar einlæga ørlæti vid þá og alla, 14. og bidja fyrir ydur og elska ydur hjartanlega fyrir guds ydur yfirgnæfanlega veittu nád. 15. Lofadur sé gud fyrir sína óumrædilegu nádargjøf.

10. Kapituli.

Páll hrindir brigzlum mótstødumannanna, er søgdu, ad hann væri í nærveru lítillátur, en í fjærveru stoltur og myndugur.

1. Eg hinn sami Páll, sem sagdur er lítillátur í nálægd, en myndugur í fjærlægd, áminni ydur med blídlyndi og hógværd Krists. 2. Eg bid ydur ad láta mig ekki nálægan þurfa ad beita þeim myndugleika, sem eg hefi ásett mér ad beita vid nokkra, sem halda, ad vér gang-

um eptir holdinu. 3. Vér gaungum ad sonnu
í holdinu, en vér stridum þó ekki eptir hold-
inu; 4. því vopn vorrar herfarar eru ekki hold-
leg, heldur fyrir guds hjálp kroptug til ad nid-
urbrjóta hervirkin; 5. vér ónýtum vélabrogd
og hverja hæd, sem hefur sig upp á móti
guds þekkingu, og hertokum hverja hugsun
gegn Krists hlýdni, 6. og erum reidubúnir
ad refsa alls konar óhlýdni, þegar ydar
hlýdni er ordin fullkomin. 7. Litid þér á hid
ytra? Ef nokkur er um þad med sjálfum sér
viss, ad hann er Krists, hann rádi aptur þar
af, ad eins og hann er Krists, svo erum vér
og einnig. 8. Já, þó eg vildi enn fremur
stæra mig af makt þeirri, er drottinn hefir oss
gefid ydur til uppbyggingar, en ekki til tjóns,
þá mundi eg ekki þar fyrir verda til skammar.
9. En svo ad ekki skuli þad sýnast, sem eg vilji
hræda ydur med bréfunum 10. (því bréfin,
segja menn, eru þúng og kroptug, en nærvera
líkamans veik, og rædan fyrilitleg), 11. þá
hugleidi þvílíkir, ad eins og vér erum fjærver-
andi í bréfunum í ordi, eins munum vér verda
nærverandi í verki. 12. Ekki get eg feingid
þad af mér ad telja mig med þeim edur sam-

jafna mér vid þá, sem gorta af sjálfum sér; en þessa, sem mæla sig sjálfa vid sjálfa sig og bera sig saman vid sjálfa sig, skortir skilning.
13. En vér stærum oss ekki af því, sem oss er ekki útmælt, heldur af því, ad vér, samkvæmt þeim takmörkum, sem oss eru af gudi útmæld, erum komnir alt til ydar. 14. Ekki teygjum vér oss út fyrir vor takmörk, svo sem þeir, er ekki hafa til ydar komid, því ad vér höfum sannarlega til ydar komid med Krists nádarbodskap. 15. Ekki stærum vér oss af því, sem oss er ekki útmælt, af annara vinnu; en höfum þá von, ad þegar trú ydar eflist, munum vér, med ydar adstod, enn vídfrægari verda innan oss fyrirsettra takmarka, 16. og geta bodad þeim nádarlærdóminn, sem búa hinumeginn vid ydur; en ekki ætlum vér ad hrósa oss í annara umdæmi af því, sem ádur er fullkomnad. 17. Sá, sem hrósar sér, hann hrósi sér í drottni; 18. því ekki er sá, sem lofar sjálfan sig, réttskikkadur, heldur sá, sem lofstír fær af drottni.

11. Kapituli.

Páll forsvarar álit sitt og varar Korintumenn vid villukennurum. Segist hafa kent lærdóminn ókeypis, til

ad gjora kinnroda falspostulunum, og sýnir, ad hann hafi meira unnid og þolad fyrir lærdómsins sakir, en þeir.

1. Ydur ber dálitid ad umbera fáfeingileg-
leika minn; sannlega munud þér og gjora þad.
2. Því med gudlegri vandlætingu vanda eg um
vid ydur, því eg hefi fastnad ydur manni, svo
sem óflekkada mey, er leidast á til Krists. 3.
En eg óttast, ad eins og hoggormurinn tældi
Evu med sínn flárædi, eins muni ydar hugskot
dragast frá einlægni vid Krist. 4. Því þá ein-
hver kemur, er bodar annan Jesúm, en vér
hofum bodad, edur þér medtakid annan anda,
en þér hafid medtekid, edur annan nádar-lær-
dóm, en ydur hefir kendur verid, umberid þér
þad vel. 5. Eg held mig vera eingu minni
en þá helztu postula; 6. þó mig bresti mælsku,
brestur mig samt ekki þekkingu, en ávalt og í
ollu hefi eg sýnt mig ydur, eins og eg er.

7. Edur hefi eg kannske syndgad í því, ad
eg litillækkadi mig, svo ad þér upphefduzt? ad
eg ókeypis kendi ydur guds nádarlærdóm? 8.
Adra sofnudi rupladi eg og tók af þeim kaup
til ad þéna ydur, og þó ad mig brysti, á med-
an eg var hjá ydur, þá var eg samt eingum
til byrdi. 9. Brædur þeir, sem komu frá Make-

donin, bættu úr mínum skorti. Í øllu var-
adist eg ad vera ydur til þýngsla, og mun var-
ast. 10. Svo sannarlega sem Krists sannsøgli
er í mér, skal þessi mín hrósan ekki nidurþøgg-
ud verda í Akkeu hérudum. 11. Hvers vegna?
Mun þess vegna, ad eg ekki elska ydur? Gud
veit þad. 12. En eg gjøri þad og mun gjøra,
til ad svipta þá tækifæri, er tækifæris leita ad
verda oss líkir í því, sem þeir stæra sig af.
13. Þessir falspostular eru sviksamlegir verka-
menn, og taka á sig mynd Krists postula, 14.
og þad eru ekki undur, því Satan sjálfur snýr
sér í ljósseingil; 15. þad er því ekki kyn, þótt
þjónar hans taki á sig mynd réttlætisins þjóna.
Endalok þeirra verda líka sambodin verkunum.

16. Enn aptur bid eg, ad einginn álíti mig
fyrir dára; en ef þér getid ekki annad, þá med-
takid mig sem dára, svo eg geti líka dálitid
hrósad mér. 17. Þad, sem eg nú tala, tala
eg ekki eptir drottins anda, heldur er þad tal-
ad í heimsku, í trausti sjálfshróssins; 18. med
því margir stæra sig af því, sem holdlegt er,
hlýt eg og ad stæra mig af því. 19. Þér um-
berid gjarnan þá hina fávísu, því þér erud
sjálfir hyggnir; 20. því þér umberid þad, þó

einhver hneppi ydur í þrældóm, þó einhver uppeti ydur, hafi af ydur, hefji sig upp yfir ydur, slái í ydar ásjónu. 21. Eg segi þetta med blygdun, því í þessu høfum vér sýnt oss veika, en af því, sem adrir geta hrósad sér (fávíslega er talad), af því get eg hrósad mér líka.
22. Séu þeir ebreskir, þá er eg þad og; séu þeir Israelitar, þá er eg þad og; 23. séu þeir Abrahams nidjar, sjá, eg er þad og; séu þeir þjónar Krists (heimskulega tala eg), þá er eg þad enn framar. Meira hefi eg unnid, fleiri høgg þolad, optar verid í fángelsi og opt í daudans hættu. 24. Af Júdum hefi eg fimm sinnum verid sleginn 40 høggum, einu fátt í. 25. Þrisvar sinnum hefi eg húdstrýktur verid, einusinni verid grýttur, þrisvar sinnum lidid skipbrot, heilt dægur hefi eg hrakizt um kring í reginhafi. 26. Opt hefi eg á ferdum verid, opt komizt í hættu í ám, opt í háska af ræníngjum, í háska af løndum mínum, í háska af heidnum mønnum; verid í háska í borgum og í eydimørkum, í háska á sjó, í haska af flárádum brædrum; 27. opt haft ervidi og sorg, vøkur, sult, þorsta og føstur, kulda og klædleysi; 28. auk annars: daglegt ónædi af yfirhlaupi

manna og áhyggju fyrir øllum søfnudum. 29.
Hver er svo veikur, ad eg taki ekki þátt þar
í? hver hrasar, svo eg ekki stikni? 30. Ef eg
mætti hrósa mér, vilda eg hrósa mér af bág-
indum mínum. 31. Gud og fadir drottins
vors Jesú Krists, sem ad eilífu sé vegsamad-
ur, veit, ad eg lýg ekki. 32. Í Damaskus ætl-
adi landshøfdingi Aretas konúngs ad grípa mig
og hafdi sett vørd um borgina, 33. en eg var
látinn nidur síga í kørfu í gegnum vindauga á
borgarveggnum, og komst þannig úr þeirra høndum.

12. Kapituli.

Páll hrósar sér af sínum opinberunum, kraptaverkum, og ad hann hafi ekki verid søfnudinum til þýngsla. Segist segja þetta þeim til uppbyggingar, og svo ad hann ekki þurfi brúka hørku, þegar hann kemur.

1. Þad gagnar ad vísu ekki, ad eg hrósi
mér; þó vil eg minnast á sjónir og opinberan-
ir drottins. 2. Eg þekki mann í Kristó, er
fyrir 14 árum var upp numinn alt upp í þridja
himin (hvort hann var í líkamanum, edur ut-
an líkama, þad veit eg ekki, gud veit þad). 3.
Eg veit, ad þessum manni var upp rykt í Para-
dís (hvort í líkama, edur utan líkama, þad veit
eg ekki, gud veit þad), 4. og ad hann heyrdi

þar óumrædanleg ord, sem eingum manni er
unt ad tala. 5. Af þessu vil eg hrósa mér,
en af sjálfum mér vil eg ekki hrósa mér, nema
það væri af bágindum mínum. 6. En þó ad
eg vildi hrósa mér, mundi eg ekki dárlegur
finnast, því eg segdi sannleika, en eg skirrist vid
það, svo ad einginn skuli þeinkja hærra um mig,
en hann sér, edur heyrir af mér. 7. En til
þess ad eg ekki skuli upphrokast af mikilleik op-
inberananna, er mér fleinn gefinn í holdid,
Satans eingill, ad hann slái mig, svo ad eg
skuli ekki stærilátur verda. 8. Þess vegna hefi
eg þrisvar bedid drottinn um, ad hann færi
frá mér; 9. en hann hefir svarad mér: lát þér
nægja mína nád, því minn kraptur sýnir sig
fullkominn í veikleikanum; þar fyrir vil eg
helzt hrósa mér af mínum þjáníngum, svo ad
kraptur Krists taki sér bústad yfir mér. 10.
Þar fyrir er eg med glødu gledi í veikleika,
fyrirlitníngu, neyd, ofsóknum og þreyngíngum
vegna Krists, því mitt í veikleikanum er eg
máttugur.

11. Dárlega hefi eg nú talad, en þér hafid
neydt mig til þess, því eg átti ad lofast af ydur;
því í eingu er eg minni en þeir helztu post-

ular, þó eg sé ekkert. 12. Postula teikn eru
gjørd medal ydar í allri þolinmædi med tákn-
um og stórmerkjum og kraptaverkum. 13. Hvar
í erud þér þá minni en adrir sofnudir, nema
í því, ad eg hefi ekki verid ydur til byrdi; fyr-
irgefid mér þenna órétt! 14. Sjá, nú í þridja
sinni er eg ferdbúinn ad koma til ydar, en
ekki mun eg verda ydur til byrdi, því ekki sæk-
ist eg eptir eigum ydar, heldur ydur sjálfum,
því ekki eiga børnin ad draga saman fyrir
foreldrana, heldur foreldrarnir fyrir børn-
in. 15. Fús er eg til ad verja minu, já, út-
gefa sjálfan mig fyrir ydar sálir, því eg elska
ydur innilega, þó þér elskid mig litid. 16.
En látum svo vera, ad eg hafi ekki sjálfur ver-
id ydur til byrdi, en má ske verid slægur og
veidt ydur med brøgdum? 17. Má ske eg hafi
látid einhvern, sem eg sendi til ydar, hafa af
ydur? 18. Eg bad Títum ad fara, og sendi
annan bródur med honum; mun Títus hafa
féflett ydur? Leiddi ekki sami andi oss báda,
og fetudum vér ekki í sømu fótspor?

19. Þér þeinkid má ske á ný, ad eg sé ad
forsvara mig fyrir ydur? Fyrir augliti guds,
svo sem Krísts þjón, tala eg alt þetta, elskan-

legir, ydur til uppbyggingar; 20. því eg ótt-
ast, ad þegar eg kem, muni eg ekki finna yd-
ur þvílíka, sem eg vil, og ad ydur muni finn-
ast eg sé ekki eins og þér viljid; ad medal yd-
ar sén deilur, metningur, ofstopi, þráttanir, bak-
tal, kvis, drambsemi, órói; 21. eg óttast, ad
gud muni audmýkja mig hjá ydur, þá eg kem
aptur, og ad eg hryggi marga, sem ádur synd-
gudu og ekki hafa snúid huga sínum frá saur-
lífi, frillulífi og ótérlegum lifnadi, sem þeir ád-
ur drýgdu.

13. Kapituli.

Páll gjørir rád fyrir ad koma enn á ný til Korintu. Aminnir til betrunar, svo ad hann þá ekki þurfi ad sýna horku. Gódar óskir.

1. Þegar eg í þridja sinni kem til ydar,
skal sérhvert mál stadfestast med tveggja edur
þriggja manna vitnisburdi. 2. Eg hefi sagt
þad ádur, og segi þad nú í annad sinn sem
nærverandi, þó nú fjærverandi þeim, sem ád-
ur hafa syndgad, og øllum ødrum, ad eg muni
ekki hlífa þeim, þegar eg kem aptur. 3. Med því
þér krefjid røksemd fyrir því, ad Kristur tali í
mér, (hann hefir þó ekki sýnt sig ómáttugan

medal ydar, heldur máttugan; 4. því jafnvel þó hann væri krossfestur í veikleika, lifir hann nú fyrir guds krapt, sømuleidis og, þó ad vér veikir séum hans vegna, munum vér fyrir guds krapt ásamt honum lifa hjá ydur). 5. Reynid ydur sjálfa, hvort þér erud í trúnni, prófid ydur sjálfa; edur þekkid þér ydur ekki sjálfa, ad Jesús Kristur er í ydur, nema þér séud rækir? 6. En eg vona, ad þér munid komast ad raun um, ad vér séum ekki rækir. 7. Þess bid eg gud, ad eg þurfi ekkert ilt ad gjøra ydur; ekki þess vegna, ad þad skuli sjást, ad vér erum duglegir, heldur til þess, ad þér gjørid þad, sem gott er, þó vér þar fyrir sýnast kynnum midur áreidanlegir. 8. Því ekkert megnum vér gegn sannleikanum, heldur einúngis med honum. 9. Vér gledjumst þó, ad vér séum veikir, ef þér erud sterkir; ydar leidrétting er þad, sem vér bidjum gud um. 10. Þess vegna skrifa eg þetta fráverandi, ad eg nærverandi ekki þurfi ad brúka hørku, eptir þeim myndugleika, sem drottinn hefir gefid mér ydur til uppbyggíngar, en ekki til skada.

11. Ad endingu, brædur, verid gladir, full-
komnir, upphvetjid hver annan, verid samhuga
og fridsamir, þá mun kærleikans og fridar-
ins gud vera med ydur. 12. Heilsid hver
ødrum med heiløgum kossi; ydur heilsa allir
heilagir. 13. Nád drottins Jesú Krists,
kærleiki guds og hluttekning heilags anda, sé
med ydur øllum!

S. Páls pistill
til
Galatamanna.

1. Kapituli.

Páll furdar sig á, ad Galatamenn hafi látid sig leida frá réttum lærdómi Krists. Segist af gudi vera kalladur til postula embættisins.

1. Páll postuli (hvorki settur af mönnum,
né ad nokkurs manns tillhlutun, heldur af Jesú
Kristi og gudi födur, sem uppvakti hann frá
daudum), 2. og allir brædurnir, sem hjá mér eru,
3. óskum söfnudunum í Galatalandi nádar og
fridar af gudi födur og drottni vorum Jesú
Kristi, 4. sem vegna vorra synda útgaf sjálf-
an sig, ad vilja guds og vors födurs, svo ad
hann frelsadi oss frá þessari yfirstandandi
vondu öld. 5. Gudi sé dýrd frá eilífd til ei-
lífdar, amen.

6. Mig furdar, ad þér svo fljótt skylduð láta
snúa ydur frá þeim, sem kalladi ydur med lær-
dómi Krists, til annars nádarlærdóms, 7. sem þó
er ekki annar til; en meiningin er: ad nokkrir
eru, sem trufla ydur og vilja rángfæra Krists
nádarlærdóm; 8. en þó ad vér, edur eingill frá
himni bodadi ydur nádarlærdóminn ødruvísi,
en eg hefi kent ydur, hann sé bolvadur. 9.
Já, eins og eg hefi ádur sagt, svo segi eg nú
aptur: ef nokkur kennir ydur annan nádarlærdóm,
en þann, sem þér hafid numid, sá sé bolvadur.
10. Mun eg nú vera ad koma mér inn hjá
mønnum edur gudi; edur leitast vid ad þókn-
ast mønnum? Ef eg enn þá væri ad leitast
vid ad þóknast þeim, þá væri eg ekki Krists þjón.
11. En þad læt eg ydur vita, brædur, ad sá lær-
dómur, sem eg kendi, er ekki af mønnum; 12.
hvorki hefi eg medtekid né lært hann af mønn-
um, heldur fyrir opinberun Jesú Krists; 13.
því þér hafid haft fregn af hegdun minni ford-
um, á medan eg hélt vid Gydinga-trúna, ad
eg ákaflega ofsókti og eydilagdi guds søfnud,
og var fremri flestum løndum minum mér sam-
tida 14. í fastheldni vid Gydinga-trúna og í
ad vandlæta um forfedranna setninga.

15. En þá gudi (sem útvaldi mig frá móð-
urlífi og af náð sinni kalladi) þóknadist að
opinbera mér sinn son, 16. svo að eg boðaði
hann meðal heiðinna þjóða, þá strax tók eg ekki
hold og blóð í ráð með mér; 17. ekki heldur
fór eg upp til Jerúsalem, til þeirra, sem á
undan mér voru orðnir postular, heldur fór eg
til Arabíu, og þaðan snéri eg aptur til Da-
maskus. 18. Síðar, að þrem árum liðnum,
fór eg upp til Jerúsalem, til að kynnast við
Pétur, og dvaldi hjá honum í 15 daga, 19.
en eingan fann eg annan af postulunum, nema
Jakob, bróður drottins. 20. Guð veit, að eg
lýg það ekki, sem eg nú skrifa. 21. Eptir þetta
kom eg í landsálfur Sýrlands og Silisíu. 22.
Eg var þá enn að ásýndum ókunnugur þeim
kristnu söfnuðum í Gyðíngalandi; 23. en þeir
höfðu einúngis frétt, að sá, sem áður hafði of-
sókt þá, kendi nú þá trú, hverri hann áður
eyddi, og vegsömuðu guð fyrir mig.

2. Kapituli.

Páll segir frá viðkynningu sinni við postulana og einkum við Pétur. Kennir, að réttlætingin komi af trúnni.

1. Fjórtán árum síðar fór eg aptur upp

til Jerúsalem ásamt med Barnabas, og tók þá
Títum med mér. 2. Þá ferd stofnadi eg eptir
opinberun, og skýrdi þeim þar frá, en sér í lagi
þeim helztu, hvílíkur sá lærdómur væri, sem eg
kendi heidnum þjódum, ad eg eingan veginn
hlypi forgefins, edur hefdi hlaupid; 3. en ekki
var Títusi, Grískum manni, sem var med mér,
þreyngt til ad láta umskera sig. 4. En ferd-
ina fór eg vegna þeirra falskristnu, er smeygt
höfdu sér inn, til ad njósna hvada frelsi vér
brúkudum í Jesú Krists trú, svo ad þeir gætu
hnept oss í þrældóm. 5. Undan þessum vilda
eg ekki láta, ekki einn sinni um stundar sakir,
svo ad sannleiki lærdómsins vidhéldist hjá yd-
ur. 6. Mig skiptir eingu, í hversu miklu á-
liti þeir eru, sem helztir eru haldnir (gud fer
ekki ad mannvirdingum), þeir hinir helztu hafa
eingu vid minn lærdóm bætt; 7. heldur gagn-
stætt, þegar þeir sáu, ad mér var trúad fyrir
ad kenna enum óumskornu, eins og Pétri en-
um umskornu 8. (því sá, sem hafdi eflt Pét-
ur til hans postula-embættis medal enna
umskornu, hefir eins eflt mig medal heidinna
þjóda), 9. og lærdu ad þekkja, hvílík nád mér
var veitt; þá réttu þeir Jakob, Kefas og Jó-

hannes, sem eru haldnir máttarstólpar, bródurlega ad mér og Barnabasi hond sína, upp á þad, ad vér skyldum vera postular heidinna þjóda, en þeir hinna umskornu. 10. Einúngis beiddu þeir oss, ad eg mintist fátækra, og þad hefi eg líka kappkostad ad gjøra.

11. En þegar Pétur kom til Antiokíu, fann eg ad vid hann upp í opin augun, því hans breytni var adfinníngarverd. 12. Því ádur en nokkrir komu frá Jakob, hafdi hann samneyti vid heidna menn, en eptir þad ad þeir voru komnir, dró hann sig í hlé og skildi sig frá þeim, því hann óttadist þá umskornu; 13. adrir Gydíngar fóru þá og ad hræsna med honum, svo ad jafnvel Barnabas flæktist med í sømu hræsni. 14. En þegar eg sá, ad þeir geingu ekki beint eptir sannleika lærdómsins, sagdi eg vid Pétur í allra áheyrn: úr því þú, sem ert Gydíngur, fylgir ekki Gydínga', heldur heidíngja háttum, því neydir þú þá heidíngja ad lifa eptir Gydínga sidum. 15. Vér erum ad ætterni Gydíngar, en ekki bersyndugir heidíngjar. 16. En med því vér vitum, ad madurinn réttlætist ekki af verkum logmálsins, heldur fyrir trúna á Jesúm Krist, þá hofum

vér tekid trú Jesú Krists, svo vér réttlættumst
af trú Krists, en ekki verkum løgmálsins, „því
einginn madur réttlætist af verkum løgmálsins.“
17. En ef vér, sem kappkostum ad réttlætast í
Kristi, sjálfir finnumst syndarar, er þá Kristur
þjón syndarinnar? Fjærri fer því. 18. Því
færi eg aptur ad uppbyggja þad, sem eg ádur
nidurbraut, þá sannadi eg þar med, ad eg
hefdi ádur ránglega breytt. 19. Eg er vegna
løgmáls løgmálinu dáinn, svo eg gudi lifi. 20.
Eg er Kristi krossfestur. Eg lifi nú ekki fram-
ar, heldur lifir Kristur í mér, og þad eg nú
lifi í holdinu, þad lifi eg í trú guds sonar,
sem elskadi mig og gaf sig sjálfan út fyrir
mig. 21. Ekki vil eg gjøra ad eingu velgjørn-
íng guds; því ef réttlætingin feingist fyrir løg-
málid, þá væri Kristur til einkis dáinn.

3. Kapituli.

Páll lastar Galatamenn, ad þeir aptur hafi snúid til hlýdni vid løgmálid, og sannar af Abrahams dæmi, ad guds nád ødlist fyrir trú, en hvorki fyrirheitid né løggjøfin hafi ónýzt fyrir þad.

1. O þér fávísu Galatar, hver hefir villt
sjónir fyrir ydur, fyrir hverra augum Jesús

Kristur er svo skirlega afmáladur, eins og væri hann medal ydar krossfestur. 2. Um þad vil eg einúngis frædast af ydur, hvort þér hafid andann odlazt fyrir verk løgmálsins, ellegar fyrir bodskap trúarinnar? 3. En hvad þér erud heimskir! þér, sem byrjudud í andanum, ætlid þér nú ad enda í holdinu? 4. Á þvílíkt ad hafa komid fram vid ydur til einkis, ef þad er til einkis? 5. Sá, sem ydur veitir andann og sýnir sinn krapt á ydur, er þad løgmáls-verkunum ad þakka, edur bodun trúarinnar? 6. Þad, ad „Abraham treysti gudi, var honum til réttlætis reiknad"; 7. eins megid þér vita, ad þeir eru réttir Abrahams synir, sem trúadir eru. 8. Ritningin, sem fyrir sá, ad gud mundi réttlæta þjódirnar fyrir trúna, gaf fordum Abraham þad fyrirheiti: allar þjódir skulu af þér blessun hljóta. 9. Allir trúadir menn munu því blessun odlast med þeim trúada Abraham. 10. En svo margir sem binda sig vid løgmáls-verkin, þeir eru undir bølvun, því skrifad er: „bølvadur sé hver sá, sem ekki heldur sér fast vid alt þad, sem í løgmálsbókinni skrifad er til ad breyta eptir því." 11. En þad er bert, ad einginn getur fyrir gudi

réttlátur ordid af lögmálinu, „því sá réttláti
mun af trúnni sæll verda.“ 12. En lögmál-
id á ekki skylt vid trúna, heldur (er kvedid svo
ad ordi) „sá, sem gjörir það, mun þar fyrir
lifa.“ 13. Kristur hefir keypt oss undan böl-
vun lögmálsins, med því hann vard bölvan
fyrir oss, því skrifad er: „bölvadur sé sá, sem
á tré hángir“, 14. til þess ad heidnum þjód-
um hlotnast skyldi med Jesú Kristi blessan
Abrahams, svo ad vér ödlast skyldum fyrirheit
andans fyrir trúna. 15. Brædur minir, eg
tek dæmi af daglegu lifi: einginn ónýtir edur
bætir vid þá rádstöfun manns, sem stadfest
er; 16. en Abraham voru fyrirheitin gefin og
hans afkvæmi; ekki stendur þar „afkvæmum“,
eins og til margra væri meint, heldur eins og
til eins, „og þinn afkvæmi“, sem er Kristur.
17. Med þessu vil eg sagt hafa, ad lögmálid,
sem út var gefid fjögur hundrud og þrjátiu ár-
um sidar, ekki hafi getad gjört ógilda og af-
mád þá af gudi ádur stadfestu rádstöf-
un um Krist; 18. því ef arfleifdin fæst med
lögmálinu, þá fæst hún ekki vegna fyrirheitis-
ins; en nú var gud Abraham nádugur vegna
fyrirheitisins.

19. Til hvers var þá løgmálid? Þad var
gefid vegna afbrotanna, þángad til afkvæmid
kæmi, upp á hvert fyrirheitin hljódudu, og kunn-
gjørt af einglunum fyrir hønd medalgaungu-
mannsins. 20. En fleiru en einu (vidkemur)
medalgángarinn, en gud er einn og hinn sami.
21. Skyldi þá løgmálid vera gegn guds fyrir-
heitum? Fjærri sé því. Því ef þvílíkt løg-
mál hefdi gefid verid, sem farsæld gat veitt, þá
er þad víst, ad réttlætid hefdi fengizt af løg-
málinu. 22. En ritningin sýnir, ad allir séu
sekir, svo ad fyrirheitid veitist þeim fyrir trúna
á Jesúm Krist. 23. En ádur en trúin kom,
stódum vér undir gæzlu løgmálsins, og vorum
vid þad bundnir, þángad til sá trúarlærdómur,
sem var í vændum, opinberadist. 24. Þann-
ig var løgmálid vor typtunarmeistari, þángad
til Kristur kom, svo ad vér af trúnni réttlætt-
umst. 25. En nú, þá þessi trúarlærdómur er
kominn, støndum vér ekki leingur undir typt-
unarmeistaranum, 26. því ad þér erud allir
ordnir guds børn fyrir trúna á Jesúm Krist;
27. því svo margir af ydur, sem erud skírdir
til ad trúa á Krist, þér hafid íklædzt Kristi.
28. Hjá honum gildir hid sama Gydíngur og

Grikki, þræll og hinn frjálsi, karl og kona;
því þér erud allir eitt í Jesú Kristi. 29. En
ef þér erud Krists, þá erud þér og Abrahams
nidjar og erfingar eptir fyrirheitinu.

4. Kapituli.

Þeir kristnu eru ekki þrælar undir løgmálinu, heldur børn. Postulinn rædur því frá, ad hverfa aptur til løgmálsins. Eptirlíking, dregin af Agar og Sara.

1. Hér med vil eg sagt hafa, ad þad sé
einginn munur á þrælum og erfingjum, á med-
an erfinginn er barn, þó hann eigi allar eig-
urnar, 2. því hann er undir tilsjónar og ráds-
mønnum, þar til sá af fødurnum tiltekni tími
er kominn. 3. Þannig vorum vér, medan vér
vorum børn, þrælbundnir vid heimsins stafróf;
4. en þá sá tilsetti tími var kominn, sendi gud
sinn son fæddan af kvinnu, løgmálinu undir-
gefinn, 5. svo ad hann keypti þá fría, sem
undir løgmálinu stódu, og vér feingjum fulltída-
barna rétt. 6. En med því þér erud ordnir
fulltída synir, þá hefir gud sent síns sonar anda
í ydar hjørtu, sem hrópar: 7. fadir, elskulegi
fadir. Þú ert þess vegna ekki framar þræll,
heldur fulltída sonur; en ef þú ert sonur, þá

ertu líka erfingi guds vegna Krists. 8. Ford-
um dýrkudud þér ad vísu, á medan þér þektud
ekki gud, þá sem í raun og veru ekki eru gud-
ir; 9. en hvernig getid þér nú, eptir þad þér
þekkid gud, já, erud af gudi þektir, snúid apt-
ur til þess kraptlitla og fátæklega barna-staf-
rófs, undir hvert þér á ný viljid þrælka? 10.
Þér haldid upp á sérlega daga, mánudi, vissa
tíma og ár. 11. Eg er hræddur um, ad eg
hafi unnid hjá ydur til forgefins.

12. Verid eins og eg, því eg var eins og
þér erud; um þetta bid eg ydur, brædur; med
eingu hafid þér módgad mig. 13. Þér mun-
id, ad eg var líkamlega þjakadur, þá eg fyrr
bodadi ydur nádarlærdóminn; 14. samt forsmád-
ud þér mig ekki í mínum líkamlegu bágindum, né
burtsnörudud mér þar fyrir, heldur medtókud mig,
eins og eingil guds edur Jesúm Krist sjálfan.
15. Hversu sælir þóktuzt þér þá! Eg get borid ydur
þad, ad hefdud þér getad, þá hefdud þér rifid augun
úr höfdum ydar og gefid mér. 16. Er eg þá
ordinn óvinur ydar, vegna þess eg kenni ydur
sannleikann? 17. Hinir sýna vandlætingu yd-
ar vegna, en ekki af gódu, heldur vilja útiloka
ydur, svo ad þér vandlætid þeirra vegna. 18.

Ad vísu er það loflegt, ætíð að verða fyrir
vandlætingasamri velvild í því, sem gott er, og
ekki einúngis meðan eg er hjá ydur. 19. Börn
mín, sem eg á ný með harmkvælum geing með,
þar til Kristur er myndaður í ydur, 20. eg vildi
eg væri nú hjá ydur, svo eg gæti breytt rödd-
inni við ydur, því eg er í vandræðum með
ydur.

21. Segið mér, þér sem viljið vera undir
lögmálinu, hafið þér ekki heyrt lögmálið? 22.
Þar stendur skrifað, að Abraham hafi átt tvo
syni, annan við ambáttinni, en hinn við þeirri
frjálsu. 23. Sá, sem hann átti við am-
báttinni, var á holdlegan hátt getinn, en hinn
eptir fyrirheiti. 24. Þetta hefir meira að þýða.
Þessar tvær eru þeir tveir sáttmálar: annar,
sem kom frá Sinai fjalli, getur börn til þræl-
dóms; 25. þessi er Hagar (því Sinai fjall í
Arabíu kallast Hagar) og samsvarar þeirri nú-
verandi Jerúsalem, því hún er ásamt sínum
börnum í ánauð. 26. En sú himneska Jerú-
salem er frjáls, og hún er vor móðir; 27.
Því stendur skrifað: vertu glöð óbirja, sem ekkert
barn hefir átt, hrópa og kalla hátt, þú sem
hefir jóðsjúk orðið, því börn þeirrar yfirgefnu

eru fleiri, en hinnar, sem manninn hefir. 28. Vér, brædur mínir, erum fyrirheitisins born, eins og Ísak. 29. En eins og fordum sá, sem á holdlegan hátt var getinn, ofsókti þann, sem á andlegan hátt var getinn, eins geingur þad til enn. 30. En hvad segir ritningin? Rek burt ambáttina og son hennar; þvi ekki skal ambáttarsonurinn taka arf med syni þeirrar frjálsu. 31. Vér erum þvi, brædur, ekki nidjar ambáttarinnar, heldur hinnar frjálsu.

5. Kapituli.

Páll kennir, ad þeir, sem vilji halda logmálinu, séu eigi leingur kristnir; varar þó undir eins vid misbrúkun hins kristilega frelsis.

1. Haldid stoduglega vid þad frelsi, sem Kristur hefir ydur afrekad, og látid ekki aptur leggja á ydur ánaudar ok. 2. Vitid, eg Páll segi ydur þad, ad ef þér látid ydur umskera, þá gagnar Kristur ydur ekki. 3. Enn á ný vitna eg þad fyrir hverjum þeim, sem lætur sig umskera, ad hann skuldbindur sig til ad halda alt logmálid. 4. Hverjir helzt af ydur, sem ætlid ad réttlætast fyrir logmálid, þér erud ordn-

ir viðskila við Krist, eruð fallnir úr náðinni;
5. vér þar á mót væntum í anda, að öðlast af
trúnni þá eptirvæntu réttlætingu, 6. því hjá Kristi
gildir hvorki umskurn né yfirhúð, heldur trú,
sem sýnir sinn krapt í elskunni. 7. Þér héld-
uð vel áfram, en hver hefir hindrað yður, svo
að þér trúið ekki sannleikanum? 8. Slík trúgirni
er ekki frá þeim, sem yður hefir kallað. 9.
Lítið súrdeig sýrir alt deigið. 10. Eg treysti
yður með drottins hjálp til þess, að þér séuð
ekki öðruvísi þeinkjandi; en sá, sem truflar yð-
ur, mun fá sinn dóm, hver helzt sem hann er.
11. Ef eg, bræður mínir, væri enn þá að halda
fram umskurninni, því er eg þá enn ofsóktur?
þá væri krossins hneyksli burttekið; 12. það
væri betur, að þeir væru burtteknir, sem gjöra
yður óróa.

13. Þér eruð að vísu, bræður, kallaðir til
frelsis, en á því ríður, að frelsið ekki mis-
brúkist til eptirlátsemi við holdið, heldur að hver
yðar þjóni hver öðrum með kærleika; 14. því
alt lögmálið innifelst í þessu eina boðorði: elska
skaltu náungann, sem sjálfan þig. 15. En ef
þér tönnlizt innbyrðis og ásælizt hver annan,
sjáið þá við því, að þér tortýnið ekki hver öðr-

um. 16. En eg áminni ydur, ad þér látid ydur af andanum leida, en fremjid ekki þad, sem holdid girnist; 17. því holdid girnist gegn andanum, og andinn gegn holdinu, þau eru hvort gegn ødru; þar af kemur þad, ad þér gjørid ekki þad, sem þér viljid. 18. Ef þér leidizt af andanum, þá erud þér ekki undir løgmálinu. 19. Allir vita, hvílík eru holdsins verk, ad þad er frillulífi, saurlífi, stjórnleysi girndanna, 20. skurdgoda dýrkan, kukl, hatur, deilur, metníngur, stórlyndi, þráttanir, tvídrægni, flokkadráttur, 21. øfund, mord, ofdrykkja, ó-hófs-veizlur og annad þessu líkt, um hvad alt eg segi ydur enn þá hid sama, sem eg hefi ád-ur sagt, ad þeir, sem slíkt gjøra, ødlist ekki guds ríki. 22. En ávøxtur andans er kærleiki, glad-sinni, fridsemi, láunglundarged, ljúflyndi, góðvilji, hreinskilni, hógværd, bindindi; 23. gegn þessu er ekki løgmálid. 24. Þeir sem Krists eru, þeir hafa krossfest hold sitt med þess girndum og tilhneigingum. 25. Ef vér lifum í andan-um, þá framgaungum í andanum. 26. Sækj-umst ekki eptir hégómlegri vegsemd, áreitandi hver annan og øfundandi hver annan.

6. Kapituli.

Páll áminnir til ýmislegra dygda. Varar vid fals-kennendum.

1. Gódir brædur, verdi nokkur fundinn ad einhverri synd, þá leidréttid þér, sem andlegir erud, hann med hógværd; en sérhver gæti ad sjálfum sér, ad hann leidist ekki til syndar. 2. Sérhver umberi annars bresti; þá hafid þér uppfylt Krists løgmál. 3. Þykist nokkur mikill, en er þad þó ekki, hann dregur sjálfan sig á tálar. 4. En sérhver rannsaki sín verk, og hrósi sér þá einúngis med sjálfum sér, en ekki fyrir ødrum; 5. þvi hver einn mun hafa sína byrdi ad bera.

6. Sá, sem uppfrædist, veiti þeim alls konar gædi, er hann uppfrædir. 7. Villizt ekki, gud lætur ekki ad sér hæda; þvi þad sem hver einn sáir, þad mun hann uppskera. 8. Sá, sem í sitt hold sáir, mun þar af gløtun uppskera; en sá, sem í andann nidursáir, mun af andanum uppskera eilíft líf. 9. Látum oss ekki þreytast ad gjøra gott, þvi á sínum tíma munum vér uppskera, ef vér ekki letjumst. 10. Þess vegna, á medan tími er til, þá gjørum

øllum gott, en þó þeim helzt, sem eru sømu trúar, sem vér.

11. Sjáið, hvað lángt bréf eg hefi skrifað ydur með minni eigin hendi. 12. Þeir, sem eru að þreyngja ydur til að umskerast, eru þeir, sem sækjast eptir yfirburðum í því útvortis, einúngis til þess þeir komist hjá ofsóknum vegna krossins Krists; 13. því ekki varðveita sjálfir þeir, sem umskornir eru, løgmálið, heldur vilja þeir, að þér umskerizt, svo þeir geti stært sig af ydar holdi. 14. En lángt sé frá mér að hrósa mér af øðru, en krossi drottins vors Jesú Krists, vegna hvers heimurinn er mér krossfestur, og eg heiminum. 15. Hjá Jesú Kristi gildir hvorki umskurn né yfirhúð, heldur að maðurinn sé ný skepna. 16. Yfir svo mørgum, sem þessu fylgja, hvíli friður og miskun, og yfir Israeli guðs! 17. Einginn mæði mig héðan í frá, því eg ber merki Jesú Krists á mínum líkama. 18. Náðin drottins Jesú Krists sé með ydar anda, bræður, amen.

S. Páls pistill
til
Efesusmanna.

---

1. Kapituli.

Páll þakkar gudi fyrir Krists velgjørninga. Bidur, ad gud vilji enn betur upplýsa þá um mikilleik þessara velgjørninga.

1. Páll, ad guds vild postuli Jesú Krists,
óskar nádar og fridar af gudi vorum fødur og
drottni Jesú Kristi, 2. øllum heilogum, sem
eru í Efesus og trúa á Jesúm Krist.

3. Lofadur sé gud og fadir vors drottins
Jesú Krists, er oss hefir fyrir Krist blessad
med alls konar andlegri og himneskri blessun;
4. líka sem hann og hefir útvalid oss med honum, ádur en verøldin var grundvøllud, til þess
ad vér vera skyldum heilagir og flekklausir fyrir hans augliti, 5. og af elsku hefir fyrirhug-

að oss, eptir velþóknun síns vilja, barnarétt hjá sér fyrir Jesúm Krist, 6. til lofs sinni dýrðlegu náð, er hann veitti oss í sínum elsku-lega, 7. fyrir hvern, það er fyrir hans blóð, vér höfum lausnina öðlazt, fyrirgefningu synd-anna, af ríkdómi guðs gæzku, 8. hverja hann hefir ríkuglega látið oss í tje, með því að veita oss vísdóm og skilning, 9. í því hann opinberaði oss leyndarráð síns velþóknanlega vilja, er hann hafði áður ályktað með sjálfum sér, nefnilega þá sína ráðstöfun, að í uppfyllingu tímans skyldi alt sameinast í Kristi, bæði það sem er á himni og á jörðu, 11. í þeim, í hverjum einnig vér, sem áður væntum hans, höfum hlut-tekningu öðlazt; vér, sem eptir fyrirhugun guðs, er framkvæmir alt eptir ráði síns vilja, áður ákvarðaðir vorum, 12. til þess að vér, sem fyri fram vonuðum upp á Krist, séum hans dýrð til lofs. 13. Í hverjum og þér, sem heyrt hafið sannleiksins lærdóm, náðarlærdóm yðar sálu-hjálpar, í hverjum og þér, sem trúið, eruð inn-siglaðir með þeim fyrirheitna heilaga anda, 14. sem er pantur vorrar arfleifðar, þángað til lausn-in kemur fyrir þá, sem hans eru, til lofs hans dýrðar.

15. Þess vegna, frá því eg frétti um trú
ydar á drottinn Jesúm og elsku ydar til allra
heilagra, 16. hefi eg ekki aflátid ad þakka gudi
fyrir ydur og minnast ydar í mínum bænum,
17. ad gud drottins vors Jesú Krists, dýrd-
arinnar fadir, vildi gefa ydur vísdóm og op-
inberunar anda í sinni þekkíngu, 18. og upplýsa
augu ydar hugskots, svo þér þekt getid, hvílík
ad sé von ydar köllunar, og hvad yfrid dýrd-
leg sú arfleifd sé, sem hann hefir þeim heilögu
fyrirhugad, 19. og þekt þann yfirgnæfanlega
mikilleika hans máttar, sem hann hefir sýnt á
oss, sem trúum fyrir krapt þess hins sama al-
mættis, 20. sem hann sýndi á Kristi, þá hann
uppvakti hann frá daudum og setti til hægri
handar sjálfum sér á himnum, 21. yfir allan
höfdingjadóm og yfirrád, makt og herraveldi, og
alt þad sem nafn hefir, ekki einúngis á þess-
ari öld, heldur og þeirri tilkomandi. 22. Alt
hefir hann lagt honum undir fætur og sett
hann til höfdingja yfir öllu í hans söfnudi,
23. sem er hans líkami, fylling þess, sem upp-
fyllir alt í öllum.

2. Kapituli.

Postulinn minnir þá kristnu svo vel af Gydingum sem heidingjum á þad, ad Kristur hafi kallad þá frá andlegum dauda til andlegs lífs, og sameinad í einn søfnud. Sjálfum sér hafi þeir þad eigi ad þakka.

1. Og svo hefir hann lífgad ydur, sem daud-
ir vorud í yfirtrodslum og syndum, 2. er þér
lágud í fordum ad heimsins sid og ad vild þess
høfdingja, sem í loptinu drottnar, þess anda,
sem nú sýnir sig verkandi í vantrúarinnar son-
um; 3. á medal þessara vorum vér og allir
fordum, á medan vér fylgdum vorum holdlegu
girndum og hlýddum holdsins og tilhneiging-
anna vilja, og vorum þess vegna af náttúrunni
børn reidinnar, eins og hinir. 4. En gud,
sem ríkur er af miskun, kalladi oss, vegna sinn-
ar miklu elsku, med hverri hann elskadi oss,
til lífsins, med Kristi, 5. þá vér daudir vorum
í misgjørdum vorum (af nád erud þér hólpn-
ir ordnir), 6. og hefir uppvakid oss og sett oss
á himni med Jesú Kristi, 7. svo ad á eptir-
komandi øldum skyldi sá mikilleiki hans nádar
lýsa sér á velgjørningi þeim, er hann veitti oss
med Jesú Kristi; 8. því af nád erud þér hólpn-
ir ordnir med trúnni, og þad er ekki ydur ad

þakka, heldur er það guðs gjøf; 9. ekki
af verkunum, svo að einginn hefir orsök að
stæra sig. 10. Vér erum hans verk, skapaðir
í Jesú Kristi til góðra verka, sem guð hefir
fyri fram tilætlað að vér stunda skyldum

11. Munið því til þess, að þér voruð forð-
um holdlega sinnaðir heiðingjar, kallaðir óum-
skornir af þeim, sem kalla sig umskorna af þeirri
umskurn, sem á holdinu er með höndum gjørð;
12. að þér þá voruð án Krists, útilokaðir frá
rétti Gyðinganna og frá því að hafa hlut í
fyrirheitisins sáttmálum, vonarlausir og án guðs
í heiminum. 13. En nú eruð þér í Kristi
hluttakandi, og þér, sem áður voruð fjærlægir,
eruð nú nálægir orðnir vegna Krists blóðs;
14. því hann er vor friður, sem hefir gjort
eitt úr báðum og niðurbrotið skilrúms-vegg-
inn, fjandskapinn, 15. og í sínu holdi afmáð
boðorðanna løgmál, ásamt með þess setningum,
svo að hann skapaði af tveimur einn nýan
mann í sjálfum sér, 16. sendi frið og sætti
hvorutveggju við guð í einum líkama fyrir
krossinn og deyddi fjandskapinn þar með, 17.
kom og boðaði yður frið, sem voruð fjær og
nær, 18. því honum er það að þakka, að vér

hvorirtveggju høfum med einum anda adgáng
til fødursins. 19. Þér erud þess vegna ekki
framar gestir og framandi, heldur medborgar-
ar enna heiløgu og heimamenn guds, 20. bygdir
yfir þann grundvøll, sem postularnir og spá-
mennirnir hafa lagt, hvers hornsteinn Jesús
Kristur er, 21. á hverjum øll sú samteingda
bygging vex til heilags musteris í drottni; 22.
ofan á hvern þér erud einnig bygdir til bú-
stadar guds í andanum.

3. Kapituli.

Páll segir, ad hann sé settur postuli til ad kunngjøra heidnum þjódum Krists lærdóm. Bidur, ad þeir megi styrkjast í sambandinu vid Krist.

1. Þessa vegna er eg, Páll, bandíngi Jesú
Krists vegna ydar heidíngjanna. 2. Þér munud
hvort sem er heyrt hafa guds nádar rádstøfun, sem
mér er falin á hendur ydur til heilla, 4. því
ad med opinberun kunngjørdi gud mér sitt leynd-
arrád, hvers eg ádur stuttlega hefi getid, 4.
upp á þad ad þá þér þad lesid, getid þekt
skilning minn á Krists leyndardómi, 5. er á
hinum fyrri øldum var mannanna sonum ekki
kunngjørdur, eins og hann nú er af andanum

opinberadur hans heilögu postulum og spámönn-
um, 6. nefnilega: ad heidíngjarnir séu samarf-
ar, tilheyri sama líkama og fái hlut í fyrirheiti
guds um Krist med nádarlærdóminum, 7. hvers
þjón eg er ordinn af mér óverdskuldad veittri
guds nád, fyrir hans almættiskrapt; 8. mér,
hinum lítilmótlegasta allra heilagra, er nefni-
lega veitt sú nád, ad kunngjöra á medal heid-
inna þjóda þann órannsakanlega ríkdóm Krists,
9. og upplýsa alla um þad, hvernig þessu
leyndarrádi sjé háttad, sem ádur var geymt hjá
einum gudi, er skapadi alt, 10. svo ad nú skyldi
af söfnudinum kunnug verda sú margbreytta
speki guds, höfdingjum og herradómum á himn-
um, 11. eptir eilífri fyrirhugun, sem hann full-
komnadi fyrir Jesúm Krist vorn drottinn; 12.
fyrir hvern vér höfum djörfúng og adgáng med
trausti fyrir trúna á hann.

13. Þar fyrir bid eg, ad þér látid ekki hug-
fallast af þeim þreyngíngum, er eg lid fyrir yd-
ar skuld; því þad er ydar heidur. 14. Eg
beygi þess vegna mín kné fyrir födur drottins
vors Jesú Krists, 15. af hverjum allt faderni
nefnist á himni og jördu, 16. ad hann af rík-
dómi sinnar gæzku vilji veita ydur ad styrkj-

ast svo kroptuglega í þeim innra manni fyrir
hans anda, 17. ad Kristur geti í ydar hjørtum
búid fyrir trúna, svo ad þér séud rótfestir og
grundvalladir í kærleikanum, 18. og ásamt øll-
um heiløgum getid skilid', hvílík ad sé breidd,
leingd, dýpt og hæd elsku Krists, 19. og þekt,
hversu hún yfirgeingur allan skilning, svo þér
fullkomnizt í allri fullkomnun guds. 20. En
þeim, sem øllu framar megnar ad gjøra fram
yfir þad, sem vér bidjum edur skynjum, eptir
þeim krapti, sem í oss verkar, 21. honum sé
dýrd í søfnudinum fyrir Jesúm Krist ætíd um
aldir alda, amen.

4. Kapituli.

Postulinn áminnir, ad kristnir breyti samkvæmt þeirra køllun; og þar fyrir fordist þá lesti, sem þeir í heidni drýgdu.

1. Eg, sem er bandingi vegna drottins, á-
minni ydur þar fyrir, ad þér hegdid ydur sam-
kvæmt þeirri køllun, sem þér erud kalladir, 2.
séud lítillátir, hógværir, þolinmódir, umlídid hver
annan í kærleika, 3. og kappkostid ad vardveita
einingu andans med bandi fridarins. 4. (Þér
erud) einn líkami og einn andi, eins og þér

erud einnig kalladir í einni von ydar køllun-
ar; 5. einn drottinn, ein trú, ein skírn,
6. einn gud og fadir allra, sem er yfir øllum,
hjá øllum og í oss øllum. 7. En sérhverjum
af oss er nádargjøf veitt, eptir því sem
Kristur hefir hverjum af nád sinni úthlutad.
8. Þar fyrir segir ritníngin: uppfarinn í hæd-
ina hefir hann þá herteknu herleidt, og gefid
mønnunum gjafir. 9. En þetta, „hann er upp-
farinn", hvad er þad annad, en ad hann hafi
stigid nidur til jardarinnar? 10. Sá, sem nid-
ur steig, er hinn sami, sem upp sté yfir alla himna,
ad hann uppfylti alt. 11. Þessi hinn sami
hefir gjørt suma ad postulum, suma ad spá-
mønnum, suma ad gudspjallamønnum, suma ad
hirdurum og lærifedrum, 12. svo hinir heiløgu
yrdu hæfilegir til framkvæmdarsamrar þjónustu,
Krists líkama til uppbyggingar, 13. þar til vér
allir erum komnir til einingar í trúnni og þekk-
ingar á guds syni, høfum nád fullordins aldri
og fullkomnum þroska Krists safnada; 14. svo
ad vér séum ekki framar børn, er hrekjumst og
feykjumst af hverjum lærdóms vindblæ, fyrir
brøgdum manna, slægd þeirra og kænskufullu
vélum, 15. heldur høldum fast vid sannleikann

í kærleika, og verdum med øllu samgrónir Kristi,
sem er høfudid, 16. af hverjum allur líkaminn,
sem er samteingdur og settur med alls konar
hjálpar-taugum, þroskast, eptir þeim krapti, sem
sérhverjum lim er veittur, til uppbyggingar í
kærleikanum.

17. Þess vegna býd eg og áminni í drottni,
ad þér ekki framar breytid sem hinar þjódirn-
ar, er fylgja hégómleik síns hugskots, 18. eru
blindadar á skilníngínum, og vegna þeirra van-
þekkingar og hjartans hardúdar eru fráhverfar
því líferni, sem gudi líkar, 19. hafa blygdunarlaust
søkt sér nidur í saurlifnad, og drýgja alls konar
ótérleika fyrir ábata sakir. 20. En þannig er
ekki ydur Kristur kendur; 21. því þér hafid
numid hann og erud í honum uppfræddir, eins
og sannleikurinn er í Jesú (innifalinn): 22.
ad þér, hvad hinni fyrri hegdun vidvíkur, skul-
id afleggja hinn gamla manninn, sem spillist af
tælandi girndum, 23. en ad þér þar á móti
skulud endurnýast í anda ydvars hugskots,
24. og íklædast þeim nýa manni, sem skapad-
ur er eptir gudi í réttlæti og heilagleika sannleik-
ans. 25. Afleggid því lygar og talid sannleika
hver vid sinn náúnga, því vér erum hver

annars limur. 26. Reidizt, en syndgid ekki, sólin gángi ekki undir yfir ydar reidi; 27. og gefid ekki djoflinum rúm. 28. Þjófurinn steli ekki framar, heldur vinni og gjøri eitthvad nytsamt med høndunum, svo hann hafi þad, sem hann geti midlad hinum þurfanda. 29. Ekkert ósæmilegt ord út fari af ydar munni, heldur þad, sem er til þarflegrar uppbyggíngar, og kemur sér vel ad heyra. 30. Hryggid ekki guds heilagan anda, i hverjum þér erud innsigladir til endurlausnardagsins. 31. Allur beiskleiki, stórlyndi, reidi, hávadi og illmæli sén fjarlæg ydur, sem og øll vonzka; 32. en verid gódir hver vid annan, medaumkunarsamir, fúsir ad fyrirgefa hver ødrum, eins og gud hefir fyrirgefid ydur vegna Krists.

5. Kapituli.

Páll býdur ad taka gud og Krist til eptirdæmis i elskunni; ad afleggja heidinglega lesti. Hjón gæti skyldna sinna.

1. Likizt þá gudi, sem elskuleg børn, 2. og framgángid i elskunni, eins og Kristur elskadi oss, og gaf sig sjálfan út fyrir oss, gudi til þægilegs offurs og fórnfæringar.

3. Eptir því sem heilögum hæfir, á hvorki frillulífi, nokkurs konar óhreinleiki, edur ágirnd, svo mikid sem nefnast á medal ydar, 4. né blygdunarleysi, né fíflslegt hjal, edur gárúnga háttur, því slíkt er ósæmilegt, heldur miklu framar þakkargjörd; 5. því þad skulud þér vita fyrir víst, ad einginn frillulífismadur, edur óhreinn, edur ágjarn, sem er skurdgodadýrkari, hefir arftöku í ríki Krists og guds. 6. Látid eingan leida ydur afvega med hégómlegum ordum; því fyrir þessa (lesti) kemur reidi guds yfir syni vantrúarinnar. 7. Takid því ekki hlutdeild med þeim. 8. Adur vorud þér myrkur, nú erud þér ljós í drottni; gángid því sem ljóssins börn, 9. því ávöxtur ljóssins er góðvilji, réttlæti og sannleiki. 10. Hugsid eptir því, hvad drottni er þóknanlegt, 11. en takid ekki þátt í myrkursins vondu verkum, heldur miklu framar straffid þau; 12. því þad þeir drýgja í leyndum, er skömm um ad tala; 13. en alt þetta, nær þad verdur straffad af ljósinu, verdur augljóst; því sérhvad þad, sem augljóst verdur, er ljóst. 14. Þar fyrir stendur skrifad: vakna þú, sem sefur og rís upp frá daudum, þá mun Kristur lýsa þér. 15. Sjáid því

til, ad þér gángid forsjállega, ekki sem fávísir,
heldur sem vísir, 16. notid tækifærid, þvi nú er
hættuleg tid. 17. Verid þvi ekki fávísir, held-
ur skynjid, hver ad er drottins vilji. 18. Og
drekkid ydur ekki drukkna af víni, þvi þar af
flýtur óheill, heldur fyllizt andagipt, 19. og
sýngid hver fyrir ødrum sálma, lofkvædi og
andlega saungva; sýngid og leikid drottni lof í
ydrum hjørtum. 20. Þakkid jafnan gudi og
fødur fyrir alla hluti í nafni drottins vors
Jesú Krists, 21. og verid hver ødrum undir-
gefnir í ótta Krists.

22. Konurnar séu sínum mønnum undir-
gefnar, eins og drottni; 23. þvi madurinn er
høfud konunnar, eins og Kristur er høfud safn-
adarins; hann er og frelsari síns líkama. 24.
En eins og søfnudurinn er undirgefinn Kristi,
þannig séu og konurnar sínum mønnum í øllu.
25. Þér menn, elskid ydar eiginkonur, eins og
Kristur elskadi søfnudinn og gaf sig sjálfan út
fyrir hann, 26. svo ad hann helgadi hann og
hreinsadi hann í vatnslauginni, med ordinu;
27. upp á þad hann útvegadi sjálfum sér dýrd-
legan søfnud, á hverjum einginn blettur eda
hrukka væri, edur nokkud þvílíkt, heldur væri

heilagur og lýtalaus. 28. Þannig eigamennirnir
ad elska sínar eiginkonur, sem sína eigin lík-
ami. Sá, sem elskar sína eiginkonu, elskar sjálf-
an sig. 29. Einginn hefir nokkru sinni sinn
eigin líkama hatad, heldur alid ønn fyrir hon-
um og hjúkrad, eins og Kristur gjørir søfnud-
inum; 30. því vér erum limir hans líkama, af
hans holdi og af hans beinum. 31. Þess
vegna skal madurinn yfirgefa fødur sinn og
módur, og teingjast svo vid konu sína, ad þau
tvø verdi eitt hold. 32. Þetta er mikill leynd-
ardómur, en eg heimfæri hann upp á Krist og
søfnudinn. 33. En allir skulud þér, hver um
sig, elska ydar eiginkonur, eins og sjálfa yd-
ur, en konan beri lotníngu fyrir manni sínum.

6. Kapituli.

Skyldur barna og foreldra, þjóna og drottna. Upp-
hvatning til ad hertýgjast í gegn kristindómsins mót-
stødumønnum, og til ad bidja fyrir samkristnum og
Páli sjálfum. Páll sendir Tykikus til ad láta Efes-
usmenn vita, hvernig honum lidur; óskar þeim
guds nádar.

1. Þér børn, verid foreldrum ydrum hlýd-
in, drottins vegna, því ad þad er rétt. 2.

Heidra fødur þinn og módur, þad er hid fyrsta
bodord med fyrirheiti, 3. ad þér vegni vel,
og þú verdir lánglífur í landinu. 4. En þér
fedur, reitid ekki børn ydar til reidi, heldur
uppalid þau med aga og umvøndun eptir drott-
ins bodum. 5. Þér þjónar, verid undirgefnir
ydar jardnesku drottnum med lotningu og hrædslu
af einlægu gedi, svo sem Kristi; 6. ekki med
augna-þjónustu, svo sem þeir, er mønnum vilja
þóknast, heldur svo sem þjónar Krists, er gjøra
guds vilja af hjarta, 7. þjóna med gódu gedi,
eins og þeir gjøri þad fyrir drottinn, en ekki
fyrir menn, 8. vitandi, ad hvad hver einn gjørir
gott, þad mun verda honum endurgoldid af drottni,
hvort heldur hann er þræll edur frjáls. 9.
En þér drottnar, breytid eins vid þá; látid af
hótunum, svo sem þeir, er vita, ad þér eigid
og svo ydar drottinn á himni, og ad hann
gjørir sér eingan mannamun.

10. Enn framar, brædur mínir, styrkizt í
drottni og krapti hans máttar. 11. Iklædizt
guds alvepni, svo þér stadizt getid djøfulsins
vélabrøgd; 12. þvi vér eigum ekki í stridi vid
hold og blód, heldur vid høfdingja og maktar-
vøld, vid heimsdrottna þessa myrkurs, vid vonzk-

unnar anda í loptinu. 13. Takid því guds al-
vepni, svo þér getid veitt mótstødu á enum
vonda degi, og getid, ad øllu yfirunnu, stadizt.
14. Standid reidubúnir, og hafid ydar lendar
umgyrtar med sannleika. Verid íklæddir brynju
réttlætisins, 15. og útbúid ydar fætur, ad þeir
séu reidubúnir ad flytja fagnadarbodskap frid-
arins. 16. En um fram alt, grípid skjøld trú-
arinnar, med hverjum þér munnd útsløkt fá
øll eldleg skeyti þess vonda; 17. og takid hjálm
hjálpræðisins og sverd andans, sem er guds
ord. 18. Bidjid á sérhverri tíd í anda med
alls konar bænum og beidni, og verid árvakr-
ir og sífeldlega stødugir í fyrirbeidslu fyrir øll-
um heilögum, 19. og svo fyrir mér, ad þá eg
opna minn munn, skorti mig ekki ord til þess
ad kunngjøra djarflega nádarlærdómsins leynd-
ardóm, 20. hvers sendibodi eg er í fjøtrum,
og ad eg megi kenna lærdóminn med djørf-
úng, eins og vera ber.

21. En upp á þad ad þér einnig fáid ad
vita, hvernig mér lidur og hvad eg gjøri, þá
mun Tykíkus, minn elskulegur bródir og trúr
þjón drottins, kunngjøra ydur alt þar um.
22. Eg sendi hann þess vegna til ydar, ad

þér fáid ad vita, hvernig mér lídur, og til þess
hann huggi ydar hjörtu.

23. Fridur veri med brædrunum, og elska
ásamt, trú af gudi födur og drottni Jesú
Kristi. 24. Náð sé með öllum þeim eilíflega,
sem elska drottinn vorn Jesúm Krist, amen.

S. Páls pistill
til
Filippiborgarmanna.

---

1. Kapituli.

Páll óskar Filippiborgarmønnum góds; þakkar gudi fyrir þá og bidur fyrir þeim; lætur þá vita, ad fjøtur hans þéni til eflingar kristninni, og segist vilja lifa og lida, ef þad þénad geti þeim til framfara; áminnir þá til stødugl yndis vid kristilega trú.

1. Páll og Tímóteus, þjónar Jesú Krists, óska øllum Jesú Krists heiløgum í Filippíborg, forstjórum og tilsjónarmønnum, 2. nádar og fridar frá gudi vorum fødur og herranum Jesú Kristi.

3. Eg þakka gudi mínum, í hvert sinn sem eg til ydar hugsa; 4. og ávalt, í øllum mínum bænum, bid eg med gledi fyrir øllum, 5. søkum fastheldni ydar vid nádarbodskapinn, frá

því fyrsta, alt til þessa tíma; 6. þar ed eg
fulltreysti því, ad sá, sem hefir byrjad hid góda
verkid med ydur, muni þad fullkomna, alt þar
til Kristur kemur. 7. Þad er og vidurkvæmi-
legt fyrir mig, ad hafa þvílíka þánka um ydur
alla, sem ásamt mér erud ordnir hluttakandi í
nádinni, þar ed eg hefi ydur sífelt í huganum,
hvort sem eg er í fángelsi, ellegar eg er ad
forsvara nádarlærdóminn og stadfesta hann. 8.
Því gud veit, ad eg elska ydur alla med vid-
kvæmri ást, líkri Jesú Krists; 9. og bid eg, ad
elska ydar eflist æ meir og meir, ásamt þekk-
ingu og gódum skilníngi, 10. svo ad þér skilid
getid, hvad rétt er, og séud rádvandir og á-
mælislausir alt til Krists adkomudags, 11. og
séud ríkir af ávøxtum kristilegrar dygdar, gudi
til lofs og dýrdar.

12. Vitid, brædur, ad þad, sem fram vid mig
hefir komid, hefir mikid eflt framgáng nádar-
lærdómsins: 13. því ad þad er kunnugt ordid
gjørvallri keisarans hird og øllum ødrum út í
frá, ad eg er fjøtradur vegna Krists. 14.
Margir brædur hafa og feingid dug af fjøtr-
um mínum, og enn meiri djørfúng, til ad kenna
lærdóminn óskelfdir. 15. Sumir gjøra þad ad

sonnu af metningi, øfund og þrætugirni, en aptur aðrir boða Krist af velvilja (til mín). 16.
Þeir, sem kærleiki dregur til þess, gjora það, vegna þess þeir vita, að eg er settur náðarlærdóminum til forsvars; 17. en hinir, sem gjøra það af þrætugirni, boða ekki Krist af hreinu geði, heldur meina, að þeir þar með bæti nýrri þreyngingu ofan á fjøtur mín. 18. En hvað um það? Kristur boðast samt, með hverjum helzt hætti sem það sker, hvort það sker af yfirdrepskap, eður með hreinskilni, og af því gleðst eg, og mun framvegis gleðjast; 19. því eg veit, að þetta verður mér til heilla, sakir yðar bæna og með tilstyrk Jesú Krists anda.
20. Því það er mín fastnæm laungun og von, að eg í eingu muni til skammar verða, heldur að Kristur muni, fyrir mína djarflegu kenningu nú, eins og ávalt, vegsamast af mínum líkama, hvort heldur það verður með mínu lífi, eður dauða. 21. Að eg lifi, er vegna Krists, en að deya, er ávinningur fyrir mig. 22. En ef líf líkamans er ábati fyrir verk mitt, þá veit eg ekki, hvort eg á heldur að kjósa. 23.
Eg á úr tvennu vondu að ráða: mig lángar til að losast héðan og vera með Kristi, því það

væri miklu betra; 24. en það er nauðsynlegra ydar vegna, að eg dvelji í líkamanum; 25. og það vona eg fyrir víst, að eg muni lifa, og lifa ásamt ydur öllum, ydur til framfara í trúnni og gledi af henni; 26. svo að ydar fögnudur í Jesú Kristi vari fyrir mína skuld, þá eg kem aptur til ydar.

27. Einúngis að þér vildud hegda ydur verduglega, samkvæmt náðarlærdómi Krists, svo að hvort heldur eg kem og finn ydur, ellegar verd fjarlægur, þá megi eg fá þá fregn um ydur, að þér standid stödugir í einum anda, og verjid samhuga trú náðarlærdómsins, 28. og látid í eingu hugfallast fyrir mótstödumönnunum, hvad þeim er glötunar fyrirbodi, en ydur-heilla merki, og það hvort um sig frá gudi. 29. Því ydur er sú náð veitt, fyrir Krists sakir, ekki einúngis að trúa á hann, heldur og líða ilt hans vegna: 30. ydur, sem eigið í sömu baráttu, sem eg, til hverrar þér ádur vorud vitni, og nú fáid fregn um.

2. Kapituli.

Postulinn áminnir til bródurlegs kærleika og lítillætis; að dæmi Jesú, sem þar fyrir var upp hafinn, skuli þeir

og gjøra sig sømu dýrdar verduga; er reidubúinn ad deya fyrir Krists lærdóm. Segist senda Tímóteus, en sídar Epafroditus. Gjørir sér jafnvel von um, ad geta sjálfur komid til þeirra.

1. Þar fyrir, ef nokkud gildir hjá ydur upp-
hvatning í nafni Krists, kærleiksfull advaran,
hluttekning í sømu andans gjøf og vidkvæmt
hjartaþel, 2. þá gjørid mína gledi fullkomna
med því, ad þér séud allir med einum huga,
hafid innbyrdis kærleika, séud samlyndir og á
eitt sáttir, 3. gjørid ekkert af þrætugirni, edur
fyrir hégómadýrd, heldur ad sérhver med litillæti
áliti annan sér ædri; 4. og sérhver liti ekki ein-
úngis til síns gagns, heldur og annara. 5.
Látid sama lunderni vera í ydur, sem var í
Jesú Kristi; 6. hver þó hann væri guds ept-
irmynd, mikladist ekki af því, ad hann var gudi
líkur, heldur minkadi sjálfan sig, gjørdist þjón,
vard mønnum líkur, 8. og ad útvortis hætti,
sem madur. Hann lítillækkadi sig sjálfan, og
var hlýdinn alt fram í daudann, já, fram í
daudann á krossinum. 9. Þar fyrir hefir og
gud hátt upphafid hann, og gefid honum tign,
sem er allri tign ædri, 10. svo ad øll kné skulu
sig beygja fyrir Jesú tign, bædi þeirra, sem

eru á himni og á jørdu, og undir jørdunni,
11. og sérhver túnga vidurkenna, ad Jesús
Kristur er drottinn, gudi fødur til dýrdar. 12.
Þess vegna, mínir elskanlegir, eflid ydar sálu-
hjálp med áhyggju og andvara. Þér hafid
ætíd verid mér hlýdugir, gegnid mér ekki ein-
úngis nálægum, heldur enn fremur nú í minni
fjærveru. 13. Því þad er gud, sem eptir sinni
velþóknun kemur því til vegar í ydur, bædi ad
þér viljid og framkvæmid. 14. Gjørid alt án
mogls og þráttunar, 15. svo ad þér séud ólast-
anlegir og prettalausir, flekklaus guds børn mitt
á medal aldarinnar rángsnúnu og gjørspiltu
manna. Skínid á medal þessara, eins og him-
inljós í heiminum, 16. og haldid fast vid lífs-
ins lærdóm mér til sóma á degi Krists, ad
eg hafi ekki til einkis hlaupid edur unnid til
ónýtis.

17. En þó mínu blódi verdi úthelt yfir fórn
og þjónustu mína ad trú ydvarri, þá gledst eg
þar af, og samgledst ydur øllum. 18. En gledj-
izt þér líka af því sama, og samgledjizt med
mér. 19. Eg hefi þá von til drottins
Jesú, ad eg brádum muni geta sent Tímóte-
us til ydar, svo mér verdi hughægra, þá eg

fæ ad frétta af ydur. 20. Eingan hefi eg mér jafnsamlyndan, edur þann sem eins einlæglega sé ant um ydur. 21. Flestir leita eigin hagn- adar, en ekki þess, sem Jesú Krists er. 22. Þér þekkid Tímóteusar reyndu dygd, ad hann hefir, eins og sonur med fodur sinum, þjónad ad kristnibodinu med mér. 23. Hann hygg eg ad senda, strax sem eg er búinn ad fullsjá, hvad um mig verdur; 24. en eg hefi þá von til drottins, ad eg brádum fái komizt sjálfur. 25. Samt hélt eg naudsynlegt, ad senda til ydar bródur vorn Epafroditus, minn samlagsþjón og strídsfélaga í kristnibodinu, en ydar útsendara og erindsreka í því, ad bæta úr naudþurft minni. 26. Hann saknadi ydar allra svo mjog, ad hann vard hugsjúkur út af því, ad þér hofd- ud frétt, ad hann hefdi verid sjúkur; 27. hann vard og veikur, og nærri adkominn dauda, en gud miskunadi honum; en ekki einúngis hon- um, heldur líka mér, svo mér ekki bættist sorg á sorg ofan. 28. Þessa vegna hrada eg því heldur, ad senda hann, svo ad þér gledjizt, þá þér fáid ad sjá hann aptur, og svo mér verdi hughægra. 29. Takid því med ollum fagnadi á móti honum drottins vegna, og hafid því-

líka menn í heidri; 30. þvi ad í Krists erindi var hann adkominn dauda, þar ed hann fór ó-varlega med líf sitt, svo hann uppbætti þad, sem brast á ydar umønnun fyrir mér.

3. Kapituli.

Páll tekur vara fyrir falskennendum; segist einúngis hrósa sér af Jesú Kristi, og keppast eptir hnossi eilífrar sælu; lastar þá holdlega sinnudu.

1. Framar, brædur mínir, gledjizt í drottni. Mér skal ekki þykja mikid fyrir þvi, ad skrifa sama og sama, en ydur er þad gagnlegt. 2. Varid ydur á hundunum, varid ydur á þeim vondu verkamønnum, varid ydur á afskurninni, 3. þvi vér erum þeir réttilega umskornir, vér, sem dýrkum gud andlega, og hrósum oss af Jesú Kristi, en hofum ekki traust á þvi holdlega; 4. jafnvel þó eg og svo í tilliti til þess holdlega hafi þad, hverju eg geti treyst; þvi ef ødrum þykir, ad hann geti þvi holdlega treyst, þá get eg þad miklu fremur; 5. eg er umskorinn á áttunda degi, er af kyni Israels og Benjamíns ættkvísl, hebreskur í bádar ættir, og ad sidavendni Farísei. 6. Af vandlæti fyrir trú fedra minna ofsókti eg søfnudinn, og í

ráðvendni eptir løgmálinn var eg óstraffanleg-
ur. 7. En það, sem (áður) var mér ávinn-
íngur, met eg nú tjón sakir Krists; 8. já, eg
álit alt fyrir tjón, hjá því ágæti, að fá þekkíngu
á Jesú Kristi, mínum drottni, fyrir hvers sakir
eg hefi mist alt, og met það ekki meir en sorp,
svo eg ávinni Krist, 9. og sé í sameiníngu við
hann, og leiti ekki réttlætíngar af hlýðninni við
løgmálið, heldur þeirrar réttlætíngar, sem guð
veitir fyrir trúna á Jesúm Krist; 10. að eg
øðlist þekkíngu á honum og á krapti hans upp-
risu, og hluttekníngu í hans píslum, og verði
líkur honum í dauðanum, 11. ef mér auðn-
ast að ná (lífa til) upprisu enna dauðu,
(1 Tess. 4, 17). 12. Ekki svo sem eg hafi þeg-
ar náð hnossinu, eður sé búinn að enda skeið-
ið; heldur keppist eg eptir að høndla það, þar
Kristur hefir høndlað mig. 13. Bræður mín-
ir, ekki álít eg mig enn hnossinu hafa náð;
14. það eitt segi eg: eg gleymi því, sem bak
við mig er, en seilist eptir því, sem fyrir fram-
an er, og skunda til takmarksins, til þess him-
neska hnossins, sem guð frambýður mér fyrir
Jesúm Krist. 15. Þannig skulum vér þeinkja,
sem fullkomnir erum. En ef þér eruð nokkuð

annarar meiningar, þá mun gud opinbera ydur þetta; 16. einúngis ad vér gaungum eptir sømu (reglu), ad svo miklu leyti sem vér høfum faung á. 17. Brædur, breytid eptir mér, og litid til þeirra, sem breyta eins og vér, sem erum ydar fyrirmynd; 18. því margir breyta sem óvinir Kristi kross, um hverja eg hefi optlega talad til ydar og enn þá tala grátandi, 19. hverra endalok er tortýning, hverjir ed hafa magann fyrir sinn gud, og þykir sómi ad skømmunum og hugsa einúngis um þad, sem jardneskt er. 20. En vort fødurland er á himni, hvadan vér væntum lausnarans, drottins Jesú Krists, 21. hver med sama krapti, hvar med hann megnar ad leggja alt undir sig, mun ummynda líkama vorrar lægingar, ad hann líkur verdi hans dýrdar-líkama.

4. Kapituli.

Postulinn hvetur til samlyndis, til gudrækilegrar gledi og ástundunar i øllu, sem gott er; hrósar Filippiborgarmanna ørlæti vid sig; ber kvedjur.

1. Þar fyrir, mínir elskanlegu og ástfólgnu brædur, þér min gledi og heidurs kóróna, haldid ydur fast vid drottinn, þér elskanlegir. 2. Evódíu og Syntykku áminni eg, ad þær séu

samlyndar, sem kristnum ber, 3. einnig bid eg þig, minn trúlyndi medbródir, ad þú takir þær ad þér, því þær adstodudu mig, þá eg bodadi nádarlærdóminn, ásamt med Klemens og ødrum minum lidsmønnum, hverra nøfn standa í lífsins bók.

4. Gledjid ydur ávalt í drottni; og enn aptur segi eg, gledjid ydur! 5. ydar hógværd verdi øllum kunnug; 6. drottinn er nálægur. Verid ekki hugsjúkir um nokkurn hlut, heldur látid í øllum hlutum ydar óskir koma fyrir gud, í bænum og fyrirbeidni ásamt med þakkargjørd. 7. Þá mun fridur guds, sem yfirgeingur allan skilning, halda ydar hjørtum og hugsunum stødugleg vid Jesúm Krist. 8. Enn framar, kærir brædur, hvad sem satt er og sómasamlegt, hvad réttvíst er, hvad skírlíft er, hvad elskuvert er edur gott afspurnar, sé þar mannkostur edur fremd nokkur, gefid gaum ad því. 9. Breytid eptir því, sem þér hafid lært og medtekid og heyrt af mér, og þér hafid séd mig gjøra; þá mun fridarins gud vera med ydur.

10. Næsta mjøg gladdist eg í drottni, ad ydar hagur hefir svo batnad, ad þér gátud hugsad til mín; hvad ed þér ad sønnu (alt af)

hafid gjört, en ydur vantadi tækifæri. 11.
Ekki segi eg þetta vegna minnar þarfar, þvi
eg hefi lært ad láta mér nægja þad, sem fyr-
ir hendi er. 12. Eg veit, hvad þad er, ad vera
í nidurlægingu; eg veit og, hvad þad er, ad
hafa alls nægtir; í einu og sérhverju er eg
reyndur ordinn, ad vera mettur og ad vera
svángur, ad hafa nægtir og lida skort. 13. Alt
megna eg fyrir þess hjálp, sem mig styrkvan
gjörir. 14. Eingu ad sidur gjördud þér vel í
þvi, ad taka þátt í minni þreyngingu. 15.
Þér vitid og, Filippiborgarmenn, ad í upp-
hafi kristindómsins, þegar eg fór frá Make-
doniu, ad einginn söfnudur hefir midlad mér
neinu í gáfu og þágu nafni, nema þér einir.
16. Þvi þá eg var í Tessaloniku, sendud þér
mér einu sinni, já, tvisvar, til naudþurfta minna.
17. Ekki ad mér væri svo umhugad um gjöf-
ina, sem um ábata þann, er af henni flýtur í
ydar sjód. 18. Eg hefi medtekid alt, og hefi
yfirfljótanlega nóg, sidan eg medtók þad þér
sendud med Epafroditusi, þad ilmanda reykelsi,
þad gudi kæra og velþóknanlega offur. 19. En
minn gud mun uppfylla allar ydar þarfir af
sinni dýrdlegu nægt vegna Jesú Krists. 20.

Gudi og födur vorum sé vegsemd ad eilífu,
amen.
21. Heilsid sérhverjum heilögum í Jesú
Kristi. Ydur heilsa brædurnir, sem med mér
eru. 22. Ydur heilsa allir heilagir, en sér-
deilis keisarans venzlamenn. 23. Nádin
drottins vors Jesú Krists sé med ydur öll-
um, amen.

S. Páls pistill
til
Kólossaborgarmanna.

---

1. Kapituli.

Gódar óskir. Páll þakkar gudi fyrir kristnitøku þeirra og kristilega framfør, sem hann óskar ad vaxi. Talar um Krist og hans fridþægingu; ad heidingjarnir séu einnig hluttakandi þar i, og ad hann sjálfur sé verkfæri guds þar til.

1. Páll, ad guds vilja postuli Jesú Krists,
og Timóteus bródir, 2. óska ydur, heilogum
brædrum í Kólossaborg og trúudum í Kristó,
nádar og fridar af gudi vorum fodur.

3. Þakkir gjørum vér gudi, fodur drottins
vors Jesú Krists, og bidjum ávalt fyrir yd-
ur, 4. frá því vér heyrdum um trú ydar á
Jesú Kristi og elsku til allra heilagra, 5.
vegna þeirrar vonar, sem ydur er geymd á himni,

og sem þér hafið áður heyrt um í þeim fagnaðarsæla sannleikans lærdómi, 6. sem til yðar er kominn, eins og um allan heim, hvar hann ber ávøxt og útbreiðist meir og meir, eins og hjá yður, frá þeim degi þér heyrðuð og feingnuð þekkingu á náð guðs yður veittri með sannleikans lærdómi, 7. eins og Epafras, vor elskulegur samþjón, hefir yður hann kent, hver að er trúr Krists þénari hjá yður, 8. hver og hefir sagt oss frá yðar kristilegum kærleika. 9. Þess vegna høfum vér einnig, frá þeim degi, vér heyrðum frá yður, ekki af látið að biðja fyrir yður, og óska, að þér fyltuzt þekkingar á guðs vilja, með alls slags speki og andlegum skilníngi, 10. svo að þér breytið drottni verðuglega, honum til þóknunar á allan hátt, 11. séuð ávartarsamir í alls konar góðum verkum, varið í þekkingu á guði, eflizt af hans dýrðar mætti, í algjørðum dugnaði, til alls háttar þolgæðis og støðuglyndis með gladværð. 12. Vér þøkkum føðurnum, sem gjorði oss hæfa til að fá hlutdeild í arfleifð þeirra, sem af ljósinu helgaðir eru, 13. með því hann hreif oss frá myrkursins valdi, og flutti oss inn í ríki síns

elskulega sonar, 14. af hverjum vér höfum lausnina, fyrirgefningu syndanna;

15. Hver ad er ímynd ósýnilegs guds, frumgetningur allrar skepnu; 16. því ad fyrir hann er alt skapad, sem er á himni og á jördu, hid sýnilega og hid ósýnilega, hásæti, herraveldi, höfdingjadómar og yfirrád; alt saman er þad fyrir hann, og handa honum skapad. 17. Sá hinn sami er og fyrri en alt, og alt vidhelzt fyrir hann; 18. hann er einnig höfud á safnadarins líkama, hann er upphafid, frumburdur enna daudu, svo ad hann hafi yfirburdi í öllu; 19. því þad þóknadist gudi, ad öll fylling skyldi búa í honum, 20. og ad koma öllu í sátt vid sig fyrir hann, bædi því sem er á jördu og á himni, þá lét hann semja frid med sínu blódi á krossinum.

21. Einnig ydur, sem fördum vorud fráhverfir (gudi) og óvinir (hans) í huga, sökum ydar vondra verka, 22. ydur hefir nú Jesú sátta gjört, fyrir deydingu síns holdlega líkama, svo hann láti ydur koma fram fyrir gud, heilaga, lýtalausa og ásadfinnanlega, 23. ef þér ad eins standid grundvalladir og stödugir í trúnni, og látid ekki bifa ydur frá von þess nádarlærdóms,

hvern þér hafid numid, og kendur er sérhverri skepnu undir himninum, hvers þjón eg, Páll, og svo er ordinn.

24. Nú gled eg mig í mínum þjáningum ydar vegna, og uppfylli á mínu holdi þad, sem vantadi á Krists þjáningar, fyrir hans líkama, sem er søfnudurinn, 25. hvers þjón eg er ordinn, eptir þeirri rádstofun guds, sem mér er á hendur falin ydar vegna, ad útbreida guds ord, 26. þann leyndardóm, sem hulinn var øldum og kynkvíslum, en nú er opinberadur hans heiløgum. 27. Þeim vildi gud opinbera, hvilíkur dýrdar-ríkdómur þessi leyndardómur er fyrir þjódirnar, sem ad er Kristur í ydur, von dýrdarinnar. 28. Þenna kunngjørum vér, í því vér áminnum sérhvern, og frædum sérhvern mann í allri speki, svo vér getum leidt hvern mann algjørvan í Kristó fram (fyrir gud); 29. til þess vinn eg og strídi, styrktur af hans krapti, þeim er sýnir sig í mér voldugléga krøptugan.

2. Kapituli.

Páll er áhyggjufullur, ad Kólossa-borgarmenn leidast kunni afvega af villumønnum; bidur því, ad þeir haldi fast vid þá sønnu Krists trú; sannar, ad Jesús hafi

gefið þeim betri sáluhjálpar meðöl, en útvortis helgisiðir Gyðinga og heiðingja gátu veitt.

1. Ekki vil eg dylja fyrir yður, hvílíka baráttu eg hefi haft yðar vegna og þeirra, sem búa í Laódísea, og svo margra, sem ekki hafa séð mig sjálfan nærveranda, 2. til þess að hjörtu þeirra mættu styrkjast, og þeir sjálfir í elsku sameinast, og öðlast gjörvallan ríkdóm fullkomins skilnings, þekkinguna á guðs leyndardómi, 3. í hverjum fólgnir eru allir fjársjóðir spekinnar og þekkingarinnar. 4. Þetta segi eg, svo einginn tæli yður með mælskulegum orðum. 5. Því þó að eg, að líkamanum til, sé fjærverandi, þá er eg samt nálægur í anda, og gleðst, þá eg sje yðar reglusemi og fastheldni við trúna á Krist. 6. Breytið þar fyrir samkvæmt lærdómi drottins vors Jesú Krists, eins og þér hafið hann numið: 7. rótfestir og bygðir á Kristó (sem grundvelli), stöðugir í trúnni, eins og hún hefir yður verið kend, og varandi í henni með þakkargjörð. 8. Varizt, að nokkur hertaki (blindi) yður með heimsspeki og hégómlegri villu, eptir manna setningum, eptir stafrófi heimsins, en ekki eptir Krists; 9. því í honum býr öll fylling (auðlegð) guð-

dómsins líkamlega, 10. og í honum erud þér sannandugir vordnir, honum, sem er høfud alls høfdingjadóms og yfirvalds; 11. fyrir hann erud þér og umskornir þeirri umskurn, sem ekki er med hondum gjørd, heldur innifalin í afleggingu syndum spilltrar náttúru, þad er, þér erud umskornir med Krists umskurn, 12. med því ad þér erud med honum greptradir í skírninni, í hverri þér og erud med honum upp risnir, fyrir trúna á mátt guds, er upp vakti hann frá daudum. 13. Einnig ydur, sem daudir vorud í yfirtrodslunum og yfirhúd ydvars holds, lífgadi gud, eins og hann, med því ad hann fyrirgaf oss øll vor afbrot, 14. afmádi þad skuldabréf, sem stílad var í gegn oss og innifalid var í lagabodum, og burt tók þad, þá hann negldi þad á krossinn. 15. Hann fletti vopnum hina voldugu og mektugu, leiddi þá opinberlega fram til sýnis, og lét Krist hrósa sigri yfir þeim.

16. Látid þess vegna eingan fordæma ydur fyrir mat edur drykk, edur nokkud þad, sem snertir hátídir, túnglkomur edur hvíldardaga, 17. hvad alt er ekki nema skuggi hins eptirkomanda, en Kristur er líkaminn sjálfur. 18.

Látid eingan taka hnossid frá ydur, er þykist af sinni audmýkt og eingladýrkun, lætur drjúgt yfir því, sem hann aldrei hefir séd, og upp hrokast hégómlega af sinu holdlega hugarfari,
19. en heldur sér ekki til høfudsins, af hverju allur líkaminn, styrktur og samteingdur med lidum og taugum, tekur gudlegan þroska.
20. Ef þér erud dánir med Kristi frá stafrófi heimsins, því bindid þér ydur þá vid þvílíka setninga, eins og þér lifdud í heiminum:
21. „Þú skalt ekki snerta, ekki smakka, ekki taka á"?
22. Allt þetta verdur til fordjørfunar, ef þad er brúkad eptir manna bodordum og lærdómum,
23. sem hafa ad sønnu á sér vizku yfirbragd, en eru inni falin í sjálfgjørdri dýrkun, mjúklæti og meingjørdum vid sjálfan sig, án þess ad rækja líkamann til gódrar hlítar.

3. Kapituli.

Sannir kristnir eiga ad meta meira hid himneska en þad jardneska, afleggja hid forna háttalag, en fylgja nýu; einkum stunda bródurlega elsku og hafa í øllu Krists vilja og bod fyrir augum; skyldur hjóna, barna, foreldra og þjóna.

1. Fyrst þér erud ásamt med Kristi upp

risnir, þá keppizt eptir því, sem þar efra er, hvar Kristur situr til hægri handar gudi. 2. Hafid hugann á því himneska, en ekki á því jardneska. 3. Því þér erud dánir, og líf ydvart er falid med Kristi hjá gudi. 4. En þegar Kristur, vort líf, opinberast, þá munud þér og ásamt honum í dýrd opinberast. 5. Deydid því ydar jardnesku limu, frillulífi, saurlifnad, losta, vonda tilteygingu og ágirnd, hvad ekki er betra en skurdgoda dýrkan. 6. Fyrir slíkt (athæfi) kemur hegning guds yfir þá vantrúudu, 7. í hverra tølu þér fordum vorud, medan þér lifdud þessum løstum. 8. En afleggid nú alt þetta: reidi, stórlyndi, vonzku, lastmæli, svívirdilegt tal; látid slíkt ekki framkoma af ydrum munni. 9. Ljúgid ekki hver upp á annan, þar þér hafid afklædzt hinum gamla manni og hans háttalagi, 10. en íklædizt nýum, sem endurnýadur er til þekkingar, samkvæmt þess mynd, sem hann hefir skapad. 11. Hér er einginn munur á grískum manni og Gydingi, á umskornum og óumskornum, útlending og Skyta, þræli edur frjálsum, heldur er Kristur alt og í øllum. 12. Íklædizt þar fyrir, eins og guds útvaldir heilagir og elskanlegir, hjartgróinni medaumkun,

góðvild, lítillæti, hógværð, lánglundargeði. 13. umberið hver annan, og fyrirgefið hver øðrum, ef einhver yðar hefir kærumál øðrum á móti; eins og Kristur hefir fyrirgefið yður, svo skuluð þér og einninn gjora. 14. En um fram alt íklæðizt elskunni, því hún er band algjørleikans; 15. þá mun friður Krists ríkja í yðrum hjørtum; til þessa friðar eruð þér og einnig kallaðir í einum líkama (sameiginlega); og verið (fyrir það) þakklátir. 16. Látið Krists lærdóm ríkuglega búa hjá yður, svo að þér með allri speki kennið hver øðrum, og áminnið hver annan með sálmum, saungum og andlegum lofkvæðum, sætlega sýngjandi drottni lof í yðrum hjørtum. 17. Hvað helzt þér aðhafizt í orði eður verki, það gjorið í nafni drottins Jesú, þakkandi guði og føður fyrir hann.

18. Þér konur, verið yðar bændum undirgefnar, eins og þeim hæfir, sem drottins eru. 19. Þér menn, elskið yðar eiginkonur, og verið ekki beiskblundaðir við þær. 20. Þér børn, verið hlýðug foreldrunum í øllu, því það er drottni þóknanlegt. 21. Þér feður, uppertið ekki yðar børn, svo að þau verði ekki hugláus. 22. Þér þrælar, verið hlýðugir í øllu yðar

jarðneskn drottnum, ekki með augnaþjónustu, svo sem þeir, er vilja mønnum þóknast, heldur með hjartans einlægni, svo sem þeir, er drottinn óttast; 23. og gjørið alt, hvað helzt sem þér vinnið, með einlægu geði, eins og það sé fyrir drottinn, en ekki menn, 24. vel vitandi, að þér munuð taka sælu í arf til endurgjalds, því þér þjónið drottni Kristi. 25. En sá svikuli mun bera úr býtum svikalaun, því hér gildir ekkert manngreinar álit.

4. Kapituli.

Skyldur við drottna; støðuglyndi í bæn, forsjalni í ræðu og umgeingni; Tykikus og Onesimus eiga að segja, hvernig Páli líði; heilsanir; brjefið á að lesast af þeim í Laódísea. Arkippus áminnist. Góðar óskir.

1. Þér drottnar, veitið þrælunum það, sem rétt er og sanngjarnlegt, og munið til þess, að þér eigið og drottinn á himni.

2. Verið støðugir í bæninni og kostgæfnir með þakkargjørð. 3. Biðjið jafnframt fyrir oss, að guð greiði veg vorri kenningu, svo vér kent getum Krists hulda lærdóm, fyrir hvers sakir eg em nú bundinn, 4. að eg megi kunngjøra hann, eins og mér byrjar að tala. 5.

Umgángizt víslega þá, sem fyrir utan sofnuð-
inn eru, og gefið uákvæmlega gætur að tíðar-
innar ásigkomulagi. 6. Yðar ræða sé ætíð
ljúfleg og salti krydduð, svo að þér vitið, hvern-
ig þér skuluð sérhverjum andsvara.
7. Vor elskulegur bróðir Tykikus, trúr þén-
ari Krists og minn samþjón, mun láta yður
vita alt um mig. 8. Eg sendi hann til yðar
einmitt til þess, að eg fái frétt af yður, og til
þess hann huggi yðar hjørtu, 9. og ásamt með
honum Onesimus, trúan og elskulegan bróður,
landa yðar; þeir segja yður allar fréttir héðan.
10. Yður heilsar Aristarkus, minn samband-
ingi, og Markús frændi Barnabasar, um hvern
þér hafið boðorð feingið. Ef hann kemur til
yðar, þá veitið honum góða móttøku. 11.
Sømuleiðis heilsar yður Jesús, að viðurnefni
Júsius. Þessir eru umskornir, og þeir ein-
ustu, sem hafa verið mínir meðhjálparar í guðs
ríkis útbreiðslu, og mér til mikillar huggunar.
12. Enn framar heilsar yður Epafras, Krists
þjón og landi yðar. Hann stríðir sífeldlega
fyrir yður með bænum, að þér megið støðugir
standa, algjørðir og fullkomnir í øllu því, sem
guðs vilji er. 13. Því þann vitnisburð gef

eg honum, ad honum sé mjøg ant um ydur og þá, sem búa í Laódísea og Hierópólis. 14. Læknirinn Lúkas, vor elskanlegur, heilsar ydur, og Demas.

15. Heilsid þér brædrunum í Laódísea, Nymfasi og søfnudinum, sem kemur saman í húsi hans. 16. Þegar þér erud búnir ad lesa bréf mitt til ydar, þá látid líka lesa það í sofnudinum í Laódísea; lesid þér og bréfid frá Laódísea. 17. Segid Arkippusi: gættu þjónustu drottins, sem þú hefir tekid vid, ad þú gjørir henni fullnustu.

18. Kvedjan er skrifud med minni, Páls, eigin hendi. Minnizt fjøtra minna. Náð sé med ydur.

S. Páls fyrri pistill
til
Tessaloníkumanna.

1. Kapituli.

Gódar óskir. Páll þakkar gudi og hrósar þeirra fúsleika ad taka kristni, þeirra bródurkærleika og þolinmædi.

1. Páll og Silvanus og Tímóteus óska
ydur, sofnudi guds fødurs og drottins Jesú
Krists i Tessaloniku, nádar og fridar af gudi
vorum fødur og drottni Jesú Kristi. 2. Avalt
þøkkum vér gudi fyrir ydur alla, þá vér minn-
umst ydar i vorum bænum, 3. og erum sífeld-
lega minnugir ydar atorkusomu trúar og ó-
þreytanlegu elsku og stødugu vonar á drottni
vorum Jesú Kristi fyrir augliti guds og fød-
ur vors. 4. Vér vitum, gódir brædur af gudi
elskadir, hvernig ydar útvalningu var háttad,

5. ad eg bodadi ekki nádarlærdóminn ydar á medal med ordum einum, heldur med krapti, heilogum anda og fullkominni saunfæringu. Þér vitid einninn, hvilíka vér sýndum oss ydur til handa hjá ydur. 6. Og þér erud vorir eptirfylgjarar ordnir og drottins, med því þér medtókud lærdóminn undir miklum þreyngingum med fognudi heilags anda, 7. svo ad þér erud ordnir fyrimynd allra trúadra í Masedonín og Akkealandi; 8. því ad frá ydur hefir ord drottins hljómad, ekki einúngis í Masedonín og Akkealandi, heldur er og trú ydar á gudi kunnung ordin allstadar, svo vér ekki þurfum um þad ad tala; 9. því menn gjora ord á því, hvilíka komu vér áttum til ydar, og hvernig þér snérud ydur til guds frá skurdgodunum, til ad þjóna lifandi og sonnum gudi, 10. og ad vænta hans sonar frá himni, þann er hann uppvakti af dauda, Jesús, er frelsar oss frá hinni yfirvofandi hegníngu.

2. Kapituli.

Páll talar um, hvernig hann hafi hegdad sér hjá þeim; þakkar gudi fyrir, ad þeir svo fúslega tóku hans kenn-

ingu, og talar um ofsóknir, er þeir lída mega; talar um laungun sína ad finna þá.

1. Sjálfir vitid þér þad, brædur, ad koma
vor til ydar var ekki ávaxtarlaus; 2. heldur
þótt vér ádur í Filippi-borg, eins og ydur er
kunnugt, lidum ílt og værum smánadir, þá
kunngjordum vér samt djarflega og í trausti til
guds vors hjá ydur nádarlærdóm vors guds
med mikilli baráttu. 3. Hvorki leiddi villa edur
óhrein sérplægni edur vélar oss til ad kenna;
4. heldur, eins og gud hefir fundid oss þess
verduga, ad trúa oss fyrir nádarlærdóminum,
þannig høfum vér kent hann; ekki sem þeir,
er mønnum vilja þóknast, heldur gudi, sem
rannsakar vor hjortu. 5. Því hvorki høfum vér
nokkuru sinni farid med hræsni, eins og ydur
er kunnugt, né leidzt af ágirnd, gud er þess
vottur, 6. né leitad lofstírs af mønnum, hvorki
af ydur né ødrum. 7. Vér gátum verid ydur
til þyngsla, sem postular Krists, en vér sýnd-
um oss vægdarsama vid ydur. 8. Eins og
fóstra hjúkrar børnum sínum, eins erum vér
ydur ástúdlegir, og erum fúsir til, ekki einúng-
is ad meddeila ydur nádarlærdóm guds, heldur
og til ad gefa ydur vort eigid líf, því þér er-

ud orduir oss ástfólgnir. 9. Þér munid, bræd-
ur, til ervidis vors og mædu; til þess vér
værum eingum ydar til þýngsla, unnum vér
nótt og dag, á milli þess vér vorum ad boda
ydur nádarbodskap guds. 10. Þér erud vitni
til þess og gud, hversu heilaglega, réttvíslega
og ólastanlega vér hegdudum oss hjá ydur, sem
vid trúnni hofdud tekid. 11. Ydur er og kunn-
ugt, hversu eg hefiámint, upphvatt og sárbænt
sérhvern ydar, eins og fadir børn sín, 12. ad
þér breyttud verduglega gudi, er kallad hefir
ydur til síns ríkis og dýrdar.

13. Þar fyrir aflátum vér ekki ad þakka
gudi fyrir þad, ad þér medtoku veittud guds
ordi, er þér numud af oss, og medtókud þad
ekki sem manna lærdóm, heldur sem guds ord,
eins og þad í sannleika er, hvert líka hefir sýnt
sinn krapt á ydur, sem trúadir erud. 14. Bræd-
ur, ydar kjor hafa lík verid safnada guds í
Gydingalandi, er játazt hafa Jesú Kristi; því
þér hafid þolad sama af ydar ættingjum, 15
sem þeir af Gydingum, er bædi liflétu drottinn
Jesúm og sína eigin spámenn; oss hafa þeir
og ofsókt, eru gudi misþóknanlegir og ollum
monnum mótstædir; 16. þeir meina oss ad tala

til heidingjanna, ad þeir frelsist, og uppfylla
þar vid mælir sinna synda, en ad lokunum mun
straffid koma yfir þá.
17. Vér, brædur, sem um stundar sakir höf-
um verid sviptir ydar návistum ad líkamanum
til, en ekki huganum, höfum med því meiri
alúd og laungun kappkostad ad sjá ydur. 18.
Þar fyrir hofum vér, eg Páll, optar en einu
sinni viljad koma til ydar, en Satan hefir haml-
ad oss frá því. 19. Því hver er vor von,
vor gledi, vor heidurs-krans, er vér getum
stært oss af? Munud þér ekki einnig verda
þad fyrir augliti drottins vors Jesú Krists,
þá hann kemur? 20. Þér erud vor sómi og
vor gledi.

3. Kapituli.

Til þess ad frétta af Tessalonikumönnum segist Páll hafa sent Tímóteus, og þakkar gudi fyrir þá gledifregn, er hann hafi feingid med honum um þeirra stöduglyndi. Girnist ad koma til þeirra.

1. Þar fyrir, þegar vér máttum ekki leing-
ur vid þreya, rédum vér þad af, ad verda ein-
ir eptir í Atenuborg, 2. og sendum Tímóteum,
bródur vorn og guds verkamann medur oss í
Krists nádarbodskapi, til þess hann efldi og

vrfadi ydar trú, 3. ad einginn skuli láta sig
trufla af þessum þreyngingum; þvi þér vitid,
ad þær eru oss ætladar. 4. Eg sagda ydur
þad og fyrir, þá eg var hjá ydur, ad vér mund-
um þreyngingar lída, hvad líka hefir rætzt,
eins og ydur er kunnugt. 5. Þar fyrir, þegar
eg mátti ekki leingur vid þreya, þá senda eg til
ad frétta um trú ydar, hvort freistarinn hefdi
ekki freistad ydar, og vinna vor ordid til eink-
is. 6. En nú er Tímóteus aptur kominn frá
ydur til vor, og ber oss gledifregn um trú yd-
ar og kærleika, og ad þér ávalt minnizt vor til
góds, og girnizt ad sjá oss, eins og vér ydur.
7. Þannig hafid þér, brædur, huggad oss í
allri vorri þreyngingu og neyd med ydar trú-
festi: 8. þvi nú lifum vér, fyrst þér haldid
stødugleg a vid drottinn. 9. Hvert þakklæti
megnum vér ad gjalda gudi fyrir ydur, fyrir
alla þá gledi, er vér høfum af ydur fyrir
guds augliti?

10. Nótt og dag bidjum vér innilega, ad
oss mætti hlotnast ad sjá ydur og bæta úr brest-
um trúar ydar; 11. en sjálfur gud og fadir
vor og drottinn vor Jesús Kristur greidi veg
vorn til ydar. 12. En drottinn fylli ydur og

audgi elsku bædi innbyrdis ydar á milli og til
allra, eins og vor elska er til ydar; 13 upp á
þad ad ydar hjörtu megi stadfestast í heilagleika,
og þér birtast fyrir gudi og vorum födur ó-
straffanlegir, þá drottinn vor Jesús Kristur
kemur ásamt öllum hans heilögu.

4. Kapituli.

Páll upphvetur til framfara í heilagri rádvendni, bródurkærleika og gódum sidum. Talar um, ad þeir, sem deya, ádur en Kristur kemur til dóms, einkis fari á mis fyrir þad.

1. Enn framar bidjum vér ydur, brædur,
og áminnum í umbodi drottins Jesú, med því
þér hafid numid af oss, hvernig ydur ber ad
breyta og þóknast gudi, ad þér takid hér í meiri
og meiri framförum. 2. Þér vitid, hver bod-
ord vér höfum ydur gefid í umbodi drottins
Jesú; 3. því þad er guds vilji, ad þér hei-
lagir séud, haldid ydur frá frillulifnadi; 4.
hverr og einn hafi vit á, ad halda sínum lík-
ama í heilagleika og heidri, 5, en ekki losta-
bruna, eins og heidnir menn, er ekki þekkja
gud; 6. veiti ekki yfirgáng edur hafi af sínum
bródur í nokkru, því ad drottinn er hegnari

alls þvílíks, eins og eg hefi ádur sagt og inni-
lega lagt ydur upp á hjarta; 7. því ekki hefir
gud kallad oss til þess, ad vér skyldum í saur-
lifi lifa, heldur í heilagleika. 8. Þess vegna,
hver sem þetta forsmáir, hann forsmáir ekki
menn, heldur gud, sem og hefir inn gefid oss
sinn heilaga anda. 9. Ekki hafid þér þess
þörf, ad eg skrifi ydur um bródurkærleikann,
því gud hefir sjálfum ydur kent ad elskast inn-
byrdis. 10. Já, þér audsýnid þessa sömu elsku
jafnvel öllum brædrunum út um alla Masedoniu.
En vér áminnum ydur, brædur, ad þér takid
hér í meiri og meiri framförum, 11. og leitid
þar í sæmdar ad lifa rósömu lifi og stunda
ydar eigin idn, og vinna med höndum ydrum,
eins og eg hefi ydur bodid, 12. svo ad þér
umgángizt sómasamlega þá, sem utan (safnadar)
eru, og séud upp á eingan komnir.

13. Ekki vil eg, brædur, láta ydur vera í
vanþekkingu um þá burtsofnudu, svo ad þér sé-
ud ekki hryggvir, eins og þeir, sem vonarlausir
eru; 14. því ef vér trúum því, ad Jesús sé
dáinn og upp aptur risinn, þá mun gud sömu-
leidis fyrir Jesúm leida til sín þá, sem sofnadir
eru; 15. því þad segi eg ydur í drottins orda

stad, ad vér, sem eptir verdum lifs vid tilkomu drottins, ad vér munum ekki fyrri verda, en þeir burtsofnudu; 16. því sjálfur drottinn mun med ákalli, med hofudeingils raust og med guds lúdri, af himni nidur stiga; og þeir, sem í Kristó eru dánir, skulu fyrst upp risa; 17. sidan munum vér, sem eptir erum lifandi, verda hrifnir til skýa ásamt þeim, til ad mæta drottni í loptinu, og munum vér sidan med drottni vera alla tíma. 18. Huggid svo hver annan med þessum ordum.

5. Kapituli.

Páll hvetur til ad vanda liferni sitt, þar ed Krists koma til dómsins sé hulin; áminnir til elsku vid kennifedur, til fridsemi og fleiri dygda, og árnar monnum þar til guds adstodar; kvedjur og skipan ad láta alla lesa pistilinn.

1. En um ákvedna tíma (nær þetta skuli ske) er ekki þorf eg skrifi ydur, brædur, 2. því sjálfir vitid þér gjorla, ad dagur drottins mun koma, sem þjófur á nóttu. 3. Þegar menn segja: „nú er fridur og ollu óhætt", þá mun snøgg eydilegging koma yfir þá, eins og jódsótt yfir ólétta konu; og þeir munu ekki geta umflúid. 4. En þér, brædur, erud ekki í myrkri,

svo ad sá dagur geti yfir ydur komid, sem
þjófur. 5. Því allir erud þér ljóssins synir
og dagsins synir. Vér erum ekki (synir) næt-
urinnar og myrkursins; 6. látum oss því ekki
sofa, eins og adrir gjöra, heldur vaka og vera
ódrukkna; 7. því þeir, sem sofa, sofa um nætur,
og þeir, sem drekka, drekka á nóttum. 8. En
látum oss, sem erum dagsins synir, vera ó-
drukkna, íklædda í brynju trúarinnar og kærleik-
ans, og hjálmada med von hjálprædisins; 9.
því gud hefir ekki ætlad oss til ófarsældar, held-
ur til ad ødlast sáluhjálp vegna drottins vors
Jesú Krists, 10. sem dó fyrir øss, svo hvort
vér vektum edur svæfum, þá skyldum vér ásamt
honum lifa. 11. Áminnid því hver annan,
og efli hver ydar sálarheillir annars, eins og
þér og gjørid.

12. Þess bidjum vér ydur, brædur, ad þér
hafid mætur á þeim, sem vinna hjá ydur og
veita ydur forstødu af drottins hálfu, og áminna
ydur, 13. og ad þér andsýnid þeim sérlega vird-
ingu og elsku fyrir verk þeirra. Verid frid-
samir innbyrdis. 14. Enn framar áminni eg
ydur, brædur, ad þér áminnid hina óstýrilátu,
huggid ístødulitla, stydjid þá, sem veikir eru,

hafid umburdarlyndi vid alla. 15. Sjáid til, ad einginn gjaldi ilt med illu, en stundid ávalt gott ad gjora, bædi hver ødrum innbyrdis og øllum út í frá. 16. Verid ætíd gladir. 17. Bidjid án afláts. 18. Gjørid þakkir fyrir alt, því þad er guds vilji, ydur kunnur gjorr fyrir Jesúm Krist. 19. Utsløkkvid ekki andann. 20. Fyrirlítid ekki spádómsgáfur, 21. prófid heldur alt, og haldid því, sem gott er. 22. Haldid ydur frá illu, í hverri mynd sem þad sýnir sig. 23. En sjálfur fridarins gud helgi ydur algjorlega, og allur ydar andi, sála og líkami, vardveitist flekklaust í tilkomu drottins vors Jesú Krists. 24. Trúfastur er sá, er ydur hefir kallad, hver ed og mun binda enda á sitt fyrirheiti. 25. Brædur, bidjid fyrir oss.

26. Heilsid øllum brædrunum med heiløgum kossi. 27. Eg særi ydur í nafni drottins, ad þér látid lesa bréf þetta fyrir øllum heiløgum brædrum.

28. Nádin drottins vors Jesú Krists sé med ydur.

S. Páls sídari pistill
til
Tessaloníkumanna.

---

1. Kapituli.

Gódar óskir. Páll þakkar gudi fyrir þeirra stöduglyndi og þolinmædi; huggar þá í þeirra þreyngingum og bidur fyrir þeim.

1. Páll, Silvanus og Tímóteus óska ydur, Tessaloníkumönnum, söfnudi guds vors födurs og drottins Jesú Krists, 2. nádar og fridar af gudi födur vorum og drottni Jesú Kristi.

3. Skylt er þad, brædur, ad vér ætíd þökkum gudi fyrir ydur, eins og verdugt er; því trú ydar þróast ódum, og elska ydar innbyrdis, hvers fyrir sig og allra saman, sýnir sig ríkuglega, 4. svo ad vér sjálfir getum í ödrum guds söfnudum stært oss af ydur, fyrir ydar

stødugllyndi og trúfesti í øllum þeim ofsóknum
og þreyngingum, er þér eigid undir ad búa.
5. Þetta er røksemd fyrir réttdæmi guds, ad
þér verdugir álitizt guds ríkis, fyrir hvers
sakir þér nú ílt lídid; 3. med því gud álítur
þad réttvíst, ad endurgjalda þeim þreyngíngu,
er ad ydur þreyngja, 7. en ydur, sem ad-
þreyngdir erud, hvíld med oss, þegar drottinn
Jesús opinberast af himni med sínum veldis-
einglum, í loganda eldi, 8. og lætur hegníngu
gánga yfir þá, sem ekki þekkjast og ekki hlýda
nádarlærdómi drottins vors Jesú Krists; 9.
hverjir sæta munu maklegri hegníngu, eilífri
gløtun, útskúfadir frá augliti drottins og frá
hans veldisdýrd, 10. þá hann kemur til ad
vegsamast medal sinna heiløgu, og til ad sýna
sig dásamlegan á øllum þeim, sem trúa; því á
þeim degi mun þad, sem vér vottudum fyrir
ydur, satt reynast. 11. Þess vegna bidjum vér
alla tíma fyrir ydur, ad gud vor álíti ydur
verduga sinnar kallanar, og kroptuglega fullkomni
allan honum velþóknanlegan gódleik og verk trú-
arinnar, 12. svo ad nafn drottins vors Jesú
Krists vegsamist á ydur, og þér af honum,
fyrir nád guds vors og drottins Jesú Krists.

2. Kapituli.

Páll hrindir þeirri ímyndun, ad Krists koma verdi svo brádum. Lofar gud fyrir útvalningu Tessalonikumanna, áminnir þá og bidur fyrir þeim.

1. En hvad áhrærir tilkomu drottins vors
Jesú Krists og vora samsöfnun til hans, þá
bid eg ydur, brædur, 2. ad þér ekki séud fljótir
á, ad láta ydur hræda og trufla, hvorki af
nokkurum anda, edur vid kenningu edur bréf,
svo sem þad væri frá oss, eins og (tilkomu-)
dagur drottins væri þegar fyrir hondum. 3.
Látid eingan villa ydur á nokkurn hátt; því
fyrst hlýtur fráfallid ad ske, og madur syndar-
innar ad auglýsast, sá glotunar sonurinn, 4.
er setur sig á móti og hefir sig upp yfir alt
þad, sem gud edur heilagt kallast; og þad svo,
ad hann setur sig í guds musteri, og tjer sig,
eins og væri hann gud. 5. Minnizt þér ekki
þess, ad eg sagdi ydur þetta, þá eg enn þá
var hjá ydur? 6. Og þér vitid, hvad þad er,
sem nú aptrar honum, til þess hann opinberist
á sínum tíma; 7. því leyndardómur gudleysis-
ins er þegar farinn ad brydda á sér, einúngis
ad sá verdi úr vegi tekinn, er nú aptrar því;
8. því þá mun hinn gudlausi koma í ljós,

hverjum drottinn Jesús mun tortýna med anda síns munns, og ad eingu gjøra, þá hann birtist dýrdlega í tilkomu sinni. 9. En tilkoma hins (ódaudlega) sýnir sig á þeim gløtudu, fyrir framkvæmd Satans, í alls konar krapti, táknum og undrum lyginnar og í alls slags vélum ránglætisins, 10. vegna þess þeir gáfu ekki sannleiks-elskunni inngáng hjá sér, svo þeir hólpnir yrdu. 11. Þar fyrir mun gud senda þeim megna villudóma, ad þeir trúi lygi, 12. svo allir straffist, sem ekki trúa sannleikanum, en hafa velþóknun á ránglætinu.

13. En skylt er, ad vér ávalt þokkum gudi fyrir ydur, brædur, drottins elskulegu, ad gud hefir frá upphafi útvalid ydur til sáluhjálpar fyrir helgun andans og trú til sannleikans. 14. Til þess kalladi hann ydur med vorri kenníngu, ad þér skyldud ødlast dýrd drottins vors Jesú Krists. 15. Brædur, standid því stødugir og haldid fast vid þær lífsreglur, er þér numid hafid, annadhvort af kenningu vorri edur bréfi. 16. En sjálfur drottinn vor Jesús Kristur og vor gud og fadir, sem elskadi oss og gaf oss af nád eilífa huggun og góda von, 17. hann huggi ydar hjørtu og gjøri ydur

stadfasta í sérhverjum gódum lærdómi og gódri breytni.

3. Kapituli.

Páll bidur Tessalonikumenn ad bidja fyrir sér, huggar þá og bidur fyrir þeim; varar vid umgeingni ósidsamra; hvetur ad draga dæmi af sér til idjusemi og gódra verka; gefur reglur um, hvernig skuli haga sér vid óhlýduga. Kvedja.

1. Enn framar, brædur, bidjid fyrir oss, ad
drottins lærdómur megi ódum útbreidast og
vegsamlegur verda, eins og hja ydur, 2. og ad
vér mættum frelsast frá ósidudum og vondum
mønnum; því ekki er øllum ad trúa, 3. en
drottinn er trúr, og hann mun styrkja ydur og
geyma fyrir illu. 4. Enn hefi eg þad traust til
drottins, ad þér hlýdid og munud hlýda því,
sem eg hefi bodid ydur; 5. en drottinn leidi
ydar hjørtu til guds kærleika og þolinmædi
Krists.

6. Enn bjódum vér ydur, brædur, í nafni
drottins vors Jesú Krists, ad þér haldid ydur
frá hverjum þeim bródur, er hagar sér ósid-
lega, og fjarstætt þeim lifsreglum, er eg hefi
fyrir ydur lagt. 7. Sjálfir þekkid þér, hvern-

ig ydur ber ad taka oss til eptirdæmis;
8. því ekki lifdum vér ósidlega hjá ydur, né
þádum vort braud af nokkrum gefins, held-
ur unnum vér med elju og atorku nótt og dag,
svo vér værum eingum ydar til þýngsla; 9.
ekki þess vegna, ad oss brysti heimild til þess,
heldur til þess, ad vér gætum verid ydur fyr-
irmynd, til ad breyta eptir. 10. Því, þá eg
var hjá ydur, baud eg ydur, ad ef einhver vildi
ekki vinna, ætti hann ekki heldur mat ad fá.
11. En vér heyrum, ad sumir medal ydar lifi
í óskikki, vinni ekkert, heldur eydi tídinni til ó-
þarfa. 12. Í drottins vors Jesú Krists um-
bodi bjódum vér slíkum og áminnum þá, ad
þeir ervidi í kyrd og vinni sjálfir fyrir sér.

13. Brædur, þreytizt ekki gott ad gjøra. 14.
Ef sá er nokkur, sem ekki hlýdir minni áminn-
ingu í þessu bréfi, þá athugid hann, og hafid
eingin afskipti af honum, svo hann blygdist;
15. en álítid hann samt ekki sem óvin, heldur
áminnid hann sem bródur. 16. En sjálfur
drottinn fridarins veiti ydur frid ætíd og í øllu.
Drottinn sé med ydur øllum.

17. Kvedjan er skrifud med minni, Páls,
eigin hendi; það er merki sérhvers bréfs frá
mér. Svona skrifa eg. 18. Nádin drottins
vors Jesú Krists sé med ydur øllum, amen.

S. Páls fyrri pistill
til
Tímóteus.

---

1. Kapituli.

Góðar óskir. Páll áminnir Tímóteus að hindra afbakaðan skilning Mósis laga, og prísar undir eins Krists lærdóms krapt til að lagfæra menn og farsæla.

1. Páll postuli Jesú Krists, eptir ráðstöf-
un guðs vors frelsara og Jesú Krists, sem
er vor von, 2. óskar Tímóteusi, sínum sann-
nefndum syni í trúnni, náðar, miskunar og
friðar af guði vorum föður og drottni vorum
Jesú Kristi.

3. Þá eg fór til Masedoníu, beiðda eg þig
að vera kyrran í Efesus og bjóða vissum mönn-
um, að þeir kenni ekki annarlegan lærdóm, 4.
og gefi ekki gaum að æfintýrum og endalaus-

um ættartølum, er framar valda þrætum, held-
ur en efla þá rádstofun guds, sem trúnni vid-
víkur. 5. Því adaltilgángur kenníngarinnar er
kærleikurinn af hreinu hjarta, gódri samvizku
og hræsnislausri trú; 6. en frá þessu eru sum-
ir víknir og hafa snúid sér til þvættings; 7.
þeir látast vera løglærdir, þótt þeir hvorki skilji
sjálfir, hvad þeir segja, eda hvad þeir fullyrda.
8. Vér vitum, ad logmálid er gott fyrir hvern
þann, sem brúkar þad réttilega, 9. og eg veit,
ad løgmálid er ekki sett þeim réttlátu, heldur
þeim ránglátu og þverbrotnu, ógudlegum og
stórsyndurum, andvaralausum og vanheiløgum,
fødurbønum og módurbonum, manndrápurum,
10. frillulífismønunum, þeim sem skømm drýgja
med karlmønnum, selja menn mansali, lygur-
um, meinsærismonnum, og gegn sérhverju ødru,
sem gagnstætt er hreinum lærdómi þeim, 11.
er innihelzt í þeim dýrdlega nádarbodskapi hins
sæla (ódaudlega) guds, sem mér er á hendur
falinn. 12. Og eg þakka drottni vorum Jesú
Kristó, þeim er mig hefir styrkvan gjørt, fyrir
þad ad hann áleit mig trúan og setti mig til
sinnar þjónustu, 13. mig, sem fordum var last-
ari, ofsóknari og smánari; en eg hefi miskun

ødlazt, sökum þess eg gjørdi það í vantrú af
vanþekkíngu. 14. Já, ríkuglega hefir náð
drottins vors téð sig í að efla trú mína á
Jesú Kristi og elskuna til hans. 15. Það er
sannur lærdómur og í allan máta meðtækileg-
ur: að Jesús Kristur er kominn í heiminn til
að gjøra syndugа hólpna, á meðal hverra eg
er hinn helzti. 16. En þess vegna hefi eg
miskun ødlazt, að Kristur sýndi á mér stórsynd-
ugum sitt mikla lánglundargeð, til eptirdæmis
fyrir þá, sem síðar trúa á hann, þeim
til eilífs lífs. 17. En þeim ódauðlega, ósýni-
lega aldanna konúngi, honum, sem aleinn er guð,
sé heiður og dýrð um aldir alda, amen. 18.
Þetta er sú áminníng, er eg fyrirlegg þér,
son minn, Tímóteus, að þú, eptir því sem áð-
ur er um þig spáð, tjáir þig góðan stríðsmann,
19. sért fastheldinn við trúna og góða sam-
vizku, hverri nokkrir hafa frá sér varpað og
þess vegna liðið skipbrot á trú sinni. 20. Í
þessara tølu eru þeir Hymeneus og Alexander,
hverja eg hefi gefið í Satans vald, svo að þeir
af refsíngunni læri að guðlasta ekki.

2. Kapituli.

Páll skipar ad bidja fyrir ollum. Reglur um þad, hvernig karlmenn og kvennmenn skuli hegda sér i þeirra gudrækuis-samkomum.

1. Fyrst og fremst áminni eg til þess, ad
menn framberi bænir, óskir, fyrirbænir og þakk-
argjørd fyrir øllum mønnum; 2. fyrir koníng-
um og valdsmønnum, svo vér med spekt og rósemi
lifad getum gudrækilega og sómasamlega. 3.
Þetta er gott og þóknanlegt fyrir gudi vorum
frelsara, 4. sem vill, ad allir hólpnir verdi og
komist til þekkingar á sannleikanum; 5. því einn
er gud, og einn er medalgángarinn milli guds og
manna, madurinn Jesús Kristur, 6. sem gaf
sig sjálfan til lausnargjalds fyrir alla, til vitnis-
burdar á tilsettri tíd; 7. hann ad boda er eg settur
prédikari og postuli, heidinna þjóda lærimeistari i
trúnni og sannleikanum; þad segi eg satt, og
lýg ekki.

8. Þar fyrir vil eg, ad karlmenn, hvar helzt
sem þeir samankoma til bænagjordar, upplypti
heilogum hondum án reidi og þrætu. 9. Sømu-
leidis vil eg, ad konurnar skrýdi sig sómasam-
legum búningi, med blygd og hóflæti, ekki med
hárfléttum, gulli, perlum og dýrindis búningi,

10. heldur (eins og þeim konum sómir, er sýna
vilja gudrækni) med gódum verkum. 11. Kon-
an á ad læra (taka á móti kenníngunni) hljód-
lega, med allri undirgefni, 12. en ekki leyfi eg
nokkurri konu ad kenna eda ráda yfir karlmanni,
heldur á hún ad vera kyrrlát; 13. því fyrst
var Adam myndadur, Eva þar á eptir; 14.
og Adam tældist ekki, heldur var konan tæld og
gjordist brotleg. 15. En hún verdur hólpin
vegna barnburdarins, ef þau standa stødug í
trú, kærleika og heilagleika samfara hófslæti.

3. Kapituli.

Reglur, hvilikum þeim byrji ad vera, sem takast til for-
stødu og þjónustumanna safnadanna; minnir Timóteus á
grundvøll kristilegrar trúar.

1. Þad eru sannmæli, ad ef nokkur girnist
biskups-embætti, þá girnist hann ágætan hlut.
2. Þar fyrir byrjar slíkum tilsjónarmanni ad
vera ólastanlegum, einnar konu eiginmanni, ár-
vøkrum, hófsømum, sidprúdum, gestrísnum, vel
føllnum til ad kenna; 3. ekki drykkjumadur, né
ofstopasamur, heldur gæfur, frásneiddur deilum
og óágjarn; 4. sá ed veiti sínu heimili góda
forstødu og med spekt haldi børnum sínum

hlýdugum. 5. Því hver sem ekki hefir vit á
ad veita sínu heimili forstødu, hvernig má hann
umsjón veita søfnudi guds? 6. Ekki nýkristn-
adur, svo ad hann ekki upphrokist og verdi fyr-
ir rógberans áfelli. 7. Honum ber einnig ad
hafa gódan ordstír hjá þeim, sem fyrir utan
(søfnudinu) eru, ad hann falli ekki í fyrirlitn-
íngu og tálsnørur rógberarans.

8. Sømuleidis eiga djáknarnir ad vera heid-
virdir, ekki tvímælismenn, ekki vínsvelgjarar,
ekki sólgnir í ljótan gróda; 9. heldur vard-
veiti trúarinnar leyndardóm í hreinni samvizku.
10. Þessir skulu reynast fyrst, og sídan takast
til embættisins, ef þeir eru ólastanlegir. 11.
Sømuleidis eiga konur þeirra ad vera heidvird-
ar, ekki bakmálugar, heldur árvakrar, trúar í
øllu. 12. Djáknarnir séu einnar konu eigin-
menn, veiti børnum sínum og heimilum góda
forstødu; 13. því þeir, sem þjóna vel, afla sér
góds frama og mikillar djørfúngar í trúnni á
Jesú Kristi. 14. Þetta skrifa eg þér, þó eg
voni ad koma brádum til þín, 15. svo ad þú
vitir, ef mér seinkar, hvernig þú skulir haga
þér í guds húsi, sem er søfnudur lifanda guds,
stólpi og grundvøllur sannleikans. 16. Og

vafalaust er þessi leyndardómur gudrækninnar
mikilvægur: gud birtist í holdinu, er réttlættur
af andanum, sjen af einglunum, bodadur medal
heidinna þjóda, trúadur í heiminum, uppnum-
inn í dýrd.

4. Kapituli.

Postulinn áminnir enn Tímóteus ad fyrirbyggja ránga lærdóma og ad fordast þá sjálfur: hann gefi af sér gott eptirdæmi og sé trúr í sínu embætti.

1. En andinn segir med berum ordum, ad
á sídustu tídum muni nokkrir gánga af trúnni,
festa trú til villnanda og djøfla-lærdóma, 2.
sem af flárædi kenna lygar, og eru brennimerkt-
ir á samvizkunni, 3. banna ad giptast og neyta
fædu, er gud hefir þó skapad, til þess hennar
sé neytt med þakkargjørd af trúudum, er komn-
ir eru til þekkingar á sannleikanum; 4. því
ad øll guds skepna er gód, og eingin burtkast-
anleg, sé hún medtekin med þakkargjørd, 5.
því hún helgast med guds ordi og bæninni. 6.
Þegar þú brýnir þetta fyrir brædrunum, þá
sýnir þú þig gódan þjón Jesú Krists, vel ment-
adan í lærdómum trúarinnar og þeirri ágætu
kenningu, hverri þú hefir hlýdnazt. 7. Ford-

ast þú vanheilög æfintýri og kerlinga-hégiljur, en æf sjálfan þig í gudhrædsln. 8. Líkamleg æfing er til lítils nýt, en gudrækni er til alls nytsamleg, og hefir fyrirheit bædi fyrir þetta líf og hid tilkomanda. 9. Þetta eru sannmæli, allrar samsinningar verdug. 10. Þess vegna leggjum vér á oss ervidi og þolum fyrirlitníngu, því vér höfum sett vora von til ens lifanda guds, sem er frelsari allra manna, einkum trúadra. 11. Kunngjör þú þetta og kenn.

12. Einginn fyrirlíti þig vegna þinnar æsku, en vertu trúadra fyrirmynd í lærdómi, hegdun, elsku, trú, skírlífi. 13. Ver kappsamur í lestri, áminníngum, kenníngu, þángad til eg kem. 14. Vanræktu ekki þér veitta nádargáfu, hver þér var fyrirspád vid handa uppáleggíngu öldúnganna. 15. Gættu ad þessu, vertu allur í því, svo ad þín framför sé audsjen í öllu. 16. Haf gát á sjálfum þér og lærdóminum; vertu stödugur vid þetta; því ef þú gjörir þad, munt þú gjöra sjálfan þig hólpinn og þá, sem þig heyra.

5. Kapituli.

Hvernig Timóteus eigi ad haga áminningum sínum vid eldri menn og ýngri. Ekkjur eiga sérdeilislega ad njóta ölmusu safnadarins, og kennendur; hverjar ekkjur eigi ad fá þar í hlutdeild. Áminning um varúd ad straffa öldúnga, og um gætni í ad velja til þess embættis.

1. Ávíta ekki gamlan mann hardlega, held-
ur áminn hann sem födur; hina ýngri, sem
brædur; 2. aldradar konur, sem mædur; úng-
ar, sem systur, med allri sidsemi.

3. Heidra ekkjur, sem eru sannar ekkjur; 4.
en ef nokkur ekkja á börn eda afkomendur, þá
læri þeir fyrst og fremst ad audsýna rækt ætt-
mönnum sínum og endurgjalda foreldrum, því
þad er þóknanlegt fyrir augliti guds. 5. Sann-
arleg ekkja, sem er adstodarlaus, hún hefir sett
von sína til guds, og er stödug í bæn og á-
kalli til hans nótt og dag. 6. En hin býlífa
er daud, þó hún lifi. 7. Kunngjör þú þetta,
svo þær séu óadfinnanlegar. 8. En ef sá er
nokkur, sem ekki vill annast náúnga, helzt ef
þeir eru heimilismenn hans, hann hefir afneit-
ad trúnni og er verri en heidingi. 9. Ekkja
má ekki veljast ýngri en sextug, sú er verid
hefir eins manns kona og kunn er ad góð-

verkum, 10. ad hún hafi uppalid børn, verid gestrisin, hafi þvegid fætur trúadra, hjálpad naudstøddum, kappkostad alt gott. 11. En hjá úngum ekkjum skaltu sneida þig, þvi þegar þær af gjálífi hætta ad hirda um Krist, girnast þær ad giptast, 12. og gjørast sekar, þar ed þær brjóta sitt fyrra heit. Slíkar venja sig á idjuleysi og húsgaungur; 13. þær eru ekki einúngis idjulausar, heldur og málugar, hlutsamar, og tidka ósæmilegt tal. 14. Eg vil þvi, ad enar úngu ekkjur giptist, ali børn, stjórni húsi, og gefi mótstødumanninum ekkert tilefni til íls umtals; 15. þvi nokkrar eru þegar fallnar frá, og hafa snúid sér til Satans. 16. Ef nokkur trúadur eda trúud á ekkjur sér skyldar, hjálpi þau þeim, ad þær séu ekki søfnudinum til byrdi, og ad hann geti hjálpad sannarlegum ekkjum.

17. Þeir øldúngar, sem veita góda forstødu, metist tvøfaldlega, allra helzt þeir, sem sveitast vid ad kenna og fræda; 18. þvi ritningin segir: þú skalt ekki múlbinda nautid, sem erjar. Sømuleidis: verdur er verkamadurinn launanna.

19. Ekki skaltu móttøku veita ákæru gegn

öldúngi, nema tvo eda þrjú vitni beri; 20.
en þá, sem misbrjóta, skaltu ávita í allra nær-
veru, svo ad hinir hafi og svo ótta þar af.
21. Eg særi þig fyrir augliti guds, drottins
Jesú Krists og útvaldra eingla, ad þú gætir
þessa fylgislaust og gjörir ekkert af medhaldi.
22. Vertu ekki fljótur til ad leggja hendur
yfir nokkurn; taktu ekki heldur þátt í annara
syndum; geym þig sjálfan óflekkadan. 23. Drekk
ekki framar vatn, heldur neyt lítils víns vegna
maga þíns og þíns jafnadarlega heilsubrests.
24. Sumra manna syndir eru svo berar, ad
þær fordæmast fyri fram, adrar þekkjast eptir
á; 25. sömuleidis lýsa sum gódverk sér strax,
en þau, sem ekki eru þannig, geta ekki heldur
dulizt.

6. Kapituli.

Þræla skyldur. Falskennenda lærdómur leidir til þrætu og ágirndar; Timóteus áminnist til gudhrædslu; hvad hann skuli kenna þeim ríku; hann gæti trúlega síns embættis, en fordist þvætting.

1. Anaudugir þrælar haldi sína drottna alls
heidurs verduga, svo nafn guds og lærdómur-
inn verdi ekki fyrir lasti. 2. Þeir, sem trúada

húsbændur eiga, fyrirlíti þá ekki, vegna þess
þeir eru bræður, heldur þjóni þess fúslegar,
vegna þess þeir eru trúaðir og elskuverðir,
sem þiggja eiga þá trúu þjónustu. Kenn þú
þetta og áminn um það. 3. Hver sem öðru-
vísi kennir, og ekki fylgir vors drottins Jesú
Krists heilsusama lærdómi og kenningu, sem leiðir
til guðhræðslu, hann er, þrátt fyrir hroka sinn,
fávís; 4. en er sólginn í vafaspurningar og orða-
deilur, af hverjum kviknar öfund, þræta, last-
mæli, illir grunir, 5. ónytju-athafnir hugspilt-
ra manna, hverjum sannleikurinn er horfinn,
og sem hafa guðrækninina sér til fjárplógs. Þess
háttar menn skaltu forðast. 6. Í sjálfri sér
er guðhræðslan mikill ávinningur samfara nægj-
usemi. 7. Fyrst vér höfum ekkert innflutt í
heiminn, þá er það bert, að vér ekkert mun-
um þaðan geta burtu haft. 8. Þess vegna, ef
vér höfum fæðu og skýli, þá látum oss nægja.
9. Þeir þar á mót, sem ríkir vilja verða, falla
í freistingar og snörur og margar girndir dár-
legar og skaðlegar, er niður sökkva mönnunum
í ólukku og glötun; 10. því að auraelskan er
rót til alls ils, í hverja nokkrir hafa svo fíkzt,
að þeir hafa vilzt frá trúnni og bakað sér mörg

harmkvæli. 11. En þú guds madur, umflý
þvílíkt, en kappkosta réttvísi, gudhrædsln, trú,
kærleika, þolinmædi, ljúflyndi. 12. Berstu trú-
arinnar gódu baráttu, handsama eilíft líf, þar
til ertu kalladur, og þar ad vannstu góda játn-
ingu í nærveru margra votta. 13. Eg áminni
þig fyrir augliti guds, sem alt lífgar, og Jesú
Krists, er gjørdi þá gódu játningu frammi fyr-
ir Pontsíus Pílatus, 14. ad þú gætir skyldu
þinnar lýtalaust og óadfinnanlega alt til opin-
berunar drottins vors Jesú Krists, 15. hverja
á sínum tíma mun birtast láta hinn sæli og
alleina voldugi konúngur konúnganna og drott-
inn drottnanna; 16. hann, sem einn er ódaud-
legur, sem býr í því ljósi, er einginn fær til
komizt, hvern einginn madur hefir séd; honum
sé heidur og æfinlegt veldi, amen.

17. Bjód ríkum mønnum þessarar aldar,
ad þeir séu ekki mikillátir, og treysti ekki fall-
voltum audi, heldur lifanda gudi, sem veitir oss
ríkuglega alt gott til naudþurftar; 18. ad þeir
gjøri gott, séu ríkir af gódverkum, ørlátir, fús-
ir ad midla ødrum, 19. safni sér í fjársjódu
gódum stofni til hins ókomna, svo þeir ødlist
hid sanna líf. 20. Kæri Tímóteus, gæt þess,

sem þér er trúad fyrir, en fordast vanheilagar
hégómarædur og þrætumál speki þeirrar, er
svo ránglega nefnist;
21. hverri nokkrir hafa
gefid sig vid, og eru þvi trúnni fráviltir ordn-
ir.
22. Nád sé med þér, amen.

S. Páls sídari pistill
til
Timóteus.

1. Kapítuli.

Gódar óskir. Postulinn hrósar trú Timóteusar, hvetur til atorku, þolinmædi í þjáningum og fastheldni vid hreinan lærdóm. Kvartar yfir nokkrum, hrósar ödrum.

1. Páll, postuli Jesú Krists, settur ad
guds vilja til ad boda lífid fyrir Jesúm Krist,
2. óskar sínum elskulega syni Timóteus nádar,
miskunar og fridar af gudi födur og drottni
vorum Jesú Kristi.

3. Eg þakka gudi, hverjum eg þjóna med
hreinni samvizku, ad sid forfedra minna, í því
eg án afláts minnist þín í mínum bænum nótt
og dag. 4. Þegar mér renna í hug tár þín,

lángar mig til ad sjá þig, svo ad mín gledi
verdi fullkomin. 5. Eg man til þinnar fals-
lausu trúar, er fyrst bjó í ömmu þinni Lóís
og módur þinni Evniku, en eg er fullviss um,
ad hún líka býr í þér. 6. Þess vegna minni
eg þig á ad glæda hjá þér gáfu guds, sem þér
er veitt med minni handa uppáleggingu; 7.
því ekki hefir gud gefid oss hugleysis anda,
heldur máttar, kærleiks og hygginda. 8. Fyr-
irverd þig því ekki fyrir vitnisburd drottins
vors, né fyrir mig, hans bandíngja, heldur vert
samþolugur nádarlærdóminum, styrktur krapti
guds, 9. sem oss hefir frelsad og kallad med
heilagri köllun, ekki fyrir vorra verka sakir,
heldur eptir sinni rádstöfun og nád, sem hann
hafdi frá eilífd fyrirhugad oss fyrir Jesúm
Krist, 10. en sem nú er augljós ordin vid komu
vors frelsara Jesú Krists, sem hefir afmád
daudann, en leidt í ljós lífid og ódaudleikann
med sínum nádarlærdómi, 11. hvers prédikari,
postuli og kennari eg er medal heidinna þjóda.
12. Fyrir þá skuld líd eg þetta, en mér þykir
þad eingi vanvirda, því eg veit, á hvern eg
treysti, og er þess fullviss, ad hann er megn-

ugur ad vardveita þad, sem mér er á hendur
falid, til ens ákvedna dags.
13. Hafdu støduglega þér fyrir augum fyr-
irmynd þeirra heilsusømu lærdóma, sem þú af
mér hefir numid, med trú og elsku, sem er í
Jesú Kristi. 14. Vardveittu þad hid góda,
sem þér er á hendur falid, med adstod heilags
anda, sem í oss býr.
15. Þú veizt, ad allir úr Asíu hafa yfir-
gefid mig, og þar á medal þeir Fygelus og
Hermogenes. 16. Drottinn veiti miskun One-
sifóri húsi, því opt hefir hann endurnært mig,
og ekki skammazt sín fyrir fjøtur mín; 17.
Þvert á móti leitadi hann kostgæfilega ad mér,
þá hann kom til Róms, þar til hann fann mig.
18. Drottinn láti hann á efsta degi finna misk-
un hjá drottni! Þér er alkunnugt, hversu hann
stundadi mig í Efesus.

2. Kapituli.

Páll áminnir Tímóteus til dugs og þolgædis í hans embætti, því mikil laun séu í vændum; til ad setja sig á móti þeim, sem leida adra afvega. En þó menn séu í guds søfnudi misjafnir, standi guds bygging samt

stødug. Varar vid æskubrestum, og ónýtum spurning-
um; hvetur til hógværdar.

1. Vertu þar fyrir, son minn, sterkur i nád
Jesú Krists; 2. og þad, sem þú heyrdir af
mér i margra vitna nærveru, fá þad aptur
trúum mønnum, sem hæfir eru ad kenna ødr-
um; 3. en þoldu ilt, sem gódur stridsmadur
Jesú Krists. 4. Einginn hermadur slær sér i
adrar sýslanir, svo ad hann þóknist þeim, sem
tók hann á mála. 5. Ekki heldur fær sá kórón-
una, sem geingur i kappleik, nema hann berjist
løglega. 6. Fyrst eptir afstadna vinnu á jard-
yrkjumadurinn ad njóta ávaxtanna. 7. Tak
eptir því, sem eg segi: því drottinn mun gefa
þér skilning i øllu. 8. Minnstu Jesú Krists,
ættnidja Davids, sem frá daudum er upp ris-
inn eptir mínum nádarbodskap; 9. vegna hvers eg
lid ilt, jafnvel fjøtur, eins og illvirki; en guds
ord verdur ekki fjøtrad. 10. Þess vegna um-
ber eg alt sakir enna útvøldu, svo ad þeir hljóti
hjálprædi Jesú Krists med eilífri dýrd. 11.
Þad er sannur lærdómur, ad ef vér med hon-
um deyum, þá munum vér og med honum lifa;
12. ef vér þolum stoduglega, þá munum vér
og med honum ríkja; ef vér afneitum honum,

mun hann og afneita oss; 13. ef vér verdum ó-
trúir, þá verdur hann samt trúr; sjálfum sér
getur hann ekki afneitad.

14. Aminn þú um þetta, og vitna fyrir
augliti drottins, ad þeir ekki gefi sig í orda-
þrætur, sem til einkis gagna, en eru til afvega-
leidslu þeim, sem áheyrsla verda. 15. Legg
kapp á ad audsýna þig gudi vandadan verkamann,
er ekki þarf ad skammast sín, og rétt fer med
sannleiksins lærdóm. 16. En fordast vanhei-
lagt hégómatal; þvi slíkir ana leingra og leingra
fram í gudleysi, 17. og lærdómur þeirra etur
um sig, sem helbruni. Í slíkra tölu er Hy-
meneus og Filetus, 18. sem frávíknir eru sann-
leikanum, segja upprisuna þegar skena, og hafa
umsnúid trú sumra. 19. En guds bygging stend-
ur stödug, og hefir þessa yfirskript: „drottinn
þekkir sína" og „hver, sem nefnir drottins nafn,
haldi sér frá ránglæti." 20. Í stóru húsi eru
ekki einúngis ker af gulli og silfri,, heldur og
af tré og leir, sum vegleg, sum óvegleg. 21.
Þar fyrir mun hver, sem heldur sér hreinum
frá þessum, verda veglegt ker, helgad (drottni),
gagnlegt húsbóndanum, tilreidt til sérhvers
góds verks. 22. Fordast þú æskunnar girnd-

ir; en kappkosta réttvísi, trú, kærleika, frid vid
alla þá, sem ákalla drottinn med hreinu hjarta.
23. Fordastu heimskulegar og óskynsamar spurn-
íngar, vitandi, ad þær leida af sér þráttanir;
24. en drottins þjóni sómir ekki ad deila, held-
ur vera blídur vid alla, laginn ad kenna,
þolugur vid áreitingar, 25. sá ed med blídlyndi
leidrétti mótstödumenn, ef ske kynni, ad gud
gæfi þeim sinnaskipti, svo þeir komist til þekk-
ingar á sannleikanum, 26. og endurvitkist, laus-
ir vid djöfulsins snöru, í hverri þeir hafa af
honum flæktir verid til ad gjöra hans vilja.

3. Kapituli.

Postulinn segir fyrir hættulegar tídir. Hrósar Timó-
teusi. Áminnir um ad taka sér vara fyrir svikurum,
en halda sér stöduglega vid guds ord.

1. Því þad skaltu vita, ad á sídustu dögum
munu verda hættulegar tídir; 2. því þá munu
menn verda sérgódir, fégjarnir, raupsamir, þótta-
fullir, lastmálir, foreldrum óhlýdugir, óþakklát-
ir, vanhelgir, 3. kærleikslausir, óhaldinordir,
bakmálugir, bindindislausir, grimmir hatandi
dygdir, 4. svikarar, framhleypnir, hrokafullir, elsk-
andi meira munadarlífid en gud; 5. hafandi á sér

yfirbragd gudhrædslunnar, en afneita hennar krapti;
fordastu þvílíka. 6. Á medal þessara eru þeir,
sem smeygja sér inn í hús, og véla kvenns-
niptir, sem eru syndum hladnar og leidast af
marghátttudum girndum, 7. eru alt af ad læra, en
komast aldrei til þekkingar á sannleikanum. 8.
Eins og þeir Jannes og Jambres stódu á móti
Mósi, þannig standa þessir á móti sannleikan-
um; eru menn hugspiltir, og rækir, hvad trúna
snertir. 9. En þeim mun ekki mikid verda á-
geingt, því fíflska þeirra mun verda hverjum
manni augljós, eins og hinna vard.

10. En þú hefir breytt eptir mér í lærdómi,
hegdun, ásetníngi, trú, lánglundargedi, kærleika,
þolgædi, 11. í ofsóknum og þjáningum, slíkum
sem eg vard ad sæta í Antiokíu, Ikoníu, Lystra,
hverjar ofsóknir eg stódst, og drottinn frelsadi
mig úr þeim øllum. 12. Enda munu allir
verda ofsóktir, þeir er lifa vilja gudrækilega ept-
ir Jesú Krists reglu. 13. En vondir menn
og svikarar munu vara í vonzkunni; villa adra
og villast sjálfir. 14. En þú halt stødugleg
vid þad, sem þú hefir numid og ert sannfærdur
um, þar ed þú veizt, af hverjum þú hefir num-
id þad, 15. og þar ed þér er frá barnæsku kunn-

ug heilög ritning, sem getur uppfrædt þig til sáluhjálpar, (sem fæst) med trúnni á Jesú Kristi. 16. Öll ritning er af gudi innblásin, og nytsöm til lærdóms, til sannfæringar gegn mótmælum, til leidréttingar, til mentunar í rádvendni, 17. svo guds madur sé algjör og til alls góds verks hæfilegur.

4. Kapituli.

Postulinn áminnir Tímóteus til trúskapar í hans embætti. Fyrirsegir sinn dauda. Bidur Tímóteus koma til sín, kvartar yfir nokkrum, en huggar sig vid guds adstod. Heilsanir.

1. Eg særi þig vid gud og vid Jesúm Krist,
sem dæma mun lifendur og dauda, þá hann opinberast í ríki sínu, 2. ad þú prédikir lærdóminn, og haldir áfram med þad í tíma og ótíma; sannfær, ávíta, áminn med ítrasta þolgædi og lærdómi. 3. Því sú tíd mun koma,
ad menn ekki þola þann heilsusama lærdóm, heldur safna sér kennendum eptir eigin girndum, eptir því, sem eyrun klæa; 4. þeir munu
snúa eyrum sínum burt frá sannleikanum, og snúa sér ad hégiljum. 5. En vert þú

árvakur í øllu, þol ilt, gæt prédikara embættisins, og gjør þjónustunni fullnustu.

6. Nú þegar á eg að fórnfærast, og minn
lausnartími er fyrir höndum. 7. Eg hefi bar-
izt góðri baráttu, hlaupið fullkomnað, trúnni
haldið. 8. Að síðustu er handa mér afsíðis
lögð kóróna réttlætisins, hverja drottinn, sá hinn réttláti dómari, mun gefa mér á þeim (ákveðna) degi, en ekki einúngis mér, heldur og øllum, sem leingir eptir hans tilkomu.

9. Kappkosta að koma bráðum til mín; 10.
Því Demas hefir yfirgefið mig, af því hann elsk-
aði meir þenna heim, og er farinn til Tessa-
loníku; Kreskes er farinn til Galatsíu, og Tit-
us til Dalmatsíu. 11. Lúkas er einn hjá mér.
Taktu til þín Markús og lát hann fylgjast með
þér, því hann er nytsamur mér til þjónustu; 12.
Tykikus hefi eg sendt til Efesus. 13. Þegar
þú kemur, þá færðu mér yfirhöfnina, sem eg skildi eptir í Tróas hjá Karpusi, og bækurnar, einkanlega skinnbækurnar. 14. Alexander, járn-
smiðurinn, hefir gjört mér margt ilt; drottinn gjaldi honum eptir hans tilverknaði. 15. Taktu
þér líka vara fyrir honum, því að hann hefir stórum staðið í móti vorum orðum. 16. Í

minni fyrstu málsvørn stód eínginn med mér,
heldur yfirgáfu mig allir; ó ad þeim verdi þad
ekki tilreiknad. 17. En drottinn stód med mér,
og veitti mér krapt til ad framfylgja kenning-
unni, svo allir heidíngjar skyldu hana heyra.
Og eg vard frelsadur úr ljónsins gini, 18. og
drottinn mun frelsa mig frá øllu illu, og
hjálpa mér til síns himneska ríkis. Honum
sé dýrd frá eilífd til eilífdar, amen.

19. Heilsadu Priskú og Akvílasi og One-
sífóri húsi. 20. Erastus vard eptir í Korintu-
borg, en Trófimus skildi eg eptir sjúkan í Mi-
letus. 21. Kappkosta ad koma, ádur vetrar.
Þér heilsa Evbúlus og Púdes, Línus, Kládía
og allir brædurnir. 22. Drottinn Jesús Krist-
ur sé med þínum anda. Nád sé med ydur,
amen.

S. Páls pistill til Titus.

1. Kapituli.

Kvedja. Hvilíkur sá eigi ad vera, sem Titus setur til kennara á Krít; Páll lýsir Krítarmönnum, og skipar ad ávita þá.

1. Páll, guds þjón, postuli Jesú Krists,
settur vegna trúar guds útvaldra og sannleikans
þekkíngar, gudrækni til eflíngar, 2. og til von-
ar á eilífu lífi, er hinn sannordi gud hafdi heit-
id frá eilífd, 3. en gjördi á sínum tíma þetta
sitt heit kunnugt, med þeirri bodun, er mér er
á hendur falin eptir guds vors frelsara til-
skipun, 4. óskar Titusi, mínum samkölludum
syni eptir beggja sameiginlegri trú, nádar, misk-

unar og fridar af gudi fødur, og drottni Jesú Kristi, vorum frelsara.

5. Þess vegna skildi eg þig eptir í Krit, til þess þú færdir í lag það, sem á brast, og tilsettir øldúnga í sérhverri borg, eins og eg skipadi þér: 6. þann er væri ólastanlegur, einnar konu eiginmadur, sem ætti trúud børn, er hvorki hefdu ilt ord á sér fyrir ótérlegt liferni, né væru óhlýdin. 7. Því biskup á ad vera ólastanlegur, svo sem guds' rádsmadur, einginn sjálfbyrgingur, ekki reidigjarn, ekki drykkjumadur, eigi ofstopasamur, né svívirdilegs ávinnings gírugur; 8. heldur gestrisinn, gott elskandi, rádsvinnur, réttvís, heilagur, bindindissamur, 9. sem heldur fast vid þann trúverduga lærdóm, eins og hann hefir kendur verid, svo ad hann bædi sé fær um ad fræda í þeim heilsusama lærdómi, og ad hrekja þá, sem móti mæla. 10. Því margir eru þverbrotnir, fara med þvætting og leida adra í villu, allra helzt hinir umskornu; 11. þá ber honum ad nidurþagga; því þeir umsnúa heilum heimilum, med því þeir kenna það, sem ósæmilegt er, fyrir svívirdilegs ávinnings sakir. 12. Eitt af þeirra eigin skáldum segir um þá: Kritarmenn eru sífeldir lygarar, ill

dýr og letimagar. Þessi vitnisburdur er sann-
ur. 13. Ávíta þú þá þess vegna hardlega, svo
þeir séu heilhuga í trúnni, 14. og gefi ekki
gaum ad bábiljum Gydínga og setningum þeirra,
sem fráhverfir eru sannleikanum. 15. Hrein-
um er ad sønnu alt hreint; en þeim, sem saurg-
adir eru og vantrúadir, er ekkert hreint; þeirra
hugarfar og samvizka er saurgud. 16. Þeir
vidurkenna, ad þeir þekki gud, en neita því med
verkunum, þeir eru vidurstyggilegir, þverúdar-
fullir og til hvers góds verks óhæfir.

2. Kapituli.

Postulinn ávísar Títusi, um hvad hann skuli áminna hvern sér í lagi; hvílíkur vera sjálfur; talar um tilgáng sendingar Krists í heiminn.

1. En kenn þú þad, sem enum heilnsam-
lega lærdómi sæmir: 2. þeim øldrudu, ad þeir
séu gætnir, heidvirdir, rádsettir, heilhuga í trúnni,
kærleikanum og þolinmædinni; 3. sømuleidis
enum øldrudu konum, ad þær í háttalagi séu,
eins og heiløgum sómir, ekki bakmálugar, né
sólgnar í ofdrykkju, heldur gott kennandi; 4.
svo þær ladi enar ýngri til ad elska sína ekta-
menn og børn, 5. ad vera sidlátar, skírlífar

kyrrar við heimili sín, góðar, bændum sínum undirgefnar, svo guðs orð verði ekki fyrir lasti.
6. Sömuleiðis áminn þú ena yngri, að þeir séu hóffamir. 7. Sýn sjálfan þig hvervetna sem fyrirmynd góðra verka; kenningin sé ó- spjölluð og virðugleg, 8. ræðan heilsusamleg og ólastandi, svo að mótstöðumaðurinn fyrirverði sig, þá hann ekkert ílt getur um oss sagt. 9.
Áminn þrælana, að þeir séu húsbændum sínum undirgefnir og í öllu þóknanlegir, ekki svorulir,
10. ekki sérdrægnir, heldur auðsýni algjörða trú- mennsku, svo þeir prýði lærdóm guðs vors frels- ara í öllum greinum. 11. Því guðs sálu- hjálplega náð er kunn orðin öllum mönnum,
12. er fræðir oss, að vér afneita skulum óguð- legleika og veraldlegum girndum, en lifa sið- samlega, réttvíslega og guðrækilega í þessum heimi, 13. bíðandi þeirrar sælu, sem er í vænd- um, og dýrðlegrar opinberunar hins mikla guðs og vors frelsara Jesú Krists, 14. sem hefir útgefið sig fyrir oss, svo að hann endurleysti oss frá alls konar óréttlæti, og hreinsaði sér sjálfum fólk til eignar, það er kostgæfið væri til góðra verka. 15. Kenn þú þetta, áminn

og ávíta með allri alvörugefni; lát eingan fyrirlíta þig.

3. Kapítuli.

Títus á að áminna um hlýðni við yfirvöld og til fleiri dygða. Að forðast fánýtar spurningar og þráttanir. Niðurlag pistilsins.

1. Áminn þá, að þeir séu höfðingjum og yfirvöldum undirgefnir, sýni þeim hlýðni, séu reiðubúnir til alls þess, sem gott er, 2. illmæli eingum, séu ódeilngjarnir, vægir við aðra, sýni alls konar hógværð við alla menn; 3. því vér vorum og svo forðum óskynsamir, óhlýðnir, geingum villir vega, þjónuðum girndum og margslags munaðarlífi, lifðum í vonzku og öfund, vorum haturs verðir og hötuðum hver annan. 4. En þegar gæzka guðs vors frelsara og elska hans til mannanna auglýsti sig, 5. þá gjörði hann oss hólpna, ekki vegna réttlætandi verka, sem vér hefðum gjört, heldur frelsaði hann oss af náð sinni með endurfæðingarlauginni og endurnýúngu heilags anda, 6. hverjum hann ríkuglega úthelti yfir oss fyrir Jesúm Krist, vorn frelsara, 7. svo að vér, réttlættir fyrir hans náð, yrðum hluttakandi

hins eptirvænta eilífa lífs. 8. Þetta er áreidanlegur lærdómur; og þetta vil eg ad þú stadfestir, svo ad þeir, sem hafa trú sett til guds, láti sér umhugad ad kappkosta gódverk. Þetta er mønnum gott og nytsamlegt. 9. En fávísleg spursmál og ættartølur, deilur og þrætur út af løgmálinu skaltu fordast, því þær eru óþarfar og hégómlegar. 10. Flokkadráttasaman mann skaltu fordast, eptir þad ad þú einu sinni eda tvisvar hefir áminnt hann; 11. med því þú veizt, ad þvílíkur er fráfnúinn, og geingur svo afvega, ad hann er sjálfdæmdur. 12. Þegar eg sendi Artemas eda Tykikus til þín, þá kosta kapps um ad koma til mín í Nikópólis, því þar hefi eg ásett mér ad hafa vetrarvist. 13. Lát þér ant um ad veita Senusi løgvitríngi og Appolló gódan fararbeina, svo ad þá ekkert bresti. 14. Vorir eiga og ad læra ad kappkosta gódgjørdir til ad bæta úr naudþurftum annara, svo ad þeir séu ekki ávaxtarlausir. 15. Allir, sem hjá mér eru, heilsa þér. Heilsa þú øllum trúudum, sem elska oss. Nád sé med ydur øllum.

S. Páls pistill
til
Filemons.

---

1. Kapituli.

Páll óskar Filemoni og fleirum góðs; hrósar Filemoni; biður hann taka í sátt þræl hans, Onesimus, er frá honum hafði strokið, en Páll síðan kristnað. Niðurlag pistilsins.

1. Páll, bandingi Jesú Krists, og Tímó-
teus bróðir, kveðjum vorn ástfólgna samþjón
Filemon vorn, 2. vora kæru Appiu og Ark-
ippus, vorn stríðsfélaga, og allan søfnuðinn í
þínu húsi: 3. Náð og friður sé með yður af
guði vorum føður og drottni Jesú Kristi.

4. Guði mínum gjøri eg þakkir, í hvert sinn
sem eg minnist þín í mínum bænum, 5. þar
eð eg heyri, hvílíka elsku og trú þú hefir til

drottins Jesú og til allra heilagra; 6. (og
óska eg), ad hluttekning í trúrækni þinni, ásamt
med vidurkenningu alls hins góda, sem oss hef-
ir hlotnazt, audsýni sig kroptuga fyrir Jesúm
Krist. 7. Þvi vér høfum mikla gledi og hugg-
un af kærleika þínum, þar ed þú, bródir, hefir
endurnært hjørtu hinna heiløgu.

8. Þar fyrir, þó eg, sem Krists umbods-
madur, geti med mikilli djørfúng bodid þér
þad, sem þér sómir ad gjora, 9. þá vil eg held-
ur bidja þig í vinsemd; þú veizt, hvílíkur eg er,
gamalmennid Páll, sem nú þar ad auk er í fjotr-
um sakir Jesú Krists. 10. Eg bid þig fyrir
søn minn Onesímus, hvern eg alid hefi í min-
um fjøtrum. 11. Hann var þér ádur óþarf-
ur, nú er hann bædi þér og mér gagnlegur.
Þenna sendi eg; 12. taktu honum vel; hann
er hjartad í mér. 13. Eg girntist ad sønnu
ad halda honum hjá mér, svo ad hann í þinn
stad þjónadi mér í fjøtrum minum, sem eg ber
sakir nádarbodskapsins; 14. en án þíns vilja
vilda eg ekki gjora þad, svo ad þessi velgjørn-
ingur þinn kæmi ekki af naudúng, heldur af
sjálfvilja. 15. Má ske hann þar fyrir um stund-
ar sakir hafi skilizt vid þig, ad þú sídan skyldir

ávalt halda honum, 16. ekki framar eins og
þræli, heldur ánaudugum betri, sem elskulegum
bródur, mjøg kærum mér, en því framar þér,
bædi vegna líkamlegrar þjónustu og í drottins
erindum. 17. Þar fyrir, ef þú álítur mig stall-
bródur þinn, þá taktu á móti honum, eins og
eg væri þad sjálfur. 18. En ef hann hefir
gjørt þér órétt í nokkurn, ellegar er skyldugur,
þá tilreikna mér þad. 19. Eg Páll skrifa þetta
med eigin hendi: „eg skal gjalda"; svo eg ekki
nefni þad, ad þú ert mér jafnvel skyldugur um
sjálfan þig. 20. Já, lát mig njóta þess, bród-
ir, ad þú ert ordinn drottins; endurnær mitt
hjarta fyrir Krists skuld. 21. Fullviss um
þína hlýdni skrifa eg þetta, því eg veit, ad þú
munir gjøra meira, en eg hefi mælzt til.

22. En hafdu líka' til reidu gestaherbergi
handa mér, því eg vona, ad eg vegna ydar
bæna muni verda gefinn ydur. 23. Þér heils-
ar Epafras, sem er bandingi, eins og eg, sak-
ir Jesú Krists; 24. sømuleidis Markús, Ari-
starkus, Demas og Lúkas, mínir samþjónar.
25. Nádin drottins vors Jesú Krists sé med
ydar anda.

Pistillinn til hinna Hebresku.

1. Kapituli.

Í fyrndinni lét guð spámenn sína kunngjöra feðrunum sinn vilja, en fyrir skemstu lét hann son sinn, sem einglunum er æðri, gjöra hið sama.

1. Sá guð, er forðum talaði til feðranna í fleiri skipti, og með mörgu móti, fyrir munn sinna spámanna, hann hefir á þessum síðustu tímum til vor talað fyrir soninn, 2. hvern hann setti erfingja allra hluta, fyrir hvern hann og svo heiminn skóp, 3. hver, af því hann er geisli hans dýrðar og eptirmynd hans veru, sem öllu stjórnar með sínu kroptuga orði, þá settist hann til hægri hliðar guðlegri hátign á hæðum, eptir það hann með dauða sínum hafði hreinsað oss frá syndunum, 4. og er orðinn einglunum þeim mun hærri, sem hann hefir þeim há-

leitari tign ødlazt. 5. Þvi til hvers af eingl-
unum hefir gud nokkurn tima sagt: þú ert
minn sonur, i dag gat eg þig? Og enn aptur
segir hann: eg vil vera hans fadir og hann
skal vera minn sonur; 6. en þá hann þar á
mót bodar komu sins frumgetna sonar i heim-
inn, kvedur hann svo ad ordi: allir einglar
guds skulu tilbidja hann. 7. En um einglana
verdur svo ad ordi kvedid: sina eingla brúkar
hann, sem vinda, og sina þjóna, sem eldingar.
8. En um soninn þar á mót: þitt hásæti, ó
gud, varir um aldur og æfi, þinn veldissproti
er veldisspira réttvisinnar. 9. Þú elskar rétt-
indin, en hatar ránglindin, þess vegna hefir gud,
þinn gud, smurt þig med gledinnar vidsmjøri
fram yfir þina jafningja. 10. Og á ødrum
stad stendur: Drottinn, i ondverdu grund-
valladir þú jørdina, og himnarnir eru þin
handaverk. 11. Þeir munu undir lok lida, en
þú varir vid, allir munu þeir fyrnast, sem ann-
ad fat, 12. og lika sem møttul muntu þá sam-
an vefja, þeir munu umbreytast, en þú ert
hinn sami, og þin ár munu ekki þrjóta. 13.
En til hvers af einglunum hefir gud nokkurn
tima sagt: sit þú mér til hægri handar, þáng-

ad til eg gjöri óvini þína ad þínni fótaskör. 14. Eru þeir ekki allir þjónustubundnir andar, sem sendir eru í þeirra þarfir, er ødlast skulu sáluhjálpina?

2. Kapituli.

Áminning ad halda vid lærdóminn vegna Krists hátignar og forlíkunar.

1. Þess vegna ber oss því framar ad halda huganum stødugum vid þann lærdóm, er vér höfum heyrt, ad ekki villumst vér frá honum. 2. Því hafi sá lærdómur, sem kunngjördur var fyrir einglanna milligaungu, stødugur stadid, og øll yfirtrodsla og óhlýdni gegn honum feingid sín makleg málagjøld, 3. hvernig skyldum vér þá geta sloppid hjá hegníngu, ef vér vanrækjum svo heilsusaman lærdóm, hvern drottinn vor sjálfur hóf fyrstur ad kenna, og sem sídan er stadfestur til vor kominn frá þeim, er hann heyrdu. 4. Þar gud sjálfur styrkti þeirra vitnisburd med táknum, undrum, margs konar kraptaverkum og heilags anda útbýtíngu eptir sínni velþóknun. 5. Því ekki gaf hann einglunum vald yfir þeim komanda heimi, um hvern vér hér tølum. 6. En svo hefir viss madur komizt ad

ordi einhverstadar: hversu veglegur er mad-
urinn, ad þú skulir minnast hans, eda manns-
ins sonur, ad þú skulir lita til hans. 7. Um
stundar sakir gjørdir þú hann einglunum óædri,
med vegsemd og heidri krýndir þú hann, og
settir hann yfir verk þinna handa. 8. Alla
hluti lagdir þú undir hans fætur; en fyrst hann
gjørdi honum alla hluti undirgefna, þá hefir
hann ekkert þad eptir skilid, er ekki sé undir
hann lagt. En vér sjáum þó enn þá ekki, ad
allir hlutir séu undir hann gefnir. 9. En
þar á móti sjáum vér, ad Jesús, sem um stund-
ar sakir var gjørdur einglunum óædri, er, vegna
þess hann daudann þoldi, med dýrd og vegsemd
kórónadur, svo ad hann af guds nád lidi daud-
ann fyrir alla. 10. Því þad hæfdi þeim, fyr-
ir hvern og af hverjum alt er gjørt, þeim, er
leidir marga sonu til dýrdar, dýrdlegan ad gjøra
høfund þeirra velferdar eptir afstadnar lidanir.
11. Því sá, sem helgar, og þeir, sem helgadir
verda, eru allir børn eins fødurs; þess vegna
fyrirverdur hann sig ekki ad kalla þá brædur,
þar hann segir: 12. eg vil kunngjøra þitt nafn
brædrum minum, mitt i søfnudinum vil eg sýngja
þér lof. 13. Og enn annarstadar: á hann vil

eg setja mitt traust; og þar á eptir: sjá, hér em
eg, og þau børn, er guð gaf mér. 14. En af
því børnin hafa hold og blóð, þá er hann einn-
ig orðinn þess hluttakandi, svo að hann með
(sínum) dauða gæti svipt krapti dauðans yfir-
ráðanda, það er djøfulinn, og frelsað þá, 15.
sem af ótta fyrir dauðanum lifðu allan sinn
aldur undir ánauðaroki. 16. Því vegna þess
hann eingan veginn að sér tók einglana, held-
ur Abrahams niðja, 17. þá hlaut hann í øllu
að gjørast bræðrum sínum líkur, svo hann verða
kynni miskunsamur og trúlyndur høfuðprestur í
sínu embætti fyrir guði, þá hann friðþægði
fyrir fólksins syndir. 18. Því vegna þess
hann hefir sjálfur mátt kenna á freistingum,
þá getur hann hjálpað þeim, sem freistaðir
verða.

3. Kapituli.

Hlýðni við Krist, sem er æðri en Móses. Aðvaran
móti þvermóðsku.

1. Þess vegna, þér heiløgu bræður, sem hlut-
takandi eruð orðnir þeirrar himnesku køllunar,
gefið gætur að Jesú Kristi, postula og æðsta
presti vorrar játningar, sem trúr var þeim, er

hann þar til skipadi, eins og Móses var trúr í
øllu hans húsi. 3. Þó álizt þessi verdugur
þeim mun ædri tignar en Móses, sem sá, er
húsid byggir, er ædri en húsid sjálft. 4. (En
sérhvert hús er gjørt af einhverjum, en gud
hefir gjørt alt). 5. Móses var ad sønnu trúr
í øllu hans húsi, svo sem þénari, í því ad kunn-
gjøra þad, sem fyrir hann var lagt. 6. En
Kristur er þar á móti settur sem sonur yfir
hans hús, og hans hús erum vér, ef ad vér
alt til æfiloka høldum fast vid djørfúng og
hrósun vorrar vonar.

7. Þess vegna eins og heilagur andi segir:
í dag, medan þér heyrid hans raust, þá for-
herdid ekki ydar hjørtu, 8. eins og fordum í
upphlaupinu á freistinga-deginum í eydimørk-
inni, 9. hvar fedur ydar freistudu mín og
reyndu mig, þótt þeir í 40 ár hefdu séd verk
þau, er eg gjørdi. 10. Þess vegna gramdist
eg þjód þessari, og sagdi: óaflátanlega villast
þeir í hjørtum sínum og þekkja ekki mína vegu.
11. Þar fyrir sór eg í brædi minni, ad þeir
aldrei skyldu komast til míns hvíldarstadar. 12.
Gjaldid varhuga vid því, brædur, ad einginn
ydar búi yfir vondu vantrúar hjarta, er vilji

falla frá einum lifanda gudi. 13. Heldur áminnid
hver annan hversdaglega, svo leingi sagt verd-
ur í dag, ad einginn af ydur forherdist af synd-
arinnar afvegaleidslu. 14. Því vér erum ordn-
ir hluttakandi í Kristi, ef vér alt til æfiloka
höldum fast vid þann fyrsta trúarbragda grund-
völl. 15. Fyrst sagt er: í dag, ef þér heyrid
hans raust, þá forherdid ekki ydar hjörtu, eins
og hinir gjördu í upphlaupinu. 16. Hverjir
voru þad þá, sem reittu hann til reidi, þó þeir
heyrdu hana? Voru þad ekki allir þeir, sem Mós-
es leiddi út af Egyptalandi? 17. Og hverjir voru
þad, sem módgudu hann í 40 ár? Voru þad
ekki þeir, sem syndgudu og féllu í eydimörkinni?
18. Og hverjir voru þad, sem hann sór ad
aldrei skyldu ná inngaungu í hans hvíldarstad,
nema þeir vantrúudu? 19. Svo sjáum vér þá,
ad þeir gátu ekki nád þar inngaungu vegna van-
trúar sinnar.

4. Kapituli.

Framhald. Kristur er vor ypparsti prestur.

1. Tökum oss því vara fyrir, ad einginn á
medal vor sýnist ad draga sig aptur úr, fyrst
þad fyrirheit, ad vér megum inngánga til hans

hvildarstadar, stendur oss enn þá opid. 2.
Því og svo oss er fyrirheitid gefid, eins og þeim;
en þetta fyriheit kom þeim til eingra nota, hverjum
þad var bodad, vegna þess þad fyrirhitti einga trú
hjá þess heyrendum, hverri þad gæti samþýdzt. 3.
En vér, sem trúum, munum inngánga til hans
hvildar eptir hans eigin ordum: Eg sór í reidi
minni: þeir skulu ekki inngánga í mína hvild, jafn-
vel þó verkin væru fullgjørd vid grundvøllun
heimsins. 4. Því einhverstadar er svo ad ordi
kvedid um hinn sjøunda dag: og gud hvildist á
hinum sjøunda degi af øllum sínum verkum.
5. Og aptur stendur á þessum stad: þeir skulu
ekki inngánga til minnar hvildar. 6. Þar ed
nú nokkrir eiga enn þá eptir ad inngánga til
hvildar þessarar, og þeir, sem hún í fyrstu var
heitin, nádu ekki inn ad gánga fyrir vantrúar
sakir, 7. þá hefir hann ad nýu ákvedid viss-
an dag, þar hann svo laungum tíma seinna
segir fyrir Davíds munn: í dag, (því svo er
ad ordi kvedid) í dag, ef þér heyrid hans
rødd, þá forherdid ekki hjørtu ydar. 8.
Ef Jósúa hefdi leidt þá til hvildar, þá hefdi
(Davíd) ekki talad um annan dag eptir þann
tíma. 9. Þess vegna hlýtur hvildin enn þá

ad vera guds fólki eptirskilin. 10. Og sá,
sem inngeingur í hans hvild, mun hvilast af
sínum verkum, líka sem það gud hvildist af sín-
um. 11. Kostum því kapps, ad ná inngaungu
í hvild þessa, ad einginn steypi sjálfum sér,
søkum vidlíkrar vantrúar. 12. Því guds ord
er lifandi og krøptugt, og beittara hverju tví-
eggjudu sverdi, og þreyngir sér milli sál-
ar og anda, lidamóta og mergjar, og dæmir
þánka og hjartans hugrenningar. 13. Og eing-
in skepna getur falizt fyrir þeim, um hvern
vér hér tølum, alt er opid og øndvert fyrir
hans augum.

14. Þar vér høfum þann mikla høfudprest
Jesúm guds son, sem inn er geinginn í him-
ininn, þá látum oss halda fast vid játningu
vora. 15. Því vér høfum ekki þann ypparsta
prest, er ekki kunni ad sampínast vorum veik-
leika, heldur þann, sem freistadur er á allan
hátt eins og vér, þó án syndar. 16. Látum
oss því med djørfúng nálgast nádarstólinn, ad
vér ødlumst miskun, og finnum nád til hjálpar
oss, nær oss áliggur.

5. Kapituli.

Framhald. Kvartan yfir eptirtektaleysi Hebreskra.

1. Sérhver ypparsti prestur, sem út af mønnum er valinn, er manna vegna skipadur til guds þjónustugjørdar, ad hann framberi gáfur og fórnir fyrir syndirnar. 2. Og þar hann er sjálfur breyskleika undirorpinn, þá getur hann vorkent þeim vankunnandi, og þeim sem viltir fara. 3. Hér fyrir ber honum einnig ad færa fórnir, ekki sídur fyrir sínar, heldur en fólksins syndir. 4. Ekki tekur nokkur sér sjálfum þennan heidur, heldur hlýtur hann ad vera af gudi kjørinn, eins og Arøn einnig var. 5. Þannig tók og Kristur sér ekki sjálfur þann heidur, ad verda ypparsti prestur, heldur sá, er til hans sagdi: þú ert sonur minn, í dag gat eg þig. 6. Sem líka segir á ødrum stad: þú ert kennimadur ad eilífu, eins og Melkisedek, 7. hver ed á sínum holdsvistar døgum med tárum og kveinstøfum fram bar bænir og audmjúk andvørp fyrir þann, sem megnadi ad frelsa hann frá daudanum, og vard bænheyrdur vegna sinnar gudrækni. 8. Og þótt hann sonur væri, lærdi hann hlýdni af því, sem hann leid,

9. og er eptir sína upphafníngu ordinn öll-
um þeim, er honum hlýdnast, undirrót til æ-
varandi farsældar, 10. og er af gudi sjálfum
úthrópadur ypparsti prestur, á líkan hátt og
Melkísedek.

11. Hér um hofum vér mikid ad segja, sem
þúngskilid er, af því þér erud svo eptirtekta-
litlir; 12. því þó þér tímans vegna mættud
vera ordnir lærimeistarar, þá hafid þér þorf,
ad einhver kenni ydur af nýu fyrstu stofnun
guds lærdóma, og hafid þorf á mjólk, en ekki
megnri fædu. 13. En hver, sem á mjólk nær-
ist, þekkir ekki fullkominn lærdóm, því hann er
barn. 14. En megna fædan er fyrir þá full-
ordnu, sem vegna vana hafa feingid æfdan
smekk til ad adgreina gott frá illu.

6. Kapituli.

Postulinn áminnir Hebreska, ad þeir líkist þeim ekki, sem fallid hafa frá lærdóminum, svo ad þeir fari ekki á mis vid þad loford, sem Abraham var gefid.

1. Þar fyrir viljum vér sleppa, ad útlista
fyrsta grundvoll Krists lærdóms, og halda á-
fram til þess, sem fullkomnara er, ad ekki for-
um vér aptur ad leggja grundvollinn til lær-

dómsins um apturhvarf frá dandum verkum, 2. um trúna á guð, um lærdóm skírnarinnar, handanna uppáleggingu, upprisu hinna dandu og þann eilífa dóm. 3. Og þetta viljum vér þá gjøra, ef guð lofar. 4. Því það er ómøgulegt, að þeir, sem eitt sinn eru ordnir upplýstir, og hafa feingið smekk á þeirri himnesku gáfu og hluttakandi eru ordnir hins heilaga anda, 5. og hafa smakkað guðs góða orð og krapt komandi aldar, og hafa þó fallið frá, 6. að þeir muni endurnýast til betrunar, þar þeir hafa fyrir sitt leyti að nýu krossfest guðs son og haft hann að spotti. 7. Því jørð sú, er drekkur það regn, sem opt fellur yfir hana, og færir þeim hagkvæman gróður, er hana yrkja, hún meðtekur blessun af drottni; 8. en hin, sem ber þyrna og þistla, er eingu nýt, og finnur bráða formælingu, og verður um síðir eldi sviðin. 9. En vér vonum annars betra og heilsusamlegra um yður, elskanlegir, þótt vér tölum þannig. 10. Því guð er ekki ránglátur, að hann gleymi gjørðum yðar og kærleika, er auðsýnt hafið honum til dýrðar, með því að þér hafið þjónað og þjónið heiløgum. 11. Einúngis viljum vér óska, að sérhver yðar kostgæfi hið sama alt til

æfiloka, svo ad ydar von mætti fullkomnast, 12. ad ekki verdid þér annara eptirbátar, heldur þeirra eptirbreytendur, sem vegna trúar og bid-lundar ødlazt hafa þad fyrirheitna. 13. Því, þá gud veitti Abraham fyrirheitid, sór hann vid sjálfan sig, af því hann hafdi eingan ædri vid ad sverja, og sagdi: 14. sannlega vil eg blessa þig og margfalda. 15. Þannig ødladist hann þad fyrirheitna, af því hann beid þess med bid-lundargedi. 16. En menuirnir sverja eid vid þann, sem þeim er ædri, og eidurinn gjørir enda á allri þeirra þrætu og stadfestir sannleikann. 17. Þar fyrir styrkti gud heityrdi sitt med eidi, þá hann enn yfirgnæfanlegar vildi sýna erfingj-um fyrirheitisins óraskanlegleika sinna ályktana, 18. svo ad vér vegna tveggja óbrigdulla hluta, søkum hverra gud ómøgulega gat hafa skrøkvad ad oss, skyldum hafa ørugt traust, sem til hans flýum, til ad høndla þá sæluvon, sem oss er geymd; 19. hverja vér høfum líka sem akkeri sálarinnar óbifanlega og stødnga, 20. sem sér inn-þreyngir í þad allrahelgasta, hvert Jesús, vor fyrirrennari, er inngenginn fyrir oss og ordinn ypparsti prestur ad eilífu, eins og Melkísedek.

7. Kapituli.

Jesús er ypparsti prestur, fullkomnari en allir adrir.

1. En Melkisedek þessi, er var Salems
konúngur og kennimadur guds hins hæsta,
hver ed gekk í veg fyrir Abraham og blessadi
hann, þá hann snéri heimleidis frá drápi kon-
únganna, 2. og hverjum Abraham skipti ti-
undum af ollu herfángi sínu, hans nafn má
fyrst útleggjast: konúngur réttvisinnar,
og þar næst konúngur fridarins, þar hann
var konúngur í Salem. 3. Hann hafdi hvorki
fødur né módur, eda ættlegg, hvorki lífs upp-
tök né lífs endir, og líkist í því syni guds, ad hann
er kennimadur ad eilífu. 4. Virdid nú fyrir
ydur, hvílíkur sá megi verid hafa, hverjum
jafnvel sjálfur forfadirinn Abraham gaf tíundir
af herfángi sínu. 5. Ad vísu hafa þeir af Leví
nidjum, er klerkdóm taka, heimild til þess, ad
leggja, eptir logum, tíundar-útsvar á þjódina,
þad er: brædur sína, þótt þeir sén af Abra-
ham komnir. 6. En hér tók sá tíundir af
Abraham, sem ekki var Abrahams ættar, og
blessadi þann, er feingid hafdi fyrirheitin 7.
Því verdur þó ekki móti mælt, ad sá, sem er
minni háttar, blessast af þeim, sem meiri hátt-

ar er. 8. Hér taka daudlegir menn tíundir, en þar sá, um hvern vitnad er, ad hann æ lifi. 9. Og Leví, hvers afkomendur plaga tíundir ad taka, hefir, ad eg komist svo ad ordi, mátt svara tíund í Abrahams persónu. 10. Því þá Melkísedek mætti Abraham, var hann enn í lendum fødur síns. 11. Hefdi fullkomnan fengizt fyrir þann levítiska kennimannsskap (til hvers fólkid var bundid med løgum), hver þorf hefdi þá framar á því verid, ad nýr kennimadur skyldi tilsetjast, líkur Melkísedek, en ekki Aron. 12. Því vid umbreytingu kennistéttarinnar hlutu løgin og svo ad umbreytast. 13. En nú er sá, um hvern þessi spádómur hljódar, annarar artar, í hverri einginn hefir altarinu þjónad. 14. Því þad er alkunnugt, ad drottinn vor er fæddur af Júde-ætt, fyrir hverja ætt Móses einga tilskipun hefir gjørt, vidvíkjandi kennimanns embættinu. 15. Og enn audsjáanlegra er þetta á því, ad annar kennimadur framkemur, líkur Melkísedek, 16. hver ekki hefir ødlazt embættid eptir tilskipun þess løgmáls, sem gjørir rád fyrir daudlegum kennimønnum, heldur ódaudlegum ypparsta presti; 17. því svo verdur ad ordi kvedid: þú ert kennimadur ad

eilífu, eins og Melkísedek. 18. Svo er þá hid fyrra løgmál aftekid, søkum þess ófullkomlegleika og vanhlítar 19. (því þad megnadi eingan fullkominn ad gjøra), en í þess stad innleidd betri von, vegna hverrar vér getum nálægt oss gudi. 20. Enn framar, ad því leyti sem Jesús var med svornum eidi innsettur, ad því leyti er hann ordinn medalgángari betri sáttmála. 21. Adrir urdu kennimenn eidlaust, 22. en þessi þar á móti med eidi þess, sem til hans sagdi: Herrann sór og hann skal ekki idrast þess, þú ert kennimadur ad eilífu, eins og Melkísedek. 23. Þeir yppurstu prestar voru margir, einn eptir annan, því daudinn kipti þeim burt, 24. en þessi heldur stødugu kennimanns embætti, af því hann lifir ad eilífu. 25. Þess vegna getur hann og svo ætíd lidsint þeim, þar hann æ lifir til þess ad tala þeirra máli. 26. Þvílíks kennimanns høfdum vér þørf, er heilagur væri og saklaus, óflekkadur, syndurum fráskilinn, og ordinn himnunum hærri, 27. er ekki þyrfti daglega, sem adrir yppurstu prestar, ad færa fórnir, fyrst fyrir sínar eigin, þar næst fyrir fólkins syndir; þetta gjørdi hann eitt sinn, þá hann fórnfærdi sjálfum sér. 28. Løgmálid

innsetur þá til yppurstu presta, sem hafa mannlegan breyskleika, en ord eidsins, sem yngra er en løgmálid, tilsetur soninn, sem ad eilífu er fullkominn.

8. Kapituli.

Jesús er ypparsti prestur á himni og midill þess nýa sáttmála, þvi sá eldri er afmádar.

1. Høfud-innihald þess, sem sagt hefir verid, er þetta: vér høfum þann ypparsta prest, er situr hægra megin vid hásæti þess almáttuga á himnum, 2. og sem er prestur helgidómsins og þeirrar sonnu tjaldbúdar, hverja gud sjálfur hefir reist, en einginn madur. 3. Þvi hver ypparsti prestur er til þess settur, ad frambera gáfur og fórnir; þvi verdur þessi og svo ad hafa þad, er hann frambera kunni. 4. Þvi hefdi hann verid jardneskur prestur, þá hefdi hann ekki kunnad prestur ad vera þar, sem þar eru adrir prestar fyrir, sem færa fórnir eptir løgunum; 5. þessir fremja gudsþjónustuna í musteri, hvert ad er eptirmynd og skuggi þess himneska, eins og Mósi var bodid, þá hann skyldi fullgjøra tjaldbúdina:

gef gætur ad, stendur þar, ad þú gjørir alt ept-
ir munstri því, sem þér var sýnt á fjallinu.
6. En nú hefir hann feingid þeim mun yppar-
legra kennimanns-embætti, sem sáttmáli sá er
ypparlegri, sökum þess hann er grundvalladur
á betri fyrirheitum. 7. Því hefdi sá fyrri sátt-
máli verid óadfinnanlegur, þá hefdi ekki eins
annars vidþurft. 8. En nú ávitar gud þá,
segjandi: sjá, þeir dagar munu koma, segir
drottinn, þá eg vil semja nýan sáttmála vid
Israels ætt og Júde-ætt, 9. ekki líkan þeim
sáttmála, er eg gjørdi vid forfedur þeirra á þeim
degi, þá eg tók í hönd þeirra, til þess ad leida
þá út af Egyptalandi, því vegna þess þeir héldu
ekki minn sáttmála, þá yfirgaf eg þá, segir
drottinn. 10. En sáttmáli sá, er eg hér ept-
ir mun semja vid Israels fólk, skal vera á þá
leid, segir drottinn, ad eg mun inngefa mitt
lögmál í þeirra hugskot og grafa þad á þeirra
hjörtu, og eg skal vera þeirra gud, og þeir skulu
vera mitt fólk; 11. og þá mun ekki hver landi
og bródir þurfa ad áminna annan, segjandi:
þektu drottinn, því allir skulu þekkja mig, frá
þeim minsta þeirra á medal til þess mesta. 12.
Því eg mun vera vægur vid þeirra yfirtrodslur

og ekki framar minnast synda þeirra og boðorðabrota. 13. Með því að kalla þetta nýan sáttmála, hefir hann því lýst, að sá fyrri sé úr gildi geinginn, en það, sem gamalt er og fornt, er því nálægt að líða undir lok.

9. Kapítuli.

Fórnfæringar gamla testamentisins voru ónógar. En sú fórn, sem Kristur fram bar, fullnóg.

1. Að vísu hafði sá fyrri sáttmáli reglugjörðir fyrir guðsþjónustuuni og jarðneskan helgidóm. 2. Því í fremra hluta tjaldbúðarinnar, er kallaðist það heilaga, var kertahjálmurinn og borðið og skoðunarbrauðin, 3. og bak við það innra fortjald, var hinn annar hluti, er kallaðist það allrahelgasta, 4. í hverjum að var það gulllega reykelsisker og sáttmálsørkin, er alla vega var gulli búin, í henni var gullfatan með Manna í og sá blómgaði Arons vøndur og løgmálsspjøldin. 5. Uppyfir sáttmálsørkinni voru þeir dýrðlegu Kerúbim, sem yfirskygðu lokið á sáttmálsørkinni, frá hverju hér ekki gjørist þorf að skýra sér í lagi. 6. Sem nú þetta var þannig tilreidt, geingu prestarnir, er framkvæmdu guðsþjónustuna, dag-

lega inn í frammusterið. 7. En í innra hluta musterisins, gekk einúngis sá ypparsti prestur eitt sinn á ári hverju, ekki án blóðs, er hann offra skyldi fyrir sínar og fólksins syndir, 8. með hverju hinn helgi andi vildi sýna, að vegurinn til þess allrahelgasta stæði enn þá ekki opinn, svo leingi sú fyrri tjaldbúð enn þá stóð við lýði, 9. hver einúngis vera skyldi sem fyrirmynd alt til vorra tíma, þá gáfur og fórnir framberast, sem þó ekki megna, hvað samvizkuna snertir, að gjøra þann fullkominn, sem að guðsþjónustunni vinnur, 10. hvers guðsdýrkan einúngis er í því fólgin, að halda sér frá vissri fæðu og drykk, og í ýmislegum þvottum, hverjar tilskipanir líkamann áhrærandi einúngis voru løgboðnar, þángað til ný endurbót yrði þar á gjørð. 11. En þá Kristur kom, sem ypparsti prestur, er oss skyldi afreka þau tilkomandi gæði, gekk hann í gegnum hina stærri og fullkomnari tjaldbúð, sem ekki er með høndum gjørð, það er: ekki bygð upp á jarðneska visu, 12. hafandi hvorki hafra né uxablóð, heldur gekk hann eitt sinn með sitt eigið blóð inn í það allrahelgasta og afrekaði oss eilífa endurlausn. 13. Hafi uxa og hafrablóð og

aska brendrar kvigu, sem stokt var á þá, er ó-
hreinir høfdu gjorzt, hreinsad þá, er útvortis
voru óhreinir, 14. hversu miklu framar mun
þá blódid Krists, er í krapti þess eilífa anda
fórufærdi sjálfan sig gudi óflekkadan, hreinsa
vora samvizku af saurugum verkum, svo ad
vér þjónum þeim lifanda gudi. 15. Og þess
vegna er hann medalgángari nýs testamentis,
ad þá hann væri dáinn til forlíkunar fyrir
þau afbrot, sem skedu undir þeim fyrra sátt-
mála, allir þeir, sem kalladir voru, fá kynnu
þá eilífu arfleifd, sem þeim var heitin. 16.
Því hvar eitt testament á ad geta feingid sinn
fulla krapt, þar hlýtur þess daudi ad vera hljód-
bær, er þad gjordi. 17. Því eitt testament
fær fyrst krapt vid eins dauda, en gildir eing-
an veginn, medan sá lifir, er þad gjordi. 18.
Þess vegna var ekki heldur hinn fyrri sáttmáli
saminn án blóds. 19. Því þá Móses hafdi
lesid upp øll bodord løgmálsins fyrir fólkinu,
tók hann uxa og hafrablód ásamt vatni og skar-
latsraudri ullu og ísópi, og stokti á sjálfa løg-
bókina og alt fólkid, svo mælandi: 20. Þetta
er blód þess sáttmála, sem gud hefir samid
vid ydur. 21. Sømuleidis stokti hann blódi

á samkundutjaldbúdina og øll áhold gudsþjónustugjørdarinnar. 22. Og eptir Mósis løgum, hlýtur nærfelt alt ad hreinsast med blódi, og án blóds úthellingar skedur eingin fyrirgefning. 23. Hér af flýtur þad, ad fyrst fyrirmynd þess himneska verdur ad hreinsast med slíkum hlutum, þá hlýtur þad himneska sjálft ad hreinsast med þeirri fórn, er lángt yfirgángi þær jardnesku. 24. Því Kristur er ekki inngeinginn í þann helgidóm, er med høndum sé gjørdur, og sem einúngis sé eptirmynd þess sannkallada helgidóms, heldur er hann inngeinginn í sjálfan himininn, til þess nú ad birtast fyrir guds augliti vor vegna. 25. Ekki gekk hann heldur þarinn, til þess ad fórnfæra sér optar en einn sinni, eins og sá ypparsti prestur geingur einn sinni á hverju ári inn í þad allrahelgasta med annarlegu blódi 26. (því annars hefdi hann optlega mátt píslir lída, frá því heimurinn var skapadur), heldur birtist hann þar nú í eitt einasta skipti undir endalok veraldar, þá hann fórnfærdi sjálfum sér til synda afplánunar. 27. Og eins og mønnum er fyrirsett eitt sinn ad deya, en eptir þad er dómurinn, 28. þannig er og Kristur eitt sinn fórn-

færdur, til þess ad burttaka margra syndir, en í annad sinn mun hann birtast, án þess ad vera syndafórn, øllum, sem hans vænta til frelsunar.

10. Kapituli.

Sama efni. Uppørvan til stødugglyndis í trúnni.

1. Því løgmálid, sem einúngis hefir skugga tilkomandi gæda, en ekki þeirra skíra mynd, megnar eingan veginn med þeim sømu fórnum, er árlega verda framborнar án afláts, fullkomlega ad hreinsa fórnfærendurna. 2. Því hefdi ekki annars verid hætt vid, ad frambera þær, þar fórnfærendurnir hefdu ekki framar haft nokkra samvizku stíngi, eptir þad þeir eitt sinn voru ordnir hreinsadir. 3. Slíkar fórnfæríngar þéna miklu framar til þess ad endurnýa árlega syndanna endurminníngu. 4. Því þad er ómøgulegt, ad uxa og hafrablód geti afmád syndir. 5. Þar fyrir, þá Messías er afmáladur, svo sem komandi í heiminn, er hann látinn kveda svo ad ordi: offur og fórnir gedjast þér ekki, en líkama tilbjóstu mér. 6. Á brennifórnum og synda offri hefir þú einga velþóknun. 7. Þá sagdi eg, eins og um mig stendur skrifad í bókinni: sjá, eg kem, gud, þinn vilja

ad gjøra. 8. Þá hann fyrst hefir sagt, ad þú
hvorki viljir, né hafir þóknun á offrum, fórn-
færingum, brennifórnum né syndaoffrum, sem
þó eiga ad framberast eptir Mósis løgum, 9.
þá segir hann: sjá, eg kem ad gjøra þinn vilja;
hann burttekur þad fyrra til ad stadfesta þad
sídara. 10. Fyrir þennan guds vilja erum
vér helgadir med fórnfæringu líkama Jesú
Krists, sem einn sinni er skeð. 11. Sérhver
prestur kemur fram til þess daglega ad fremja
gudsþjónustu og frambera optlega hinar sømu
fórnir, er þó eingan veginn geta afrekad synda
kvittun. 12. En þá hann hafdi fært eina ein-
ustu synda fórn, situr hann ad eilífu til guds
hægri handar, 13. og bidur framvegis, þáng-
ad til óvinir hans verda gjørdir ad hans fóta-
skør. 14. Því med einni fórn hefir hann ad
eilífu fullkomna gjørt þá, er helgadir verda.
15. Um þetta fullvissar oss og svo heilagur
andi; 16. því eptir þessi ord: þetta er sátt-
máli sá, er eg eptirleidis vil semja vid þá, seg-
ir drottinn: mitt løgmál vil eg innræta í hjørtu
þeirra og skrifa þad í þeirra hugskot; 17. og
eg vil ekki framar minnast synda þeirra, né
misbrota. 18. Hvar þetta er fyrirgefid, þar

er ekki framar þörf fórnfæríngar vegna synd-
anna.
19. Þar vér, brædur, fyrir Jesú blód höf-
um djörfúng til ad inngánga í þad allrahelg-
asta, 20. hvert hann hefir opnad oss nýan og
sáluhjálplegan veg gegnum fortjaldid, þad er:
hans eigin líkama, 21. og þar vér höfum einn
mikinn prest yfir drottins húsi, 22. þá látum
oss þad nálgast med einlægum hjörtum og ör-
uggu trúartrausti, ad hreinsudum vorum hjört-
um frá vondri samvizku. 23. Og látum oss,
ad laugudum vorum líkama í hreinu vatni,
halda fast vid játníngu vorrar vonar, því trúr
er sá, sem fyrirheitid hefir gefid; 24. og gef-
um gætur hverjir ad ödrum, til þess ad upp-
örva oss til kærleika og gódra verka; 25. og
yfirgefum ekki vorn söfnud, sem sumra er sidur,
heldur upphörvum hann, og þad því framar,
sem þér sjáid ad dagurinn nálgast meir. 26.
Því ef vér syndgum af ásettu rádi, eptir þad
vér höfum ödlazt þekkíngu sannleikans, þá gefst
eingin fórn framar fyrir syndirnar, 27. held-
ur óttaleg eptirbid dómsins og brennandi vand-
læting, sem tortýna mun hinum þverbrotnu.
28. Hljóti sá, sem yfirtredur Mósis lög, án

allrar vægdar ad missa lifid, eptir tveggja eda
þriggja votta vitnisburdi: 29. hve miklu þýngra
straffi haldid þér ekki sá sæta muni, er son guds
fótum tredur, og álitur sáttmálans blód, med
hverju hann er helgadur, ekki heilagra en hvert
annad, og smánar anda nádarinnar. 30. Því
vér vitum, hver sagt hefir: þad er mitt ad hefna,
eg vil endurgjalda, segir drottinn; og enn apt-
ur: drottinn mun dæma sitt fólk. 31. Skelfi-
legt er ad falla i hendur lifanda guds. 32.
Endurminnizt hinna fyrri daganna, á hverjum
þér máttud þola svo margar þreyngingar, ept-
ir þad þér vorud ordnir upplýstir, 33. þá þér
ýmist i allra augsýn máttud sæta smán og
pinslum, en annad veifid taka þátt i þeirra kjør-
um, er þannig voru medhøndladir. 34. Því
þér høfdud sampiningu med þeim fangnu og
tókud med gledi móti missir fjármuna ydvarra,
af því þér vissud, ad þér áttud betri og var-
anlegri fjársjód á himnum. 35. Kastid því
ekki burt ydar ørugga módi, hver mikil laun
mun ødlast. 36. Því á þolgædi hafid þér þørf,
svo ad þér úr býtum berid þau fyrirheitnu gædi,
fyrir þad þér hafid gjørt guds vilja. 37. Því

innan hardla skamms tíma mun sá koma, sem væntanlegur er, og ekki tefja.

38. En sá réttláti af trú sinni mun hólpinn verda, en dragi nokkur sig í hlé, mun sála mín einga gedþekkni á þeim hafa, 39. en vér erum ekki af þeim, er sig í hlé draga sjálfum þeim til fortøpunar, heldur af þeim, sem trúa sér til sáluhjálpar.

11. Kapituli.

Trúarinnar ágæti.

1. En trúin er ørugg eptirvænting þeirra hluta, sem madur vonar, og sannfæring um þad, sem hann ekki sér. 2. Hennar vegna verdur þeim fyrri mønnum hrósad. 3. Fyrir trúna fullvissumst vér um, ad heimurinn sé skapadur fyrir guds ord, á þann hátt, ad þad sýnilega sé til ordid af því ósýnilega. 4. Vegna Abels trúar, mat gud fórn þá, er hann færdi honum, fram yfir Kains; hennar vegna fékk hann vitnisburd, ad hann væri réttlátur, því gud lýsti velþóknun sinni yfir offri hans; hún gjørir þad og, ad hann enn nú talar af grøf sinni. 5. Vegna trúar sinnar var Enok burt numinn, ad hann ekki skyldi daudann sjá, og hann fannst

ekki framar, af því guð hafði numið hann í burtu, því áður en hans burtnumning skeði, fékk hann þann vitnisburð, að hann væri guði þóknanlegur. 6. Án trúar er ómögulegt guði að þóknast, því sá, sem vill koma til guðs, verður að trúa því, að hann sé til, og að hann umbuni þeim, er hans leita. 7. Trúin gjörði það að verkum, að þá Nói var af guði aðvaraður um það, sem enn þá ekki sást, óttaðist hann guð og smíðaði örkina til frelsis sínu húsi; með trúnni fordæmdi hann heiminn og varð hluttakandi þeirrar réttlætingar, sem fæst fyrir trúna. 8. Fyrir trú sína hlýðnaðist Abraham, þá honum var boðið að fara til þess staðar, er verða átti hans óðal; og hann fór, þó hann ekki vissi, hvert hann fara skyldi. 9. Fyrir trúna bjó hann í því fyrirheitna landi, eins og á annarlegri lóð, og hélt til í tjaldbúðum, ásamt þeim Ísaak og Jakob, sem hluttakarar voru hins sama fyrirheitis. 10. Því hann vænti þeirrar borgar, er fastan grundvöll hefði, hverrar smiður og byggingarmeistari sjálfur guð er. 11. Fyrir trúna öðlaðist sjálf Sara krapt til barngetnaðar, þótt hún væri úr barneign, því hún hélt þann trúfastan,

sem fyrirheitid hafdi gefid. 12. Þess vegna kviknadi og af einum manni, og þad ellihrum- um, slík nidja mergd, sem stjørnur eru á himni eda sandkorn vid sjáfarstrønd, sem ekki verdur tølu á komid. 13. Í trúnni dóu allir þessir, hafandi ekki feingid uppfyllingu fyrirheitanna, heldur séd þau áleingdar og breidt mót þeim fadminn, játandi, ad þeir væru útlendingar og gestkomandi á jørdu þessari. 14. En þeir, sem slíkt mæla, sýna þar med, ad þeir séu ad leita síns rétta fødurlands. 15. Því hefdu þeir meint til þess fødurlands, hvadan þeir komu, þá hefdu þeir haft tíma til ad snúa þáng- ad aptur. 16. En nú þrádu þeir annars betra, þad er þess himneska fødurlands; fyrir því blygdast gud ekki þeirra vegna ad kallast þeirra gud, því hann hafdi tilreidt þeim borg. 17. Vegna trúar fórnfærdi Abraham syni sínum Ísaak, þá gud freistadi hans; og sá fórnfærdi sínum einkasyni, 18. er feingid hafdi fyrirheit- in, og til hvers þad hafdi sagt verid: af Ísa- ak skal kynþáttur þinn ærlast; 19. því hann skynjadi þad med sér, ad gud megnadi ad reisa upp frá daudum, og þess vegna heimti hann hann aptur mitt úr daudans hættu. 20. Vegna

trúar um það ókomna lagði Isaak blessun
sína yfir Jakob og Esaú. 21. Vegna trúar
blessaði Jakob á deyanda degi yfir báða syni
Jósefs, hallandi sér fram á húninn á stafi
sínum. 22. Vegna trúar talaði Jósep á sinni
dauðastundu um útgaungu Israels barna af
Egyptalandi, og gjørði ráðstøfun fyrir beinum
sínum. 23. Vegna trúar føldu foreldrar Mó-
sis hann í þrjá mánuði eptir hans fæðingu,
af því þau sáu, að sveinninn var fagur, og létu
ekki skelfast af skipun konúngsins. 24. Vegna
trúar hafnaði Móses, þá hann var orðinn
fulltíða maður, sæmd þeirri, að kallast Faraós
dóttursón, 25. svo hann kaus heldur að líða
ílt með guðs fólki, en að njóta skammvinnrar
ánægju syndsamlegs munaðar, 26. og áleit það
meiri ávinning, að líða vanvirðu Krists, en
alla Egyptalands fjársjóðu. 27. Vegna trúar
yfirgaf hann Egyptaland, og óttaðist ekki kon-
úngsins reiði, og tjáði sig støðugan, eins og
hann sæi þann ósýnilega. 28. Vegna trúar
hélt hann páska, og rjóðraði blóði páskalambs-
ins á sín dyragætti, að sá, sem frumburðina
deyddi, ekki skyldi snerta Gyðinga. 29. Vegna
trúar geingu Israelítarnir yfir hið rauða haf,

sem annad þurlendi, en þá Egypzkir freistudu
hins sama, drukknudu þeir. 30. Vegna trú-
ar hrundu Hérikós múrar, þá búid var ad
gánga í kríngum þá í 7 daga. 31. Vegna
trúar fyrirfórst ekki skækjan Rahab ásamt þeim
vantrúudu, af því hún tók fridsamlega móti
njósnarmønnunum. 32. Hvad skal eg framar
hér um ræda? Mig mundi skorta tíma, ef eg
færi ad segja frá Gedeon, Barak og Samsyni
og Jefat, David og Samúeli og spámønnun-
um, 33. er vegna trúar sinnar yfirunnu kon-
úngaríkin, frømdu réttvísina, ødludust fyrir-
heitin, byrgdu kjapt ljónanna, 34. sløktu elds-
ins afl, umflúdu sverdseggjar, urdu styrkvir
eptir veikindi, øflugir í stridi, komu her óvin-
anna á flótta; 35. kvinnurnar feingu aptur
sína framlidnu. Adrir voru útþandir til pínt-
ínga og þádu þó ekki lausn, ad þeir ødludust
adra betri upprisu. 36. Adrir máttu sæta
hádyrdum og húdstrokum og þar á ofan fjøtr-
um og fángelsi; 37. (voru grýttir, sagadir,
freistadir, líflátnir med sverdi, og þeir, hverra
heimurinn var ekki verdur, fóru um kríng í
sauda og geitaskinnum, vid skort, þreyngíngar
og misþyrmíngar), ráfudu um fjøll og óbygdir

í hellirum og gjótum. 39. En þótt allir þess-
ir hefdu feingid vitnisburd um trú sína, ødlud-
ust þeir þó ekki fyrirheitin; 40. þvi gud hafdi
séd betur fyrir vorum hlut, ad þeir ekki án vor
algjørdir yrdu.

12. Kapituli.

Uppørvan til stødugllyndis í trúnni og hlýdni vid Krist.

1. Fyrst vér erum umkringdir af slíkum
vitna fjølda, þá léttum á oss allri byrdi og
vidlodandi synd, og rennum þolgódir skeid þad
sem oss er fyrirsett, horfandi til trúarinnar
uppbyrjara og fullkomnara Jesú, 2. sem í
stad gledi þeirrar, er hann átti kost á, þoldi
krossfestingu, og hann, sem mat einskis, þótt
hann smánadur væri, situr nú hægra megin vid
guds hásæti. 3. Gætid ad þeim, sem slík mót-
mæli þoldi gegn sér af syndurunum, svo þér
ekki þreytizt og látid hugfallast í hjørtum ydr-
um.

4. Enn þá sem komid er, hefir ydar stríd
vid syndina ekki kostad ydur blód 5. (og þó
hafid þér gleymt þeirri huggunargrein, sem á-
varpar ydur eins og børn: Son minn, litils
vird ekki hirtingu drottins, og lát ekki heldur

hug þinn falla, þó hann vandi um við þig),
6. því hvern þann drottinn elskar, hinn sama
agar hann, og typtar hvern þann son harð-
lega, er hann að sér tekur. 7. Ef þér um-
berið hirtinguna, þá fer guð eins með yður,
sem børn sín; 8. því hver er sá sonur, sem
faðirinn ekki agi? En séuð þér án hirtingar,
í hverri allir hafa tekið hlutdeild, þá eruð þér
í sannleika launsynir, en ekki skilgetin børn. 9.
Ef nú vorir holdlegu feður eru vorir typtun-
armenn, og vér samt berum virðingu fyrir
þeim, skyldum vér þá ekki miklu heldur vera
undirgefnir andanna føður, svo að vér megum
lifa? 10. Því þeir øguðu oss um fáa daga,
eptir því sem þeim leizt, en hann hirtir oss,
sjálfum oss til góða, til þess vér verða skul-
um hluttakendur hans heilagleika. 11. En øll
hegning þykir heldur sorgar, en gleðiefni, með-
an á henni stendur, en eptir á gefur hún þeim,
sem við hana hafa fullkomnazt, heilsusaman
ávøxt ráðvendninnar.

12. Réttið því hinar magnvønu hendurnar
og þau máttþrota knén, 13. og stigið óskeift
með fótum yðrum, svo að sá hinn fatlaði lim-
ur ekki vindist, heldur læknist. 14. Stundið

eptir friðsemi við alla og heilagleikanum, án
hvers einginn kann drottinn að sjá. 15. Haf-
ið gát á, að einginn sleppi af guðs náð, að eing-
inn beisk rót renni upp, sem truflun af stað
komi, og margir þess vegna saurgist, 16. að
einginn yðar sé frillulífismaður né vanheilagur,
eins og Esaú, sem fyrir einn málsverð seldi sinn
frumgetningarrétt. 17. Því þér vitið, að hon-
um var synjað, þá hann síðan vildi øðlast bless-
unina, því hans iðran var árángurslaus, þótt
hann leitaði þess með tárum; 18. því þér eruð
ekki komnir til fjalls þess, sem þreifanlegt er,
eða elds þess, er brenni, né til þoku, 19. myrk-
urs eða óveðurs eða básúnu-hljóms eða hinnar
talandi raustar, hverrar áheyrendur beiddust, að
ekki væri leingur til sín talað 20. (því þeir
stóðust ekki þá skipun, að jafnvel eitt dýr skyldi
grýtast, ef það snerti við fjallinu, 21. og svo
var það ógurlegt, sem fyrir augu bar, að Móses
sagði: eg em hræddur og skjálfandi), 22. held-
ur eruð þér komnir til fjallsins Sion og borgar
guðs lifanda, hinnar himnesku Jerúsalem, og
einglanna mørgu þúsunda, til samkvæmis 23. og
samkundu hinna frumgetnu, hverra nøfn eru
skrifuð á himnum, og til guðs, allra dómara,

24. og til anda réttlátra, sem algjørdir eru
ordnir, og til Jesú, medalgángara ens nýa sátt-
mála, og til þess ádreifda blóds, sem betur tal-
ar en Abel. 25. Sjáid vid því, ad þér ekki út-
skúfid þeim, er talar, því ef þeir sluppu ekki
strafflaust, sem útskúfudu þeim, sem á jørdu
taladi guds erindi, þá munum vér því sídur
þad geta, ef vér þverskøllumst vid þann, er frá
himni talar, hvers raust ad þann tíd skók jørd-
ina, 26. en nú hefir hann kunngjørt, segjandi:
enn nú einu sinni mun eg skaka, ekki einúngis
jørdina, heldur og svo himininn; 27. en þetta
ord: enn nú einu sinni, gefur ad skilja, ad
þeir skeknu hlutir skuli umbreytast, svo sem þeir,
er med høndum séu gjørdir, svo ad þad vari
vid, sem óskekid er. 28. Látum oss því, er
feingid høfum eitt óbifanlegt ríki, sýna þakk-
látt hjarta, med hverju vér þjónum gudi, upp
á honum þakknæmilegan máta, med blygdun-
arsemi og lotningarfullum ótta. 29. Því vor
gud er førtærandi eldur.

13. Kapituli.

Ýmislegar upphvatningar, sem endast med þeim tilmæl-
um: ad søfnudurinn vilji bidja fyrir høfundinum. Fyr-

irbænir. Sagt frá Timóteusar lausn; heilsad og bedid ad heilsa; árnad góds.

1. Haldid stødugum bródurkærleika. 2.
Gleymid ekki gestrisninni, því vegna hennar
hafa nokkrir sér óafvitandi hýst einglana. 3.
Minnizt bandingjanna, sem værud þér þeirra
sambandingjar, og þeirra, er ílt lida, svo sem
þeir, er sjálfir búa í líkama þessum. 4. Hjú-
skapurinn skal heidarlegur haldinn vera hjá øll-
um, og hjónasængin óflekkud, því frillulífismenn
og hórkarla mun gud straffa. 5. Sýnid einga
fégirni í ydar hegdun, heldur látid ydur nægj-
ast þad þér hafid, því gud sjálfur hefir sagt:
eg skal ekki sleppa þér né yfirgefa þig, 6. svo
vér megum øruggir segja: drottinn er minn
hjálpari, og því skal eg ekki óttast, hvad geta
mennirnir gjørt mér? 7. Verid minnugir yd-
ar lærifedra, sem guds ord hafa til ydar talad,
skodid þeirra lífs afdrif og breytid eptir þeirra
trúar stødulyndi. 8. Jesús Kristur er í dag
og á morgun og ad eilífu einn og hinn sami.
9. Látid ydur ekki afvega leida af ýmislegum
og annarlegum lærdómum, því þad er gott
ad styrkja hjarta sitt vid Krists nádarlærdóm,
en ekki vid nautnarreglur Gydinga, sem ekkert

stoda þá, sem eptir þeim gánga. 10. Vér høfum
eitt altari, af hvers fórnum þeir ekki hafa rétt
ad eta, er tjaldbúdinni þjóna. 11. Því blód
þeirra dýra, sem til synda hreinsunar er af en-
um ypparsta presti borid inn í þad heilaga, þeirra
hræ eru brend fyrir utan herbúdirnar. 12.
Þess vegna leid Jesús utan borgarhlida, ad
hann helgadi lýdinn med sínu blódi. 13. Gaung-
um því til hans út fyrir herbúdirnar, berandi
hans vanvirdu: 14. því vér høfum hér ekki
varanlegan samastad, heldur leitum vér annars
tilkomanda. 15. Látum oss því ætíd fyrir hans
flutning frambera fyrir gud lofgjørdar-offur, þad
er: ávøxt vara vorra, er vidurkenna hans nafn.
16. Gleymid ekki velgjørdaseminni og greid-
vikninni, því slíkar fórnir eru gudi þakknæmi-
legar. 17. Hlýdid ydrum kennifedrum og ver-
id þeim eptirlátir, því þeir vaka yfir ydar sál-
um, svo sem þeir, er reikningskap standa skulu,
svo þeir gjøri þad med gledi, en ekki med and-
vørpun, því þér hafid ekki gott af því. 18.
Bidjid fyrir oss, því vér erum oss þess full-
komlega medvitandi, ad vér høfum góda sam-
vizku og viljum breyta vel í øllum greinum.

19. En því heldur bið eg ydur þessa, að eg
þess fyrr geti skilazt ydur aptur.

20. En guð friðarins, er uppvakti af dauða
drottinn vorn Jesúm Krist, hinn mikla hirðir
sauðanna, fyrir blóð þess eilífa sáttmála, 21.
hann fullkomni ydur í öllu góðu verki, til að
gjöra hans vilja, hann, sem fyrir Jesúm Krist
í ydur verkar, það honum er þóknanlegt; hon-
um sé dýrð um aldir alda, amen.

22. Eg bið ydur, bræður, að þér látið ydur
ekki mínar upphvatningar leiðast, því fáort skrif-
aði eg ydur. 23. Eg læt ydur vita, að bróð-
ir vor Tímóteus hefir feingið lausn, ásamt með
hverjum eg ætla að sjá ydur, komi hann bráð-
um. 24. Heilsið öllum ydar leiðtogum og öll-
um heilögum. 25. Þeir frá Italíu heilsa yd-
ur. Náð sé með öllum ydur, amen.

S. Jakobs pistill.

1. Kapituli.

Heilsan og uppørvan. Fátækir og ofsóktir kallast sælir.
Orsøk til freistinga. Aminningar.

1. Jakob, guds og drottins Jesú Krists
þjón, heilsar þeim 12 kynkvíslum, sem á sundr-
úngi búa.
2. Alitid þad mesta fagnadarefni, brædur
minir, þegar þér ratid i ýmislegar raunir, 3.
því reynsla ydar trúar verkar støduglyndi. 4.
En støduglyndid á ad fullkomna verkid, svo ad
þér séud fullkomnir og algjørdir og i eingu
brest hafid. 5. En vanti einhvern ydar vizku,
sá bidji þann, sem gefur øllum eptirtølulaust og
án brigzlyrda, og mun hún honum gefast. 6.
En hann bidji med trúnadartrausti, og efist ekki;
því sá, sem er efablandinn, hann er likur hafs-

ins bylgjum, uppæstum og hröktum af vindi.
7. Þvílíkur madur hugsi ekki, ad hann fái nokk-
ud hjá drottni. 8. Hann er madur tvilyndur,
óstödugur í öllu sínu rádlagi.

9. Sá litilmótlegi bródir hrósi sér í sinni
upphefd, en sá ríki í sinni lægingu; 10. því
eins og grassins blóm mun hann hverfa; 11.
því þá sólin hækkar med steikjandi hita, skræln-
ar grasid, og þess blóm dettur af, og fegurd
þess útlits tortýnist; þannig mun hinn ríki
visna á sínum vegum. 12. Sæll er sá mad-
ur, sem stenzt reynsluna, því þegar búid er ad
reyna hann, mun hann medtaka kórónu lífsins,
sem gud hefir þeim heitid, er hann elska.

13. Einginn, sem freistast, segi: eg freistast
af gudi, því gud freistast ekki af hinu illa, en
hann sjálfur freistar og einkis; 14. heldur freist-
ast sérhver, dreginn og veiddur af sinni eigin
girnd; 15. sídan, þar á eptir, þá girndin hefir
feingid getnad, fædir hún syndina, en þá synd-
in er fullþroskud, fædir hún dauda. 16. Vill-
izt ekki, mínir elskulegu brædur. 17. Öll góð
og öll fullkomin gjöf er ofan ad, og kemur nid-
ur frá födur ljósanna, hjá hverjum hvorki er
umbreyting né umskiptingar skuggi. 18. Eptir

sínu rádi fæddi hann oss med sannleikans ordi,
ad vér skyldum vera frumgródi hans skepna.
19. Þar fyrir, brædur mínir elskulegir, sé
hver madur fús til ad læra, seinn til ad kenna,
seinn til reidi, 20. því mannsins reidi vinnur
ekki það, sem rétt er fyrir gudi. 21. Afleggid
því allan hrodaskap og gnægd illskunnar, og
medtakid ordid med hógværd, sem í ydur er
gródursett, það, sem kroptugt er til ad frelsa ydar
sálir. 22. En verdid ordsins gjørendur, og ekki
einúngis heyrendur, hvar med þér svíkid ydur
sjálfa. 23. Því, sé einhver ordsins heyrari,
og ekki gjørari, sá er líkur þeim manni, sem
skodar sinn medfædda andlits-skapnad í spegli;
24. hann skodadi sig ad sonnu, en þá hann var
burt geinginn, gleymdi hann, hvílíkur hann var.
25. En sá, sem skygnist inn í hid fullkomna
frelsislogmál og heldur sér føstum þar vid, er
ekki gleyminn heyrari, heldur gjørníngsins gjørarí,
hans breytni mun gjøra hann sælan. 26.
Þykist einhver ydar á medal gudrækinn, og
heldur ekki sinni túngu í taumi, en tælir sitt
eigid hjarta, hans gudrækni er fánýt. 27. Hrein
og óflekkud gudsdýrkan fyrir gudi og fødur er
sú: ad vitja munadarlausra og ekkna í þeirra

þreyngingu, og ad vardveita sjálfan sig flekk-
lausan frá heiminum..

2. Kapituli.

Menn skulu ekki fara i manngreinarálit; audsýna øll-
um kærleika og hlýdnast øllum guds bodordum. Trúin
er daud án verka.

1. Brædur minir, hindrid ekki trú vørs dýrd-
lega drottins Jesú Krists, med því ad fara ad
manuvirdingum. 2. Því þegar madur geing-
ur inn i ydar søfnud, sem gullhring hefir á
hendi og er i skinandi klædum, en annar fá-
tækur i tøturlegum føtum, 3. og ydur verdur
starsýnt á þann, sem vel er búinn, og þér seg-
id til hans: set þig hér heidarlega, og til hins
fátæka: stattu þar, eda settu þig hér vid fót-
skør mina: 4. gjørid þér þá ekki greinarmun
med sjálfum ydur, og gjørizt dómendur vondra
hugsana? 5. Heyrid, brædur minir elskulegir,
hefir gud ekki útvalid þá fátæku i heiminum,
ad þeir audugir verdi ad trú og erfingjar þess
rikis, er hann hefir heitid þeim, sem hann elska?
6. En þér óvirdid hina fátæku. Eru þad þó
ekki hinir riku, sem undiroka ydur og draga
fyrir dóm? 7. Koma þeir ekki óordi á þad

góda nafn, eptir hverju þér erud nefndir? 8.
Þar fyrir, ef ad þér gjørid fullnustu því kon-
únglega bodordi samkvæmt ritníngunni: „elska
skaltu náúnga þinn, sem sjálfan þig," þá gjør-
id þér vel; 9. en ef þér farid í manngreinar-
álit, þá drýgid þér synd, og løgmálid færir yd-
ur heim sanninn, ad þér séud yfirtrodslumenn.
10. Því þó einhver héldi alt logmálid, ef hann
verdur brotlegur í einu (bodordi), þá er hann
ordinn sekur vid þau øll. 11. Því sá, sem
baud: þú skalt ekki hór drýgja, hann baud líka:
þú skalt ekki mann vega; en þó ad þú ekki
drýgir hór, ef ad þú vegur mann, ertu ordinn
logmálsins yfirtrodslumadur. 12. Þannig tal-
id og þannig breytid, sem þeir, er dæmast munu
eptir frelsisins løgmáli. 13. Því ómiskun-
samur dómur mun gánga yfir þann, sem ekki
audsýnir miskun; miskunsemin gledur sig vid
dóminn.

14. Hvad stodar þad, brædur minir, þótt
einhver segist hafa trú, en hefir ekki verkin?
Mun trúin geta frelsad hann? 15. Ef ad
bródir eda systir eru nakin og vantar daglegt
vidurværi, 16. en einhver ydar segdi til þeirra:
farid í fridi, vermid ydur og mettid, en gefid

þeim ekki það, sem líkaminn þarf með, hvað
stoðar það? 17. Svo er og trúin, hafi hún ekki
verkin, þá er hún dauð út af fyrir sig. 18.
En einhver kannske segi: þú hefir trú, en eg
hefi verk, sýn mér þá trú þína án verka þinna;
eg skal sýna þér mína af mínum verkum. 19.
Þú trúir, að guð sé einn, þú gjörir vel; en
djöflarnir trúa því líka, og skelfast. 20. En,
fávísi maður, þú skalt vita, að trúin er dauð
án verkanna. 21. Abraham, faðir vor, úr-
skurðaðist hann ekki að vera réttlátur vegna
verkanna, eptir það hann hafði lagt son sinn
Ísaak upp á altarið? 22. Sér þú ekki, að
trúin var samtaka verkum hans, og að trúin
fullkomnaðist með verkunum? 23. og rættist svo
ritningin, sem segir: „Abraham trúði guði, og
það reiknaðist honum til réttlætis," og hann
var kallaður guðs vinur. 24. Þér sjáið þá,
að maður réttlætist af verkunum, og ekki af
trúnni einúngis. 25. Sömuleiðis einnig skækjan
Rahab, réttlættist hún ekki af verkunum, þá hún
tók við njósnurunum og lét þá fara frá sér
aðra leið? 26. Því eins og líkaminn er dauð-

ur án andans, svo er og trúin daud án verk-
anna.

3. Kapituli.

Brúkun túngunnar. Visdómi lýst.

1. Verid ekki, brædur mínir, margir kenni-
ifedur, med því þér vitid, ad vér (kennendurn-
ir) munum fá þýngri dóm; 2. því allir hrös-
um vér margvíslega. Verdi einhverjum ekki á
í ordi, þá er hann madur fullkominn, fær um ad
stýra öllum sínum líkama. 3. Sjáid, vér leggj-
um beizli hestum í munn, svo þeir hlýdi oss,
og vér getum sveigt allan þeirra líkama. 4.
Lítid og til skipanna, sem eru svo stór, þó þau
rekist af hördum vedrum, verdur þeim samt
stýrt med harla litlu stýri, hvert sem stýrimad-
urinn vill. 5. Þannig er túngan lítill limur,
en rædst þó í mikid. Sjá, í hversu miklum
skógi lítill neisti getur kveikt. 6. Túngan er
og eldur, heimur fullur ránglætis. Svo er
túngan sett medal vorra lima, ad hún flekkar
allan líkamann og upptendrar alt lífid, sjálf
upptendrud af helvíti; 7. því allar tegundir
dýra og fugla, bædi skridkvikinda og sjódýra,
temjast og hafa verid tamin af kyni manna, 8.

en túnguna getur einginn manna tamid, þessa
óhemju, sem full er med banvænt eitur. 9.
Med henni vegsømum vér gud og fødurinn, og
med henni formælum vér mønnunum, sem skap-
adir eru eptir guds mynd. 10. Af þeim sama
munni framgeingur blessan og bølvan; þetta má
ekki svo vera, brædur mínir. 11. Hvort mun
sætt og beiskt vatn geta sprottid upp af sama
uppsprettu-auga nokkurrar lindar? 12. Mun
fíkjutréd, brædur mínir, geta af sér gefid vid-
smjørs ávøxt, eda víntréd fíkjur? Þannig kann
eigi heldur saltur brunnur geta af sér sætt vatn.
13. Sé nokkur vitur og hygginn ydar á med-
al, hann láti med gódri umgeingni verk sín lýsa
hóglátri speki. 14. En ef þér hafid beiska
øfund og áreitni í ydar hjarta, þá stærid ydur
ekki og ljúgid ekki gegn sannleikanum. 15.
Þvílík speki kemur ekki ofan ad, heldur er hún
jardnesk, holdleg, djøfulleg. 16. Því hvar sem
øfund og áreitni er, þar er sundurþykkja og øll
vond háttsemi. 17. En sú speki, sem ofan ad
er, hún er fyrst følskvalaus, þar næst fridsøm,
sannsýn, full miskunar og gódra ávaxta, fer ekki
í manngreinarmun, er hræsnislaus. 18. En

réttlætisins ávoxtur verdur þeim í fridi sádur,
sem fridinn stunda.

4. Kapituli.

Postulinn varar vid deilum. Rædur til litillætis og
audmýktar. Varar vid sjálfbyrgingsskap.

1. Af hverju koma stríd og bardagar á med-
al ydar? Af hverju ødru, en af ydar girnd-
um, sem stríða i ydar limum. 2. Þér girn-
izt og fáid ekki; þér drepid og øfundid, og get-
id þó ekki ødlazt, þér berjizt og stridid, og fáid
þó ekki, af því þér bidjid ekki. 3. Þér bidjid
og ødlizt þó ekki, af því þér bidjid illa, til
þess ad þér getid sóad því i ydar býlifi. 4.
Þér hórdómsmenn og hórkonur, vitid þér ekki,
ad vinátta heimsins er óvinátta guds? Þess
vegna, hver sem vill vera vinur heimsins, hann
verdur óvinur guds.

5. Eda haldid þér, ad ritningin tali forgef-
ins: mun sá andi, sem i oss býr, leida til øf-
undar? 6. Hann gefur meiri nád; því stendur
skrifad: gud mótstendur dramblátum, en litil-
látum gefur hann nád. 7. Verdid því undir-
gefnir gudi, standid móti djøflinum, og þá mun
hann flýa ydur. 8. Nálægid ydur gudi, og þá

mun hann nálægja sig ydur. Hreinsid hendur
ydar, þér syndarar, og gjørid flekklaus ydar
hjørtu, þér tvílyndu. 9. Berid ydur illa, syrg-
id og grátid; ydar hlátur skal umbreytast i sorg,
og gledin i hrygd. 10. Audmýkid ydur fyrir
drottni, þá mun hann upphefja ydur.

11. Talid ekki illa hver um annan, brædur
minir. Sá, sem talar illa um bródur sinn og
dæmir hann, talar illa um løgmálid og dæmir
þad; en ef þú dæmir løgmálid, þá ertu ekki
løgmálsins gjørari, heldur dómari. 12. Einn
er løggjafinn og dómarinn, sá sem kann ad
frelsa og tortýna. En hver ertú, sem dæm-
ir annan?

13. Heyrid, þér, sem segid: i dag og á morg-
un skulum vér fara til þessarar borgar, dvelja
þar eitt ár og kaupverzla og græda, 14. (sem
þó ekki vitid, hvad á morgun ske muni; því
hvílíkt er ydvart líf? gufa, sem sést um stund,
en hverfur sídan) 15. i stad þess þér ættud
ad segja: ef drottinn vill, og vér lifum, þá
viljum vér gjøra þetta eda hitt. 16. En nú
stærid þér ydur i ydar oflátúngskap; alt slíkt
stærilæti er vont. 17. Þar fyrir, hver sem

hefir vit á gott ad gjøra, en gjørir þad ekki, honum er þad synd.

5. Kapituli.

Postulinn varar vid ad stóla upp á aud, og stæra sig af honum. Uppørvar þá, sem órétt lida, til stødug-lyndis, og ad vera eidvarir. Hvetur til bænrækni, og til ad leidrétta þá, sem viltir fara.

1. Heyrid nú, þér ríku, grátid og kveintd yfir þeim eymdum, sem yfir ydur munu koma.
2. Ydar audur er þegar fúnadur, og ydar klædi ordin møljetin. 3. Ydar gull og silfur er ord-
id rydbrunnid, og rydid á þvi mun verda vitni gegn ydur og eta ydar hold; þér hafid fjár-sjódum safnad, sem eldsneyti, á sídustu døgun-
um. 4. Sjá, launin, sem þér hafid dregid af verkamønnunum, sem hafa slegid ydar lønd, hrópa, og køll kornskerumannanna eru komin til eyrna drottins allsherjar. 5. Þér hafid lifad í
sælliſi og óhófi á jørdunni; þér hafid alid yd-ar hjørtu, eins og til skurdardags. 6. Þér
hafid dæmt til dauda og drepid þann réttláta, hann stendur ekki á móti ydur.

7. Þreyid þvi, brædur minir, þar til drott-inn kemur. Sjáid, akuryrkjumadurinn væntir

jardarinnar dýrmæta ávaxtar, og þreyir þar til
hann feingid hefir haustregnid og vorregnid. 8.
Þreyid og þér, styrkid ydar hjörtu, því tilkoma
drottins nálægist. 9. Kvartid ekki hver yfir
ødrum, brædur mínir, svo þér ekki verdid dæmd-
ir; sjá, dómarinn stendur fyrir dyrunum.
10. brædur mínir, takid spámennina, sem tal-
ad hafa í drottins umbodi, til eptirdæmis upp
á þad, ad lída ilt med þolinmædi. 11. Sjá,
vér prísum þá sæla, sem þolgódir eru; þér hafid
heyrt getid um þolgædi Jobs, og vitid, hver
endalok drottinn þar á gjørdi; því drottinn er
harla miskunsamur og líknsamur.

12. En um fram alt, brædur mínir, sverjid
hvorki vid himininn né vid jørdina, né nokkurn
annan eid, ydar já sé já, ydar nei sé nei, svo
þér komid ekki undir dóm.

13. Eigi einhver ørdugt ydar á medal, þá
bidji hann; lídi honum vel, þá syngi hann (lof).
14. Sé einhver veikur ydar á medal, þá kalli
hann til sín øldúnga safnadarins, og þeir bidji
fyrir honum og smyrji hann vidsmjøri í nafni
drottins. 15. Því trúud bæn mun frelsa þann
sjúka, og drottinn mun reisa hann á fætur,
og sú synd, sem hann hefir drýgt, mun honum

fyrirgefin verda. 16. Játid hver fyrir ødrum ydar yfirsjónir, og bidjid hver fyrir ødrum, svo ad þér heilbrigdir verdid. Mikid megnar kroptug bæn góds manns. 17. Elías var likur oss ad breyskleika; samt, þá hann bad þeirrar bænar, ad ekki skyldi rigna, þá rigndi ekki yfir landid í þrjú ár og sex mánudi. 18. Og þá hann bad aptur, gaf himininn regn, og jørdin bar sinn ávøxt.

19. Brædur minir, ef nokkur medal ydar skyldi villast frá sannleikanum og einhver snýr honum aptur, 20. þá skal sá vita: ad hver sem snýr syndaranum frá villu hans vegar, mun frelsa sálu frá dauda og hylja fjølda synda.

S. Péturs fyrri pistill.

1. Kapituli.

Postulinn óskar góds þeim kristnu i Asia o. s. frv. Prisar farsæld kristinna. Hvetur til ad lifa kristinni trú sambodnu liferni.

1. Pétur, postuli Jesú Krists, heilsar þeim útvøldu útlendu, sem tvistradir eru út um Pontus, Galataland, Kappadokiu, Asiu og Bityniu, 2. hverjir, eptir guds fødurs fyrirhugada rádi, helgadir eru med andans adstod, til þess þeir hlýdnist Jesú Kristi og hreinsadir verdi med hans blódi. Nád og fridur guds margfaldist yfir ydur.

3. Lofadur sé gud, fadir drottins vors Jesú Krists, sem med því ad uppvekja hann frá daudum, hefir eptir mikilli miskun sinni endurfædt oss til lifandi vonar, 4. til hluttekningar i þeirri

arfleifd, sem ydur er geymd á himnum og ó-
forgeingileg er, fullkomin og aldrei følnar, 5.
ydur, sem fyrir guds øflugu adstod vardveitizt
med trúnni, svo ad þér adnjótandi verdid yd-
ur fyrirbúinnar sælu, er á sídasta tíma mun
verda opinber. 6. Gledjizt þér vid, þótt þér
nú um skamma stund (ef svo hlýtur ad ske)
hryggjast megid af margs konar freistingum, 7.
svo ad ydar reynda trú, sem er lángt um dýr-
mætari en forgeingilegt gull, þótt í eldi sé reynt,
verdi ydur til lofs, vegsemdar og dýrdar, þeg-
ar Jesús Kristur opinberast, 8. hvern þér elsk-
id, þó þér ekki hafid séd hann, af hverjum þér,
sem trúid á hann, þótt þér nú ekki á hann
horfid, gledjizt óútmálanlegum og dýrdlegum
føgnudi, 9. því þér munud úttaka endurgjald
fyrir ydar trú, velferd ydar sálna. 10. Spá-
mennirnir, er spádu um heill þá, er vid ydur
er fram komin, hafa út í þessa sælu gruflad
og grenslazt eptir henni; 11. Þeir leitudust vid
ad uppgøtva, til hvers og hvílíks tíma Krists
andi, sem í þeim bjó, meinti, þá hann fyrir-
sagdi píslir Krists og þar á eptir fylgjandi dýrd;
12. en þeim var þetta opinberad, ekki þeim sjálf-
um til gagns, heldur gagnadi þad ydur, hverj-

um þetta nú er kunngjört af þeim, sem boda ydur gledibodskapinn med adstod heilags anda, sem er ofan sendur frá himni, hvar inn í einglana (jafnvel) fýsir ad skygnast.

13. Hafid þar fyrir lendar ydar hugskots umgyrtar, verid varhygdarsamir, og setjid algjörlega von ydar til þeirrar nádar, sem ydur mun veitast vid tilkomu Jesú Krists;
14. sem hlýdin börn, lagid eigi breytni ydar eptir þeim girndum, er þér ádur þjónudud í
vanvizku ydar, 15. heldur verdid heilagir í öllu
ydar dagfari, eins og sá er heilagur, er ydur
hefir kallad; 16. því skrifad er: „verid heilagir, eins og eg em heilagur". 17. Og med því
þér ákallid þann sem födur, er dæmir sérhvern án manngreinarálits eptir hans verkum, þá framgángid, ydar útlegdar tíma, med óttablandinni varúd; 18. þér vitid, ad þér eigi erud endurleystir med forgeingilegu silfri eda gulli frá ydar hégómlega athæfi, er þér numid höfdud af fedrum ydar; 19. heldur med dýrmætu
blódi þess óflekkada og lýtalausa lambsins,
Krists, 20. sem ad sönnu, ádur en grundvöllur heimsins var lagdur, var fyrirhugadur, en birtist á þessum sídustu tímum vegna ydar, 21.

ydar, sem vegna hans hafid trú til guds, er
reisti hann upp frá daudum og gaf honum
dýrd, svo þér hefdud traust og von til guds.
22. Fyrst þér nú med hlýdni vid sannleikans
(lærdóm) hafid med andans adstod hreinsad
ydar sálir til hræsnislausrar bródurlegrar elsku,
þá elskid hver annan kappsamlega af hreinu
hjarta, 23. svo sem þeir, sem endurgetnir eru,
ekki af forgeingilegu sædi, heldur óforgeingilegu,
med guds lifkroptuga lærdómi, er eilíflega mun
gilda. 24. Þvi alt hold er sem gras, og þess
vegsemd, sem blómi grassins; grasid er þegar
skrælnad, og þess blómi af fallinn; 25. en ord
drottins varir ad eilífu, og þad er þad ord,
sem ydur er bodad.

2. Kapituli.

Postulinn áminnir ad halda fast vid Jesú óbrjálada lærdóm, fordast lesti og stunda dygdir, ad þeir med þvi ad fordast holdlegar girndir med hlýdni vid yfirvaldid og bródurlegum kærleika nidurþaggi øll illmæli gegn sér. Skyldur þjónustufólks.

1. Afleggid þar fyrir allslags vonzku og
alla pretti, hræsni, øfund og alt baktal, 2. og
sækizt, eins og nýfædd børn, eptir þeirri skyn-

sønnu, ómeingudu mjólk, svo þér af henni þroskizt, ydur til velferdar; 3. þar ed þér hafid smakkad, hversu sætur drottinn er. 4. Med því þér erud komnir til þessa lifandi steins, sem ad sønnu er af mønnum útskúfadur, en af gudi útvalinn og dýrmætur, 5. svo látid ydur uppbyggjast sem lifandi steina, (til þess þér verdid) andlegt musteri, heilagt prestafélag, til ad frambera andlegar fórnir, gudi velþóknanlegar fyrir (adstod) Jesú Krists. 6. Þar fyrir stendur (skrifad) í rítníngunni: sjá, eg set hornstein í Sion, útvalinn og dýrmætan; sá, sem setur sitt traust til hans, mun eigi til skammar verda". 7. Ydur, sem trúid, er hann dýrmætur; en þeim vantrúndu er sá steinn, sem byggjendurnir burtsnørudu, ordinn ad hyrníngarsteini 8. „og ad ásteytingarsteini og kletti veidibrellunnar". Þeir sem hrasa, eru þeir sem ekki trúa lærdóminum; þar til voru þeir og settir. 9. En þér erud útvalin kynslód, konúnglegt prestafélag, heilagur lýdur, (guds) eigid fólk, til þess ad vidfrægja skyldud þess mikilleika, sem kalladi ydur frá myrkrinu til síns addáanlega ljóss. 10. Þér, sem fordum

ekki voruð lýður, eruð nú orðnir lýður; þér, sem ekki nutuð miskunar, hafið nú miskun hlotið.

11. Þér ástkæru, eg áminni yður, sem gesti og útlenda, að þér haldið yður frá holdlegum girndum, hverjar gegn sálunni stríða. 12. Hegðið yður vel meðal heiðinna þjóða, svo að þeir, mitt í því þeir rógbera yður sem illgjörðamenn, vegna yðar góðverka, þegar þeir gæta grant að, á þeirra vitjunartíma vegsami guð. 13. Verið því undirgefnir sérhverju af mönnum tilsettu yfirvaldi, hvort heldur það er konúngurinn, svo sem þeim æðsta, 14. eða það eru landshöfðingjarnir, svo sem þeim, er af honum eru sendir illgjörðamönnum til refsingar, en lofstírs þeim, sem vel breyta; 15. því það er vilji guðs, að þeir, sem vel breyta, niðurþaggi óviturleik heimskra manna. 16. Svo sem frjálsir menn, en ekki sem þeir, er brúka frelsið vonzkunni til yfirhylmingar, heldur svo sem þrælar guðs, 17. skuluð þér alla virða, elska bræðrafélagið, óttast guð, heiðra konúnginn.

18. Þjónustumennirnir séu undirgefnir drottnum sínum með óttablandinni varúð, ekki einúngis þeim góðu og blíðu, heldur einnig þeim

ósanngjörnu; 19. því það er náð, ef nokkur
vegna samvizkunnar um guð umber hið sorg-
lega, er hann óréttilega líður. 20. Því hver
frægð er í því, að þér fyrir misgjörða sakir
högg líðið? En ef þér, þó þér breytið vel, líðið
ílt og eruð þolinmóðir, það (ávinnur sér) náð
hjá guði; 21. því hér til eruð þér kallaðir,
því Kristur leið einnig fyrir oss og eptirlét oss
fyrimynd til að breyta eptir, svo vér skyldum
feta í hans fótspor. 22. Hann drýgði ekki
synd, og ekki eru svik fundin í hans munni;
23. eigi illmælti hann aptur, þó honum væri
illmælt, eða brúkaði hótunaryrði, þá hann leið,
heldur gaf það í þess vald, sem réttvíslega
dæmir; 24. og bar (sjálfur) vorar syndir á
sínum líkama upp á tréð, svo vér skyldum
skilja við syndirnar og lifa réttlætinu; fyrir
hans benjar eruð þér læknaðir. 25. Þér vor-
uð sem fráviltir sauðir, en nú hafið þér snúið
yður til hirðis og biskups yðvarra sálna.

3. Kapituli.

Áminnir hjónin til kristilegrar breytni hvort við annað,
og alla til dygðugs lifernis yfir höfuð.

1. Þér konur, verið sömuleiðis yðrum ekta-

mønnum undirgefnar, svo, þó ad nokkrir séu þeir, sem ekki vilja lærdóminum hlýdnast, ad þeir, án ordsins (kenningar), af kvennanna dagfari kunni ad vinnast, 2. þegar þeir sjá ydar skírlífu hegdan í ótta (drottins). 3. Hverra skart ekki sé (fólgid) í því útvortis: í hárfléttum, gullskarti og dýrmætum búnadi, 4. heldur í hjartans innvortis ásigkomulagi, í ó-forgeingilegu (skarti) hógværs og kyrláts hug-arfars, sem dýrmætt er fyrir guds augliti. 5. Þannig prýddu sig fordum hinar heiløgu kon-ur, er settu sína von til guds, og voru sínum eiginmønnum undirgefnar. 6. Þannig hlýddi Sara Abraham og kalladi hann herra, hverrar (sønnu) dætur þér verdid, þegar þér hegdid ydur vel og einga skelfingu hrædizt. 7. Sømu-leidis þér ektamenn, búid med skynsemi saman vid konurnar, svo sem veikari skepnur, audsýnid þeim virdingu, sem þeim, sem eru ydar sam-arfar í lífsins nádargjøf, svo ydar bænagjørd-ir ekki hindrist. 8. Í einu ordi, verid sam-huga, medaumkunarsamir, bródurlega sinnadir, miskunsamir, ljúflyndir, 9. gjaldid ekki ilt med illu, smánaryrdi med smánarordum, heldur þvert á mót blessid, svo sem þeir er vitid, ad þér

erud til þess kalladir, ad þér skulid blessunina
ødlast. 10. Sá sem sína farsæld hefir kæra
og sjá vill góda daga, hann haldi túngu sinni
frá vondu, og sínum vørum frá prettvísi, 11.
sneidi sig hjá illu og gjøri gott, stundi frid-
semi og leggi kapp þar á; 12. því augu drott-
ins líta til hinna réttlátu, og hans eyru hneigj-
ast til þeirra bæna, en auglit drottins er gegn
þeim, sem vont adhafast. 13. Og hver mun
ydur geta grandad, ef þér leitid þess, sem gott
er? 14. En þó þér ilt lídid fyrir réttlætisins
sakir, erud þér samt sælir. Hrædizt ekki þeirra
ógnanir og skelfizt eigi fyrir þeim, 15. heldur
dýrkid drottinn gud í ydar hjørtum, en verid
(samt) ætíd reidubúnir med hógværd og vird-
íngu til forsvars fyrir hverjum (manni), er
krefur af ydur reikningskapar fyrir þá von, sem
í ydur er, 16. eins og þeir, sem hafa góda
samvizku, svo ad þeir, sem rógbera ydur
sem illgjørdamenn, verdi til smánar fyrir þad,
ad þeir hallmæla ydar gódu kristilegu breytni;
17. því þad er betra, ef gud vill svo vera láta,
ad þér lídid ílt fyrir gódverk, heldur en fyrir
vond verk. 18. Kristur leid og svo einu sinni
fyrir syndirnar, sá réttláti fyrir hina ránglátu,

til þess hann leiddi oss til guds; ad líkaman-
um til var hann deyddur, en lifandi gjørdur
eptir andanum, 19. í hverjum hann einnig er
burt geinginn og hefur kent þeim í vardhaldi
(verandi) øndum, 20. sem þverskølluduſt, þegar
guds lánglundarged á døgum Nóa beid eptir
þeirra betrun, medan ørkin var í smídum, í
hverri fáar, það er, átta sálir, frelsuduſt í vatn-
inu, 21. og nú gjørir skírnin, hver ekki er burt-
tekt líkamans saurugleika, heldur sáttmáli gódr-
ar samvizku vid gud, svo sem eptirmynd (enn-
ar fyrri frelsunar) oss hólpna vegna upprisu
Jesú Krists, 22. hver ed situr vid guds hægri
hønd, uppfarinn til himins, hvar einglar, makt-
arvøld og høfdingjar eru honum undirgefnir.

4. Kapituli.

Hvetur ad fordast þá lesti, er ádur drýgdu, stunda kristi-
legar dygdir og lída þolinmódlega ofsóknir.

1. Þar fyrir, fyrst Kristur hefir lidid á lík-
amanum vor vegna, svo brynjid ydur einnig
sama hugarfari (því sá, sem lídur á holdinu,
lætur af ad syndga), 2. svo ad þér ekki fram-
ar, það eptir er af því líkamlega lífi, lifid hold-
legum girndum, heldur samkvæmt guds vilja.

3. Nægi oss það, að vér, það sem af er lífdaganna, höfum fylgt heiðinna manna siðum, lifað í stjórnleysi, (vondum) girndum, ofdrykkju, óhófi, samdrykkjum og svívirðilegri skúrgoðadýrkun; 4. hvar fyrir þá furðar það, að þér (nú) ekki viljið hlaupa með þeim út í híð sama ógæfu díki, og tala því illa um yður; 5. en þeir munu mega gjöra reikningskap fyrir þeim, sem reiðubúinn er að dæma lifendur og dauða. 6. Þess vegna er og þeim, sem dauðir eru, náðarboðskapurinn kunngjörður, að þó að þeir af mönnum fordæmdir verði, hvað holdið snertir, skuli þeir samt guði lifa, hvað andann snertir. 7. En endir allra hluta nálgast; hegðið yður því skynsamlega og verðið árvakrir til bæna; 8. en um fram alla hluti hafið innilega elsku hver til annars, því elskan mun hylja fjölda synda. 9. Verið gestrisnir innbyrðis án möglunar. 10. Hver (yðar) þjóni öðrum eptir þeirri gáfu, sem hann hefir þegið, eins og góðir ráðsmenn margvíslegrar guðs náðar. 11. Sá, sem kennir, (kenni) svo sem guðs orði hæfir. Sá, sem þjónustu hefir á hendi, gæti hennar eptir þeim mætti, sem guð gefur honum, svo að guð í öllum greinum vegsam-

ist fyrir Jesúm Krist, hverjum (tilheyrir) dýrd-
in og mátturinn um aldir alda. Amen.
12. Látid ydur eigi undra, minir ástkæru,
þá eldraun, med hverri þér reyndir verdid, eins
og ydur hendi eitthvad óvænt; 13. heldur gledj-
id ydur (þar af), ad eins og þér hluttakandi
erud í Krists pinslum, eins muni og ydar fögn-
udur mikill verda, þegar hans dýrd verdur op-
inber. 14. Sælir erud þér, nær þer vanvirt-
ir erud fyrir Krists nafns sakir, því þá hvil-
ir yfir ydur guds, dýrdarinnar og máttarins
andi, sem ad sönnu lastast af hinum, en veg-
samast af ydur. 15. Því einginn ydar lidi ilt
sem manndrápari, þjófur, illvirki, eda sem sá,
er hnýsist inn í þad, sem honum eigi vid kem-
ur, og slettir sér fram í annara málefni. 16.
En ef nokkur lidur ilt, (vegna þess) hann er
kristinn, þá fyrirverdi hann sig ekki, heldur veg-
sami gud fyrir þad. 17. Því nú er sá timi, ad
dómurinn byrji á guds húsi; en ef (hann
byrjar) fyrst á oss, hvilik munu þá afdrif þeirra
verda, sem ekki vilja trúa guds gledibodskap?
18. Og ef hinn rádvandi naumast frelsast, hvar
mun þá hinn ógudlegi og syndarinn lenda? 19.
Þar fyrir skulu þeir og, sem (ilt) lida eptir

vilja guds, med gódri breytni fela sálir sín-
ar á hendur þeim trúfasta skapara.

5. Kapituli.

Öldúnganna skylda vid hina ýngri, og hinna ýngri vid
þá. Býdur, ad hver kristinn sýni ødrum litillæti og
séu árvakrir. Gódar óskir.

1. Eg oldúngur og vottur Krists písla, er
ásamt ydur mun hlutdeild fá í þeirri dýrd, sem
sídar mun opinber verda, áminni ydur, mína
medøldúnga, 2. ad þér gætid þeirrar guds hjard-
ar, sem medal ydar er, ekki naudugir, heldur
af frjálsum vilja, né fyrir ávinnings sakir,
heldur fúslega, 3. eigi sem þeir, er hardlega
vilja drottna yfir (drottins) arfleifd, heldur
svo sem þeir, sem eru fyrirmynd hjardarinnar;
4. þá munud þér, þegar hinn ædsti hirdir birt-
ist, bera úr býtum dýrdarinnar kórónu, sem
aldrei følnar. 5. Sømuleidis verid þér hinir
ýngri øldúngunum hlýdnir.

En verid allir hver odrum undirgefnir og
skrýdizt litillætinu; því gud mótstendur dramb-
látum, en litillátum veitir hann nád. 6. Legg-
id ydur þar fyrir undir guds voldugu hønd,
ad hann á (sínum) tíma upphefji ydur. 7.

Varpid allri ydar áhyggju upp á hann, því hann
ber umhyggju fyrir ydur. 8. Verid gætnir,
vakid, því ad ydar mótstandari, djøfullinn, geing-
ur um kring sem øskrandi ljón, leitandi ad þeim,
sem hann geti gleypt. 9. Mótstandid honum
stødugir í trúnni, og vitid, ad ydar brædur
(annarstadar) í heiminum fyrirhittir sama neyd.
10. En gud allrar nádar, sem ydur
hefir kallad til sinnar eilífu dýrdar í Jesú Kristi,
eptir ad þér þjádst hafid um lítinn tíma, hann
fullkomni ydur, styrki, efli og stadfesti; 11.
hans er dýrdin og valdid um aldir alda. Amen.
12. Þetta hefi eg látid Silvanus skrifa yd-
ur, sem er trúr medbródir, ad eg held, og á-
minni eg, og hátídlega vitna, ad þetta er sú
sanna guds nád, svo ad þér haldid ydur fost-
um vid hana. 13. Ydur heilsar sá ásamt yd-
ur útvaldi (søfnudur) í Babylon, og Markús,
sonur minn. 14. Heilsid hver ødrum med
kærleiks kossi. Fridur sé med ydur øllum,
sem erud í Kristi Jesú.

S. Péturs sídari pistill.

1. Kapituli.

Postulinn óskar góds þeim trúudu. Hvetur til dygda. Sýnir trúverdugleika kenningar sinnar.

1. Símon Pétur, þjón og postuli Jesú
Krists, óskar þeim, sem eins og vér hlotid haf-
id af gæzku guds vors og frelsarans Jesú
Krists sømu dýrmætu trú, 2. ad nád og frid-
ur margfaldist yfir ydur med þekkingunni á gudi
og drottni vorum Jesú Kristi.

3. Hans guddómlegi máttur hefir af dýrd-
legri gæzku sinni veitt oss med þekkingu þess,
sem oss hefir kallad, alt þad sem medþarf til
(sannarlegs) lífs og gudrækni. 4. Af þessari
hans gæzku eru oss gefin hin stærstu og dýr-
mætustu fyrirheiti, til þess ad þér þar vid skyld-
ud hluttakandi verda gudlegrar náttúru og ford-

ast heimsins girnda spillingu. 5. Leggid þar fyrir
alla stund þar á, ad audsýna i ydvarri trú dygdina,
en i dygdinni þekkinguna, 6. en í þekkingunni
bindindid, en í bindindinu þolinmædina, en í
þolinmædinni gudrækniua, 7. en i gudrækn-
inni bródurelskuna, en i bródurelskunni elskuna
(til allra); 8. því ef þessar dygdir finnast hjá
ydur, og i gnægd, munu þær ekki láta vidur-
kenningu drottins vors Jesú Krists vera idju-
lausa og ávaxtarlausa i ydur. 9. Því hjá þeim
sem þær eru ekki, hann er blindur, byrgir fyr-
ir augu sér, og gleymir hreinsun sinna fyrri
synda. 10. Kappkostid þar fyrir, brædur min-
ir, ad stadfesta ydar köllun og útvalningu; því
ef þér þetta gjörid, munud þér ekki nokkru
sinni hrasa; 11. því þá mun ydur veitast ljúf-
ur inngángur i þad eilifa riki drottins vors
og frelsara Jesú Krists.

12. Þess vegna vil eg ekki letjast, sifeldlega
ad áminna ydur hér um, jafnvel þó ydur sé
þetta kunnugt, og stödugir standid i þeim sannleika,
sem hjá ydur er. 13. En eg álit þad rétt
vera, ad eg veki ydur med minni áminningu,
á medan eg er i þessari tjaldbúd; 14. því eg
veit, ad þess er skamt ad bida, ad minni tjaldbúd

verdi svipt, eins og drottinn vor Jesús Krist-
ur hefir mér opinberad, 15. og vil því leggja
kapp á, ad þér ætíd hafid þad, sem eptir mína
burtfør haldi þessu ydur í minni. 16. Ekki
fylgdum vér spaklega uppspunnum frásøgum, þá
vér kunngjørdum ydur um mátt og hérveru
drottins vors Jesú Krists, heldur vorum vér
sjálfir sjónarvottar ad hans hátign; 17. því
hann medtók af gudi fødur heidur og dýrd, þá
þvílík raust barst honum frá þeirri hátign-
arfullu dýrd: „þessi er minn elskulegi sonur,
á hverjum eg hefi velþóknun"; 18. og þessa
raust heyrdum vér koma frá himni, þá vér vor-
um med honum á fjallinu helga. 19. Hér vid
urdum vér vissari um spámannanna ord, og
þér breytid vel, ef þér gefid gaum ad því, eins
og ljósi, sem skín á myrkum stad, þar til dag-
ur ljómar og morgunstjarnan upprennur í ydr-
um hjørtum. 20. Um fram alt vitid, ad eing-
inn spádómur ritningarinnar skilst af sjálfum
sér; 21. því ad aldrei hefir nokkur spádómur
framfluttur verid eptir mannsins vild, heldur
tøludu þeir heiløgu guds menn knúdir þar til
af heiløgum anda.

2. Kapituli.

Postulinn lýsir falskennendunum og því straffi, á hverju þeir eiga von.

1. En líka sem (ádur) voru falsspámenn medal lýdsins, þannig munu líka falskennendur rísa upp á medal ydar, er innsmeygja munu háskalegum villum, afneita drottni, sem þá hefir keypt, og yfir sig leida bráda glötun, 2. og margir munu fylgja þeirra skemmilega athæfi, fyrir hverra sakir ílt ord koma mun á veg sannleikans. 3. Af ágirnd munu þeir med tælandi kenningum hafa ydur fyrir fé; þeirra fordæming, fyrir laungu (feld), mun ekki heldur kraptlaus verda, og þeirra glötun mun eigi dotta. 4. Því ef gud þyrmdi ekki einglunum, sem syndgudu, heldur steypti þeim til helvítis og setti þá í myrkra fjötur, svo ad þeir vardveittust til dómsins, 5. og ekki heldur þyrmdi þeim forna heimi, þegar hann lét vatnsflódid koma yfir heim hinna ódaudlegu, en vardveitti Nóa, réttlætis prédikarann, sjálfan áttunda; 6. og lagdi borgirnar Sódóma og Gomorra í ösku, fordæmdi til eydileggingar, og setti til fyrirmyndar þeim, sem sídar ógudlega breyttu; 7. en frelsadi þann rádvanda Lot, er kvald-

ist af svívirdilegum lifnadi hinna þverbrotnu, 8. því ad sá rádvandi, sem bjó á medal þeirra, kvaldist í sinni réttlátu sálu dag frá degi af þeim ódádaverkum, er hann mátti sjá og heyra. 9. Þannig veit drottinn ad hrífa þá gudhræddu úr ólukkunni, en geyma til dómsdagsins þá ránglátu til hegníngar, 10. einna helzt þá, sem af saurlífum losta fylgja holdsins vild, og fyrirlíta (oll) yfirrád. Sem fífldjarfir sjálfbyrgíngar svífast þeir ekki ad lasta tignarvøldin, 11. þar ed þó einglarnir, sem eru þeim ad makt og veldi meiri, eigi fella løstunardóm gegn þeim hjá drottni. 12. En eins og skynlaus dýr, er fylgja sínum girndum, sem fædd eru til ad veidast og fyrirfarast, lasta þessir þad sem þeir ekki þekkja, og munu því tortýnast vegna þeirra spillíngar, og ránglætis verdlaun úr býtum bera. 13. Þeir hafa yndi af, daglega ad lifa í óhófi, eru (svívirdilegir) blettir og vansi, lifa svallsamlega af prettum sínum, þegar þeir sitja í veizlum med ydur; 14. augun hafa þeir ekki af hórkonunni, og þeim verdur ekki frá syndinni haldid, og fleka óstyrkar sálir; hjarta þeirra er í ágirnd æft; þeir eru bolvunarinnar børn, 15. sem hafa

yfirgefid réttan veg, villast og fylgja vegi Balaams, (sonar) Bósors, sem elskadi laun ránglætisins, 16. en fékk straff fyrir sína yfirtrodsln; mállaust akneyti taladi manna máli og aptradi spámannsins fásinnu. 17. Þvílíkir eru brunnar án vatns, og ský af hvirfilbyl hrakid, hverjum myrkursins dimma er ad eilífu geymd. 18. Því þegar þeir láta klingja drambsøm hégómaord, tæla þeir med holdlegum girndum og ótérlegum lifnadi þá, sem fyrir skømmu hafa komizt frá þeim, sem gánga í villu; 19. þeir boda þeim frelsi, þó þeir séu sjálfir spillingarinnar þrælar, því af þeim sem nokkur er yfirunninn, þess ánaudugur þræll er hann. 20. En ef ad þeir, sem med þekking drottins vors frelsara Jesú Krists sloppnir voru frá heimsins saurugleika, flækja sig í honum (á ný) og sigrast, þá verdur þeirra hid sidara verra hinu fyrra; 21. því betra var þeim aldrei ad hafa þekt veginn réttlætisins, heldur en eptir þad þeir hafa þekt hann, ad snúa aptur frá því heilaga løgmáli, sem þeim var gefid. 22. Á þvílíkum á heima sannmæli þessi: „hundurinn snýr aptur til sinnar spýu", og „þvegid svín til leirveltunnar".

3. Kapituli.

Talar um Krists tilkomu til dómsins, og minnir á, ad menn skuli búa sig undir þann tíma.

1. Þetta er nú hid annad bréf, elskanlegir, í hverju eg hvet med áminningu ydar hreinskilnu hugskot, 2. ad minnast þeirra orda, er ádur hafa talad hinir heilögu spámenn, og bodorda þeirra, er vér, vors drottins og frelsara postular, höfum ydur gefid. 3. Fyrst og fremst skulud þér þad vita, ad á hinum sídustu dögum, munu koma hádsamir spottarar, er sínum eigin girndum fylgja, og segja: 4. hvad verdur úr fyrirheitinu um Krists tilkomu? því frá því fedurnir sofnudu, stendur alt vid sama, eins og (þad var) í öndverdu sköpunarinnar. 5. Þeir, sem þannig eru sinnadir láta sér þad hulid vera, ad himnarnir fordum urdu, og jördin af vatni og framleidd af vatni vid guds (almættis) ord; 6. hvar fyrir sá heimur, sem þá var, byrgdist af vatni og eydilagdist. 7. En þeir himnar, sem nú eru, og jördin, geymast fyrir þess sama (almættis) ord eldinum, vardveitast til þess dags, á hverjum ógudlegir munu dæmast, og tortýnast. 8. En þetta eitt (bid eg), mínir elskanlegu, ad fyrir ydur eigi

dyljist, „ad einn dagur er hjá drottni sem þúsund ár, og þúsund ár, sem einn dagur“. 9. Ekki seinkar drottinn sínu fyrirheiti (þó sumir áliti þetta fyrir seinlæti); heldur hefir hann bidlund vid oss, þar ed hann ekki vill, ad nokkur fyrirfarist, heldur ad allir komist til sinnis betrunar. 10. En dagur drottins mun koma sem þjófur á nóttu, þá munu himnarnir forgánga med stórbrestum, frumefnin af eldi sundurleysast, og jørdin med því, sem í henni er, uppbrenna.

11. Þar ed alt þetta ferst, hvílíkum mun ydur þá byrja ad vera? Ydur, sem med heilagri breytni og gudrækilegu líferni, 12. med eptirlaungun væntid þessa gudsdags, þá himnarnir munu í eldi sundurleysast og frumefnin af hita brádna. 13. En eptir hans fyrirheiti væntum vér nýs himins og nýrrar jardar, hvar réttlætid muni búa.

14. Þar fyrir, elskanlegir, med því þér eigid á þvílíku von, þá stundid í fridi, án flekka og lýta fyrir honum fundnir verda, 15. og álitid bidlund vors drottins vera hjálprædis medal, eins og vor medbródir Páll hefir ydur ritad, eptir þeirri speki sem honum er gefin,

16. sem sjá má af brjefum (hans), þar sem
hann talar um þess háttar, í hverjum sumt er
þúngskilid, er fáfródir og stadfestulausir ráng-
snúa, eins og ødru í ritníngunum, þeim sjálf-
um til gløtunar. 17. Elskanlegir, gætid ydar
þess vegna, med því þér vitid þetta fyrir fram,
ad þér látid eigi villu þverbrotinna manna
draga ydur med sér og leida frá ydar stødug-
lyndi. 18. En varid í nád og þekkíngu drott-
ins vors Jesú Krists. Honum sé dýrdin, bædi
nú og til eilífrar tídar. Amen.

S. Jóhannesar fyrsti pistill.

---

1. Kapituli.

Um samfélag við guð. Það öðlast með því, að láta sig upplýsa af Krists lærdómi, og meðkenna að menn séu brotlegir.

1. Það, sem var frá upphafi; það, sem
vér höfum heyrt; það, sem vér með vorum
augum höfum séð; það, sem vér höfum skoðað
og vorar hendur hafa þreifað á, áhrærandi það
lífsins orð 2. (því lífið er opinberað, og vér
höfum séð, og vottum og boðum yður lífið það
eilífa, hvert eð var hjá föðurnum, en birtist
oss), hvað vér höfum séð og heyrt, 3. það
boðum vér yður, til þess að þér líka gætuð
haft samfélag við oss, en vort samfélag er við
föðurinn og hans son Jesúm Krist. 4. Og
þetta skrifum vér yður, svo að yðar fögnuður
geti orðið fullkominn.

5. Þessi er bodskapurinn, hvern vér höfum heyrt af honum og bodum ydur: ad gud er ljós, og ekkert myrkur er í honum. 6. Ef vér segjum, ad vér höfum samfélag vid hann, og gaungum þó í myrkrinu, þá ljúgum vér og fylgjum ekki sannleikanum. 7. En ef vér framgaungum í ljósinu, eins og hann er sjálfur í ljósinu, þá höfum vér samfélag innbyrdis, og blódid Jesú Krists, hans sonar, hreinsar oss af allri synd.

8. Ef vér segjum: vér höfum ekki synd, þá svíkjum vér sjálfa oss, og sannleikurinn er ekki í oss. 9. En ef vér vidurkennum vorar syndir, þá er hann trúfastur og réttvis, svo ad hann fyrirgefur oss syndirnar og hreinsar oss frá öllu ránglæti. 10 Ef vér segjum, ad vér ekki höfum syndgad, gjörum vér hann ad lygara, og hans ord er ekki í oss.

2. Kapituli.

Varar vid synd, en kennir undir eins, ad þó kristnir verdi brotlegir, sé Kristur þeirra árnadarmadur. Kennir, ad á því sjáist, hvort þeir þekki rétt gud og standi í samfélagi vid hann, ad þeir haldi hans bod, elski hann og náúngann, en ekki hid jardneska. Hvetur til

ad fordast villulærdóm og vidhalda hjá sér kristilegu hugarfari.

1. Børn mín, þetta skrifa eg ydur til þess,
ad þér syndgid ekki; en ef einhver syndgar, þá
høfum vér árnadarmann hjá fødurnum, Jes-
úm Krist hinn réttláta; 2. því hann er forlik-
an fyrir vorar syndir, þó ekki einúngis fyrir
vorar, heldur líka fyrir allrar veraldarinnar
syndir.

3. Og þar af vitum vér, ad vér þekkjum
hann, ef vér vardveitum hans ord. 4. Hver,
sem segir: eg þekki hann, og vardveitir ekki hans
bodord, er lygari, og í slíkum er ekki sannleikur.
5. En hver hans ord vardveitir, í honum er
sannarlega elskan til guds fullkomin, og af því
þekkjum vér, ad vér erum í honum. 6. Hver
sem segist vera støduglega í honum, honum ber
ad breyta, eins og hann breytti. 7. Elskan-
legir, nýtt bodord skrifa eg ydur ekki, heldur gam-
alt bodord, sem þér hafid haft frá upphafi; þad
gamla bodord er sá lærdómur, hvern þér heyrt
hafid frá upphafi. 8. Aptur skrifa eg ydur nýtt
bodord, sem er sannarlega í honum og í ydur,
því myrkrid er horfid, og þad sanna ljós er

þegar farid ad skína. 9. Hver sem segir sig í ljósinu vera og hatar sinn bródur, sá er enn þá í myrkrinu. 10. Hver sem elskar sinn bródur, sá er í ljósinu, og honum verdur ekkert til hrøsunar. 11. En hver sinn bródur hatar, sá er í myrkrinu og ráfar í myrkrinu og veit ekki hvort hann fer, því myrkrid hefir blindad hans augu.

12. Eg skrifa ydur, børn mín, vegna þess ad ydar syndir eru ydur fyrirgefnar fyrir hans nafn. 13. Eg skrifa ydur, fedur, því ad þér þekkid hann, sem er frá upphafi. Eg skrifa ydur, únglingar, því þér hafid sigrad þann vonda. 14. Eg skrifa ydur, børn, því þér þekkid fødurinn. Eg hefi (á undan) skrifad ydur, fedur, því þér þekkid þann, sem er frá upphafi. Eg hefi skrifad ydur, ýngismenn, því þér erud styrkvir, erud stødugir vid lærdóm guds, og hafid sigrad hinn vonda. 15. Elskid ekki heiminn, ekki heldur þá hluti, sem í honum eru; ef nokkur elskar heiminn, í honum er ekki kærleiki fødursins; 16. því alt þad í heiminum er, sem er fýsn holdsins, fýsn augnanna og stærilátt líferni, þad er ekki frá fødurnum, heldur frá heiminum; 17. en heim-

urinn fyrirferst og girnd til hans, en sá, sem breytir eptir guds vilja, varir ad eilífu.

18. Børn mín, hinn sídasti tími er fyrir høndum, og eins og þér hafid heyrt, ad fjandmenn Krists komi, svo eru nú þegar margir fjandmenn Krists ordnir, hvar af vér vitum, ad þad er hin sídasta stund. 19. Frá oss eru þeir útfarnir, en þeir voru ekki vorir, því ef þeir hefdu vorir verid, þá hefdu þeir stødugglega verid med oss, en þad vard ad verda augljóst, ad allir væru ekki vorir. 20. En þér hafid smurningu af þeim heilaga, og vitid alt. 21. Ekki skrifadi eg ydur vegna þess ad þér þekkid ekki sannleikann, heldur af því þér þekkid hann, og af því ad eingin lygi á skylt vid sannleikann. 22. Hver er (framar) lygari, en sá sem neitar, ad Jesús sé Kristur? sá er fjandmadur Krists, sem afneitar fødurnum og syninum. 23. Hver, sem afneitar syninum, hefir ekki heldur samfélag vid fødurinn; hver, sem vidurkennir soninn, hefir og samfélag vid fødurinn. 24. Haldid ydur støduglega vid þad, sem þér heyrt hafid frá upphafi, en ef þér haldid ydur støduglega vid þad sem þér frá upphafi hafid heyrt, þá munud þér einnig vid

soninn og födurinn halda ydur stöduglega; 25.
og þetta er fyrirheitid, hverju hann hefir oss
heitid, hid eilífa lífid. 26. Þetta hefi eg skrif-
ad ydur áhrærandi þá, sem vilja afvega leida
ydur. 27. En sú smurning, hverja þér med-
tókud af honum, hún vidhelzt hjá ydur, svo
þér þurfid þess ekki med, ad nokkur kenni yd-
ur, heldur eins og smurningin frædir um alt,
og hún er sannleiki, en eingin lygi, svo mun-
ud þér verda honum nákvæmlega sameinadir,
eins og hún hefir kent ydur.

28. Og nú, börn min, verid innilega sam-
einadir honum, svo ad vér getum, þegar hann
opinberast, haft djörfúng, og blygdumst ekki fyr-
ir honum vid hans tilkomu.

3. Kapituli.

Gud er réttlátur. Sá, sem stundar réttlæti, er guds barn. Hvilíkur sómi og heill er þad, ad vera guds barn. Sá, sem vid þad kannast, fordast synd og elskar brædurna, ad dæmi Krists, hvern gud gaf i daudann mönnum til frelsis. Þessi elska til guds gefur oss trúartraust og rekur til hlýdni vid gud.

Kap. 2. v. 29. Ef þér vitid þad, ad hann
er réttlátur, þá skulud þér einnig þad vita, ad

hver sem réttlæti stundar, hann er af honum
fæddur. 1. Sjáid, hvílíkan kærleika fadirinn
hefir oss audsýnt, ad vér skulum guds børn kall-
ast; þess vegna kannast ekki heimurinn vid oss,
af því hann þekkir hann ekki. 2. Elskanlegir,
nú þegar erum vér guds børn, en þad er enn
þá ekki opinbert, hvad vér verda munum, en
þad vitum vér, ad þegar hann birtist, ad vér
munum honum líkir verda, því ad vér munum
sjá hann, eins og hann er. 3. Og hver,
sem hefir þessa von til hans, hreinsar sjálf-
an sig, eins og hann er hreinn. 4. Hver, sem
synd drýgir, drýgir líka lagabrot, og syndin er
lagabrot; 5. en þér vitid, ad hann hefir birzt
til þess, ad hann burttæki vorar syndir, og ad
eingin synd finnst hjá honum; 6. hver, sem
heldur sér stødugleg vid hann, syndgar ekki,
hver, sem syndgar, hefir hvorki séd hann né
þekt. 7. Børn, látid eingan villa ydur; hver,
sem réttvisina gjørir, er réttvis, eins og hann
er réttvis. 8. Hver, sem syndina gjørir, er
af djøflinum, því ad djøfullinn syndgar frá upp-
hafi; til þess birtist guds sonur, ad hann nid-
urbrjóti djøfulsins verk. 9. Hver af gudi er get-
inn, hann drýgir ekki synd, því sædi hans er var-

anlegt í honum, og hann getur ekki syndgad,
því ad hann er af gudi getinn. 10. Par af
eru augljós guds børn og børn djøfulsins;
hver sem ekki gjørir þad, sem er rétt, hann er
ekki af gudi, og hver sem ekki elskar sinn bródur.
11. Petta er sú kenning, sem þér hafid heyrt
frá upphafi, ad vér skulum elska hver annan;
12. ekki sem Kain, er var af hinum vonda og
myrti bródur sinn, og fyrir hvad myrti hann
hann? Af því ad verk hans voru vond, en
bródur hans réttvis. 13. Undrizt ekki, bræd-
ur minir, þótt heimurinn hati ydur. 14. Vér
vitum, ad vér erum komnir úr daudanum til
lifsins, af því vér elskudum brædurna; hver
sem ekki elskar sinn bródur, hann er enn í daud-
anum. 15. Hver sinn bródur hatar, er mann-
drápari, en þér vitid, ad einginn manndráp-
ari hefir eilifa lifid í sér varanda. 16. Af
því þekkjum vér kærleikann, ad hann gaf sitt lif
út fyrir oss; eins erum vér skyldugir ad láta
lifid fyrir brædurna. 17. En sá sem hefir þessa
heims audæfi og sér sinn bródur lida neyd og
apturlykur sinu hjarta fyrir honum, hvernin
getur elskan til guds verid stadføst med honum?
18. Børn min, elskum ekki med ordi og

túngu, heldur með verki og sannleika; 19. og
af þessu þekkjum vér, að vér aðhyllumst sann-
leikann, að vér getum friðað vor hjörtu fyrir
hans augliti; 20. svo að þó vort hjarta for-
dæmi oss, er guð samt meiri voru hjarta og
þekkir alt. 21. Elskanlegir, ef vort hjarta for-
dæmir oss ekki, þá höfum vér djörfúng til guðs,
22. og það, sem vér biðjum hann um, það
mun hann veita oss, af því vér höldum hans
boðorð og gjörum það, sem er velþóknanlegt
fyrir hans augliti. 23. Og þetta er hans boð-
orð: að vér trúum á nafn hans sonar Jesú
Krists, og elskum hver annan samkvæmt því
boðorði, sem hann hefir gefið oss; 24. en hver
sá sem heldur hans boðorð, hann er guði stað-
fastlega sameinaður, og hann honum, og af
því þekkjum vér, að hann er stöðuglega í sam-
félagi við oss, af þeim anda, sem hann hefir
oss gefið.

4. Kapituli.

Jóhannes varar við falskennendum. Talar um guðs elsku til vor, og að kristnum beri að elska hann aptur, og sýna þessa elsku í elsku til náúngans.

1. Elskanlegir, trúið ekki sérhverjum anda,
heldur reynið andana, hvort þeir séu frá guði,

því að margir falsspámenn hafa farið út um
heiminn. 2. Af þessu skuluð þér þekkja guðs
anda: hver andi, sem viðurkennir, að Jesús Krist-
ur hafi komið í holdinu, hann er frá guði. 3.
En hver sá andi, sem ekki viðurkennir, að Jes-
ús Kristur hafi komið í holdinu, hann er ekki
frá guði, heldur er hann Krists óvinur, (andi),
um hvern þér hafið heyrt, að koma muni, og
er nú þegar í heiminum. 4. Þér, börn mín,
eruð af guði (fædd), og hafið þá yfirunnið,
því að sá er meiri, sem í yður er, en hinn,
sem er í heiminum. 5. Þeir eru af heimin-
um, og þess vegna er þeirra kenning verald-
leg, og heimurinn hlustar (fúslega) þar á. 6.
Vér erum af guði; hver, sem þekkir guð, hlýðir
oss; hver, sem ekki er af guði, hlustar ekki á vora
kenningu; af þessu þekkjum vér anda sannleik-
ans og anda villudómsins.

7. Elskanlegu, elskumst innbyrðis, því að
kærleikurinn er frá guði, og hver, sem elskar,
er af guði fæddur og þekkir guð. 8. Hver,
sem ekki elskar, þekkir ekki guð, því að guð er
kærleikurinn; 9. í því opinberast elska guðs
til vor, að guð sendi sinn eingetinn son í heim-
inn, svo vér skyldum lifa fyrir hann. 10.

Í þessu er elskan innifalin, ekki ad vér elskud-
um gud, heldur ad hann elskadi oss og sendi
sinn son til forlíkunar fyrir vorar syndir.
11. Þér elskanlegir, fyrst gud hefir svo elsk-
ad oss, þá ber oss ad elska hver annan. 12.
Einginn hefir nokkurn tíma gud séd; ef vér
elskum hver annan, þá er gud stødugl ega í oss,
og hans kærleiki er fullkomnadur í oss. 13.
Þar af þekkjum vér, ad vér erum stødugir í
honum, og hann í oss, ad hann hefir gefid oss
af sínum anda, 14. og vér høfum séd og vitn-
um, ad fadirinn hefir útsent soninn, heimsins
frelsara. 15. Hver sem vidurkennir, ad Jes-
ús sé guds sonur, í honum er gud støduglega,
og hann í gudi. 16. Og vér høfum þekt og
treyst þeirri elsku, sem gud hefir til vor; gud
er kærleikurinn, og hver, sem er stødugur í kær-
leikanum, sá er stødugur í gudi, og gud í hon-
um. 17. Í því sýnir sig, ad elskan med oss
er fullkomin, ad vér høfum djørfúng á degi
dómsins; því ad líka sem hann er, svo erum
vér einnig í heimi þessum. 18. Hrædsla er
ekki í elskunni, heldur útrekur fullkomin elska
hrædsluna, því ad hrædslan hefir kvøl, en sá,
sem hrædist, er ekki fullkominn í elskunni. 19.

Vér elskum hann, því hann hefir elskad oss fyrri.
20. Ef einhver segir: eg elska gud, og hatar
sinn bródur, sá er lygari; því hver sem ekki
elskar sinn bródur, hvern hann hefir séd, hvern-
in getur sá elskad gud, hvern hann hefir ekki
séd? 21. Og þetta bodord höfum vér frá hon-
um: ad sá, sem elskar gud, ad honum beri
einnig ad elska sinn bródur.

5. Kapituli.

Sá, sem trúir, ad Jesús sé guds son og elskar gud, er af gudi fæddur. Honum er ekki ördugt ad halda guds bod. Vatnid, blódid og andinn sannar, ad Jesús sé guds sonur. Sá, sem þessum vitnum trúir, hefir eilift lif i sér búandi, treystir gudi og fordast syndir.

1. Hver, sem trúir ad Jesús sé Kristur,
er af gudi fæddur, og hver, sem elskar födur-
inn, elskar einnig þann, sem er fæddur af hon-
um. 2. Þar af þekkjum vér, ad vér elskum
guds börn, þegar vér elskum gud og höldum
hans bodord; 3. því þar i sýnir sig elskan til
guds, ad vér höldum hans bodord, og bodord-
in hans verda þá ekki þúng; 4. því alt, sem
af gudi er fædt, yfirvinnur heiminn, og vor
trú er sigurinn, sem hefir yfirunnid heiminn.

5. En hver getur yfirunnid heiminn, nema sá,
sem trúir, ad Jesús sé guds sonur?
6. Þessi er sá, sem kom med vatni og blódi,
Jesús Kristur, ekki med vatni einúngis, held-
ur med vatni og blódi, og andinn er sá, sem
vitnar, því ad andinn er sannleikurinn. 7.
Því þeir eru þrír, sem vitna [í himninum: fad-
irinn, ordid og heilagur andi, og þessir þrír
eru eitt. 8. Og þeir eru þrír, sem vitna á
jørdunni]: andinn, vatnid og blódid, og þess-
ir þrír vitna eitt og hid sama. 9. Ef vér
tøkum manna vitnisburd gildan, þá er guds
vitnisburdur meiri, því þetta er vitnisburdur
guds, hvern hann hefir vitnad um sinn son.
10. Hver, sem trúir á guds son, hefir þenna
vitnisburd í sjálfum sér; hver, sem ekki trúir
gudi, hefir gjørt hann ad lygara, af því hann
hefir ekki trúad þeim vitnisburdi, hvern gud
hefir vitnad um sinn son. 11. Og þetta er
vitnisburdurinn: ad gud hefir gefid oss eilíft
líf, og þetta líf er í hans syni. 12. Sá, sem
hefir soninn, hefir lífid; sá, sem ekki hefir guds
son, hefir ekki lífid.
13. Þetta hefi eg skrifad ydur, sem trúid á
nafn guds sonar, svo þér vitid, ad þér hafid

eilíft líf, og þér trúið á nafn guðs sonar. 14.
Og þetta er sú djörfúng, sem vér höfum til
hans, að ef vér biðjum nokkurs eptir hans
vilja, þá heyrir hann oss. 15. Og ef vér
vitum, að hann bænheyrir oss, um það sem
vér biðjum, þá vitum vér, að vér fáum þær
bænir, hverra vér höfum hann beðið. 16. Ef
nokkur sér sinn bróður synd drýgja, en ekki til
dauða, sá biðji, og mun hann gefa honum líf,
þeim, sem ekki syndgar til dauða; sé syndin
til dauða, fyrir þeirri synd segi eg ekki að hann
skuli biðja. 17. Allt ránglæti er synd, en það
er til synd, sem ekki er til dauða. 18. Vér
vitum, að hver af guði er fæddur, syndgar ekki,
heldur sá, sem af guði er fæddur, gætir sín,
og hinn vondi snertir hann ekki. 19. Vér vit-
um, að vér erum af guði, að allur heimurinn
liggur í því vonda. 20. Líka vitum vér, að
guðs sonur er kominn, og hefir gefið oss þann
skilning, að vér þekkjum þann sanna guð, og er-
um í hinum sanna fyrir hans son Jesúm Krist.
Þessi er sá sanni guð og það eilífa lífið. 21.
Börn mín, varið yður við afguðum.

S. Jóhannesar annar pistill.

1. Kapituli.

Gódar óskir. Vottar gledi sína af því, ad born þeirrar konu, til hverrar bréfid er, halda fast vid sannleikann; varar vid raungum lærdómi; lofar komu sinni; ber kvedjur.

1. Oldúngurinn (óskar allra heilla) hinni útvoldu Kyrju og bornum hennar, hver eg elska í sannleika, og ekki einúngis eg, heldur einnig allir þeir, sem komnir eru til þekkingar á sannleikanum, 2. sakir sannleikans, sem vér holdum fast vid, og munum gjora til eilífdar. 3. Nád, miskun, fridur veri med ydur frá gudi fodur og drottni Jesú Kristi, syni fodursins í sannleika og elsku.

4. Næsta gladur vard eg, þegar eg fann nokkur barna þinna, er hlýdnast þeim sannleika, sem samkvæmur er því bodordi, er vér medtekid hofum af fodurnum. 5. Og nú bid eg þig, Kyrja, ekki svo sem eg skrifi þér nýtt bodord, heldur þad, er vér heyrt hofum frá upphafi:

ad vér skulum elska hver annan. 6. Og þar
i sýnir sig elskan, ad vér breytum eptir hans
bodordum. Þetta er bodordid, er þér hafid
heyrt frá upphafi, til þess ad þér skulud eptir
því breyta. 7. Því margir villumenn eru farn-
ir út um heiminn, sem ekki vidurkenna, ad
Jesús Kristur sé kominn í holdinu. Þvilíkur
er villumadur og fjandmadur Krists. 8. Gæt-
id ad ydur, ad vér ekki töpum því, sem vér
höfum unnid, heldur ad vér megum medtaka
full laun. 9. Sérhver yfirtrodslumadur, og sá
sem ekki stendur stödugur í Krists lærdómi,
heldur ekki gudi, en sá, sem stendur stödugur í
Krists lærdómi, heldur bædi födurnum og syn-
inum. 10. Ef einhver kemur til ydar og kem-
ur ekki med þenna lærdóm, þá hýsid hann ekki
og heilsid honum ekki. 11. Því hver, sem seg-
ir hann velkominn, verdur hluttakandi í hans
vondu verkum.

12. Margt hefi eg ad skrifa ydur, ekki vil
eg eyda þar til pappir og bleki, því eg vona
ad koma til ydar og tala munnlega vid ydur,
svo ad vor gledi verdi fullkomin. 13. Þér
heilsa börn systur þinnar, hinnar útvöldu.

S. Jóhannesar þridji pistill.

1. Kapituli.

Avarpar Gajus. Gledur sig yfir hans trú og kærleiks-verkum. Kvartar yfir vonzku Diótrefis. Hrósar Demetriusar gudrækni. Bodar komu sína. Bidur ad heilsa og bera kvedjur.

1. Öldúngurinn (skrifar) þeim elskulega Gajusi, hvern eg einlæglega elska. 2. Elskulegi, um fram alt bid eg, ad þér vegni vel í öllu tilliti, og ad þér heilsist vel, eins og þinni sálu vel vegnar. 3. Því eg vard harla gladur, þegar brædurnir komu og vitnudu um þína elsku til sannleikans; og hversu þú breytir samkvæmt sannleikans lærdómi. 4. Eg hefi einga stærri gledi en þá, ad heyra ad mín börn breyta eptir sannleikanum. 5. Minn elskulegi, þú breytir eins og trúadur í því, sem þú vinn-

ur fyrir bræðurna, og það þér ókenda. 6.
Þessir hafa vitnað fyrir søfnuðinum um elsk=
usemi þina. Þú munt (og) gjøra vel við þá
og beina ferð þeirra verðuglega fyrir guðs
sakir; 7. því fyrir hans nafns sakir eru þeir
af stað farnir, og hafa við eingu tekið hjá
heiðingjum; 8. þar fyrir ber oss að taka
þvílika menn að oss, svo að vér aðstoðum
sannleikann.

9. Eg hefi skrifað søfnuðinum til, en Dió-
trefes, sem vill vera fremstur meðal þeirra,
tekur oss ekki (vel); 10. þar fyrir, þegar
eg kem, vil eg minna hann á þau verk, er
hann vinnur, með því með vondum orðum
að ófrægja oss, og hann lætur sér ekki það
nægja, að taka ekki sjálfur á móti bræðrun-
um, heldur bannar hann það øðrum, er það
vilja gjøra, og rekur þá út úr søfnuðinum.
11. Minn elskulegi, breyttu ekki eptir því, sem
ilt er, heldur eptir því, sem gott er. Sá,
sem gott gjørir, er af guði, en hver sá, sem
ilt gjørir, hefir ekki séð guð. 12. Demetrius
hefir góðan vitnisburð af øllum og af sann=
leikanum sjálfum; vér vitnum einnig hið sama,
að vor vitnisburður er sannur.

13. Eg hefi margt ad skrifa, en eg vil ekki skrifa þér med bleki og penna, 14. því eg vænti brádum ad sjá þig, og munum vid þá talast vid munnlega. 15. Fridur sé med þér. Vinirnir bidja ad heilsa þér. Heilsa þú vinunum med nafni.

S. Júdasar pistill.

1. Kapituli.

Postulinn varar vid falskennendum og ógudlegum.
Kennir, hversu breyta skal vid slíka.

1. Júdas, Jesú Krists þjón, bródir Jak-
obs, heilsar þeim kølludu, sem í gudi fødur
helgadir í Jesú Kristi vardveittir eru: 2. misk-
unsemi, fridur og kærleiki margfaldist yfir ydur.
3. Mínir elskanlegir, þar ed mér er ríkt í
huga ad skrifa ydur, svo álít eg naudsynlegt, ad
skrifa ydur um sameiginleg sáluhjálpar efni, og
uppørva til ad berjast fyrir þá trú, sem hei-
løgum hefir einu sinni verid kend; 4. því inn
í søfnudinn hafa nokkrir lædzt, hverjir fyrir
laungu eru þvílíku straffi ætladir, ógudlegir
menn, sem vanbrúka nád guds vors til stjórn-
lauss lífernis, og afneita vorum einasta alvalda

og drottni Jesú Kristi. 5. Vil eg því minna
ydur á, þótt ydur sé þad nógsamlega kunnugt,
ad eptir þad ad drottinn hafdi frelsad fólkid
frá Egyptalandi, þá hann tortýndi þar á ept-
ir þeim, sem voru vantrúadir, 6. og einglana,
sem ekki gættu sinnar upphaflegu tignar, held-
ur yfirgáfu sinn bústad, hefir hann í svart-
myrkri geymt í eilifum fjotrum til þess mikla
dags. 7. Sømuleidis eru Sódóma og Góm-
orra og kríngum liggjandi borgir, sem drýgdu
saurlifnad á líkan hátt og þessir, og geingu
eptir annarlegu holdi, settar til eptirdæmis og
liggja undir eilífum eldi. 8. Eins breyta þess-
ir draumviltu, þeir saurga líkamann, fyrirlíta
þá, sem í vøldum sitja, og lasta tignarvøldin.
9. En høfudeingillinn Mikkael, þá hann þrátt-
adi vid djøfulinn um líkama Mósis, vogadi þó
ekki ad leggja smánarlegan dóm á hann, held-
ur sagdi: drottinn straffi þig. 10. En þessir
lasta þad, sem þeir þekkja ekki; þar á mót þad,
sem þeir, eins og skynlaus dýr, þekkja af nátt-
úrlegri fýsn, brúka þeir sér til fordjørfunar.
11. Vei þeim, því þeir gánga á vegi Kains,
hrapa í villu Balaams fyrir ávinnings sakir,
og tortýnast vegna þverúdar þeirra, eins og Kóre.

12. Þessir eru (hættuleg) sker í ydar kærleiks-
veizlum, med ósvífni lifa þeir í óhófi, þá þeir
matast med ydur, og ala sjálfa sig; þeir eru
vatnslaus ský, sem rekast fyrir vindum, visn-
ud tré, ávartarlaus, útdaud, upprætt; 13. ofsa-
legar hafsbylgjur, sem freyda eigin skömmum,
reikandi stjörnur; hverjum dimma myrkursins
er geymd til eilífdar. 14. Um þessa spádi og
Enok, sjøundi madur frá Adam, segjandi: sjá,
drottinn kemur med sínum heilögu þúsundum,
15. til ad halda dóm yfir øllum, og til ad
sanna alla ógudlega þeirra á medal seka í øll-
um þeim ógudlegu verkum, sem þeir hafa drýgt,
og í øllum þeim lastmælum, sem þeir ógudlegu
syndarar hafa talad gegn honum. 16. Þessir
eru møglsamir, adfinningasamir um sín kjør,
lifa eptir eigin girndum; munnur þeirra mæl-
ir ofstopa-ord, þeir meta menn eptir hagnadi. 17.
En þér, elskanlegir, minnizt þeirra orda, sem
ádur hafa tølud verid af postulunum drottins
vors Jesú Krists. 18. Því þeir søgdu ydur,
ad á sídasta tímanum mundu koma spottarar,
sem fara eptir þeirra eigin ógudlegu girndum.
19. Þessir eru þeir, sem gjøra sig fráskila, hold-
legir, sem ekki hafa andann.

20. En þér, elskanlegir, uppbyggid ydur sjálfa
af ydar heilögustu trú, bidjid í heilögum anda;
21. vardveitid ydur sjálfa í kærleika guds, og
væntid miskunar drottins vors Jesú Krists til
eilífs lífs. 22. Aumkvid ydur yfir suma med
greinarmun, 23. en frelsid suma med ótta og
kippid þeim úr eldinum, en svo, ad þér varizt
jafnvel kyrtilinn, sem flekkadur er af holdinu.
24. Þeim, sem kann ad vardveita ydur frá
hrösun og láta ydur mæta fyrir sinni dýrd ó-
flekkada í fögnudi, 25. einum gudi, vorum frels-
ara fyrir Jesúm Krist vorn drottinn, sé dýrd
og hátign, kraptur og veldi, frá allri eilífd, nú
og um allar aldir. Amen.

S. Jóhannesar opinberunarbók.

1. Kapituli.

Inngángurinn. Jóhannesi er skipad ad skrifa þeim sjø søfnudum i Asiu sína vitrun.

1. Opinberan Jesú Krists, hverja gud
hefir gefid honum, til ad sýna sínum þjónum
þad, sem ske skal innan skamms, og hann sendi
sinn eingil, og lét hann sýna þad Jóhannesi,
sínum þjóni, 2. hver ed kunngjørdi guds ord
og vitnisburdinn um Jesúm Krist, eins og hann
vissi. 3. Sæll er sá, sem les þessi spádóms-
ord, og þeir, sem heyra þau og geyma þad,
sem þar i er skrifad; þvi timinn er nálæg-
ur. 4. Jóhannes heilsar þeim sjø søfnudum
i Asiu: nád sé med ydur og fridur af þeim,
sem er, og þeim, sem var, og þeim, sem koma
mun, og af þeim sjø øndum, sem eru frammi
fyrir hans hásæti, og af Jesú Kristi, þeim trúa

vottinum, frumburdi framlidinna, höfdingja jard-
arinnar konúnga, honum, sem elskadi oss og
þvodi oss af vorum syndum med sinu blódi,
6. og hefir gjört oss ad konúngadómi, og kenni-
mönnum sins guds og födurs; honum sé dýrd
og kraptur um aldir alda, amen. 7. Sjá,
hann kemur i skýunum, og hvert auga mun
sjá hann, eins þeir, sem hann gegnumstúngu,
og allar kynkvíslir jardarinnar munu fyrir hon-
um skelfast; já, vissulega mun svo verda. 8.
Eg em A og O, segir gud drottinn, sá, sem
er og var og koma mun, sá alvaldi.
9. Eg Jóhannes, ydar bródir og ásamt yd-
ur hluttakandi i þreyngingu, i riki og eptirvænt-
ing Jesú Krists, eg var á þeirri eyu, sem kall-
ast Patmus, fyrir sakir guds ords og vitnis-
burdar Jesú Krists. 10. Eg var i anda á
drottins degi, og heyrdi á bak mér mikla raust,
sem lúdur gylli; hún sagdi: 11. skrifa þú i bók
þad, sem þú sér, og send þad þeim sjö söfnud-
um i Efesus, Smyrna, Pergamus, Týatíra,
Sardes, Filadelfiu og Laódiseu. 12. Eg snéri
mér vid, til ad vita hvada raust þad væri, sem
vid mig taladi, og sem eg snéri mér vid, sá eg
sjö ljósastikur gulllegar, 13. og medal þeirra

sjø ljósastikna einhvern líkan manns sýni; hann var í skósídu klædi, og spent gullbelti um bringuna; 14. höfud hans og hár var hvítt, eins og hvít ull, eins og mjøll; hans augu voru sem eldslogi; 15. hans fætur, sem glóandi látún í elds ofni; hans málrómur sem nidur margra vatnsfalla. 16. Hann hafdi sjø stjørnur í sinni hægri hendi, og af hans munni gekk tvíeggjad sverd biturt; af hans andliti ljómadi sem af sólu, þá hún skín í krapti sínum. 17. En þá eg sá hann, féll eg fyrir fætur honum, sem daudur væri; hann lagdi þá sína hægri hønd yfir mig, og sagdi: 18. hrædstu ekki, eg em hinn fyrsti og sídasti og sá lifandi; eg dó, en sjá, eg lifi um aldir alda; og eg hefi lykla daudans og undirheima. 19. Skrifa því hvad þú séd hefir, bædi þad, sem er, og hvad hér eptir skal ske. 20. Þessi er leyndardómurinn þeirra sjø stjarna, sem þú hefir sjed í minni hægri hendi, og þeirra sjø gulllegu ljósastikna: þær sjø stjørnur eru einglar þeirra sjø safnada, en þær sjø ljósastikur eru þeir sjø safnadir.

2. Kapituli.

Hvad Jóhannes á ad skrifa søfnudinum í Efesus, í Smyrna, í Pergamus, í Týatiru.

1. Skrifa þú eingli safnadarins í Efesus:
þetta segir sá, sem heldur á þeim sjø stjørnum
í sinni hægri hendi og geingur medal þeirra
sjø gullegu ljósastikna. 2. Eg þekki þín verk,
þína mædu og þolgædi, og veit, ad þú ekki lid-
ur þá, sem vondir eru; þú hefir prófad þá,
sem hafa þókzt vera postular, en voru þad þó
ekki, og hefir fundid, ad þeir voru lygarar.
3. Þú hefir samt haft þolinmædi og umborid
þá mín vegna og ekki þreytzt. 4. En þad þyki
mér ad þér, ad þú hefir slept þínum fyrri kær-
leika. 5. Gádu því ad, hverju þú hefir slept,
sjádu ad þer og breyttu eins og fyrrum; elleg-
ar skal eg brádum koma, og þoka þinni ljósa-
stiku úr stad, nema þú sjáir ad þér. 6. En
þess máttu þó njóta, ad þú hatar athæfi þeirra
Nikolaita, eins og eg. 7. Hver sem eyru
hefir, hann heyri, hvad andinn segir søfnudun-
um: þeim, sem sigrar, mun eg gefa ad eta af
lífsins tré, því er stendur í aldingardi míns guds.

8. Skrifa þú eingli safnadarins í Smyrna:
þetta segir sá fyrsti og sídasti, sá sem dó og

endurlifnadi: 9. eg þekki þín verk, þraung þína og fátækt (en þú ert samt ríkur) og lastmæli þeirra gegn þér, sem kalla sig Gydinga, en eru þad þó ekki, heldur søfnudur Satans. 10. Kvíddu ekki því mótlæti, sem þú átt fyrir høndum: sjá, djøfullinn mun varpa nokkrum ydar í fángelsi til ad freistast, og þér munud þreyngíngu hafa í 10 daga. Vertu trúr alt til daudans, þá skal eg gefa þér lífsins kórónu. 11. Hver sem eyru hefir, hann heyri, hvad andinn segir søfnudunum: þeim sem sigrar, honum skal sá annar daudi ekkert granda.

12. Skrifa þú eingli safnadarins í Pergamus: þetta segir sá, sem hefir þad tvíeggjada bitra sverd: 13. eg þekki þín verk, og veit, ad þú býr þar, sem Satans hásæti er. Samt heldur þú stødugt vid mitt nafn og hefir ekki afneitad minni trú, jafnvel ekki á þeim døgum, er minn trúfasti vottur Antipas var uppi, hver ed líflátinn var hjá ydur, þar, sem Satan býr. 14. Þó þyki mér fátt eitt ad þér, ad nokkrir eru þeir hjá þér, sem halda vid kenníngu Balaams, þess er kendi Balak ad tæla Ísraelsmenn til ad eta afgudafórnir og drýgja saurlifnad; 15. alt eins hefir þú nokkra hjá þér,

sem halda við kenningu Nikolaitanna. 16.
Sjáðu því að þér, ellegar mun eg bráðum koma,
og vega að þeim með sverði míns munns.
17. Hver, sem eyru hefir, heyri hvað andinn
segir söfnuðunum: þeim, sem sigrar, skal eg
gefa að eta af því hulda himnabrauði; eg skal gefa
honum hvítan hlut með áskrifuðu nýju nafni,
sem einginn þekkir, nema sá er við tekur.
18. Skrifa þú eingli safnaðarins í Thýatíru:
þetta segir guðs sonur, hvers augu eru sem elds-
logi, og hvers fætur eru sem látún. 19. Eg
þekki þín verk, þína elsku, trúmennsku og þjón-
ustu, og þitt stöðuglyndi; þín síðari góðverk
eru fleiri en hin fyrri. 20. En það þykir mér
að þér, að þú leyfir Jessabel, konu þinni, sem
þykist vera spákona og afvegaleiðir mína þjóna
með sínum kenningum, að drýgja saurlifnað og
eta afguða fórnir. 21. Eg hefi gefið henni
frest til að sjá að sér, en hún vill þó ekki láta
af sínum saurlifnaði. 22. Sjá, eg mun kasta
henni í rekkju, og þeim, sem hórast með henni,
í miklar þreyngingar, ef þeir bæta ekki ráð sitt.
23. Börnum hennar skal eg með dauða tortýna,
svo allir söfnuðir viti, að eg em sá, sem rann-
saka hjörtun og nýrun; og sérhverjum yðar

skal eg gjalda eptir hans verkum. 24. En ydur segi eg, hinum ødrum i Tyatiru, sem ekki haldid vid þessa kenningu, og ekki hafid kannad djúp Satans, sem þeir svo kalla; upp á ydur skal eg einga adra byrdi leggja, 25. en haldid því, sem þér hafid, þar til eg kem. 26. Þeim, sem sigrar og heldur til enda min bodord, skal eg gefa vald yfir heidnum þjódum; 27. hann skal rikja yfir þeim med járnsprota, og þeir skulu sundurmolast eins og leirker; þvilikt vald fékk eg lika hjá minum fødur. 28. Og eg skal gefa honum morgunstjørnuna. 29. Hver sem eyra hefir, hann heyri hvad andinn segir søfnudunum.

3. Kapituli.

Hvad Jóhannes á ad skrifa søfnudinum i Sardes, i Filadelfiu, i Laódiseu.

1. Skrifa þú eingli safnadarins i Sardes: þetta segir sá, sem hefir þá sjø anda guds og þær sjø stjørnur. Eg þekki háttalag þitt, ad þú lifir ad nafninu, en ert þó daudur. 2. Vaknadu og styrk hid annad, sem ætlar ad deya; því eg hefi fundid margt ábótavant i fari þinu fyrir guds augliti. 3. Rifjadu upp fyr-

ir þér, hvad þú hefir numid og heyrt, vardveit
þad og bæt rád þitt; þvi ef þú vakir ekki, mun
eg koma ad þér eins og þjófur, svo þú skalt
ekki vita, á hverri stundu eg muni koma yfir
þig. 4. Þó eru fáeinir menn hjá þér i Sar-
des, sem ekki hafa saurgad sín klædi; þeir skulu
vera hjá mér i hvítum búningi, þvi þeir eru
þess maklegir. 5. Sá sem sigrar, hann skal
skrýdast hvítum búningi, og hans nafn skal eg
ekki afmá af lífsbókinni; eg skal kannast vid
hans nafn fyrir mínum fødur og fyrir hans
einglum. 6. Sá sem eyra hefir, hann heyri,
hvad andinn segir søfnudunum.

7. Skrifa þú eingli safnadarins í Filadel-
fíu: þetta segir sá heilagi, sá sanni, sem hefir
lykil Davíds, hann, sem lýkur svo upp, ad eing-
inn læsir aptur, og læsir svo aptur, ad eing-
inn lýkur upp. 8. Eg þekki þín verk; sjá, eg
hefi lokid svo upp dyrunum fyrir þér, ad eing-
inn getur lokad þeim aptur; þvi þú hefir lít-
inn mátt, en hefir þó haldid mín ord og ekki
afneitad mér. 9. Sjá, eg skal láta nokkra af
Satans søfnudi, sem segjast vera guds fólk, en
eru þad þó ekki, heldur ljúga, eg skal láta þá
koma og kasta sér fløtum fyrir fætur þér, svo

þeir viti, ad eg elska þig. 10. Fyrir þad ad
þú hefir vardveitt mitt bodord um stødugl yndi,
skal eg líka vardveita þig frá þeim freistingar-
tíma, sem koma mun yfir allan heim til ad
reyna jardarinnar innbúa. 11. Eg kem brád-
um; haltu fast því, sem þú hefir, svo eingin
taki frá þér þína kórónu. 12. Þann, sem
sigrar, skal eg gjøra ad máttartré í musteri
míns guds, og hann skal þadan aldrei út fara;
eg skal skrifa á hann nafn míns guds og nafn
hinnar nýu Jerúsalem, borgar míns guds, þeirr-
ar er kemur af himni ofan frá mínum gudi,
og mitt nýa nafn. 13. Hver sem eyra hef-
ir, hann heyri, hvad andinn segir søfnudunum.
14. Skrifa þú eingli safnadarins í Laódí-
seu: þetta segir sá óbrigdulí, sá trúi og sanni
votturinn, upphaf guds skøpunar. 15. Eg
þekki háttalag þitt, ad þú ert hvorki kaldur né
heitur; betra væri, ad þú værir annadhvort kald-
ur eda heitur; 16. en eins og þú ert nú, hálf-
volgur, hvorki heitur né kaldur, mun eg skirpa
þér út af mínum munni. 17. Þú segir: eg
em ríkur og vel audngur ordinn og þarfnast
einskis; en þú veizt ekki, ad þú ert vesalíngur,
aumingi og fátæklíngur, blíndur og nakinn. 18.

Eg ræd þér ad kaupa af mér eldskírt gull, svo
þú verdir ríkur, og hvít klædi til ad skýla þér
med, svo ad ekki auglýsist vanvirda þíns fat-
leysis; berdu augnasmyrsl á augu þín, svo þú
verdir sjáandi. 19. Eg aga og vanda um vid
þá, sem eg elska; legg þú því alt kapp á ad bæta
rád þitt. 20. Sjádu, eg stend vid hurdina og
drep á dyr; sá sem heyrir raust mína og lýk-
ur upp fyrir mér, til hans mun eg inn gánga,
og vid skulum eta kvøldverd saman. 21. Þann,
sem sigrar, skal eg láta sitja hjá mér í mínu
hásæti, eins og eg sjálfur ad unnum sigri sett-
ist hjá mínum fødur í hans hásæti. 22. Sá
sem hefir eyra, hann heyri, hvad andinn segir
søfnudunum.

4. Kapituli.

Jóhannes sér dýrd guds.

1. Eptir þetta gat eg ad líta, hvar dyr
lukust upp á himni, og sú raust, sem eg ádur
hafdi heyrt vid mig tala sem gjallanda lúdur,
sagdi: kom hingad upp, og mun eg sýna þér,
hvad hér eptir skal ske. 2. Eg vard strax í
anda, og sá, ad hásæti stód á himni, og ein-
hver sat á því; 3. sá var ásýndum líkur Jasp-

is og Sardissteini, og kríngum hásætid gekk
regnbogi, sem Smaragdus á ad sjá. 4. Um-
hverfis hásætid voru 24 hásæti, og á hásætun-
um sá eg sitja 24 øldúnga, skrýdda hvítum
klædum, og høfdu á høfdum sér gulllegar kór-
ónur. 5. Ut frá hásætinu geingu eldingar,
gnýhljód og þrumur, og sjø logandi eldleg blys
brunnu fyrir hásætinu, þad eru þeir sjø andar guds.
6. Frammi fyrir hásætinu var sem glersjór, lík-
ur krystalli; fyrir midju hásætinu og umhverf-
is þad voru fjøgur dýr, alsett augum í bak og
fyri. 7. Eitt dýrid var líkt ljóni, annad kálfi,
þridja dýrid hafdi manns andlit, og þad fjórda
var líkt erni á flugi. 8. Þau fjøgur dýrin
høfdu ser vængi hvert, alsetta augum umhverf-
is og innanvert. Þau kølludu án afláts dag
og nótt: heilagur, heilagur, heilagur, drottinn
gud alvaldi, sá, sem er og var og vera mun.
9. Og þegar dýrin gjalda honum dýrd og heid-
ur og þakkir, sem á hásætinu situr, honum,
sem lifir um aldir alda, 10. þá falla þeir 24
øldúngar framm fyrir þeim, sem á hásætinu
situr, og tilbidja þann, sem lifir um aldir alda,
og varpa sínum kórónum nidur fyrir hásætinu,
og segja: 11. þér, drottinn, ber vegsemd, heid-

ur og kraptur, því þú hefir skapað alla hluti, og fyrir þinn vilja eru þeir til orðnir og skapaðir.

5. Kapituli.

Bókin og lambið.

1. Í hægri hendi þess, er í hásætinu sat,
sá eg bók, sem skrifuð var báðummegin og inn-
sigluð með sjø innsiglum. 2. Þá sá eg sterk-
an eingil, sem kallaði hárri røddu: hver er þess
verður að brjóta frá innsiglin bókarinnar og
opna hana. 3. En einginn var sá á himni
eða jorðu eða undir jørðunni, sem opnað gæti
bókina og séð í hana. 4. Eg grét stórum af
því, að einginn skyldi sá finnast, sem verðugur
væri að opna bókina og líta í hana. 5. Þá
sagði einn af øldúngunum við mig: grát ekki;
vit það, að ljónið af Júða ættkvísl. afspring-
ur Davíðs, hefir sigur unnið, svo það getur
brotið frá þau sjø innsigli bókarinnar og opn-
að hana. 6. Þá sá eg lamb, eins og slátrað,
standa milli hásætisins og þeirra fjøgra dýr-
anna og øldúnganna, það hafði sjø horn og
sjø augu, sem eru þeir sjø andar guðs, sendir
út um allan heim. 7. Það kom og tók við

bókinni af hægri hendi þess, er í hásætinu sat.
8. Og þá það hafdi tekid vid bókinni, féllu þau
fjogur dýrin og þeir 24 øldúngar fram fyrir
lambinu, og héldu hver um sig á hørpum og
gullskálum fullum af reykelsi, það eru bænir
heilagra. 9. Þá súngu þeir nýan lofsaung, svo
mælandi: verdugur ert þú ad taka vid bókinni
og opna hennar innsigli, því þér hefir verid
slátrad, og þú hefir keypt oss gudi til handa, af
øllum kynkvíslum, túngumálum, þjódum og ætt-
um med þinu blódi: 10. þú hefir gjørt oss ad
konúngum og kennimønnum fyrir vorum gudi,
ad vér skyldum ríkja yfir jørdunni. 11. Sid-
an sá eg og heyrdi umhverfis hásætid, dýrin
og øldúngana, raustu margra eingla, sem voru
ad tølu tíu þúsundir tíu þúsunda og þúsundir
þúsunda; þeir søgdu med hárri røddu: 12.
verdugt er það slátrada lambid ad medtaka
vald og ríkdóm, vizku og krapt, heidur, dýrd
og þakkir. 13. Þá heyrda eg hverja skepnu á
himni og jørdu og undir jørdunni, og alt hvad
í sjónum er, undirtaka og segja: þeim, sem í
hásætinu situr, og lambinu, séu þakkir og heidur,
dýrd og kraptur um aldir alda; 14. og þau fjogur

dýrin sögdu amen, en oldúngarnir féllu framm
og tilbádu.

6. Kapituli.

Lambid opnar þid 1. 2. 3. 4. 5. og 6. innsigli.

1. **Nú** sá eg, ad lambid opnadi eitt af þeim
sjø innsiglum, og heyrda eitt af þeim fjórum
dýrum segja, eins og med þrumuguý: kom þú.
2. Eg leit til, og sá hvítan hest, og sá, sem
á honum sat, hélt á boga; honum var
gefin kórónа, og hann fór af stad sigrandi og
til ad sigra. 3. Þegar lambid opnadi annad
innsiglid, heyrda eg annad dýrid segja: kom. 4.
Þá gekk út annar hestur raudur; þeim, sem á
honum sat, var leyft ad eyda fridi á jördu, og
ad menn bærist banaspjót eptir; honum var
feingid í hendur mikid sverd. 5. Þegar lamb-
id opnadi þridja innsiglid, heyrda eg þridja dýr-
id segja: kom. Þá sá eg svartan hest; sá, sem
honum reid, hélt á metum í hendinni. 6. Þá
heyrda eg raustu medal þeirra fjögra dýranna,
sem sagdi: einn mælir hveitis einn pening, og þrír
mælar byggs einn pening; en eigi skaltu vid-
smjörinu eda víninu granda. 7. Þegar lamb-
id opnadi fjórda innsiglid, heyrda eg fjórda

dýrið segja: kom. 8. Þá sá eg bleikan hest; sá, sem honum reið, hét dauði, og hel var í för með honum; honum var gefið vald til að drepa fjórða hlut jarðarbúanna með sverði, húngri, drepsótt og bitvörgum jarðar. 9. Þegar lambið opnaði fimta innsiglið, sá eg fyrir neðan altarið sálir þeirra manna, sem drepnir höfðu verið fyrir sakir guðs orðs og þess vitnisburðar, sem þeir höfðu ávalt borið; 10. þær kölluðu hástöfum og sögðu: þú heilagi og sannorði drottinn, hvað skal það leingi vara, að þú dæmir og hefnir vors blóðs á innbúum jarðarinnar? 11. Hverjum þeirra var feingin hvít kápa, og sagt, að þær skyldu bíða við enn þá stundar korn, þar til komnir væru samþjónar þeirra og bræður, sem deyðast skyldu, eins og þeir sjálfir. 12. Þegar lambið opnaði sjötta innsiglið, sá eg, að mikill jarðskjálfti varð; sólin sortnaði, eins og hærusekkur, og alt túnglið varð eins og blóð; 13. stjörnur himins hröpuðu niður á jörðina, eins og þá fíkjutré, skekið af stormvindi, kastar niður fíkjum sínum; 14. himininn hvarf, eins og samanvafið bókfell, og hvert fjall og ey færðist úr stöðvum sínum; 15. konúngar jarðarinnar, höfðingjar og hers-

foringjar, audmenn og ríkismenn, þegn og þræll,
fólu sig í hellum og hømrum fjalla, 16. og
søgdu til fjallanna og hamranna: hrynjid yfir
oss og felid oss fyrir ásjónu þess, sem í há-
sætinu situr, og fyrir reidi lambsins: 17. því
nú er kominn sá mikli dagur hans reidi; hver
fær nú stadizt?

7. Kapituli.

Gydinga ættkvíslir innsigladar. Lofsaungur þjódanna.

1. Eptir þetta sá eg fjóra eingla, sem stódu
á fjórum hornum jardarinnar, þeir héldu þeim
fjórum vindum jardarinnar, svo vindur nædi ekki
ad blása yfir jørdina, eda hafid eda nokkurt
tré. 2. Annan eingil sá eg stíga upp frá sól-
aruppkomustad, sá hélt á innsigli lifanda guds, og
kalladi hárri røddu til þeirra fjogra eingla,
sem vald høfdu feingid til ad granda jørdunni
og sjónum. 3. Hann sagdi: grandid hvorki
jørdunni, né sjónum, né trjánum, þar til
vér høfum innsiglad þjóna guds á ennum þeirra.
4. Þá heyrda eg tølu þeirra innsigludu; af øll-
um ættkvíslum Israelsmanna voru innsigladar
hundrad fjørutíu og fjórar þúsundir; 5. af
Júda ættkvísl voru tólf þúsundir innsigladar;

af Rúbens ættkvísl voru tólf þúsundir innsigl-
adar; af Gads ættkvísl voru tólf þúsundir inn-
sigladar; 6. af Assers ættkvísl voru tólf þús-
undir innsigladar; af Neftalims ættkvísl voru
tólf þúsundir innsigladar; af Manasses ættkvísl
voru tólf þúsundir innsigladar; 7. af Simeons
ættkvísl voru tólf þúsundir innsigladar; af Leví
ættkvísl voru tólf þúsundir innsigladar; af Isa-
skars ættkvísl voru tólf þúsundir innsigladar;
8. af Sebúlons ættkvísl voru tólf þúsundir inn-
sigladar; af Jóseps ættkvísl voru tólf þúsund-
ir innsigladar; af Benjamins ættkvísl voru tólf
þúsundir innsigladar.

9. Eptir þetta leit eg til og sá mikinn fjølda
manna, svo ad eigi vard tølu á komid, af alls
kyns fólki, kynkvíslum, þjódum og túngumál-
um; þeir stódu frammi fyrir hásætinn og frammi
fyrir lambinu, skrýddir hvitum skikkjum, med
pálmavidar-greinir i høndum sér. 10. Þeir
kølludu upp hárri roddu, segjandi: hjálprædid
tilheyrir vorum gudi, sem i hásætinu situr, og
lambinu. 11. Og allir einglar, sem stódu um-
hverfis hásætid og oldúngana og þau fjøgur
dýrin, féllu þá fram á ásjónur sinar fyrir há-
sætinu, og tilbádu gud, svo mælandi: 12.

Amen: lof og dýrd, vizka og þakkargjörd, heidur og vald og kraptur sé gudi vorum um aldir alda, amen. 13. Einn af öldúngunum taladi til mín og sagdi: þessir sem skrýddir eru hvítum skikkjum, hverjir eru þeir, og hvadan eru þeir komnir? 14. Eg svaradi honum: Herra minn, þú veizt þad. Þá sagdi hann vid mig: þetta eru þeir, sem komnir eru úr hörmúnginni miklu, og hafa þvegid sínar skikkjur, og hvítfágad þær í blódi lambsins. 15. Þess vegna eru þeir frammi fyrir hásæti guds, og þjóna honum dag og nótt í hans musteri; og sá, sem í hásætinu situr, mun tjalda yfir þeim. 16. Þá mun hvorki húngra né þyrsta framar, og ekki mun sólarhiti eda nokkurr bruni á þá falla. 17. Því lambid, sem er fyrir midju hásætinu, mun gæta þeirra og vísa þeim á lifandi vatnslindir, og gud mun þerra hvert tár af þeirra augum.

8. Kapituli.

Lambid opnar 7. innsiglid. Einglar med sjö básúnum: sá 1. 2. 3. og 4. eingill básúnar.

1. En þegar lambid opnadi sjöunda innsiglid, vard þögn á himni hér um bil hálfa stund.

2. Þá sá eg sjø eingla, sem stódu frammi
fyrir gudi; þeim voru feingnar sjø básúnur.
3. Þá kom annar eingill og stadnæmdist vid
altarid, hann hélt á gullegu reykelsiskeri;
honum var feingid mikid af reykelsi, til þess
ad brenna því á því gullega altari, sem var
frammi fyrir hásætinu, medan allir heilagir
væru ad bidjast fyrir; 4. og undir bænum heil-
agra sté reykurinn af reykelsinu úr hendi eing-
ilsins fram fyrir gud. 5. Sídan tók eingill-
inn reykelsiskerid, fylti þad med eldi af altar-
inu, og varpadi því ofan á jørdina; urdu þá
gnýhljód og þrumur og eldingar og landskjálfti.
6. Þeir sjø einglar, sem héldu á þeim sjø bá-
súnum, bjuggu sig þá til ad blása.

7. Þegar sá fyrsti básúnadi, vard hagl og
eldur blódi blandad, og dundi ofan á jørdina;
þá brann þridjúngur jardarinnar og þridjúng-
ur trjánna og alt grængresi. 8. Þegar ann-
ar eingillinn básúnadi, féll ofan í sjóinn líka sem
stórt fjall, logandi af eldi, og þá vard þridj-
úngur sjávarins ad blódi; 9. dó þá þridjúng-
ur lifandi skepna í sjónum, og þridjúngur skip-
anna fórst. 10. Þegar þridji eingillinn bá-
súnadi, féll af himni stór stjarna, logandi sem

blys, og datt yfir þridjúng áuna og yfir uppsprettur vatnanna. 11. Þessi stjarna hét Remma; þá vard þridjúngur vatnanna rammur, og margir menn dóu af því, ad vötnin voru beisk ordin. 12. Þegar fjórdi eingillinn básúnadi, vard lostinn þridjúngur sólarinnar og túnglsins og stiarnanna, svo ad þau formyrkvudust um þridjúng, og dagurinn misti þridjúng sinnar birtu, og nóttin sömuleidis. 13. Sídan sá eg og heyrdi einn örn fljúga um midhimininn, hann kalladi hárri röddu: vei, vei, vei þeim, sem á jördu búa, vegna lúdurþyts hinna þriggja eingla, sem hér eptir munu básúna.

9. Kapituli.

Sá 5. og 6. eingill básúnar.

1. Þegar sá fimti eingill básúnadi, sá eg stjörnu falla af himni ofan á jördina; henni var feinginn lykill ad brunni afgrunnsins. 2. Hún lauk upp brunni afgrunnsins, og þá lagdi reyk upp af brunninum, eins og af stórum eldsofni, og sólin og loptid vard formyrkvad af reyknum úr brunninum. 3. Eingisprettur fóru úr reyknum ofan á jördina, þær vóru eins

magnadar og jardar-höggormar. 4. Þeim var bannad ad granda grasi jardarinnar og öllum grænum jurtum og trjám, nema þeim mönnum, sem ekki höfdu innsigli guds á ennum sínum. 5. Þeim var svo bodid, ad þær dræpi þá ekki, heldur kveldi þá í fimm mánudi; þessi kvöl var eins og þegar höggormur stíngur mann. 6. Á þeim tímum munu menn leita daudans, en ekki finna hann; þeir munu æskja sér ad deya, en daudinn mun forđast þá. 7. Eingisspetturnar voru svipadar hestum, búnum til bardaga; á höfdum þeirra voru eins og gull-kórónur, og ásjónur þeirra voru eins og á mönnum. 8. Þær höfdu hár eins og kvennmanns hár, og tennur eins og ljóns tennur; 9. brynjur þeirra voru eins og járnbrynjur, og vængja-þyturinn eins og vagnagnýr, þá margir hestar hlaupa fram til bardaga. 10. Þær höfdu hala, líka höggormasporđum, og brodda í. Þær höfdu vald til ad granda mönnum med hölunum í fimm mánudi. 11. Eingill afgrunnsins er konúngur yfir þeim; hann heitir á Hebresku Abaddón, en á Grísku Apollyón (eydileggjari). 12. Sú fyrsta plága

var nú umlidin, en tvær adrar koma hér á eptir.

13. Þegar sjötti eingillinn básúnadi, heyrdi eg eina rødd fara frá fjórum hyrníngum þess gulllega altaris, sem frammi var fyrir gudi;
14. hún sagdi vid sjötta eingilinn, sem hélt á básúnunni: leys þá fjóra eingla, sem fjötradir eru hjá því mikla fljóti Evfrat. 15. Sídan voru þeir fjórir einglar leystir, og stódu þeir vidbúnir á hverri stundu, á hverjum degi, mánudí og ári, til ad drepa þridjúng mannanna.
16. Tala riddaralidsins voru tvennar tíuþúsundir tíuþúsunda, þessa tølu fékk eg ad vita.
17. Líka sá eg hestana í vitruninni, og þá, sem þeim ridu, þeir høfdu eldraudar, svartbláar og bleikgular brynjur, høfud hestanna voru eins og ljóna høfud, og af munnum þeirra gekk eldur, reykur og brennisteinn. 18. Af þessum þremur plágum, eldi, reyk og brennisteini, sem út gekk af munnum þeirra, drapst þridjúngur mannanna. 19. Því magn hestanna var í munni þeirra og tøglum, því tøglin voru lík høggormum, og voru med høfdum; med þeim grønduðu þeir. 20. Þeir menn, sem ekki fyrirfórust í þessum plágum, létu samt ekki af

háttalagi sinn, heldur tilbádu afgudi og líkn-
eskjur úr gulli, silfri, eiri, steini og tré, sem
hvorki geta séd, heyrt, né geingid. 21. Ekki
létu þeir heldur af manndrápum, goldrum, saur-
lifnadi, eda þjófnadi.

10. Kapituli.

Þær sjø þrumuraddir. Eidur eingilsins. Bækl-
ingurinn.

1. Sídan sá eg annan eingil sterkan stíga
af himni ofan, hann var klæddur skýi; yfir høfdi
honum var regnbogi, andlít hans var eins og
sólin, og fætur hans, sem eldstólpar. 2. Hann
hélt á opnum bæklingi í hendinni, og setti
hægra fótinn á sjóinn, en hinn vinstra á jørd-
ina. 3. Hann kalladi hárri roddu, eins og þá
ljón øskrar, og þegar hann hafdi kallad, toludu
þær sjø reidarþrumur sínar raddir. 4. En þá
þær sjø þrumur høfdu talad, ætladi eg ad fara
ad skrifa; þá heyrdi eg rodd af himni, sem
sagdi: innsigla þú þad, sem þær sjø reidar-
þrumur hafa talad, og skrifa þad ekki. 5. Sá
eingill, sem eg sá standa á sjónum og jørdunni,
hóf þá upp sína hægri hond til himins, 6. og
sór vid þann, sem lifir ad eilífu, sem skóp him-

ininn, og þad sem í honum er, jørdina, og
þad sem á henni er, og sjóinn, og þad sem í
honum er: ad einginn frestur mundi leingur
gefinn verda; 7. heldur, þá sá sjoundi eingill
básúnadi, skyldi framkvæmast guds leynda ráð,
sem hann hafdi birt spámønnunum, sínum þjón-
um. 8. Roddin, sem eg heyrdi af himni, tal-
adi þá til mín aptur og sagdi: far og tak
þann opna bækling, er eingillinn heldur á, sem
stendur á sjónum og jørdunni. 9. Eg fór til
eingilsins og bad hann fá mér bæklínginn;
hann sagdi vid mig: tak og et hann, hann mun
verda beiskur í maga þínum, en í munni þér
sætur, sem hunáng. 10. Eg tók þá vid bækl-
ingnum af einglinum, og át hann, og var hann
sætur í munni mínum, sem hunáng, en þá eg
hafdi etid hann, fékk eg magaverki. 11. Þá
sagdi hann vid mig: þér ber aptur ad spá í
gegn þjódum, lýdum, túngumálum og mørgum
konúngum.

11. Kapítuli.

Mæling musterisins. Þeir tveir vottar. Sá 7. eingill básúnar.

1. Mér var feinginn reyrleggur, líkur staf,

með þessum ummælum: statt upp og mæl musteri guðs og altarið, og þá sem biðjast þar fyrir. 2. En forðyrinu fyrir utan musterið skaltu sleppa og ekki mæla það, af því það er ætlað heiðingjum, og þeir munu fóttroða borgina helgu í fjørutýgi og tvo mánuði.

3. En mína tvo votta vil eg láta spá í eitt þúsund tvø hundruð og sextýgi daga, klædda sorgarbúningi. 4. Þetta eru þær tvær viðsmjørsviðar greinir og þeir tveir ljósastjakar, sem standa frammi fyrir drottni jarðarinnar. 5. Vilji nokkur þeim granda, skal eldur gánga framm úr munni þeirra og eyða óvinum þeirra, og þannig skal hver deya, sem þeim vill granda. 6. Þeir hafa vald til að loka himninum, svo ekki komi regn um spádómsdaga þeirra; þeir hafa og vald til að snúa vøtnunum í blóð og slá jørðina með alls konar plágum, svo opt sem þeir vilja. 7. Þegar þeir hafa aflokið sínum vitnisburði, mun dýrið, sem upp stígur úr afgrunninu, herja á þá, hafa sigur og drepa þá. 8. Hræ þeirra munu liggja á stræti borgarinnar ennar miklu, sem í andlegum skilníngi kallast Sódóma og Egyptaland, hvar eð og þeirra drottinn er krossfestur. 9. Menn af ýmsum

þjóðum, ættkvíslum, túngumálum og fólki munu
sjá þeirra hræ í hálfan fjórða dag, og ekki
leyfa, að lík þeirra verði lögð í legstað. 10.
Innbúar jarðarinar munu gleðja sig yfir þeim
og vera kátir og senda hver öðrum gjafir, þar
eð þessir tveir spámenn kvöldu innbúendur
jarðarinnar. 11. En að liðnum þeim hálfum
fjórða degi, fór lífsandi frá guði í þá, þeir
risu þá á fætur, og mikill ótti féll yfir þá, sem
þá sáu. 12. Þeir heyrðu þá rödd mikla af
himni, sem sagði við þá: komið hingað upp.
Þeir fóru þá upp til himins í skýi, svo óvinir
þeirra horfðu á. 13. Á þeirri stundu varð
svo mikil hræring, að tíundi partur borgar-
innar hrundi, og í þeim jarðskjálfta dóu sjö
þúsundir manna; þeir, sem eptir voru, urðu
óttaslegnir og lofuðu himnanna guð. 14. Sú
önnur plága var nú umliðin, en sú þriðja
kemur bráðum.

15. Þegar sá sjöundi eingill básúnaði, komu
upp miklar raddir á himni, svo segjandi: vor
drottinn og hans smurði hefir feingið vald yfir
heiminum og mun ríkja að eilífu. 16. Þeir
tuttugu og fjórir öldúngar, sem sátu á sínum
stólum frammi fyrir guði, féllu þá fram á sín-

ar ásjónur, tilbádu gud og sogdu: 17. vér
þokkum þér, drottinn gud alvaldi, þú sem ert
og varst, fyrir þad ad þú hefir tekid þitt mikla
veldi, og rikir. 18. Heidingjarnir illskudust, en
þin hegning kom, og sá timi, þá þeir framlidnu
skulu dæmdir verda, og þinir þjónar og spá-
menn og heilagir og þeir, sem óttast þig, skulu
fá sitt endurgjald, smáir og stórir, en þeir
fyrirfarast, sem eydileggja jordina. 19. Þá
opnadist guds musteri á himni, og sáttmálsork
drottins birtist i hans musteri; urdu þá eld-
ingar, hvellir, reidarþrumur, jardskjálfti og
mikid hagl.

12. Kapituli.

Kvinnan og drekinn.

1. Þá birtist mikid teikn á himni; þad var
kona, sem hafdi um sig sólarbaug, túngl var
undir fótum hennar, en á hofdi hennar kóróna
med tólf stjornum i. 2. Hún var þúngud,
og þjádist af mikilli jódsótt, og hljódadi. 3.
Þá sást annad teikn á himni, þad var stór
dreki eldraudur, hann hafdi sjø hofud og tiu
horn, og á hofdunum sjø hofudbond. 4. Hann
dró med spordinum þridjúng himinsins stjarna

og kastadi þeim á jørdina; drekinn stadnæmdist
hjá konunni, sem ad því var komin ad fæda,
og ætladi ad gleypa barnid, þá hún hefdi fædt.
5. Hún fæddi sveinbarn, sem ríkja skyldi yfir
øllum þjódum med járnsprota; barnid var
skyndilega flutt burt fram fyrir gud og hans
hásæti; 6. en konan flúdi á eydimørk, hvar gud
hafdi tilbúid henni samastad, og þar skyldi hún
haldast vid í tólf hundrud og sextýgi daga. 7.
Eptir þad hófst stríd á himni: Mikael og hans
einglar stríddu á drekann, en drekinn og hans
einglar stríddu á móti; 8. hann hafdi midur
og hélzt ekki framar vid á himni; 9. og var
þeim mikla dreka, þeim gamla høggormi, sem
kallast djøfull og Satan, honum, sem afvega
leidir alla menn, kastad ofan á jørdina, og hans
einglum med honum. 10. Þá heyrdi eg mikla
rødd af himni, svo segjandi: nú tilheyrir sig-
urinn, krapturinn og ríkid vorum gudi, og veld-
id hans smurda, því áklagari vorra brædra,
sem áklagar þá fyrir gudi vorum nótt og dag,
er nidur kastadur. 11. Þeir hafa sigrad hann
fyrir blód lambsins og fyrir ord vitnisburdar
síns; þeir hafa hætt lífi sínu fram í daudann.
12. Verid þess vegna gladir, þér himnar, og

þér sem á himnum búid. Vei sé jørdunni og
sjónum, þvi ad djøfullinn er ofan til ydar far-
inn í miklum mód, þvi hann veit, ad hann
hefir nauman tima. 13. En sem drekinn sá,
ad búid var ad varpa honum ofan á jørdina,
ofsókti hann konuna, sem fædt hafdi sveinbarn-
id. 14. Þá voru konunni gefnir tveir stórir
arnarvængir, til ad fljúga á þann stad i eydi-
mørkinni, sem henni var ætladur, hvar hún átti
ad vera í fjarlægd vid høggorminn um eina
tíd, (tvær) tídir og hálfa tíd. 15. Høggorm-
urinn spjó vatni út úr sér á eptir konunni, eins
og vatnsflódi, svo ad hún hrifist burt af straumn-
um; 16. en jørdin kom konunni til hjálpar, og
opnadi sinn munn og svalg vatnsflódid, sem
drekinn hafdi útspúid. 17. Þá reiddist drek-
inn vid konuna, og fór burt til ad herja á
hina af afkomendum hennar, sem vardveittu
guds bodord og høfdu Jesú vitnisburd. 18.
Sídan stadnæmdist eg vid sjáfarstrøndina.

13. Kapituli.

Þau tvø dýr.

1. Eg sá dýr stiga upp af hafinu, þad
hafdi tíu horn og sjø høfud; á hornunum voru

tíu kórónur, og á höfdunum voru gudlöstunar-
ord. 2. Þetta dýr, sem eg sá, var líkt par-
dusdýri, fæturnir voru eins og bjarnarfætur,
munnurinn eins og á ljóni; drekinn gaf því
sitt vald, sitt hásæti og mikil yfirrád. 3. Eitt
af höfdum þess var sært, eins og med daud-
legu sári, en þetta banasár vard heilt, og allir
menn fylgdu dýrinu med undrun, 4. og til-
bádu drekann, fyrir þad ad hann hafdi veitt
dýrinu yfirrádin, líka tilbádu þeir dýrid, segj-
andi: hver kann ad jafnast vid dýrid, og hver
getur stridt vid þad? 5. Því var veittur munn-
ur til ad tala stóryrdi og gudlastanir, og lofad
ad fara því fram í fjörutíu og tvo mánudi.
6. Þad upp lauk þá sínum munni til ad tala
löstunaryrdi gegn gudi, lastadi hans nafn og
hans tjaldbúd, og þá sem á himni búa. 7.
Því var lofad ad herja á heilaga og sigra þá;
því var gefid vald yfir alls kyns kynkvísl,
fólki, túngumáli og þjód. 8. Allir innbúar
jardarinnar munu tilbidja þad, hverra nöfn
ekki eru skrifud í lífsbók lambsins, þess slátr-
ada alt í frá sköpun heimsins. 9. Hver sem
eyru hefir, hann heyri. 10. Hver sem herleid-
ir, hann skal herleiddur verda; hver, sem med

sverdi drepur, skal med sverdi drepinn verda. Hér reynir á þolgædi og trú heilagra.

11. Eg sá annad dýr stiga upp af jørdunni, þad hafdi tvø horn, lík lambshornum, mál þess var eins og drekamál. 12. Þad fer øllu því sama fram, sem hid fyrra dýrid, í augsýn þess, og lætur jørdina, og alla sem á henni búa, tilbidja fyrra dýrid, hvers banvæna sár hafdi verid læknad. 13. Þad gjørir stór tákn og lætur eld falla til jardar af himni í augsýn manna. 14. Þad afvegaleidir þá, sem á jørdunni búa, med þeim táknum, sem því er lofad ad gjøra í augsýn dýrsins, og býdur innbúum jardarinnar ad gjøra líkneski eptir því dýrinu, sem feingid hafdi sár af sverdinu, en lifdi þó. 15. Því var lofad ad gefa líf líkneskju dýrsins, svo líkneskjan taladi, og lét drepa alla þá, sem ekki vildu tilbidja líkneski dýrsins. 16. Þad lætur alla, stóra og smáa, ríka og fátæka, frjálsa og ófrjálsa setja einkenni á sína hægri hønd eda á enni sín, 17. svo einginn geti keypt eda selt nokkud, nema sá, sem hefir þetta merki, nafn dýrsins eda tølustafi nafns þess. 18. Hér rídur á speki; sá, sem skilning hefir, útreikni tølustafi dýrsins:

því talan er manns nafn, og talan er sexhundr-
uð sextíu og sex.

14. Kapituli.

Lofsaungur þeirra innsigluðu. Það eilífa evangelium.
Strøffunardómur guðs.

1. Síðan sá eg lambið standa á Síonsfjalli,
og með því hundrað og fjørutíu og fjórar þús-
undir, sem høfðu nafn þess og nafn føður þess
skrifað á ennum sínum. 2. Eg heyrði þá rødd
af himni, svo sem nið margra vatnsfalla eða
sem mikinn þrumugný; en røddin, sem eg heyrði,
var eins og (rødd) hørpuslagara, sem slá hørp-
ur sínar. 3. Þeir súngu einhvern nýan saung
frammi fyrir hásætinu og þeim fjórum dýrum
og øldúngunum; en einginn gat numið saung-
inn, nema þær hundrað fjørutíu og fjórar þús-
undir, sem leystar voru frá jørðunni. 4. Þess-
ir eru þeir, sem ekki hafa saurgað sig með kon-
um, því þeir hafa varðveitt sitt skirlífi; þeir
fylgja lambinu, hvert sem það fer, og hafa leyst-
ir verið frá mønnunum, svo sem frumgróði
guðs og lambsins. 5. Í þeirra munni finnst
eingin lygi; þeir eru lýtalausir.
6. Eg sá annan eingil fljúga um miðhim-

ininn, hann hélt á eilífum fagnadarbodskap,
sem hann kunngjørdi innbúum jardarinnar, allri
þjód, kynkvísl, túngumáli og fólki. 7. Hann
sagdi hárri røddu: óttizt gud og vegsamid
hann, því tími hans dóms er fyrir høndum;
tilbidjid þann, sem gjørt hefir himininn og jørd-
ina og sjóinn og uppsprettur vatnanna. 8.
Annar eingill kom á eptir honum, og sagdi:
hún er fallin, hún er fallin, sú mikla Babý-
lon, sem byrlad hefir øllum þjódum vín síns eitr-
ada saurlífnadar. 9. Þar á eptir kom hinn
þridji eingill, sem sagdi hárri røddu: hver sem
tilbidur dýrid og þess líkneskju og lætur merkja
sig á sínu enni eda hønd, 10. hann skal drekka
guds reidivín, hverju helt er óbløndudu á hans
reidibikar, kveljast í eldi og brennisteini í aug-
sýn heilagra eingla og lambsins. 11. Og
kvala-reykur þeirra mun uppstiga eilíflega; þeir,
sem tilbidja dýrid og þess líkneskju og láta merkja
sig med þess fángamarki, skulu einga ró hafa
nótt né dag. 12. Hér reynir á þolgædi hei-
lagra, sem vardveita bodord guds og trúna á
Jesúm. 13. Þá heyrdi eg rødd af himni,
sem sagdi: skrifa þú, sælir eru þeir framlidnu,
sem nú eru í drottni dánir. Já, segir and-

inn, þeir geta hvílt sig eptir sitt erviði, því
þeirra verk fylgja þeim.
14. Síðan sá eg hvítt ský og einhvern sitja
á skýinu, líkan manni; hann hafði gulllega kór-
ónu á höfðinu og bitran ljá í hendi sér. 15.
Þá gekk annar eingill út úr musterinu, hann
kallaði hárri röddu til þess, sem á skýinu sat:
bregtu ljánum og sker upp, því uppskerutíminn
er kominn, og ávortur jarðarinnar orðinn full-
varinn. 16. Sá, sem á skýinu sat, brá þá
ljánum ofan á jörðina, og jörðin varð slegin.
17. Þá gekk annar eingill út úr musterinu á
himnum, hann hélt og á bitrum ljá; 18. en
annar eingill gekk frá altarinu, hann hafði vald
yfir eldinum; hann kallaði hárri röddu til þess,
sem hélt á þeim beitta ljá, og sagði: bregtu
þínum hvassa ljá og afsker berin af vínviði jarð-
arinnar, því vínviðarberin eru orðin fullvarin.
19. Eingillinn brá þá ljá sínum ofan á jörðina
og afskar vínviðar ávört jarðarinnar, og kast-
aði honum í þá stóru vínpressu guðs reiði.
20. Síðan var vínpressan troðin utan borgar,
og gekk blóð út af vínpressunni, svo að tók
upp undir hestabeizlin, og flaut yfir sextán
hundruð renniskeið.

15. Kapituli.

Þær sjö seinustu plágur; saungur sigurvegaranna. Þær sjö reidiskálir.

1. Sídan sá eg annad mikid og dásamlegt
teikn á himni, sjö eingla, sem höfdu þær sjö
seinustu plágur, med hverjum guds reidi átti
ad enda. 2. Eg sá eins og glersjó eldi bland-
inn, og þá, sem sigrad höfdu dýrid og þess likn-
eskju og tölu nafns þess, standa vid glersjóinn,
med hörpur guds i höndum sér. 3. Þeir sýngja
saung Mósis þjónustumanns, og saung lambs-
ins, segjandi: mikil og dásamleg eru þín verk,
drottinn gud alvaldi, réttvísir og sannir eru
þínir vegir, þjódanna konúngur! 4. Hver skyldi
ekki óttast þig, drottinn, og vegsama þitt nafn?
því þú einn ert heilagur; allar þjódir munu koma
og falla fram fyrir þér; þínar réttvísu rád-
stafanir eru opinberar ordnar. 5. Eptir þetta
sá eg ad opnadist musteri vitnisburdar tjaldbúd-
arinnar á himni. 6. Þá geingu út úr must-
erinu þeir sjö einglar, sem höfdu þær sjö plág-
ur, þeir voru skrýddir hreinu skínandi líni og
gyrtir um brjóstin med gullegum beltum. 7.
Eitt af þeim fjórum dýrum fékk þeim sjö eingl-
um sjö gulllegar skálar, fullar af reidi guds,

þess er lifir um aldir alda. 8. Þá fyltist must-
erid reykjar af dýrd og almætti guds, og eing-
inn mátti inn gánga í musterid, þar til aflidn-
ar voru þær sjø plágur þeirra sjø eingla.

16. Kapituli.

Þeir sjø einglar hella úr þeim sjø skálum.

1. Eg heyrdi mikla raust frá musterinu, sem
taladi til þeirra sjø eingla: farid og hellid úr
þeim sjø skálum guds reidi yfir jørdina. 2.
Þá fór sá fyrsti og helti úr sinni skál yfir jørdina.
Þá komu ljót og íll sár á þá menn, sem høfdu
mark dýrsins og tilbádu þess líkneskju. 3. Sá
annar eingill helti úr sinni skál í sjóinn, og
vard hann ad blódi, eins og daudablódi, svo ad
hver lifandi skepna dó í sjónum. 4. Sá þridji
eingill helti úr sinni skál í fljótin og uppsprett-
ur vatnanna, og urdu þau ad blódi. 5. Eg
heyrdi eingil vatnanna segja: réttvís ertu, þú
sem ert og varst, þú hinn heilagi, ad þú hefir
dæmt þannig; 6. af því þeir hafa úthelt blódi
heilagra og spámannanna, hefir þú gefid þeim
blód ad drekka; þeir eru þess maklegir. 7. Þá
heyrdi eg talad frá altarinu: já, drottinn gud
alvaldi, sannir og réttvísir eru þínir dómar.

8. Sá fjórdi helti úr sinni skál í sólina, honum var gefid vald til ad brenna mennina í eldi.
9. Mennirnir stiknudu þá af miklum hita og lostudu gud, sem hafdi vald yfir þessum plágum, og ekki betrudu þeir sig, svo þeir gæfi honum dýrdina. 10. Sá fimti helti úr sinni skál á hásæti dýrsins; þá formyrkvadist þess ríki, og menn bitu í túngur sínar af ofraun, 11.
og hallmæltu himinsins gudi fyrir sín harmkvæli og sár, en létu þó ekki af athæfi sínu.
12. Sá sjötti helti úr sinni skál í fljótid mikla Evfrat; vatnid í því þornadi þá upp, svo ad vegur greiddist fyrir konúngana úr sólarupp-komu-stad. 13. Sídan sá eg þrjá óhreina anda, eins og pöddur, fara út af munni drekans og af munni dýrsins og af munni falsspámannsins. 14. Þetta eru djöfla andar, sem gjöra teikn, hverjir ed fara til allra konúnga í veröldinni, til ad safna þeim saman til stridsins á hinum mikla degi guds hins alvalda. 15. Sjá, eg kem eins og þjófur; sæll er sá, sem vakir og geymir sín klædi, svo hann gángi ekki nakinn um kring og ad adrir sjái hans blygdun. 16. Andarnir söfnudu þeim saman á þeim stad, sem á Hebresku kallast Har-

magedón. 17. Sá sjøundi helti úr sinni
skál út í loptid; þá gekk raust mikil út af must-
eri himinsins frá hásætinu, sem sagdi: þad er
sked; 18. þá urdu eldíngar og brestir og þrum-
ur, og hræring svo mikil, ad aldrei hefir ord-
id ønnur slík, frá því menn urdu til á jørd-
unni, eins og sú hræring vard. 19. Þá skipt-
ist borgin mikla í þrjá hluti, og borgir heid-
íngjanna hrundu. Þannig mintist gud þeirrar
miklu Babýlonar, ad hann lét hana bergja á
víni sinnar heiptarreidi. 20. Allar eyar hvurfu,
og fjøllin urdu ad eingu; 21. þá féll vættar-
þúngt hagl af himni yfir mennina; en mennirn-
ir hallmæltu gudi fyrir haglpláguna, því ad sú
plága var ákaflega mikil.

17. Kapituli.

Sú mikla hórkona Balýlon. Utþýding hórkonunnar og dýrsins.

1. Einn af þeim sjø einglum, sem héldu
á þeim sjø skálum, kom til mín og taladi svo
vid mig: kom híngad, eg skal sýna þér straff
skækjunnar miklu, sem situr á þeim mørgu vøtn-
um, 2. med hverri koníngar jardarinnar hafa
drýgt saurlifnad, og innbúar jardarinnar eru

ordnir drukknir af víni hennar hórunar. 3.
Hann leiddi mig þá í anda á eydimörku, hvar
eg sá konu sitjandi á skarlats-raudu dýri,
sem var fult af gudløstunar-ordum, og hafdi
sjø høfud og tíu horn. 4. Konan var klædd
í purpura og skarlat, og prýdd gulli, gimstein-
um og perlum, og hélt á gullstaupi í hendi
sér, sem fult var af vidurstygd og óhreinleika
hennar saurlifnadar. 5. Á enni hennar voru
skrifud þessi ord: leyndardómur, sú mikla Ba-
býlon, módir hórkvenna og vidurstygda jardar-
innar. 6. Eg sá, ad konan var drukkin af
blódi heilagra og af blódi Jesú votta, og undr-
adist eg stórlega, er eg leit hana.

7. Þá sagdi eingillinn vid mig: hví furdar
þig? Eg skal segja þér leyndardóm konunnar og
dýrsins, sem ber hana og hefir þau sjø høf-
ud og tíu horn. 8. Dýrid, sem þú sást, var,
en er ekki: þad mun sídan upp stíga frá af-
grunninu og tortýnast; þá munu innbúar jard-
arinnar undrast, hverra nøfn ekki hafa verid
skrifud í lífsins bók frá upphafi heimsins, þá
þeir sjá, ad dýrid, sem ádur var, er ekki fram-
ar til, en kemur þó aptur. Hér ridur á hug-
skoti, sem hefir speki. 9. Þau sjø høfud eru

sjø fjøll, sem konan situr á, og sjø konúngar,
10. fimm eru fallnir, einn er enn uppi, ann-
ar er ókominn, en þá hann kemur, mun hann
vara skamma stund. 11. Dýrid, sem var,
en er ekki til framar, er sá áttundi, og sprett-
ur upp af þeim sjø, og mun tortýnast. 12.
Þau tíu horn, sem þú sást, eru tíu konúngar,
sem enn þá ekki hafa tekid vid ríki, heldur
hafa feingid vald, sem konúngar, stundarkorn
med dýrinu. 13. Þessir eru samhuga, og ljá
dýrinu sinn styrk og sitt vald. 14. Þessir
munu strída vid lambid, en lambid mun sigra
þá, því þad er drottinn drottnanna og konúng-
ur konúnganna, og þeir, sem med því eru, hinir
kölludu, útvøldu og trúu. 15. Hann sagdi og
vid mig: vøtnin, sem þú sást, hvar skækan sit-
ur, eru fólk og lýdir, þjódir og túngur. 16.
En þau tíu horn, sem þú sást, og dýrid munu
hata skækjuna, eydileggja hana, gjøra klædlausa,
eta hold hennar og brenna hana sjálfa í eldi.
17. Því gud hefir lagt þeim í brjóst, ad gjøra
dýrsins vilja, vera samráda og ljá því sitt ríki,
þar til guds rádstafanir fullkomnast. 18. En
konan, sem þú sást, er borgin mikla, sem held-
ur ríki yfir konúngum jardarinnar.

18. Kapituli.

Fall borgarinnar Babýlonar.

1. Eptir þetta sá eg annan eingil stíga of-
an af himni, hann hafdi mikid vald; jørdin
ljómadi af hans dýrd. 2. Hann kalladi hárri
roddu, segjandi: hún er fallin, hún er fallin,
sú mikla Babýlon, og ordin ad djøfla heim-
kynni og fángelsi alls konar óhreinna anda og
alls konar óhreinna og vidbjódslegra fugla, 3.
af því hún hefir byrlad øllum þjódum sitt á-
feinga hórunar vín, og konúngar jardarinnar
hafa drýgt saurlifnad med henni, og kaupmenn
jardarinnar eru ríkir ordnir af hennar megna
óhófi. 4. Þá heyrda eg adra rødd af himni, sem
sagdi: farid út af borginni, mitt fólk, svo þér
takid einga hlutdeild í hennar syndum, og hrepp-
id ekki hennar plágur; 5. því hennar syndir ná
alt upp til himins, og gud hefir minnzt henn-
ar ránglætis. 6. Gjaldid henni, eins og hún
hefir goldid ydur, og gjaldid henni tvofaldt ept-
ir hennar verkum; blandid henni tvofaldt í þeim
bikar, sem hún hefir blandad ydur í. 7. Veit-
id henni eins mikla kvol og hørmúngu, eins
og hennar stærilæti og óhóf hefir verid: því hún
segir í sínu hjarta: eg sit sem drottning, og

verd aldrei ekkja, eg sæ aldrei sorg ad sjá. 8.
Fyrir þetta munu hennar plágur koma á ein-
um degi, daudi og sorg og húngur; hún mun
brend verda í eldi, því sá gud, sem hefir dæmt
hana, er máttugur drottinn. 9. Konúngar
jardarinnar, sem hafa drýgt saurlifnad og mun-
adarlifi med henni, munu barma sér og gráta
yfir henni, þegar þeir sjá reykinn af hennar
brennu. 16. Af ótta fyrir hennar kvol munu
þeir standa lángt frá og segja: vei, vei, þú hin
mikla borgin, Babýlon, þú voldnga borg, því
hefndin hefir komid yfir þig á einni stundu.
11. Eins munu kaupmenn jardarinnar gráta
og harma yfir henni, því eínginn kaupir nú
fremur þeirra frama, 12. farma gulls og silf-
urs, gimsteina og perlna, líns og purpura, silk-
is og skarlats; alls konar ilmvid, alls konar
ker af filabeini og hinum dýrasta vidi, af eiri,
járni og marmara; 13. kanelbork, balsam, ilm-
jurtir, smyrsl, reykelsi, vín, vidsmjor, hveiti,
korn, eyki, saudfé, hesta, kerrur, þræla og mans-
menn. 14. Sá gródi, sem þín sála girntist,
hefir brugdizt þér; oll sæld og glys er þér tap-
ad, svo ad þú finnur þad ekki framar. 15.
Solumenn þessara hluta, sem hafa ábatazt á

borginni, munu standa áleingdar, grátandi og
harmandi af ótta fyrir hennar kvøl; 16. og
segja: vei, vei, þú hin mikla borg, sem íklædd-
ist líni og purpura og skarlati og varst prýdd
gulli og gimsteinum og perlum; því í einu vet-
fángi eyddist allur þessi audur. 17. Allir
stýrimenn, siglingamenn og hásetar, og þeir sem
í forum eru, stódu áleingdar, 18. og kølludu,
þá þeir sáu reykinn af hennar brennu, og sogdu:
hvar sást maki til þessarar miklu borgar? 19.
Þeir jusu mold yfir høfud sér, kølludu upp
grátandi og harmandi, og søgdu: vei, vei, þú
hin mikla borg, á hverrar yfirlæti allir þeir
græddu, sem skip høfdu á sjónum; hún er á
einni stundu eydiløgd. 20. Fagna yfir henni,
þú himin, og þér heiløgu, postular og spámenn,
því gud hefir hefnt ydar á henni. 21. Einn
sterkur eingill tók þá upp stein, eins og mik-
inn kvarnarstein, og kastadi í sjóinn, segjandi:
svo voveiflega skal hin mikla borg kollvarpast,
svo ad eingar menjar skulu eptir verda. 22.
Horpusláttur, saunglist, pípuhljómur og lúdra-
gángur skal ekki framar heyrast í þér; eingir í-
þróttamenn skulu framar finnast í þér, einginn
kvarnar-þytur skal framar heyrast í þér. 23.

Ljósabirta skal ekki framar sjást i þér, eingin
raust brúdguma og brúdar skal framar heyr-
ast i þér; því þínir kaupmenn voru høfdíngjar
jardarinnar, og allar þjódir leiddust afvega af
þínum tøfradrykk. 24. Í henni fannst blód
spámanna og heilagra, og allra þeirra, sem á
jørdu hafa drepnir verid.

19. Kapituli.

Sigursaungur á himni. Kristur fer i hernad og sigrar.

1. Eptir þetta heyrda eg rødd á himni,
eins og mikinn manngný, sem sagdi: lofid
drottinn; hjálprædid, dýrdin og mátturinn til-
heyrir gudi vorum, 2. því sannir og réttvísir
eru hans dómar; hann hefir hegnt skækjunni
miklu, sem spilti jørdunni med sínum saurlifn-
adi, og hefnt á henni fyrir dráp sinna þjóna.
3. Og aptur søgdu þeir: lofid drottinn; henn-
ar reykur mun upp stíga um aldir alda. 4.
Þeir tuttugu og fjórir øldúngar og þau fjog-
ur dýrin féllu þá fram og tilbádu gud, sem á
hásætinu sat, segjandi: amen, lofid drottinn.
5. Þá gekk rødd út frá hásætinu, sem sagdi:
lofid gud vorn, allir hans þjónar, og þér sem
hann óttizt, smáir og stórir. 6. Þá heyrdi eg

raddir, eins og af miklum mannfjølda og sem
nid margra vatna og sem sterkan þrumu-gný,
þær sogdu: lofid drottinn; þvi drottinn gud,
sá alvaldi, rikir. 7. Gledjumst og fognum og
vegsømum hann, því brúdkaup lambsins er
komid, og þess brúdur hefir búid sig. 8. Henni
var feingid skinandi og hreint lin til ad skrýd-
ast i; línklædid er dygdir heilagra. 9. Og hann
sagdi vid mig: skrifa þú, sælir eru þeir, sem
eru bodnir til brúdkaups lambsins. Sidan
sagdi hann vid mig: þetta eru sannarleg guds
ord. 10. Eg féll þá fram fyrir fætur honum
til ad tilbidja hann, en hann sagdi vid mig:
varastu þetta; eg er samþjón þinn og brædra
þinna, sem hafa vitnisburdinn Jesú, tilbid þú
gud; því vitnisburdur Jesú er andi spá-
dómsins.

11. Sidan sá eg himininn opnast, og sá
hvitan hest; sá, sem á honum sat, kallast sá trúi
og sannordi, hann dæmir og stridir med rétt-
visi. 12. Hans augu voru sem eldslogi, og
á høfdi hans voru margar kórónur; hann hafdi
skrifad nafn, sem einginn þekti, nema sjálfur
hann. 13. Hann var skrýddur skikkju blódlit-
adri, og hans nafn kallast „ord guds.“ 14. Þær

himnesku hersveitir fylgdu honum á hvítum hest-
um, íklæddar hvítu hreinu líni. 15. Af hans
munni gekk tvíeggjad sverd biturt, med hverju
hann slær þjódirnar, og ríkir yfir þeim med
járnsprota; hann tredur vínpressu heiptarreidi
guds hins alvalda. 16. Á skikkjunni og á lend
sinni hefir hann nafn áskrifad: konúngur kon-
únganna og drottinn drottnanna. 17. Þá sá
eg einn eingil, sem stód í sólunni, hann kall-
adi hárri roddu til allra fuglanna, sem flugu í
midhimninum: komid, safnizt saman til þeirrar
miklu veizlu guds, 18. til ad eta hold konúng-
anna, þúshundrads-hofdingjanna og kappanna,
hestanna og riddaranna, og allra, bædi frjálsra
og ófrjálsra, smárra og stórra. 19. Þá sá eg
dýrid og konúnga jardarinnar og þeirra her-
flokka samansafnada til ad heya stríd vid þann,
sem á hestinum sat, og vid hans herlid. 20.
Dýrid vard handtekid, og falsspámadurinn med
því, sem hafdi gjørt tákn í augsýn þess, med
hverjum hann afvega leiddi þá, sem hofdu tekid
vid merki dýrsins og tilbedid þess líkneskju;
þeim var bádum kastad lifandi í elddíkid, sem
logar af brennisteini. 21. Hinir adrir voru
drepnir med sverdinu, sem út gekk af munni

þess, er á hestinum sat, og allir fuglar sodd-
ust af hræum þeirra.

20. Kapituli.

Djöfullinn er bundinn. Þúsund ára ríkid. Djöfull-
inn látinn laus um stund og kastad í díkid. Dómurinn.

1. Þá sá eg eingil stíga nidur af himni,
hann hélt á lykli afgrunnsins og stórum fjötri
í hendinni. 2. Hann tók drekann, þann gamla
höggorm, sem er djöfull og Satan, og batt
hann um þúsund ár, 3. kastadi honum í af-
grunnid, læsti aptur og setti innsigli yfir, svo
hann ekki afvega leiddi þjódirnar framar, uns
þúsund ár væru lidin; en ad þeim lidnum á
hann ad leysast um stuttan tíma.

4. Þá sá eg hásæti; þeim, sem á þeim sátu,
var gefid dómsvald. Líka sá eg sálir þeirra,
sem höfdu verid hálshöggnir fyrir vitnisburd
Jesú og ord guds, og þeirra, sem ekki höfdu
tilbedid dýrid eda þess líkneskju og ekki höfdu
þess merki á enninu sér eda hendi. Þeir lifdu
og ríktu med Kristi um þúsund ár. 5. En
adrir daudir lifnudu ekki fyrr, en þau þúsund
ár voru lidin. Þetta er sú fyrri upprisa.
6. Sæll og heilagur er sá, sem hlutdeild tekur

í þeirri fyrri upprisu; yfir þeim hefir sá ann-
ar daudi ekkert vald, heldur munu þeir vera
kennimenn guds og Krists og ríkja med hon-
um þúsund ár.
7. En þegar þau þúsund ár eru lidin, verd-
ur Satan leystur af fángelsinu. 8. Þá mun
hann út gánga til ad afvega leida þjódirnar í
þeim fjórum heims endum, Gog og Magog,
og safna þeim til strids; mergd þeirra er sem
sjáfarsandur. 9. Þeir fóru upp á flatlendid og
umkríngdu herbúdir heilagra og þá elskudu borg.
En þá fór eldur af himni ofan, og eyddi þeim.
10. En djoflinum, sem afvega leiddi þá, var kast-
ad í þad logandi brennisteinsdíki, þar sem dýr-
id var og falsspámadurinn; þar munu þau
kveljast dag og nótt um allar aldir.
11. Þá sá eg mikid hásæti hvitt, og þann,
sem á því sat; en fyrir sjón hans hvarf him-
in og jørd, svo eingar evtirstødvar voru. 12.
Eg sá þá daudu, smáa og stóra, standa frammi
fyrir hásætinu, og bókunum var lokid upp. Þá
var annari bók lokid upp, þad var lífsins bók;
og voru þeir daudu dæmdir eptir þeirra verk-
um, sem skrifud voru í bókunum. 13. Sjórinn
skiladi aptur þeim daudu, sem í honum voru,

og daudinn og hel skiludu aptur þeim daudu,
sem í þeim voru, og hver þeirra var dæmdur
eptir sínum verkum. 14. Daudanum og helju
var kastad í elddíkid; þetta elddíki er sá annar
daudi. 15. Og hver sem ekki fannst skrifadur
í lífsins bók, honum var kastad í elddíkid.

21. Kapituli.

Sú himneska Jerúsalem.

1. Eg sá nýan himin og nýa jørd, því sá
fyrri himin og sú fyrri jørd var horfin, og sjór-
inn var ekki framar til. 2. Eg sá borgina
helgu, þá nýu Jerúsalem, stíga nidur af himni
frá gudi, búna sem brúdi, er skartar fyrir manni
sínum. 3. Eg heyrdi mikla rødd af himni
segjandi: þetta er tjaldbúd guds medal mann-
anna, hjá þeim mun hann bústad hafa, og þeir
skulu vera hans fólk, og gud sjálfur mun vera
hjá þeim, og vera þeirra gud. 4. Hann mun
þerra hvert tár af þeirra augum, og daudinn
mun ekki framar til vera; hvorki harmur, né
vein, né mæda mun framar til vera, því þad
fyrra er farid. 5. Sá, sem í hásætinu sat,
sagdi: sjá eg gjøri alt nýtt; hann sagdi vid mig:
skrifadu, ad þessi ord eru trúanleg og sønn. 6.

Enn framar sagdi hann vid mig: þad er sked;
eg em A og O, upphaf og endir. Þeim þyrsta
skal eg ókeypis gefa ad drekka af uppsprettu
lífsins vatns. 7. Sá, sem sigrar, skal ødlast
þetta, og eg skal vera hans gud, og hann skal
vera minn sonur. 8. En þeir ístødulausu og
ótrúu, syndarar og glæpamenn, manndráparar
og frillulífismenn, galdramenn og skurdgoda-
dýrkarar og allir lygarar, þeirra hlutfall skal
vera í því díki, sem logar af eldi og brenni-
steini; þad er sá annar daudi. 9. Þá kom
einn af þeim sjø einglum, sem héldu á þeim
sjø skálum, er fullar voru af þeim sjø sídustu
plágum, og taladi vid mig segjandi: kom hing-
ad, eg skal sýna þér brúdina, sem nú er gipt
lambinu. 10. Hann flutti mig þá í anda upp
á mikid og hátt fjall, og sýndi mér Jerúsalem,
borgina helgu, sem steig nidur af himni frá
gudi; 11. hún hafdi dýrd guds, hennar ljómi
var líkur dýrmætasta steini, sem krystalskær
jaspis. 12. Hún hafdi mikinn og hávan borg-
arvegg, tólf hlid, og vid hlidin tólf eingla med
áskrifudum nofnum hinna tólf Ísraels kyn-
kvísla. 13. Móti austri voru þrjú hlid, móti
nordri þrjú, móti sudri þrjú, móti vestri þrjú.

14. Veggur borgarinnar hafdi tólf undirstødu-
steina, á þeim voru tólf nøfn þeirra tólf postula
lambsins. 15. Sá, sem vid mig taladi, hélt
á gullkvarda, til ad mæla med borgina, hlid
hennar og veggi. 16. Borgin lá í ferhyrning,
jøfn á leingd og breidd. Hann mældi borgina
med kvardanum, tólf þúsund renniskeid, hennar
leingd, breidd og hæd var jøfn. 17. Hann
mældi vegg borgarinnar hundrad fjørutín og
fjórar álnir, eptir manns mælíngu, sem er eing-
ilsins. 18. Veggur hennar var bygdur af jasp-
is, og borgin af tæra gulli, sem skært gler væri.
19. Undirstødusteinar borgarveggsins voru
skreyttir alls konar dýrmætum steini; fyrsti und-
irstødusteinninn var jaspis, annar saffír, þridji
kalsedon, fjórdi smaragd, 20. fimti sardonix,
sjøtti sardínarsteinn, sjøundi krysolít, áttundi
beryll, níundi tópaz, tíundi krysópras, ellefti
hýasint, tólfti ametyst. 21. Þau tólf hlid voru
tólf perlur, og hvort hlid fyrir sig var úr einni
perlu; stræti borgarinnar voru af tæra gulli,
eins og gagnsært gler væri. 22. Ekkert must-
eri sá eg í henni, því gud drottinn hinn al-
valdi og lambid er hennar musteri. 23. Borg-
in þarf ekki heldur sólar vid eda túngls, til ad

lýsa, því dýrd guds uppljómar hana, og lamb-
id er hennar ljós; 24. þjódirnar munu gánga
í hennar ljósi, og konúngar jardarinnar færa
henni sína dýrd og vegsemd. 25. Hlidum henn-
ar verdur ekki lokad um daga, því þar mun
aldrei nótt koma. 26. Dýrd og vegsemd þjód-
anna munu þángad flytjast. 27. Ekkert óhreint,
einginn, sem fremur vidurstygd eda fer med
lygi, mun þángad inn koma, heldur þeir ein-
ir, sem eru skrifadir í lífsbók lambsins.

22. Kapituli.

Framhald. Nidurlag bókarinnar.

1. Hann sýndi mér straum lífsvatnsins,
hann var skær sem kristall, og rann frá há-
sæti guds og lambsins. 2. Milli borgar stræt-
anna og straumsins beggja vegna voru lífstrén,
sem báru tólffaldan ávöxt, á sínum mánudi
hvern, en blød vidarins eru til lækníngar þjód-
unum. 3. Eingin bølvan skal framar vera,
og hásæti guds og lambsins skal í henni vera,
og hans þjónar skulu honum þjóna. 4. Þeir
skulu sjá hans auglit, og bera hans nafn á
ennum sér. 5. Nótt skal ekki framar til vera,
og einginn þørf á ljósi eda birtu sólar, því

drottinn guð mun lýsa yfir þeim, og þeir skulu ríkja um aldir alda.

6. Síðan sagði hann við mig: þessi orð eru áreiðanleg og sönn; og drottinn, guð anda spámannanna, sendi sinn eingil til að sýna sinum þjónum það, sem brátt á að ske.
7. Sjá, eg kem snarlega: sæll er sá, sem varðveitir spádómsorð þessarar bókar.
8. Eg, Jóhannes, heyrði og sá þetta, og þá eg hafði heyrt það og séð, féll eg fram fyrir fætur þess eingils, sem sýndi mér þetta, til að tilbiðja hann.
9. En hann sagði við mig: varastu þetta; eg er samþjón þinn og bræðra þinna spámannanna, og þeirra, sem varðveita orð þessarar bókar; tilbið þú guð.
10. Enn sagði hann við mig: innsigla þú ekki spádómsorð þessarar bókar, því tíminn er nálægur.
11. Sá ránglátí haldi áfram að gjöra rángt, sá saurlífi haldi áfram saurlífnaðinum, sá réttláti haldi áfram í réttlætinu, sá heilagi haldi áfram í heilagleikanum.
12. Sjá, eg kem skjótt, og hefi með mér endurgjaldið handa sérhverjum, eptir því sem hans verk verða.
13. Eg em A og O, sá fyrsti og síðasti, upphafið og endirinn.
14. Sælir eru þeir, sem breyta eptir hans boðorð-

um, svo þeir nái ad komast ad lífstrénu og
megi inn gánga um borgarhlidin inn í borgina;
15. hundar (saurlífismenn) og galdramenn,
manndrápsmenn og skurdgodadýrkendur skulu
úti gista, sömuleidis hver, sem elskar og idkar
lygi. 16. Eg, Jesús, sendi minn eingil til
ad votta ydur þetta í söfnudunum; eg em rót
og kynstafur Davíds, morgunstjarnan sú hin
skæra. 17. Andinn og brúdurin segja: kom
þú. Sá sem þetta heyrir, hann segi: kom þú.
Sá sem þyrstur er, hann komi; hver sem vill,
hann taki gefins lífsins vatn. 18. Eg votta
þad fyrir sérhverjum, sem heyrir spádómsord
þessarar bókar, ad leggi nokkur hér vid, mun
gud á hann leggja þær plágur, sem skrifadar
eru í þessari bók. 19. Og taki nokkur af ord-
um þessarar spádómsbókar, þá mun gud af
honum taka hans hlutdeild í lífstrénu og borg-
inni helgu, sem um er skrifad í þessari bók.
20. Sá, sem þetta vottar, segir: já, eg kem
skjótt, amen. Kom, drottinn Jesú. 21. Nádin
drottins vors Jesú Krists veri med ydur öllum.

